

Stadsfullmäktiges

i

Karlstad

Handlingar

år

1911

Stadsfullmäktige

Stadsfullmäktige var från 1863 till och med 1970 det högsta beslutande valda organet i en stad i Sverige. Vid kommunreformen 1971 ersattes stadsfullmäktige i likhet med motsvarande organ i tidigare landskommuner och köpingar, kommunalfullmäktige, av kommunfullmäktige.

Stadsfullmäktige huvudsakliga uppgift är att fatta beslut och fatta politiska beslut för kommunen. Stadsfullmäktige representerar medborgarna och väljs genom allmänna val vart fjärde år.

De viktigaste funktionerna och uppgifterna för stadsfullmäktige inkluderar:

1. Budget och ekonomi: Stadsfullmäktige ansvarar för att fastställa kommunens budget och besluta om kommunens ekonomi, inklusive skatter och avgifter.
2. Politiska beslut: Stadsfullmäktige fattar beslut om viktiga politiska frågor som påverkar kommunen och dess invånare. Det kan handla om allt från skolpolitik och hälso- och sjukvård till stadsplanering och miljöfrågor.
3. Tillsättning av nämnder och styrelser: Stadsfullmäktige tillsätter vanligtvis olika nämnder och styrelser som ansvarar för specifika områden som utbildning, socialtjänst, kultur och teknik. Dessa nämnder är ansvariga för att genomföra beslut och arbeta med att förvalta kommunens verksamheter inom deras respektive områden.
4. Kontroll och granskning: Stadsfullmäktige har en övervakande funktion och ska se till att kommunens förvaltning agerar i enlighet med de politiska beslut som har fattats och att kommunens verksamhet sköts på ett ändamålsenligt sätt.
5. Representation av medborgarna: Stadsfullmäktige fungerar som en plattform där medborgarna kan få sina röster hörda genom sina valda representanter. Fullmäktigeledamöterna är förtroendevalda som ska företräda medborgarnas intressen och agera på deras vägnar.

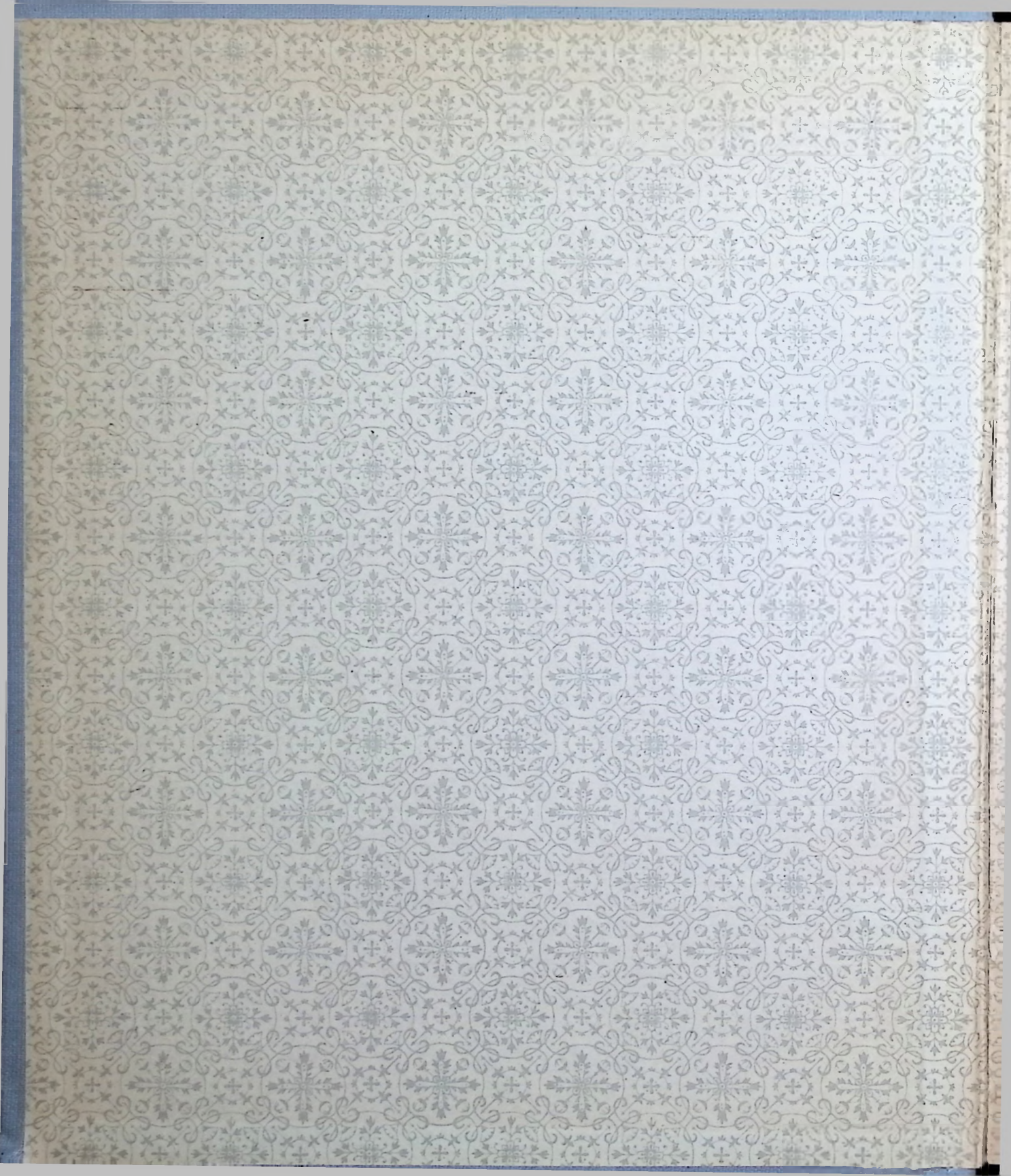
Det är viktigt att notera att exakta befogenheter och ansvarsområden för stadsfullmäktige kan variera något beroende på kommunens storlek och lokala regleringar. Men i allmänhet har stadsfullmäktige en central roll som den högsta beslutande församlingen i en kommun.

Publicering

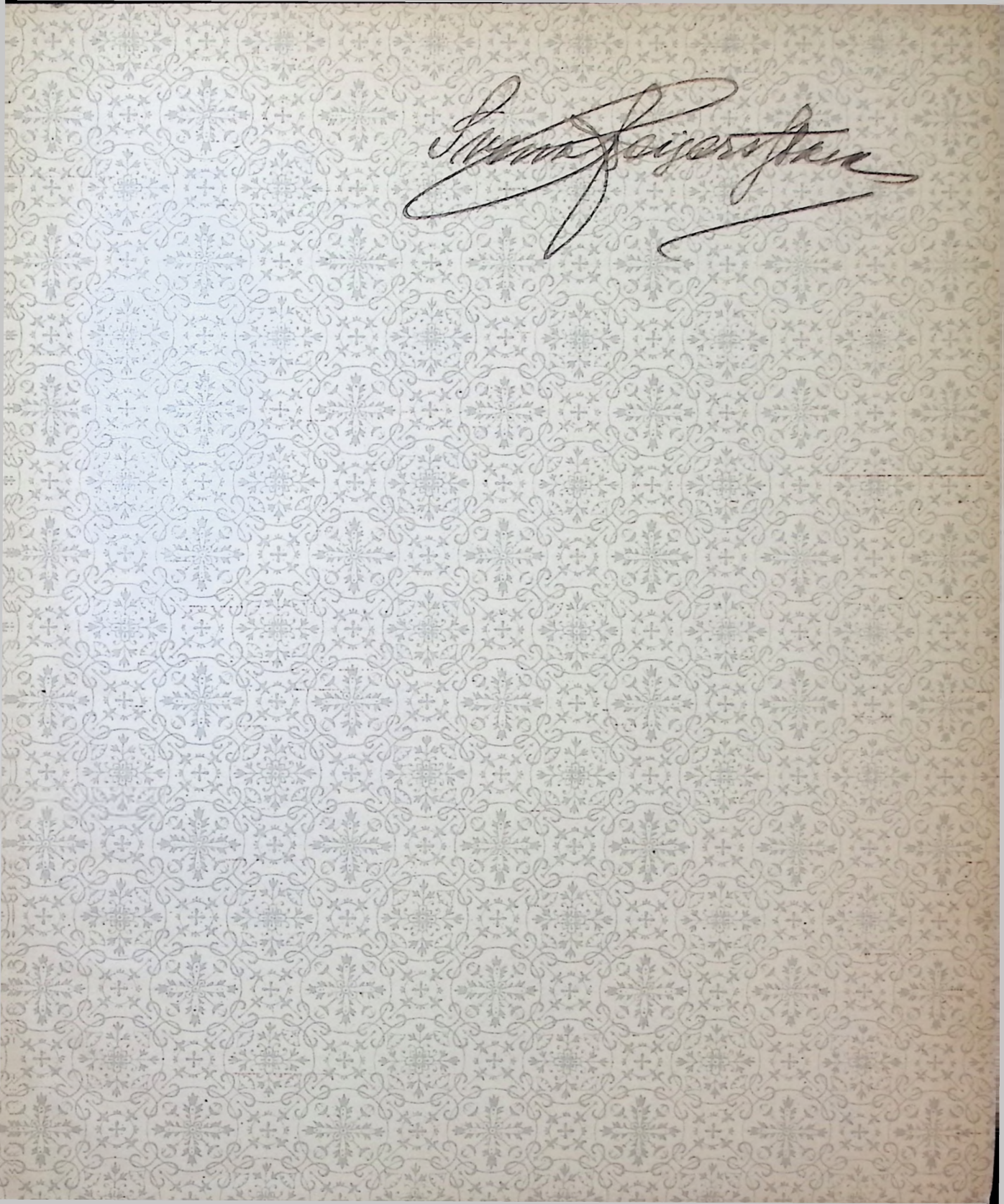
Karlstads Kommunarkiv har beslutat (2023) att digitalisera och publicera en del av stadens fullmäktige- protokoll/handlingar. Publiceringen sker som sökbara pdf-filer.

Dessa görs tillgängliga i kommunarkivets album hos **wermlandsbilder.se**. Filerna är fritt tillgängliga och går att ladda ner.

Protokollen är en utmärkt lokalhistorisk källa. Långt in på 1900-talet beslutade fullmäktige i så pass "små" ärenden att dess protokoll är en ren guldgruva för lokalhistoriker.

Anna Kiserstein

(d)

33108

Ref.

REGISTER

till

Stadsfullmäktiges i Karlstad handlingar

år 1911.

	Ser. B.		Ser. A.	
	§ n:r	Dag . ör beslut	N:o	Sida
A.				
Afkortning af restutskylder	93	15/6	7	7
» » »	192	30/12	12	85
Aflopsledningar för kvarteren Strålen, Hjärpen och Orren i stadsdelen Viken, ang. framdragande af	95	15/6	7	9
Afskrifning å lös egendom (Drätselkammarens)	94	15 6	7	8
» » » (Brandstyrelsens)	181	21/12	11	44
» » inventarier (Vatten- och Gasverkssty- relsens)	118	22/9	8	18
Afstjälpningsplatserna, allmänna, anslag till skötseln af	182	21/12	11	45
Afsägelse af ledamotskap i Fattigvårdsstyrelsen	110	22/9	—	—
» » » i »	164	21/12	—	—
» » » i Folkskolestyrelsen	147	16/11	—	—
» » » i Kommittén för frågan om vårdaresystemets införande i stadens fattigvård..	146	16/11	—	—
Afsägelse af ledamotskap i Materialgårdskommittén..	165	21/12	—	—
» » » i Styrelsen för Flickskolan	147	16/11	—	—
» » » i » » Läsestugorna och Folkköket	166	21/12	—	—
Afsägelse af ledamotskap i Styrelsen för Läsestugorna och Folkköket	191	30/12	—	—
Afsägelse af ledamotskap i Styrelsen för Tekniska Afton- och Söndagsskolan	110	22/9	—	—
Afsägelse af ledamotskap i Sociala kommittén	109	32/9	—	—
» » » i Tuberkuloskommittén	109	22/9	—	—
» » suppleantskap för sakrevisorerna	17	26/1	—	—

	Ser. B.		Ser. A.	
	§ n:r	Dag för beslut	N:o	Sida
Apotek, ang. expedierande af beslutad framställning till Kungl. Maj:t om inrättande af ytterligare ett apotek här i staden	143	16/11	—	—
Arbetsförmedlingsanstalt, länet, anslag till	187	21/12	11	59
» » » val af funktionärer för staden i	188	21/12	—	—
Arbetsstugor, anslag till	156	16/11	10	21
Arrendeafgifter för genom öfversvämning skadad mark, ang. nedsättning af	76	18/5	6	18
B.				
Badhusanläggning, ang. disposition af herrbadhusets i Klara mark för	81	18/5	6	33
Badhuset, ang. förhöjning i vattenafgiften för	119	22/9	8	20
Barnavårdsnämnden, ang. återbäring af statsbidrag till	135	19/10	9	86
Belysningsledning i Stadsträdgården, anslag till	68	20/4	5	27
Beredningsutskottet, val af ledamöter och suppleanter i » anmälan om val af ordförande och vice ordförande i	10	2/1	—	—
16	26/1	—	—	
Bergerska donationsfonden, utdelning af räntan å ..	201	30/12	12	106
Berget, ang. ändring i stadsplanen för	152	16/11	10	12
Brandordning för Karlstad, antagande af ny	38	16/2	3 1/2	39
Brandstyrelsen, anmälan om val af ordförande och vice ordförande i	16	26/1	—	—
Brandväsendet, berättelse om	20	26/1	—	—
» ang. tryckning af berättelsen om	35	16/2	3 1/2	5
Bränvinshandeln, ang. tillsättande af kommitté för uppgörande af förslag till nya ordningsföreskrifter för	185	21/12	11	54
Byggnader, stadens, anslag till reparationsarbeten å ..	177	21/12	11	33
Byggnadsfond, allmänna läroverkets, revisionsberättelse rörande	121	22/9	8	34
Byggnadsnämnden, anmälan om val af ordförande och vice ordförande i	16	26/1	—	—
Byggnadsordning för Karlstad, ändring i	24	26/1	2	22
C.				
Carnegiestiftelsen, meddelande från	168	21/12	—	—

	Ser. B.		Ser. A.	
	§ n:r	Dag för beslut	N:o	Sida
D.				
Donationsjord utom stadsplanen, grunder för uppgörelse mellan staden och jordinnehafvare	33	16/2	3	1
Donationsjord, ang. uppgörelser efter den 1 jan. 1911 med jordinnehafvare inom stadsplanen	153	16/11	10	14
Donationsjord, ang. täckande af utgifter för	178	21/12	11	35
Drätselkammaren, anmälan om val af ordförande och vice ordförande i	16	26/1	—	—
E.				
Edebäck—Slättne, ang. bidrag till revidering af förslag till järnväg samt tillsättande af kommitté för frågans behandling	66	20/4	5	24
Egnahemslägenheter i kvarteret Kilen å Herrhagen, anslag för gasledningar till	123	22/9	8	45
Elektricitetsverket, berättelse angående	73	18/5	—	—
Elektricitets-, vatten- och gasledningar, ang. afstängande af	62	20/4	5	13
Elektrisk belysningsledning i Stadsträdgården, anslag till	68	20/4	5	27
Elektriska ledningar, grunder för nyinstallation af . .	36	16/2	3 ¹ / ₂	19
Elektrisk gatubelysning i Viken och Berget, anslag till	40	16/2	3 ¹ / ₂	57
Elektrisk ström, ang. ändringar i taxan för tillhandahållande af	36	16/2	3 ¹ / ₂	19
Elektrisk ström till Karlstads Spinneri- och Väfveriaktiebolag, ang. leverans af	48	16/3	4	7
Elektrisk ström till Väster Strand, ang. leverans af	100	15/6	7	30
Elementarläroverket för flickor, afsägelse af ledamot-skap i Styrelsen för	147	16/11	—	—
Elementarläroverket för flickor, antagande af stadgar för	97	15/6	7	16
Elementarläroverket för flickor, anställande af studie- rektor för	98	15/6	7	25
Exekutionsvaktmästare, ang. löneförhöjning åt . . .	174	21/12	11	20
F.				
Fast egendom, stadens, specifikation å	133	19/10	9	83
Fattigvården, ang. tillsättande af kommitté för frågan om vårdaresystemets införande i	91	15/6	7	1

	Ser. B.		Ser. A.	
	§ n:r	Dag för beslut	N:o	Sida
Fattigvården, val af ledamöter i kommittén för frågan om vårdaresystemets införande i	111	22/9	8	1
Fattigvården, afsägelse af ledamotskap i kommittén för d:o d:o	146	16/11	—	—
Fattigvårdsstyrelsen, afsägelse af ledamotskap i	110	22/9	—	—
» » » i	164	21/12	—	—
» val af ledamot i	129	19/10	9	73
Fattigvårdsstyrelsens sekreterare, löneförhöjning åt	193	30/12	12	86
» tillsyningsman » »	194	30/12	12	88
Flickskolan, antagande af stadgar för	97	15/6	7	16
» anställande af studierektor för	98	15/6	7	25
Flickskolestyrelsen, afsägelse af ledamotskap i	147	16/11	—	—
Folkkök och läsestugor, afsägelse af ledamotskap i styrelsen för	166	21/12	—	—
Folkkök och läsestugor, afsägelse af ledamotskap i styrelsen för	191	30/12	—	—
Folkkök och läsestugor, anslag till	171	21/12	11	2
Folkskolestyrelsen, anmälan från kyrkostämman om val af ledamöter och suppleanter i	19	26/1	—	—
Folkskolestyrelsen, anmälan om val af ordförande och vice ordförande i	29	16/2	—	—
Folkskolestyrelsen, afsägelse af ledamotskap i	147	16/11	—	—
Fond, Lagerlöfs, ang. utbetalning af medel ur	179	21/12	11	36
Fornminnesföreningen, anslag till	183	21/12	11	48
Fotogenupplag, ang. plats vid nya hamnen för	83	18/5	6	39
Frälsningsarméns nybyggnad, fråga om bidrag till	49	16/3	4	9
» slumverksamhet, anslag till	49	16/3	4	9
Fångvårdsstyrelsen, ang. underhandlingar rörande viss ändring i stadsplanen	131	19/10	9	73
Fångvårdsstyrelsen, val af ombud vid d:o d:o.	149	16/11	10	1
Föreläsninganstalten, anslag till	119 ^{1/2}	22/9	8	23
Föreningsstipendiet, ang. ändring i benämningen å samt förändrad tid för utdelning af	45	16/3	4	1
G.				
Gas till kasernetablisementet, ändringar i kontrakt ang.	180	21/12	11	40
Gasledning till kasernetablisementet, anslag till	196	30/12	12	96

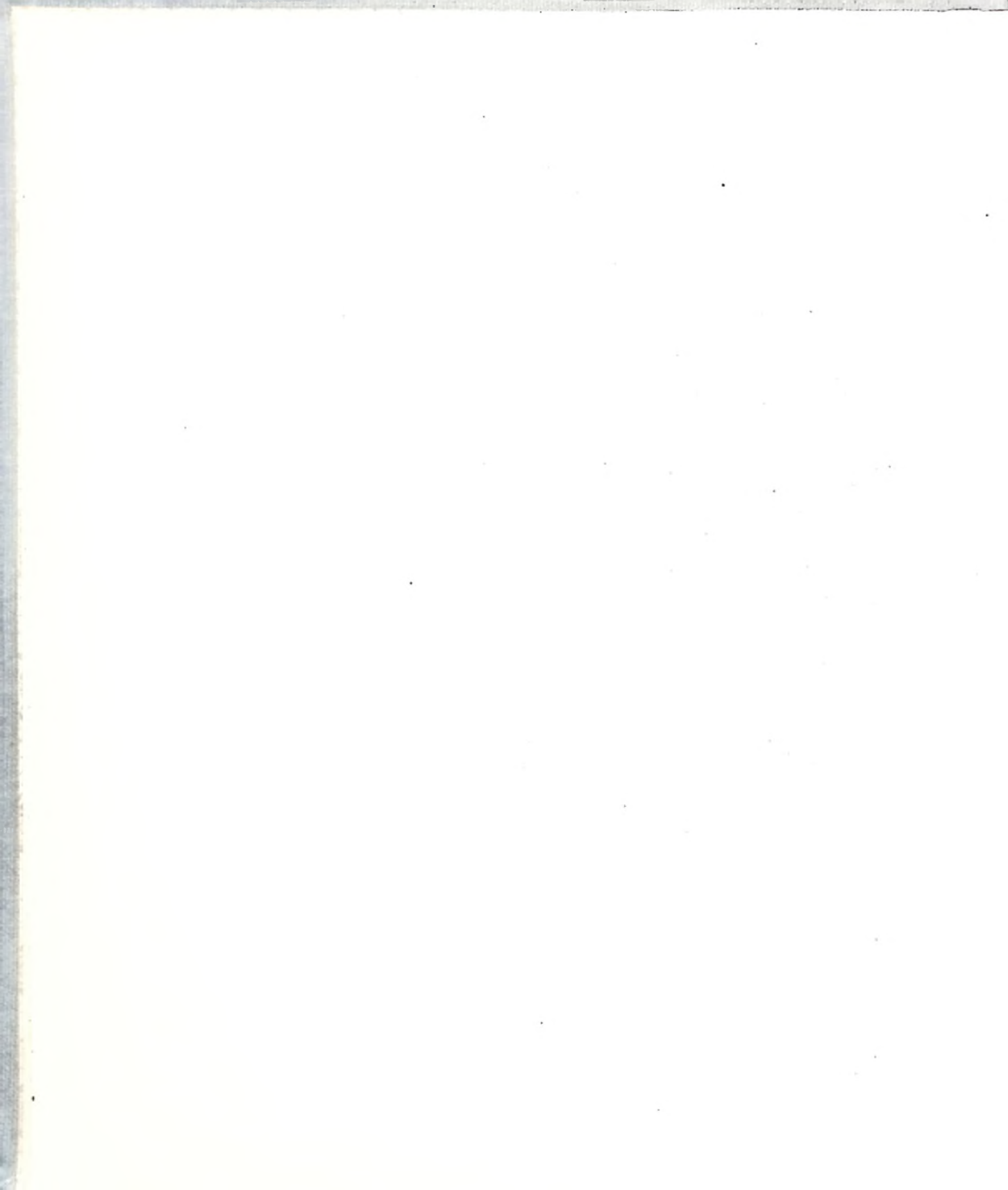
	Ser. B.		Ser. A.	
	§ n:r	Dag för beslut	N:o	Sida
Gas-, vatten- och elektricitetsledningar, ang. afstängande af	62	20/4	5	13
Gasledningar till egnahemslägenheter i kv. Kilen, anslag till	123	22/9	8	45
Gasverket, berättelse ang.	73	18/5	—	—
Gatuarbeten, användning af anslaget till, för år 1911	77	18/5	6	20
» anslag till, för år 1912	175	21/12	11	27
Gatubelysning, elektrisk i Viken och Berget, anslag till	40	16/2	3 ¹ / ₂	57
» å Norr Strand, ang. ökning af	75	18/5	6	2
Gatulyktor, ang. central tändning och släckning af ..	80	18/5	6	29
Generalförslaget till utgifter och inkomster, för år 1912	203	30/12	12	1
Gratifikation till f. extra poliskonstapeln Anders Petter Jonsson	22	26/1	2	5
Gratifikation till f. extra poliskonstapeln Anders Petter Jonsson	200	30/12	12	104
H.				
Hamnstyrelsen, anmälan om val af ordförande och vice ordförande i	16	26/1	—	—
Hamntaxa för Göteborg, skrifvelse till Kungl. Maj:t ang.	21	26/1	2	1
Hamnväsendet, berättelse angående	55	20/4	—	—
Hembygdskurs i Karlstad, anslag till	199	30/12	12	102
Herrbadhuset i Klara, ang. disposition af badhusets mark för badhusanläggning ..	81	18/5	6	33
Herrhagen, ang. godkännande af förslag till ny stadsplan för visst område af	151	16/11	10	7
Hundskatt, ang. nedsättning af	134	19/10	9	84
Hälsovårdsnämnden, anmälan om val af funktionärer i	16	26/1	—	—
I.				
Inkorporering med staden af Karlstads landsförsamling, kommitté ang.	51	16/3	4	13
Inkorporering med staden af Karlstads landsförsamling, svar från kommunalstämman	107	22/9	—	—
Inkorporering med staden af Karlstads landsförsamling, yttrande ang.	114	22/9	8	2
Installation af elektriska ledningar, ang. grunder för	36	16/2	3 ¹ / ₂	19

	Ser. B.		Ser. A.	
	§ n:r	Dag för bestut	N:r	Sida
Läsestugor och folkkök, afsägelse af ledamotskap i Styrelsen för	166	21/12	—	—
Läsestugor och folkkök, afsägelse af ledamotskap i Styrelsen för	191	30/12	—	—
Lönefyllnad åt slöjdlärarinnan Augusta Lundgren ..	99	15/6	7	27
M.				
Magasinsbyggnad å Herrhagen, försäljning af	25	26/1	2	25
Mantalskrifning, rådmannen Carl Lidbergs, delgifning af utslag ang.	105	22/9	—	—
Mantalskrifning, ang. biträde till kommunalombud vid	148	16/11	—	—
Mantalspenningar, befrielse från	202	30/12	12	107
Materialgårdskommittén, afsägelse af ledamotskap i	165	21/12	—	—
Mellqvists slöjdstipendium, utdelning af ..	124	22/9	8	46
» studiestipendium, » » ..	59	20/4	5	7
Mjölkdroppen, ang. lyftande af anslag för 1911 ...	47	16/3	4	6
Möbler för tullkammarrens behof, anslag till	64	20/1	5	19
N.				
Naturhistoriska och fornminnesföreningen, anslag till	183	21/12	11	48
Norr Strand, ang. anställande af polis för	75	18/5	6	2
» » ang. ökning i gatubelysningen å	75	18/5	6	2
Nykterhetsanslaget, fördelning	171	21/12	11	2
O.				
Ordförande, val af	5	2/1	—	—
vice Ordförande, val af	8	2/1	—	—
P.				
Packhuslokalerna i tullhuset, ang. höjande af golfvet i	82	15/5	6	36
Pension till förre extra poliskonstapeln Anders Petter Jonsson ang.	22	26/1	2	5
Pension till snickaren Anders Olsson	78	18/5	6	24
» » arbetaren Anders Fredrik Andersson ..	158	16/11	10	30
» » gasverksarbetaren Axel Olsson	197	30/12	12	98
Pensionskassa, svenska städers, anslag till kommittén för upprättande af	23	26/1	2	9

	Ser. B.		Ser. A.	
	§ n:r	Dag för beslut	N:r	Sida
Pensionskassa, svenska städers, förslag till reglemente för	155	16/11	10	17
Poliskåren, ang. förstärkning af	75	18/5	6	2
Polisärenden, redogörelse för anslaget till oförutsedda utgifter i	50	16/3	4	12
Porter, ang. besvär öfver vägradt tillstånd till utskänkning af	46	16/3	4	3
Prenumeration å Svenska Stadsförbundets tidskrift ang.	154	16/11	10	16
» å Regleringsrättens årsbok, cirkulär ang.	30	16/2	—	—
Proportionellt valsätt vid val af utskott m. m., yttrande ang. införande af	116	22/9	8	13
R.				
Regeringsrättens årsbok, cirkulär ang. prenumeration å	30	16/2	—	—
Reglemente för Svenska städers pensionskassa, förslag till	155	16/11	10	17
Renhållningen, anslag för	122	22/9	8	36
Renhållningsverket, Karlstads nya, ang. kontrakt med	122	22/9	8	36
Reparationsarbeten å stadens byggnader, anslag till	177	21/12	11	33
Restutskylder, afkortning af	93	15/6	7	7
» » »	192	30/12	12	85
Revisionsberättelse öfver Karlstads spritförsäljningsbolags räkenskaper för år 1910	120	22/9	8	28
Revisionsberättelse öfver allm. läroverkets byggnadsfonds räkenskaper för år 1910	121	22/9	8	34
Revisionsberättelse rörande stadens delegationers räkenskaper för år 1910	130	19/10	9	1
Romstadsvägen, framställning ang. istandsättande af	167	21/12	—	—
Rosenlund, anslag för vattenledning till	159	16/11	10	33
S.				
Sakrevisorer, afsägelse af suppleantskap för	17	26/1	—	—
» val af sakrevisor	32	16/2	3 ^{1/2}	1
» » » suppleant för	32	16/2	3 ^{1, 2}	1
Saluhallen, ytterligare anslag till	26	26/1	2	27
» efterskänkande af entreprenören påford vattenafgift	26	26/1	2	27

	Ser. B.		Ser. A.	
	§ n:r	Dag för beslut	N:r	Sida
U.				
Underhållsarbeten å stadens landsvägar, anslag till ..	176	21/12	11	31
Upphållningsbädd vid hamnen, anslag till	195	30/12	12	91
Utgifter för donationsjord, ang. täckande af	178	21/12	11	35
V.				
Val, allmänna	170	21/12	—	—
» af ordförande	5	2/1	—	—
» » vice ordförande	8	2/1	—	—
» » ledamöter och suppleanter i Beredningsutskottet	10	2/1	—	—
» » » » » i Taxeringsnämnden	12	2/1	—	—
» » sakrevisorer	32	16/2	3 ¹ / ₂	1
» » suppleanter för sakrevisorerna	32	16/2	3 ¹ / ₂	1
» » ledamöter i kommittén för behandling af frågan om järnvägen Edebäck—Slättne	67	20/1	5	24
» af ombud vid Svenska Stadsförbundets kongress år 1911	74	18 5	6	1
» af ombud vid bolagsstämmor med Karlstad—Munkfors Järnvägs A.B.	86	3/6	6 ¹ / ₂	1
» af ledamöter i kommittén för behandling af frågan om införande af vårdaresystemet i stadens fattigvård	111	22/9	8	1
» af ledamot i Fattigvårdsstyrelsen	129	19/10	9	73
» » » i Sociala kommittén	129	19/10	9	73
» » » i Tuberkuloskommittén	129	19/10	9	73
» » ombud för underhandling med Fångvårdsstyrelsen ang. viss ändring i stadsplanen	149	16/11	10	1
» af ledamöter i kommittén för uppgörande af förslag till nya ordningsföreskrifter för detaljhandeln med brännvin	186	21/12	—	—
» af funktionärer i länets arbetsförmedlingsanslutt	188	21/12	—	—
Valsätt, proportionellt vid val af utskott m. m., yttrande ang. införande af	116	22/9	8	13
Varmbadhuset, ang. förhöjning af vattenafgiften för	119	22/9	8	20
Vatten, ang. undersökning af Klarälvens vatten....	184	21/12	11	51
Vatten- och Gasverksstyrelsen, anmälan om val af ordförande och vice ordförande i	16	26/1	—	—
Vattenafgift, efterskänkande af	26	26/1	2	27

	Ser. B.		Ser. A.	
	§ n:r	Dag för beslut	N:r	Sida
Vattenavgift för varmbadhuset, ang. förhöjning af . . .	119	22/9	8	20
Vattenlag, m. m., yttrande öfver förslag till	117	22/9	8	17
Vattenledningsvattnet, ang. åtgärder för förebyggande af förorening af	57	20/4	—	—
Vatten-, gas- och elektricitetsledningar, ang. afstängande af	62	20/4	5	13
Vattenlednings- och kloakverken, berättelse ang. . . .	73	18/5	—	—
Vatten- och afloppsledningar för kvarteren Strålen, Hjärpen och Orren i stadsdelen Viken, ang. framdragande af	95	15/6	7	9
Vattenledning till Rosenlund, anslag till	159	16/11	10	33
Villatomter inom stadens centralare delar, ang. beredande af	132	19/10	9	79
Vin, ang. utsträckning i utskänkningstiden för	65	20/4	5	22
» » utskänkning af	138	19/10	9	92
» » » »	173	21/12	11	17
Vågattiralj för tullkammarens behof, anslag till	64	20/4	5	19
Väg, järn-, ang. upphörande af stadens skyldighet att hålla järnväg	61	20/4	5	11
Vårdaresystemet i stadens fattigvård, kommitté för behandling af frågan	91	15/6	7	1
Vägar, stadens lands-, anslag till underhållsarbeten å	176	21/12	11	31
Ö.				
Öl, ang. utsträckning i utskänkningstiden för	65	20/4	5	22
» » utskänkning af	92	15/6	7	5
» » » »	115	22/9	8	11
» » » »	138	19/10	9	92
» » » »	173	21/12	11	17

KARLSTAD 1912
KARLST.-TIDN:S A.-B:s TRYCKERI.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1911.

Den 2 Januari.

N:o 1.

Föredragningslista:

1:o) Val af ordförande för år 1911; 2:o) Val af vice ordförande för år 1911; 3:o) Tillsättning af sekreterare för år 1911; 4:o) Val af fyra ledamöter i Beredningsutskottet för tiden till den 1 Januari 1913 (efter Herrar Ziegler, Berg, Clarholm och Swensén); 5:o) Val af en ledamot i Beredningsutskottet för tiden till den 1 Januari 1912 (efter Herr Hozell); 6:o) Val af tre suppleanter i Beredningsutskottet för tiden till den 1 Januari 1913 (efter Herrar Huss, Regner och Stenström); 7:o) Val af en suppleant i Beredningsutskottet för tiden till den 1 Januari 1912 (efter Herr Ahimark); 8:o) Val af ledamöter för år 1911 i taxeringsnämnden inom stadens första distrikt (ledamöter för år 1910 hafva varit: Herrar Boktryckaren A bin Forssell, Fabrikören K. A. Falk, Häradskrifwaren Frans R. M Svensson, Kaptenen R. Huss,	Skräddaren A. Löfgren och Skomakaren W. Wahlström); 9:o) Val af suppleanter för år 1911 i taxeringsnämnden inom stadens första distrikt (suppleanter för år 1910 hafva varit: Herrar Handlanden C G. Olsson, Träarbetaren Carl Lundgren, Hamnkassören Iwar Olsson och Handlanden Wilhelm Lefrén); 10:o) Val af ledamöter för år 1911 i taxeringsnämnden inom stadens andra distrikt (ledamöter för år 1910 hafva varit: Herrar Kontorsskrifwaren A. O. Alstermark, Stufveriförmannen J. A. Håkansson, Målaren C. G. Kalin, Handlanden Th. Skeppstedt, Fabrikören Axel Svensson och Handlanden K. F. Arne); 11:o) Val af suppleanter för år 1911 i taxeringsnämnden inom stadens andra distrikt (suppleanter för år 1910 hafva varit: Herrar Muraren Aug. Sjögren, Ingenjören Carl Wennberg, Fabrikören C. A. Boberg och Handlanden Carl Nymad).

PROTOKOLL,

hållet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 2 Januari 1911.

§ 1.

Det skulle här till en början antecknas, att enligt behörigen förrättade val hade ätt under år 1911 såsom stadsfullmäktige tjänstgöra: Herrar Bokhandlaren A. Nerman, Rektorn A. Dahlman, Handlanden C. F. Berg, Kamreraren R. Nyström, vice Häradshöfdingen Sven af Geijersstam, Disponenten O. Kullgren, Kaptenen H. Ziegler, Gårdsägaren K. J. Swensén, Redaktören M. Hellberg, Lasarettsläkaren P. Clarholm, Folkskolläraren E. V. Gelin, Landsfiskalen J. Noréus, Bundtmakaren J. E. Johansson, Handlanden W. Welin, Majoren Th. Helleberg, Kronofogden J. Stenström, Kaptenen R. Huss, Lektorn C. Fristedt, Länsbokhållaren Ivan Fr. Regner, Garfvaren Sv. Florell, Andre Stadsläkaren Hugo Severin, Apotekaren S. Gullström, Lektorn V. Vendel, Byggmästaren C. J. Magnusson, Handlanden Karl Fr. Arne, Handlanden Alfred Nyberg, Fabrikören Axel Svensson, Plåtslagaren O. W. Karlsson, Läroverksadjunkten A. Zachrison, Länsjägmästaren Arvid Nilsson, Boktryckaren Emil Ankers, Öfversångläraren N. Fr. Lindh, Läroverksadjunkten Aug. Bergh och Grosshandlaren Josef Löfberg äfvensom Folkskollärarinnan Fröken Anna Ljungqvist samt Herr Smeden A. R. Södergren.

§ 2.

Sammanträdet öppnades af Stadsfullmäktiges äldste ledamot Herr Nerman, hvilken jämväl tillsvicare ledde dagens förhandlingar.

§ 3.

Föredrogs följande från Magistraten inkomna tvänne protokollsutdrag angående val af dels nio stadsfullmäktige för stadens norra valkrets och dels nio stadsfullmäktige för stadens södra valkrets:

*Utdrag af protokollet, hållet hos Magistraten i
Karlstad den 3 December 1910.*

§ 229.

Jemlikt Magistratens kungörelse den 7 November 1910 skulle val af nio stadsfullmäktige för stadens norra valkrets för en tid af fyra år räknadt från och med den 1 Januari nästkommande år, förrättas å rådhuset härstädes denna dag mellan kl. 12 middagen och 2 e. m. samt 5 och 8 e. m.

Röstlängden hade i behörig ordning varit till granskning framlagd. Innan valet företogs, framställde ordföranden förfrågan, huruvida någon ville göra anmärkning mot röstlängden. Anmärkning framställdes ej.

Valet företogs med slutna sedlar, hvilka, i den mån de afgåfvos, försågos med anteckning om röstvärdet.

Vid valet afgåfvos 660 valsedlar.

Vid valförrättningens slut tillkännagafs att protokollet skulle inför Magistraten justeras måndagen den 12 December 1910 samt att röstsammanräkningen skulle ega rum

den 4 December 1910

med början kl. 11 f. m., dervid till en början valsedlarna öppnades och granskades.

Det anmärktes härvid, att två valsedlar lågo så sammanvecklade, att det vore uppenbart att en röstande aflemnat båda valsedlarna. Å den yltre röstsedeln var antecknad rösttalet 19, å den inre fanns deremot ingen anteckning. Den senare röstsedeln kasserades.

Två röstsedlar med tillhoppa 24 röster, upptogo jemte andra namn Severin, Hugo, Doktor, men som Severin redan var stadsfullmäktig och icke under omval, förklarades namnet Severin vara att anse som obefintligt å dessa valsedlar.

De giltiga valsedlarna ordnades i grupper. Alla valsedlarna voro försedda med partibeteckning. Sedlar med samma partibeteckning sammanfördes till en grupp. Härvid erhöles fyra partigrupper med nedan angifna partibeteckningar, antal sedlar och rösttal.

Partibeteckning.	Antal sedlar.	Rösttal.
Borgerliga Valmansföreningen	211	5427
Sparsamhets-, Nykterhets- och Reformvänner	258	3273
Arbetarepartiet	180	1400
Frisinnade Sparsamhets- och Nykterhetsvänner	11	100

Till den utsträckning, som ansågs nödig, bestämdes inom hvarje grupp ordningen mellan de namn å gruppens valsedlar, hvilka afsågo själfva fullmäktigevallet.

Gruppen Borgerliga Valmansföreningen.

Valsedlar, hvilkas sammanlagda röstvärde utgjorde 5368 och således mer än hälften af gruppens rösttal 5427 upptogo såsom första namn Clarholm, P. lasarettsläkare.

Första namnet blef alltså enligt rangordningsregeln Clarholm.

Med Clarholm som första namn fanns å valsedlar, hvilkas sammanlagda röstvärde utgjorde 4648, såsom andra namn upptaget Nyberg, Alfr., handlande. Då sistnämnda röstvärde utgjorde mer än två tredjedelar af gruppens rösttal ($\frac{2}{3} \cdot 5427 = 3618$) blef enligt rangordningsregeln

andra namnet Nyberg.

Med Clarholm såsom första och Nyberg såsom andra namn fanns å valsedlar, hvilkas sammanlagda röstvärde utgjorde 4514, såsom tredje namn upptaget Nerman, A., bokhandlare; och då sistnämnda röstvärde utgjorde mer än tre fjärdedelar af gruppens rösttal ($\frac{3}{4} \cdot 5427 = 4070\frac{1}{4}$) blef enligt rangordningsregeln

tredje namnet Nerman.

Med Clarholm som första, Nyberg som andra och Nerman som tredje namn, fanns å valsedlar, hvilkas sammanlagda röstvärde utgjorde 4439, såsom fjärde namn upptaget Ziegler, H., kapten. Då sistnämnda röstvärde utgjorde mer än fyra femtedelar af gruppens rösttal ($\frac{4}{5} \cdot 5427 = 4341\frac{3}{5}$) blef enligt rangordningsregeln

fjärde namnet Ziegler.

Då röstvärdet å de valsedlar, hvilka upptogo Clarholm som första, Nyberg som andra, Nerman som tredje och Ziegler som fjärde namn eller 4439 icke öfversteg fem sjättedelar af gruppens röstetal ($\frac{5}{6} \cdot 5427 = 4522\frac{1}{2}$) verkställdes sammanräkningar enligt reduktionsregeln på sätt utvisas af bilaga A. vid detta protokoll.

Högsta röstetal 1104,42 tillföll Nilsson, A., länsjägmästare; och blef alltså *femte namnet* Nilsson.

Gruppen Sparsamhets-, Nykterhets- och Reformvänner.

Valsedlar, hvilkas sammanlagda röstvärde utgjorde 3063 och således mer än hälften af gruppens rösttal 3273 upptogo som första namn Arne, Karl Fr., Handlande.

Första namnet blef alltså enligt rangordningsregeln Arne.

Med Arne som första namn fanns å valsedlar, hvilkas sammanlagda röstvärde utgjorde 2747 såsom andra namn upptaget Svensson, Axel, Fabrikör. Då sist-

nämnda röstvärde utgjorde mer än två tredjedelar af gruppens rösttal ($\frac{2}{3} \cdot 3273 = 2182$) blef enligt rangordningsregeln

andra namnet Svensson.

Med Arne som första och Svensson som andra namn fanns å valsedlar, hvilkas sammanlagda röstvärde utgjorde 2597, såsom tredje namn upptaget Zachrisson, A., Läroverksadjunkt; och då sistnämnda röstvärde utgjorde mer än tre fjärdedelar af gruppens rösttal ($\frac{3}{4} \cdot 3273 = 2454\frac{3}{4}$) uppfördes enligt rangordningsregeln såsom

tredje namn Zachrisson.

Gruppen Arbetarepartiet.

Valsedlar, hvilkas sammanlagda röstvärde utgjorde 1363 och således mer än hälften af gruppens rösttal 1400 upptogo såsom första namn Karlsson, O. W., Plåtslagare, Mek. Verkstaden.

Första namnet blef alltså enligt rangordningsregeln Karlsson.

Efter det sålunda ordningen bestämts mellan kandidaterna inom hvarje grupp, blefvo enligt de i § 26 af förordningen om kommunalstyrelse i stad föreskrifna grunder, de nio platserna fördelade på sätt bilaga B. vid protokollet utvisar.

Platserna tillföll alltså:

den första: gruppen Borgerliga Valmansföreningen och dess första kandidat Clarholm;

den andra: gruppen Sparsamhets-, Nykterhets- och Reformvänner och dess första kandidat Arne;

den tredje: gruppen Borgerliga Valmansföreningen och dess andre kandidat Nyberg;

den fjärde: sistnämnda grupp och dess tredje kandidat Nerman;

den femte: gruppen Sparsamhets-, Nykterhets- och Reformvänner och dess andre kandidat Svensson;

den sjätte: gruppen Arbetarepartiet och dess förste kandidat Karlsson;

den sjunde: gruppen Borgerliga Valmansföreningen och dess fjärde kandidat Ziegler;

den åttonde: gruppen Sparsamhets-, Nykterhets- och Reformvänner och dess tredje kandidat Zachrisson;

den nionde: gruppen Borgerliga Valmansföreningen och dess femte kandidat Nilsson.

Af platserna hade sålunda tillfallit: fem gruppen Borgerliga Valmansföreningen, tre gruppen Sparsamhets-, Nykterhets- och Reformvänner och en gruppen Arbetarepartiet; och voro till stadsfullmäktige för stadens norra valkrets för en tid af fyra

år, räknade från och med den 1 Januari år 1911, valde: lasarettsläkaren P. Clarholm, handlanden Karl Fr. Arne, handlanden Alfr. Nyberg, bokhandlanden Axel Nerman, fabrikören Axel Svensson, plåtslagaren O. W. Karlsson, Kaptenen Hugo Ziegler, läroverksadjunkten A. Zachrisson och länsjägmästaren A. Nilsson.

In fidem.

CARL LIDBERG.

*Utdrag af protokollet, hållet hos Magistraten i
Karlstad den 10 December 1910.*

§ 237.

Jemlikt Magistratens kungörelse den 7 November 1910 skulle val af nio stadsfullmäktige för stadens södra valkrets för en tid af fyra år, räknade från och med den 1 Januari nästkommande år, förrättas å rådhuset härstädes denna dag mellan kl. 12 middagen och 2 e. m. samt 5 och 8 e. m.

Röstlängden hade i behörig ordning varit till granskning framlagd. Innan valet företogs, framstälde ordföranden förfrågan, huruvida någon ville göra anmärkning mot röstlängden. Öfversångsläraren N. F. Lindh anmärkte härvid att i röstlängden funnes upptagen i gården N:o 97 Tingvallastaden "Landtbrukaren E. Welin, Gunnerud" 10 röster, och i gården N:o 97 A Tingvallastaden "Handlanden E. A. Welin, Väse" 22 röster, men som det vore en och samma person, från hvilken Lindh för öfrigt innehade fullmakt, anhöll Lindh om röstlängdens justering i denna del, hvadan Magistraten beslöt tillägga E. Welin, Gunnerud 32 röster och att afföra handlanden E. A. Welin, ur röstlängden. Någon annan anmärkning framställdes ej.

Valet företogs nu med slutna sedlar, hvilka i den mån de afgåfvos, försågos med anteckning om röstvärdet.

Gårdsägaren Karl Henrik Johansson från Östra Herrhagen 36 A (nytt n:r 301), Olof Albin Magnusson från Östra Herrhagen 35, snickaren A. Berggren från Viken 45 A och bokhållaren Ellen Håkansson från Tingvallastaden 160 anhöllo få rösta, men då bemälda personer icke funnos i röstlängden upptagna kunde denna deras anhållan icke beviljas.

Vid valet afgåfvos 788 valsedlar.

Vid valförrättningens slut tillkännagafs, att protokollet skulle inför Magistraten justeras måndagen den 19 December 1910 samt att röstsammanräkningen skulle äga rum

den 11 December 1910.

med början kl. 11 f. m.; dervid till en början valsedlarna öppnades och granskades.

Valsedlarna ordnades i grupper. Alla valsedlar voro försedda med parti-beteckning. Sedlar med samma beteckning sammanfördes till en grupp. Härvid erhöles fyra partigrupper med nedan angifna partibeteckningar, antal sedlar och rösttal:

Partibeteckning.	Antal sedlar.	Rösttal.
Borgerliga Valmansföreningen	273	6333
Sparsamhets-, Nykterhets- och Reformvänner	341	4656
Arbetarepartiet	114	930
Frisinnade Sparsamhets- och Nykterhetsvänner	60	816

Till den utsträckning som ansågs nödig, bestämdes inom bvarje grupp ordningen mellan de namn å gruppens valsedlar, hvilka afsåge själfva fullmäktigevallet.

Gruppen Borgerliga Valmansföreningen.

Valsedlar, hvilkas sammanlagda röstvärde utgjorde 5859 och således mer än hälften af gruppens rösttal 6333 upptogo såsom första namn Dahlman, A., Rektor.

Första namnet blef alltså enligt rangordningsregeln Dahlman.

Med Dahlman som första namn fanns å valsedlar, hvilkas sammanlagda röstvärde utgjorde 5689, såsom andra namn upptaget Lind, N. Fr., Öfversånglärare. Då sistnämnda röstvärde utgjorde mer än två tredjedelar af gruppens rösttal ($\frac{2}{3} \cdot 6333 = 4222$), uppfördes enligt rangordningsregeln såsom

andra namnet Lindh.

Med Dahlman såsom första och Lindh såsom andra namn fanns å valsedlar, hvilkas sammanlagda röstvärde utgjorde 5469, såsom tredje namn upptaget Löfberg, Josef, Handlande. Då sistnämnda röstvärde utgjorde mer än tre fjärdedelar af gruppens rösttal ($\frac{3}{4} \cdot 6333 = 4749,75$), uppfördes enligt rangordningsregeln såsom

tredje namnet Löfberg.

Med Dahlman som första, Lindh såsom andra och Löfberg såsom tredje namn fanns å valsedlar, hvilkas sammanlagda röstvärde utgjorde 5469, såsom fjärde namn upptaget af Geijersstam, S., v. Häradshöfding; och då sistnämnda röstvärde utgjorde mer än fyra femtedelar af gruppens rösttal ($\frac{4}{5} \cdot 6333 = 5066,40$), uppfördes enligt rangordningsregeln såsom

fjärde namnet af Geijersstam.

Med Dahlman såsom första, Lindh såsom andra, Löfberg såsom tredje och af Geijersstam såsom fjärde namn fanns å valsedlar, hvilkas sammanlagda röstvärde utgjorde 5469 såsom femte namn upptaget Swensén. K. J., Gårdsägare. Då sistnämnda röstvärde utgjorde mer än fem sjättedelar af gruppens rösttal ($\frac{5}{6} \cdot 6333 = 5277,50$), uppfördes enligt rangordningsregeln såsom

femte namnet Swensén.

Gruppen Sparsamhets-, Nykterhets- och Reformvänner.

Valsedlar, hvilkas sammanlagda röstvärde utgjorde 3914 och således mer än hälften af gruppens rösttal 4656, upptogo såsom första namn Ankers, Emil, Boktryckare.

Första namnet blef alltså enligt rangordningsregeln Ankers.

Då röstvärdet af de valsedlar, hvilka upptogo Ankers såsom första och Pettersson, P. M., Kommissionär, såsom andra namn, eller 2970 icke öfversteg två tredjedelar af gruppens rösttal ($\frac{2}{3} \cdot 4656 = 3104$) verkställdes sammanräkning enligt reduktionsregeln på sätt bilaga A vid protokollet utvisar.

Härvid uppfördes för hvarje gång det namn närmast i ordningen, som erhållit högsta rösttalet.

Andra namnet blef alltså Bergh, Aug., Läroverksadjunkt.

Tredje namnet Ljungqvist, Anna, Folkskollärarynna.

Fjärde namnet Södergren, A. R., Smed.

Efter det sålunda ordningen bestämts mellan kandidaterna inom hvarje grupp, blefvo, enligt de i § 26 af förordningen om kommunalstyrelse i stad föreskrifna grunder, de nio platserna fördelade på sätt bilaga B. vid protokollet visar. Platserna tillföll alltså:

den första: gruppen Borgerliga Valmansföreningen och dess första kandidat Dahlman;

den andra: gruppen Sparsamhets-, Nykterhets- och Reformvänner och dess första kandidat Ankers;

den tredje: gruppen Borgerliga Valmansföreningen och dess andra kandidat Lindh;

den fjärde: gruppen Sparsamhets-, Nykterhets- och Reformvänner och dess andra kandidat Bergh;

den femte: gruppen Borgerliga Valmansföreningen och dess tredje kandidat Löfberg;

den sjätte: sistnämnda grupp och dess fjärde kandidat af Geijersstam;

den sjunde: gruppen Sparsamhets-, Nykterhets- och Reformvänner och dess tredje kandidat Ljungqvist;

den åttonde: gruppen Borgerliga Valmansföreningen och dess femte kandidat Swensén;

den nionde: gruppen Sparsamhets-, Nykterhets- och Reformvänner och dess fjärde kandidat Södergren.

Af platserna hade således tillfallit: fem gruppen Borgerliga Valmansföreningen och fyra gruppen Sparsamhets-, Nykterhets- och Reformvänner; och voro till stadsfullmäktige för stadens södra valkrets för en tid af fyra år, räknade från och med

den 1 Januari nästkommande år 1911, valda: rektorn Axel Dahlman, boktryckaren Emil Ankers, öfversångsläraren N. Fr. Lindh, läroverksadjunkten Aug. Bergh, handlanden Josef Löfberg, v. häradshöfdingen Sven af Geijersstam, folkskolläraryninnan Anna Ljungqvist, gårdsägaren K. J. Swensén och smeden A. R. Södergron.

In fidem.

CARL LIDBERG.

§ 4.

Vid förrättadt upprop befunnos Herrar Kullgren, Clarholm och Welin, på grund af bortovaro från staden, samt Fröken Ljungqvist, på grund af sjukdom, från sammanträdet frånvarande; Och godkändes de anmälda förfallen af Stadsfullmäktige.

§ 5.

Härefter företogs med slutna sedlar val af ordförande för Stadsfullmäktige för innevarande år; Och utsågs härtill Herr Rektorn A. Dahlman.

§ 6.

Öfvertog Herr Dahlman ledningen af dagens förhandlingar.

§ 7.

Att jämte Herr Ordföranden torsdagen den 5 innevarande januari klockan 2 e. m. å Drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos Herrar Nerman och af Geijersstam.

§ 8.

Vid härpå med slutna sedlar förrättadt val af vice ordförande för Stadsfullmäktige för innevarande år utsågs härtill Herr Kaptenen H. Ziegler.

§ 9.

Uppdrogo Stadsfullmäktige åt Herrar Ordföranden, vice Ordföranden och Ordföranden i Beredningsutskottet att utse och antaga sekreterare hos Stadsfullmäktige och Beredningsutskottet för innevarande år.

§ 10.

Vid härefter med slutna sedlar förrättade särskilda val utsågos:

1:o) till ledamöter i Beredningsutskottet för tiden till den 1 januari 1913 Herrar Clarholm, Ziegler, Berg och Swensén;

2:o) till ledamot i Beredningsutskottet för tiden till den 1 januari 1912
Herr Gelin;

3:o) till suppleanter i Beredningsutskottet för tiden till den 1 januari 1913
Herrar Huss, Regner och Stenström;

4:o) till suppleant i Beredningsutskottet för tiden till den 1 januari 1912
Herr Severin.

Och bestämde Stadsfullmäktige, att de nu utsedda suppleanterna i Beredningsutskottet äfvensom kvarvarande suppleanten Herr Kullgren skulle tjänstgöra i följande ordning nämligen: Herrar Huss, Regner, Kullgren, Stenström och Severin.

§ 11.

På förslag af Beredningsutskottet beslöto Stadsfullmäktige att för sin del utse fem ledamöter i hvardera af stadens två taxeringsnämnder för innevarande år, vid hvilket förhållande sex suppleanter för hvardera nämnden jämväl skulle af Fullmäktige utses.

§ 12.

Vid härefter med slutna sedlar företagna särskilda val utsågos:

1:o) till ledamöter i taxeringsnämnden för innevarande år inom stadens första distrikt Herrar Boktryckaren Albin Forssell, Fabrikören K. A. Falk, Kaptenen R. Huss, Skräddaren A. Löfgren och Skomakaren W. Wahlström;

2:o) till suppleanter i taxeringsnämnden för innevarande år inom stadens första distrikt att tjänstgöra i här nämnd ordning Herrar Handlanden C. G. Olsson, Handlanden W. Lefrén, Träarbetaren Carl Lundgren, Handlanden Alfred Nyberg, Hamnkassören Iwar Olsson och Handlanden Ludvig Martin;

3:o) till ledamöter i taxeringsnämnden för innevarande år inom stadens andra distrikt Herrar Bokhållaren A. O. Alstermark, Fabrikören Axel Svensson, Stufveriförmannen J. A. Håkansson, Fabrikören R. Ternqvist och Handlanden Carl Nyman;

4:o) till suppleanter i taxeringsnämnden för innevarande år inom stadens andra distrikt att tjänstgöra i här nämnd ordning Herrar Byggmästaren C. J. Magnusson, Muraren Aug. Sjögren, Ingeniören Karl Wennberg, Fabrikören C. A. Broberg, Kyrkoskrifvaren J. E. Andersson och Bokhållaren P. A. Palm.

§ 13.

Föredrogs och remitterades till Byggnadsnämnden och Drätselkammaren för yttrandens afgifvande:

Herr Forssells motion om vidtagande af åtgärder för beredande af lämpliga villatomter inom mera centrala delar af stadens område.

Som ofvan.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

Justeradt den 5 Januari 1911.

AXEL DAHLMAN.

AXEL NERMAN.

SVEN AF GEIJERSSTAM.

Offentligen uppläst den 5 januari 1911; betygar

Å tjänstens vägnar:
IVAN FR. REGNER.

KARLSTAD
KARLSTADS-TIDN. A.-B. TRYCKERI 1911.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1911.

Den 26 Januari.

N:o 2.

Föredragningslista:

1:o) Remiss af inkomna ärenden; 2:c) Beredningsutskottets utlåtande öfver Hamnstyrelsens framställning angående aflåtande af skrivelse till Kungl. M:jt i anledning af det af Stadsfullmäktige i Göteborg antagna förslag till hamntaxa för nämnda stad för tiden 1911—1915; 3:o) D:o d:o i återremitterade frågan angående pension åt förre extra poliskonstapeln Anders Petter Jonsson; 4:o) D:o d:o öfver Herr Dahlmans motion om bidrag till kommitén för upprättande af Svenska städers pensionskassa;	5:o) D:o d:o öfver Byggnadsnämndens framställning om viss ändring i den för staden gällande byggnadsordning; 6:o) D:o d:o öfver Hamnstyrelsens framställning om bemyndigande att försäja en staden tillhörig, under Hamnstyrelsens vård stående magasinbyggnad å Herrhögan; 7:o) D:o d:o öfver Drätselkammarens framställning om tilläggsanslag för uppförandet af saluhallen här i staden samt om efterskänkande af entreprenören för saluhallen påfordr vattnavgift.

PROTOKOLL,

hållet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 26 Januari 1911.

§ 14.

Vid upprop belunnos Herrar vice Ordföranden, Hellberg, Clarholm, Noréus, Helleberg och Gullström på grund af bortovaro från staden från sammanträdet frånvarande; och godkändes de anmälda förfallen af Herrar Fullmäktige.

§ 15.

Att jämte Herr Ordföranden måndagen den 30 i denna månad kl. 2 e. m. å Drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos Herrar C. F. Berg och Nyström.

§ 16.

Föredrogos och lades till handlingarne följande till Stadsfullmäktige inkomna protokollsutdrag rörande val af funktionärer inom vissa af stadens styrelser och delegationer:

Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 21 januari 1911.

§ 4.

Vid härpå företagna val af ordförande och vice ordförande inom Utskottet för innevarande år utsågos till ordförande Herr vice Häradshöfdingen Sven af Geijersstam samt till vice ordförande Herr Kaptenen H. Ziegler.

Som ofvan.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 3 Januari 1911.

§ 3.

Vid härefter med slutna sedlar företagna särskilda val utsågos till ordförande för Drätselkammaren för innevarande år Herr Lektor V. Vendel samt till vice ordförande för samma tid Herr Ingeniören A. Svanbom.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Hälsovårdsnämnden i Karlstad den 2 Januari 1911.

§ 2.

Till Hälsovårdsnämndens ordförande för innevarande år valdes Herr Förste stadsläkaren Henrik Söderbaum och till vice ordförande under året Herr Borgmästaren K. J. Lindholm.

§ 3.

Till skattmästare för innevarande år utsågs Herr Majoren G. F. Oldevig, hvarjämte undertecknad Ågren antogs till Nämndens sekreterare för samma tid. Som ofvan.

In fidem.

OTTO ÅGREN.

Utdrag av protokoll, hållet hos Hamnstyrelsen i Karlstad den 14 Januari 1911.

§ 2.

Vid härefter med slutna sedlar förrättade val utsågos:
Till Ordförande, Majoren och Riddaren C. O. Ahlmark,
till vice Ordförande, Handlanden C. F. Berg, — — — — —

In fidem

IWAR OLSSON.

*Utdrag ur protokollet hos Karlstads Vatten-
och Gasverksstyrelse den 5 januari 1911.*

s. d. I enlighet med § 4 i den för Styrelsen utfärdade instruktion företogs nu val till Ordförande och vice Ordförande, och utsågs därvid:
till Ordförande: Apotekaren Stellan Gullström,
till vice Ordförande: Fabrikören K. A. Falk;
därom utdrag ur protokollet skulle Herrar Stadsfullmäktige tillställas.

Ur protokollet:
JOHN RUNDGREN.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Byggnads-
nämnden i Karlstad den 11 Januari 1911.*

§ 3.

Företogs val af ordförande och vice ordförande i Nämnden för innevarande år;
Och utsågos därvid
till *ordförande*: Herr Rådmannen R. Rhodin; samt
till *vice ordförande*: Herr Syslomanen A. W. Adde;
därom Magistraten och Herrar Stadsfullmäktige skulle meddelas underrättelse genom utdrag af protokollet.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

*Protokoll, hållet vid Karlstads trädgårdssty-
relses sammanträde den 9 jan. 1911.*

Närvarande: Herrar Forssell, Adde och Fristedt.

§ 1.

Till ordförande i styrelsen samt kassaförvaltare för innevarande år valdes sysloman A. W. Adde, som bemyndigades uppbära af drätselkammaren och kvittera årets anslag samt å Värml. Ensk. Bank för styrelsens räkning insatta medel.

In fidem
CONRAD FRISTEDT.

*Utdrag av protokoll, hållet hos Brandstyrelsen
i Karlstad den 4 Januari 1911.*

§ 1.

Styrelsen valde till Ordförande för innevarande år Borgmästaren m. m. K. J. Lindholm samt till vice Ordförande för samma tid Öfverstelöjtnanten m. m. G. F. Edgren.

In fidem:
ALBERT NELSON.

§ 17.

Från Bankkamreraren G. W. Haglund hade till Stadsfullmäktige ingifvits en så lydande skrifvelse:

Herr Ordföranden i Stadsfullmäktige, Karlstad.

Då den tid, hvarunder jag är ledig från min tjänstgöring som kamrer i Wermlands Enskilda Bank, är allt för knapp, för att jag skall på nöjaktigt sätt kunna fullgöra mig lämnadt uppdrag att deltaga i revisionen af Stadens räkenskaper för år 1910, får jag härmed vördsamt anhålla blifva från detta uppdrag befriad.

Karlstad den 18 Januari 1911.

G. W. HAGLUND.

Stadsfullmäktige beslöto godkänna den gjorda afsägelsen och bestämde tillika, att val af en suppleant för sakrevisorerna för granskning af stadens styrelser och delegationers räkenskaper och förvaltning år 1910 efter Herr Haglund skulle förättas vid Stadsfullmäktiges nästa sammanträde.

§ 18.

Följande ärenden remitterades för yttrandens afgifvande:

A) *Till Beredningsutskottet:*

1:o) Magistratens skrifvelse med redovisning för 1910 års anslag till oförutsedda utgifter i polisärenden.

2:o) Brandstyrelsens framställning rörande utdelning af brandchefens berättelse angående brandväsendet här i staden år 1910.

B) *Till Drätselkammaren:*

1:o) Konungens Befallningshafvandes, af Magistraten öfverlämnade skrifvelse med infordrande af Stadsfullmäktiges yttrande angående villkoren för öfverlåtelse till Kronan af ett staden tillhörigt område för ny seminarianläggning här i staden;

2:o) Styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning angående rättighet att i vissa fall afstänga ledningar för vatten, gas och élektricitet;

3:o) Samma styrelses framställning om anslag för framdragande af servisledningar för vatten och aflopp till högre allmänna läroverkets nybyggnad.

C) *Till Hamnstyrelsen och Drätselkammaren:*

Herr Ankers' motion om verkställande af utredning angående anläggning af en ny bro öfver pråmkanalen.

§ 19.

Föredrogs och lades till handlingarne följande från Karlstads stadsförsamlings kyrkostämman inkomna protokollsutdrag angående val af ledamöter och suppleanter i stadens folkskolestyrelse:

Transsumt af protokoll vid Karlstads stadsförsamlings tredje ordinarie kyrkostämman den 21 dec 1910.

§ 2.

Sedan Kungl. Majestät den 10 juni 1910 resolverat, att lagen angående skolväsendet och barnavården af den 25 juni 1909 skall från och med 1911 vara gällande för staden Karlstad, hade kyrkostämman att anställa val af ledamöter i skolstyrelsen. Innan valet företogs, upplästes ett så lydande protokollsutdrag från Herrar stadsfullmäktige:

Herrar Stadsfullmäktige hade sålunda bestämt, att utom kyrkoherden skolstyrelsen skulle bestå af 14 ledamöter, hvadan kyrkostämman hade att välja 7 ledamöter. Jämte dessa 7 ledamöter beslöt kyrkostämman att välja 3 suppleanter.

Efter företagen omröstning befunnos följande 7 personer erhållit de högsta röstetalen nämligen: folkskolläraren E. V. Gelin 5,252 röster, byggmästaren C. J. Magnusson 5,174 röster, modellsnickaren A. J. Ellström 5,174 röster, doktor Hugo Severin 4,822 röster, verkmästaren K. F. Rabe 4,551 röster, direktören E. Ankers 3,885 röster, samt komminister Fr. Nordvall 3,805 röster.

Till suppleanter valdes ritaren J. A. Andersson, pastoratsadjunkten C. Jakobson samt häradskrifvaren Fr. M. Svensson, den förstnämnde med 5,178 röster, den andra med 4,673 röster och den sistnämnde med 4,594 röster.

Efter valets slut bestämdes genom lottning, att Herrar Gelin, Rabe och Ankers skola tjäna under åren 1911—1912 och Herrar Magnusson, Ellström, Severin och Nordvall 1911--1914 samt att bland suppleanterna Herr Svensson skall tjäna åren 1911—1912 och Herrar Andersson och Jakobsson åren 1911—1914.

Skolstyrelsen består sålunda af kyrkoherden samt af Herrar stadsfullmäktige valde för tiden $\frac{1}{1}$ 1911— $\frac{3}{12}$ 1914.

Herrar Läroverksadj. A. Bergh, Kamreraren John Mæchel, Sysslomannen A. W. Adde och Lektor Nils Bure, samt från kyrkostämman Herrar Byggmästaren C. J. Magnusson, Modellsnickaren A. J. Ellström, Doktor H. Severin, samt Komminister Fr. Nordvall och för tiden $\frac{1}{1}$ 1911— $\frac{31}{12}$ 1912 af Herrar stadsfullmäktige valde: Herrar Lektor V. Vendel, Bokhållaren A. O. Alstermark och Folkskoleinspektören B. Larsson, samt af kyrkostämman valde: Herrar Folkskolläraren E. V. Gelin, Verkmästaren K. Fr. Rabe, samt Direktören E. Ankers.

Suppleanter för tiden $\frac{1}{1}$ 1911— $\frac{31}{12}$ 1914 af Herrar stadsfullmäktige valde: Herr Majoren Claes Rhodin och Fru Gerda Hellberg; af kyrkostämman valde: Herrar Ritaren J. A. Andersson och Pastoratsadjunkten C. Jakobsson samt för tiden $\frac{1}{1}$ 1911— $\frac{31}{12}$ 1912, af Herrar stadsfullmäktige valde: Herr Bankdirektören Thelander och af kyrkostämman vald: Herr Häradsskrifvaren Fr. M. Svensson.

De af Herrar stadsfullmäktige valde suppleanterna tjänstgöra i följande ordning, nämligen Herr Bankdirektören Thelander i första rummet och Majoren C. Rhodin i andra rummet, samt Fru Gerda Hellberg i tredje rummet; de af kyrkostämman valde suppleanterna tjänstgöra i följande ordning, nämligen: Ritaren J. Andersson i första rummet och Pastoratsadjunkten C. Jakobsson i andra rummet och Häradsskrifvaren Fr. M. Svensson i tredje rummet, hvarom protokollsutdrag skulle de å kyrkostämman valde ledamöterna och suppleanterna tillställas äfvensom Herrar stadsfullmäktige.

Rätteligen utdraget intygar

G. JAKOBSSON.

p. l.

§ 20.

Beslöto Stadsfullmäktige, att i dagens protokoll skulle intagas följande genom Magistraten till Stadsfullmäktige ingifna berättelse angående brandväsendet här i staden år 1910 jämte därvid fogade tabellariska sammandrag:

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Magistraten får härmed öfverlämna brandchefens berättelse angående brandväsendet i Karlstad år 1910.

Karlstads rådhus den 12 januari 1911.

På Magistratens vägnar:

K. J. LINDHOLM.

Till Brandstyrelsen i Karlstad.

Härmed får jag vördsamt öfverlämna berättelse öfver brandkårens verksamhet och eldsläckningsväsendet i Karlstad år 1910.

Brandkåren har under året varit allarmerad 22 gånger, hvaraf för eldsvådor eller tillbud till dylika 9 gånger, för soteld 9 gånger samt för falskt allarm 4 gånger.

I brandskadeersättningar hafva under året utbetalats 31,562 kronor 81 öre, hvilket utgör 85 $\frac{1}{2}$ öre för hvarje 1,000 kronors försäkringssumma.

Bifogade tabell visar tiden, då signal ingått, brandstället och anledningen till utryckningen, äfvensom brandskadeersättningarnas belopp m. m.

Af eldsvådorna hafva 3 varit af den beskaffenhet, att slangledningar från ångspruta eller brandpost behöft användas. I öfriga fall har elden släckts med pyttsspruta eller annan redskap.

Ångspruta har under året kommit till användning 1 gång.

Största vid eldsvåda använda slanglängd har varit 570 meter och sammanlagdt under året utlagd slang 1,110 meter.

Den väglängd, som på grund af utryckning i och för eldsvådor tillryggalagts, har utgjort 8.6 km.

Den af brandkåren vid eldställen använda tiden har under året uppgått till 28 timmar.

Allarmeringar hafva skett 5 gånger genom brandskåp och 17 gånger genom telefon.

Brandsyner hafva ägt rum 9 dagar under våren och etterbesiktning 1 dag under hösten.

Brandkårens hjälp har under året 1 gång varit påkallad för skogseld utom stadens område, men kåren behöfde ej ingripa, enär annat manskap före dess ankomst till brandstället, blifvit uppbådadt.

Polisvagnen har under året tagits i bruk 33 gånger.

I. Fasta Brandkåren.

Personalen består af:

- 1 brandchef
- 1 vice brandchef
- 1 brandmästare
- 1 maskinist
- 1 korpral
- 1 vice korpral
- 1 kusk
- 10 brandsoldater
- 6 man nattvaktmanskap

Summa 23 man.

Den disponibla utryckningsstyrkan inom brandstationen har under dagtid varit minst 9 man och nattetid 18 man, befäl inräknadt.

Nattvaktmanskaper har allarmederats såväl dag som natt vid alla utryckningar medelst första brandsignalen.

Afgång under året:

Bland befålet har intet ombyte förekommit. Af brandmanskaper hafva under året afgått: 1 ordinarie brandsoldat för brandtjänst å annan ort och 1 man af nattvaktmanskaper för utflyttning utom stadens planlagda område.

Medelåldern var den 31 dec. för kårens ordinarie manskap 29 år.

Lönförmåner från 1911 års början äro:

<i>Brandchefen</i> , jämte familjebostad inom stationen, lyse o. bränsle		
lön	1,800: —	
ålderstillägg efter 5, 10 och 15 år à 300, 200 o. 200 kr.	700: —	2,500: —
<i>Vice brandchefen</i> , bor utom station, arvode		500: —
<i>Brandmästaren</i> , jämte familjebostad inom stationen, lyse och bränsle.		
lön	1,500: —	
ålderstillägg efter 5, 10 och 15 år à 150 kr.	450: —	
beklädnadspenningar	150: —	2,100: —
<i>Maskinisten</i> , jämte familjebostad inom stationen, bränsle och uniform		
arvode		300: —
Arbetar vid den närliggande mek. verkstaden.		
<i>Korpralen</i> , jämte familjebostad inom stationen, bränsle och uniform		
lön	1,020: —	
ålderstillägg efter 2 o. 4 år à 120 kr.	240: —	1,260: —
<i>Vice korpralen</i> , jämte familjebostad inom stationen, bränsle och uniform		
lön	960: —	
ålderstillägg efter 2 o. 4 år à 120 kr.	240: —	1,200: —
1 <i>kusk och 8 ordinarie brandsoldater</i> jämte familjebostad i stationen, bränsle och uniform		
lön hvardera	900: —	
ålderstillägg efter 2 o. 4 år à 120 kr.	240: —	1,140: —
2 <i>ordinarie brandsoldater</i> , jämte bostad i stationen, bränsle och uniform		
lön hvardera	900: —	
ålderstillägg efter 2 o. 4 år à 120 kr.	240: —	1,140: —
6 <i>man nattvaktmanskap</i> , 2 i tjänst hvarje natt, à 1,50 kr. hvar.		

Hvarje karl har utom tillfällig permission på kortare tid än 1 timme, åtnjutit ledighet hvar tionde dygn och hvar tredje söndag samt har haft dessutom under juni—september månader en veckas semester.

Befäl och manskap är å stadens bekostnad olycksfallsförsäkradt.

Ordinarie brandmanskapet åtnjuter fri läkarevård och medicin; gift brand-soldat läkarevård jämväl för familjen.

Aflöningen utbetalas månadsvis, brandmästarens beklädnadsersättning dock på en gång i januari hvarje år.

Manskapet antages medelst kontrakt på 1 år i sänder med 2 månaders ömse-sidig uppsägningstid, före tjänsteårets slut.

Hälsotillståndet.

50 sjukdagar å lasarett har under året förekommit.

Endast ett svårare olycksfall har ägt rum, nämligen den 8 febr., då en brand-soldat i stallet blef slagen af en häst så allvarsamt, att han var sängliggande sjuk under 12 dagar. — mindre sjuke hafva tjänstgjort i telegrafrummet.

Öfningar

med ordinarie kåren hafva ägt rum i regel hvarje helgfri dag utom lördagar, hvilka användts till allmän rengöring och puts af materielen.

Öfningarna hafva omfattat: Anspänningsöfningar, utryckning, exercis med eldsläcknings- och lifräddningsredskap, undervisning om materielens användning och sammansättning, om brandposternas konstruktion och läge, om brandtelegrafens användning och skötsel, orientering af gator och brandposter m. m.

Den dagliga sysselsättningen för öfrigt har varit, att en man, enligt tur, har tjänstgjort ett dygn i sträck såsom telegrafpost (förstärkt under natten med 2 man nattvaktmanskap), tre man förrättat körslor för stadens räkning och en man haft fridygn. Till stalltjänst samt såsom biträde vid värmeledningen hafva varit kom-menderade två man. En man har varit upptagen af rengöring m. m. i redskaps-hallen, och återstående två man hafva förrättat städning af korridor, telegraf-
rum, tvättstuga och badrum samt dessutom ombesörjt renhållningen af brand-stationens gård och gata. Den som haft fridygn, telegrafposten samt de, som enligt tur, varit kommanderade till körarbete, hafva för dagen varit befriade från öfningar.

Då offentlig föreställning å teatern ägt rum, har till vakthållning beordrats två man och har antalet sådana vakter utgjort 116 stycken. Ersättningen härför har tillfallit manskapet och har utgått med 1 kr. 50 öre per man och vakt, som den, som gifvit föreställningen, betalat.

Hästar.

Antalet hästar på brandkårens stall har under året varit sju, af hvilka tre under dagen sländigt stått färdiga till utryckning. Öfriga hafva hvarje söckendag utfört körslor för stadens räkning, därunder tre man af brandmanskapet turvis tjänstgjort som körkarlar. Hästarnas ålder är fem till tretton år och medeltjänstetiden $6\frac{1}{2}$ år.

Hälsotillståndet bland hästarne har varit tillfredsställande.

Endast ett sjukdomsfall har förekommit med tillsammans 49 sjukdagar.

Utfodringen har utgjort 2 kg. krossad hafre, 2 kg. melass, 7 kg. hö och 2 kg. halm till hackelse. Till strö har använts sågspån.

Underhållskostnaden, inberäknadt skoning och sjukvård, har uppgått till nära 1 kr. per häst och dag.

Brandredskap.

Den förut befintliga eldsläckningsmaterielen har tillökats med följande: 300 m. lanneslang, 20 par kopplingar samt ett nytt reservhjul till redskapsvagnen.

Antalet brandfordon, som fullt utrustade å brandstationen stått färdiga till utryckning har varit:

Till första utryckningen.

1 redskapsvagn för 2 hästar medförande 300 m. gummerad slang samt för öfrigt full utrustning.

1 mek. stege, hifbar till 21 meter, med en slangrulla, räddningssäck och räddningsslang m. m., alternativt en mindre ångspruta (Ludvigsbergs N:o 7).

Till andra utryckningen.

1 större ångspruta (Ljusne N:o 3).

1 kol- och slangvagn.

1 större handkraftspruta.

Brandtelegrafan.

På brandtelegrafens yttre ledningar, som till större delen äro nedlagda i telegrafverkets underjordiska kablar, hafva inga nämnvärda felaktigheter förekommit. Ingen gång under året har kåren behöft rycka ut till följd af kontakt i ledningarna, mest därför att de fem första numren i centralapparaten äro använda till kontaktnummer.

Ett nytt brandskåp, afsedt för stadsdelen Vesterstrand, är under året anskaffadt.

Brandtelegrafan omfattar 4 distrikt, och dess yttre ledningar hafva en sammanlagd längd af 20,6 km. Behöfliga flyttningar af ledningar samt alla underhålls-

arbeten hafva utförts af Kungl. Telegrafverkets montörer, mot ersättning efter af verket fastställd timpenning.

Slangförrådet

utgjordes den ³¹/₁₂ 1910 af:

870 meter 85 mm. dubbel hampslang med skruvkopplingar (afsedda för stora ångsprutan), 540 meter gummerad och 1965 m. 63 mm. linneslang med ögonblickskopplingar, eller tillsammans 3375 meter tryckslang.

Samtliga dessa slangar äro af god beskaffenhet.

Brandposternas

antal, som under året ökats med 2, utgör 159. Tillsyn öfver brandposterna har utöfvats af vattenverkets rörnåtsförman.

Brandstationen,

som nu varit tagen i bruk i två års tid, har visat sig såväl ur brandteknisk- som ur bekvämlighets- och trefnadssynpunkt vara af bästa slag, och har den helt visst tillfört Karlstad en jämförelsevis betydlig förbättring i sitt brandskydd.

Den 17 sept. förrättades slutbesiktning å brandstationen, hvarefter vid synen anmärkta arbeten inom kontrakterad tid blifvit af entreprenören, byggmästaren C. A. Resare, utförda.

II. Reservkåren.

Brandkårens reserv, som allarmeras direkt från brandstationen, har under året bestått af 2 förmän och 35 man, alla anställda vid den endast 250 meter från brandstationen belägna Karlstads mek. verkstad. Af dessa hafva 1 förman och 20 man varit afsedda för klargöring af den stora ångsprutan, och öfriga, 1 förman och 15 man, tilldelade tvenne vattenledningsslangkärror med full utrustning.

Mer än hälften af reservmanskaper har tjänstgjort vid kåren alltifrån fasta brandkårens uppsättning 1891, således öfver 19 år.

Genom sin stora erfarenhet och mekaniska underbyggnad har reservkåren vid större eldsvådor alltid utgjort en värdefull förstärkning åt fasta kåren, isynnerhet då det gällt att klargöra och sköta den stora ångsprutan.

Af löningen har varit för förman 25 kr. och för manskap 12 kr. per år i städja samt dessutom 75 öre i timmen vid eldsvådor.

Städjan utbetalas vid julen.

Utrustningspersedlarne bestå af vanlig brandhjälm och vattentäta pådragskläder.

En reservmaskinist, som i årlig ersättning haft 100 kr. är anställd.

Reservkåren har under året varit allarmerad en gång till eldsvåda.

III. Allmänna brandkåren.

som allarmeras genom klämtning och består af alla i staden arbetsföre män mellan 21—45 år, har under det gångna året, liksom alltifrån den tid den fasta brandkåren trädde i verksamhet, d. v. s. 19 år, ej behöft anlitas vid någon eldsvåda.

Diverse.

I Karlstads sparbank voro den 31 december för manskapets räkning insatta 1,594 kronor 85 öre.

Karlstads-Tidningen och Nya Värmlandstidningen hafva jämväl under det gångna året godhetsfullt skänkts till brandmanskapet.

Utgiftsstaten för 1910.

Aflöning och beklädnad	20,558: 50
Underhåll af hästar	2,400: —
» » brandredskap	800: —
» » inventarier	200: —
» » brandtelegrafan	600: —
Bränsle och ljus.. ..	3,500: —
Försäkringspremier	383: 68
Årsafgift till rikstelefon	150: —
Vattenafgifter	160: —
Medikamenter och sjukvård.. ..	262: 82
Skrifmaterialier och tryck jämte diverse oförutsedda utgifter.....	785: —
	<hr/>
	29,800: —
Efter afdrag för beräknad körförtjänst under året (4,500 kr.) och behållningen till 1911 (800 kr.).....	5,300: —
utgjorde Karlstads utgiftssumma för brandväsendet under år 1910 kr.	24,500: —

Karlstad i Januari 1911.

J. P. WENDT.

Tabellariskt sammandrag öfver

Tiden för eldsvådans utbrott			Brandstället		Huru och af hvem larm gifvits	Anledningen till elden eller uttryckningen
Månad	Dag	Tid å dygnet	Egendom eller allmän plats	Lägenhet		
Jan.	22	Kl. 4,40 e. m.	Kungsgatan 4	boningshus	genom telefon	soteld
»	27	» 10,40 e. m.	Rådhuset	»	»	»
»	29	» 6,45 f. m.	Karlstads mek.	verkstad	Sk. 3, IV distr.	falskt allarm
Mars	1	» 7,55 e. m.	N. Strandg. 10	boningshus	genom telefon	»
»	9	» 8,20 e. m.	Järnvägsg. 9	»	»	soteld
»	20	» 10,17 e. m.	Järnvägsg. 2	hotell	»	fel i elektrisk ledning
April	16	» 7,15 e. m.	Öst. Herrhag. 300	boningshus	»	soteld
Maj	31	» 4,20 e. m.	Drottningg. 39	»	»	»
Juni	19	» 1,20 e. m.	Skogsmark	—	»	oförsiktig eldn.
Juli	16	» 9,50 f. m.	Sågverk	—	»	gnistor från maskinrum
»	23	» 10,50 f. m.	Norrstrand 6	boningshus	»	brist. isolering
Augusti	16	» 11,45 e. m.	Drottningg. 9	»	»	soteld
»	23	» 5,57 f. m.	Tingvallag. 7	»	»	otillräcklig af- svalning
Oktober	11	» 5,30 e. m.	Tingvallag. 9	»	»	soteld

Transport

eldsvådor m. m. under år 1910.

Brandskadeersättning				A n m ä r k n i n g a r
För fast egendom		För lös egendom		
—	—	—	—	
—	—	—	—	
—	—	—	—	Vid upptining af ett fruset ångrör antändes oljedränkt trassel, som brann med stark låga. En utanför verkstaden gående arbetare trodde, att eldsvåda förelåg, hvarför han allarmerade brandkåren.
—	—	—	—	Från en skorsten hade stark rök trängt ned på gården. Kåren allarmades af en person, som ansåg, att eldfara uppstått inom lägenheten.
155	09	—	—	Taket af en källare under hotellet hade fattat eld, som dock släcktes inom några minuter medelst en ledning från brandpost. Från eldhärden hade en tjock rök trängt upp i hotellet och där åstadkommit förskräckelse. Elden hann likväl ej åstadkomma någon nämnvärd skada i det att källartaket, som var af trä, endast kolades.
—	—	—	—	
—	—	—	—	Vid brandkårens ankomst till det aflägsna eldstället, beläget vid landeriet Sjöstad 3 km. utanför staden, hade redan annat manskap blifvit uppådadt, hvarför kåren omedelbart återvände. Eldstället var beläget utom stadens brandområde.
42	50	—	—	Gnistor från maskinrummet hade indragits i fläktrumman och antändt i densamma varande sågspåu. Härifrån spred sig elden till öfverliggande tak. Denna släcktes dock genast med en stråle från sågverkets ångpump. Skadan ringa.
35	00	—	—	Eld hade utbrutit i en vedskrubb af ett gafvelrum. Släcktes genast med pytspruta utan att ha åstadkommit någon nämnvärd skada.
—	—	—	—	
—	—	156	00	I varuskjulet till en handelslägenhet hade en säck rostat kaffe fattat eld. Släcktes omedelbart med några pytsar vatten.
—	—	—	—	
232	59	156	00	

Tabellariskt sammandrag öfver

Tiden för eldsvådans utbrott			Brandstället		Huru och af hvem larm gifvits	Anledningen till elden eller uttryckningen
Månad	Dag	Tid å dygnet	Egendom eller allmän plats	Lägenhet		
Jan.	22	Kl. 4,40 e. m.	Kungsgatan 4	boningshus	genom telefon	soteld
»	27	» 10,40 e. m.	Rådhuset	»	»	»
»	29	» 6,45 f. m.	Karlstads mek.	verkstad	Sk. 3, IV distr.	falskt allarm
Mars	1	» 7,55 e. m.	N. Strandg. 10	boningshus	genom telefon	»
»	9	» 8,20 e. m.	Järnvägsg. 9	»	»	soteld
»	20	» 10,17 e. m.	Järnvägsg. 2	hotell	»	fel i elektrisk ledning
April	16	» 7,15 e. m.	Öst. Herrhag. 300	boningshus	»	soteld
Maj	31	» 4,20 e. m.	Drottningg. 39	»	»	»
Juni	19	» 1,20 e. m.	Skogsmark	—	»	oförsiktig eldn.
Juli	16	» 9,50 f. m.	Sågverk	—	»	gnistor från maskinrum
»	23	» 10,50 f. m.	Norrstrand 6	boningshus	»	brist. isolering
Augusti	16	» 11,45 e. m.	Drottningg. 9	»	»	soteld
»	23	» 5,57 f. m.	Tingvallag. 7	»	»	otillräcklig af-svalning
Oktober	11	» 5,30 e. m.	Tingvallag. 9	»	»	soteld
						Transport

eldsvådor m. m. under år 1910.

Brandskadeersättning				Anmärkingar
För fast egendom		För lös egendom		
—	—	—	—	
—	—	—	—	
—	—	—	—	Vid upptining af ett fruset ångrör antändes oljedränkt trassel, som brann med stark låga. En utanför verkstaden gående arbetare trodde, att eldsvåda förelåg, hvarför han allarmerade brandkåren.
—	—	—	—	Från en skorsten hade stark rök trängt ned på gården. Kåren allarmerades af en person, som ansåg, att eldfara uppstått inom lägenheten.
155	09	—	—	Taket af en källare under hotellet hade fattat eld, som dock släcktes inom några minuter medelst en ledning från brandpost. Från eldhärden hade en tjock rök trängt upp i hotellet och där åstadkommit förskräckelse. Elden hann likväl ej åstadkomma någon nämnvärd skada i det att källartaket, som var af trä, endast kolades.
—	—	—	—	Vid brandkårens ankomst till det aflägsna eldstället, beläget vid landeriet Sjöstad 3 km. utanför staden, hade redan annat manskap blifvit uppbådadt, hvarför kåren omedelbart återvände. Eldstället var beläget utom stadens brandområde.
42	50	—	—	Gnistor från maskinrummet hade indragits i fläkttrumman och antändt i densamma varande sågspån. Härifrån spred sig elden till öfverliggande tak. Denna släcktes dock genast med en stråle från sågverkets ångpump. Skadan ringa.
35	00	—	—	Eld hade utbrutit i en vedskrubba af ett gavelrum. Släcktes genast med pyttspruta utan att ha åstadkommit någon nämnvärd skada.
—	—	156	00	I varuskjulet till en handelslägenhet hade en säck rostat kaffe fattat eld. Släcktes omedelbart med några pytsar vatten.
232	59	156	00	

Tiden för eldsvådans utbrott			Brandstället		Huru och af hvem larm gifvits	Anledningen till elden eller uttryckningen	
Månad	Dag	Tid å dygnet	Egendom eller allmän plats	Lägenhet			
Oktober	21	Kl. 4,40 e. m.	Hotell Kristiania	—	genom telefon	Transport oförsiktig eldn.	
Nov.	3	» 7,55 e. m.	Drottningg. 18 Klara 11	boningshus »	» »	soteld Fotogenlampa	
»	30	» 8,22 f. m.					
Dec.	9	» 7,33 e. m.	—	—	Sk. 3, IV distr.	falskt allarm	
»	9	» 8,17 e. m.	—	—	Sk. 1, I distr.	»	
»	11	» 11,58 e. m.	Tingvallag. 70	boningshus	genom telefon	obekant	
»	13	» 1,50 e. m.	Drottningg. 5	»	»	»	
»	27	» 7,45 e. m.	V. Haga 11	»	»	soteld	
						Summa kr.	

Brandskadeersättningar				Anmärkingar
För fast egendom		För lös egendom		
232	59	156	00	
18	50	—	—	I ett kök i öfre våningen af hotellet hade flottet i en större gryta fattat eld, som genast kväfdes utan att brandkåren behöfde nämnvärdt ingripa.
16,155	00	12,325	72	Då brandkåren anlände till brandstället, slogo lågorna ut både genom fönster och dörrar i den stora 2 våningar höga träbyggnaden, så att alla ingångar voro otillgängliga. Elden kunde därför ej begränsas till viss del af huset utan brandkårens hufvuduppgift blef att söka rädda så mycket som möjligt af själfva byggnaden samt att hindra elden att sprida sig till angränsande träbyggnader, som voro starkt hotade. Efter ett drygt arbete lyckades äfven detta, så att vid 1/211-tiden var elden släckt. Den hade då svårt ramponerat det antända huset, af hvilket dock ytterväggarna stodo kvar. Lilla ångsprutan arbetade under släckningen med två strålar och vattenledningen med fem. Använda slanglängden var 570 meter.
—	—	—	—	Vid ankomsten till brandskåpet befanns glaset sönderslaget och urverket nedgånget, men någon person, som upplyste om anledningen till allarmeringen, fanns ej tillstädes, hvarför falskt allarm af okynne tydligen förelåg.
—	—	—	—	Antagligen hade samma person äfven här slagit falskt allarm af okynne.
2,675	00	—	—	Elden rasade i taket af en tambur i fjärde våningen af Frimurarelogens hus, samt var på väg att gå upp till vinden, där trossfyllningen bestod af enbart torfströ. Vid brandmanskapets försök att tränga fram till eldhärden mötte det ett svårt hinder i de stora rökmassorna, men efter 1/2 timmes hårt arbete, därunder rökmask måste användas, lyckades man begränsa elden till tamburen, som då var svårt härjad af elden och äfven underliggande våningar skadades af vatten som trängt genom trossbotten.
—	—	—	—	Eld hade uppstått i en soptunna å gården. Släcktes genast innan den hunnit sprida sig och åstadkomma någon nämnvärd skada.
—	—	—	—	
19 081	09	12,481	72	

§ 21.

Hos Stadsfullmäktige hade Hamnstyrelsen gjort framställning angående aflåtande af skrifvelse till Kungl. Maj:t i anledning af ett af stadsfullmäktige i Göteborg antaget förslag till hamntaxa för nämnda stad för tiden 1911—1915; Och hade Beredningsutskottet, uppå remiss, i detta ärende afgifvit ett så lydande utlåtande:

Se Serien A. N:o 2; sid. 2.

Stadsfullmäktige beslöto bifalla, hvad Beredningsutskottet i ärendet hemställt.

§ 22.

Vid behandlingen af förre extra poliskonstapeln Anders Petter Jonssons af Herr Hellberg som motion upptagna framställning om pension beslöto Stadsfullmäktige vid sammanträde den 17 november 1910 att återremittera ärendet till Drätselkammaren och Beredningsutskottet för förnyad behandling; Och hade dessa delegationer nu afgifvit förnyade utlåtanden i ärendet, hvilka lydte sålunda:

Se Serien A. N:o 2; sid. 7—8.

Under öfverläggningen yrkades

dels af Herr Johansson, att Stadsfullmäktige måtte bevilja Anders Petter Jonsson en årlig pension för hans återstående lifstid af 300 kronor,

och dels af Herr Huss, att Stadsfullmäktige måtte bevilja Anders Petter Jonsson en gratifikation för år 1911 af 300 kronor att af Drätselkammaren till Jonsson kvartalsvis utbetalas från stadskassan.

Efter särskilda propositioner jämlikt berörda yrkanden äfvensom å bifall till Beredningsutskottets hemställan beslöto Stadsfullmäktige bifalla det af Herr Huss i ärendet framställda yrkande, hvarjämte tillika bestämdes, att det beviljade beloppet, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, skulle anskaffas medelst uttaxering.

Se Serien A. N:o 2; sid. 5.

§ 23.

På af Herr Dahlman väckt motion, hvaröfver Drätselkammaren och Beredningsutskottet afgifvit tillstyrkande utlåtanden, beslöto Stadsfullmäktige anvisa ett belopp af 50 kronor såsom ytterligare bidrag till Komniténs för upprättande af en Svenska städers pensionskassa fortsatta verksamhet, hvarjämte tillika bestämdes, att sålunda beviljadt belopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, skulle anskaffas medelst uttaxering.

Se Serien A. N:o 2; sid. 9.

§ 24.

På af Byggnadsnämnden gjord framställning, hvaröfver Beredningsutskottet afgifvit tillstyrkande utlåtande, beslöto Stadsfullmäktige för sin del, att första punkten af 19 § i den för Karlstad gällande byggnadsordning skulle erhålla följande ändrade lydelse:

“I gatugränsen skall, då Byggnadsnämnden för vinnande af snygghet och ordning det påfordrar, hvarje tomt, belägen vid för trafik öppnad och iordningställd gata, på den del, som ej är bebyggd, förses med prydligt stängsel“.

Härjämte beslöto Fullmäktige att hos Konungens Befallningshafvande i länet anhålla om fastställelse å den sålunda antagna stadgeändringen.

Se Serien A. N:o 2; sid. 22.

§ 25.

I enlighet med Hamnstyrelsens hemställan, hvilken blifvit af Drätselkammaren och Beredningsutskottet i uppå remiss afgifna utlåtanden tillstyrkt, beslöto Stadsfullmäktige bemyndiga Hamnstyrelsen att försälja en staden tillhörig, under nämnda styrelsens vård stående magasinsbyggnad, belägen å tomterna N:ris 378 och 379 samt till en del å Tegnérgatan å Herrhagen och benämnd “Baracken“, med skyldighet för blifvande köparen att bortföra byggnaden.

Se Serien A. N:o 2; sid. 25.

§ 26.

Angående ytterligare anslag för uppförande af saluhallen här i staden samt efterskänkande af entreprenören för saluhallen påförd vattenavgift hade Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige gjort följande framställning:

Se Serien A. N:o 2; sid. 27.

Häröfver hade Beredningsutskottet uppå remiss afgifvit ett så lydande utlåtande:

Se Serien A. N:o 2; sid. 28.

Under öfverläggningen yrkades af Herr Johansson, att Utskottets hemställan i fråga om efterskänkande af entreprenören för saluhallen påförd vattenavgift icke måtte af Stadsfullmäktige bifallas.

Stadsfullmäktige beslöto först enhälligt att för saluhallens uppförande anvisa ytterligare 3,878 kronor 59 öre att i likhet med för samma ändamål förut anslagna medel anskaffas genom upplåning.

Efter häruppå framställda särskilda propositioner i enlighet med Herr Johanssons ofvannämnda yrkande samt å bifall till Beredningsutskottets hemställan beslöto Stadsfullmäktige i öfverensstämmelse med Utskottets förslag att efterskänka entreprenören för saluhallen, Aktiebolaget Pontus Lindström, påförd vattenafgift å 156 kronor.

Som ofvan.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

Justeradt den 30 Januari 1911.

AXEL DAHLMAN.

C. F. BERG.

RICHARD NYSTRÖM.

Offentligen uppläst den 30 januari 1911; betygar

Å tjänstens vägnar:
IVAN FR. REGNER.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1911.

Den 16 Februari.

N:o 3.

Föredragningslista:

<p>1:o) Remiss af inkomna ärenden;
 2:o) Val af en sakrevisor för granskning af stadens styrelsens och delegationers räkenskaper och förvaltning år 1910 (efter Bankkamreren J. Sandén);
 3:o) Val af en suppleant för sakrevisorerna för granskning af stadens styrelsens och delegationers räkenskaper och förvaltning 1910 (efter Bankkamreren G. W. Haglund);
 4:o) Beredningsutskottets utlåtande öfver donationsjordskommittéens betänkande i fråga om uppgörelser mellan staden och donationsjordsinnehafvare utom stadsplanen om afstående af mark m. m. jämte hvad därmed stode i samband;
 5:o) D:o d:o öfver Styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning angående anslag för framdragande af servisledningar till högre allmänna läroverkets nybyggnad;
 6:o) D:o d:o öfver Brandstyrelsens framställning angående utdelning af Brandchefens berättelse</p> | <p>öfver brandväsendet i Karlstad år 1910;
 7:o) D:o d:o öfver Drätselkammarens framställning om bemyndigande att i härvarande tullhus verkställa vissa ändringsarbeten äfvensom anordna centraluppvärmning samt om anslag härför;
 8:o) D:o d:o öfver Styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning rörande vissa grunder för nyinstallation af elektriska ledningar samt om ändringar i gällande taxa för tillhandahållande af elektrisk ström;
 9:o) D:o d:o öfver Brandstyrelsens förslag till ny brandordning för staden;
 10:o) Beredningsutskottets utlåtande öfver Brandstyrelsens förslag till taxa för skerstensfejaren i Karlstad;
 11:o) D:o d:o öfver Styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning om anslag för anordnande af elektrisk gatubelysning inom stadsdelarna Viken och Berget.</p> |
|---|--|

PROTOKOLL,

hållet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 16 Februari 1911.

§ 27.

Vid upprop befunnos Herrar Hellberg och Clarholm, på grund af bortovaro från staden, från sammanträdet frånvarande; och godkändes de anmälda förfallen af Stadsfullmäktige.

§ 28.

Sedan Herr Ordföranden anmält, att han, på grund af eventuell bortresa från staden, möjligen komme att blifva förhindrad att deltaga i justeringen af dagens protokoll äfvensom att Herr vice Ordföranden förklarat sig förhindrad att detta uppdrag fullgöra, beslöto Stadsfullmäktige uppdraga åt Herr af Geijersstam att, i händelse af förfall för Herr Ordföranden, i dennes ställe deltaga i justeringen; Och utsågos till justeringsmän Herrar Kullgren och Swensén, hvarjämte bestämdes, att justeringen skulle äga rum å Drätselkammarens sessionsrum måndagen den 20 i denna månad kl. 2 e. m.

§ 29.

Föredrogs och lades till handlingarne följande till Stadsfullmäktige inkomna protokollsutdrag angående val af ordförande och vice ordförande i stadens folkskolestyrelse:

Utdrag af protokoll vid sammanträde hos Karlstads Folkskolestyrelse den 3 Januari 1911.

§ 1.

Vid därefter med slutna sedlar verkställt val utsågs till Folkskolestyrelsens ordförande för år 1911 lektor V. Vendel med 12 röster;

1 röst tillföll komminister Nordvall.

§ 2.

Till vice ordförande för år 1911 valdes likaledes genom slutna omröstning komminister Fr. Nordvall med 11 röster;

2 röster tillfölla folkskolinspektör Larsson och 1 doktor Severin.

In fidem.

BROR A. LARSON.

Justerat den 5 januari 1911.

VALDEMAR VENDEL.

A. W. ADDE.

A. O. ALSTERMARK.

Rätt utdraget betygar

BROR A. LARSON.

§ 30.

Anmäldes, att till Stadsfullmäktige inkommit ett af Kungl. Civildepartementet utfärdadt cirkulär, hvarest vederbörande kommuners uppmärksamhet fästats å lämpligheten af att prenumerera å publikationen "Regeringsrättens årsbok"; och beslöts, att cirkuläret skulle öfverlämnas till Drätselkammaren för den åtgärd, hvartill Kammarken funne detsamma föranleda.

§ 31.

Följande ärenden remitterades för yttrandens afgifvande:

A) *Till Beredningsutskottet:*

1:o) Magistratens resolution med inforande af Stadsfullmäktiges yttrande i anledning af konditorn Isidor Smedbergs hos Kungl. Maj:t anförda besvär rörande vägradt tillstånd att utskänka porter i samband med servering af konditorivaror m. m.;

2:o) En af E. G. Magnusson för Styrelsen hos Vatten- och Gasverken gjord samt af nämnda styrelse till Stadsfullmäktige öfverlämnad ansökan om leverans af elektrisk ström för belysning till sökandens villa å Vester Strand i Karlstads landsförsamling;

3:o) Styrelsens för föreningen Mjölkdroppen framställning angående rätt att under eventuellt förändrade förhållanden i fråga om föreningens verksamhet lyfta det af Stadsfullmäktige för innevarande år beviljade anslag till föreningen.

B) *Till Drätselkammaren:*

Styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning angående öfverflyttande

till Styrelsen af räkenskaps- och uppbördsväsendet för de verk, Styrelsen hade att förvalta, jämte hvad därmed stode i samband.

§ 32.

Vid härefter med slutna sedlar företagna särskilda val utsågos:

1:o) Till sakrevisor för granskning af stadens styrelser och delegationers räkenskaper och förvaltning år 1910 efter Herr Bankkamreraren J. Sandén, som afsagt sig detta uppdrag, Herr Kamreraren J. Mæchel;

2:o) till suppleant för sakrevisorerna för granskning af stadens styrelser och delegationers räkenskaper och förvaltning år 1910 i stället för Herr Bankkamreraren G. W. Haglund, som afsagt sig suppleantskapet, Herr Registratorn Th. Helleberg.

§ 33.

Till Stadsfullmäktige hade Donationsjordskommittén ingifvit följande utlåtande i fråga om uppgörelser mellan staden och donationsjordsinnehafvare utom stadsplanen om afstående af mark m. m. jämte hvad därmed stode i samband:

Se Serien A. N:o 3; sid. 1.

Öfver detta utlåtande, som åtföljts af däri omförmälda handlingar och kartor, hade uppå remiss Drättselkammaren och Beredningsutskottet afgifvit så lydande yttranden:

Se Serien A. N:o 3; sid. 24 och sid. 40.

Under öfverläggningen anförde Herr af Geijersstam, att vissa ändringar i och tillägg till Beredningsutskottets i ärendet framställda förslag syntes erforderliga, hvadan Herr af Geijersstam i anledning häraf yrkade,

att Stadsfullmäktige måtte bifalla hvad Kommitterade i sitt förslag hemställt med de ändringar och tillägg, som af Drättselkammaren och Beredningsutskottet sammanstämmande föreslagits äfvensom med den ytterligare ändring, att staden icke frånträder sin talan beträffande Johannes Olssons innehafvande 3 ar 17,4 kvadratmeter af ägofiguren N:o 51 i Sundsta, enär äganderätten till denna jord genom Rådhusrättens dom är fränkänd innehafvaren, men att staden förbinder sig att vid markens besittningstagande ersätta Johannes Olsson eller hans rättsinnehafvare för de därå uppförda bonings- och uthus med nuvarande taxeringsvärdet, 1,000 kronor, under villkor, att staden därvid blir ägare af dessa byggnader;

att i fråga om den tid, inom hvilken uppgörelserna skulle vara träffade, Fullmäktige måtte bifalla Beredningsutskottets förslag;

att vidkommande uppgörelserna med innehafvarne af landerierna Herrgården och Rosenberg Stadsfullmäktige måtte besluta att, med anledning af dessa jordinnehafvares till Beredningsutskottet framställda förlikningsförslag, under förutsättning af godvillig uppgörelse, bemyndiga Drätselkammaren att frånträda stadens talan, *mot innehafvaren af landeriet Herrgården* beträffande ägofigurerna N:ris 32, 33 och 34 med en areal af tillhoppa 7 hektar 80,8 kvadratmeter under de villkor, som af innehafvaren i det till Beredningsutskottet afgifna och i Utskottets ofvanintagna utlåtande närmare omförmälda förlikningsförslag framställt, samt med rätt för staden dels att genast tillträda det område af landeriet Herrgården, som enligt berörda förlikningsförslag skall till staden öfverlätas, och hvilket område skall till staden lämnas gravationsfritt, och dels att af innehafvaren erhålla genom inteckning tryggad rätt att hafva de byggnader, som enligt samma förlikningsförslag skola till staden öfverlätas och som äro belägna på mark, som får af innehafvaren behållas, afgiftsfritt där kvarstående så länge byggnaderna behöfdes för jordbruket å Herrgården, äfvensom dispositionsrätt under samma tid till den mark, som befines nödig för att byggnaderna må kunna för sitt ändamål användas, samt *mot innehafvaren af landeriet Rosenberg* beträffande ägofigurerna N:ris 559, 562 och 561, innehållande en sammanlagd areal af 2 hektar 56 ar 8,14 kvadratmeter, med undantag dock af den del af sistnämnda ägofigur, som utgjordes af uppfartsvägen till Rosenberg från allmänna landsvägen utmed elfven samt utfartsvägen till Jakobsbergsvägen, under de villkor, som af landeriets innehafvare i det till Beredningsutskottet afgifna och i Utskottets ofvanintagna utlåtande närmare omförmälda förlikningsförslag framställt samt med rätt för staden att genast tillträda det område, som enligt berörda förlikningsförslag skall till staden öfverlätas, och hvilket område skall till staden lämnas gravationsfritt;

att Stadsfullmäktige måtte bemyndiga Drätselkammaren att i fråga om storleken af de områden, som öfriga nu ifrågavarande donationsjordsinnehafvare å icke planlagt område få behålla, göra de jämkningar, som enligt hvad Beredningsutskottet i dess ofvanintagna utlåtande anfört kunna finnas af förhållandena påkallade,

samt att Stadsfullmäktige måtte bestämma, att erforderliga medel för inlösen af mark och byggnader enligt de föreslagna bestämmelserna skola anskaffas genom upplåning.

Efter särskilda propositioner jämlikt Herr af Geijersstams sålunda framställda yrkanden samt å bifall till Beredningsutskottets förslag oförändradt beslöto Stadsfullmäktige enhälligt bifalla Herr af Geijersstams ofvannämnda yrkanden.

§ 34.

Angående anslag för framdragande af servisledningar till högre allmänna läroverkets nybyggnad härstädes hade Styrelsen för Vatten- och Gasverken hos Stadsfullmäktige gjort följande framställning:

Se Serien A. N:o 3^{1/2}; sid. 2.

Häröfver hade Drätselkammaren och Beredningsutskottet uppå remiss afgifvit så lydande utlåtanden:

Se Serien A. N:o 3^{1/2}; sid. 3—4.

Under öfverläggningen yrkades af Herr Huss bifall till Beredningsutskottets förslag med det tillägg att såsom villkor för det af Utskottet tillstyrkta anslaget beviljande skulle föreskrifvas, att därest de föreslagna servisledningarne komne att enligt alternativet I i Vatten- och Gasverksstyrelsens kostnadsförslag framdragas genom utsträckning af befintlig ledning i Kungsgatan, de härför utöfver det begärda anslagsbeloppet af 1,000 kronor erforderliga kostnaderna ej skulle drabba staden äfvensom att staden detta oaktadt skulle blifva ägare af ledningarne.

Efter särskilda propositioner i enlighet med Herr Huss' berörda yrkande samt å bifall till Beredningsutskottets hemställan beslöto Stadsfullmäktige bifalla Beredningsutskottets förslag oförändradt.

§ 35.

På af Brandstyrelsen gjord framställning, som af Beredningsutskottet tillstyrkts, beslöto Stadsfullmäktige, att 50 tryckta exemplar af det stadsfullmäktiges protokoll, i hvilket den af brandchefen till Fullmäktige öfverlämnade berättelsen öfver brandväsendet i Karlstad år 1910 införts, skulle ställas till brandchefens förfogande för utdelning på sedvanligt sätt bland rikets brandchefer och vissa brandförsäkringsbolag.

Se Serien A. N:o 3^{1/2}; sid. 5.

§ 36.

Hos Stadsfullmäktige hade Styrelsen för Vatten- och Gasverken gjort följande framställning rörande vissa grunder för nyinstallation af elektriska ledningar samt om ändringar i gällande taxa för tillhandahållande af elektrisk ström:

Se Serien A. N:o 3^{1/2}; sid. 19.

Uti detta ärende hade Drätselkammaren och Beredningsutskottet uppå remiss afgifvit följande utlåtanden:

Se Serien A. N:o 3^{1/2}; sid. 37—38.

Under öfverläggningen yrkades af Herr Gullström, att som det i punkt 5 i Styrelsens för Vatten- och Gasverken förevarande framställning begärda anslaget

af 5,000 kronor för utförande af arbeten enligt punkterna 1 och 4 i samma framställning icke för närvarande vore för ändamålet erforderligt, framställningen om beviljandet af berörda 5,000 kronor ej måtte till någon Stadsfullmäktiges vidare åtgärd föranleda, men att Beredningsutskottets i ärendet gjorda hemställan i öfrigt måtte af Stadsfullmäktige bifallas.

Efter särskilda propositioner jämlikt Herr Gullströms sålunda gjorda yrkande samt å bifall till Beredningsutskottets förslag oförändradt beslöto Stadsfullmäktige bifalla Herr Gullströms ofvannämnda yrkande.

§ 37.

Angående verkställandet af vissa ändringsarbeten i härvarande tullhus samt anordnande af centraluppvärmning därstädes hade Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige gjort följande framställning:

Se Serien A. N:o 3^{1/2}; sid. 6.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet afgifvit ett så lydande utlåtande:

Se Serien A. N:o 3^{1/2}; sid. 17.

Och beslöto Stadsfullmäktige bifalla hvad Beredningsutskottet i detta ärende hemställt.

§ 38.

Till Stadsfullmäktige hade Brandstyrelsen ingifvit följande förslag till ny brandordning för staden Karlstad:

Se Serien A. N:o 3^{1/2}; sid. 40.

Häröfver hade Drätselkammaren uppå remiss afgifvit ett så lydande utlåtande:

Se Serien A. N:o 3^{1/2}; sid. 53.

Beredningsutskottet hade uti inforradt yttrande hemställt, att Stadsfullmäktige måtte för sin del godkänna Brandstyrelsens förevarande förslag till brandordning för staden med de ändringar beträffande lydelsen af §§ 16, 31 och 45 i förslaget, som af Drätselkammaren föreslagits, samt å beslutet söka vederbörlig fastställelse.

Under öfverläggningen yrkades

af *Herr af Geijersstam* den ändring i Beredningsutskottets förslag, att § 31 i den föreslagna brandordningen måtte uteslutas samt efterföljande paragrafer åsättas i följd häraf ändrade paragrafnummer, och

af *Herr Gullström*, att § 16 i brandordningen måtte erhålla följande ändrade lydelse:

“§ 16.

I en enskild kontrollbok, som skorstensfejaren erhåller af Brandstyrelsen och

hvari skall finnas ett exemplar af denna brandordning, låte han husvärd, eller i dennes frånvaro, annan person på stället anteckna, då sotning skett, och om förändring i pipornas antal och beskaffenhet sedan nästföregående sotningstillfälle ägt rum. Likaledes skall anteckning ske om sotning af en eller annan orsak vägrats.

Denna bok skall skorstensfejaren hvar tredje månad för granskning uppvisa för brandchefen“.

Stadsfullmäktige beslöto först bifalla hvad Beredningsutskottet i ärendet föreslagit, med undantag hvad beträffade §§ 16 och 31.

I fråga om lydelsen af § 16 beslöto Stadsfullmäktige härefter för sin del godkänna Herr Gullströms ofvannämnda förslag; och antecknades, att detta beslut fattats efter votering, därvid 16 röster tillfölo hvarterdera af Herr Gullströms och Beredningsutskottets i detta hänseende framställda förslag, samt att Herr Ordföranden i voteringen biträdt Herr Gullströms förslag.

Beträffande till sist § 31 beslöto Stadsfullmäktige i enlighet med Herr af Geijersstams yrkande, att denna paragraf skulle utgå samt efterföljande paragrafer åsättas i följd häraf ändrade paragrafnummer.

Stadsfullmäktige hade sålunda i detta ärende beslutat

att för sin del antaga och godkänna Brandstyrelsens förevarande förslag till brandordning för staden Karlstad med följande ändringar, nämligen:

1:o) att § 16 skulle erhålla följande lydelse:

“§ 16.

I en enskild kontrollbok, som skorstensfejaren erhåller af Brandstyrelsen och hvari skall finnas ett exemplar af denna brandordning, låte han husvärd, eller i dennes frånvaro, annan person på stället anteckna, då sotning skett, och om förändring i pipornas antal och beskaffenhet sedan nästföregående sotningstillfälle ägt rum. Likaledes skall anteckning ske, om sotning af en eller annan orsak vägrats.

Denna bok skall skorstensfejaren hvar tredje månad för granskning uppvisa för brandchefen“.

2:o) att § 31 skulle utgå och efterföljande paragrafer åsättas till följd häraf ändrade paragrafnummer samt

3:o) att § 45 i förslaget (nya § 44) skulle erhålla följande lydelse:

“§ 45 (§ 44).

För eftersläckning, gräfning och andra efter större brand nödiga arbeten, som ej lämpligen kunna af fasta brandkåren fullbordas, men hvilka brandchefen har att öfvervaka och leda, äger brandchefen att påkalla biträde af stadens arbetare; och skola dessa då ställas till hans förfogande, därest stadsbyggmästaren

finner, att de utan större olägenhet kunna afbryta andra pågående arbeten. I motsatt fall må brandchefen låta arbetet utföras medelst för ändamålet legdt folk“; samt

att å det sålunda antagna förslaget söka Konungens Befallningshafvandes i länet fastställelse.

§ 39.

I sammanhang med förslag till ny brandordning för staden hade Brandstyrelsen uppgjort och till Stadsfullmäktige ingifvit ett så lydande förslag till taxa för skorstensfejaren i Karlstad:

Se Serien A. N:o 3^{1/2}; sid. 56.

Uppå remiss hade Drätselkammaren och Beredningsutskottet afgifvit utlåtanden i ärendet och därvid tillstyrkt förslagens antagande.

På därom framställt yrkande beslöto nu Stadsfullmäktige att för sin del godkänna Brandstyrelsens förevarande förslag till taxa för skorstensfejaren i Karlstad samt att å förslaget söka Konungens Befallningshafvandes i länet fastställelse.

Se Serien A. N:o 3^{1/2}; sid. 55.

§ 40.

Angående anslag för anordnande af elektrisk gatubelysning inom stadsdelarne Viken och Berget hade Styrelsen för Vatten- och Gasverken hos Stadsfullmäktige gjort följande framställning:

Se Serien A. N:o 3^{1/2}; sid. 57.

Häröfver hade Drätselkammaren och Beredningsutskottet uppå remiss afgifvit utlåtanden, varande Utskottets af följande lydelse:

Se Serien A. N:o 3^{1/2}; sid. 65.

Och biföllo Stadsfullmäktige hvad Utskottet i detta ärende hemställt.

§ 41.

Det skulle antecknas, att Herr Borgmästaren K. J. Lindholm öfvervarit sammanträdet.

Som ofvan.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

Justeradt den 20 Februari 1911.

AXEL DAHLMAN. OSCAR KULLGREN. KARL JOH. SWENSÉN.

Offentligen uppläst den 22 februari 1911; betygar

Å tjänstens vägnar:
IVAN FR. REGNER.

Karlstad 1911
Karlstads-Tidn. A.-B.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1911.

Den 16 Mars.

N:o 4.

Föredragningslista:

1:o) Remiss af inkomna ärenden; 2:o) Beredningsutskottets utlåtande i anledning af Herr Gelin's motion angående ändring af benämningen å det s. k. Föreningsstipendiet samt om förändrad tid för utdelning af stipendiet; 3:o) D:o D:o i anledning af Magistratens resolution med införande af stadsfullmäktiges yttrande öfver konditorn Isidor Smedbergs hos Kungl. Maj:t anförda besvär rörande vägradt tillstånd att utkänka porter i samband med servering af konditorivaror m m; 4:o) D:o D:o öfver styrelsens för föreningen Mjölkdroppen framställning angående rätt att under eventuellt förändrade förhållanden i fråga om föreningens verksamhet lyfta det af stadsfullmäktige för år 1911 beviljade anslag till föreningen;	5:o) D:o D:o öfver styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning angående leverans af elektrisk ström till Karlstads Spinneri- och Vätveriaktiebolag; 6:o) D:o D:o öfver Frälsningsarméns af Herr Gelin som motion upptagna framställning om anslag till arméns slumverksamhet äfvensom angående återremitterade frågan om anslag till arméns nybyggnad här i staden; 7:o) D:o D:o i anledning af Magistratens skrifvelse med redovisning för 1910 års anslag till oförutsedda utgifter i polisärenden; 8:o) D:o D:o öfver Herrar Clarholms och Dahlmans särskilda motioner om tillsättande af en kommitté för utredning af frågan om Karlstads landsförsamlings införlifvande med staden.

PROTOKOLL,

hållet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 16 Mars 1911.

§ 42.

Vid upprop befunnos Herrar vice Ordföranden och Gullström, på grund af sjukdom, samt Herrar Hellberg, Clarholm, Helleberg och Stenström, på grund af bortovaro från staden, från sammanträdet frånvarande; och godkändes de anmälda förfallen af Stadsfullmäktige.

§ 43.

Att jämte Herr Ordföranden måndagen den 20 dennes kl. 2 e. m. å Drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos Herrar Johansson och Welin.

§ 44.

Följande ärenden remitterades för yttrandens afgifvande:

A) *Till Beredningsutskottet:*

1:o) Magistratens skrifvelse med infordrande af Stadsfullmäktiges yttrande öfver Fredrik August Dahls ansökan om utsträckning i tiden för den sökanden medgifna rätt till utskänkning af vin och öl i huset N:o 16 vid Drottninggatan här i staden;

2:o) Drätselkammarens framställning om anslag till inköp af vågattiralj och r.öbler för tullkammarens behof;

3:o) Drätselkammarens framställning angående förlängning af strandskoningen vid Sundstalandet;

4:o) Inkomna ansökningar till Mellqvists studiestipendium.

B) *Till Drätselkammaren:*

Magistratens skrifvelse med infordrande af Stadsfullmäktiges yttrande i ärendet angående införlifvande med Karlstad af vissa, Karlstads landsförsamling tillhörande områden.

§ 45.

Hos Stadsfullmäktige hade Herr Gelin väckt motion angående ändring af benämningen å det så kallade Föreningsstipendiet samt om förändrad tid för utdelning af stipendiet.

Uti detta ärende hade Beredningsutskottet afgifvit följande utlåtande:

Se Serien A. N:o 4; sid 2.

Under öfverläggningen yrkade Herr Severin, att Beredningsutskottets framställning angående förändring af stipendiefondens namn måtte af Stadsfullmäktige afslås, men att Fullmäktige däremot måtte bifalla, hvad Utskottet angående förändrad tid för stipendiets utdelning hemställt.

Etter särskilda propositioner i enlighet med Herr Severins yrkande samt å bifall till Beredningsutskottets hemställda oförändrad beslöto Stadsfullmäktige, i enlighet med Utskottets förslag, att "Föreningsdagens Stipendiefond" hädanefter skall benämnas "Flitpremie-fonden" äfvensom att utdelningen ur fonden skall från och med innevarande år, enligt härför gällande bestämmelser, ske vid läsårets slut.

Se Serien A. N:o 4; sid 1.

§ 46.

Stadsfullmäktiges yttrande hade infordrats i anledning af de besvär, konditorn Isidor Smedberg anfört öfver Konungens Befallningshafvandes i länet resolution den 28 december 1910, hvarigenom af Smedberg gjord ansökan om tillstånd att i sin konditorilokal i huset N:o 138 vid Drottninggatan här i staden utskänka porter i samband med servering af konditorivaror och smörgåsar af Konungens Befallningshafvande afslagits.

I detta ärende hade Beredningsutskottet afgifvit utlåtande, och beslöto nu Stadsfullmäktige, i enlighet med hvad Utskottet därvid hemställt, att med åberopande af sitt yttrande öfver konditor Smedbergs förberörda ansökan om erhållande af ifrågavarande utskänkningsrätt yrka ogillande af de anförda besvären.

Se Serien A. N:o 4; sid 3.

§ 47.

På af Styrelsen för Föreningen Mjölkdroppen gjord framställning, som af Beredningsutskottet i uppå remiss afgifvet utlåtande tillstyrkts, beslöto Stadsfullmäktige medgifva nämnda förening rättighet att lyfta det af Stadsfullmäktige för år 1911 till föreningen beviljade anslag af 1,000 kronor, äfven om föreningens verksamhet skulle komma att fortsättas under förändrade administrationsförhållanden eller eventuellt icke kunna fortgå till årets slut.

Se Serien A. N:o 4; sid 6.

§ 48.

Angående leverans af elektrisk ström till Karlstads Spinneri- och Väfveri-aktiebolag hade Styrelsen för Vatten- och Gasverken hos Stadsfullmäktige gjort följande framställning:

Se Serien A. N:o 4; sid 7.

Drätselkammaren och Beredningsutskottet hade häröfver afgifvit tillstyrkande utlåtanden, och beslöto nu Stadsfullmäktige bifalla Styrelsens för Vatten- och Gasverken ifrågavarande framställning.

§ 49.

Hos Stadsfullmäktige hade Frälsningsarmén gjort följande framställning om anslag till arméns slumverksamhet här i staden, hvilken framställning af Herr Gelin upptagits som motion:

Se Serien A. N:o 4; sid. 9.

I sammanhang med behandlingen af denna fråga företogs nu jämväl till pröfning ett af vederbörande nämnd väckt förslag om anvisande af 500 kronor att af 1910 års anslag för nykterhetens främjande utgå till Frälsningsarmén såsom bidrag till uppförande af dess till lokal för armén afsedda nybyggnad här i staden, hvilken sistnämnda fråga af Stadsfullmäktige återremitterats till Drätselkammaren och Beredningsutskottet för förnyadt yttrande.

Uti dessa ärenden hade nämnda delegationer afgifvit utlåtanden, varande Utskottets af följande lydelse:

Se Serien A. N:o 4; sid. 10.

Och beslöto Stadsfullmäktige bifalla, hvad Utskottet sålunda hemställt.

§ 50.

Sedan Magistraten till Stadsfullmäktige öfverlämnat redovisning för 1910 års anslag till oförutsedda utgifter i polisärenden, samt Beredningsutskottet, uppå remiss, häröfver afgifvit utlåtande, beslöto nu Stadsfullmäktige, på Beredningsutskottets förslag, att lägga redovisningen med godkännande till handlingarne samt medgifva, att redovisade beloppet finge ur Drätselkammarens räkenskaper afföras.

Se Serien A. N:o 4; sid. 12.

§ 51.

Angående tillsättande af en kommitté för utredning af frågan om Karlstads landsförsamlings införlifvande med staden hade Herrar Clarholm och Dahlman hos Stadsfullmäktige väckt följande särskilda motioner:

Se Serien A. N:o 4; sid 13.

Häröfver hade Drätselkammaren och Beredningsutskottet uppå remiss afgifvit följande utlåtanden:

Se Serien A. N:o 4; sid. 14.

Och beslöto Stadsfullmäktige bifalla hvad Utskottet i detta ärende hemställt. Som ofvan.

In fidem:
IVAN FR. REGNER

Justeradt den 20 mars 1911.

AXEL DAHLMAN.
J. E. JOHANSSON.

WILH. WELIN.

Offentligen uppläst den 20 mars 1911; betygar

Å tjänstens vägnar:
IVAN FR. REGNER.

KARLSTAD
KARLSTADS-TIDN. A.-B. TRYCKERI 1911.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1911.

Den 20 April.

N:o 5.

Föredragningslista:

1:o) Remiss af inkomna ärenden; 2:o) Beredningsutskottets utlåtande öfver särskilda kommitterade förslag till utlåtande rörande ifrågasatt omarbetning af gällande kommunalförordning för stad; 3:o) D:o D:o angående fördelning af Melqvistska studiestipendiet; 4:o) D:o D:o öfver drätselkammarens framställning angående inköp för stadens räkning af ägofigurerna N:r:is 74—79 i Sundstad; 5:o) D:o D:o öfver Drätselkammarens framställning i fråga om upphörande af stadens skyldighet att hålla järnväg; 6:o) D:o D:o öfver styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning angående rättighet för styrelsen att i vissa fall afstänga vatten-, gas- och elektricitetsledningar; 7:o) D:o D:o öfver Drätselkammarens framställning angående	förlängning af strandskonungen vid Sundstalandet; 8:o) D:o D:o öfver Drätselkammarens framställning om anslag till inköp af vågattiralj och möbler till tullkammarens behof; 9:o) D:o D:o i anledning af Magistratens skrifvelse med infordrande af stadsfullmäktiges yttrande öfver Fredrik August Dahls ansökan angående utsträckning i tiden för utekänkning af vin och öl i sökandes automatkafé i huset N:o 16 vid Drottninggatan här i staden; 10:o) D:o D:o öfver Herr Vendels motion angående bidrag från stadens sida till kostnaderna för revidering och komplettering af järnvägsförslaget Edebäck—Slättne samt om tillsättande af en kommitté för denna frågas behandling; 11:o) D:o D:o öfver Trädgårdstyrelsens framställning om anslag för framdragande af elektrisk belysningsledning i Stadsträdgården.

PROTOKOLL,

hållet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 20 April 1911.

§ 52.

Vid upprop befunnos Herrar vice Ordföranden, Nyström och Hellberg, på grund af bortovaro från staden, från sammanträdet frånvarande, och godkändes de anmälda förfallen af Stadsfullmäktige.

§ 53.

Att jämte Herr Ordföranden måndagen den 24 i denna månad kl. 2 e. m. å Drättselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos Herrar Stenström och Severin.

§ 54.

Föredrogs en från Styrelsen för Svenska Stadsförbundet inkommen skrifvelse, däri styrelsen meddelat, att förbundet komme att sammanträda till sin första ordinarie kongress den 1 september 1911, äfvensom anhållit, att Stadsfullmäktige måtte utse ombud till föreskrifvet antal att företräda staden vid berörda kongress, hvilken komme att hållas i Göteborg.

Enligt meddelande i skrifvelsen skulle Karlstads stad vid kongressen företrädas af två ombud, och beslöto nu Stadsfullmäktige, på framställning af Herr Ordföranden, att val af dessa ombud skulle förrättas vid Fullmäktiges nästa sammanträde.

§ 55.

Beslöto Stadsfullmäktige, att i dagens protokoll skulle intagas följande af Hamnstyrelsen till Drättselkammaren ingifna och af Kammaren såsom varande af mera allmänt intresse till Stadsfullmäktige öfverlämnade berättelse:

Till Drätselkammären i Karlstad.

Jämlikt § 2 mom. 8 av för Hamnstyrelsen gällande reglemente avgives härmed föreskriven

Förvaltningsberättelse för år 1910.

Sjöfarten började den 10 april ($\frac{1}{5}$) — siffror inom parentes angifva motsvarande för föregående år — och upphörde den 19 december ($\frac{22}{12}$).

Hamnen besöktes av 2,328 (1,796) fartyg, därav 1,182 (957) ångfartyg, 324 (151) segelfartyg, 52 (53) motorfartyg och 774 (635) pråmar. Utav hela antalet ankommo 53 (58) från och avgingo 230 (193) till utrikes orter. Sammanlagda in- och utgående tontalet utgjorde:

för ångare	271,325	(224,611)
” seglare	26,809	(14,228)
” motorfartyg	3,549	(6,668)
” pråmar	95,411	(78,490)
	<hr/>	
Summa	397,094	(323,997)

Bland importerade varor voro följande hufvudartiklar: järn 2,332 (2,964) ton, kol och koks 611,739 (629,921) hl., svavelkis 6,908 (2,566) ton, oljor 1,093 (1,229) ton, socker 1,345 (1,441) ton, spanmål, omalen 1,128 (774) ton, mjöl 5,198 (4,630) ton, tobak 428 (629) ton, foderämne 2,544 (2,744) ton, sand 6,641 (3,696) ton, glaubersalt 715 (579) ton, kalksten 4,474 (1,844) ton, svavel 477 (358) ton, tegel 11,266 (531) ton, cement 5,747 (2,736) ton, salt 768 (533) ton, kaffe 333 (803) ton, gödning 839 (921) ton, fisk, beredd 213 (236) ton. gryn ej av spanmål 231 (213) ton.

Bland exporterade varor voro följande huvudartiklar: järn 6,565 (6,614) ton, kisbränder 5,264 (3,361) ton, papper 5,327 (1,728) ton, trämassa 23,442 (17,304) ton, rundvirke 93,504 (88,066) kbm. och sågade trävaror 95,609 (65,820) kbm.

Påförda hamnavgifter hava utgjort:

för fartyg	16,077: 39	(12,851: 83)
” importerade varor	29,602: 63	(26,341: 14)
” exporterade ”	23,174: 10	(17,515: 50)
	<hr/>	
Summa Kr.	68,854: 12	(56,708: 47)

Rörande utfallet av verkställda nybyggnads- och reparationsföretag, så framgår detta af efterföljande summariska utredning över

Hamnens inkomster och utgifter (kassa) för år 1910

jämförda med de i staten för samma år beräknade.

I n k o m s t e r	Beräknade enligt stat		Värkliga		I n k o m s t e r			
					över		under	
					stat			
Kassabehållning 1 Januari	—	—	441	47	441	47	—	—
Fordringar fr. föreg. år	500	—	1,661	46	1,161	46	—	—
Hamnuppboriden	55,000	—	67,604	31	12,604	31	—	—
Arrenden	1,084	20	934	20	—	—	150	—
Hushyror	1,550	—	1,450	—	—	—	100	—
Varuskjulshyror	100	—	75	—	—	—	25	—
Upplagsplatshyror, fasta	2,000	—	2,463	86	463	86	—	—
do tillfälliga	200	—	145	15	—	—	54	85
Fasta kranar	1,500	—	938	60	336	70	—	—
Rörliga kranar	—	—	898	10	—	—	—	—
Drätselverkets andel i kostnaden för Tyggårds- vikens länshållning	200	—	200	—	—	—	—	—
Båthamnsavgifter	60	—	—	—	—	—	60	—
Kölhalning	15	—	26	—	11	—	—	—
Försälda materialier	—	—	90	—	90	—	—	—
Brist enligt fastställd stat	30,180	48	16,219	81	—	—	13,950	67
Statens slutsumma	92,389	68	93,147	96	15,108	80	14,350	52

U t g i f t e r	Enligt stat		Värkliga		Utgifter			
					över		under	
					stat			
Räntor	6,887	61	4,686	—	—	—	1,701	61
Annuitet varav							—	—
a) ränta	30,456	74	30,456	74	—	—	—	—
b) amortering	7,040	03	7,040	03	—	—	—	—
Stadsandelen	11,000	—	13,853	15	2,853	15	—	—
Fastigheters underhåll	1,050	—	739	56	—	—	310	44
Inventariers underhåll:								
a) Muddringsmaterial	650	—	579	74	—	—	70	26
b) Kranar	100	—	80	60	—	—	19	40
c) Fyrar och lysapparater	150	—	42	15	—	—	107	85
d) Andra inventarier	150	—	45	67	—	—	104	33
Hamnens underhåll:								
a) Kajer, docceringar, bryggor, pällare	400	—	454	64	54	64	—	—
b) Torg, vägar, vägövergångar	600	—	591	06	—	—	8	94
c) Kanalbron och slussen	600	—	975	89	375	89	—	—
d) Pålarmar och dammar	800	—	718	45	—	—	81	55
e) Duc d'alber och sjömärken	175	—	166	04	—	—	8	96
f) Godsunderlag	100	—	62	54	—	—	37	46
g) Annat hamnens underhåll	450	—	402	93	—	—	47	07
Nya inventarier	300	—	49	38	—	—	250	62
Tyggårdsvikens länshållning	700	—	612	38	—	—	87	62
Platshyra för Baracken	22	80	22	80	—	—	—	—
Drätselkammarens andel i platshyror	100	—	122	05	22	05	—	—
Gratifikation	225	—	180	—	—	—	45	—
Hamnbelysningen	1,800	—	1,506	75	—	—	293	25
Fyrbelysningen	350	—	200	88	—	—	149	12
Löner	15,720	—	15,543	64	—	—	176	36
Kontorsomkostnader	1,500	—	1,298	72	—	—	201	28
Skatter och brandförsäkringar	1,120	—	1,095	51	—	—	24	49
Lyftkranars drift	1,400	—	1,232	81	—	—	167	19
Polisbevakning	720	—	720	—	—	—	—	—
Omkostnader för styckegodsuppbörden	450	—	196	09	—	—	253	91
Järnvägsspår till magasin stomterna på yttre hamn	3,797	50	4,063	77	266	27	—	—
Telefon till hamnförmannen	150	—	69	50	—	—	80	50
Fyllning på yttre hamnplan	625	—	619	71	—	—	5	29
Förstärkning av kajen vid Tingvallabryggan	1,800	—	1,794	55	—	—	5	45
Diverse utgifter	500	—	324	78	—	—	175	22
Oförutsedda utgifter	1,000	—	585	85	—	—	414	15
Utom stat och anslag:								
Elektrisk bostadsbelysning hos hamnkapten	—	—	148	30	148	30	—	—
Skyddsanordningar mot översvämningar	—	—	1,170	77	1,170	77	—	—
Isbråkningekostnader	—	—	558	75	558	75	—	—
Kassabehållning 31 December	—	—	135	78	135	78	—	—
S:ma kronor	92,389	68	93,147	96	5,585	60	4,827	32

Det tilländagångna seglitionsåret har varit det hittills mest gynsamma med en total inkomst av nära 77,000 kronor, varav hamnavgifter i runt tal kr. 67,600. I följd härav blev ock den i staten till kr. 30,180: 48 beräknade skuldökningen till Drätselverket i verkligheten endast kr. 16,219: 81. Härtill har även bidragit,

att å de flesta i staten förekommande utgiftsposterna hava uppstått besparingar med tillhoppa kr. 4,827: 32.

Frånsett den i följd av den större hamnuppboriden ökade stadsandelen (13,853: 15 mot beräknade kr. 11,000) hava en del anslagsposter överskridits med tillsammans i runt tal kr. 2,700. Utav dessa utgöra de kostnader, Styrelsen haft för en del, på grund av det under försommaren rådande, osedvanligt höga vattenståndet, erforderliga anordningar, största posten med 1,170 kr. 77 öre. Vidare har Styrelsen i likhet med föregående år föranstaltat om isbråkning, för att i det längsta hålla sjöfarten öppen, vilket dragit en kostnad av 558 kr. 75 öre, som bestritts med den härigenom uppkomna högre hamnuppboriden. Anslaget till kanalbron har överskridits med 375 kr. 89 öre, beroende därpå att hela bronns körbanan omlagts med bokplank, medan i staten äskats anslag till endast halva körbanan, enär med återstoden ansågs kunna anstå till följande år, vilket emellertid på grund av för stark slitning icke lät sig göra. Anslaget för järnvägsspåret till magasin stomterna på yttre hamnen har överskridits med 266 kr. 27 öre, beroende huvudsakligast på oförutsett schaktningsarbete. Övriga smärre poster torde ej påkalla särskild förklaring.

Vid årets slut ägde hamnen en del fordringar hos dels konkursmassor och dels av tillfälliga, icke anträffbara trafikanter, vilka Styrelsen vill föreslå till avskrivning, enär utsikt att något härav skall inflyta ej finnes. Dessa äro:

Sundholmens Nya Aktiebolags konkursmassa	kr.	233: 48
Olof Olssons	"	13: 06
Axel Svensons Eftr.	"	4: 31
Viktor Nilssons	"	0: 06
Karl Larsson	"	0: 36
G. Celldén	"	0: 06
G. J. Niklasson	"	0: 15
J. Elofsson	"	0: 10
Emil Jonsson	"	0: 19
Sofia Södergren	"	0: 10
Edvard Karlsson	"	0: 09

Summa Kr. 251: 96

Rörande hamnens ställning, så hänvisas till härvid fogade affärstablå, omfattande de tio sistförflutna åren. Utav densamma framgår bland annat, att 1910 års kapitalförlust uppgick till kr. 11,526: 58 mot kr. 22,117: 77 föregående år, samt att tillgångar utöver skulder utgjorde kr. 277,034: 95.

Karlstad den 17 februari 1911.

På Hamnstyrelsens vägnar:

C. F. BERG.

v. Ordförande.

Ivar Olsson.

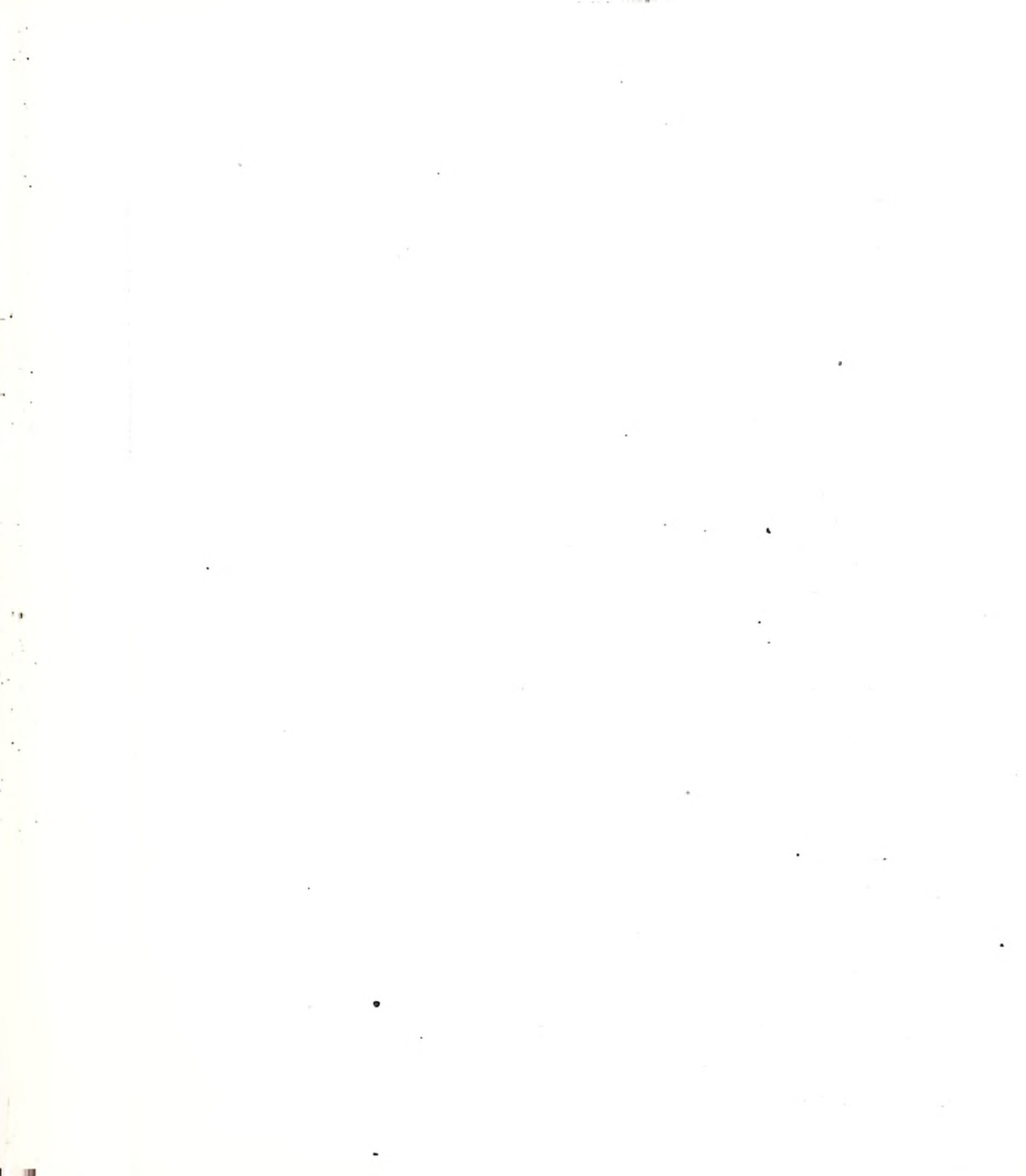
(affär)

År	Lyshållning		Ly
1901	1,338	10	
1902	1,276	42	
1903	1,369	11	
1904	1,412	88	
1905	1,395	56	
1906	1,676	47	
1907	2,120	23	
1908	2,294	02	
1909	1,659	51	
1910	1,707	63	
S:ma	16,249	93	

År	Muddringsmaterial		In
1901	12,499	55	
1902	153,302	88	
1903	156,716	62	
1904	156,052	81	
1905	106,060	49	
1906	92,954	08	
1907	79,249	83	1:
1908	71,029	05	1:
1909	65,693	26	1:
1910	60,802	69	1:

År	till	
	diverse personer	
1901	—	—
1902	7,164	92
1903	—	—
1904	—	—
1905	—	—
1906	—	—
1907	—	—
1908	50	—
1909	—	—
1910	—	—

hamnby för hamnens pe
byggnad ningskningen un

§ 56.

Följande ärenden remitterades för yttrandens afgifvande:

A) *Till Beredningsutskottet:*

1:o) Drätselkammarens framställning angående nedsättning af 1910 års arrendeafgifter för af staden utarrenderad mark, som under nämnda år skadats genom öfversvämning;

2:o) Drätselkammarens förslag till gatuarbeten under år 1911;

3:o) Drätselkammarens framställning om pension till snickaren Anders Olsson;

4:o) Vederbörande revisorers berättelser öfver verkställd granskning af Karlstads Spritförsäljningsbolags äfvensom Fondens för allmännyttiga ändamål räkenskaper och förvaltning år 1910;

5:o) Vederbörande revisors berättelse öfver verkställd granskning af Allmänna läroverkets byggnadsfonds räkenskaper för år 1910.

B) *Till Drätselkammaren:*

1:o) Styrelsens för Vatten- och Gasverken förslag till allmänna lyshållningen för nästa lysår:

2:o) Samma styrelses framställning angående anordnande af central tändning och släckning af stadens gatulyktor samt beviljande af härför erforderligt anslag;

3:o) Herrar Welins och Löfbergs motion om anslag till höjande af golfven i packhuslokalerna i härvarande tullhus;

4:o) Anders Sandéns af Herr Gelin som motion upptagna framställning om rätt att för badhusanläggning disponera den mark, som upptages af herrbadhuset i Klara.

C) *Till Drätselkammaren, Hälsovårdsnämnden och Byggnadsnämnden* att af dessa delegationer i här nämnd ordning behandlas:

Kommitterades för uppgörande af förslag till nybyggnad för elementarläroverket för flickor framställning angående om- och tillbyggnad för flickskolans behof af den s. k. nya lasaretsbyggnaden å gamla lasaretsstomten.

§ 57.

Uti hos Stadsfullmäktige gjord framställning hade Herr Dahlman hemställt, att en af honom under år 1903 hos Stadsfullmäktige väckt motion angående vidtagande af åtgärder för att förebygga vattenledningsvattnets förorening här i staden, hvilken motion ännu icke slutligt behandlats af Fullmäktige, nu måtte upptagas till fortsatt behandling; Och beslöto Stadsfullmäktige, att Herr Dahlmans förevarande framställning skulle öfverlämnas till Styrelsen för Vatten- och Gasverken.

§ 58.

Sedan Styrelsen för Svenska Stadsförbundet uti till Stadsfullmäktiges Herr Ordförande aflåten skrifvelse hemställt om Herr Ordförandens medverkan till att ett uttalande af Stadsfullmäktige lämnades angående ifrågasatt omarbetning af gällande kommunalförordning för stad, samt Stadsfullmäktige i anledning häraf utsett särskilda kommitterade med uppdrag att afgifva förslag till det sålunda begärda uttalandet, så hade nämnda kommitterade uppgjort och till Stadsfullmäktige ingifvit dylikt förslag, hvilket var så lydande:

Se Serien A. N:o 5; sid. 1.

I enlighet med hvad Drätselkammaren och Beredningsutskottet i uppå remiss afgifna utlåtanden i ärendet hemställt, beslöto nu Stadsfullmäktige att såsom begärdt uttalande öfver den ifrågasatta omarbetningen af gällande kommunalförordning för stad ansluta sig till hvad kommitterade i sitt ofvanintagna förslag i sådant hänseende anført.

§ 59.

Sedan inom föreskrifven tid ansökningar till Mellqvists stipendium för goda framsteg i studier till Stadsfullmäktige inkommit från studerandena Ernst Nygren, Otto Ragnar Ekman, Ernst Gunnar Lindblom, Einar Bergqvist och Holger Hvidt-Andersén, så beslöto nu Stadsfullmäktige, på hemställan af Beredningsutskottet, att af nu för utdelning tillgängliga räntan å donationsfonden. hvilken ränta uppginge till 412 kronor 92 öre, tilldela en hvar af sökandena Ernst Nygren, Otto Ragnar Ekman, Ernst Gunnar Lindblom och Einar Bergqvist ett belopp af 103 kronor 23 öre.

Se Serien A. N:o 5; sid. 7.

§ 60.

Angående inköp för stadens räkning af ägofigurerna n:ris 74, 75, 76, 77, 78 och 79 i Sundstad här i staden hade Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige gjort följande framställning:

Se Serien A. N:o 5; sid. 8.

Häröfver hade Beredningsutskottet uppå remiss afgifvit ett så lydande utlåtande:

Se Serien A. N:o 5; sid. 10.

Under öfverläggningen yrkade Herr Vendel, att Stadsfullmäktige måtte bifalla Drätselkammarens framställning i ärendet äfvensom bestämma, att de för inköpet erforderliga medlen skulle anskaffas medelst upplåning.

Efter särskilda propositioner enligt Herr Vendels yrkande äfvensom å bifall till

Beredningsutskottets hemställan beslöto Fullmäktige, efter votering, med 27 röster mot 6, som tillfölo Beredningsutskottets förslag, att, i enlighet med hvad Herr Vendel yrkat, för ett pris af 35,000 kronor af Värmlands Enskilda Bank inköpa ägofigurerna N:ris 74, 75, 76, 77, 78 och 79 i Sundstad här i staden, hvarjämte Stadsfullmäktige enhälligt föreskrefvo, att de för inköpet erforderliga medlen skulle anskaffas medelst upplåning.

§ 61.

Hos Stadsfullmäktige hade Drätselkammaren i fråga om upphörande af stadens skyldighet att hålla järnvåg gjort följande framställning:

Se Serien A. N:o 5; sid. 11.

Uppå remiss hade Hamnstyrelsen och Beredningsutskottet i ärendet afgifvit utlåtanden, varande Utskottets af följande lydelse:

Se Serien A N:o 5; sid. 12.

Och beslöto Stadsfullmäktige bifalla, hvad Utskottet sålunda hemställt.

§ 62.

Hos Stadsfullmäktige hade Styrelsen för Vatten- och Gasverken uti ingifven framställning anhållit om rättighet att hos vederbörande afstänga såväl vatten- som gas- och elektricitetsledningar i händelse af uteblifven betalning äfven för de fall, då Styrelsens fordringar härledde sig från utförandet af enskilda arbeten eller försäljning af verkets biprodukter och dylikt.

Uppå remiss hade Drätselkammaren och Beredningsutskottet i ärendet afgifvit tillstyrkande utlåtanden.

Under öfverläggningen yrkade Herr Lötberg bifall till framställningen i fråga med den ändring, att rättighet att afstänga ledningar för vatten, gas och elektricitet icke skulle medgifvas Styrelsen för de fall, då Styrelsens fordringar härledde sig från utförandet af enskilda arbeten eller försäljning af verkets biprodukter och dylikt.

Efter särskilda propositioner beslöto Stadsfullmäktige bifalla Styrelsens för Vatten- och Gasverken förevarande framställning oförändrad.

Se Serien A. N:o 5; sid 13.

§ 63.

Vid sammanträde den 25 oktober 1909 beslöto Stadsfullmäktige bevilja ett förslagsanslag af 9,400 kronor för utförande genom Hamnstyrelsens försorg af strandskoning vid Sundstadlandet å en sträcka af 470 meter till skyddande af stadens egen äfvensom till landeriet Herrgården hörande mark.

Sedan berörda arbete verkställt, hade Hamnstyrelsen, med anmälan, att arbetets utförande dragit en kostnad af 5,938 kronor 16 öre, uti framställning till Drätselkammaren framhållit behovet af ytterligare åtgärder för skyddande af stadens strand vid Sundstadslandet å en sträcka närmast norr om den senast utförda strandskoningen, och hade i anledning häraf Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige gjort den framställning i ärendet, som innefattades i följande utdrag af Kammarens protokoll för den 30 nästlidne januari:

Se Serien A. N:o 5; sid. 16.

Uti uppå remiss afgifvet utlåtande hade Beredningsutskottet tillstyrkt bifall till Kammarens ifrågavarande framställning; och beslöto nu Stadsfullmäktige, i enlighet härmed, att uppdraga åt Hamnstyrelsen att för skyddande af stadens strand vid Sundstadslandet utföra en 60 meters förlängning norrut af den senast utförda strandskoningen därstädes i enlighet med Alternativ I af de af Hamnstyrelsen härför uppgjorda kostnadsförslagen äfvensom att anvisa för ändamålet erforderligt belopp att utgå af besparade medel af det förut beviljade anslaget för strandskoning vid Sundstadslandet.

Se Serien A. N:o 5; sid. 14.

§ 64.

På af Drätselkammaren gjord framställning, som af Beredningsutskottet tillstyrks, beslöto nu Stadsfullmäktige att för inköp af vågattiralj och möbler för härvarande tullkammares behof, i enlighet med ett af Stadsbyggmästaren Carl Crispin den 18 februari 1911 upprättadt kostnadsförslag, anvisa ett belopp af 1,903 kronor, därvid Stadsfullmäktige tillika föreskrefvo, att sålunda beviljad belopp skulle, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, anskaffas medelst ultaxering.

Se Serien A. N:o 5; sid. 19.

§ 65.

Stadsfullmäktiges yttrande hade infordrats öfver en af Fredrik August Dahl till Konungens Befallningshafvande i länet ingifven ansökan, däri sökanden, som i huset N:o 16 vid Drottninggatan här i staden idkade automatkaféerörelse jämte servering af vin och öl, anhållit om tillstånd att få utöfva nämnda rörelse till klockan 11 eftermiddagen.

I detta ärende hade Beredningsutskottet afgifvit utlåtande, och beslöto nu Stadsfullmäktige i enlighet med hvad Utskottet därvid hemställt, att såsom infordradt yttrande afstyrka bifall till Fredrik August Dahls förevarande ansökan, men samtidigt förklara sig ej hafva något att erinra emot, att sökandens ifråga-

varande rörelse, i hvad den ej afsåge utskänkning af vin och öl, finge af sökanden utöfvas till klockan 11 eftermiddagen.

Se Serien A. N:o 5; sid. 22.

§ 66.

Angående bidrag från stadens sida till kostnaderna för revidering och komplettering af förut uppgjortt förslag till en järnväg från Edebäck till Slättne äfvensom tillsättande af en kommitté för denna frågas vidare behandling hade Herr Vendel hos Stadsfullmäktige väckt en så lydande motion:

Se Serien A. N:o 5; sid. 24.

I detta ärende hade Drätselkammaren och Beredningsutskottet afgifvit tillstyrkande utlåtanden, varande Utskottets af följande lydelse:

Se Serien A. N:o 5; sid. 26.

Stadsfullmäktige beslöto enhälligt bifalla, hvad Herr Vendel i sin förevarande motion hemställt, äfvensom föreskrifva, att sålunda beviljadt belopp skulle anskaffas genom upplåning.

Tillika bestämdes, att val af kommitterade skulle vid dagens sammanträde förrättas.

§ 67.

Sedan Stadsfullmäktige förut denna dag beslutit utse en kommitté af tre personer med två suppleanter att jämte ett lika antal kommitterade, utsedde af Uddeholms Aktiebolag, till behandling företaga frågan om en föreslagen järnvägsanläggning från Edebäck till Slättne, med uppdrag tillika åt kommitterade att inbjuda de af förslaget berörda kommunerna att utse ett lämpligt antal representanter till kommitténs förstärkning, så företogs nu med slutna sedlar val af ifrågavarande kommitterade, och utsågos därvid

till ledamöter i kommittén Herrar Borgmästaren K. J. Lindholm, Lektorn V. Vendel och Häradshöfdingen K. Arrhenius, samt

till suppleanter för dem, att tjänstgöra i här nämnd ordning, Herrar Majoren C. O. Ahlmark och Bankdirektören A. Sandwall.

Därjämte beslöto Stadsfullmäktige uppdraga åt Herr Borgmästaren K. J. Lindholm att sammankalla kommittén.

§ 68.

På framställning af Trädgårdsstyrelsen och i enlighet med af Drätselkammaren och Beredningsutskottet afgifna utlåtanden beslöto nu Stadsfullmäktige att, för framdragande af elektrisk belysningsledning i härvarande stadsträdgård, i enlighet med af Styrelsen för Vatten- och Gasverken härför uppgjortt kostnadsförslag be-

vilja ett anslag af 610 kronor, hvarjämte tillika bestämdes, att sålunda beviljadt belopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, skulle anskaffas medelst uttaxering.

Se Serien A. N:o 5; sid. 27.

§ 69.

Det skulle här antecknas, att Herr t. f. Borgmästaren E. Lundblad öfvervarit sammanträdet.

Som ofvan.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

Justeradt den 24 April 1911.

AXEL DAHLMAN.

J. STENSTRÖM.

HUGO SEVERIN.

Offentligen uppläst den 24 april 1911; betygar

Å tjänstens vägnar:

IVAN FR. REGNER.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1911.

Den 18 Maj.

N:o 6.

Föredragningslista:

1:o) Remiss af inkomna ärenden; 2:o) Val af ombud för staden vid Svenska Stadsförbundets kongress i september 1911; 3:o) Beredningutskottets utlåtande öfver Magistratens framställning angående förstärkning af poliskåren jämte hvad därmed stode i samband; 4:o) D:o D:o öfver Drätselkammarens framställning angående nedsättning af 1910 års arrendeafgifter för af staden arrenderad mark, som under nämnda år skadats genom öfersvämmning; 5:o) D:o D:o öfver Drätselkammarens förslag till gatuarbeten under år 1911; 6:o) D:o D:o öfver Drätselkammarens framställning om pension till snickaren Anders Olsson; 7:o) D:o D:o öfver Styrelsens för Vatten- och Gasverken förslag till	allmänna lysbällningen under nästa lysår; 8:o) D:o D:o öfver Styrelsens för Vatten- och Gasvärken framställning om anordnande af central tändning och släckning af stadens gatulyktor samt beviljande af härför erforderliga medel; 9:o) D:o D:o öfver Anders Sandéns af Herr Gelin som motion upptagna framställning om rätt att för badhusanläggning disponera den mark, som upptages af herrbadhuset i Klara; 10:o) D:o D:o öfver Herrar Welins och Löfbergs motion om anslag för höjandet af golfven i packhuslokalerna i härvarande tullhus; 11:o) D:o D:o öfver Hamnstyrelsens framställning om bemyndigande att upplåta plats vid nya hamnen för fotogenupplag.

PROTOKOLL,

hållet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 18 Maj 1911.

§ 70.

Vid upprop befunnos Herrar Nerman, Kullgren, Hellberg, Helleberg, Huss och Svensson, på grund af bortovaro från staden, samt Herr Stenström, hindrad af göromål, från sammanträdet frånvarande, och godkändes de anmälda förfallen af Stadsfullmäktige.

§ 71.

Sedan Herr Ordföranden förklarat sig förhindrad att delta i justeringen af dagens protokoll, utsågo Stadsfullmäktige Herrar Gullström och Magnusson att jämte Herr vice Ordföranden måndagen den 22 dennes kl. 1 e. m. å Drätselkammarens sessionsrum verkställa justering af protokollet.

§ 72.

Följande ärenden remitterades för yttrandens afgifvande:

A) Till Beredningsutskottet:

1:o) Magistratens skrifvelse med infordrande af Stadsfullmäktiges yttrande öfver Alfred Persson Lagerstedts ansökan om tillstånd till förflyttning af sökandens öltskänkningsrörelse;

2:o) Drätselkammarens framställning angående afkortning af restutskylder från 1910 års tredje uppborädsstämma;

3:o) Drätselkammarens framställning om afskrifning å den under Kammarens vård stående lösa egendom;

4:o) Styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning angående framdragande af vatten- och aflopsledningar för kvarteren Strålen, Hjärpen och Orren i stadsdelen Viken;

5:o) Saluhallsstyrelsens framställning angående förändrade bestämmelser i fråga om stängningstiden för saluhallen;

B) *Till Drätselkammaren:*

1:o) Styrelsens för Karlstads högre elementarläroverk för flickor förslag till nya stadgar för läroverket;

2:o) Samma styrelses framställning om anställande af en aflönad manlig studierektor vid läroverket;

3:o) Folkskolestyrelsens framställning angående slöjdlärarinnan Augusta Lundgrens aflöning för år 1911.

C) *Till Styrelsen för Vatten- och Gasverken samt Drätselkammaren:*

Herrar Vendels och Gullströms motion i fråga om ordnandet af den tekniska ledningen af stadens arbeten.

D) *Till Byggnadsnämnden och Drätselkammaren:*

Magistratens skrifvelse med infordrande af Stadsfullmäktiges yttrande i ärendet angående fastställande af särskilda föreskrifter med afseende å byggnadsverksamhetens ordnande inom staden Karlstads icke planlagda område.

E) *Till Hälsovårdsnämnden och Drätselkammaren:*

En af åtskilliga gårdsägare i Alvik och Strömsholm gjord, af Herr Ankers som motion upptagen framställning angående upplåtande af annan plats än Djäknefältet till afstjälpningsplats för sopor m. m.

§ 73.

Beslöto Stadsfullmäktige, att i dagens protokoll skulle intagas följande, af Styrelsen för Vatten- och Gasverken till Stadsfullmäktige öfverlämnade berättelser öfver vatten-, gas- och elektricitetsverkens verksamhet under år 1910:

Berättelse

öfver

Karlstads Vattenlednings- och Kloakverks verksamhet 1910.

I. Nyanläggningar m. m.

1) Byggnaderna:

Diverse kompletteringsarbeten för afloppspumpverket hafva likviderats med	70: 54	
Elektriska belysningsledningar inom maskinistbostaden, utförda 1909 likviderade med	142: 79	213: 33

2) Rörnätet:

Vatten- och afloppsledningar till tullhuset:

98 meter 9" afloppsledning i Östra Torggatans fortsättning med 6" ledning såsom servisledning har utförts. Å 9" ledningen har placerats 2 st. lyktbrunnar och 1 st. spolanordning.

70 meter 4" vattenledning har utförts med 35 m. 2" servisledning; 1 st. brandpost har placerats vid Tullhusets nordvästra hörn.

Kostnad (2,956: 48 — 153: 22 — 403: 26) 2,400: —

Hvaraf för vattenledningen Kr. 1,200: —

» » afloppsledningen » 1,200: —

I samband härmed har för Drätselkammarens räkning inom Tullhuset installerats vatten- och afloppsledningar till tvättställ m. m. för en kostnad af Kronor 403: 26.

Vatten- och afloppsledning i Hagagatan:

Utsträckning har skett till norra gränsen af tomt N:o 30 med 52 meter 4" vattenledning och 52 meter 9" afloppsledning. Vid ledningarnes ändpunkt har placerats 1 st. lyktbrunn med spolanordning samt 1 st. brandpost.

Kostnad (1,078: 32 + 143: 54) 1,221: 86

Hvaraf för vattenledningen Kr. 610: 93

» » afloppsledningen » 610: 93

³¹/₁₂ 1910 har till Inventarietkontot öfverförts kostnaderna för följande under slutet af år 1909 afslutade anläggningar, nämligen

Vattenledning under Klarälfvens östra gren till Hagaborg (anslag ²⁹/₁₀ 1908 Kronor 18,900) 16,769: 26

Vatten- och afloppsledningar inom stadsdelen Viken (från hufvudledningen vid Tyggårdsviken, öfver kanalorget i Trädgårds-, Orrholms- och Rosenbadsgatorna; anslag ³⁰/₁₂ 1907 Kronor 37,270: —).

Kostnad: för vattenledningen Kr. 17,806: 12

» afloppsledningen » 17,806: 12 35,612: 25 56,003: 37

3) Servisledningar:

Till 10 st. tomter har införts vatten- och afloppsledningar för en kostnad af (1,316: 11 + 88: 59) =

1,404 70

Summa värdeökning ³¹/₁₂ 1910 Kronor 57,621: 40

Bokförda värdet af Vatten- och Kloakverkens fasta egendom utgjorde

³¹/₁₂ 1909 1,068,094: 09

Bokförda värdet ³¹/₁₂ 1910 alltså Kronor 1,125,715: 49

fördelande sig sålunda:

Byggnader	138,361: 82
Driftapparater.....	230,833: 63
Vattenledningsnätet.....	379,109: 48
Aflopsnätet	351,415: 05
Servisledningar :.....	25,995: 51

 Kronor 1,125,715: 49
Inventarier och materialier:*Inventarier:*

Bokförda värdet å Vattenverkets lösa inventarier utgjorde ^{31/12} 1909	9,769: 91
Under året har inköpts för.....	378: 85
	<hr/> Kronor 10,148: 76
Af Stadsfullmäktiges inventeringsmän är afskrifning föreslagen med	927: 82
	<hr/> Behållning till 1911 Kronor 9,220: 94

Materialier:

Bokförda värdet ^{31/12} 1909	5,452: 10
Årets inköp.....	621: 03
	<hr/> Kronor 6,073: 13

Häraf har åtgått till:

Enskilda arbeten.....	67: 65	
Servisledningar	88: 59	
Vattenledningens underhåll.....	315: 74	
Aflopsledningens »	46: 40	
Putsmedel och lyse	340: 85	
Diverse utgifter.....	11: 75	
Ledningen i Hagagatan	143: 54	1,014: 52
	<hr/>	<hr/>
	Behållning till 1911 Kronor	5,058: 61

II. Vattenverkets drift och underhåll etc.**a) Vattenförbrukningen:**

Totala vattenförbrukningen under år 1910 har varit 739,167 kbm.

fördelande sig sålunda:

Hushållsförbrukning	548,292 kbm. = 74.17 %
Industriell förbrukning	107,000 » = 14.46 %
Allmänna behof (vattenkastare).....	74,875 » = 10.13 %
Verkets egen förbrukning + läckage.....	9,000 » = 1.22 %

Maximiförbrukningen per dygn 3,040 kbm. inträffade den 13 juni och minimiförbrukningen 1,140 kbm. söndagen den 27 februari.

Fördelad per mantalsskrifven innevånare (^{31/12} 1910 17,193) ställer sig förbrukningen sålunda:

Maximum	177 lit.
Medium	118 »
Minimum.....	66 »

Sammanställning af vattenförbrukningen under åren 1900—1910.

	Totalförbrukning	Dygsförbrukning pr innevån.		
		Max.	Med.	Min.
1900	267,077 kubikm.	158 lit.	61 lit.	20 lit.
1901	306,648 »	145 »	67 »	34 »
1902	285,696 »	114 »	61 »	32 »
1903	312,088 »	119 »	63 »	30 »
1904 ..	384,038 »	105 »	72 »	26 »
1905	459,945 »	163 »	84 »	47 »
1906	454,962 »	179 »	80 »	18 »
1907	521,466 »	153 »	88 »	44 »
1908	605,460 »	144 »	100 »	56 »
1909	681,562 »	162 »	112 »	77 »
1910	739,187 »	177 »	118 »	66 »

b) Filterdriften och vattnets beskaffenhet:

Under året hafva verkets 3 filter varit i ständig drift med undantag af de tider ett filter i sänder varit afstängdt för ränsning och sandbäddens påfyllning med ny sand. Nämnda sandpåfyllningar skedde i filter N:o 1 under tiden 15—20 augusti, i filter N:o 2 mellan 9—14 augusti och i filter N:o 3 mellan 22—28 aug.

Följande tabell visar antal gånger filterna ränsats samt i *medeltal* mängden filtrerad vatten per kvadratmeter filteryta i timmen samt hastigheten för vattnets gång genom filterna (filterhastighet).

M å n a d	Antal filterrensningar för filter			Filtrerad vatten per kvm. och timme i medeltal. Kbm.	Filter- hastighet i m/m per timme
	I	II	III		
Januari	1	1	1	0,084	84
Februari	2	2	2	0,085	85
Mars	2	2	1	0,090	90
April	2	1	2	0,097	97
Maj	1	2	1	0,098	98
Juni	1	1	0	0,120	120
Juli	2	1	2	0,120	120
Augusti	2	2	2	0,150	150
September	3	3	2	0,135	135
Oktober	3	3	4	0,107	107
November	2	2	3	0,107	107
December	3	3	2	0,101	101
Summa	24	23	22		

Af tabellen framgår att filterhastigheten på grund af filternas *otillräcklighet* för den alltmer växande vattenförbrukningen senare delen af året öfverstigtit den gräns 100 m/m per timme, som visat sig vara den högsta, som bör tillåtas för erhållande af i bakteriologiskt afseende fullgodt vatten. För kontrollering af vattnets bakteriologiska beskaffenhet har vid olika tillfällen under året undersökning å vattnet skett vid Stockholms vattenlednings laboratorium genom dess föreståndare Dokt. K. G. Kuylenstjerna. Resultatet af dessa undersökningar framgå af nedanstående tablå:

	Antal bakt. per cm ³						Bact. Col. Com. när- eller frånvarande i cm ³		
	vid 22° C. efter 48 timmar			vid 37° C. efter 24 timmar			N:o 1	N:o 2	N:o 3
	N:o 1	N:o 2	N:o 3	N:o 1	N:o 2	N:o 3			
7 febr.	407	892	11	9	572	13	— 200	— 200	— 200
5 april	38	38	38	11	11	11	— 200	— 200	— 200
4 maj	26	27	16	7	5	9	— 200	— 200	— 200
4 juni	14	14	14	2	2	2	— 200	— 200	— 200
13 juli	—	28	9	—	17	5	+ 0,5	+ 1,5	— 200
6 aug.	34	30	246	22	21	17	+ 85	+ 85	+ 35
29 sept.	47	297	37	39	86	17	+ 40	+ 15	+ 40
10 dec.	25	35	33	5	12	16	+ 200	+ 200	+ 45

Tablån visar att Bact. Col. com. hvilkens när- eller frånvaro i vattnet anses utgöra ett mått för dess hygieniska beskaffenhet, ända till 4 juni icke kunnat observeras ens i 200 kbcm. vatten, hvilket är att anse såsom ett mycket godt resultat. Vid följande tillfällen har denna bakterie påträffats i betydligt mindre kvantiteter vatten, hvilket visar den afgörande betydelse filterhastigheten (d. v. s. tillräckligt stora filter) har på vattnets beskaffenhet i bakteriologiskt hänseende.

c) Vattenverkets drift- och underhållskostnader m. m.

Driften:

Aflöningar till ingenjör, räkenskapsförare, kontorsbiträde och inkassare	2,300: —	
Aflöningar till förman och maskinister	4,680: —	
Filternas skötsel och underhåll (1,088: 81 + 1,302: 71) =	2,391: 52	
Reservoarernas skötsel	283: 82	
Elektrisk kraft	8,800: —	
Olja, vedbrand och lyse (717: 44 + 248: 68) =	966: 12	
Fyrkol ..	790: 61	
Vattenanalyser	550: 96	20,763: 03

Diverse omkostnader:

Pension	75: —	
Skatter och brandförsäkringar	952: 51	
Kontorsomkostnader	475: 63	
Vinterväghållning	44: 66	
Olycksfalls- och sjukersättningar	102: 20	
Diverse utgifter (frakter, förrådskostn)	1,775: 64	
Skyddsåtgärder mot Klarälvens o. Vänerns öfversvämn.	1,229: 63	
Servis till landtbruksutställningen	83: 12	4,738: 39

Underhåll:

Byggnaders underhåll	499: 53	
Driftapparaters underhåll	516: 81	
Vattenledningens »	1,112: 25	
Vattenkastares »	701: 62	
Inventariers »	308: 87	
Tillsyn och reparationer af privata inomhusledningar ..	240: —	3,379: 08

Räntor och amorteringar:

$\frac{5}{8}$ af 40,130: 30 =	25,081: 44	
Summa Kronor	53,961: 94	

III. Kloakverkets drift och underhåll etc.

a) Pumpverkets och ledningarnes skötsel:

Bifogade pl. 2 angifver pumpningsresultatet under driftåret. Inalles hafva uppfordrats 749,010 kbm. afloppsvatten eller i medeltal 2,052 kbm. per dygn.

Maximidygnuppfordringen inträffade den $11\frac{1}{5}$ o. $24\frac{1}{7}$ med 14,400 kbm.

Minimidygnuppfordringen » » $6\frac{1}{1}$ » 710 »

Månaderna Juli och September visa afsevärdt hög pumpningskvantitet, hvilket beror på att under dessa månader ur den s. k. Tyggårdsviken medels afloppspumpverket utpumpades det vatten, som genom Vänerens öfversvämning dit inkommit, utgörande c:a 150,000 kbm.

Tiden Maj—Oktober visar dessutom en allmän höjning i pumpningskvantiteten mot föregående år beroende på att under denna tid, på grund af Tyggårdsvikens öfversvämning allt dagvatten, som eljest af »Hammen» brukat uppfordras med den s. k. Tyggårdspumpen, gått till afloppspumpverket.

Hela afloppsnätet har grundligt renspolats 7 gånger under året.

b) Kloakverkets drift och underhållskostnad m. m.

Driften:

Maskinskötsel	720: —	
Elektrisk kraft	3,011: 98	
Putsmedel och lyse	269: 11	4,001: 09

Underhåll:

Pumpschaktets underhåll	98: 91	
Ledningsnätets underhåll	764: 28	863: 19

Räntor och amorteringar:

$\frac{3}{8}$ af 40,130: 30	15,048: 86	
	<u>Summa Kronor</u>	19,913: 14

IV. Vattenledningsvattnets kostnad per kubikmeter.

1) Per uppfordrad kubikmeter:

A) Då endast omkostnaderna för vattenverket inräknas:

1) Driften, omkostnader och underhåll	3,97 öre	
2) Räntor och amorteringar	3,33 »	7,30 öre

B) Då äfven omkostnaderna för kloakverket inräknas:

1) Drift och underhåll för kloakverket	0,66 öre	
2) Räntor och amorteringar	2,04 »	2,70 »

Summa kostnad per uppfordrad kubikmeter 10,00 öre

2) Per försåld kubikmeter (afdrag gjord för verkets egen samt allmänna förbrukningen):

A) *Vattenverket*:

1) Drift. omkostnader, underhåll	4,41 öre	
2) Räkter och amorteringar	<u>3,83 »</u>	8,24 öre

B) *Kloakverket*:

1) Drift och underhåll	0,74 öre	
2) Räkter och amorteringar	<u>2,30 »</u>	3,04 »

Summa kostnad per försåld kubikmeter 11,28 öre

Karlstad 16 maj 1911.

S. GULLSTRÖM.

Erik Björkman.

Utdrag af Drättselkammarens räkenskaper

för

Karlstads Vattenverk

år 1910.

Vattenverkets inkomster för år 1910
(jämförda med staten för samma år).

Fol.		Enligt stat	Verkliga		Inkomster	
					öfver	under
					stat	
	Utestående fordringar	500	52	17		447 83
	Vattenförbrukn. under 4 kv. enl. mätare . . . 2,700:—					
	Vattenförbrukn. med afdrag af 4 kv. enl. mätare . 44,200:—					
	16 vattenkastare 4,200:—					
	Rensning af gatubrunnar 500:—					
116	Underhåll af brandposter 1,000:—					
	Klapphuspumpens drift 760:—					
	Tegelmurningar 700:—					
	Lasarettets öfverförbrukning 1,700:—					
	55,760	55,760	58,032	15	2,272	15
192	Enskilda arbeten	500	880	15	380	15
208	Elektricitetverket återbetalt förskjutne		21	10	21	10
194	Tullhusledningen		153	22	153	22
	Beräknad brist (uttaxerade medel)	20,361	20,361	87		
	Statens slutsumma	77,121	87			
	Extra anslag till:					
	Tullhusledningen	2,800	403	26		2,396 74
	Skyddsarbeten mot öfversvämning 2,000:—					
	Servis till utställningen 100:—					
	Ledn. i Hagagatan 1,200:—					
	Utvidgningar 200,000 kr. däraf för 1910 . . . 20,000:—					
	23,300	23,300	6,504	04	16,795	96
	Summa	103,221	87	86,407	62	19,640 53

Vattenverkets utgifter för år 1910
(jämförda med staten för samma år).

Fol.		Enligt stat	Verkliga	Inkomster	
				öfver	under
				stat	
212	Räntor och amorteringar	41,606 87	40,130 30		1,476 57
121	Servisledningar	500 —	1,316 11	816 11	
203	Anna Belfrage	75 —	75 —		
125	Vikenledningen	1,450 —	—		1,450 —
127	Filterbäddarne	1,000 —	1,088 81	88 81	
129	Aflöningar	2,300 —	2,300 —		
131	Tillsyn och reparationer	600 —	240 —		360 —
133	Skatter och brandförsäkringar	950 —	952 51	2 51	
135	Kontorsomkostnader	650 —	475 63		174 37
137	Förman och maskinister	4,680 —	4,680 —		
139	Strömafgifter	8,800 —	8 800 —		
141	Bränsle	430 —	248 68		181 32
143	Olja och lysc	500 —	717 44	217 44	
145	Fyrkol	960 —	790 61		169 39
147	Filtrens underhåll	1,200 —	1,302 71	102 71	
149	Bassångers m. m. underhåll	350 —	283 82		66 18
151	Vattenundersökningar	600 —	550 96		49 04
153	Vinterväghållning	50 —	44 60		5 40
155	Maskinskötsel	720 —	720 —		
157	Elektrisk kraft	2,100 —	3,011 98	911 98	
159	Putsmedel och lysc	200 —	269 11	69 11	
161	Schaktets underhåll	100 —	98 91		1 09
163	Byggnaders »	500 —	499 53		0 47
165	Driftapparaters underhåll	200 —	516 81	316 81	
167	Vattenledningens »	1,300 —	1,112 25		187 75
169	Vattenkastares »	600 —	701 62	101 62	
171	Afloppsledningens »	1,200 —	764 28		435 72
173	Inventariers »	600 —	308 87		291 13
175	Inventarier	300 —	389 75	89 75	
177	Materialier	500 —	621 03	121 03	
179	Olycksfallsersättning	100 —	102 20	2 20	
181	Diverse utgifter	2,000 —	1,775 64		224 36
	Statens slutsumma	77,121 87			
107	Byggnader		70 54	70 54	
115	Vattenkonsumenter		389 87	389 87	
191	Enskilda arbeten		592 16	592 16	
207	Elektricitetsverket förskjutne		21 10	21 10	
	Extra anslag till:				
193	Tullhusledningen	2,800 —	2,956 48	156 48	
187	Skyddsarbeten mot öfversvämning	2,000 —	1,229 63		770 37
189	Servis till utställningen	100 —	83 12		16 88
195	Ledning i Hagagatan	1,200 —	1,078 32		121 68
197	Utvidgningar 200,000 kr., däraf för 1910	20,000 —	5,097 58		14,902 42
	Summa	103,221 87	86,407 96	4,070 23	20,884 14

Affärstablå
för Karlstads Vattenverk 1910.

	Vid årets början	Vid årets slut	
<i>Tillgångar:</i>			
Byggnader	138,148: 49	138,361: 82	
Driftapparater	230,833: 63	230,833: 63	
Vattenledningen	342,723: 16	379,109: 48	
Aflopsledningen	331,798: —	351,415: 05	
Servisledningar	24,590: 81	25,995: 51	
Inventarier	9,769: 91	9,220: 94	
Materialier	5,812: 10	5,402: 61	
Vikenledningen	35,612: 25	—	
Hagaborgsledningen	16,769: 26	—	
Diverse debitorer	11,040: 67	9,561: 88	
Utvidgningar	—	5,034: 33	1,155,535: 25
	1,147,098: 28	5,034: 33	
<i>Inkomster:</i>			
Vattenförbrukningen	56,462: 83		
Enskilda arbeten	294: 75		
Uttaxerade medel	20,361: 87		77,119: 45
<i>Utgifter:</i>			
Underhåll		7,279: 75	
Aföningar		7,700: —	
Skatter och brandförsäkringar		952: 51	
Kontorsomkostnader		475: 63	
Elektrisk kraft		11,811: 98	
Bränsle, olja, lyse och putsmedel		1,633: 59	
Vattenundersökningar		550: 96	
Olycksfallsersättning		102: 20	
Skyddsarbeten mot öfversvämningar		1,229: 63	
Pension		600: —	
Afskrifningar		947: 65	
Räntor		30,291: 17	
Diverse utgifter		1,772: 32	65,347: 39
<i>Skulder:</i>			
Drätselverket	890,174: 85	893,509: 94	
Diverse debitorer	22: 65	22: 65	893,532: 59
	890,197: 50	893,532: 59	
	2,114,415: 23	2,114,415: 23	
Tillgångarne hafva ökats med		8,436: 97	
Skulderna hafva minskats med		3,335: 09	
		11,772: 06	Årets nettoaffärsvinst

Årsberättelse

för

Karlstads Gasverk år 1910.

Gastillverkning och förbrukning.

Enligt stationsmätaren har årets gastillverkning varit 560,600 kbm. mot 566,468 kbm. under år 1909, utvisande alltså en *minskning* af 5,868 kbm. eller 1,03 %.

Gasbehållning i klockorna från 1909	2,269 kbm.
Gastillverkning 1910	560,600 »
	<hr/>
Summa	562,869 kbm.
Gasbehållning i klockorna till 1911	1,765 »
	<hr/>
Gasförbrukning 1910 alltså	561,104 kbm.

Då gasförbrukningen år 1909 utgjorde 564,913 kbm, har alltså gasförbrukningen minskats med 3,809 kbm. eller 0,67 %.

Den förbrukade gasen fördelas sålunda:

för allmänna belysningen (gatu-)	105,341 kbm. = 18,80 %
» enskilda gasbelysningen	156,960 » = 28,00 %
» enskilda värmeändamål (kokning m. m.)	205,114 » = 36,54 %
» » kraftändamål (motorer)	15,163 » = 2,70 %
» gasverkets egen förbrukning (belysning, värmeändamål, gasåtgång vid kopplingar och reparationer samt fyllning af ledningar)	20,000 » = 3,54 %
» missvisning och läckage	58,526 » = 10,42 %
	<hr/>
Summa	561,104 kbm. = 100 %

Största gasförbrukningen pr dygn ägde rum den 10 december med 2,940 kbm. eller 0,52 % af årsförbrukningen och minsta gasförbrukningen den 7 juli med 392 kbm. eller 0,069 % af årsförbrukningen.

Gasförbrukningen pr innevånare (^{31/12} 1910 mantalsskrifna) har varit 32,9 kbm. mot 33,8 kbm. år 1909.

Gasen till gatubelysningen är beräknad till 125 liter pr timme och brännare, evighetslågan inberäknad.

I förhållande till år 1909 har förbrukningen ökats eller minskats enligt följande:

Allmänna belysningen	+ 4,010 kbm.	= + 3,96 %
Enskilda gasbelysningen	— 41,620 »	= — 20,96 %
» värmeförbrukningen	+ 37,429 »	= + 22,32 %
» kraftförbrukningen	— 3,526 »	= — 18,87 %
Gasverkets egen förbrukning	0 »	= 0 %
Läckage	— 102 »	= — 0,17 %

Lysgas- och kraftgasförbrukningen har såsom synes betydligt minskats i förhållande till föregående år, beroende på elektricitetens fortgående landvinningar för belysnings- och kraftändamål. Elektricitetsverkets inverkan på gaskonsumtionen under de senaste åren framgår med tydlighet af bifogade grafiska framställning öfver från gasverket uttagen gas under tiden 1900—1910. Under det att gaskonsumtionen 1900—1906 visade en fortgående, afsevärd stegring för hvarje år så att totalförbrukningen 1900 var 282,230 kbm. samt 1906, 570,400 kbm. — d. v. s. på 6 år mer än fördubblades — ändrades detta så snart Elektricitetsverket 1906 började leverera ström. Åren 1906—1910 har förbrukningen ungefär varit lika pr år i det gatubelysnings- och kokgasförbrukningens fortgående ökning i det närmaste motsvarat lys- och kraftgasförbrukningens minskning.

Gasmätare m. m.

³¹ / ₁₂ 1909 funnos	896 konsumenter	samt	1,216 mätare
Under 1910 tillkommit	72 »	»	86 »
<hr/>			
Summa ³¹ / ₁₂ 1910	968 konsumenter	samt	1,302 mätare

Af mätarne äro:

Vanliga mätare för belysning	437 st.	
» » » värme och kraft	759 »	1,196 st.
Automat » » belysning	—	
» » » värme (kokgas)	106 »	106 »
<hr/>		
Summa 1,302 st.		

³¹/₁₂ 1909 funnos: 1,175 vanliga mätare.

41 automat »

Under 1910 har inköpts: 80 st. gasmätare, däraf 65 st. automatmätare.

Kolförbrukning.

Under 1910 har i likhet med föregående år endast användts gaskol från Old Pelton Main Colliery.

Kollager ¹ / ₁ 1909	1,116,9 (meter) ton
Inköp 1910	1,816,75 »
<hr/>	
Summa	2,933,65 ton

Kolförbrukning för gasberedning	1,853,65	(meter) ton
Kollager $\frac{1}{1}$ 1911	1,080,00	»
	<u>Summa</u>	2,933,65 ton

Priset per meterton, upplagdt i gasverkets kolhus, för under nedanstående år inköpta gaskol har varit:

1906	1907	1908	1909	1910
<u>16,77</u>	<u>19,90</u>	<u>18,09</u>	<u>16,30</u>	<u>17,97</u>

Gasutbytet i kbm. per ton kol har i medeltal under samma år varit:

1906	1907	1908	1909	1910
<u>284</u>	<u>269</u>	<u>267</u>	<u>294</u>	<u>302</u>

Biprodukter.

Koks.

Lager af koks $\frac{1}{1}$ 1910 504 hl.
 Utöfver hvad som åtgått till retortugnseldningen har under
 året från ugnarne erhållits 22,187 » 22,691 hl.

Under året har försålts:

Okrossad koks 9,808 hl.
 Krossad » 4,965 »
 Stybb 931 » 15,704 hl.

Under året utlämnad koks, för hvilken betalning erhållits
 år 1909 3,230 »
 Till gasverkets exhausterdrift har åtgått 1,628 »
 Till gasverkets öfriga värmeändamål (inkl. blysmältning för
 rörnätet och servisledningar) 200 »
 Lager af koks $\frac{1}{1}$ 1911 1,929 » 22,691 hl.

Koksutbytet i hl. per ton förgasade kol, utöfver ugnarnes förbrukning, har under nedanstående år i medeltal varit (räknadt såsom okrossad):

1906	1907	1908	1909	1910
<u>8,8</u>	<u>9,3</u>	<u>10,3</u>	<u>11,2</u>	<u>12,0</u>

Tjära.

Lager af tjära $\frac{1}{1}$ 1910 84 $\frac{1}{2}$ fat
 Tillverkning under året 315 $\frac{1}{2}$ » 400 fat

Under året har försålts	219 $\frac{1}{2}$ fat	
Gasverkets egen förbrukning	5 »	
Lager af tjära $\frac{1}{1}$ 1911	175 $\frac{1}{2}$ »	400 fat

Den af gastillverkningen under nedanstående år lämnade tjäran motsvarar ett tjärutbyte i hl. per ton förgasade kol af:

1906	1907	1908	1909	1910
0,30	0,30	0,30	0,27	0,31

Pris å gas och biprodukter.

Gaspris: Lysgas	20 öre per kbm.
Värme- och motorgas	12 » » »
Koks: Okrossad	1: 15 per hl.
Krossad	1: 30 » »
Rabatter: Parti af 300—600	5 %
» » 600—1,000	7 $\frac{1}{2}$ %
» öfver 1,000	10 %
Tjära: I minut: 9 å 10 kronor per fat (inkl. kärl).	
I parti: 7 å 7,50 » » » »	

Gasens kostnad.

Kostnaderna för gasens tillverkning.

Driften:

Gaskol (1,853,65 ton)	31,993: 53	
Myrmalm	355: 18	
Vatten	1,243: 40	
Exhausterdriften (kol, koks, olja, elektr. kraft)	2,672: 19	
Omkostnader för tillvaratagning och transport af biprodukter	2,873: 83	
Renhållning	545: 75	
Diverse omkostnader (frakt., förråd. m. m.)	1,999: 23	
Gasens rening	1,896: 60	
Kontorsomkostnader (utgör. $\frac{1}{3}$ af 1,332: 59)	444: 20	
Aflöning för ingenjör och kontorsbiträde	2,700: —	
Aflöning för gasmästare, eldare och maskinister	9,668: 60	56,392: 51

Underhåll:

Byggnaders underhåll.....	434: 62		
Retortugnars »	1,843: 76		
Inventariers »	833: 70		
Driftapparaters »	878: 21	3,960: 29	
<i>Räntor och amorteringar, 60 % af 13,608: 89</i>		8,165: 33	
	Kronor	68,518: 13	

Afdrages härifrån värdet af under året erhållna bi-produkter:

Koks (17,494: 07 + 3,230: —)	20,724: 07		
Tjära	1,097: 85	21,821: 92	
så blir gasens tillverkningskostnad		46,696: 21	46,696: 21

eller $\frac{46,696: 21}{560,600} = 8,33$ per kbm. *tillverkad* gas.

Lägges till ofvanstående äfven kostnaderna för gasens *distribution*:

Omkostnader:

Aflöning till räkenskapsförare, skrifbiträde, inkasserare	2,200: —		
Skatter och brandförsäkringar.....	2,389: 03		
Kontorsomkostnader $\frac{2}{3}$ af 1,332: 59....	888: 39	5,477: 42	

Underhåll:

Rörnätets underhåll.....	1,095: 30		
Tillsyn och reparation af privata ledn...	681: 16		
Gasmätarens underhåll (inkl. afläsning)...	1,513: 42	3,289: 88	
<i>Räntor och amorteringar, 40 % af 13,608: 89.....</i>		5,443: 56	14,210: 86
		Summa Kronor	60,907: 07

så kostar den *försälda* gasen (inkl. gatubelysningsgas)

$\frac{60,907: 07}{482,578} = .12,62$ öre per kbm. *försäld* gas.

Medelförsäljningspriset per kbm. gas till *enskildt* behof har uppgått till (i-beräknadt äfven inkomst af mätarehyror):

$\frac{57,825: 24 + 2,997: 25 - 636: 41}{377,237} = 15,93$ öre per kbm.

Gatubelysningen.

Gasförbrukningen härför har beräknats till 105,341 kbm.

Antalet gaslykter vid årets slut var:

Aftonlykter.....	210 st. med	214 brännare
Nattlykter.....	136 » »	138 »
Hamnlykter	16 » »	25 »
<hr/>		
Summa	362 st. med	377 brännare

Bränntiden per lykta har varit:

för aftonlykter.....	1,384 timmar
» nattlykter.....	3,418 »
» hamnlykter.....	2,083 »

Glödnät:

För lyktorna hafva användts 2,352 st. glödnät, motsvarande 6,5 st. nät per lykta och år.

Glas:

Af monopolglas har användts 1,550 st., utgörande 4,3 st. per lykta och år. Förutom gaslyktorna användes för gatubelysning dels 55 st. oljelykter (11 st. natt- och 44 aftonlykter), dels 5 st. Luxlampor.

Kostnaden för gatu- och hamnbelysningen har, oberäknadt lysgasen, uppgått till:

För lykttändare.....	8,572: 50
» glas och glödnät m. m.....	1,793: 03
» lyktornas underhåll.....	755: 62
» fotogen m. m.....	1,522: 52
	<hr/>
	Kronor 12,643: 67

För gatu- och hamnbelysningen har gasverket af hamnen och stadskassan erhållit.....	23,115: —
Om härifrån drages ofvannämnda omkostnader	12,643: 67
	<hr/>
	återstår Kronor 10,471: 33

utgörande ersättning för den beräknade gasåtgången af 105,341 kbm., motsvarande alltså 9,34 öre per kbm.

Nyanläggningar och utvidgningar.

Vid 1909 års slut var bokförda värdet af Gasverkets fasta egendom Kronor 400,264, 71, fördelande sig sålunda:

Byggnader	163,132: 88	
Driftapparater	51,991: 62	
Rörnätet	124,166: 02	
Servisledningar	5,292: 45	
Gasmätare	31,220: 10	
Gatulyktor	24,461: 64	400,264: 71

Under år 1910 har värdet ökat med kostnaderna för nedanstående arbeten:

Byggnader:

Ny byggnad för tjärfat		406: 91
----------------------------------	--	---------

Driftapparater:

2 Zugometrar för gasugn	163: 04	
En ny 8-retorts halfgeneratorugn har uppmurats i förut befintligt ugnshvalf. Ugnen har levererats af Ifö Chamotte och Kaolinverk och armaturen af Julius Pintsch, Berlin	6,226: 39	
För exhaustern har anordnats elektrisk drifkraft med användande af 2 ¹ / ₂ hästkrafters likströmsmotor..	650: —	7,039: 43

Rörnätet:

Utsträckning af hufvudledning i Hagagatan, 90 m. 3' rör	497: 30	
Under året har fullbordats 1909 påbörjad utsträckning af gasledningar i Rosenbads-, Orrholms- och Trädgårdsgatorna, hvartill Stadsfullmäktige ¹⁸ / ₃ 1909 beviljade Kronor 3,500: —. Under 1910 har här af utförts sammankoppling mellan ledningen i Trädgårdsgatan och förut befintlig ledning i Grefvegatan, med 286 m. 4" rör och har kostnaden här för under året varit (1,056: 11 + 50: 00 — 270: —)	836: 11	1,333: 41

De under 1909 utförda delarne af arbetet kostade Kr. 2,456: 40, hvarför totalkostnaden belöper sig till Kr. 3,292: 51 (inkl. åtgången koks till värde af Kr. 50: —).

Servisledningar:

Under året har tillkommit 15 st. nya servisledningar.		
Kostnad (407: 30 + 257: 60 + 50: —)	714: 90	714: 90

Gasmätare:

För inköp af gasmätare har utlagts	2,274: 14	
Afskrifning för slitage har skett med 3 % å Kr. 31,220: 10	936: 60	
Gasmätarekontots värdeökning	1,337: 54	1,337: 54

Gatulyktor:

Följande nya gatulyktor hafva uppsatts:

- 1 st. i Hagagatan midt för tomt 30.
 2 » i Vikengatan, strax öster om korsningen med Grefvegatan.
 1 » i Grefvegatan, söder om järnvägsöfvergången.
 2 » vid Västra järnvägsstationen, en i hvardera ändan af stationshusets hufvudfaçad.

Sammanlagd kostnad	619: 67
	<hr/>
Summa Kronor	11,451: 83

Inventarier och materialier.*Inventarier:*

Bokförda värdet å Gasverkets lösa inventarier utgjorde vid 1909 års utgång	6,991: 11
Under året har inköpts för.	586: 31
	<hr/>
Kronor	7,577: 42
Af Stadsfullmäktiges inventeringsmän är afskrifning föreslagen med.....	1,203: 47
	<hr/>
Behållning till 1911 Kr.	6,373: 95

Materialier:

Bokförda värdet å materialier vid 1909 års slut var..	13,190: 18
Under året har inköpts för.....	4,176: 16
Från ledningsarbetena i Viken har blifvit öfver för	270: —
	<hr/>
Kronor	17,636: 34

Häraf har åtgått till:

Enskilda arbeten för	2,635: 05
Servisledning	257: 60
Belysningsmaterial (gatubelysn.)	1,213: 39
Rörnätets underhåll.....	502: 56
Rörledning i Hagagatan	130: —
Nya gatulyktor	230: —
Exhausterns drift	171: 51
Diverse arbeten	87: 06
Enligt förslag af Stadsfullm. invent.-män afskrifves för	223: —
	<hr/>
Behållning till 1911 Kr.	5,450: 17
	<hr/>
Behållning till 1911 Kr.	12,186: 17

Karlstad 16 maj 1911.

S. GULLSTRÖM.

Erik Björkman.

Utdrag af Drätselkammarens räkenskaper

för

Karlstads Gasverk

år 1910.

Gasverkets inkomster för år 1910
(jämförda med staten för samma år).

Fol.		Enligt stat	Verkliga	Inkomster	
				öfver	under
				stat	
	Vid 1909 års slut utestående fordringar	3,500 —	2,390 42		1,109 58
224	Allmänna gatubelysningen	21 865 —	21,865 —		
	December månads gasförbrukningsafgifter . . . 13,000: —				
140	Hamnbelysningen	1,250: —			
	Förbrukning Januari—November 51,000: —				
	Gasmätarehyror 2,600: —				
166	Koks	67,850 —	64,312 38		3,537 62
168	Tjära	17,000 —	13,399 60		3,600 40
136	Tjära	1,500 —	1,517 70	17 70	
	Enskilda arbeten	500 —	4,345 54	3,845 54	
	Statens slutsumma	112,215 —			
176	Rabatt å vattenafgifter		96 52	96 52	
180	Försålda putsmedel		0 60	0 60	
206	materialier		6 32	6 32	
	<i>Extra anslag till:</i>				
	Ny gasugn 6,000: —				
	Hagaledning 550: —				
	Nya gatulyktor 840: —	7,390 —	3,405 99		3,984 01
	Summa	119,605 —	111,340 07	3,966 68	12,231 61

Gasverkets utgifter för år 1910
(jämförda med staten för samma år).

Fol.		Enligt stat	Verkliga	Inkomster					
				öfver	under				
				stat					
229	Räntor och anorteringar	14,101	15	13,608	89		492	26	
143	Inventarier	300	—	586	31	286	31		
145	Servisledning	700	—	407	30			292	70
147	Vikenledningen	1,000	—	1,056	11	56	11		
149	Diverse utgifter	2,000	—	1,900	27			99	73
151	Aflöningar	4,900	—	4,900	—				
153	Afläsning och uppsättning af mätare	1,000	—	1,135	25	135	25		
155	Tillsyn och reparationer	600	—	681	16	81	16		
157	Skatter och brandförsäkringar	3,200	—	2,389	03			810	97
159	Kontorsomkostnader	900	—	1,332	59	432	59		
161	Gasmästare, eldare och maskinister	8,930	—	9,075	30	145	30		
163	Extra eldning och maskinskötsel	600	—	593	30			6	70
165	Koks	1,795	—	2,111	48	316	48		
167	Tjära	—	—	762	35	762	35		
169	Gaskol	35,700	—	32,648	80			3,051	20
171	Fyrkol	480	—	47	—			433	—
173	Myrmalm	370	—	355	18			14	82
175	Vattenafgifter	1,100	—	1,339	92	239	92		
177	Gasens rening	2,500	—	1,896	60			603	40
179	Olja och putsmedel	300	—	301	50	1	50		
181	Renhållning	500	—	545	75	45	75		
183	Lykttändare	8,602	50	8,572	50			30	—
185	Fotogen och sprit	1,775	—	1,522	52			252	48
187	Belysningsmateriel	1,100	—	579	64			520	36
189	Byggnaders underhåll	300	—	404	62	104	62		
191	Driftapparaters underhåll	500	—	878	21	378	21		
193	Rörnätets	1,500	—	492	74			1,007	26
195	} Retortugnars	4,000	—	{ 450	08			2,156	24
285									
197	Gatulyktors	500	—	755	62	255	62		
199	Inventariers	800	—	833	70	33	70		
201	Gasmätares	600	—	378	17			221	83
203	Gasmätare	2,000	—	2,274	14	274	14		
205	Materialier	700	—	4,176	14	3,476	16		
209	Zugometrar	200	—	163	04			36	96
221	Olycksfallsersättningar	100	—	11	90			88	10
213	Exhausterns drift	1,000	—	801	02			198	98
215	Byggnad för tjärfat	400	—	406	91	6	91		
	Beräknadt öfverskott	7,161	35					7,161	35
	Statens slutsumma	112,215	—						
135	Enskilda arbeten			1,472	47	1,472	47		
137	» gasförbrukningen			20	—	20	—		
139	» gaskonsumenter			1,093	50	1,093	50		
261	A. J. Brattström			2	—	2	—		
	<i>Extra anslag till:</i>								
211	Ny gasugn	6,000	—	6,226	39	226	39		
217	Hagaledningen	550	—	367	30			182	70
219	Nya gatulyktor	840	—	389	67			450	33
	Summa	119,605	—	111,340	07	9,846	44	18,111	37

Affärstablå för Karlstads Gasverk 1910.

<i>Tillgångar:</i>	Vid årets början	Vid årets slut	
Byggnader	165,132: 88	163,539: 79	
Driftapparater	51,991: 62	59,031: 05	
Rörnätet	124,166: 02	127,955: 83	
Servisledningar	5,292: 45	6,007: 35	
Inventarier	6,991: 11	6,373: 95	
Materialier	13,190: 18	12,186: 17	
Gasmätare	31,220: 10	32,557: 64	
Gatulyktor	24,461: 64	25,081: 31	
Gaskol	17,996: 33	18,651: 60	
Fyrkol	350: 23	186: 85	
Koks	579: 60	2,006: 55	
Tjära	857: —	925: 50	
Vikenledningen	2,456: 40		
Div. Gasförbrukare	20,674: 39	16,111: 36	
Div. Debitorer	7,397: 45	8,654: 87	479,269: 82
	470,757: 40	479,269: 82	
<i>Inkomster:</i>			
Ensk. gasförbrukn.	40,734: 79		
Allm. belysningen	4,930: 87		
Mätarehyror	2,997: 25		
Enskilda arbeten	1,548: 16		50,211: 07
	50,211: 07		
<i>Utgifter:</i>			
Räntor		12,027: 41	
Underhåll		6,144: 92	
Afskrifningar		3,110: 05	
Aflöningar		13,975: 30	
Skatter och brandförsäkringar		2,389: 03	
Kontorsomkostnader		1,332: 59	
Afläsning och uppsättning af mätare		1,135: 25	
Renhållning		545: 75	
Olja och putsmedel		300: 90	
Tjära		104: —	
Olycksfallsersättning		11: 90	
Diverse utgifter		1,987: 33	43,064: 43
		43,064: 43	

<i>Skulder:</i>	Vid årets slut	Vid årets början	
Drätselverket	256,077: 65	254,253: 14	
Div. kreditorer	652: 91	1,111: 64	255,364: 78
	<hr/>	<hr/>	
	777,699: 03		777,699: 03
Tillgångarna hafva ökats med		8,512: 42	
Skulderna hafva ökats med		1,365: 78	
		<hr/>	
	Årets nettoaffärsvinst	7,146: 64	

Årsberättelse

för

Karlstads Elektricitetsverk år 1910.

I. Tekniska resultat.

A. Anslutningar.

Abonnenter.

Antalet abonnenter utgjorde vid årets slut 531 st., motsvarande en ökning af 41,6 proc.

Lampor.

Glödlampornas antal vid årets slut var 9,537 och bågglampornas 44 st., med ett sammanlagdt anslutningsvärde af 477 kilowatt, svarande mot en ökning af 22 proc. i lampantalet och 16 proc. i anslutningsvärdet.

Motorer.

Motorernas antal vid årets slut var 244 st., däraf 49 st. på likström med ett anslutningsvärde af 101 kilowatt och 195 st. på trefasström af 926 kilowatt; totala anslutningsvärdet var således 1,027 kilowatt. Totala ökningen af den kontrakterade motoranslutningen utgjorde 11,3 proc.

B. Tillverkningen.

Transformatorerna.

Från transformatorerna i primärstationen har uttagits ett sammanlagdt energibelopp af 1,924,630 kilowattimmar, hvaraf 1,708,617 kilowattimmar gått till kraftnätet och 216,013 kilowattimmar till omformarne.

Omformarne

hafva mottagit 216,013 kilowattimmar och levererat i likströmsenergi 166,764 kilowattimmar däraf 118,079 kilowattimmar levererats direkt till likströmsnätet och 48,685 kilowattimmar till ackumulatorbatteriet.

Akkumulatorbatteriet

har mottagit 48,685 kilowattimmar och levererat 41,498 kilowattimmar. Batteriets verkningsgrad har varit c:a 85 proc.

Verkets totala årsproduktion.

Den totala produktionen uppgick till 1,863,194 kilowattimmar, fördelade sålunda:

direkt till kraftnätet	1,703,617 kwt.
till likströmsnätet genom omformarne.....	118,079 »
till likströmsnätet genom omformarne och ackumulatorbatteriet	41,498 »
	<hr/>
Summa	1,863,194 kwt.

Årsproduktionen motsvarar en ökning af 11 proc.

Belastningsförhållanden.

Den totala belastningen var störst den 25 januari med 765 hästkrafter.

Medeltalet af 24 maximiafläsningar för året utgjorde 636,6 hästkrafter och understeg sålunda det tingade minimum af 650 hästkrafter.

Genom att vid verkets högsta belastningstillfällen i större utsträckning än föregående år hafva använt ackumulatorbatteriet som energikälla för likströmsnätet i stället för omformarne har medelbelastningen och därmed afgiften till Kraftbolaget kunnat begränsas till samma belopp som under 1909, ehuru årsproduktionen ökats med 11 proc.

C. Distributionsnätet.*Utvidgningar.*

För distribution af belysningsström till Vesterstrand och Klaravik har från transformatorhuset å kvarteret Eken utdragits en växelströmsledning, bestående af 175 mtr. flodkabel 3×35 m/m² och 450 mtr. blank luftledning 2×25 m/m². För nämnda ändamål har äfven inköpts en transformator å 50 kilovoltampère ³⁰⁰⁰/₁₁₀ volt. Anläggningskostnaden har belöpt sig till 1,620:96 kronor.

Kabelnätet för likriktad ström

har utvidgats med ledningar i 1) Stagnellsgatan, 2) Bergslagsgatan, 3) i Långgatan från korsningen med Sveagatan till tomten N:o 206, 4) i Hagagatan och 5) Nygatan.

Kabelnätet för trefasström

har utvidgats med ledning i Värmlandsgatan, i Långgatan till tomten N:o 206 samt ledning till Lambergstjärn. Den sammanlagda kostnaden för kabelnätets utvidgning har belöpt sig till kronor 7,681:64.

Servisledningarne.

Under året har utförts 32 st. serviser för en kostnad af 1,699:22 kronor.

Mätare.

Under året har inköpts 102 st. mätare för en kostnad af 5,356:92 kronor.

Distributionsnätets totala omfång.

Totala trådlängden var vid årets slut 111,4 km. och kopparvikten 29,4 ton.

D. Konsumtion.*Förbrukningen för belysningsändamål*

uppgick vid årets slut till 101,738 kilowattimmar, utgörande en ökning på 23 proc. Genomsnittsbränntiden har varit 210 timmar.

Förbrukningen för industriellt ändamål enligt mätare

uppgick till:

å likströmsnätet, lägre tariff	11,078 kwt.	
å » högre »	3,811 »	14,889 kwt.
å trefasnätet, enligt mätare		67,264 »
		<hr/>
	Summa	82,153 kwt.

Ökningen utgör 25 proc.

II. Ekonomi.**A. Förbrukningsavgifterna.**

Förbrukningsavgifterna hafva belöpt sig på 116,555:10 kronor fördelade sålunda:

för belysningsändamål	40,941:90
» likströmsmotorer	3,889:70
» trefasmotorer enligt mätare	17,219:99
» » » ackord	52,767:75
» hyra af mätare	3,139:46
	<hr/>
	117,958:80
Afgår för rabatter	1,403:70
	<hr/>
	Kronor 116,555:10

Förbrukningsavgifterna hafva ökats med 18,9 proc.

B. Inkomster och utgifter samt vinst.

Årets affärsvinst uppgår enligt bifogade affärstablå till 27,039:40 kronor.

Som föregående års vinst var 15,649:73 har således densamma för 1910 ökats med 73 proc.

Af vinstmedlen har 4,191:02 kronor levererats till Drätselverket och återstoden användts för utvidgningar af ledningsnätet samt inköp af materialier och inventarier.

C. Anläggningskostnad.

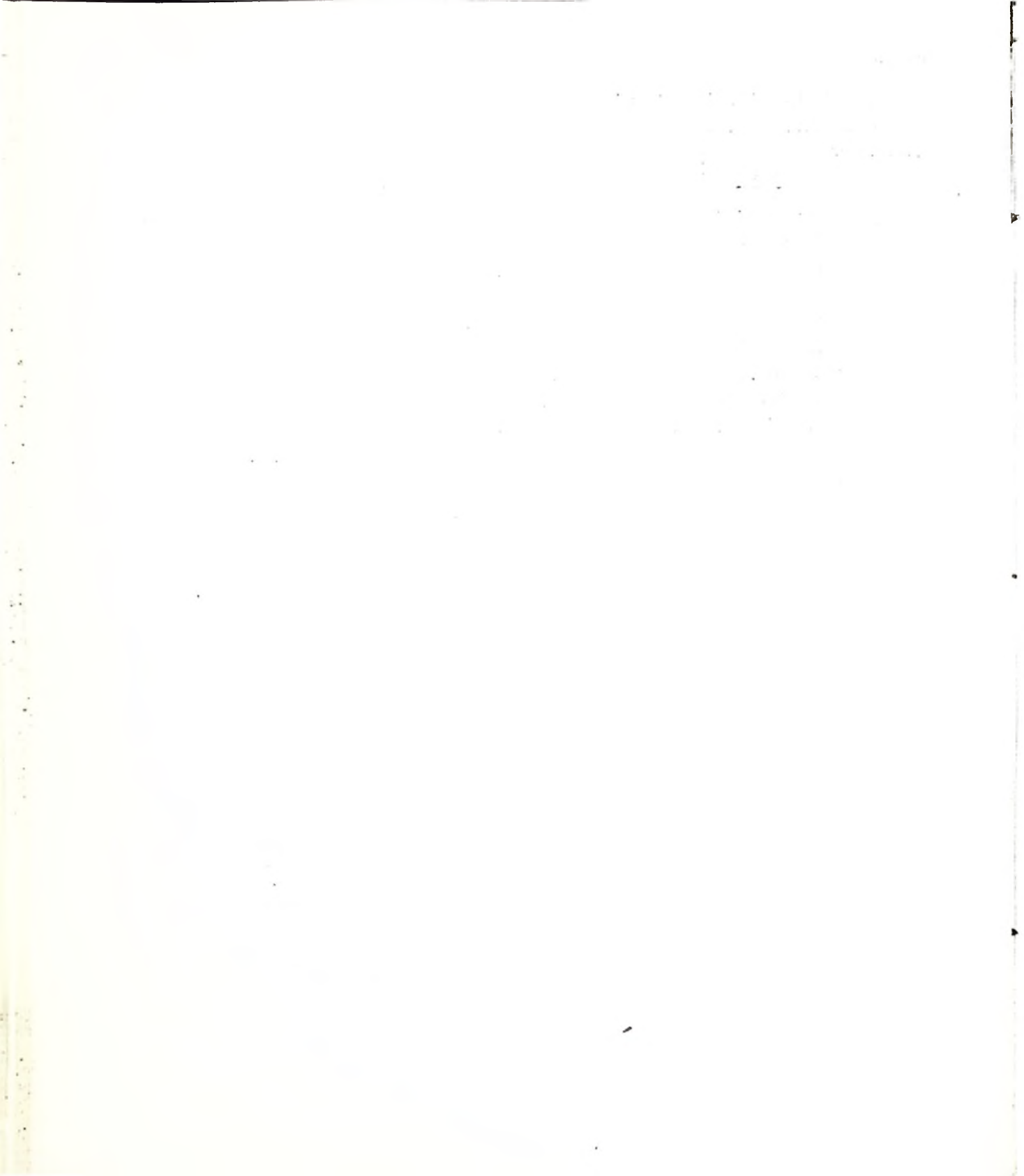
Elektricitetsverkets värde vid årets slut utgjorde 414,371:97 kronor fördelade på följande anläggningar;

Byggnader	91,485:69
Driftapparater	73,480:50
Kabelnätet	187,361:54
Inventarier	5,565:01
Mätare	37,797:49
Servisledning	15,037:31
Materialier	3,644:83
	<hr/>
Kronor	414,371:97

Karlstad den 16/5 1911.

S. GULLSTRÖM.

J. Thalén.

Utdrag af Drättselkammarens räkenskaper

för

Karlstads Elektricitetsverk

år 1910.

Elektricitetsverkets inkomster år 1910
(jämförda med staten för samma år).

Fol.		Enligt stat	Verkliga	Inkomster	
				öfver	under
				stat	
	Utestående fordringar från 1909	2,000	8,146 92	6,146 92	
	December mån. förbrukning	8,000:—			
	Jan.—Nov. mån. förbrukning	38,000:—			
188	Vattenverket	8,800:—			
	Diverse motorer	27,500:—			
	Mätarehyror	2,400:—			
		<hr/> 84,700	84,597 44		102 56
186	Hagaborgs belysning	1,850	1,850 —		
212	Mek. Verkstaden	21,375	17,033 —		4,342 —
212	Normalms Elektr. A. B.	5,500	2,817 50		2,652 50
	Statens slutsumma	<hr/> 115,425			
186	Enskilda arbeten		1,994 23	1,994 23	
182	Diverse utgifter		1 50	1 50	
210	Vattenverket		23 45	23 45	
	<i>Extra anslag för:</i>				
	Vesterstrandsledningen m. m.	4,000			4,000 —
Summa		<hr/> 119,425	<hr/> 116,494 04	<hr/> 8,166 10	<hr/> 11,097 66

Elektricitetsverkets utgifter år 1910
(jämförda med staten för samma år).

Fol.		Enligt stat	Verkliga	Inkomster	
				öfver	under
				stat	
218	Räntor och amorteringar	20,796 45	20,496 —		300 45
143	Aflöningar	4,850 —	4,824 98		25 02
145	Skatter och brandförsäkringar	1,050 —	1,911 26	861 26	
147	Kontorsomkostnader	650 —	855 97	205 97	
149	Maskinister och mont.	7,740 —	7,353 55		386 45
151	Olja och putsmedel	100 —	76 68		23 32
153	Batteriets underhåll	225 —	408 36	183 36	
155	Bränsle	500 —	187 —		313 —
157	Renhållning	100 —	96 99		3 01
159	Dejefors Kraftbolag	51,953 13	51,187 50		765 63
161	Byggnaders underhåll	200 —	406 90	206 90	
163	Driftapparaters »	1,000 —	1,690 76	690 76	
165	Kabelnätets »	500 —	534 75	34 75	
167	Inventariers »	100 —	166 29	66 29	
169	Mätares »	200 —	489 99	289 99	
171	Inventarier	500 —	846 20	346 20	
173	Mätare	5,000 —	5,356 92	356 92	
175	Olycksfallsersättningar	100 —			100 —
177	Servisledning	1,500 —	1,699 92	199 92	
179	Utvidgningar	5,000 —	5,687 40	687 40	
181	Diverse utgifter	1,000 —	1,407 12	407 12	
	Beräknadt öfverskott	12,360 42	4,191 02		8,169 40
	Statens slutsumma	115,425 —			
131	Driftapparater		294 —	294 —	
135	Enskilda arbeten		822 83	822 83	
137	Strömförbrukningen		11 25	11 25	
185	Hagaborgs belysning		1,688 64	1,688 64	
187	Materialier		767 57	767 57	
189	Utvidgningar		85 50	85 50	
191	Strömkonsumenter		1,291 50	1,291 50	
193	Vesterstrandledningen		1,620 96	1,620 96	
199	Karlstads Hamn		12 80	12 80	
209	Vattenverket		23 45	23 45	
	<i>Extra anslag till:</i>				
	Vesterstrandsledn. m. m.	4,000 —			4,000 —
	Summa	119,425 —	116,494 04	11,155 32	14,086 28

Affärstablå

för Karlstads Elektricitetsverk 1910.

<i>Tillgångar:</i>	Vid årets början		Vid årets slut	
Byggnader	91,485: 69		91,485: 69	
Driftapparater	73,186: 50		73,480: 50	
Kabelnätet	143,835: 15		187,561: 14	
Servisledning	13,106: 58		15,037: 31	
Inventarier	5,053: 75		5,565: 01	
Materialier	4,536: 24		3,644: 83	
Mätare	32,440: 57		37,797: 49	
Utvidgningar	23,217: 91			
Hagaborgsledningen	2,845: 17			
	9,062: 13			
Diverse debitorer	24,232: 50	423,002: 19	28,534: 75	442,906: 70
 <i>Inkomster:</i>				
Strömförbrukning	113,287: 26			
Mätarhyror	3,139: 46			
Ensk. arbeten	526: 66	116,953: 38		
 <i>Utgifter:</i>				
Räntor			17,603: 47	
Underhåll			3,962: 53	
Afskrifningar			362: 33	
Dejefors Kraftbolag			51,187: 50	
Löner			12,178: 53	
Skatter och brandförsäkringar			1,911: 26	
Kontorsomkostnader			855: 97	
Olja och putsmedel			145: 87	
Bränsle			187: —	
Renhållning			96: 99	
Diverse utgifter			1,422: 53	89,913: 98
 <i>Skulder:</i>				
Drätselverket	374,039: 11		381,122: 66	
Div kreditorer	1,488: 41	375,527: 52	1,539: 75	382,662: 41
		915,483: 09		915,483: 09
 Tillgångarne hafva ökats med				
			19,904: 51	
Skulderna hafva minskats med				
			7,134: 89	
		Affärsvinst Kronor	27,039: 40	

§ 74.

Enligt Stadsfullmäktiges förut fattade beslut skulle denna dag af Fullmäktige utses två ombud för Karlstads stad att deltaga i Svenska Stadsförbundets första ordinarie kongress, som enligt meddelande från förbundets styrelse skulle sammanträda i Göteborg den 1 september 1911, och beslöto nu Stadsfullmäktige, på Beredningsutskottets hemställan, att jämväl utse två suppleanter för nämnda ombud.

Vid härefter med slutna sedlar förrättade särskilda val utsågos:

till ombud för Karlstads stad vid ifrågakvarande kongress Herrar Rektorn A. Dahlman och Borgmästaren K. J. Lindholm, samt

till suppleanter för dem, att tjänstgöra i här nämnd ordning, Herrar Lektorn V. Vendel och Kaptenen H. Ziegler.

§ 75.

Hos Stadsfullmäktige hade Magistraten gjort följande särskilda framställningar angående förstärkning af poliskåren jämte hvad därmed stode i samband:

Se Serien A. N:o 6: sid. 2 och sid. 6.

Häröfver hade Drättselkammaren och Beredningsutskottet uppå remiss afgifvit så lydande utlåtanden:

Se Serien A. N:o 6; sid. 10 och sid. 16.

Under öfverläggningen yrkade Herr Noréus, att Stadsfullmäktige måtte remittera ärendet till Magistraten med anhållan om utredning angående möjligheten af en förändring i ordningspolisens arbetsordning i sådant hänseende, att ordningspolisen finge på sig öfverflyttad en del af de göromål, som nu ålåge detektivpolisen

Sedan Stadsfullmäktige, med afslag af Herr Noréus' sålunda framställda yrkande, beslutit att genast företaga ärendet till slutligt afgörande, blef Beredningsutskottets i ärendet gjorda hemställan af Fullmäktige bifallen; Och hade Stadsfullmäktige alltså beslutit

att anskaffa en transportvagn för en kostnad af högst 1,000 kronor, att denna vagn uppställes å brandstationen och på kallelse rycker ut därifrån med kusk från brandkåren efter taxa en krona per gång, som inbetalas till brandstyrelsen;

att anställa en ny ordinarie poliskonstapel för stadsdelen Norr Strands bevakning med samma aflöningsförmåner som öfriga ordinarie poliskonstaplar samt med skyldighet att hafva sin bostad å Norr Strand i lokal, som af Magistraten godkännes;

att öka gatubelysningen å Norr Strand genom anbringande af 11 stycken nya lampor i Handtverksgatan för en kostnad af 260 kronor och genom omändring af nuvarande belysningen till nattbelysning för en kostnad af 225 kronor äfven-

som anslå till skötsel, underhåll och strömafgifter för belysningen 3,270 kronor, däruti inbegripet underhållet af den nuvarande belysningen, allt i öfverensstämmelse med det af elektricitetsverket uppgjorda förslaget, samt

att de sålunda beviljade anslagsbeloppen skola, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnä tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

§ 76.

Angående nedsättning af 1910 års arrendeafgifter för af staden utarrenderad mark, som under nämnda år skadats genom öfversvämning, hade Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige gjort följande framställning:

Se Serien A. N:o 6; sid. 18.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet i ärendet afgifvit utlåtande, så lydande: Se Serien A. N:o 6; sid. 19.

Och beslöto Stadsfullmäktige bifalla, hvad Utskottet sålunda hemställt.

§ 77.

Enligt af Stadsfullmäktige lämnad föreskrift hade Drätselkammaren till Fullmäktige inkommit med specifikt förslag rörande användningen af det anslag för gatuarbeten under innevarande år, som af Fullmäktige beviljats, öfver hvilket förslag Beredningsutskottet afgifvit följande utlåtande:

Se Serien A. N:o 6; sid. 23.

Hvad Beredningsutskottet sålunda hemställt, blef nu af Stadsfullmäktige bifallet.

Se Serien A. N:o 6; sid. 20.

§ 78.

Uti hos Stadsfullmäktige gjord framställning hade Drätselkammaren hemställt, att Stadsfullmäktige måtte bevilja snickaren Anders Olsson en årlig pension af 300 kronor att utgå under hans återstående lifstid.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet tillstyrkt bifall till Drätselkammarens berörda framställning.

Under öfverläggningen yrkade Herr Gelin, att den föreslagna pensionen till Anders Olsson måtte bestämmas till 400 kronor för år.

Efter särskilda propositioner jämlikt Herr Gelins yrkande samt å bifall till Beredningsutskottets förslag beslöto Stadsfullmäktige, i enlighet med hvad Herr Gelin hemställt, att bevilja snickaren Anders Olsson en årlig pension af 400 kronor att utgå under hans återstående lifstid, och bestämdes tillika, dels att det beviljade pensionsbeloppet skulle utgå af tillgängliga medel, och dels att Olsson

skulle komma i åtnjutande af pensionen från och med månaden näst efter den, hvarunder han beviljades afsked från sin anställning i stadens tjänst.

Se Serien A. N:o 6; sid. 24.

§ 79.

Till Stadsfullmäktige hade Styrelsen för Vatten- och Gasverken ingifvit förslag till allmänna lyshållningen under nästa lysår, hvilket förslag innefattades i ett så lydande protokollsutdrag:

Se Serien A. N:o 6; sid. 26.

Förslaget hade af Magistraten till bifall förordats, hvarjämte Drätselkammaren och Beredningsutskottet i ärendet afgifvit tillstyrkande utlåtanden.

Stadsfullmäktige beslöto att, med godkännande af det uppgjorda förslaget, ställa för arbetenas utförande erforderliga medel, 1,720 kronor, till Styrelsens för Vatten- och Gasverken förfogande, hvarjämte tillika bestämdes, att sålunda beviljadt belopp skulle, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

§ 80.

Hos Stadsfullmäktige hade Styrelsen för Vatten- och Gasverken anhållit om bemyndigande att anordna central tändning och släckning af stadens gatulyktor samt tillika hemställt om härför erforderligt anslag.

Uti detta ärende hade Drätselkammaren och Beredningsutskottet uppå remiss afgifvit tillstyrkande utlåtanden, varande Utskottets af följande lydelse:

Se Serien A. N:o 6; sid. 32.

Hvad Utskottet sålunda hemställt, blef nu af Stadsfullmäktige bifallet.

Se Serien A. N:o 6; sid. 29.

§ 81.

Angående rätt att för badhusanläggning disponera den mark, som upptoges af herrbadhuset i Klara, hade Anders Sandén hos Stadsfullmäktige gjort följande, af Herr Gelin som motion upptagna framställning:

Se Serien A. N:o 6; sid. 33.

Härföver hade Drätselkammaren och Beredningsutskottet uppå remiss afgifvit utlåtanden; Och beslöto nu Stadsfullmäktige, i enlighet med hvad nämnda delegationer sammanstående hemställt, att afslå Anders Sandéns förevarande framställning.

§ 82.

På af Herrar Welin och Löfberg väckt motion, som af Drätselkammaren och Beredningsutskottet uti afgifna utlåtanden tillstyrkts, beslöto nu Stadsfullmäktige

att, för höjande af golfven i packhuslokalerna i härvarande tullhus, i enlighet med ett af Stadsbyggmästaren Carl Crispin den 24 april 1911 upprättadt kostnadsförslag, anvisa ett belopp af 1,000 kronor att, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Se Serien A. N:o 6; sid 36.

§ 83.

Hos Stadsfullmäktige hade Hamnstyrelsen gjort framställning om bemyndigande att upplåta plats vid nya hamnen för fotogénupplag, hvilken framställning innefattades i ett så lydande protokollsutdrag:

Se Serien A. N:o 6; sid. 39.

Häröfver hade Drätselkammaren och Beredningsutskottet afgifvit tillstyrkande utlåtanden; Och beslöto nu Stadsfullmäktige i enlighet härmed att bifalla, hvad Hamnstyrelsen i detta ärende hemställt.

§ 84.

Det skulle antecknas, att Herr t. f. Borgmästaren E. Lundblad öfvervarit sammanträdet.

Som ofvan.

In fiden:
IVAN FR. REGNER.

Justeradt den 22 maj 1911.

HUGO ZIEGLER.

S. GULLSTRÖM.

C. J. MAGNUSSON.

Offentligen uppläst den 22 maj 1911; betygar

Å tjänstens vägnar:
IVAN FR. REGNER.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1911.

Den 13 Juni.

N:o 6^{1/2}.

Föredragningslista:

Val af ombud för staden vid bolagsstämman med Karlstad—Munkfors järnvägsaktiebolag den 14 innevarande månad.

PROTOKOLL

hållet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 13 Juni 1911.

§ 85.

Vid upprop befunnos Herrar Nyström, Swensén, Helleberg, Gullström, Nilsson och Ankers samt fröken Ljungkvist, på grund af bortovaro från staden, samt Herrar af Geijersstam, Kullgren, Stenström, Florell och Svensson utan anmälda förfall från sammanträdet frånvarande; Och beslöto Stadsfullmäktige, dels att de anmälda förfallen skulle godkännas och dels att något afseende ej skulle fästas vid deras frånvaro, för hvilka förfall ej anmälts.

§ 86.

På förslag af Beredningsutskottet beslöto Stadsfullmäktige utse Herr Lektorn Valdemar Vendel att såsom Karlstads stads ombud föra stadens talan vid bolagsstämmor under innevarande år med delägarne i Karlstad—Munkfors järnvägsaktiebolag äfvensom till suppleant för Herr Vendel att, vid förfall för honom, fullgöra uppdraget, Herr Landsfiskalen J. Noréus.

Se Serien A. N:o 6^{1/2}; sid. 1.

§ 87.

Beslöto Stadsfullmäktige förklara dagens protokoll genast justerad.

Som ofvan.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

Offentligen uppläst den 19 juni 1911; betygar

Å tjänstens vägnar:
IVAN FR. REGNER.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1911.

Den 15 Juni.

N:o 7.

Föredragningslista.

<p>1:o) Remiss af inkomna ärenden;
 2:o) Beredningsutskottets utlåtande öfver Herr Hellbergs med fleres motion om tillsättande af en kommitté för utredning af frågan, om och i hvilken form det s. k. vårdarensystemet kunde införas i stadens fattigvård;
 3:o) D:o D:o i anledning af Magistratens skrifvelse med infordrande af Stadsfullmäktiges yttrande öfver Alfred Persson Lagerstedts ansökan om tillstånd till förflyttning af sökandens blutskänkingsrörelse;
 4:o) D:o D:o öfver Drätselkammarens framställning angående afkortning af restutskylder från 1910 års tredje uppboordsstämma;
 5:o) D:o D:o öfver Drätselkammarens framställning om afskrifning å den under Kammarens vård stående lösa egendom;
 6:o) D:o D:o öfver Styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning angående framdragan-</p> | <p>de af vatten- och aflöpsledning för kvarteren Strålen, Hjärpen och Orren i stadsdelen Viken;
 7:o) D:o D:o öfver Saluhallsstyrelsens framställning angående förändrade bestämmelser i fråga om stängningstiden för saluhallen;
 8:o) D:o D:o öfver Styrelsens för Karlstads högre elementarläroverk för flickor förslag till nya stadgar för läroverket;
 9:o) D:o D:o öfver samma styrelsens framställning om anställande af en aflönad manlig studierektor vid läroverket;
 10:o) D:o D:o öfver Folkskolestyrelsens framställning angående slöjdläraryrket Augustas Lundgrens aflöning för år 1911;
 11:o) D:o D:o i anledning af E. G. Magnussons af Styrelsen för Vatten- och Gasverken till Stadsfullmäktige öfverlämnade ansökan angående leverans af elektrisk ström för belysning</p> |
|--|--|

- till sökandens villa & Vester Strand i Karlstads landsförsamling;
- 12:o) D:o D:o öfver Drätselkammarens framställning om inköp för stadens räkning af Handelsbolaget Karl Olsson tillhöriga ägofigurerna N:ris 70—71 i Sundstad;
- 13:o) D:o D:o öfver Drätselkammarens framställning om inköp för stadens räkning af Olof Öqvist tillhörig del af ägofiguren N:o 69 i Sundstad;

PROTOKOLL

hållet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 15 Juni 1911.

§ 88.

Vid upprop befunnos Herrar Nyström, Kullgren, Welin, Helleberg, Svensson och Nilsson samt fröken Ljungkvist, på grund af bortoväro från staden, samt Herr Arne, på grund af sjukdom, från sammanträdet frånvarande; Och godkändes de anmälda förfallen af Stadsfullmäktige.

§ 89.

All jämte Herr Ordföranden måndagen den 19 juni kl. 2 e. m. å Drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos Herrar Huss och Nyberg.

§ 90.

Följande ärenden remitterades för yttrandens afgifvande:

A.) *Till Beredningsutskottet:*

1:o) Magistratens skrifvelse med infordrande af Stadsfullmäktiges yttrande öfver Anna Elisabeth Nilssons ansökan om tillstånd att i gården N:o 65 vid Östra Torggatan här i staden utskänka öl till spisande gäster;

2:o) Styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning om afskrifning å de under Styrelsens vård stående inventarier och materialier;

3:o) Inkomna ansökningar till Mellqvists slöjdstipendium äfvensom i samband därmed en från Gustaf R. Starck inkommen ansökan om anstånd med lyftande af ett dylikt stipendium, som tilldelats sökanden under år 1910.

B. *Till Drätselkammaren:*

Styrelsens för Karlstads föreläsningsanstalt framställning om anslag för år 1912.

§ 91.

Uti hos Stadsfullmäktige väckt motion hade Herr Hellberg m. fl. gjort framställning om tillsättande af en kommitté för utredning af frågan, om och i hvilken form det s. k. vårdaresystemet kunde införas i stadens fattigvård.

Häröfver hade Fattigvårdsstyrelsen, Drätselkammaren och Beredningsutskottet, uppå remiss, afgifvit tillstyrkande utlåtanden, varande Utskottets af följande lydelse:
Se Serien A. N:o 7; sid. 4.
Och beslöto Stadsfullmäktige bifalla hvad Utskottet sålunda hemställt.
Se Serien A. N:o 7; sid. 1.

§ 92.

Sedan Alfred Persson Lagerstedt hos Konungens Befallningshafvande i länet anhållit, att den rätt till utskänkning af öl till spisande gäster, som enligt Konungens Befallningshafvandes resolution den 28 december 1910 af sökanden utöfvades i huset N:o 65 vid Östra Torggatan här i staden, måtte från och med den 1 nästkommande oktober få af sökanden utöfvas i huset N:o 2 vid Västra Torggatan härstädes, där Maria Katarina Jonsson för närvarande idkade enahanda utskänkingsrörelse, samt Stadsfullmäktiges yttrande häröfver infordrats, hade Beredningsutskottet, uppå remiss, i detta ärende afgifvit ett så lydande utlåtande:

Se Serien A. N:o 7; sid. 6.

Under öfverläggningen yrkade Herr Swensén, att Stadsfullmäktige måtte, med hänsyn till belägenheten af utskänkingsstället i huset N:o 2 vid Västra Torggatan, afstyrka framställningen i fråga.

Efter särskilda propositioner jämlikt Herr Swenséns berörda yrkande äfvensom å bifall till Beredningsutskottets förslag beslöto Stadsfullmäktige, i enlighet med Herr Swenséns yrkande, att såsom infordradt yttrande afstyrka bifall till Alfred Persson Lagerstedts förevarande ansökan.

Se Serien A. N:o 7; sid. 5.

§ 93.

Biföllo Stadsfullmäktige Drätselkammarens, af Beredningsutskottet i uppå remiss afgifvet utlåtande tillstyrkta framställning, att afkortning af restutskylder från 1910 års tredje uppbördsstämma måtte få, i enlighet med uppgjordt förslag, ske till ett sammanlagdt belopp af 133 kronor 75 öre.

Se Serien A. N:o 7; sid. 7.

§ 94.

I enlighet med Drätselkammarens därom gjorda framställning, hvaröfver Beredningsutskottet afgifvit tillstyrkande utlåtande, beslöto nu Stadsfullmäktige medgifva, att å den under Drätselkammarens vård stående lösa egendom finge afskrifvas tillhopa 1,190 kronor 59 öre, däraf 20 kronor 96 öre å de i den af

Stadskamreraren förda längden upplagna inventarier samt 1,169 kronor 63 öre å inventarierna i den af Stadsbyggmästaren förda längden.

Se Serien A. N:o 7; sid. 8.

§ 95.

På förslag af styrelsen för Vatten- och Gasverken samt i enlighet med af Drätselkammaren och Beredningsutskottet afgifna yttranden äfvensom af herr Gullström under öfverläggningen framställt yrkande beslöto Stadsfullmäktige enhälligt att, dels för framdragande af vatten- och afloppsledningar för kvarteren Strålen, Hjärpen och Orren i stadsdelen Viken här i staden från Orrholmsgatan till Viken- och Konduktörsgatorna i enlighet med ett af föreståndaren för Vattenverket den 20 mars 1911 upprättadt, med alternativ I betecknad kostnadsförslag med den ändring i detsamma, att ledningarna i Vikengatan dragas på sidan om de i denna gata belägna, C. A. Rydberg m. fl. tillhöriga byggnader, och dels för vidtagande af nödiga förstärkningsarbeten för dessa byggnader, anvisa, för ledningarnes framdragande ett belopp af 10,700 kronor att utgå af Vattenverkets medel och för nämnda förstärkningsarbeten ett belopp af 2,000 kronor att utgå af Drätselkammarens medel, hvarjämte tillika enhälligt bestämdes, att sålunda beviljade anslagsbelopp skulle anskaffas medelst upplåning.

Se Serien A. N:o 7; sid. 9.

§ 96.

Angående förändrade bestämmelser i fråga om stängningstiden för Saluhallen här i staden hade Saluhallsstyrelsen hos Stadsfullmäktige gjort följande framställning:

Se Serien A. N:o 7; sid. 15.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet häröfver afgifvit följande utlåtande:

Se Serien A. N:o 7; sid. 15.

Under öfverläggningen yrkade herr Johansson, att Saluhallsstyrelsens förevarande framställning icke måtte af Stadsfullmäktige bifallas.

Efter särskilda propositioner i enlighet med herr Johanssons yrkande äfvensom å bifall till Beredningsutskottets förslag beslöto Stadsfullmäktige bifalla, hvad Beredningsutskottet i detta ärende hemställt.

§ 97.

Hos Stadsfullmäktige hade Styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor anhållit, att följande af Styrelsen vid sammanträde den 13 maj 1911 antagna förslag till stadgar för läroverket måtte af Stadsfullmäktige godkännas:

Se Serien A. N:o 7; sid. 17.

Uti uppå remiss afgifna utlåtanden hade Drättselkammaren och Beredningsutskottet tillstyrkt förslaget godkännande af Stadsfullmäktige.

Under öfverläggningen yrkade herr Zachrison, att de föreslagna stadgarne måtte af Fullmäktige godkännas med följande ändringar, nämligen

dels att sista punkten i 16 §, hvilken punkt enligt förslaget lydde sålunda; "Ombudsmannen har att tillsammans med Stadskamreraren uppgöra förslag till inkomst- och utgiftsstat" uteslötes,

och dels att 29 § erhöle följande ändrade lydelse: "Före den 1 november hvarje år inkommer styrelsen till magistraten med förslag till nästkommande års inkomst- och utgiftsstat, hvilket uppgöres af ombudsmannen i samråd med förståndarinnan och stadskamreraren och åtföljes af berättelse om läroverkets verksamhet under näst föregående läsår".

Efter särskilda propositioner jämlikt herr Zachrisons berörda yrkande samt å bifall till Beredningsutskottets förslag oförändradt beslöto Stadsfullmäktige godkänna ifrågavarande, af Styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor till Stadsfullmäktige öfverlämnade förslag till stadgar för nämnda läroverk med ofvanberörda, af herr Zachrison under öfverläggningen föreslagna ändringar i förslagens 16 och 29 paragrafer.

Se Serien A. N:o 7; sid. 16.

§ 98.

Hos Stadsfullmäktige hade Styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor angående anställande af en aflönad manlig studierektor vid läroverket gjort följande framställning:

Se Serien A. N:o 7; sid. 25.

Häröfver hade Drättselkammaren och Beredningsutskottet uppå remiss afgifvit tillstyrkande utlåtanden, varande Utskottets af följande lydelse:

Se Serien A. N:o 7; sid. 27.

Under öfverläggningen yrkades *dels* af herr Vendel den ändring i Beredningsutskottets förslag, att studierektorn skulle anställas tillsvidare *för ett läsår i sänder*, *och dels* af herr Gullström den ändring i den af Beredningsutskottet föreslagna formuleringen af Fullmäktiges beslut i frågan, att Stadsfullmäktige måtte besluta att från och med början af höstterminen 1911 tillsvidare *skall anställas* en aflönad manlig studierektor.

Efter särskilda propositioner jämlikt berörda yrkanden äfvensom å bifall till Beredningsutskottets förslag oförändradt beslöto Stadsfullmäktige, i enlighet med herr Vendels yrkande, att från och med början af höstterminen 1911 för ett läsår i sänder tillsvidare anställa en aflönad, manlig studierektor vid Karlstads

högre elementarläroverk för flickor mot en aflöning af 500 kronor för år att utgå med $\frac{6}{9}$ för vårterminen och $\frac{4}{9}$ för höstterminen hvarje år.

§ 99.

På framställning af Folkskolestyrelsen samt i enlighet med af Drätselkammaren och Beredningsutskottet afgifna utlåtanden beslöto Stadsfullmäktige att anvisa och ställa till Folkskolestyrelsens förfogande ett belopp af 466 kronor 66 öre att användas till beredande af lönefyllnad åt slöjdläraryrket Augusta Lundgren under hennes tjänstledighet på grund af sjukdom innevarande år, hvarjämte tillika bestämdes, att sålunda beviljad belopp skulle, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Se Serien A. N:o 7; sid. 27.

§ 100.

Till Stadsfullmäktiges afgörande hade Styrelsen för Vatten- och Gasverken öfverlämnat en af E. G. Magnusson hos Styrelsen gjord ansökan, att Styrelsen måtte medgifva leverans af elektrisk ström för belysning till sökandens villa å Väster Strand i Karlstads landsförsamling.

Häröfver hade yttranden afgifvits dels af Styrelsen för Vatten- och Gasverken, som ansett sig böra ur affärssynpunkt tillstyrka bifall till ansökningen, och dels af Drätselkammaren och Beredningsutskottet, hvilka delegationer afstyrkt bifall till ansökningen, enär det ej ansåges lämpligt, att elektrisk ström levererades till plats utanför Karlstads stads område.

Under öfverläggningen yrkade herr Gullström, att E. G. Magnussons ansökan måtte af Stadsfullmäktige bifallas.

Efter särskilda propositioner i enlighet med herr Gullströms berörda yrkande samt å bifall till Beredningsutskottets förslag beslöto Stadsfullmäktige, i enlighet med Utskottets hemställan, att afslå E. G. Magnussons ifrågavarande ansökning.

Se Serien A. N:o 7; sid. 30.

§ 101.

Vid föredragning af en från Drätselkammaren till Stadsfullmäktige inkommen framställning om inköp för stadens räkning af Handelsbolaget Karl Olsson tillhöriga ägofigurerna N:ris 70—71 i Sundstad å Karlstads stads område beslöto Stadsfullmäktige, på yrkande af herr Ankers, att ärendet skulle bordläggas till ett kommande sammanträde; och bestämdes genom särskildt beslut, att ärendet skulle ånyo företagas till behandling vid Stadsfullmäktiges ordinarie sammanträde un-

der nästkommande september månad, under förutsättning att dessförinnan genom Drätselkammarens försorg upprättades en karta, utvisande den mark å Karlstads stads område norr och öster om Klarälvens östra gren, som tillhörde staden.

Det skulle antecknas, att Stadsfullmäktiges omförmälda beslut angående ärendets bordläggning fattats efter votering med 15 röster mot 13, som afgifvits för ett under öfverläggningen väckt yrkande, att ärendet skulle genast företagas till slutligt afgörande.

Se Serien A. N:o 7; sid. 33.

§ 102,

Vid föredragning af en från Drätselkammaren till Stadsfullmäktige inkommen framställning om inköp för stadens räkning af en del af den Olof Öqvist tillhöriga ägofiguren N:o 69 i Sundstad å Karlstads stads område beslöto Stadsfullmäktige att, i likhet med hvad som bestämts i den under nästföregående § i protokollet omförmälda frågan om inköp af ägofigurerna N:ris 70—71 i Sundstad, bordlägga ärendet till Stadsfullmäktiges ordinarie sammanträde under nästkommande september månad, då ärendet skulle ånyo företagas till behandling, under förutsättning, att dessförinnan genom Drätselkammarens försorg upprättades en karta, utvisande den mark å Karlstads stads område norr och öster om Klarälvens östra gren, som tillhörde staden.

Se Serien A. N:o 7; sid. 35.

Som ofvan.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

Justeradt den 19 juni 1911.

AXEL DAHLMAN.

R. HUSS. ALFR. NYBERG.

Offentligen uppläst den 19 juni 1911; betygar

Å tjänstens vägnar:

IVAN FR. REGNER.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1911.

Den 22 September.

N:o 8.

Föredragningslista.

- 1:o) Remiss af inkomna ärenden;
- 2:o) Val af ledamöter i kommittén för verkställande af undersökning, om och i hvilken form det s. k. vårdaresystemet kunde införas i stadens fattigvård;
- 3:o) Från föregående sammanträde bordlagdt ärende angående inköp för stadens räkning af Handelsbolaget Karl Olsson tillhöriga ägofigurerna N:ris 70—71 i Sundstad;
- 4:o) Från föregående sammanträde bordlagdt ärende angående inköp för stadens räkning af Olof Öqvist tillhörig del af ägofiguren N:o 69 i Sundstad;
- 5:o) Beredningsutskottets utlåtande i anledning af Magistratens skrifvelse med infordrande af Stadsfullmäktiges yttrande i fråga om införlifvande med Karlstads stad af vissa, Karlstads landsförsamling tillhörande områden;
- 6:o) D:o D:o i anledning af Magistratens skrifvelse med infordrande af Stadsfullmäktiges yttrande öfver Anna Elisabeth Nilssons ansökan om tillstånd att i gården N:o 65 vid Östra Torggatan här i staden utskänka öl till spisande gäster;
- 7:o) D:o D:o i anledning af Konungens Befallningshafvandes resolution med infordrande af Stadsfullmäktiges yttrande öfver Riksdagens skrifvelse till Konungen i anledning af väckta motioner om införande af proportionellt valsätt vid val af utskott, nämnder och styrelser m. m. inom landsting och stadsfullmäktige;
- 8:o) D:o D:o i anledning af Magistratens skrifvelse med infordrande af Stadsfullmäktiges yttrande öfver betänkande med förslag till vattenlag m. m., afgifvet af vattenrätts- och dikningslagskommittéerna;

- 9:o) D:o D:o öfver Styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning om afskrifning å de under Styrelsens vård stående inventarier och materialier;
- 10:o) D:o D:o öfver Styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning om höjning af priset å vatten, som levererades till varmbadhuset;
- 11:o) D:o D:o öfver Styrelsens för Karlstads föreläsningssanstalt framställning om anslag för år 1912;
- 12:o) D:o D:o öfver vederbörande revisorers berättelser angående verkställd granskning af Karlstads spritförsäljningsbolags äfvensom fondens för allmännyttiga ändamål räkenskaper och förvaltning år 1910;
- 13:o) D:o D:o i anledning af vederbörande revisors berättelse öfver verkställd granskning af Allmänna läroverkets byggnadsfonds räkenskaper för år 1910;
- 14:o) D:o D:o öfver Hälsovårdsnämndens framställning om godkännande af kontrakt med Karlstads nya renhållningsverk för tiden från och med den 1 januari 1912 till den 1 januari 1920 samt om anslag för kostnaderna för renhållningen;
- 15:o) D:o D:o öfver Styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning om anslag för införande af gasledningar i två egnahemslägenheter vid John Ericsonsgatan här i staden;
- 16:o) Beredningsutskottets förslag till fördelning af Mellqvistska slöjdstipendiet äfvensom yttrande i anledning af gjord ansökning om anstånd med lyftande af ett dylikt stipendium.

PROTOKOLL

hället hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 22 September 1911.

§ 103.

Vid upprop befunnos Herrar Nyström, af Geijersstam, Helleberg och Stenström, på grund af bortovaro från staden, från sammanträdet frånvarande; Och godkändes de anmälda förfallen af Stadsfullmäktige.

§ 104.

Att jämte Herr Ordföranden tisdagen den 26 dennes kl. 2,30 e. m. å Drättselkammarens seshionsrum justera dagens protokoll utsågos Herrar Fristedt och Severin.

§ 105.

Delgafs Stadsfullmäktige Kungl. Maj:ts och Rikets Kammarrätts utslag den 21 juni 1911 angående Rådmannen Carl Lidbergs rätta mantalsskrifningsort för år 1910, och bestämdes, att utslaget skulle till Drättselkammaren öfverlämnas för kännedom.

§ 106.

Följande ärenden remitterades för yttrandens afgifvande:

A. *Till Beredningsutskottet:*

1:o) Magistratens skrifvelse med infordrande af Stadsfullmäktiges yttrande öfver

- a) Mathilda Hedbergs ansökan om tillstånd att utskänka vin och maldrycker;
- b) Anna Lovisa Sandbergs ansökan om tillstånd att utskänka öl;
- c) F. A. Dahls ansökan om tillstånd att utskänka vin och öl;
- d) Färjestads Bryggeriaktiebolags ansökan om tillstånd att utskänka öl;
- e) Karlstads Bryggeriaktiebolags ansökan om tillstånd att utskänka maldrycker;
- f) Anna Elisabeth Nilssons ansökan om tillstånd att utskänka vin och öl;
- g) Växnäs Bryggeriaktiebolags ansökan om tillstånd att utskänka maldrycker;

2:o) Magistratens skrifvelse med öfverlämnande af vederbörande revisorers berättelser öfver verkställd granskning af stadens delegationers räkenskaper och förvaltning för år 1910;

3:o) Drätselkammarens framställning om anslag för bestridande af kostnader-na för utarbetande af register jämte karta öfver staden tillhörig fast egendom;

4:o) Drätselkammarens framställning om godkännande af utaf Drätselkam-maren verkställt inköp af viss del af ägofiguren N:o 42 i Sundstad här i staden;

5:o) Drätselkammarens framställning angående nedsättning i skatt för Herr L. Luppert tillhöriga hundar;

6:o) Folkskolestyrelsens framställning angående återbärande till statsverket af till barnavårdsnämnden i Karlstad för år 1908 utbetaldt statsbidrag;

B. *Till Drätselkammaren:*

1:o) Magistratens framställning angående löneförhöjning åt exekutionsvakt-nästare här i staden;

2:o) Styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning angående af Arméns kasernbyggnadsnämnd ifrågasatta ändringar i kontraktet rörande leverans af gas till kasernetablisementet för Värmlands regemente;

3:o) Byggnadsnämndens framställning angående antagaude af stadsplan för visst område inom stadsdelen Herrhagen;

4:o) Byggnadsnämndens förslag till ändring i stadsplanen beträffande kvarteret Hyttan i stadsdelen Haga här i staden;

5:o) Byggnadsnämndens förslag till jämkning i stadsplanen för stadsdelen Berget här i staden;

6:o) Hälsovårdsnämndens framställning angående anslag för bestridande af kostnaderna för skötseln af de allmänna afstjälpningsplatserna;

7:o) Hälsovårdsnämndens framställning angående inköp af egendomen Örsholmen samt om utredning öfver kostnaderna för renhållningsverkets förläggande till Örsholmen jämte hvad därmed stode i samband;

8:o) Styrelsens för Tekniska afton- och söndagsskolan framställning om anslag för år 1912;

9:o) Nämndens för uppgörande af förslag rörande användningen af anslaget till nykterhetens främjande skrifvelse i fråga om 1911 års anslag till sagda ändamål;

10:o) Styrelsens för Karlstads läsestugor och folkkök redogörelse för nämnda anstalters verksamhet under senaste arbetsåret samt begäran om anslag för arbets-året den 1 oktober 1911—den 30 september 1912;

11:o) Styrelsens för Karlstads skollofskolonier framställning om anslag för år 1912;

12:o) Styrelsens för Karlstads arbetsstugor framställning om anslag för år 1912;

13:o) Herr A. Dahlmans motion om vidtagande af åtgärder, hvarigenom i stadens tjänst anställda personer tillförbundes att icke utan särskildt tillstånd vara bosatta utom staden;

14:o) Arbetaren Anders Fredrik Anderssons af Herr Ankers som motion upptagna framställning om pension.

C. *Till pensioneringskommittén samt Drätselkammaren:*

Kommitténs för afgifvande af förslag till en gemensam pensionskassa för pensionering af städernas tjänstemän m. fl. framställning med förslag till "reglemente för svenska städers pensionskassa" samt angående val af ombud för staden i och för pröfning af förslaget.

§ 107.

Föredrogs genom Magistraten till Stadsfullmäktige öfverlämnadt utdrag af protokoll vid extra kommunalstämma med Karlstads landsförsamling den 8 juni 1911, innefattande svar å Stadsfullmäktiges genom Konungens Befallningshafvande hos landsförsamlingen framställda begäran att utse ombud för att gemensamt med ombud från staden utreda möjligheten och lämpligheten af, att landsförsamlingen i dess helhet införlivades med staden; Och bestämdes att protokollsutdraget skulle öfverlämnas till Drätselkammaren för den åtgärd, hvartill kammaren funne detsamma föranleda.

§ 108.

Föredrogs och skulle till Drätselkammaren öfverlämnas en från Svenska Stadsförbundet inkommen skrifvelse angående prenumeration å förbundets tidskrift.

§ 109.

Från Doktor N. Lundberg hade inkommit följande skrifvelse:

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

På grund af förestående afflyttning från staden får undertecknad härmed anhålla om befrielse från uppdragen att vara ledamot af *kommittén för bättrande af arbetarnas i staden lefnadsvillkor* samt af *kommittén för uppgörande af förslag till sjukhem för lungsotspatienter och bostadshus för lungsiktiga arbetarefamiljer*.

Karlstad den 4 sept. 1911.

N. LUNDBERG.

Stadsfullmäktige beslöto godkänna afsägelsen och bestämde, att val af en ledamot i hvardera af ifrågavarande kommittéer efter Herr Lundberg skulle förättas vid Fullmäktiges nästa sammanträde.

§ 110.

Från Fabrikören P. F. Yhnell hade inkommit en så lydande skrifvelse:

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

På grund af hälsoskäl får jag härmed värdsamt afsäga mig förtroendet som ledamot uti styrelsen för Fattigvården i Karlstad, äfvensom på grund af samma skäl, anhålla att ej för kommande år 1912 blifva invald uti styrelsen för Tekniska Afton- och Söndagsskolan.

Karlstad den 18 aug. 1911.

P. F. YHNELL.

Stadsfullmäktige godkände den gjorda afsägelsen af ledamotskapet i Fattigvårdsstyrelsen och bestämde, att val af en ledamot i denna styrelse efter Herr Yhnell skulle förrättas vid Fullmäktiges nästa sammanträde.

Beträffande Herr Yhnells i skrifvelsen gjorda anhållan att efter innevarande års slut afgå ur styrelsen för Tekniska Atton- och Söndagsskolan skulle under rättelse härom lämnas valnämnden för upprättande af förslag till de allmänna valen under nästkommande december månad.

§ 111.

Sedan Stadsfullmäktige vid sammanträde den 15 sistlidne juni beslutat att tillsätta en kommitté med uppdrag att undersöka, om och i hvilken form det s. k. vårdaresystemet kunde införas i stadens fattigvård, samt att framlägga det förslag till fattigvårdens omorganisation, hvartill undersökningen kunde föranleda, så företogs nu med slutna sedlar val af ledamöter i nämnda kommitté; Och blefvo härtill utsedde följande personer, nämligen:

Herr Andre Stadsläkaren H. Severin,
„ Folkskolläraren E. V. Gelin,
„ Komministern Fr. Nordvall,
„ Redaktören M. Hellberg,
„ Fattigvårdsysslomannen A. W. Adde,
„ Kamreraren R. Nyström,

Fru Emma Dyrssen,
Fröken Gertrud Mæchel och
Fru Ingrid Larson.

Härjämte beslöto Stadsfullmäktige uppdraga åt Herr Andre Stadsläkaren H. Severin att sammankalla kommittén.

Se Serien N:o 8; sid. 1.

§ 112.

Sedan Stadsfullmäktige vid sammanträde den 15 sistlidne juni beslutat att till innevarande sammanträde bordlägga en af Drätselkammaren gjord framställning om inköp för stadens räkning af Handelsbolaget Karl Olsson tillhöriga ägofigurerna N:ris 70—71 i Sundstad å Karlstads stads område, under förutsättning, att dessförrinnan genom Drätselkammarens försorg upprättades en karta, utvisande den mark å stadens område norr och öster om Klarälvens östra gren, som tillhörde staden, så blef nu detta ärende ånyo upptaget till behandling, därvid för Fullmäktige företeddes af Stadsbyggmästaren upprättade kartor i det hänseende, som af Fullmäktige ifrågasatts.

Den af Drätselkammaren i detta ärende gjorda framställningen lydde sålunda :
Se Serien A. N:o 7; sid. 33.

Häröfver hade Beredningsutskottet uppå remiss afgifvit ett så lydande utlåtande:
Se Serien A. N:o 7; sid. 34.

I detta ärende uppstod nu en liflig diskussion, därunder yrkades:

af *Herr Swensén*, att Stadsfullmäktige måtte uppskjuta ifrågavarande ärendes afgörande, intill dess utredning verkstälts därom, hvilka markförvärf som vore för staden behöfliga samt huruvida, med hänsyn till stadens finansiella ställning, möjlighet förefunnes att genomföra dessa markförvärf,

af *Herr Vendel*, att Stadsfullmäktige måtte bifalla Beredningsutskottets i ärendet gjorda hemställan, samt

af *Herr vice Ordföranden*, att Drätselkammarens förevarande framställning ej måtte till någon Stadsfullmäktiges vidare åtgärd föranleda.

Stadsfullmäktige beslöto först, efter votering, med 18 röster mot 14, som afgåfvos för bifall till Herr Swenséns yrkande, att omedelbart företaga frågan till slutligt afgörande.

Härefter framställdes särskilda propositioner jämlikt Herr vice Ordförandens ofvannämnda yrkande samt å bifall till Beredningsutskottets förslag, och sedan därvid Herr vice Ordförandens yrkande förklarats vara af Stadsfullmäktige bifallet, blef, på därom framställd begäran, votering verkställd, hvilken utföll så, att 11 röster tillföllu Herr vice Ordförandens yrkande samt 21 röster afgåfvos för bifall till Beredningsutskottets förslag.

Då, enligt föreskriften i 18 § 2 mom. i Nådiga förordningen om kommunalstyrelse i stad den 21 mars 1862, till beslut om inköp af ifrågavarande mark erfordrades två tredjedelar af de i omröstningen deltagandes röster, hade alltså föreskrifven majoritet för bifall till Beredningsutskottets förslag i ärendet ej ernåtts, hvadan samma förslag förklarades hafva förfallit.

§ 113.

Sedan Stadsfullmäktige å sammanträde den 15 sistlidne juni vid föredragning af en från Drätselkammaren inkommen framställning om inköp för stadens räkning af en del af den Olof Öqvist tillhöriga ägofiguren N:o 69 i Sundstad å Karlstads stads område beslutit att till innevarande sammanträde bordlägga detta ärende, under förutsättning, att dessförinnan genom Drätselkammarens försorg upprättades en karta, utvisande den mark å stadens område norr och öster om Klarälfvens östra gren, som tillhörde staden, så blef nu detta ärende ånyo företaget till behandling, därvid för Fullmäktige företeddes af Stadsbyggmästaren upprättade kartor i det hänseende, som af Stadsfullmäktige ifrågasatts.

Den af Drätselkammaren i ärendet gjorda framställningen lydde sålunda:

Se Serien A. N:o 7; sid. 35.

Häröfver hade Beredningsutskottet uppå remiss afgifvit följande utlåtande:

Se Serien A. N:o 7; sid. 37.

Hvad Beredningsutskottet sålunda hemställt blef nu af Stadsfullmäktige bifallet.

§ 114.

Sedan Stadsfullmäktige i Karlstad genom underdånig ansökning den 18 januari 1908 hemställt om öfverflyttning i judiciellt, administrativt, ecklesiastikt och kommunalt hänseende till Karlstads stad af vissa Karlstads landsförsamling tillhörande områden, hade, enligt Kungl. Kammarkollegii föreskrift, Stadsfullmäktige lämnats tillfälle att yttra sig i anledning af hvad numera i detta ärende förekommit.

Uppå remiss hade Drätselkammaren i ärendet afgifvit följande utlåtande:

Se Serien A. N:o 8; sid. 2.

I enlighet med hvad Beredningsutskottet uti häröfver afgifvet utlåtande hemställt beslöto nu Stadsfullmäktige att såsom infor dradt yttrande åberopa hvad Drätselkammaren i ärendet sålunda anført.

§ 115.

Konungens Befallningshafvande i länet hade infor dradt Stadsfullmäktiges yttrande öfver Anna Elisabeth Nilssons ansökan om tillstånd att under tiden från och med den 1 nästa oktober till innevarande års slut i af sökanden förhyrd lägenhet i gården N:o 65 vid Östra Torggatan här i staden, där Alfred Persson Lagerstedt för närvarande idkade matservering i förening med utskänkning af öl, få till spisande gäster utskänka öl.

Efter det Beredningsutskottet, uppå remiss, i ärendet afgifvit yttrande beslöto Stadsfullmäktige, i enlighet med hvad Utskottet därvid föreslagit, att såsom in-

fordradt yttrande öfver Anna Elisabeth Nilssons ifrågavarande ansökan till densamma tillstyrka bifall under enahanda villkor, som gällt för Alfred Persson Lagerstedt, under förutsättning likväl, att det Persson Lagerstedt meddelade tillståndet samtidigt återkallades.

Se Serien A. N:o 8; sid. 11.

§ 116.

Genom Konungens Befallningshafvandes i länet resolution den 24 juli 1911 hade Stadsfullmäktige anmodats att afgifva underdånigt yttrande öfver Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning af väckta motioner om införande af proportionellt valsätt vid val af utskott, nämnder och styrelser m. m. inom landsting och stadsfullmäktige.

Uti detta ärende hade Beredningsutskottet uppå remiss afgifvit följande utlåtande:

Se Serien A. N:o 8; sid. 15.

Stadsfullmäktige beslöto bifalla, hvad Utskottet sålunda föreslagit.

Se Serien A. N:o 8; sid. 13.

§ 117.

Med öfverlämnande af betänkande med förslag till vattenlag m. m., afgifvet den 17 december 1910 af vattenrätts- och dikningslagskommittéerna, hade Konungens Befallningshafvande i länet genom Magistraten härstädes lämnat Stadsfullmäktige tillfälle att yttra sig öfver 8:de kapitlet af det i betänkandet afgifna förslag till vattenlag jämte de med detta kapitel sammanhängande bestämmelser i andra delar af samma förslag.

Uti detta ärende hade Styrelsen för Vatten- och Gasverken, Drätselkammaren och Beredningsutskottet afgifvit utlåtanden, och beslöto nu Stadsfullmäktige, i enlighet med hvad nämnda delegationer sammanstående tillstyrkt, att såsom infordradt yttrande förklara sig ej hafva något att erinra mot det föreliggande förslaget till vattenlag m. m. i de delar däraf, som till Stadsfullmäktiges yttrande hänskjutits.

Se Serien A. N:o 8; sid. 17.

§ 118.

På framställning af Styrelsen för Vatten- och Gasverken och i enlighet med Beredningsutskottets häröfver afgifna utlåtande beslöto nu Stadsfullmäktige medgifva afskrifning å vattenverkets inventarier till ett belopp af 927 kronor 82 öre, å gasverkets inventarier och materialier till ett belopp af tillhoppa 1,426 kronor 47 öre samt å elektricitetsverkets inventarier till ett belopp af 329 kronor 71 öre.

Se Serien A. N:o 8; sid. 18.

§ 119.

Uti hos Stadsfullmäktige gjord framställning hade Styrelsen för Vatten- och Gasverken hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta, att Varmbadhusets afgift för vatten, som för närvarande utginge med allenast 12 öre för kubikmeter, skulle från och med år 1911 utgå efter det i gällande taxa bestämda pris med den för större förbrukare beviljade rabatten.

Häröfver hade Badhusstyrelsen afgifvit ett så lydande utlåtande:

Se Serien A. N:o 8; sid. 20.

Uti infortrade yttranden hade därefter Drätselkammaren och Beredningsutskottet sammanstående tillstyrkt bifall till Styrelsens för Vatten- och Gasverken förevarande framställning.

Under öfverläggningen yrkades af Herr Dahlman den ändring i Beredningsutskottets förslag, att den ifrågasatta bestämmelsen om förhöjning i vattenafgiften skulle träda i tillämpning först från och med år 1912; Och blef detta yrkande af Stadsfullmäktige bifallet, hvadan Stadsfullmäktige alltså beslutat, att Varmbadhusets afgift för vatten skulle från och med år 1912 utgå efter det i gällande taxa bestämda pris med den för större förbrukare beviljade rabatten.

Se Serien A. N:o 8; sid. 20.

§ 119^{1/2}.

På framställning af Styrelsen för Karlstads föreläsningssanstalt, hvilken framställning åtföljts af, bland annat, redogörelse för anstaltens verksamhet under arbetsåret 1910—1911, och hvaröfver Drätselkammaren och Beredningsutskottet afgifvit tillstyrkande utlåtanden, beslöto nu Stadsfullmäktige bevilja nämnda Styrelse ett anslag för anstaltens verksamhet under år 1912 af 800 kronor, hvarjämte Stadsfullmäktige tillika bestämde, dels att sålunda beviljadt belopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, skulle anskaffas medelst uttaxering, dels ock, att därest anslög för ifrågavarande ändamål skulle ifrågasättas jämväl för år 1913, ansökan därom skulle vara till Stadsfullmäktige ingifven före den 1 juni 1912 och därvid åtföljas af redogörelse för användningen af det för innevarande år beviljade anslag.

Se Serien A. N:o 8; sid. 23.

§ 120.

I anledning af den utaf vederbörande revisorer afgifna berättelse öfver granskning af Karlstads Spritförsäljningsbolags räkenskaper och förvaltning för försäljningsåret 1910 äfvensom öfver förvaltningen och räkenskaperna rörande bola-

gets fond för allmännyttiga ändamål för samma tid beslöto nu Stadsfullmäktige, i enlighet med hvad Beredningsutskottet uti afgifvet utlåtande hemställt, dels att för sin del bevilja Styrelsen för Karlstads Spritförsäljningsbolag ansvarsfrihet för bolagets räkenskaper och förvaltning under ofvannämnda tid, dels ock att lägga revisionsberättelsen angående fonden för allmännyttiga ändamål utan vidare till handlingarna.

Se Serien A. N:o 8; sid. 28.

§ 121.

I enlighet med hvad Beredningsutskottet i afgifvet utlåtande hemställt lade nu Stadsfullmäktige till handlingarna vederbörande revisors berättelse öfver verkställd granskning af Karlstads allmänna läroverks byggnadsfonds räkenskaper för år 1910.

Se Serien A. N:o 8; sid. 34.

§ 122.

Angående godkännande af kontrakt med Karlstads Nya Renhållningsverk för tiden från och med den 1 januari 1912 till den 1 januari 1920 samt om anslag för kostnaderna för renhållningen hade Hälsovårdsnämnden hos Stadsfullmäktige gjort följande framställning:

Se Serien A. N:o 8; sid. 36.

Vid denna framställning fans fogadt ett så lydande kontrakt:

Se Serien A. N:o 8; sid. 37.

Uppå remiss hade Drätselkammaren och Beredningsutskottet i ärendet afgifvit utlåtanden, varande Utskottets af följande lydelse:

Se Serien A. N:o 8; sid. 43.

Och beslöto Stadsfullmäktige bifalla, hvad Beredningsutskottet sålunda hemställt.

§ 123.

På framställning af Styrelsen för Vatten- och Gasverken, hvaröfver Drätselkammaren och Beredningsutskottet afgifvit tillstyrkande utlåtanden, beslöto Stadsfullmäktige att, för införande af gasledning uti två af staden uppförda egna-hemslägenheter i kvarteret Kilen inom stadsdelen Herrhagen här i staden, bevilja ett anslag af 400 kronor, hvarjämte tillika bestämdes, att sålunda beviljadt belopp skulle i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

Se Serien A. N:o 8; sid. 45.

§ 124.

Angående fördelningen af Mellqvistska slöjdstipendiet samt i fråga om en af Gustaf R. Starck gjord ansökan om anstånd med lyftande af ett dylikt stipendium, som under år 1910 beviljats sökanden, hade Beredningsutskottet uppå remiss afgifvit följande utlåtande:

Se Serien A. N:o 8; sid. 46.

Hvad Utskottet sålunda hemställt blef nu af Stadsfullmäktige bifallet, och skulle meddelande om stipendiets fördelning tillställas Rektorn vid folkskoleseminariet härstädes.

§ 125.

Det antecknades, att Herr Borgmästaren K. J. Lindholm öfvervarit sammanträdet.

Som ofvan.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

Justeradt den 26 September 1911.

AXEL DAHLMAN.

CONRAD FRISTEDT. HUGO SEVERIN.

Offentligen uppläst den 28 September 1911, betygar på tjänstens vägnar:

IVAN FR. REGNER.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1911.

Den 19 Oktober.

N:o 9.

Föredragningslista:

1:o) Remiss af inkomna ärenden; 2:o) Val af en ledamot i kommittén för bättrande af arbetarnes i staden lefnadsvillkor efter Doktor N. Lundberg; 3:o) Val af en ledamot i kommittén för uppgörande af förslag till sjukhem för lungotspatienter och bostadshus för lungsjuka arbetarefamiljer efter Doktor N. Lundberg; 4:o) Val af en ledamot i Fattigvårdsstyrelsen för tiden till den 1 januari 1915 efter Fabrikören P. F. Yhnell; 5:o) Beredningsutskottets utlåtande i anledning af vederbörande revisorers berättelser öfver verkställd granskning af stadens delegationers räkenskaper och förvaltning för år 1910; 6:o) D:o D:o i anledning af Konungens Befallningshafvandes skrifvelse med infordrande af Stadsfullmäktiges yttrande öfver af Fångvårdsstyrelsen ifrågasatt	ändring i stadsplanen för det område inom staden, hvilket begränsades af Kungsgatan, Södra Kyrkogatan, nordvästra stambanan och pråmkanalen; 7:o) D:o D:o öfver Herr Forssells motion om vidtagande af åtgärder för beredande af lämpliga villatomter inom mera centrala delar af stadens område; 8:o) D:o D:o öfver Drätselkammarens framställning om anslag för upprättande af register jämte karta öfver staden tillhörig fast egendom; 9:o) D:o D:o öfver Drätselkammarens framställning om bestämmande af hundskatt för Herr L. Luppert tillhöriga hundar; 10:o) D:o D:o öfver Folkskolestyrelsens framställning angående återbetalning till statsverket af till barnavårdsnämnden i Karlstad utbetaldt statsbidrag för år 1908;

- 11:o) D:o D:o öfver Styrelsens för Tekniska Afton- & Söndagsskolan framställning om anslag för år 1912;
- 12:o) D:o D:o öfver Drätselkammarens framställning om godkännande af utaf Kammaren för stadens räkning verkställdt inköp af en del af ägofiguren N:o 42 i Sundstad;
- 13:o) D:o D:o i anledning af Magistratens skrifvelse med införande af Stadsfullmäktiges yttrande öfver till Konungens Befallningshafvande i länet ingifna ansökningar om tillstånd till utskänkning af vin och malt-drycker;
- 14:o) D:o D:o öfver Herr Dahlmans motion om anslag för högtidlighållande af 300-årsdagen af Konung Karl IX död.
-

PROTOKOLL,

hållet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 19 oktober 1911.

§ 126.

Vid upprop befunnos Herrar Nyström, Hellberg, Johansson, Helleberg, Stenström, Severin och Karlsson, på grund af bortovaro från staden, samt Herr Zachrison, som förklarar sig hindrad att tillstädeskomma, frånvarande från sammanträdet, och godkändes förfallen för samtliga frånvarande, med undantag af Herr Zachrison.

§ 127.

Utsågos Herrar Gullström och Vendel att jämte Herr Ordföranden måndagen den 23 dennes kl. 2 e. m. å Drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll.

§ 128.

Följande ärenden remitterades för yttrandens afgifvande:

A. Till Beredningsutskottet:

1:o) Drätselkammarens framställning angående uppgörelse med innehafvare af donationsjord inom stadsplanen, hvilka träffats efter den 1 januari 1911;

2:o) Drätselkammarens framställning angående prenumeration å Svenska Stadsförbundets tidskrift för nästkommande år.

B. Till Drätselkammaren:

1:o) Styrelsens för Värmlands naturhistoriska och fornminnesförening framställning om auslag för räkenskapsåret den 1 juli 1911—den 30 juni 1912;

2:o) Utredningsmännens i aflidne godsägaren Hjalmar Lagerlöfs dödsbo framställning angående utbetalning af medel ur Lagerlöfska fonden.

C. Till Styrelsen för Vatten- och Gasverken samt Drätselkammaren:

1:o) Herr Oscar Wallers af Herr Ankers som motion upptagna framställning om anordnande af en vattenkastare i Jössegatan i stadsdelen Berget;

2:o) Herr O. A. Larssons med fleres af Herr Noréus som motion upptagna framställning angående framdragande af vattenledning till sökandenas fastigheter i Rosenlund.

D. *Till Styrelsen för Karlstads arbetsförmedlingsanstalt samt Drätselkammaren:*

Magistratens resolution med öfverlämnande af länets landstings framställning om anslag till en offentlig arbetsförmedlingsanstalt för Värmlands län samt om val af två ledamöter med suppleanter i anstaltens styrelse äfvensom en revisor med suppleant.

§ 129.

Vid härefter med slutna sedlar förrättade, särskilda val utsågos till ledamot i kommittén för bältrande af arbetarnes i staden lefnadsvillkor efter Doktor N. Lundberg, som afsagt sig ledamotskapet i kommittén, Herr Komministern Fr. Nordvall;

till ledamot i kommittén för uppgörande af förslag till sjukhem för lungsotspatienter och bostadshus för lungsiktiga arbetarefamiljer efter Doktor N. Lundberg, som afsagt sig ledamotskapet i denna kommitté, Herr Medicine Licentiaten A. Högström, samt

till ledamot i Fattigvårdsstyrelsen för tiden till den 1 januari 1915 efter Fabrikören P. F. Yhnell, som afsagt sig ledamotskapet i Styrelsen, Herr Muren Henning Sjögren.

Se Serien A. N:o 9; sid. 73.

§ 130.

Till Stadsfullmäktige hade från Magistraten öfverlämnats vederbörande revisorers berättelser öfver värkställd granskning af stadens delegationers räkenskaper och förvaltning för år 1910.

Häröfver hade Beredningsutskottet uppå remiss afgifvit utlåtande; Och beslöto nu Stadsfullmäktige, i enlighet med Utskottets hemställan,

att uppdraga åt Drätselkammaren

dels att genom Stadskamreraren låta omlägga Drätselkammarens räkenskaper så, att de från och med år 1912 i skilda böcker och bokslut redovisa dels Drätselkammarens räkningar som delegation betraktad och dels räkningar för stadens drätsel i allmänhet,

dels ock att uppgöra inkomst- och utgiftsstaten för år 1912 så, att däri använda rubriker komma i möjligaste öfverensstämmelse med rubrikerna i 1912 års räkenskaper;

att anmoda Fattigvårdsstyrelsen att taga i öfvervägande, huruvida icke den af sysslomannen förda kassaräkningen borde på det sätt ändras, att äfven debetkassa föres samt att den förefintliga kassabehållningen månatligen angifves vare sig som ineliggande eller som till hufvudkassören aflämnad behållning;

att medgifva, att Hamnstyrelsens uti dess förvaltningsberättelse för år 1910 angifna fordringar hos konkursmassor och tillfälliga, ej anträffbara trafikanter till ett sammanlagdt belopp af 251 kronor 96 öre få ur Hamnstyrelsens räkenskaper afföras,

samt att bevilja stadens delegationer ansvarsfrihet för den tid revisionen omfattar. Se Serien A. N:o 9; sid. 1.

§ 131.

Uti till Konungens Befallningshafvande i länet ställd skrifvelse hade Kungl. Fångvårdsstyrelsen framhållit önskvärdheten af viss ändring i den af Kungl. Maj:t enligt nådigt bref den 21 oktober 1904 fastställda stadsplanen för det område inom staden, hvilket begränsades af Kungsgatan, Södra Kyrkogatan, nordvästra stambanan och pråmkanalen, och hade Kungl. Styrelsen därvid tillika ifrågasatt, att Stadsfullmäktige ville, för beredande af en underdånig ansökning om dylik ändring i stadsplanen sätta sig i förbindelse med Kungl. Styrelsen genom för ändamålet utsedt ombud.

Sedan denna skrifvelse blifvit af Konungens Befallningshafvande genom Magistraten öfverlämnad till Stadsfullmäktige för yttrandes afgifvande, hade Byggnadsnämnden, Drätselkammaren och Beredningsutskottet afgifvit infortrade utlåtanden i ärendet, hvilka lydte sålunda:

Se Serien A. N:o 9; sid. 76.

Stadsfullmäktige beslöte bifalla, hvad Beredningsutskottet sålunda hemställt, och bestämdes tillika, att val af ombud för underhandling med Kungl. Fångvårdsstyrelsen skulle förrättas vid Stadsfullmäktiges nästa sammanträde.

Se Serien A. N:o 9; sid. 73.

§ 132.

Angående vidtagande af åtgärder för beredande af lämpliga villatomter inom mera centrala delar af stadens område hade Herr Forssell hos Stadsfullmäktige väckt en så lydande motion:

Se Serien A. N:o 9; sid. 79.

Häröfver hade Byggnadsnämnden, Drätselkammaren och Beredningsutskottet, uppå remiss, afgifvit utlåtanden, varande Utskottets af följande lydelse:

Se Serien A. N:o 9; sid. 82.

Hvad Utskottet sålunda hemställt blef nu af Stadsfullmäktige bifallet.

§ 133.

På af Drätselkammaren gjord framställning, hvaröfver Beredningsutskottet afgifvit tillstyrkande utlåtande, beslöte Stadsfullmäktige anvisa och ställa till Drät-

selkammarens förfogande ett förslagsanslag af 3,000 kronor för utarbetande af specifikation å staden tillhöriga tomter, tomtdelar och stadsjord samt inköpta fastigheter för reglering af förstäder jämte karta, upptagande all stadens fasta egendom och utvisande, hvar den vore belägen, hvarjämte tillika bestämdes, att sålunda beviljadt belopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, skulle anskaffas medelst uttaxering.

Se Serien A. N:o 9; sid. 83.

§ 134.

I anledning af utaf Drättselkammaren gjord framställning, som af Beredningsutskottet i uppå remiss afgifvet utlåtande tillstyrkts, bestämde nu Stadsfullmäktige, att skatt för ingenjören L. Luppert tillhöriga hundar, oberoende af antalet, skulle tillsvidare och intilldess Stadsfullmäktige annorlunda beslutade, utgå med tillhoppa 100 kr. för år.

Se Serien A. N:o 9; sid. 84.

§ 135.

På framställning af Folkskolestyrelsen och i enlighet med af Beredningsutskottet afgifvet utlåtande beslöto Stadsfullmäktige medgifva, att barnavårdsnämnden i Karlstad finge till statsverket återbära ett belopp af 908 kronor 33 öre, utgörande af barnavårdsnämnden för mycket bekommet statsbidrag för år 1908, som af Kungl. Kammarrätten fastställts till återbetalning.

Se Serien A. N:o 9; sid. 86.

§ 136.

På framställning af Styrelsen för Tekniska Afton- och Söndagsskolan samt med föranledande af utaf teckningsläraren vid nämnda skola Nap. Cæsar gjord ansökan, uti hvilket ärende Drättselkammaren och Beredningsutskottet afgifvit yttrandet, beslöto nu Stadsfullmäktige, i enlighet med Utskottets hemställan, att bevilja Styrelsen för Tekniska Afton- och Söndagsskolan i Karlstad *dels* ett extra anslag för innevarande år af 500 kronor till lönetillägg åt teckningsläraren Nap. Cæsar, *och dels* ett anslag för skolans verksamhet under år 1912 af 3,500 kronor, däraf 500 kronor till löneförhöjning för sistnämnda år åt bemälda Cæsar, hvarjämte tillika bestämdes, att sålunda beviljade belopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, skulle anskaffas medelst uttaxering.

Se Serien A. N:o 9; sid. 87.

§ 137.

Sedan Drättselkammaren för stadens räkning inköpt E. J. Skogströms konkursbo tillhöriga 10,146^{1/10} kvadratmeter af ägofiguren N:o 42 i Sundstad å

Karlstads stads område för en köpeskilling af 410 kronor, hade Kammaren hos Stadsfullmäktige anhållit om godkännande af köpet; Och beslöto nu Stadsfullmäktige enhälligt, i enlighet med Beredningsutskottets hemställan, att godkänna det af Drätselkammaren sålunda verkställda köpet af ofvannämnda 10,146¹/₁₀ kvadratmeter af ägofiguren N:o 42 i Sundstad, hvarjämte tillika bestämdes, att köpeskillingsbeloppet skulle utgå af tillgängliga medel.

Se Serien A. N:o 9; sid. 90.

§ 138.

Konungens Befallningshafvande i länet hade infordrat Stadsfullmäktiges yttrande öfver från Matilda Ulrika Hedberg, Anna Lovisa Sandberg, Anna Elisabeth Nilsson, Fredrik August Dahl, Växnäs Bryggeriaktiebolag genom Disponenten Carl Herin, Färjestads Bryggeriaktiebolag genom Kaptenen Reinhold Huss samt Karlstads Bryggeriaktiebolag genom Disponenten Albert Egnell till Konungens Befallningshafvande ingifna ansökningar om rättighet att här i staden utskänka vin och maltdrycker eller enbart maltdrycker.

Uti detta ärende hade Beredningsutskottet, uppå remiss, afgifvit följande utlåtande:

Se Serien A. N:o 9; sid. 103.

Stadsfullmäktige beslöto bifalla Beredningsutskottets förslag till yttranden i fråga om de från Matilda Ulrika Hedberg, Fredrik August Dahl och Växnäs Bryggeriaktiebolag genom Disponenten Carl Herin inkomna ansökningar.

Beträffande Anna Lovisa Sandbergs ansökan om tillstånd att under tre år från och med år 1912 i samband med matservering få till spisande gäster utskänka öl i gården N:o 133 här i staden beslöto Stadsfullmäktige, på yrkande af Herr Ankers, efter votering, med 15 röster mot 12, som tillföllu Beredningsutskottets förslag oförändradt, att på det sätt tillstyrka Anna Lovisa Sandbergs förevarande ansökan, att den sökta rättigheten beviljades endast för ett år från och med den 1 januari 1912 på de särskilda villkor i fråga om utskänkningsen, som af Beredningsutskottet föreslagits.

Beträffande härefter Anna Elisabeth Nilssons ansökan om tillstånd att under tre år från och med den 1 januari 1912 få i gården N:o 65 vid Östra Torggatan här i staden till spisande gäster utskänka öl och vin yrkades af Herr Ankers, att, då sökanden förut ej innehaft ifrågavarande utskänkningsrättighet samt det vid sådant förhållande vore lämpligt att nu söka få denna rättighet indragen, förevarande ansökan måtte af Stadsfullmäktige afstyrkas; Och beslöto Stadsfullmäktige, efter votering, med 15 röster mot 12, som tillföllu Beredningsutskottets förslag, att i enlighet med Herr Ankers yrkande afstyrka bifall till Anna Elisabeth Nilssons ifrågavarande ansökan.

I fråga om de af Färjestads Bryggeriaktiebolag genom dess disponent Kaptenen Reinhold Huss samt Karlstads Bryggeriaktiebolag genom Disponenten Albert Egnell ingifna ansökningar om tillstånd att under nästkommande tre kalenderår idka utskänkning af maltdrycker, Färjestads Bryggeriaktiebolag i huset N:o 14 vid Östra Torggatan och Karlstads Bryggeriaktiebolag i gården N:o 26 vid Herrgårdsgatan, uppstod inom Fullmäktige en liflig diskussion, därunder yrkades

af *Herr Gelin*, att, med hänsyn till de menliga verkningar, som ölstugorna förorsakade, Stadsfullmäktige måtte afstyrka ifrågavarande ansökningar;

af *Herr Noréus*, att ifrågavarande ansökningar måtte på det sätt tillstyrkas, att de sökta rättigheterna beviljades endast för ett år från och med den 1 januari 1912 och på de villkor beträffande utskänkningstiden, som af Beredningsutskottet föreslagits, samt

af *Herr Clarholm*, att ansökningarna måtte på det sätt tillstyrkas, att utskänkning af öl medgåfves endast i samband med mathållning vid måltider till spisande gäster under de särskilda villkor, som vore gällande för öfriga här i staden beviljade rättigheter till utskänkning af öl i samband med mathållning.

Efter särskilda propositioner jämlikt berörda yrkanden samt å bifall till Beredningsutskottets förslag, därvid Herr Gelins yrkande förklarades hafva af Stadsfullmäktige bifallits, begärdes votering, hvilken, sedan Herr Noréus' yrkande antagits till kontraposition, utföll så, att 15 röster tillföllu Herr Gelins yrkande, under det 11 röster afgåfvos för bifall till Herr Noréus' förslag, hvadan Stadsfullmäktige alltså beslutit att afstyrka bifall till Färjestads Bryggeriaktiebolags och Karlstads Bryggeriaktiebolags förevarande ansökningar.

Se Serien A. N:o 9; sid. 92.

§ 139.

Angående anslag för högtidlighållande af 300-årsdagen af Konung Karl IX:s död hade Herr Dahlman hos Stadsfullmäktige väckt en så lydande motion:

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Den 30 oktober innevarande år infaller 300-årsdagen af Karl IX:s död. Som det torde vara i sin ordning, att denna dag till minne af stadens grundläggare på något sätt af staden högtidlighålles, får jag härmed föreslå, att ett förslagsanslag å 300 kronor måtte för detta ändamål anvisas, samt att dessa medel måtte bland annat användas till anordnande af ett fackeltåg af skolornas ungdom och en högtidlighet i domkyrkan.

Karlstad den 14 oktober 1911.

AXEL DAHLMAN.

Häröfver hade Drättselkammaren och Beredningsutskottet, uppå remiss, afgifvit följande utlåtanden:

Utdrag af protokoll, hållet hos Drättselkammaren i Karlstad den 16 oktober 1911.

§ 4.

Uppå remiss från Stadsfullmäktiges herr ordförande hade Drättselkammaren att afgifva yttrande öfver herr Dahlmans motion om anvisande af ett förslagsanslag å 300 kronor för högtidlighållande af 300-årsdagen af Konung Karl IX:s död; Och beslöt Drättselkammaren tillstyrka bifall till motionen.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 19 oktober 1911.

§ 96.

Uti hos Stadsfullmäktige väckt motion hade Herr Dahlman hemställt, att Stadsfullmäktige måtte anvisa ett förslagsanslag af 300 kronor att användas till anordningar för högtidlighållande af 300-årsdagen af Konung Karl IX:s död den 30 innevarande oktober, till hvilken framställning Drättselkammaren uti infordradt yttrande tillstyrkt bifall.

Beredningsutskottet, som nu hade att, uppå remiss, yttra sig i ärendet, ville för sin del instämna uti det af motionären väckta förslaget, hvadan Utskottet hemställde,

att Stadsfullmäktige måtte, för bekostandet af anordningar i och för högtidlighållande af 300-årsdagen af Konung Karl IX:s död, anvisa ett förslagsanslag af 300 kronor äfvensom bestämma, att sålunda beviljad belopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, skall anskaffas medelst uttaxering.

Som ofvan.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

Och beslöto Stadsfullmäktige enhälligt bifalla hvad Utskottet sålunda hemställt.

§ 140.

Det antecknades, att Herr Borgmästaren K. J. Lindholm öfvervarit sammanträdet.

Som ofvan.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

Justeradt den 23 oktober 1911.

AXEL DAHLMAN.

WALDEMAR VENDEL. S. GULLSTRÖM.

Offentligen uppläst den 25 oktober 1911; betygar på tjänstens vägnar:

IVAN FR. REGNER.

KARLSTAD 1911
KARLST.-TIDN:S A.-B.:S TRYCKERI.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1911.

Den 16 November.

N:o 10.

Föredragningslista:

1:o) Remiss af inkomna ärenden; 2:o) Val af ombud för staden vid underhandling med Kungl. Fångvårdsstyrelsen angående ifrågasatt ändring i stadsplanen; 3:o) Beredningsutskottets utlåtande i anledning af lasaretsdirektionens i Karlstad af Herr Clarholm som motion upptagna framställning om ändring i förslaget till ny stadsplan för Sjötullsägorna m. m.; 4:o) D:o d:o i anledning af Byggnadsnämndens förslag till stadsplan för visst område af stadsdelen Herrhagen jämte hvad därmed stode i samband; 5:o) D:o d:o i anledning af Byggnadsnämndens förslag till viss jämkning i stadsplanen för stadsdelen Bergat; 6:o) D:o d:o i anledning af Drätselkammarens framställning angående uppgörelser med innehafvare af donationsjord inom stadsplanen, hvilka träffats efter den 1 januari 1911; 7:o) D:o d:o i anledning af Drätselkammarens framställning an-	gående prenumeration å Svenska Stadsförbundets tidskrift för år 1912; 8:o) D:o d:o i anledning af Kommitténs för afgifvande af förslag till en gemensam pensionskassa för pensionering af städernas tjänstemän m. fl. framställning med förslag till reglemente för kassan samt angående val af ombud för staden i och för pröfning af förslaget; 9:o) D:o d:o öfver Styrelsens för Karlstads arbetsstugor framställning om anslag för år 1912; 10:o) D:o d:o öfver Styrelsens för Karlstads skollofskolonier framställning om anslag för år 1912; 11:o) D:o d:o öfver arbetaren Anders Fredrik Anderssons af Herrar Ankers och Nyberg som motion upptagna framställning om pension; 12:o) D:o d:o öfver Herr O. A. Larssons med fleres af Herr Noréus som motion upptagna framställning om framdragande af vattenledning till sökandenas fastigheter i Rosenlund.

PROTOKOLL

hålet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 16 November 1911.

§ 141.

Vid upprop befunnos Herrar Helleberg, Stenström, Svensson och Karlsson, på grund af bortovaro fråa staden, samt Herr Huss utan anmäldt förfall från sammanträdet frånvarande, och godkändes de anmälda förfallen af Stadsfullmäktige, hvaremot Herr Huss fälades att för förfalllös utevaro från sammanträdet böta 2 kronor till stadskassan.

§ 142.

Att jämte Herr Ordföranden måndagen den 20 dennes kl. 2 e. m. å Drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos Herrar Magnusson och Arne.

§ 143.

Herr Ordföranden anmälde, att sedan Stadsfullmäktige vid sammanträde den 30 maj 1908 beslutit att hos Kungl. Maj:t göra underdånig framställning om inrättande af ytterligare ett apotek här i staden samt därvid tillika bestämt, att framställningen i ärendet skulle till Kungl. Maj:t ingifvas minst ett år, innan Värmlands Regemente förlades hit till staden, ifrågavarande framställning blifvit, på grund af inhämtade upplysningar angående tiden för regementets förläggning till Karlstad, i början af innevarande november i vederbörlig ordning expedierad till Magistraten för öfversändande till vederbörande.

§ 144.

Till Stadsfullmäktige hade från Magistraten öfverlämnats Konungens Befallningshafvandes i länet skrifvelse till Magistraten den 18 oktober 1911 angående tillägg till stadsplanen för stadsdelen Klara här i staden jämte i skrifvelsen omförmälda afskrift af Kungl. Maj:ts nådiga bref den 29 nästlidne september samt öfriga handlingar och kartor, och sedan berörda nådiga bref nu föredragits, beslöto Stadsfullmäktige, att Konungens Befallningshafvandes ifrågavarande skrifvelse jämte däri omförmälda handlingar och kartor skulle öfverlämnas till Byggnadsnämnden för kännedom och iakttagande.

§ 145.

Följande ärenden remitterades för yttrandens afgifvande:

A) *Till Beredningsutskottet:*

1:o) Magistratens skrifvelse med infordrande af Stadsfullmäktiges förklaring i anledning af anförda besvär öfver Kungl. Kammarrättens utslag den 15 mars 1911 i fråga om J. Jacobssons aktiebolags inkomsttaxering i Karlstad år 1909;

2:o) Magistratens generalförslag till utgifter och inkomster för staden år 1912;

3:o) Magistratens skrifvelse med infordrande af Stadsfullmäktiges yttrande öfver Hilma Sara Johanna Åströms ansökan om rätt till utskänkning af vin och öl i förening med matservering i Hotell Drotts lokaler i gården N:o 162 vid Järnvägsgatan här i staden;

4:o) Drätselkammarens framställning om anslag till gatuarbeten under år 1912;

5:o) Drätselkammarens framställning om anslag för år 1912 till underhållsarbeten å stadens landsvägar:

6:o) Drätselkammarens framställning om anslag för år 1912 till reparationsarbeten å stadens under Kammarens vård stående byggnader;

7:o) Drätselkammarens framställning angående täckande af hafda utgifter för donationsjord;

8:o) Brandstyrelsens framställning om afskrifning å stadens under Styrelsens vård stående lösa egendom;

9:o) Herr Mauritz Hellbergs med fleres motion angående tillsättande af en kommitté med uppdrag att framlägga förslag till nya ordningsföreskrifter för detaljhandeln med brännvin och andra spirituösa drycker här i staden.

B) *Till Drätselkammaren:*

1:o) Styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning om anslag för framdragande af gasledning till Värmlands Regementes kasernetablisement;

2:o) Samma styrelses framställning om pension åt gasverksarbetaren Axel Olsson;

3:o) Hamnstyrelsens framställning om anslag för anläggning af en upphalningsbädd vid hamnen;

4:o) Fattigvårdsstyrelsens framställning om löneförhöjning åt Styrelsens sekreterare;

5:o) Samma styrelses framställning om ökade löneförmåner åt tillsyningsmannen Anders Lindh;

6:o) Kommitterades inom Värmlands nation i Uppsala af Herr Dahlman som

motion upptagna framställning om anslag för anordnande af en s. k. hembygdskurs i Karlstad ;

7:o) Förre extra poliskonstapeln Anders Petter Jonssons af Herr J. E. Johanson som motion upptagna framställning om gratifikation för år 1912.

C) *Till Nämnden för uppgörande af förslag rörande användningen af anslaget till nykterhetens främjande samt Drätselkammaren :*

Styrelsens för föreningen »Vita Bandet» af Fröken Ljungkvist som motion upptagna framställning om anslag för år 1912 af medlen för nykterhetens främjande.

D) *Till Valnämnden :*

Utdrag af Magistratens protokoll för den 30 oktober 1911 rörande val af ledamöter och suppleanter i styrelsen för Karlstads arbetsförmedlingsanstalt.

§ 146.

Från Kamreraren Richard Nyström hade till Stadsfullmäktige inkommit följande skrifvelse :

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Härmed får jag af hälsoskäl anhålla att bli befriad från uppdraget att vara ledamot i den af Herrar Stadsfullmäktige tillsatta fattigvårdskommittén.

Karlstad den 16 November 1911.

RICHARD NYSTRÖM.

Stadsfullmäktige godkände den gjorda afsägelsen och bestämde, att val af en ledamot i ifrågavarande kommitté efter Herr Nyström skulle förrättas vid Stadsfullmäktiges nästa sammanträde.

§ 147.

Från Lektorn Valdemar Vendel hade till Stadsfullmäktige inkommit följande skrifvelse :

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Då erfarenheten visat, att min tid och mina krafter ej räcka till för skötandet av samtliga de kommunala uppdrag, som tilldelats mig, anhåller jag härmed vördsamt, att Stadsfullmäktige måtte befria mig med innevarande års utgång från medlemskapet i folkskolestyrelsen och i styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor.

Vördsamt VALDEMAR VENDEL.

Karlstad den 16 november 1911.

Efter föredragning häraf beslöto Stadsfullmäktige godkänna de gjorda afsägelserna, och bestämdes tillika att val af nya ledamöter efter Herr Vendel i folkskole-

styrelsen och i styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor skulle förrättas vid Stadsfullmäktiges nästa sammanträde.

§ 148.

Angående utseende af biträde till kommunalombudet vid innevarande års mantalsskrifning här i staden hade Magistraten hos Stadsfullmäktige gjort följande framställning:

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Magistraten får härmed äran hemställa, att Stadsfullmäktige ville utse erforderligt biträde till kommunalombudet vid nästa mantalsskrifning och får därtill föreslå poliskonstapeln Thure Fridén, som förut tjänstgjort i sådan egenskap vid kyrkoskrifningen.

Karlstads rådhus den 15 november 1911.

På Magistratens vägnar:

K. J. LINDHOLM.

På förslag af Herr Ordföranden beslöto Stadsfullmäktige, att framställningen skulle omedelbart remitteras till Beredningsutskottet för yttrandes afgifvande samt att Fullmäktiges sammanträde skulle ajourneras i afvaktan på det sålunda begärda yttrandet.

Efter det Beredningsutskottet häruppå sammanträdt, tillkännagafs, sedan Fullmäktiges förhandlingar ånyo vidtagit, att Utskottet tillstyrkt bifall till Magistratens förevarande framställning; Och beslöto nu Stadsfullmäktige i enlighet härmed att till biträde till kommunalombudet vid innevarande års mantalsskrifning här i staden utse poliskonstapeln Thure Fridén.

§ 149.

Sedan Stadsfullmäktige beslutit att för sin del utse ett ombud med uppdrag att underhandla med Kungl. Fångvårdsstyrelsen angående möjligheten och lämpligheten af utaf nämnda styrelse ifrågasatt ändring i stadsplanen för det område inom staden, som begränsades af Kungsgatan, Södra Kyrkogatan, nordvästra stambanan och prämkaneln, så blef nu, vid med slutna sedlar förrättadt val, till stadens ombud vid berörda underhandling utsedd Drätselkammarens ordförande Herr Lektorn Valdemar Vendel.

Se Serien A. N:o 10; sid 1.

§ 150.

Angående viss ändring i det af Stadsfullmäktige godkända förslaget till ny stadsplan för Sjtöullsägorna m. m. hade Lasarettsdirektionen i Karlstad hos Stadsfullmäktige gjort följande, af Herr Clarholm som motion upptagna framställning:

Se Serien A. N:o 10; sid. 2.

Häröfver hade Byggnadsnämnden, Drätselkammaren och Beredningsutskottet afgifvit infortrade yttranden, hvilka lydde sålunda:

Se Serien A. N:o 10, sid. 3.

Under den diskussion, som i ärendet uppstod, yrkades

af *Herr af Geijersstam*, att ärendet måtte återremitteras till Byggnadsnämnden och Drätselkammaren för förnyad, laglikmätig behandling samt att Stadsfullmäktige därvid måtte i princip uttala sig för den af lasarettsdirektionen föreslagna och af Drätselkammaren och Beredningsutskottet tillstyrkta ändringen i stadsplaneförslaget för Sjtöullsägorna m. m. samt

af *Herr Welin*, att ärendet måtte återremitteras till Byggnadsnämnden och Drätselkammaren för utredning i hvad mån staden kunde erhålla betryggande garantier af Karlstads Spinneri- och Väfveriaktiebolag, att icke byggnader vidare uppfördes inom kvarteret Linden, som kunde vara i hygieniskt afseende skadliga för lasarettet».

Efter särskilda propositioner jämlikt de sålunda framställda förslagen beslöto Stadsfullmäktige bifalla, hvad Herr af Geijersstam i detta ärende yrkat.

§ 151.

Vid behandling af det å dagens föredragningslista förekommande ärendet rörande Byggnadsnämndens förslag till stadsplan för visst område af stadsdelen Herrhagen jämte hvad därmed stode i samband anförde Herr Ankers, att enligt hans förmenande det område inom den föreslagna stadsplanen, som vore beläget mellan John Erikssonsgatan och hamnspåret samt sträckte sig från Vasagatan i söder till Bergslagsgatan i norr icke borde, — såsom enligt förslaget afsetts, — upplåtas till plats för fabriksanläggningar, enär dylika anläggningar skulle föranleda olägenheter och vantrefnad för dem, som utmed John Erikssonsgatan innehade bostadslägenheter eller komme att där uppföra sådana, och yrkade Herr Ankers i anledning häraf, att ärendet ej måtte denna dag företagas till slutligt afgörande utan bordläggas till ett kommande sammanträde.

Stadsfullmäktige beslöto bifalla, hvad Herr Ankers sålunda hemställt.

Se Serien A. N:o 10: sid. 7.

§ 152.

Hos Stadsfullmäktige hade Byggnadsnämnden framställt förslag till sådan ändring i stadsplanen för stadsdelen Berget här i staden, att ett vattentorn finge uppföras å ett till öppen plats afsedt område inom nämnda stadsdel, hvilket förslag innefattades i följande från Byggnadsnämnden expedierade protokollsutdrag:

Se Serien A. N:o 10; sid. 12.

Häröfver hade Drätselkammaren och Beredningsutskottet, uppå remiss, afgifvit tillstyrkande utlåtanden, varande Utskottets af följande lydelse:

Se Serien A. N:o 10; sid. 14.

Stadsfullmäktige beslöto bifalla, hvad Beredningsutskottet i ärendet hemställt.

§ 153.

Angående uppgörelser med innehafvare af donationsjord inom stadsplanen, hvilka träffats efter den 1 januari 1911 hade Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige gjort följande framställning:

Se Serien A. N:o 10; sid. 14.

I enlighet med hvad Beredningsutskottet i uppå remiss afgifvet utlåtande hemställt beslöto nu Stadsfullmäktige bifalla Drätselkammarens i ärendet gjorda framställning.

§ 154.

Angående prenumeration å Svenska Stadsförbundets tidskrift hade Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige gjort en så lydande framställning:

Se Serien A. N:o 10; sid. 16.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet häröfver afgifvit följande utlåtande:

Se Serien A. N:o 10; sid. 16.

Under öfverläggningen i ärendet yrkades

dels af Herr Vendel, att Drätselkammarens framställning i ämnet måtte af Stadsfullmäktige bifallas;

dels af Herr Gullström, att framställningen måtte på det sätt bifallas, att Stadsfullmäktige för en hvar af sina ledamöter prenumererade å ett exemplar af tidskriften i fråga;

dels af Herr vice Ordföranden att Stadsfullmäktige måtte besluta i enlighet med Beredningsutskottets förslag

och dels af Herr Nerman, att framställningen måtte af Fullmäktige helt och hållet afslås.

Efter särskilda propositioner jämlikt de sålunda framställda yrkandena biföllo

Stadsfullmäktige hvad Herr Vendel i ärendet hemställt, och hade Stadsfullmäktige alltså beslutat att för år 1912 prenumerera å Svenska Stadsförbundets tidskrift för samtliga sina ledamöter och för de Drätselkammarens ledamöter, som ej vore stadsfullmäktige, äfvensom å ett exemplar för en hvar af följande delegationer, nämligen: Fattigvårdsstyrelsen, Hälsovårdsnämnden, Hamnstyrelsen, Styrelsen för Vatten- och Gasverken samt Byggnadsnämnden.

Därjämte bestämdes, att för prenumerationen erforderligt belopp skulle utgå af tillgängliga medel.

Det antecknades, att, vid på begäran verkställd omröstning i frågan, 27 röster afgifvits för bifall till Herr Vendels förslag under det 3 röster tillfallit Herr Nermans yrkande, som af Fullmäktige antagits till kontraposition mot Herr Vendels förslag.

Mot Stadsfullmäktiges beslut i denna fråga anmälde Herrar vice Ordföranden och Nerman reservation.

§ 155.

Sedan den kommitté, som af ombud för ett större antal svenska städer tillsatts för att utarbeta förslag till en gemensam pensionskassa för pensionering af städernas tjänstemän m. fl. vidtagit vissa ändringar i och tillägg till det af kommittén utarbetade förslaget till »reglemente för svenska städers pensionskassa», så hade kommittén genom Stadsfullmäktiges Herr Ordförande underställt det sålunda ändrade reglementet Stadsfullmäktiges granskning samt därvid tillika hemställt, att ombud för staden måtte utses med fullmakt att å nytt möte för stadens vidkommande antaga eller förkasta reglementsförslaget i den form det vid afslutandet af ombudsmötet kunde komma att föreligga.

Uti detta ärende hade de af Stadsfullmäktige utsedda kommitterade för uppgörande af förslag till pensionering af stadens tjänstemän m. fl. äfvensom Drätselkammaren och Beredningsutskottet, uppå remiss, afgifvit utlåtanden, och beslöto nu Stadsfullmäktige, i enlighet med hvad Beredningsutskottet därvid hemställt,

att förklara sig ej hafva något att erinra mot de Stadsfullmäktiges granskning underställda ändringar i och tillägg till förslaget till reglemente för svenska städers pensionskassa,

att utse ett ombud för staden med bemyndigande att å nytt möte för stadens vidkommande antaga eller förkasta reglementsförslaget i den form det vid afslutandet af ombudsmötet kan komma att föreligga samt

att vid dagens sammanträde företaga val af dylikt ombud.

Vid härefter med slutna sedlar förrättadt val af ifrågavarande ombud för staden utsågs härtill Herr Rektorn Axel Dahlman.

Se Serien A. N:o 10; sid. 17.

§ 156.

På framställning af Styrelsen för Föreningen för Karlstads Arbetsstugor, hvar öfver Drätselkammaren och Beredningsutskottet afgifvit tillstyrkande utlåtanden, beslöto Stadsfullmäktige bevilja nämnda styrelse ett anslag för år 1912 af 1,000 kronor såsom bidrag till bestridande af kostnaderna för föreningens fortsatta verksamhet, därvid Stadsfullmäktige tillika föreskrefvo, dels att därest anslag jämväl för år 1913 skulle af föreningen ifrågasättas, ansökan därom, åtföljd af redogörelse för föreningens verksamhet och ekonomi innevarande år, skall till Stadsfullmäktige ingifvas före den 1 september 1912, dels ock att det nu beviljade anslagsbeloppet, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, skall anskaffas medelst uttaxering.

Se Serien A. N:o 10; sid. 21.

§ 157.

På framställning af Styrelsen för Karlstads förening för anordnande af skollofskolonier samt i enlighet med hvad Drätselkammaren och Beredningsutskottet uti afgifna utlåtanden hemställt beslöto Stadsfullmäktige bevilja nämnda styrelse ett anslag af 500 kronor för föreningens verksamhet nästkommande år, därvid Stadsfullmäktige tillika föreskrefvo, att därest anslag för föreningen skulle ifrågasättas jämväl för år 1913, ansökan därom skall till Stadsfullmäktige ingifvas före den 1 oktober 1912 äfvensom att denna ansökan skall vara åtföljd af en redogörelse öfver föreningens verksamhet och ekonomi den gångna sommaren liksom af läkarebetyg rörande resultatet af barnens vistelse å kolonierna.

Därjämte bestämdes, att nu beviljadt anslagsbelopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, skulle anskaffas medelst uttaxering.

Se Serien A. N:o 10; sid. 25.

§ 158.

På därom gjord framställning, som af Herrar Ankers och Nyberg upptagits som motion, beslöto nu Stadsfullmäktige, i enlighet med hvad Drätselkammaren och Beredningsutskottet föreslagit, att bevilja arbetaren Anders Fredrik Andersson en årlig pension af 400 kronor att från och med den 1 augusti 1911 utgå under hans återstående lifstid, hvarjämte tillika bsstämdes, att sålunda beviljadt belopp skulle utgå af tillgängliga medel.

Se Serien A. N:o 10; sid. 30.

§ 159.

Angående framdragande af vattenledning till Rosenlund hade Herr O. A. Larsson m. fl. hos Stadsfullmäktige gjort följande framställning, som af Herr Noréus upptagits som motion:

Se Serien A. N:o 10; sid. 33.

Häröfver hade Styrelsen för Vatten- och Gasverken, uppå remiss afgifvit följande utlåtande:

Se Serien A. N:o 10; sid 33.

Jämväl Drätselkammaren och Beredningsutskottet hade i ärendet afgifvit infordrade yttranden, hvilka lydde sålunda:

Se Serien A. N:o 10; sid. 34.

Hvad Beredningsutskottet sålunda hemställt blef nu af Stadsfullmäktige bifallet.

§ 160.

Det skulle här antecknas, att Herr Borgmästaren K. J. Lindholm öfvervarit sammanträdet.

Som ofvan.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

Justeradt den 20 November 1911.

AXEL DAHLMAN.

C. J. MAGNUSSON. KARL FR. ARNE.

Offentligen uppläst den 20 November 1911; betygar

På tjänstens vägnar:
IVAN FR. REGNER.

KARLSTAD
KARLST.-T:NS A.-B:s TRYCKERI 1911.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1911.

Den 21 December.

N:o 11.

Föredragningslista:

1:o) Remiss af inkomna ärenden; 2:o) Beredningsutskottets förslag rörande antalet af ledamöter och suppleanter i stadens taxeringsnämnder för år 1912; 3:o) Val af två ledamöter i Drätselkammaren för tiden till den 1 jan. 1915 (efter Herrar V. Vendel och J. Noréus); 4:o) Val af två suppleanter i Drätselkammaren för tiden till den 1 jan. 1915 (efter Herrar Fr. Nygren och K. A. Falk); 5:o) Val af vice ordförande i Fattigvårdsstyrelsen för tiden till den 1 jan. 1915 (efter Herr A. Forssell); 6:o) Val af en ledamot i Fattigvårdsstyrelsen för tiden till den 1 jan. 1913 (efter Herr A. O. Alstermark); 7:o) Val af två ledamöter i Hamnstyrelsen för tiden till den 1 jan. 1915 (efter Herrar C. F. Berg och H. Edlund); 8:o) Val af tre suppleanter i Hamnstyrelsen för år 1912 (efter Herrar Josef Löfberg, A. Forssell och Hj. Nisbeth);	9:o) Val af en ledamot i Styrelsen för Vatten- och Gasverken för tiden till den 1 jan. 1915 (efter Herr S. Gullström); 10:o) Val af två suppleanter i Styrelsen för Vatten- och Gasverken för år 1912 (efter Herrar H. Severin och E. Ankers); 11:o) Val af en ledamot i Trädgårdsstyrelsen för tiden till den 1 jan. 1915 (efter Herr C. Fristedt); 12:o) Val af två suppleanter i Trädgårdsstyrelsen för år 1912 (efter Herrar S. Örbom och G. M. Ydén); 13:o) Val af två ledamöter i Brandstyrelsen för tiden till den 1 jan. 1915 (efter Herrar C. H. Nisbeth och G. A. Falk); 14:o) Val af två suppleanter i Brandstyrelsen för år 1912 (efter Herrar R. Huss och K. A. Falk); 15:o) Val af tre ledamöter i Brandstodskommittén för försäkring af fast egendom i städernas bolag för år 1912 (efter Herrar A. Nerman, G. A. Falk och Carl Crispin);

- 16:o) Val af två suppleanter i Brandstods-kommittén för försäkring af fast egendom i städernas bostadslag för år 1912 (efter Herrar C. A. Resare och C. J. Wennberg);
- 17:o) Val af två ledamöter i Styrelsen för Tekniska Afton- och Söndagsskolan för tiden till den 1 jan. 1915 (efter Herrar P. F. Yhnell och A. Svanström);
- 18:o) Val af en ledamot i Styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor för tiden till den 1 jan. 1915 (efter Fru Emma Dyrssen) samt af en ledamot i samma styrelse för tiden till den 1 jan. 1914 (efter Herr V. Vendel);
- 19:o) Val af två suppleanter i Styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor för år 1912 (efter Fruarna Maria Schotte och Anna Lundblad);
- 20:o) Val af en ledamot i Badhusstyrelsen för tiden till den 1 jan. 1915 (efter Herr A. Dahlman);
- 21:o) Val af två suppleanter i Badhusstyrelsen för år 1912 (efter Herrar H. Söderbaum och H. Severin);
- 22:o) Val af en ledamot i Terminsavgiftsnämnden för åren 1912 och 1913 (efter Herr A. Forssell);
- 23:o) Val af en suppleant i Terminsavgiftsnämnden för åren 1912 och 1913 (efter Herr J. Stenström);
- 24:o) Val af examensvitnen vid realskoleexamen för år 1912 (efter Herrar A. Nerman, M. Hellberg, F. Lovén och A. Forssell);
- 25:o) Val af suppleanter för examensvitnen vid realskoleexamen för år 1912 (efter Herrar S. Gullström, T. Osterman, G. Oldevig och C. O. Ahlmark);
- 26:o) Val af en ledamot i Styrelsen för Mariebergsskogens skötsel och vård (efter Herr C. G. Wikström);
- 27:o) Val af en ledamot i Folkskolestyrelsen för tiden till den 1 jan. 1913 (efter Herr V. Vendel);
- 28:o) Val af ledamöter i stadens taxeringsnämnder för år 1912;
- 29:o) Val af suppleanter i stadens taxeringsnämnder för år 1912;
- 30:o) Val af fem ledamöter i nämnden för utdelning år 1912 af räntan å fonden Mæchels gåfva;
- 31:o) Val af inventerings- och besigtningmän för år 1912;
- 32:o) Val af Stadsfullmäktiges ombud vid mantalsskrifningarna år 1912;
- 33:o) Val af en ledamot i kommittén för verkställande af undersökning, om och i hvilken form det s. k. vårdarsystemet kunde införas i stadens fattigvård (efter Herr R. Nyström);
- 34:o) Val af tre sakrevisorer för granskning af stadens styrelser och delegationers räkenskaper och förvaltning för år 1912 (efter Herrar Josef Löfberg, J. Mæchel och K. J. Swensén) samt val af två suppleanter för dem (efter Herrar C. G. Olsson och Aug. Asp-lund);
- 35:o) Val af två sifferrevisorer för granskning af stadens styrelser och delegationers räkenskaper för år 1912 (efter Herrar O. Viridén och K. J. Ahgren)

- samt val af två suppleanter för dem (efter Herrar H. Ullman och A. Låftman);
- 36:o) Val af en revisor för granskning af allmänna läroverkets Byggnadsfonds räkenskaper och förvaltning för år 1911 (efter Herr A. Sandwall (samt val af en suppleant för denne revisor (efter Herr A. Austrin);
- 37:o) Val af två revisorer för granskning af Karlstads spritförsälningbolags räkenskaper och förvaltning för år 1911 (efter Herrar J. Noréus och K. J. Ahgren) samt val af två suppleanter för dem (efter Herrar Per Agren och A. Henriksson);
- 38:o) Val af en revisor för Karlstads läsestugors och folkköks räkenskaper för hyresåret 1910—1911 (efter Herr G. Mæchel);
- 39:o) Beredningsutskottets utlåtande öfver dels Nämndens för uppgörande af förslag rörande användningen af anslaget till nykterhetens främjande skrivelse i fråga om 1911 års anslag till sagda ändamål och dels Styrelsens för Karlstads läsestugor och folkkök redogörelse för nämnda anstalters verksamhet under det senaste arbetsåret samt begäran om anslag för arbetsåret den 1 oktober 1911—den 30 september 1912;
- 40:o) D:o d:o i anledning af Magistratens skrivelse med infördrande af Stadsfullmäktiges förklaring i anledning af anförda besvär öfver Kungl. Kammarrättens utslag den 15 mars 1911 i fråga om J. Jacobssons aktiebolags inkomsttaxering i Karlstad år 1909;
- 41:o) D:o d:o i anledning af Magistratens skrivelse med infördrande af Stadsfullmäktiges yttrande öfver Hilma Sara Johanna Aströms ansökan om tillstånd till utskänkning af vin och öl i förening med matservering i Hotell Drottis lokaler i gården N:o 162 vid Järnvägs-gatan här i staden;
- 42:o) D:o d:o öfver Magistratens framställning angående löneförhöjning åt exekutionsvaktmästarne här i staden;
- 43:o) D:o d:o öfver Drätselkammarens framställning om anslag till gatuarbeten under år 1912;
- 44:o) D:o d:o öfver Drätselkammarens framställning om anslag för år 1912 till underhållsarbeten å stadens landsvägar;
- 45:o) D:o d:o öfver Drätselkammarens framställning om anslag för år 1912 till reparationsarbeten å stadens underkammarens vård stående byggnader;
- 46:o) D:o d:o öfver Drätselkammarens framställning angående täckande af hafda utgifter för donationsjord;
- 47:o) D:o d:o öfver utredningsmännens i aflidne godsägaren Hjalmar Lagerlöfs dödsbo framställning angående utbetalning af medel ur Lagerlöfska fonden;
- 48:o) D:o d:o öfver Styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning angående godkännande af förslag till kontrakt rörande leverans af gas till Kungl. Värmlands Regimentes kasern-etablissemang;
- 49:o) D:o d:o öfver Brandstyrelsens framställning om afskrifning å stadens under Styrelsens vård stående lösa egendom;
- 50:o) D:o d:o öfver Hälsovårdsnämndens framställning angä-

- ende anslag för skötseln af de allmänna afstjälpningsplatserna;
- 51:o) D:o d:o öfver Styrelsens för Värmlands naturhistoriska och fornminnesförening framställning om anslag för räkenskapsåret den 1 juli 1911—den 30 juni 1912;
- 52:o) D:o d:o öfver Herr Dahlmans motion rörande föranstaltande om undersökning af Klarälfvens vatten samt eventuellt vidtagande af åtgärder till förhindrande af dess förorenande;
- 53:o) D:o d:o öfver Herr Hellbergs
- med fleres motion angående tillsättande af en kommitté för uppgörande af förslag till nya ordningsföreskrifter för detaljhandeln med brännvin och andra spirituösa drycker här i staden;
- 54:o) D:o d:o i anledning af Magistratens resolution med öfverlämnande af länets landstings framställning om anslag till en offentlig arbetsförmedlingsanstalt för Värmlands län samt om val af två ledamöter med suppleanter i anstaltens styrelse äfvensom en revisor med suppleant.
-

PROTOKOLL

hållet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 21 December 1911.

§ 161.

Vid upprop befanns Herr Karlsson på grund af bortovaro från staden från sammanträdet frånvarande; Och godkändes förfallet af Stadsfullmäktige.

§ 162.

Att jämte Herr Ordföranden torsdagen den 28 dennes kl. 2 e. m. å Drätselkammarens sessionsrum justera dagens protokoll utsågos Herrar Nyberg och Svensson.

§ 163.

Följande ärenden remitterades för yttrandens afgifvande:

A) Till Beredningsutskottet:

1:o) Magistratens resolution med inforordande af Stadsfullmäktiges yttrande öfver belänkande med förslag till förordning angående fastighetsregister för stad med mera;

2:o) Herr Hellbergs motion om ändrade bestämmelser rörande Valnämndens förslag till val.

B) Till Drätselkammaren:

Folkskolestyrelsens förslag till reglemente för Karlstads folkskoleväsen i de delar, om hvilka det tillkomme Stadsfullmäktige att besluta.

§ 164.

Föredrogs och godkändes följande afsägelse:

Till Karlstads Stadsfullmäktige!

Undertecknad, hvilken sedan 1899 varit ordinarie ledamot af Karlstads Fattigvårdsstyrelse, anhåller härmed, att fr. o. med detta års utgång erhålla befrielse från nämnda uppdrag.

Karlstad den 9 dec. 1911.

ALBIN FORSSELL.

Och bestämdes, att val af ledamot i Fattigvårdsstyrelsen efter Herr Forssell skulle förrättas vid dagens sammanträde.

§ 165.

Från Majoren Th. Helleberg hade inkommit följande skrivelse:

Till Herrar Stadsfullmäktige, Karlstad.

Då Herrar Stadsfullmäktige den 25 februari 1910 utsågo, bland andra, undertecknad till ledamot i den s. k. materialgårdskommittén, skedde detta, såsom af ordalydelsen i § 39 af Stadsfullmäktiges protokoll för denna dag framgår, på den grund, att jag då tjänstgjorde som ordf. i Hamnstyrelsen.

Sedan jag nu afgått från Hamnstyrelsen, och då min tid i öfrigt är strängt upptagen af tjänstegöromål, får jag vördsamt anhålla om befrielse från förenämnda uppdrag.

Karlstad den 17 December 1911.

TH. HELLEBERG.

Stadsfullmäktige godkände den gjorda afsägelsen och bestämde, att val af en ledamot i Materialgårdskommittén efter Herr Helleberg skulle förrättas vid Stadsfullmäktiges första sammanträde nästkommande år.

§ 166.

Angående entledigande från ledamotskap i Styrelsen för Karlstads läsestugor och folkkök hade Herrar Andre Stadsläkaren H. Severin och Handlanden Alfr. Nyberg till Stadsfullmäktige ingifvit följande särskilda skrivelser:

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Undertecknad anhåller härmed vördsamt att på grund av hopade göromål befrias från uppdraget att vara medlem i Styrelsen för Folkköket och Läsestugan.

Karlstad 21 dec. 1911.

HUGO SEVERIN.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Undertecknad anhåller härmed om entledigande från uppdraget, att vara ledamot af Styrelsen för Karlstads Läseslugor och Folkkök.

Karlstad den 20 dec. 1911.

ALFR. NYBERG.

De gjorda afsägelserna godkändes af Stadsfullmäktige, och bestämdes tillika, att val af ledamöter i Styrelsen för Läseslugorna och Folkköket efter Herrar Severin och Nyberg skulle förrättas vid Stadsfullmäktiges första sammanträde nästkommande år.

§ 167.

Föredrogs en från Herrar Hj. Nisbeth, Karl Sätterman och L. Rydén till Stadsfullmäktige inkommen skrifvelse, däri sökandena hemställt, att åtgärder måtte vidtagas för iståndsättande på stadens bekostnad af den s. k. Romstadsvägen.

Som framställningen ej blifvit upptagen som motion af någon ledamot i Stadsfullmäktige samt ej heller på annat sätt i sådan ordning inkommit, att densamma kunde af Stadsfullmäktige till behandling upptagas, funno Stadsfullmäktige den ingifna skrifvelsen ej kunna till någon Stadsfullmäktiges vidare åtgärd föranleda.

§ 168.

Bestämdes, att i dagens protokoll skulle intagas följande till Stadsfullmäktige inkomna meddelande från Carnegiestiftelsen:

Carnegiestiftelsen, grundad af Mr Andrew Carnegie i ändamål att bringa ekonomisk hjälp, i fall af behof, eller utdela belöningar med anledning af utförda hjältemodiga handlingar, utbeder sig härmed allmänhetens medverkan för att kunna rätt fylla den uppgift, som den människovänlige stiftaren afsett med stiftelsen. I afseende härå vill stiftelsen meddela:

För att handling skall kunna blifva föremål för stiftelsens åtgärd måste den uppfylla följande *hufvudvillkor*:

1. vara utförd efter ingången af år 1912, då stiftelsen träder i verksamhet; dock torde det ej vara uteslutet att stiftelsen, om den så pröfvar skäligen, kan bevilja understöd med anledning af handling, utförd under tiden från den 6 oktober 1911, då stadgar för stiftelsen fastställdes,
2. hafva afsett räddande af människolif,
3. varit förenad med lifsfara för den handlande,

4. hafva ägt rum inom svenskt område eller å eller från svenskt fartyg utom svenskt område,
5. varit frivillig eller, om den utförts under utöfning af tjänst eller plikt, hafva innefattat en högre grad af själfuppgifvelse än plikten kan anses hafva bjudit.

Om och när handling blifvit utförd, som uppfyller nämnda villkor, vore önskligt att stiftelsen omedelbart erhöles underrättelse därom, upptagande:

1. noggrann beskrifning af handlingens förlopp, stället och tiden för densamma,
2. de närmare omständigheter i öfrigt, hvilka kunna vara ägnade att för stiftelsens styrelse klargöra handlingens beskaffenhet och graden af visadt hjältemod,
3. de personers namn och adress, hvilka åsett eller eljes kunna lämna säkra upplysningar om händelsen,
4. därest handlingen haft till följd, att utöfvaren af densamma blifvit skadad eller lidit förlust, närmare upplysningar härom samt om hans ekonomiska omständigheter,
5. om handlingen medfört, att dess utöfvare omkommit, efterlämnande hustru, barn eller andra närmare anhöriga, noggranna uppgifter om dessa personer, deras ålder och kön äfvensom upplysning om de förhållanden, hvaruti de efterlevande befinna sig.

Underrättelser i ofvan angifna delar kunna med posten äfven i obetaldt bref insändas till Carnegie-stiftelsen under adress Stockholm.

STYRELSEN.

§ 169.

På förslag af Beredningsutskottet beslöto Stadsfullmäktige, att val af ledamöter och suppleanter i stadens taxeringsnämnder för år 1912 skulle förrättas vid dagens sammanträde samt att Fullmäktige därvid för sin del skulle utse fem ledamöter och fem suppleanter i hvardera af stadens två taxeringsnämnder för sagda år.

§ 170.

Vid härefter med slutna sedlar företagna val utsågos:

- 1:o) Till ledamöter i Drätselkammaren för tiden $\frac{1}{1}$ 1912— $\frac{31}{12}$ 1914 Herrar Lektorn V. Vendel och Landsfiskalen J. Noréus;
- 2:o) till vice Ordförande i Fattigvårdsstyrelsen för tiden $\frac{1}{1}$ 1912— $\frac{31}{12}$ 1914 Herr Kassören A. O. Alstermark;

3:o) till ledamot i Fattigvårdsstyrelsen för tiden $\frac{1}{1}$ — $\frac{31}{12}$ 1912 Herr Fabrikören Axel Svensson;

4:o) till ledamöter i Hamnstyrelsen för tiden $\frac{1}{1}$ 1912— $\frac{31}{12}$ 1914 Herrar Handlanden C. F. Berg och Ingenjören H. Edlund;

5:o) till ledamot i Styrelsen för vatten- och Gasverken för tiden $\frac{1}{1}$ 1912— $\frac{31}{12}$ 1914 Herr Apotekaren S. Gullström;

6:o) till ledamot i Trädgårdsstyrelsen för tiden $\frac{1}{1}$ 1912— $\frac{31}{12}$ 1914 Herr Lektorn C. Fristedt;

7:o) till ledamöter i Brandstyrelsen för tiden $\frac{1}{1}$ 1912— $\frac{31}{12}$ 1914 Herrar Öfverstelöjtnanten C. H. Nisbeth och Fabrikören G. A. Falk;

8:o) till ledamöter i Brandstodskommittén för försäkring af fast egendom i städernas bolag för nästa år Herrar Bokhandlaren A. Nerman, Fabrikören G. A. Falk och Stadsbyggmästaren Carl Crispin;

9:o) till ledamöter i Styrelsen för Tekniska Afton- och Söndagsskolan för tiden $\frac{1}{1}$ 1912— $\frac{31}{12}$ 1914 Herrar Bundtmakaren J. E. Johansson och Majoren A. Svanström;

10:o) till ledamot i Styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor för tiden $\frac{1}{1}$ 1912— $\frac{31}{12}$ 1914 Fru Emma Dyrssen;

11:o) till ledamot efter Lektorn V. Vendel i Styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor för tiden $\frac{1}{1}$ 1912— $\frac{31}{12}$ 1913 Herr Bankdirektören T. Osterman;

12:o) till ledamot i Badhusstyrelsen för tiden $\frac{1}{1}$ 1912— $\frac{31}{12}$ 1914 Herr Rektorn A. Dahlman;

13:o) till ledamot i Terminsavgiftsnämnden för åren 1912 och 1913 Herr Boktryckaren A. Forssell;

14:o) till examensvittnen vid realskoleexamen för nästa år Herrar Bokhandlaren A. Nerman, Filosofie doktorn F. Lovén, Boktryckaren A. Forssell och Apotekaren S. Gullström;

15:o) till ledamot efter Jägmästaren C. G. Wikström i Styrelsen för Mariebergsskogens skötsel och vård Herr Länsjägmästaren A. Nilsson;

16:o) till ledamot efter Lektorn V. Vendel i Folkskolestyrelsen för tiden $\frac{1}{1}$ — $\frac{31}{12}$ 1912 Herr Rådmannen E. Lundblad;

17:o) till ledamöter i Taxeringsnämnden för år 1912 inom stadens första distrikt Herrar Boktryckaren A. Forssell, Fabrikören K. A. Falk, Kaptenen R. Huss, Skräddaren A. Löfgren och Skomakaren W. Wahlström;

18:o) till ledamöter i Taxeringsnämnden för år 1912 inom stadens andra distrikt Herrar Kassören A. O. Alstermark, Materialförvaltaren J. A. Håkansson, Fabrikören R. Ternqvist, Handlanden Carl Nyman och Kyrkoskrifvaren J. E. Andersson;

19:o) till ledamöter i Nämnden för utdelning år 1912 af räntan å fonden Møechels gåfva Fru Ida Hedström, Kamreraren J. Mæchel, Bankkassören G. Mæchel, Fröken Maria Ros och Syslomanen A. W. Adde;

20:o) till inventerings- och besiktningsmän för år 1912 för stadens under Drätselkammarens vård stående lösa egendom Herrar Bokhandlaren H. Andersson, Handlanden C. G. Olsson, Järnhandlanden H. Geijer, Ingeniören W. Nyström och Tillsyningsläraren David Karlström;

21:o) till inventerings- och besiktningsmän för år 1912 för stadens under Styrelsens för Vatten- och Gasverken vård stående egendom Herrar Ingeniören E. J. Rydahl och Smeden A. R. Södergren;

22:o) till inventerings- och besiktningsmän för år 1912 för stadens under Fattigvårdsstyrelsens och Hälsovårdsnämndens vård stående egendom Herrar Fabrikören M. Brattström och Järnhandlanden Fr. Nygren;

23:o) till inventerings- och besiktningsmän för år 1912 för stadens under Hamn- och Trädgårdsstyrelsernas vård stående egendom Herrar Kaptenen Hugo Falk och Kassören O. P. Nyqvist;

24:o) till inventerings- och besiktningsmän för år 1912 för stadens under Brandstyrelsens vård stående egendom Herrar Fabrikören C. J. Wennberg och Smeden A. R. Södergren;

25:o) till Stadsfullmäktiges ombud vid mantalsskrifningarne år 1912 efter Tillsyningsmännen A. Höglind och A. E. Lind Herr förre Handlanden Thure Byttners;

26:o) till ledamot efter Kamreraren R. Nyström i Kommittén för verkställande af undersökning, om och i hvilken form det s. k. vårdaresystemet kunde införas i stadens fattigvård, Herr Kassören A. O. Alstermark;

27:o) till suppleanter i Drätselkammaren för tiden $1/1$ 1912— $31/12$ 1914 Herrar Fabrikören K. A. Falk och Boktryckaren E. Ankers;

28:o) till suppleanter i Hamnstyrelsen för nästa år att tjänstgöra i här nämnd ordning Herrar Boktryckaren A. Forssell, Grosshandlaren Josef Löfberg och Kaptenen Hjalmar Nisbeth;

29:o) till suppleanter i Styrelsen för Vatten- och Gasverken för nästa år att tjänstgöra i här nämnd ordning Herrar Andre Stadsläkaren H. Severin och Boktryckaren E. Ankers;

30:o) till suppleanter i Trädgårdsstyrelsen för nästa år att tjänstgöra i här nämnd ordning Herrar Filosofie doktorn G. M. Ydén och Öfversångsläraren N. Fr. Lindh;

31:o) till suppleanter i Brandstyrelsen för nästa år att tjänstgöra i här nämnd ordning Herrar Kaptenen R. Huss och Fabrikören K. A. Falk;

32:o) till suppleanter i Brandstodskommittén för försäkring af fast egendom i städernas bolag för nästa år att tjänstgöra i här nämnd ordning Herrar Byggmästaren J. O. Jonsson och Fabrikören C. J. Wennberg;

33:o) till suppleanter i Styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor för nästa år att tjänstgöra i här nämnd ordning Fruarne Anna Helleberg och Greta Gullström;

34:o) till suppleanter i Badhusstyrelsen för nästa år att tjänstgöra i här nämnd ordning Herrar Förste Stadsläkaren H. Söderbaum och Andre Stadsläkaren H. Severin;

35:o) till suppleant i Terminsavgiftsnämnden för åren 1912 och 1913 Herr Kronofogden J. Stenström;

36:o) till suppleanter för examensviltnen vid realskoleexamen för nästa år att tjänstgöra i här nämnd ordning Herrar Bankdirektören T. Osterman, Majoren G. Oldevig, Öfverstelöjtnanten C. O. Ahlmark och Kaptenen Karl Kaijser;

37:o) till suppleanter i Taxeringsnämnden för år 1912 inom stadens första distrikt Herrar Träarbetaren Carl Lundgren, Handlanden C. G. Olsson, Handlanden W. Lefrén, Handlanden Alfr. Nyberg och Hamnkassören Iwar Olsson;

38:o) till suppleanter i Taxeringsnämnden för år 1912 inom stadens andra distrikt Herrar Byggmästaren C. J. Magnusson, Ingeniören Karl Wennberg, Fabrikören C. A. Broberg, Bokhållaren P. A. Palm och Inspektören Johan Gillstedt;

39:o) till sakkvistorer för granskning af stadens styrelser och delegationers räkenskaper och förvaltning för år 1912 Herrar Kamreraren J. Mæchel, Gårdägaren K. J. Svensén och Handlanden C. G. Olsson samt till deras suppleanter att tjänstgöra i här nämnd ordning Herrar Bankkassören Aug. Asplund och Bankbokhållaren O. Wiridén;

40:o) till sifferrevisorer för granskning af stadens styrelser och delegationers räkenskaper för år 1912 Herrar Bankkassören K. J. Åhgren och f. d. Stationsinspektören H. Ullman samt till deras suppleanter att tjänstgöra i här nämnd ordning Herrar Kaptenen A. Låftman och Bankkassören G. Mæchel;

41:o) till stadens revisor för granskning af allmänna läroverkets Byggnadsfonds räkenskaper och förvaltning år 1911 Herr Bankdirektören A. Sandwall samt till dennes suppleant Herr Kassadirektören A. Austrin;

42:o) till stadens revisorer för granskning af Karlstads spritförsäljningsbolags räkenskaper och förvaltning år 1911 Herrar Landsfiskalen J. Noréus och Bankkassören K. J. Åhgren samt till deras suppleanter att tjänstgöra i här nämnd ordning Herrar Kaptanen Per Ågren och Bankkamreraren A. Henriksson;

43:o) till revisor för granskning af Karlstads läsestugors och folkköks räkenskaper och förvaltning för hyresåret 1910—1911 Herr Bankkassören G. Mæchel.

§ 171.

Rörande användningen af 1911 års anslag till nykterhetens främjande hade vederbörande nämnd till Stadsfullmäktige inkommit med följande förslag:

Se Serien A. N:o 11; sid. 2.

Häröfver hade Drätselkammaren afgifvit följande utlåtande:

Se Serien A. N:o 11; sid. 5.

I sammanhang med detta ärende företogo nu Stadsfullmäktige till behandling Styrelsens för Karlstads läsestugor och folkkök redogörelse för nämnda anstalters verksamhet under det senaste arbetsåret samt begäran om anslag för arbetsåret den 1 oktober 1911—den 30 september 1912, så lydande:

Se Serien A. N:o 11; sid. 7.

I detta ärende hade Drätselkammaren utlåtit sig sålunda:

Se Serien A. N:o 11; sid. 10.

Beredningsutskottet hade uppå remiss afgifvit ett för båda ifrågavarande ärenden gemensamt utlåtande, hvilket lydde sålunda:

Se Serien A. N:o 11; sid. 11.

I dessa ärenden uppstod nu en liflig diskussion, hvarunder yrkades

af *Herr Severin* bifall till Beredningsutskottets förslag med den ändring, att hyresbidraget till Haga läsestuga bestämdes till 400 kronor i stället för af Beredningsutskottet föreslagna 200 kronor,

af *Herr Nerman*, att Beredningsutskottets förslag måtte bifallas samt att Stadsfullmäktige häröfver måtte såsom tillägg till hvad Utskottet föreslagit göra det uttalande, att åtskilliga af de å läsestugorna tillgängliga tidningarne syntes böra utbylas mot tidskrifter af mera litterärt innehåll, samt

af *Herr Huss*, att Stadsfullmäktige måtte bifalla Beredningsutskottets förslag med det tillägg, att ett bestämdt belopp skulle anvisas till bestridande af omkostnaderna för räkenskapsföringen vid dessa anstalter samt att Styrelsen för läsestugorna och folkköket finge uppdrag att till Stadsfullmäktige inkomma med förslag rörande storleken af nämnda belopp.

Efter särskilda propositioner i enlighet med Beredningsutskottets hemställan i fråga om storleken af hyresbidraget till Haga läsestuga samt å bifall till Herr

Severins i detta hänseende framställda yrkande beslöto Stadsfullmäktige, efter votering, med 20 röster mot 14, som tillfölo Herr Severins yrkande, att, i enlighet med Beredningsutskottets förslag, bestämma nämnda hyresbidrag till ett belopp af 200 kronor.

Härefter framställdes särskilda propositioner jämlikt Herr Huss' yrkande samt å bifall till Beredningsutskottets förslag oförändradt, och beslöto Stadsfullmäktige därvid, efter votering, med 19 röster mot 16, som afgåfvos för bifall till sistnämnda förslag, att bifalla Herr Huss' yrkande.

Till sist bifölo Stadsfullmäktige jämväl det af Herr Nerman i ärendet framställda yrkande.

Stadsfullmäktige hade sålunda beslutit bifalla Beredningsutskottets förslag med de särskilda tillägg därtill, som af Herrar Huss och Nerman föreslagits.

§ 172.

Stadsfullmäktiges förklaring hade inforrats i anledning af anförda besvär öfver Kungl. Kammarrättens utslag den 15 mars 1911 i fråga om J. Jacobssons aktiebolags inkomsttaxering i Karlstad år 1909.

Uti detta ärende hade Beredningsutskottet uppå remiss afgifvit följande utlåtande:

Se Serien A. N:o 11; sid. 15.

Stadsfullmäktige beslöto bifalla hvad Utskottet i detta ärende hemställt.

§ 173.

Stadsfullmäktiges yttrande hade inforrats öfver Hilma Sara Johanna Åströms hos Konungens Befallningshafvande i länet gjorda ansökan om tillstånd till utskänkning af vin och öl i förening med matservering i Hotell Drotts lokaler i gården N:o 162 vid Järnvägsgatan här i staden, där Sara Fredrika Andersson för närvarande idkade enahanda utskänkning.

Uti detta ärende hade Beredningsutskottet afgifvit utlåtande; Och beslöto nu Stadsfullmäktige, i enlighet med hvad Utskottet därvid hemställt, att såsom inforradt yttrande öfver ifrågavarande ansökan till densamma tillstyrka bifall under enahanda villkor, som gällt för Sara Fredrika Andersson samt under förutsättning, att det Sara Fredrika Andersson meddelade tillstånd samtidigt återkallades.

Se Serien A. N:o 11; sid. 17.

§ 174.

Angående löneförhöjning åt exekutionsvaktmästarne här i staden hade Magistraten hos Stadsfullmäktige gjort följande framställning:

Se Serien A. N:o 11; sid. 20.

Häröfver hade Drätselkammaren och Beredningsutskottet afgifvit så lydande utlåtanden:

Se Serien A. N:o 11; sid, 24.

Under öfverläggningen yrkades

dels af Herr Noréns bifall till Beredningsutskottets förslag med det tillägg, att de nu tjänstgörande exekutionsvaktmästarne skulle, för ålderstilläggens bestämmande, få tillgodoräkna sig föregående ordinarie anställning i stadens poliskår,

och dels af Herrar Clarholm och Vendel, att Stadsfullmäktige måtte öfverlämna handlingarne i ärendet till Magistraten under anhållan, att Magistraten ville verkställa utredning, om och i hvad mån exekutionsvaktmästarne här i staden kunde tillerkännas högre indrifningsavgifter än de nu utgående samt med ledning häraf upprätta nytt förslag till deras aflöningsförmåner att utgå dels i kontant lön och dels i indrifningsavgifter.

Stadsfullmäktige beslöto bifalla, hvad Herrar Clarholm och Vendel i ärendet föreslagit.

Tillika beslöto Stadsfullmäktige hos Magistraten anhålla, att det förslag i frågan, som komme att af Magistraten utarbetas, måtte jämte till ärendet hörande handlingar öfverlämnas till Drätselkammaren, som hade att afgifva yttrande öfver förslaget.

§ 175.

Angående anslag till gatuarbeten under år 1912 hade Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige gjort följande framställning:

Se Serien A. N:o 11; sid. 27.

Häröfver hade Beredningsutskottet, uppå remiss, afgifvit ett så lydande utlåtande:

Se Serien A. N:o 11; sid. 29.

Och biföllo nu Stadsfullmäktige hvad Utskottet i detta ärende hemställt.

§ 176.

Hos Stadsfullmäktige hade Drätselkammaren gjort följande framställning om anslag för år 1912 till underhållsarbeten å stadens landsvägar:

Se Serien A. N:o 11; sid. 31.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet i ärendet utlåtut sig sålunda:

Se Serien A. N:o 11; sid. 32.

Hvad Utskottet sålunda hemställt blef nu af Stadsfullmäktige bifallet.

§ 177.

Angående anslag för år 1912 till reparationsarbeten å stadens under Kammarens vård stående byggnader hade Drättselkammaren hos Stadsfullmäktige gjort en så lydande framställning:

Se Serien A. N:o 11; sid. 33.

Häröfver hade Beredningsutskottet afgifvit följande utlåtande:

Se Serien A. N:o 11; sid. 34.

Och biföllo Stadsfullmäktige, hvad Utskottet sålunda föreslagit.

§ 178.

Angående täckande af hafda utgifter för donationsjord hade Drättselkammaren hos Stadsfullmäktige gjort följande framställning:

Se Serien A. N:o 11; sid. 35.

Till denna framställning hade Beredningsutskottet i afgifvet utlåtande tillstyrkt bifall.

Under öfverläggningen anförde Herr af Geijersstam, att Magistraten i sammanhang med generalförslaget till utgifter och inkomster för staden år 1912 föreslagit, att ett belopp af 26,000 kronor utgörande utgifter för donationsjord, i hvilket belopp ifrågavarande 17,351 kronor 26 öre inginge, måtte tagas ur den genom Stadsfullmäktiges beslut den 30 December 1907 afsatta fonden för "framtida jordförvärf", samt att Beredningsutskottet, efter det Utskottets utlåtande uti förevarande ärende afgifvits, tillstyrkt Magistratens onförmälda förslag, och hemställde Herr af Geijersstam fördenskull, att Drättselkammarens ifrågavarande framställning ej måtte till någon Stadsfullmäktiges vidare åtgärd föranleda.

Stadsfullmäktige biföllo, hvad Herr af Geijersstam sålunda hemställt.

§ 179.

Angående utbetalning af medel ur Lagerlöfska fonden hade utredningsmännen i afidne godsägaren Hjalmar Lagerlöfs dödsbo hos Stadsfullmäktige gjort följande framställning:

Se Serien A. N:o 11; sid. 36.

I detta ärende hade Drättselkammaren och Beredningsutskottet afgifvit så lydande utlåtanden:

Se Serien A. N:o 11; sid. 37.

I enlighet med af Herr Noréns under öfverläggningen framställt yrkande om tillägg till Beredningsutskottets förslag, dels i fråga om tiden för utbetal-

ningarnes början och dels angående utbetalningen af medel till sjuksköterskehjälp, beslöto Stadsfullmäktige

att bifalla Drätselkammarens i ärendet framställda förslag med de ändringar, dels att ifrågavarande medel skulle från stadskassan utbetalas med 2,000 kronor årligen, räknadt från och med år 1911, däraf 1,000 kronor till Lasarettsdirektionen i Karlstad och 1,000 kronor till Konungens Befallningshafvande i Värmlands län,

och dels att den af Drätselkammaren föreslagna föreskriften angående utbetalning från Konungens Befallningshafvande af medel till sjuksköterskehjälp skulle erhålla följande lydelse:

“3:o) Då provinsialläkaren i Näs distrikt på grund af egna iakttagelser under sjukresor eller efter anmälan af vederbörande kommunalnämnd eller fattigvårdsstyrelse finner behof af sjuksköterskehjälp föreligga och den sjuke eller hans närmaste anhöriga icke förmå bekosta sådan hjälp, skola härtill erforderliga medel från fondens ränteafkastning, därest sådan finnes tillgänglig, af Konungens Befallningshafvande på provinsialläkarens rekvisition utbetalas.”

§ 180.

Angående godkännande af vissa ändringar i det af Stadsfullmäktige förut godkända förslag till kontrakt rörande leverans af gas till Kungl. Värmlands Regementes kasernetablissemment hade Styrelsen för Vatten- och Gasverken hos Stadsfullmäktige gjort följande framställning:

Se Serien A. N:o 11; sid. 40.

Uti detta ärende hade Drätselkammaren och Beredningsutskottet uppå remiss afgifvit utlåtanden, varande Utskottets af följande lydelse:

Se Serien A. N:o 11; sid. 43.

Stadsfullmäktige beslöto bifalla, hvad Utskottet sålunda hemställt.

§ 181.

I enlighet med hvad Brandstyrelsen hemställt samt Beredningsutskottet uti afgifvet yttrande tillstyrkt medgäfvu nu Stadsfullmäktige, att nedsättningar och afskrifningar å stadens under styrelsens vård stående lösa egendom finge ske till ett sammanlagdt belopp af 3,857 kronor 80 öre.

Se Serien A. N:o 11; sid. 44.

§ 182.

Hos Stadsfullmäktige hade Hälsovårdsnämnden gjort följande framställning angående anslag för skötseln af de allmänna afstjälpningsplatserna:

Se Serien A. N:o 11; sid. 45.

Drätselkammaren och Beredningsutskottet hade uti afgifna yttranden tillstyrkt framställningen, därvid Utskottet utlåtitt sig sålunda:

Se Serien A. N:o 11; sid. 47.

Hvad Utskottet föreslagit blef nu af Stadsfullmäktige bifallet.

§ 183.

Styrelsen för Värmlands Naturhistoriska och Fornminnesförening hade hos Stadsfullmäktige gjort följande framställning om anslag för räkenskapsåret den 1 juli 1911—den 30 juni 1912:

Se Serien A. N:o 11; sid. 48.

Häröfver hade Drätselkammaren och Beredningsutskottet afgifvit tillstyrkande utlåtanden, varande Utskottets af följande lydelse:

Se Serien A. N:o 11; sid. 50.

Och biföllo Stadsfullmäktige Utskottets i ärendet gjorda hemställan.

§ 184.

Angående föranstaltande om undersökning af Klarälfvens vatten m. m. hade Herr Dahlman hos Stadsfullmäktige väckt en så lydande motion:

Se Serien A. N:o 11; sid. 51.

Uti detta ärende hade Styrelsen för Vatten- och Gasverken, Hälsovårdsnämnden och Beredningsutskottet uppå remiss afgifvit följande utlåtanden:

Se Serien A. N:o 11; sid. 52.

Och biföllo nu Stadsfullmäktige hvad Beredningsutskottet i ärendet hemställt.

§ 185.

Angående tillsättande af en kommitté för uppgörande af förslag till ordningsföreskrifter för detaljhandeln med brännvin och andra spirituösa drycker här i staden hade Herr Hellberg med flere hos Stadsfullmäktige väckt en så lydande motion:

Se Serien A. N:o 11; sid. 54.

Häröfver hade Beredningsutskottet afgifvit följande utlåtande:

Se Serien A. N:o 11; sid. 58.

Hvad Utskottet sålunda hemställt blef nu af Stadsfullmäktige bifallet.

§ 186.

I enlighet med Stadsfullmäktiges förut denna dag fattade beslut företogs nu med slutna sedlar val af ledamöter och suppleanter i kommittén för uppgörande af förslag till nya ordningsföreskrifter för detaljhandeln med brännvin och andra spirituösa drycker här i staden, och utsågos härvid till ledamöter i nämnda kommitté Herrar Kaptenen H. Ziegler, Handlanden Alfr. Nyberg, Boktryckaren E. Ankers, Redaktören M. Hellberg och Gårdägaren K. J. Svensén samt till deras suppleanter att tjänstgöra i här nämnd ordning Herrar Länsjägmästaren A. Nilsson och Folkskolläraren E. V. Gelin samt Fröken Anna Ljungqvist.

Härjämte uppdrogo Stadsfullmäktige åt Herr Kaptenen H. Ziegler att sammankalla kommittén.

§ 187.

Hos Stadsfullmäktige hade Värmlands läns landsting uti framställning, som blifvit af Magistraten öfverlämnad till Stadsfullmäktige, hemställt om anslag till en offentlig arbetsförmedlingsanstalt för Värmlands län samt tillika anhållit, att val af två ledamöter med suppleanter i anstaltens styrelse äfvensom en revisor med suppleant måtte af Stadsfullmäktige företagas.

Landstingets berörda framställning lydde sålunda:

Se Serien A. N:o 11; sid. 59.

Häröfver hade Styrelsen för Karlstads Arbetsförmedlingsanstalt, Drätselkammaren och Beredningsutskottet uppå remiss afgifvit utlåtanden, varande Utskottets af följande lydelse:

Se Serien A. N:o 11; sid. 61.

Stadsfullmäktige beslöto bifalla, hvad Utskottet i ärendet föreslagit.

§ 188.

Vid härefter med slutna sedlar företagna val utsågos:

1:o) Till ledamot i Styrelsen för Värmlands läns arbetsförmedlingsanstalt för tiden $\frac{1}{1}$ 1912— $\frac{31}{12}$ 1915 Herr Ingeniören A. Svanbom;

2:o) till ledamot i nämnda styrelse för tiden $\frac{1}{1}$ 1912— $\frac{31}{12}$ 1913 Herr Järnsvarfvaren J. H. Pettersson;

3:o) till suppleant i nämnda styrelse för tiden $\frac{1}{1}$ 1912— $\frac{31}{12}$ 1915 Herr Fabrikören Ad. Nylén;

4:o) till suppleant i nämnda styrelse för tiden $\frac{1}{1}$ 1912— $\frac{31}{12}$ 1913 Herr Plåtslagaren O. W. Karlsson;

5:o) till stadens revisor för granskning af Värmlands läns arbetsförmedlingsanstalts räkenskaper och förvaltning år 1912 Herr Bankkassören G. Mæchel samt till suppleant för honom Herr Läroverksadjunkten O. P. Moberg.

Som ofvan.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

Justeradt den 28 December 1911.

AXEL DAHLMAN.

ALFR. NYBERG.

AXEL SVENSSON.

Offentligen uppläst den 28 December 1911; betygar

På tjänstens vägnar:

IVAN FR. REGNER.

KARLSTAD 1912
KARLST.-TIDN:S A.-B:s TRYCKERI.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1911.

Den 30 December.

N:o 12.

Föredragningslista:

1:o) Remiss af inkomna ärenden; 2:o) Beredningsutskottets utlåtande öfver Drätselkammarens framställning om afkortning af restutskylder från år 1909 äfvensom från innevarande års första och andra uppbořdsstämor; 3:o) D:o d:o öfver Fattigvårdsstyrelsens framställning om löneförhöjning åt Styrelsens sekreterare; 4:o) D:o d:o öfver Fattigvårdsstyrelsens framställning om ökade löneförmåner åt tillsyningsmannen Anders Lindh; 5:o) D:o d:o öfver Hamnstyrelsens framställning om anslag för anläggning af en upphalningsbädd vid hamnen; 6:o) D:o d:o öfver Styrelsens för Vatten- och Gasverkens framställning om anslag för framdragande av gasledning till Värmlands Regementes kasern-etablissemang; 7:o) D:o d:o öfver samma Styrelses framställning om pension åt gasverksarbetaren Axel Olsson;	8:o) D:o d:o öfver samma styrelses framställning om anslag för anskaffande af en ny transformator i transformatorstationen vid Karlstads mekaniska verkstad; 9:o) D:o d:o öfver kommitterades inom Värmlands nation i Uppsala af Herr Dahlman som motion upptagna framställning om anslag för anordnande af en s. k. hembygdkurs i Karlstad; 10:o) D:o d:o öfver förre extra poliskonstapeln Anders Petter Jonssöns af Herr J. E. Johansson som motion upptagna framställning om en gratifikation för år 1912; 11:o) D:o d:o öfver Fattigvårdsstyrelsens förslag rörande fördelningen af förutdelning tillgängliga räntan å Bergerska fonden; 12:o) D:o d:o öfver samma styrelses förslag rörande de personer, som böra befrias från mantalspenningars erläggande nästa år; 13:o) D:o d:o öfver Magistratens generalförslag till utgifter och inkomster för staden år 1912.

PROTOKOLL

hållet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 30 December 1911.

§ 189.

Vid upprop befunnos Herrar C. F. Berg, på grund af sjukdom, Herrar Kullgren, Gelin, Gullström och Karlsson samt Fröken Ljungqvist, på grund af bortovaro från staden, Herr Severin, hindrad af tjänstgörömål, samt Herr Huss, på grund af förhinder, från sammanträdet frånvarande, och godkändes de anmälda förfallen af Stadsfullmäktige.

§ 190.

Att jämte Herr Ordföranden torsdagen den 4 januari 1912 kl. 2 e. m. justera dagens protokoll utsågos Herrar Zachrisson och Ankers.

§ 191.

Från Pastoratsadjunkten Claes Jacobsson hade till Stadsfullmäktige inkommit en så lydande skrifvelse;

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Härmed får jag hufvudsakligen till följd af bristande tid från och med nästa års ingång vördsamt afsäga mig uppdraget att vara ledamot i styrelsen för Karlstads läsestugor och folkkök.

Karlstad den 23 december 1911.

CLAES JACOBSSON,
pastoratsadjunkt.

Stadsfullmäktige godkände den gjorda afsägelsen och bestämde tillika, att val af en ledamot i Styrelsen för läsestugorna och folkköket efter Herr Jacobsson skulle förrättas vid Stadsfullmäktiges första sammanträde nästkommande år.

§ 192.

I enlighet med hvad Drätselkammaren hemställt samt Beredningsutskottet i uppå remiss afgifvet utlåtande tillstyrkt medgäfvu nu Stadsfullmäktige, att afkortning af restutskylder finge ske, dels från år 1909 till ett belopp af 19,873 kronor 48 öre, dels från innevarande års första uppbördsstämma till ett belopp af 16,093

kronor 2 öre och dels från innevarande års andra uppbördsstämma till ett belopp af 358 kronor.

Se Serien A. N:o 12; sid. 85.

§ 193.

Angående löneförhöjning åt Fattigvårdsstyrelsens sekreterare hade nämnda styrelse hos Stadsfullmäktige gjort följande framställning:

Se Serien A. N:o 12; sid. 86.

Häröfver hade Drätselkammaren och Beredningsutskottet afgifvit tillstyrkande utlåtanden, varande Utskottets af följande lydelse:

Se Serien A, N:o 12; sid. 88.

Under öfverläggningen yrkade Herr Lindh bifall till Beredningsutskottets förslag med den ändring, att den föreslagna högre aflöningen skulle af Stadsfullmäktige beviljas att utgå endast tillsvidare från och med år 1912; Och beslöto Stadsfullmäktige bifalla Herr Lindhs yrkande.

Stadsfullmäktige hade sålunda beslutat att fastställa aflöningen för Fattigvårdsstyrelsens sekreterare till 800 kronor för år att utgå tillsvidare från och med år 1912.

§ 194.

Angående ökade löneförmåner åt tillsyningsmannen Anders Lindh hade Fattigvårdsstyrelsen hos Stadsfullmäktige gjort en så lydande framställning:

Se Serien A. N:o 12; sid 88.

Till denna framställning hade Drätselkammaren och Beredningsutskottet uti uppå remiss afgifna utlåtanden tillstyft bifall.

Under öfverläggningen yrkade Herr Lindh bifall till Beredningsutskottets förslag med den ändring, att de föreslagna ökade löneförmånerna skulle bestämmas att utgå endast tillsvidare från och med år 1912; Och beslöto Stadsfullmäktige bifalla Herr Lindhs berörda yrkande.

Stadsfullmäktige hade sålunda beslutat, att aflöningen för tillsyningsmannen Anders Lindh skulle tillsvidare från och med år 1912 bestämmas till 1,500 kronor fast lön samt 100 kronor i hyresbidrag årligen, med skyldighet för Lindh att på kallelse af sysslomannen biträda denne vid hemortsrättsförhör, med uppgörande af statistiska uppgifter och annat skrifbiträde äfvensom för tillsyn af utackorderade barn.

§ 195.

Hos Stadsfullmäktige hade Hamustyrelsen gjort följande framställning om anslag för anläggning af en upphalningsbädd vid hamnen:

Se Serien A. N:o 12; sid. 91.

Häröfver hade Drätselkammaren och Beredningsutskottet uppå remiss afgifvit utlåtanden, varande Utskottets så lydande:

Se Serien A. N:o 12; sid. 95.

Stadsfullmäktige beslöto enhälligt bifalla hvad Beredningsutskottet sálunda hemstállt.

§ 196.

Angående anslag för framdragande af gasledning till Värmlands Regementes kasernetablissemment hade Styrelsen för Vatten- och Gasverken hos Stadsfullmäktige gjort följande framställning:

Se Serien A. N:o 12; sid. 96.

Häröfver hade Drätselkammaren och Beredningsutskottet afgifvit tillstyrkande utlåtanden, varande Utskottets så lydande:

Se Serien A. N:o 12; sid. 97.

Stadsfullmäktige biföllo enhälligt hvad Utskottet i detta ärende föreslagit.

§ 197.

På framställning af Styrelsen för Vatten- och Gasverken, hvaröfver Drätselkammaren och Beredningsutskottet, uppå remiss, afgifvit tillstyrkande utlåtanden, beslöto Stadsfullmäktige bevilja gasverksarbetaren Axel Olsson en årlig pension af 400 kronor att från och med år 1912 utgå under hans återstående lifstid, hvarjämte Stadsfullmäktige tillika föreskrefvo, att ifrågavarande pensionsbelopp skulle uppföras å Gasverkets stat samt utgå af tillgängliga medel.

Se Serien A. N:o 12; sid. 98.

§ 198.

Angående anslag för anskaffande och insättning af en ny transformator i transformatorstationen vid Karlstads mekaniska verkstad hade Styrelsen för Vatten- och Gasverken hos Stadsfullmäktige gjort följande framställning:

Se Serien A. N:o 12; sid. 100.

Uppå remiss hade Drätselkammaren och Beredningsutskottet i ärendet afgifvit tillstyrkande utlåtanden, varande Utskottets af följande lydelse:

Se Serien A. N:o 12; sid. 101.

Och beslöto Stadsfullmäktige enhälligt bifalla, hvad Utskottet sálunda hemstállt.

§ 199.

På framställning af Kommitterade inom Värmlands nation i Uppsala, hvilken framställning af Herr Dahlman upptagits som motion, samt i enlighet med af Drätselkammaren och Beredningsutskottet afgifna utlåtanden beslöto Stadsfullmäk-

tige att, för anordnandet af en s. k. hembygdskurs i Karlstad under januari månad 1912, bevilja ett anslag af 300 krouor, hvarjämte tillika bestämdes, att sålunda beviljad belopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, skulle anskaffas medelst uttaxering.

Se Serien A. N:o 12; sid. 102.

§ 200.

På af förre extra poliskonstapeln Anders Petter Jonsson gjord framställning, som af Herr Johansson upptagits som motion, beslöto nu Stadsfullmäktige, i enlighet med hvad Drätselkammaren och Beredningsutskottet tillstyrkt, att bevilja bemälda Anders Petter Jonsson en gratifikation för år 1912 af 300 kronor att af Drätselkammaren till Jonsson kvartalsvis utbetalas från stadskassan, hvarjämte tillika bestämdes, att sålunda beviljad belopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, skulle anskaffas medelst uttaxering.

Se Serien A. N:o 12; sid. 104.

§ 201.

Till Stadsfullmäktige hade Fattigvårdsstyrelsen inkommit med följande förslag till fördelning af nu för utdelning tillgängliga räntan å Bergerska donationsfonden:

Se Serien A. N:o 12; sid. 106.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet häröfver afgifvit följande yttrande:

Se Serien A. N:o 12; sid. 107.

Och biföllo Stadsfullmäktige hvad Utskottet i ärendet föreslagit.

§ 202.

Till Stadsfullmäktige hade Fattigvårdsstyrelsen ingifvit förslag rörande de personer här i staden, som nästa år på grund af fattigdom eller sjuklighet borde befrias från mantalspenningars erläggande.

Detta förslag hade af Beredningsutskottet i afgifvet utlåtande förordats till godkännande, därvid Utskottet tillika hemställt att förslaget måtte öfversändas till Magistraten för dess vidare åtgärd.

Och beslöto Stadsfullmäktige bifalla hvad Utskottet sålunda föreslagit.

Se Serien A. N:o 12; sid. 107.

§ 203.

Från Magistraten hade till Stadsfullmäktige ingifvits följande med därvid fogade handlingar så lydande generalförslag till utgifter och inkomster för staden år 1912:

Se Serien A. N:o 12; sid. 1.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet i ärendet afgifvit följande utlåtande:
Se Serien A. N:o 12; sid. 79.

Under öfverläggningen yrkade Herr Hellberg, att de i Gasverkets och Elektricitetsverkets stater upptagna anslagsbelopp för inköp af mätare å respektive 4,500 kronor och 7,000 kronor skulle anskaffas medelst uttaxering, samt att Stadsfullmäktige i följd häraf måtte bestämma uttaxeringen i förhållande till den bevillningstaxerade inkomsten till 7 procent af denna inkomst.

Efter särskilda propositioner å bifall till Beredningsutskottets förslag rörande anskaffandet af berörda anslagsbelopp samt jämlikt Herr Hellbergs i detta afseende framställda yrkande beslöto Stadsfullmäktige med 26 röster mot 2, som tillföllo Herr Hellbergs yrkande, att bifalla Beredningsutskottets nämnda förslag, hvadan Stadsfullmäktige alltså beslutit, att ifrågakvarande anslagsbelopp om tillhopa 11,500 kronor för inköp af mätare för Gas- och Elektricitetsverkens behof skulle anskaffas medelst upplåning.

Härefter beslöto Stadsfullmäktige enhälligt bifalla, hvad Beredningsutskottet i öfriga delar i detta ärende hemställt.

§ 204.

Det skulle antecknas, att Herr Borgmästaren K. J. Lindholm öfvervarit sammanträdet.

Som ofvan.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

Justeradt den 4 januari 1912.

AXEL DAHLMAN.

EMIL ANKERS. ALBIN ZACHRISON.

Offentligen uppläst den 4 januari 1912; betygar

På tjänstens vägnar:

IVAN FR. REGNER.

KARLSTAD 1912
KARLST.-TIDN:S A.-B:s TRYCKERI.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1911.

Den 2 Januari.

N:o 1.

1. Beredningsutskottets förslag till val af ledamöter och suppleanter i stadens taxeringsnämnder för år 1911.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 2 januari 1911.

§ 2.

Beredningsutskottet, som hade att afgifva förslag till ledamöter och suppleanter för innevarande år i stadens taxeringsnämnder, beslöt, -- under hemställan, att Stadsfullmäktige måtte för sin del utse fem ledamöter och sex suppleanter för hvarterdera af stadens två taxeringsdistrikt, — till ifrågavarande befattningar föreslå:

A. Inom första distriktet:

Till *ledamöter* Herrar Boktryckaren Albin Forssell, Fabrikören K. A. Falk, Kaptenen R. Huss, Skräddaren A. Löfgren och Skomakaren W. Wahlström, samt till *suppleanter* Herrar Handlanden C. G. Olsson, Träarbetaren Carl Lundgren, Hamnkassören Ivar Olsson, Handlanden W. Lefrén, Handlanden Alfr. Nyberg och Handlanden Ludvig Martin.

B. Inom andra distriktet:

Till *ledamöter* Herrar Bokhållaren A. O. Alstermark, Stufveriförmannen J. A. Håkansson, Fabrikören Axel Svensson, Handlanden K. F. Arne och Fabrikören R. Ternqvist, samt till *suppleanter* Herrar Muraren Aug. Sjögren, Kyrkoskrifvaren J. E. Andersson, Ingenjören Karl Wennberg, Byggmästaren C. J. Magnusson, Fabrikören C. A. Broberg och Bokhållaren P. A. Palm.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

REPORT ON THE PROGRESS OF THE WORK

The work has been carried out in accordance with the programme of work approved by the Council at its meeting on 15th June 1955. The main items of work have been the study of the progress of the work in the various countries, the preparation of the report on the progress of the work, and the preparation of the report on the financial position of the Commission.

The work has been carried out in accordance with the programme of work approved by the Council at its meeting on 15th June 1955. The main items of work have been the study of the progress of the work in the various countries, the preparation of the report on the progress of the work, and the preparation of the report on the financial position of the Commission.

The work has been carried out in accordance with the programme of work approved by the Council at its meeting on 15th June 1955. The main items of work have been the study of the progress of the work in the various countries, the preparation of the report on the progress of the work, and the preparation of the report on the financial position of the Commission.

The work has been carried out in accordance with the programme of work approved by the Council at its meeting on 15th June 1955. The main items of work have been the study of the progress of the work in the various countries, the preparation of the report on the progress of the work, and the preparation of the report on the financial position of the Commission.

The work has been carried out in accordance with the programme of work approved by the Council at its meeting on 15th June 1955. The main items of work have been the study of the progress of the work in the various countries, the preparation of the report on the progress of the work, and the preparation of the report on the financial position of the Commission.

The work has been carried out in accordance with the programme of work approved by the Council at its meeting on 15th June 1955. The main items of work have been the study of the progress of the work in the various countries, the preparation of the report on the progress of the work, and the preparation of the report on the financial position of the Commission.

The work has been carried out in accordance with the programme of work approved by the Council at its meeting on 15th June 1955. The main items of work have been the study of the progress of the work in the various countries, the preparation of the report on the progress of the work, and the preparation of the report on the financial position of the Commission.

The work has been carried out in accordance with the programme of work approved by the Council at its meeting on 15th June 1955. The main items of work have been the study of the progress of the work in the various countries, the preparation of the report on the progress of the work, and the preparation of the report on the financial position of the Commission.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1911.

Den 26 Januari.

N:o 2.

2. Hamnstyrelsens framställning angående aflåtande af skrifvelse till Kungl. Maj:t i anledning af det af Stadsfullmäktige i Göteborg antagna förslag till hamntaxa för nämnda stad för tiden 1911—1915.

*Utdrag av protokoll, hållet hos Hamnstyrelsen
i Karlstad den 14 Januari 1911.*

§ 5.

Vid sammanträde den 3:e sistlidne november beslöto Stadsfullmäktige i Göteborg att för sin del antaga och söka nådig stadfästelse på förslag till ny hamntaxa, vilken bland annat stadgade, att de fartyg, som i Göta älvs farled ankomme från eller avginge till inrikes orter och som förut varit från hamnavgifter befriade, skulle hädanefter vara underkastade en avgift av 5 öre per reg. ton. Då denna nya pålaga ansågs komma att menligt inverka på kanaltrafiken och sålunda bliva till skada även för Karlstads Hamn, så beslöt Hamnstyrelsen den 30 sistlidne november att till Konungens Befallningshavande i Göteborgs och Bohus län avlåta efterföljande, till Konungen ställda skrifvelse:

»I det förslag till hamntaxa för tiden 1911—1915, som Stadsfullmäktige i Göteborg den tredje innevarande november beslöto antaga, stadgas bland annat, att de i inrikes fart på Göta älv gående kanalfartygen skola vara skyldiga att erlägga hamnavgifter. Dessa avgifter torde i medeltal komma att belöpa sig på 12 kronor per resa och, med vanligen 30 à 35 resor under åtta månaders seglation, omkring 400 kr. per år. Denna höjning av rederiernas omkostnader kan ju synas ganska obetydlig, men då på grund av den skarpa konkurrensen på kanaltraden, liksom ock i följd av de jämförelsevis dryga afgifter, rederierna få vidkännas för såväl fartyg som last i Trollhätte kanal, nettobehållningen av rederiförelsen meren-

dels är skäligen ringa, så kommer den föreslagna avgiften att i många fall bliva verkligt betungande; och för att kunna bära ökade utgifter, bliva rederierna helt säkert nödsakade att höja sina frakter. En allmännare höjning av kanalfrakterna kan emellertid åstadkomma en minskning i trafiken på Trollhätte kanal och bliva till stort men för särskilt de vid norra delen av Wänern belägna hamnarna därigenom, att Bergslagernas Järnväg, som under seglationstiden tillämpar en nära 40 proc. lägre frakttariff än under övriga delen av året, komme att draga till sig en del av den godsmängd, som hittills varit förmånligare att transportera sjöledes. För Karlstads hamn bleve en minskning av trafiken av synnerlig stor olägenhet, enär staden under de senaste åren nedlagt ett betydande, upplånat kapital på sin hamns utvidgning och förbättring, så att den satts i stånd att kunna förmedla en efter Trollhätte kanals fullbordande väntad större trafik. På grund av vad sålunda anförts, och då Eders Kungl. Majst, vid ett föregående tillfälle, den 17 september 1828, funnit anledning förklara, att »de fartyg som ankomma till Göteborg från det inre landet, eller dit avgå, utan att besöka någon utom staden belägen hamn, böra hädanefter som hittills, vara befriade från den stadgade riviervavgiften», vågar Hamnstyrelsen i Karlstad i underdånighet hemställa, att Eders Kungl. Majst, icke täcktes stadfästa ifrågavarande taxeförslag i den del, som avser avgifter för i inrikes fart gående kanalfartyg.»

Sedermera har Styrelsen erfarit, att det vore fördelaktigt, ju flere protester, som emot förslaget inkomme, för att detsamma icke skulle komma att av Kungl. Majst. stadfästas.

I anledning härav beslöt Hamnstyrelsen hemställa, att Herrar Stadsfullmäktige ville taga i övervägande lämpligheten av att i angivna syfte avlåta en protestskrivelse.

In fidem:

IWAR OLSSON.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 21 Januari 1911.

§ 5.

Sedan Stadsfullmäktige i Göteborg den 3 november 1910 beslutat för sin del antaga förslag till ny hamntaxa för nämnda stad för tiden 1911—1915, hvori, bland annat, stadgades, att fartyg, som i Göta älfs farled ankomme från eller afginge till inrikes orter, skulle erlægga en hamnavgift af 5 öre per ton, hade Hamn-

styrelsen här i staden, under framhållande af, att den sålunda föreslagna hamn-afgiften skulle komma att menligt inverka på kanaltrafiken och sålunda blifva till skada äfven för Karlstads hamn, hemställt, att Herrar Fullmäktige måtte besluta att i skrifvelsen till Kungl. Maj:t, hvars pröfning hamntaxeförslaget underställts, anhålla, att förberörda bestämmelse icke måtte varda af Kungl. Maj:t fastställd.

Beredningsutskottet hade nu, uppå remiss, att i detta ärende afgifva yttrande, och beslöt därvid Utskottet, med instämmande uti hvad af Hamnstyrelsen anförts, hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte besluta att i anledning af det af Göteborgs stadsfullmäktige antagna hamntaxeförslaget till Kungl. Maj:t aflåta en så lydande skrifvelse:

“Till Konungen.

I anledning af det af Göteborgs stadsfullmäktige den 3 november 1910 antagna och Eders Kungl. Maj:ts nådiga pröfning underställda förslag till hamntaxa för Göteborg för tiden 1911—1915 få Stadsfullmäktige i Karlstad härmed i underdånighet anföra följande.

Uti berörda förslag föreskrifves, bland annat, att fartyg, som i Göta älf s farled ankomme från eller afginge till inrikes orter, skulle erlägga en hamnafgift af 5 öre per ton.

Då dessa, å inrikes fart gående kanalfartyg förut varit helt och hållet befriade från hamnafgifter i Göteborg och det sålunda här är fråga om att pålägga kanalfloTTan i Göta älf en ny, högst väsentlig beskattning, hvilken måste inverka i hög grad menligt på kanaltrafiken, torde det vara naturligt, att ifrågavarande förslag väckt stor oro inom de samhällen, hvilka äro berörda af denna trafik.

De föreslagna atgifterna skulle belöpa sig i medeltal till 12 kronor för hvarje resa. Med en beräkning af 30 à 35 resor under årets seglacionstid, skulle alltså rederiernas omkostnader genom de ifrågasatta afgifterna komma att ökas med omkring 400 kronor för år.

Uppenbart är, att denna ökning i omkostnaderna komme att för-
anleda en motsvarande höjning i fraktsatserna.

Att en sådan höjning i sin ordning skulle föra med sig en minskning i kanaltrafiken, torde, åtminstone i fråga om de i Vänerens norra del belägna hamnarne, likaledes vara tydligt.

Dessa hamnar och bland dem Karlstads hamn hafva nämligen att konkurrera om frakterna med Bergslagernas järnvägar, som under seglacionstiden tillämpar en nära 40 procent lägre frakttariff än under den öfriga delen af året, och med skäl kan antagas, att nämnda järnväg

komme att, därest sjöfrakterna skulle fördyras, upptaga en stor del af den godstrafik, som hittills till följd af billigare frakter gått sjöledes.

Hvad Karlstads hamn vidkommer skulle nedgången i trafiken och däraf minskade hamnintäkter verka desto kännbarare, som Karlstads stad offrat betydande belopp på utvidgning och förbättring af sin hamnanläggning för att sätta densamma i stånd att kunna mottaga den ökade trafik, som fördjupningen af Trollhätte kanal gifvit anledning att förvänta, och vilja Stadsfullmäktige i sådant hänseende underdånigst framhålla, att de utgifter, som Karlstads stad sedan år 1903 fått vidkännas för sin hamnanläggning med därtill hörande järnvägsspåranordningar, lyftkranar och elektrisk belysning uppgå till i rundt tal 600,000 kronor, hvartill komma kostnader för muddringsapparater, utgörande omkring 150,000 kronor.

Gifvetvis måste Karlstads stad, med dessa siffror för ögonen, med stor och berättigad oro betrakta sådana åtgärder, hvilka, såsom de af Göteborgs stadsfullmäktige nu ifrågasatta hamnafgifterna, af allt att döma måste föranleda minskning af trafiken i stadens hamn och därmed ej blott medföra direkt förlust för staden utan äfven omintetgöra de väntade fördelarne för staden af dess dyrbara hamnanläggningar och af Trollhätte kanals fördjupning, och hafva Karlstads Stadsfullmäktige velat häri genom för Eders Kungl. Maj:t frambära sina allvarliga bekymmer öfver den fara för staden och dess hamnväsende, som det förevarande förslaget i ofvan angifna hänseende synes innebära.

Det måste äfvenledes vara uppenbart, att en förhöjning af fraktsatserna för kanalflottan ovillkorligen måste verka ett fördyrande af alla de varor, såväl lifsförnödenheter som andra varor, däribland industriens råvaror och bränsleämnen, hvilka tillföras staden sjöledes, en omständighet, som i betydlig grad ökar räckvidden af de menliga inverkningsområden som den föreslagna pålagan på kanaltrafiken skulle medföra för Karlstad.

Slutligen vilja Stadsfullmäktige underdånigst framhålla, att ett af Göteborgs stad år 1828 framställt förslag därom, att "revierpengar", — hvilka numera ingå i den allmänna benämningen hamnafgifter, — skulle utgöras äfven af kanalfartygen, ej vunnit nådig fastställelse, i det Kungl. Maj:t genom nådigt bref den 17 september 1828 förklarar, att Kungl. Maj:t "funnit de fartyg, som ankomme till Göteborg från det inre af landet eller dit afgå, utan att besöka någon utom staden belägen hamn, böra hädanefter som hittills vara befriade från den stadgade revierafgiften".

På grund af hvad sålunda anförts få Stadsfullmäktige i Karlstad i underdånighet hemställa, att Eders Kungl. Maj:t, vid prötning af det af Stadsfullmäktige i Göteborg antagna förslag till hamntaxa för nämnda stad för tiden 1911—1915, icke måtte meddela nådig fastställelse å den hamnafgift, som stadsfullmäktige i Göteborg beslutit pålägga de fartyg, hvilka i Göta älfs farled ankomma från eller afgå till inrikes ort.

Underdånigst

Å Stadsfullmäktiges vägnar:“

samt att Stadsfullmäktige måtte uppdraga åt sin Herr Ordförande att, med kontrasignation af sekreteraren, berörda skrifvelse å Stadsfullmäktiges vägnar underteckna.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

3. Återremitterade frågan angående beviljande af pension åt förre extra poliskonstapeln Anders Petter Jonsson.

(Se Serien B. 1910; N:o 10; § 196.)

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 28 November 1910.

§ 5.

Herrar Stadsfullmäktige hade till Drätselkammaren för förnyad behandling återremitterat förre extra poliskonstapeln Anders Petter Jonssons af Herr Hellberg som motion upptagna framställning om pension; Och beslöt nu Drätselkammaren hos Magistraten hemställa att genom dess försorg erhålla utredning angående omfattningen af Jonssons arbete i stadens tjänst.

Som ofvan

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

I anledning af ofvanstående hemställan har Magistraten låtit företaga utredning i begärddt afseende och hänvisas därutinnan till bilagda rapport.

Karlstad den 14 December 1910.

På Magistratens vägnar:

ERIK LUNDBLAD.

Öfverlämnas vördsamt till Magistraten i Karlstad.
Karlstad den 12 December 1910.

ALBERT NELSON.

RAPPORT

ang. Anders Petter Jonssons förut lämnade uppgifter.

Vid den utredning, som enligt order hållits angående förre extra poliskonstapeln Anders Petter Jonssons tjänstgöring vid Karlstads poliskår, har bemälda Jonsson blifvit i saken hörd och uppgifvit:

Jonsson, som är född den 27 oktober 1835, hade år 1865 inflyttadt hit till staden. I december månad 1866 hade Jonsson af Stadsfiskalen B. R. Andersson blifvit antagen till extra konstapel vid härvarande poliskår samt inträdt i tjänstgöring på julafton 1866. I januari 1867 hade Jonsson blifvit antagen af Magistraten. Sedan dess hade Jonsson oafbrutet tjänstgjort som extra konstapel till den 30 november 1891 då han på egen begäran erhållit afsked. Under de första åren af sin tjänstetid hade Jonsson åtnjutit en aflöning af 16 kronor i månaden. Denna aflöning hade dock ökats till 18 kronor i månaden och under de sista åren till 22 kronor i månaden. Härförutom hade Jonsson åtnjutit fri uniformskappa. Under de första åren hade Jonsson patrullerat tre timmar hvarje natt och under de senare åren fyra timmar. Hvar åttonde natt hade varit "frinatt".

Rådhusvaktmästaren Nils Olsson, som under samma tid tjänstgjort vid poliskåren, har intygat sanningsenligheten af Jonssons uppgifter.

Enligt Magistratens i Karlstad protokoll, blef Jonsson den 16 januari 1867 af Magistraten antagen till reservkonstapel.

Som ofvan.

A. A. LUNDQUIST
Poliskommissarie.

På begäran af förre extra poliskonstapeln Anders Petter Jonsson får jag, under tecknad, som den 29 September 1862 blef antagen till extra poliskonstapel, härmed intyga att Magistraten samma dag antog 16 extra poliskonstaplar här i staden, som hade till åliggande, att i tur med hvarandra hvarje natt året om bestrida nattbevakningen här i staden för en årlig lön af 150 kronor samt 25 kronor i beklädnadspengar, kronor 175 per år.

Jag får härmed upplysa, att Anders Petter Jonsson blef af Magistraten antagen till extra poliskonstapel i Januari månad 1867, med samma tjänstgöringskyldighet och med samma löneförmåner som här ofvan är nämnt, och att Jonsson oafbrutet och punkligt skött denna tjänstebefattning utan anmärkning under

24 års tid, eller till den 1 November 1891, då den nya combinerade polis- och brandkåren blef af Magistraten antagen här i staden, betygar.

Carlstad den 12 December 1910.

NILS OHLSSON
Rådhusvaktmästare.

På begäran får jag härmed meddela att f. d. polisen A. P. Jonsson från Karlstad har sedan den 23 Januari 1896 enl. kontrakt varit anställd som renhållare af Karlstads V:a Bro, men nu på grund af sjuklighet uppsagt sin befattning från den 1 Oktober i år. Jonsson har denna tid af öfver 14 år, städe med nit, omtanke, ordentlighet och stor påpasslighet skött sina åligganden utan anmärkning, hvadan han lemnas det bästa vitsord med ett varmt tack för pligt-trohet och väl utfördt arbete, bestyrkes.

Seffle den 25 November 1910.

W. LILLIEHÖÖK
Ordförande i Karlstads V:a Brobyggnads Direktion.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drättselkammaren i Karlstad den 22 december 1910.

§ 2.

Herrar Stadsfullmäktige hade till Drättselkammaren för förnyad behandling återremitterat förre extra poliskonstapeln Anders Petter Jonssons, af Herr Hellberg, som motion upptagna framställning om pension.

Sedan Magistraten på anmodan af Drättselkammaren låtit verkställa utredning angående Jonssons tjänstgöring i stadens poliskår, beslöt nu Drättselkammaren till Herrar Stadsfullmäktige öfverlemla den inkomna utredningen och därvid anföra, att, då Jonssons anställning i stadens tjänst varit af beskaffenhet att den endast kunde betraktas som en bisyssla, Drättselkammaren fann sig böra vidhålla sin i sitt yttrande öfver ansökningen den 26 sistlidne september uttalade mening, att någon pension ej borde beviljas honom, men att Kammaren däremot ansåge sig kunna tillstyrka, att Jonsson måtte tilldelas en gratifikation för en gång af 200 kr.

Som ofvan.

In fidem:
GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 21 januari 1911.

§ 6.

Sedan Stadsfullmäktige vid sammanträde den 17 november 1910 vid behandling af förre extra poliskonstapeln Anders Petter Jonssons af Herr Hellberg som motion upptagna framställning om pension beslutit återremittera ärendet till Drätselkammaren och Beredningsutskottet för förnyad behandling, så hade, efter det Drätselkammaren i ärendet ånyo afgifvit utlåtande, Beredningsutskottet att på nytt yttra sig i frågan.

På Drätselkammarens hemställan hade Magistraten låtit verkställa utredning angående Jonssons tjänstgöring i stadens poliskår, och hade Drätselkammaren, med öfverlämnande af den till Kammaren inkomna utredningen, i sitt utlåtande anført, att då Jonssons anställning i stadens tjänst varit af beskaffenhet att den endast kunde betraktas som en bisyssla, Kammaren funne sig böra vidhålla sin i sitt förut afgifna yttrande uttalade mening, att någon pension ej borde beviljas Jonsson, men att Kammaren däremot ansåge sig kunna tillstyrka, att Jonsson tilldelades en gratifikation för en gång af 200 kronor.

Beredningsutskottet instämde till alla delar uti hvad Drätselkammaren i ärendet anført och beslöt fördenskull hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte bevilja förre extra poliskonstapeln Anders Petter Jonsson en gratifikation för en gång af 200 kronor äfvensom bestämma, att sålunda beviljadt belopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, skall anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

4. Herr Dahlmans motion om bidrag till kommittén för upprättande af en Svenska städers pensionskassa.

Till Herrar Stadsfullmäktige.

På grund af bilagda framställning från kommittén för upprättande af en Svenska städers pensionskassa får undertecknad hemställa, att Herrar Stadsfullmäktige måtte anvisa ett ytterligare bidrag å 50 kronor för kommitténs fortsatta verksamhet.

Karlstad den 16 november 1910.

AXEL DAHLMAN.

Till Stadsfullmäktiges ordförande i Karlstad.

Med hänvisning till de beslut, som omförmälas i §§ 15 och 21 af Eder tillställdt protokoll, hållet vid möte i Stockholm den 17 och 18 sistlidne augusti med af svenska städer utsedda ombud för behandling af »Betänkande med förslag till Reglemente för Svenska städers Pensionskassa», få kommitterade, som vid sammanträde den 28 och 29 dennes funnit de disponibla medlen otillräckliga för utförande af de arbeten, hvilka betingas af kommitténs förnyade mandat, härmed anhålla, att Ni behagade hos Stadsfullmäktige i Eder stad göra framställning om beviljande af ett ytterligare bidrag, hvilket, med en till tio kronor nedsatt grundavgift men tillämpning i öfrigt af förut använd beräkningsgrund, för Karlstads stad belöper sig till 50 kronor.

Medlen torde benäget insändas till undertecknad Lund, adress Vestervik.

Stockholm den 31 okt. 1910.

A. AXEL W. LUND,
ordförande.

KARL MOSSBERG.
OLOF MATTSSON.

AXEL DAHLMAN.
L. E. GEZELIUS.

Protokoll, hållet vid sammanträde i Stockholm den 17 och 18 aug. 1910 med af svenska städer utsedda ombud för vidare behandling af särskilda kommitterades »Betänkande med förslag till Reglemente för Svenska Städers Pensionskassa».

Närvarande:

För Alingsås
» Arboga

Herr Rektorn G. A. Bohlin.
» Direktören A. P. Artman.

» Borås	» Disponenten S. Sandwall.
» Eksjö	» Bankdirektören O. Petri.
» Engelholm	» Folkskoleläraren N. Melin.
» Enköping	» Läroverksadjunkten O. J. Olsson.
» Eskilstuna	» Direktören m. m. A. Stålberg.
» Falun	» v. Häradshöfdingen m. m. L. E. Gezelius, L. F. K.
» Filipstad	» Rådmanen G. Dahl.
» Halmstad	» Redaktören m. m. L. Danström, L. F. K.
» Helsingborg	» Konsuln m. m. O. Trapp, L. F. K.
» Hernösand	» Konsistorienotarien m. m. d:r E. O. E. Högström.
» Hudiksvall	» Borgmästaren H. Rissler.
» Jönköping	» Lektorn A. A. Psilander.
» Kalmar	» Landssekreteraren m. m. K. Mossberg.
» Karlshamn	» Rådmanen A. Tonning.
» Karlskrona	» Lektorn m. m. G. R. Schlyter.
» Karlstad	» Rektorn m. m. A. Dahlman.
» Kristianstad	» Öfverstelöjtnanten m. m. O. C. Sylvan.
» Kristinehamn	» Skeppsredaren C. O. Carlsson.
» Köping	» Apotekaren A. E. Sjöberg.
» Landskrona	» Stadsfogden, v. Häradshöfding J. Sjöström.
» Lidköping	» Borgmästaren E. v. Hofsten.
» Lindesberg	» Hjalmar Kullgren.
» Linköping	» förste Rådmanen, v. Häradshöfding O. Mattsson.
» Luleå	» Lektorn P. Segerstedt.
» Lund	» Stadsnotarien, v. Häradshöfding O. Heyden.
» Motala	» Kronofogden m. m. J. C. Arpi.
» Norrtelge	» Apotekaren m. m. R. Balkenhausen.
» Nyköping	» Rådmanen, Jur. Kand. G. Fant.
» Oskarshamn	» Rådmanen H. Grauers.
» Ronneby	» Majoren m. m. V. J. E. von Heidenstam.
» Sala	» Häradshöfdingen A. Wetterling.
» Skara	» Regementsläkaren m. m. A. H. Christenson.
» Skellefteå	» Aktuarien m. m. d:r G. Huss.
» Sköfde	» Borgmästaren m. m. E. Hedenstierna, L. F. K.
» Sundsvall	» Grosshandlaren m. m. G. Knaust, L. F. K.
» Söderhamn	» Apotekaren m. m. F. Afzelius.

» Trelleborg	» Bryggeriägaren O. Månsson.
» Uddevalla	» Borgmästaren m. m. S. Neiglick, L. A. K.
» Umeå	» Borgmästaren m. m. A. Ahlstrand, L. A. K.
» Vadstena	» Direktören m. m. E. A. Zotterman.
» Varberg	» Kontrollören L. O. Collin.
» Vaxholm	» Öfversten m. m. K. Virgin.
» Venersborg	» Landtbruksingeniören m. m. B. E. Hildebrand.
» Vestervik	» Fil. Doktorn m. m. A. Lund.
» Vesterås	» Fabrikören A. Danielsson.
» Vexjö	» v. Häradshöfdingen G. Landén.
» Ystad	» Handlanden J. Andrén.
» Östhammar	» Borgmästaren m. m. J. Wahlund.

På anmodan af kommitterade hade därjämte tillstädeskommit kommitténs matematiker, byrådirektören Karl Dickman.

§ 1.

Mötet öppnades af kommitténs ordförande, doktor Axel Lund, som hälsade de närvarande ombuden välkomna, beklagade det ofrivilliga uppskofvet med detta möte från den först tänkta tiden i april månad tills nu, hvartill första anledningen varit den, att anmälningarna om verkställda val af ombud icke ingått så tidigt, som kommitterade förutsatt, meddelade att kommitténs sekreterare, roteman Fr. Lund, anmodats att, med biträde i händelse af behof af kommittéledamoten rådman O. Mattsson, föra mötets protokoll, samt uppmanade de närvarande att utse ordförande för mötet.

§ 2.

Till ordförande utsågs därpå med acklamation doktor Axel Lund.

§ 3.

Ordföranden meddelade, att kommitténs räkenskaper, utvisande ett öfverskott å af städerna beviljade bidrag uppgående till 1,643 kr. 69 öre, funnes vid mötet tillgängliga för granskning, samt anmodade de närvarande att välja revisorer.

§ 4.

Till revisorer utsågos därpå konsul O. Trapp och häradshöfding A. Wetterling samt till deras suppleant kronofogden J. C. Arpi.

§ 5.

Till mötet aflämnades följande skrivelser:

1. Af ombudet för Kristianstad, öfverstelöjtnant A. C. Sylvan: utdrag af stadsfullmäktiges i Kristianstad protokoll, innehållande, utom instruktion för ombudet, meddelande därom, att stadsfullmäktige uppdragit åt en kommitté att afgifva förslag till pensionering af stadens befattningshafvare, därvid kommitterade borde ägna särskild uppmärksamhet åt frågan om stadens anslutning till en pensionskassa, grundad i hufvudsak på det föreslagna reglementet för Svenska Städernas Pensionskassa;

2. Af ombudet för Landskrona, v. häradshöfding Joh. Sjöström: dels af stadsfullmäktige i Landskrona antaget reglemente för polispersonalens därstädes pensionering vid en lefnadsålder för öfverkonstapel af 58 och konstapel af 55 år samt för båda kategorierna en tjänstetid af 25 år; dels en anhållan till ombudet från föreståndarne för stadens elektricitets-, gas- och vattenverk att vid ombudsmötet göra framställning om bestämmande af pensionsåldern för kommunaltekniska tjänstemän vid belysnings- och vattenverk till 62 år med 30 års tjänstetid;

3. Af ombudet för Karlskrona, lektor G. R. Schlyter: ett af Svenska Polisförbundet på dess årsmöte i Karlskrona den 9 juli 1910 gjordt uttalande om polisöfverkonstapels, inspektionskonstapels och konstapels pensionering vid 50 lefnads- och 25 tjänsteår med 70 % af slutaflöningen samt om rätt för polisman i dessa grader att med polischefens begifvande kvarstå i tjänst till fyllda 55 lefnadsår och 30 tjänsteår, under hvilken sistnämnda femårsperiod pensionsbeloppet skulle ökas med 2 % årligen;

4. Af ombudet för Hernösand, doktor E. O. E. Högström, en anhållan från brandkåren i nämnda stad till stadsfullmäktige därstädes om dessas medverkan till pensionering äfven af brandmanskap vid förslagsvis 50 lefnads- och 25 tjänsteår;

5. Af ombudet för Skara, regementsläkaren A. H. Christensson, utdrag af stadsfullmäktiges i Skara protokoll innehållande, utom fullmakt för ombudet, ett uttalande att stadsfullmäktige ansåge den af kommittén föreslagna pensionsåldern för stadsläkare, 67 år, vara för hög.

§ 6.

I fråga om föredragningsättet beslöts på förslag af ordföranden att först behandla kommittéförslaget i dess helhet och sedan de särskilda paragraferna i reglementet, hvarvid det likväl ej ansågs behöfligt att uppläsa dessa.

§ 7.

Principdebatten rörde sig hufvudsakligen kring ett af ombudet för Nyköping, rådman G. Fant, framställt yrkande, att i reglementet skulle dels intagas en föreskrift om befattningshafvares skyldighet att själfve bidra till kostnaderna för sin pensionering efter samma grunder, som gälla för statens tjänstemän, med rätt likväl för resp.

städer att från denna bestämmelse göra undantag, dels ock angifvas en viss relation mellan slutaflöning och pensionsunderlag, därvid slutaflöningens belopp, i fall där sportler eller naturaförmåner inginge i densamma, skulle beräknas af för detta ändamål af städerna hvar för sig tillsatta nämnder, samt att befattningshafvare måtte beredas motsvarande inflytande på kassans förvaltning. Tal. framhöll, att principen om befattningshafvares deltagande i kostnaden för sin pensionering uttalats redan i den motion, som gifvit uppslag till denna fråga, vore allmänt erkänd och af staten redan tillämpades, samt att städerna i allmänhet skulle tveka att ansluta sig till en pensionsinrättning, för hvilken ej denna princip blifvit fastslagen. Flere talare, bland dem ombuden för Helsingborg, konsul Trapp, för Kristianstad, öfverstelöjtnant Sylvan, för Uddevalla, borgmästare Neiglick, för Hernösand, doktor Högström, för Ronneby, major Heidenstam, för Alingsås, rektor Bohlin och för Karlskrona, lektor Schlyter, instämde i yrkandet om ett principiellt uttalande af mötet för befattningshafvarnes skyldighet att deltaga i pensionskostnaderna, men en del af dem ansåg icke nödvändigt, att bestämmelse därom intoges i reglementet, då ju städerna med dettas nuvarande lydelse hade full frihet att såsom villkor för pensions erhållande ålägga sina befattningshafvare bidrag eller icke. Å andra sidan gjordes af ombuden för Lund, häradshöfding Heyden, för Linköping, rådman Mattsson, för Vadstena, direktör Zotterman, för Vesterås, fabrikör Danielsson m. fl. gällande, att pensionsrätt måste anses vara förvärfvad däri genom, att befattningshafvare ägnat sin verksamhet helt eller till allra största delen åt stadens tjänst, att en bestämmelse om obligatoriskt bidrag enligt hvad erfarenheten visat skulle föranleda framställningar om motsvarande eller större löneförhöjning, att städernas befattningshafvare icke kunde anses likställda med statens tjänstemän, hvilkas pensionsrätt vore a priori gifven under villkor af visst bestämdt bidrag från deras sida, samt att principen om befattningshafvares bidrag ingalunda vore allmänt erkänd, hvilket framginge bland annat däraf, att i alla de rikets städer, hvilka redan ordnat sitt pensionsväsen, pensionskostnaderna bestriddes af städerna utan bidrag från befattningshafvare, samt att i ett par städer, hvilka tillsatt kommittéer för ordnandet af pensionsväsendet, intet bidrag från befattningshafvarnes sida blifvit i kommittéförslagen ifrågasatt. Af ombudet för Karlskrona, lektor Schlyter, yrkades, att i reglementet skulle intagas uttrycklig bestämmelse om, att resp. städer ägde att hvar för sig bestämma, huruvida deras befattningshafvare skulle deltaga i pensionskostnaderna eller icke. Af ombudet för Karlstad, rektor Dahlman, framhölls nödvändigheten af att närvarande ombud allmänt uttalade sig för eller mot befattningshafvares deltagande i kostnaderna för deras pensionering. Ordföranden framställde därpå, sedan diskussionen förklarats afslutad, följande propositioner;

1. Vill mötet göra något uttalande om, huruvida befattningshafvare skola själfva bidra till kostnaderna för sin pensionering eller icke?

Denna proposition fann ordföranden med öfvervägande ja besvarad.

2. Vill mötet principiellt uttala sig för, att befattningshafvare skola deltaga i kostnaderna för sin pensionering?

Genom öppen votering med upprop beslöt mötet med 31 röster mot 8 att principiellt uttala sig *för* befattningshafvares deltagande i pensionskostnaderna.

Flere ombud förklarade sig icke vilja deltaga i denna votering.

3. Vill mötet, att i reglementet skall intagas bestämmelse om, att befattningshafvare skola deltaga i kostnaderna för sin pensionering?

Omröstningen utföll så, att mötet med 27 röster mot 20 uttalade sig *mot* intagande i reglementet af sådan bestämmelse.

Mot sistnämnda beslut anmäldes reservation af ombuden för Halmstad, redaktör Danström, och för Varberg, kontrollör L. O. Collin.

Öfriga under den allmänna debatten gjorda uttalanden hänförde sig mera direkt till viss eller vissa paragrafer af reglementet, föranledde under densamma intet beslut och framgå af nedan lämnade redogörelse för de särskilda paragrafernas behandling.

§ 8.

Öfvergick mötet till behandling af de särskilda paragraferna, hvarunder vid § 1 upprepades ett redan under den allmänna debatten gjordt uttalande för sådan ändring i eller tillägg till denna paragraf, att möjlighet att ansluta sig till pensionskassan bereddes äfven köpingar och municipalsambällen. Häremot invändes, att frågan vore för tidigt väckt, när dessa sambällen tills vidare icke torde hafva något nämnvärdt antal fast anställda befattningshafvare, samt att det vore vanskligt att nu medtaga jämväl dessa sambällen, enär den föreliggande statistiska utredningen omfattade endast städerna. Ändringen torde lämpligen böra anstå, till dess en pensionskassa blifvit bildad. Paragrafen godkändes oförändrad.

§ 9.

Vid § 3 anmärktes i fråga om definitionen på fast anställda befattningshafvare, att sådana funnes, hvaras aflönning utginge *endast* i sportler, men hvilka likväl måste anses innehafva fast anställning, hvarför definitionen torde böra ändras. Vidare uttalades betänkligheter mot bestämmelsen om obligatoriskt inträde för *alla* fast anställda. Slutligen anmärktes, att enligt motiven kommitterade syntes hafva afsett att utesluta det fast anställda brandmanskapet från pensionsrätt, men att detta undantag icke funnes angifvet i reglementet. Utan att framställa något yrkande erinrade om-

budet för Skellefteå, doktor Huss, att man öfverallt i våra städer lifligt intresserade sig för att söka minska risken för arbetsinställelse vid kommunala verk och arbeten genom att gifva åtminstone vissa grupper af deras arbetare en mera tryggad utkomst och framtid. Därvid vore pensionsrätten synnerligen viktig, och man hade därför hoppats, att de kommunala arbetarnes pensionsfråga skulle kunnat lösas i samband med öfriga befattningshafvares. Då emellertid kommitterades förslag i § 3 endast omfattade sådana fast anställda befattningshafvare, som äro »med bestämdt belopp för år helt eller delvis aflönade», och då de kommunala arbetarne endast undantagsvis torde hafva sådan ställning, hemställde talaren om upplysning rörande kommitterades uppfattning i denna punkt.

I anledning häraf anfördes från kommitterades sida, att de, i enlighet med det förra ombudsmötets önskan, sökt inrymma så många af arbetarne som möjligt under de föreslagna pensionsbestämmelserna. Men då därvid stora svårigheter mötte, och frågan särskildt ur ekonomisk synpunkt vore synnerligen vidtutseende, hade man funnit lämpligast att för närvarande begränsa reglementets räckvidd på sätt som skett.

Paragrafen godkändes oförändrad, men de gjorda uttalandena skulle till protokollet antecknas.

§ 10.

Vid behandlingen af § 5 återupptog ombudet för Nyköping, rådman Fant, sitt under den allmänna diskussionen framställda yrkande, att i reglementet skulle angifvas en bestämd relation mellan slutaflöning och pensionsunderlag. För den händelse mötet beslöte att i reglementet intaga en dylik bestämmelse, ville tal. föreslå, att den oafkortade pensionen skulle — i enlighet med hvad som i allmänhet gällde vid pensionering af statens tjänstemän — utgöra $\frac{2}{3}$ af slutaflöningens belopp. Votering begärdes och utföll så, att mötet med 35 röster mot 10 uttalade sig *mot* intagandet i reglementet af den föreslagna bestämmelsen.

§ 11.

Vid § 7 framställdes yrkanden dels om bifall till paragrafen oförändrad, dels om ändringar och tillägg till densamma nämligen:

af ombudet för Nyköping, rådman Fant, om nedsättning af pensionsåldern för poliskonstaplar, polisöfverkonstaplar och brandkårsbefäl till 55 lefnads- och 25 tjänsteår. Med anledning af de många särskilda ändringsyrkandena och då det syntes talaren svårt att med ledning af nu tillgängliga tabeller beräkna, i hvad mån pensionsafgifterna komme att ökas, om pensionsåldern sänktes, hemställde rådman Fant sedermera, att paragrafen måtte återremitteras till kommittén med anhållan, att kommitterade med

ledning af den förda diskussionen ville taga densamma under förnyad ompröfning, samt att utredningen måtte fullständigas med de nya tabeller, som efter denna ompröfning ansåges erforderliga;

af ombudet för Skara, regementsläkaren Christenson, med hänvisning till det uttalande af stadsfullmäktige i Skara, som blifvit till mötet inlämnadt (se ofvan § 5), om nedsättning af pensionsåldern för stadsläkare till 62 — eventuellt 65 — lefnadsår och 30 tjänsteår;

af ombudet för Sköfde, borgmästaren Hedenstierna, om nedsättning af pensionsåldern för stadsläkare till 62 år;

af ombudet för Söderhamn, apotekare Afzelius, om nedsättning af pensionsåldern för stadsläkare till 65 år;

af ombudet för Kristianstad, öfverstelöjtnant Sylvan, om nedsättning af pensionsåldern för alla kvinnliga befattningshafvare till 57 år samt om anslutning öfverhufvud till principen: lägre pensionsålder och mindre pensioner;

af ombudet för Vesterås, fabrikör Danielsson, om tillägg till paragrafen af ett så lydande mom. c: »för brandmanskap vid 50 lefnads- och 25 tjänsteår» (eventuellt 55 lefnads- och 30 tjänsteår);

af ombudet för Skellefteå, doktor Huss, om öfverflyttande af kvinnliga befattningshafvare till pensionsgruppen med lägsta åldersgräns, vare sig att denna kommer att blifva den af kommitterade föreslagna, 57 år, eller lägre. Talaren framhöll, att de kvinnliga befattningshafvare, hvilkas pensionsrätt föreslagits inträda vid fyllda 62 år, företrädesvis vore skrifbiträden, som vid mera framskriden ålder icke kunde förväntas bevara det intresse för sitt underordnade och osjälftändiga arbete samt den villighet och anpassningsförmåga, som för vederbörande verk och öfverordnade måste vara af vikt;

af ombudet för Enköping, läroverksadjunkten Olsson, om införande af flera åldersgrupper;

af ombudet för Varberg, kontrollör Collin, om bestämmande af högsta pensionsåldern för manliga befattningshafvare till 65 år, men ingen nedsättning i pensionsåldern för kvinnliga sådana.

Af flere talare yrkades fullständigande af resp. tabeller så, att de komme att angifva pensionskostnaden för hvarje lefnadsår utan intervaller. Den åsikten uttalades därjämte, ehuru utan bestämdt yrkande, att stad, som för viss kategori af befattningshafvare redan fastställt viss pensionsålder, icke skulle vid inträde i kassan däri behöfva göra ändring.

Af kommitterade och kommitténs matematiker, byrådirektör Dickman, jämte flera talare framhölls svårigheten att sammanjämka de många yrkandena om ändringar i pensionsåldern, de dryga kostnaderna för nya uträkningar och vanskligheten af att röra vid de siffror, på hvilka kommittéförslaget byggts.

Under öfverläggningen uttalades af många talare den uppfattningen, att återremiss af särskilda paragrafer vore obehöflig, endast de gjorda anmärkningarna till protokollet antecknades till ledning för kommitterade vid frågans vidare behandling. Å andra sidan betonades, att ett sådant antecknande saknade betydelse, därest ej återremiss skedde för vidtagande af eventuella ändringar med anledning af de gjorda yrkandena. Därjämte framgick af diskussionen, att i fråga om ordningen för pensionsfrågans vidare behandling efter detta mötes afslutande afsevärdt olika uppfattningar hos ombuden förefunnos. Sedan diskussionen förklarats afslutad, framställde ordföranden följande tre propositioner:

1. Bifall till paragrafen oförändrad;
2. Bifall till paragrafen med anteckning till protokollet af gjorda yrkanden och anmärkningar;
3. Återremiss till kommittén med anhållan, att kommittén med ledning af diskussionen måtte taga paragrafen under förnyad ompröfning, samt att utredningen måtte fullständigas med eventuellt behöfliga nya tabeller.

Sedan till ja-proposition antagits bifall till paragrafen med anteckning till protokollet af gjorda yrkanden och till kontraposition däremot återremiss, anställdes votering, i hvilken mötet med 25 röster mot 17 godkände ja-propositionen.

§ 12.

Då tiden befanns långt framskriden, ajournerades mötet till påföljande dag kl. 11 f. m.

§ 13.

Vid början af det fortsatta sammanträdet hemställde ordföranden, med erinran om de olika meningar, som under föregående dags öfverläggningar uttalats i fråga om formen för ärendets fortsatta behandling efter mötets afslutande, att mötet måtte därom uttala sig och besluta, helst som protokollsföringen däraf vore i viss mån beroende. Man kunde tänka sig ett fortsatt mandat åt den förutvarande kommittén, tillsättandet af en ny sådan, ärendets hänskjutning jämte protokollet för detta sammanträde direkt till kommunalstyrelserna m. fl. former. I sammanhang härmed meddelades, dels att ledamoten af den nuvarande kommittén, v. häradshöfdingen L. E. Gezelius, anmält sig af trägna göromål förhindrad att kvarstå i händelse af fortsatt mandat för kom-

mittén, dels att kommittéledamoten landssekreteraren Karl Mossberg förklarar att, därest någon af de förutvarande ledamöterna ur kommittén afginge, ej heller han ville kvarstå.

§ 14.

Om att ärendet borde fortfarande behandlas af den nuvarande kommittén rådde stor enighet, och detta blef äfven mötets beslut, vid hvilket förhållande v. härads-höfding Gezelius på enhällig framställning från mötets sida förmåddes återtaga sin afsägelse, och den af landssekreteraren Mossberg gjorda villkorliga afsägelsen sålunda förföll.

§ 15.

Rörande instruktion för kommitténs fortsatta arbete rådde däremot till en början rätt skilda meningar, hufvudsakligen i fråga om tiden för sammankallande af nytt ombudsmöte. En del ombud ansåg nämligen, att ärendet, efter att af kommittén hafva behandlats med ledning af detta mötes öfverläggningar och beslut, skulle gå direkt till kommunalstyrelserna, andra, att ett nytt ombudsmöte dessförinnan skulle äga rum. Därjämte framhölls, att vid nytt ombudsmöte ombuden borde hvar för sig af sina resp. städer vara bemyndigade att fatta slutgiltigt beslut angående formuleringen af reglementet, med frihet likväl för städerna att sedermera ingå i kassan eller icke. Yrkanden framställdes jämväl om inhämtande af yttrande från städernas gemensamma organ Svenska stadsförbundet, samt af ombudet för Engelholm, folkskolläraren Melin, om full frihet för kommitterade i fråga om formen för ärendets vidare behandling. Med instämmande i detta sistnämnda yrkande — som därjämte understöddes af flere ombud — formulerades af ombudet för Hudiksvall, borgmästaren H. Rissler, en så lydande resolution:

att mötet beslutar, att vid den fortsatta behandlingen af reglementet något definitivt beslut om ändring däruti ej skall fattas, men att de anmärkningar som göras skola antecknas till protokollet, samt reglementet återremitteras till kommittén med uppdrag att taga detsamma under förnyad ompröfning samt att i öfrigt med frågan så förfara, som kommitterade finna lämpligt.

Denna resolution blef af mötet utan votering antagen.

§ 16.

Mötet öfvergick därpå till fortsatt behandling af de särskilda paragraferna i reglementet från och med § 8.

§ 17.

Vid § 8 framställdes af ombudet för Karlskrona, lektor Schlyter, det yrkande, att de sista orden i mom. a: »dock icke längre än till fyllda sjuttio år» skulle utgå, och meningen i stället få lydelsen; »låta på ansökan och för ett år åt gången med afskedet anstå — — — befattning». Städerna hade icke råd att afstå från utnyttjandet af den arbetskraft, som ofta nog vid hög ålder kan finnas hos befattningshafvare. I sammanhang härmed yrkades af ombudet för Arboga, direktör Artman, att därest befattningshafvare skulle tillåtas kvarstå efter uppnådd pensionsålder, vederbörande stad jämväl skulle, från den dag befattningshafvare blifvit pensionsberättigad, vara befriad från skyldighet att för honom erlagga pensionsavgifter till kassan. Den besparing för staden, som väl måste antagas med stadgandet åsyftas, skulle eljes blifva illusorisk. Kassan hade fått sin fulla rätt, då avgifter erlagts till uppnådd pensionsålder, och finge därjämte draga ränta å inbetalda årsavgifter under den tid befattningshafvare kvarstode.

Vid § 11 yrkades af ombudet för Kristianstad, öfverstelöjtnant Sylvan, att de grunder, enligt hvilka avgifterna skola utgå, skulle bestämdt angifvas. Om ej så skedde, skulle reglementet ej kunna af Kungl. Maj:t fastställas. I reglementet borde därjämte intagas bestämmelse om, att Kungl. Maj:ts fastställelse å detsamma skall sökas.

Vid § 13 yrkades af ombudet för Karlskrona, lektor Schlyter, att pensionerna skulle utbetalas för månad.

Vid § 14 yrkades af samma tal. jämte ombudet för Ronneby, major Heidenstam, ett tillägg till andra stycket, så lydande: »och för befattningshafvaren erlagt afgift».

Vid § 18 framställdes yrkanden om öppen omröstning såsom regel och slutet sådan endast vid därom framställd begäran. Vidare fästes uppmärksamheten på en oegentlighet i paragrafens affattning, nämligen att vid omröstning med slutna sedlar ordförandens röst vid lika röstetal likväl skulle vara afgörande. Nödvändigheten af rättelse häruti påpekades. Tiden för fullmäktiges ordinarie sammanträden ansågs af flere ombud olämplig, och yrkanden framställdes om dess framflyttande till oktober eller åtminstone till senare tid på året, än den i reglementet angifna, äfvensom om dess fastställande till samtidigt med Stadsförbundets ombudsmöte.

Rörande de pensionsberättigades inflytande på kassans förvaltning genom representanter bland fullmäktige och i styrelsen befunnos vid behandlingen af § 20 åsikterna vara mycket delade. Yrkanden framställdes både om rätt för dem att utse representanter, vare sig att de hade att erlagga bidrag till sin pensionering eller icke, och om representationsrätt endast för den händelse de hade att erlagga bidrag. Å andra sidan bestreds helt och hållet deras rätt under några förhållanden till representation vare sig i styrelsen eller bland fullmäktige.

Med hänvisning till utgången af voteringarna under principdebatten rörande dels befattningshafvares skyldighet att bidra till kostnaderna för sin pensionering, dels intagande af bestämmelse därom i reglementet, ansåg ombudet för Eksjö, bankdirektör Petri, oriktigt att bibehålla bestämmelsen i denna paragraf, att en ledamot och en suppleant i styrelsen *skola* vara pensionstagare eller pensionsberättigade, samt yrkade därför, att ur första stycket slutmeningen »samt — — . omförmäles» skulle utgå. Reglementet lägger intet hinder i vägen för att pensionstagare och pensionsberättigad *kunna* inväljas i styrelsen, hvilket vore tillräckligt.

Vid § 25 uttalades af ombuden för Vexjö, v. häradshöfding Landén, och för Karlskrona, lektor Schlyter, att ett af de i paragrafen omnämnda sammanträdena borde vara ordinarie. Kommittéledamoten rektor Dahlman förklarade, att bestämmelsen vore från kommitténs sida fullt afsiktlig. Genom att bestämma, att förslag om ändring i reglementet skulle behandlas på ordinarie sammanträde, skulle nämligen en jämförelsevis mindre viktig, kanske rent formell ändring, som erfarenheten likväl visat vara nödvändig, kunna i oskäligt lång tid fördröjas.

Vid § 21 yrkades, att i mom. b. skulle tilläggas »Konungariket Sveriges Hypotekskassa».

§ 18.

Vid öfriga, ofvan ej nämnda, paragrafer nämligen N:ris 2, 4, 6, 9, 10, 12, 15, 16, 17, 22, 23, 24 och 26 framställdes inga direkta yrkanden.

§ 19.

Beslöts, att kostnaden för den af mötet använda lokalen samt sekreterarens arvode skulle bestridas af tillgängligt öfverskott å af städerna beviljade bidrag.

§ 20.

Med tillkännagifvande, att kommitténs räkenskaper blifvit af revisorerna granskade och riktiga befunna, öfverlämnade ordföranden klubban till öfverste Virgin, som hemställde om ansvarsfrihet för kommittén för användandet af de af städerna lämnade bidragen, hvilken enhälligt beviljades.

§ 21.

Mötet bemyndigade kommitterade att för sitt fortsatta arbete använda dels hvad som af tillgängliga medel återstode efter afdrag af de i § 19 omförmälda utgifter, dels äfven ännu icke infutna bidrag från två städer till sammanlagdt belopp af 200 kr., samt att i händelse af behof till städerna göra hemställan om ytterligare bidrag enligt förut tillämpad beräkningsgrund.

§ 22.

Att jämte ordföranden justera mötets protokoll utsågos herrar öfversten K. Virgin och rådmannen G. Fant.

§ 23.

Sedan ordföranden förklarat, att intet återstode på föredragningslistan, och öfverstelöjtnant Sylvan framfört mötets tack till kommitterade för ett gediget arbete som utan tvifvel fört den viktiga frågan ett godt stycke framåt, och till ordföranden för insiktsfull ledning af förhandlingarna, förklarades mötet avslutadt.

Som ofvan.

Vid protokollet enligt uppdrag:

FR. LUND.

Justeradt:

A. AXEL W. LUND.

KARL VIRGIN.

GUNNAR J. FANT.

Utdrag af protokollet hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 12 december 1910.

§ 4.

Uppå remiss från Herrar Stadsfullmäktige hade Drätselkammaren att yttra sig öfver en af Stadsfullmäktiges Herr Ordförande väckt motion om ett ytterligare bidrag af 50 kronor till kommittén för upprättande af en svenska städers pensionskassa; Och beslöt Drätselkammaren tillstyrka bifall till motionen.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 21 januari 1911.

§ 7.

Med föranledande af framställning från Kommitterade för upprättande af Svenska städers pensionskassa hade Herr Dahlman uti hos Stadsfullmäktige väckt motion hemställt, att Stadsfullmäktige måtte anvisa ett ytterligare bidrag af 50 kronor för Kommitténs fortsatta verksamhet,

Drätselkammaren hade uti afgifvet utlåtande tillsyrkt anslaget beviljande, Och beslöt nu Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig i ärendet, att i likhet med Kammaren hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte anvisa ett belopp af 50 kronor såsom ytterligare bidrag till Kommitténs för upprättande af Svenska städers pensionskassa fortsatta verksamhet äfvensom bestämma, att sålunda beviljad belopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, skall anskaffas medelst uttaxering,

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

5. Byggnadsnämndens framställning om viss ändring i den för staden gällande byggnadsordning.

Utdrag af protokoll, hållet hos Byggnadsnämnden i Karlstad den 13 Juli 1910.

§ 74.

Stadsbyggmästaren ingaf till Nämnden förslag till ändring af § 19 i den för staden gällande byggnadsordning, intaget i en så lydande skrift.

”Till Byggnadsnämnden i Karlstad.

Härmed får jag hos byggnadsnämnden vördsamt anhålla, det nämnden ville taga i öfvervägande, huruvida ej en ändrad ordalydelse af § 19 i den för staden gällande byggnadsordningen vore önskvärd. Denna paragraf har nu följande lydelse:

»Omkring tomt skall, där byggnad icke i gränslinien finnes, prydligt stängsel hållas, af sådan beskaffenhet, som Byggnadsnämnden godkänner.»

«Stängsel grannar emellan etc.

Nämnda paragraf innehåller således föreskrifter om, huru stängsel såväl i gatulinie som ock grannar emellan skola ordnas, affattade i sådana ordalag, att ett strängt tillämpande af desamma kan gifva anledning till ekonomiska obehag såväl för staden som för den enskilde jordägaren inom reglerad stadsdel. Det kan nämligen tänkas att jordägare inom stadsplan på grund af denna paragrafs

bestämmelser kunde blifva ålagd att inhägnade tomter, belägna visserligen inom stadsplan men på område, där gator ej äro utlagda på marken och således inhägnader i den mening, byggnadsordningen angifver, äro obehöfliga. Den underförstådda andemeningen i paragrafens bestämmelser, sådan den i nu gällande byggnadsordning är formulerad, är tydligtvis att genom inhägnandet af tomter bidraga till snygghet och ordning vid för trafik öppnade och iordningsställda gator.

Men äfven här torde paragrafens bestämmelser böra tillämpas med moderation. Staden äger t. ex. en hel del tomter vid Lång-, Svea-, Värmlands- och Herrhagsgatorna på Herrhagen inom kvarter, hvars tomter äro delvis bebyggda och gatorna utanför desamma iordningställda och öppnade för trafik. Inhägnad af dessa tomter skulle visserligen gifva trakten däromkring ett ordnad och prydligt utseende, men skulle medföra afsevärdt stora kostnader för staden till ringa nytta. På en del ställen skulle till och med sådana staket vara till obehag och medföra kostnader, isynnerhet där de äro fritt liggande och utsatta för nordliga snöstormar, då snön i allmänhet lätt hopar sig i större massor bakom staketen. Då staden äger andra stora jordområden såväl på Herrhagen som ock i andra stadsdelar, inses lätt, hvilka stora kostnader staden skulle få vidkännas för tomternas inhägnande. Samma blifver gifvetvis förhållandet för den enskilde jordägaren, som kanske har mindre ekonomisk bärkraft än staden.

På grund af hvad härofvan sagts får jag alltså föreslå följande förändrade lydelse af 19:de paragrafen.

I gatugränsen skall, då Byggnadsnämnden för vinnande af snygghet och ordning det påfordrar, hvarje tomt, belägen vid för trafik öppnad och iordningställd gata, på den del, som ej är bebyggd, förses med prydligt stängsel.

Stängsel grannar emellan etc.

Karlstad i stadsbyggnästarekontoret den 9 Juli 1910.

CARL CRISPIN »

För att Nämndens ledamöter skulle blifva i tillfälle att närmare taga förslaget i öfvervägande, blef ärendet på Herr Ordförandens förslag bordlagdt till ordinarie sammanträdet onsdagen den 10 Augusti 1910.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Utdrag af protokoll, hållet hos Byggnadsnämnden i Karlstad den 10 Augusti 1910.

§ 88.

Stadsbyggmästarens i § 74 härofvän i protokollet för den 13 Juli 1910 in-
tagna förslag till ändring af § 19 i den för staden gällande byggnadsordning blef
på därom väckt förslag ytterligare bordlagdt till Nämndens sammanträde den 14
September 1910.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Utdrag af protokoll, hållet hos Byggnadsnämnden i Karlstad den 14 September 1910.

§ 96.

Företogs nu åter till behandling det under § 88 i protokollet för den 10
Augusti 1910 sist antecknade ärendet angående af Stadsbyggmästaren väckt förslag
till ändring af § 19 i den för staden gällande byggnadsordning;

Och som Byggnadsnämnden för sin del fann förslaget välbetänkt, beslöt
Nämnden att hos Herrar Stadsfullmäktige hemställa, det Herrar Fullmäktige måtte
antaga förslaget ifråga samt därefter anhålla om Konungens Befallningshafvandes
fastställelse å detsamma.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 21 januari 1911.

§ 8.

På anförda grunder hade Byggnadsnämnden för Stadsfullmäktige framlagt
förslag till ändring i § 19 af den för staden gällande byggnadsordning, och hade
Beredningsutskottet, uppå remiss att häröfver afgifva utlåtande.

Ifrågavarande paragraf hade följande lydelse:

“Omkring tomt skall, där byggnad icke i gränslinien finnes, prydligt stängsel
hållas, af sådan beskaffenhet, som Byggnadsnämnden godkänner.

Stängsel grannar emellan“ etc.;

Och hade Byggnadsnämnden hemställt, att paragrafen måtte erhålla följande ändrade lydelse:

“I gatugränsen skall, då Byggnadsnämnden för vinnande af snygghet och ordning det påfordrar, hvarje tomt, belägen vid för trafik öppnad och iordningställd gata, på den del, som ej är bebyggd, förses med prydligt stängsel.

Stängsel grannar emellan“ etc.

Med instämmande uti hvad i ärendet anförts angående lämpligheten af den föreslagna ändringen i förevarande paragrafs lydelse beslöt Beredningsutskottet hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte för sin del godkänna den ändrade lydelse af § 19 i den för staden gällande byggnadsordning, som af Byggnadsnämnden föreslagits, samt tillika besluta att hos Konungens Befallningshafvande i länet anhålla om fastställelse å den sålunda föreslagna stadgeändringen.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

6. Hamnstyrelsens framställning om bemyndigande att försälja en staden tillhörig, under Hamnstyrelsens vård stående magasinsbyggnad å Herrhagen.

Utdrag av protokoll, hållet hos Hamnstyrelsen i Karlstad den 27 Oktober 1910.

§ 102.

Beträffande den Hamnen tillhöriga, på Herrhagstomterna n:r:is 378 och 379 samt till en del å Tegnérsgatan belägna magasinsbyggnaden, benämnd «Barackena», så vore den i så bristfälligt skick, att den sedan längre tid tillbaka ej kunnat för något hamnens behov användas. Kostnaden för husets istandsättande belöpte sig, enligt av hamningenjören uppgjort kostnadsförslag, till 6 à 8 tusen kronor.

I betraktande av, dels att huset vid en blivande reglering av Tegnérsgatan måste bortföras, och dels att hamnen ej hade något direkt behov av detsamma, så syntes det styrelsen olämpligt, att offra den för dess reparation beräknade, jäm-

förelsevis avsevärda summan, men å andra sidan syntes byggnaden ej heller böra i dess förfallna skick bibehållas.

Styrelsen beslöt för den skull hos herrar Stadsfullmäktige hemställa om bemyndigande, att försälja byggnaden med skyldighet för blivande köparen, att densamma bortföra.

In fidem:
IWAR OLSSON.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 12 December 1910.

§ 3.

Hos Herrar Stadsfullmäktige hade Hamnstyrelsen anhållit om bemyndigande att försälja en staden tillhörig, under Hamnstyrelsens vård stående magasinsbyggnad å Herrhagen, benämnd Baracken, med skyldighet för blivande köparen att bortföra densamma; Och hade Drätselkammaren uppå remiss att yttra sig i ärendet.

Sedan stadsbyggmästaren på platsen besiktigt ifrågavarande magasin och funnit de af Hamnstyrelsen anförda skälen tala för försäljning däraf, beslöt nu Kammaren tillstyrka bifall till framställningen.

Som ofvan.

In fidem:
GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 21 januari 1911.

§ 9.

Uti hos Stadsfullmäktige gjord framställning hade Hamnstyrelsen hemställt om bemyndigande att försälja en staden tillhörig under Hamnstyrelsens vård stående magasinsbyggnad, belägen å tomterna N:ris 378 och 379 samt till en del å Tegnérsgatan å Herrhagen och benämnd "Baracken", med skyldighet för blivande köparen att bortföra byggnaden.

Häröfver hade Drätselkammaren afgifvit tillstyrkande utlåtande, och beslöt nu Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig i ärendet, på grund af hvad Hamnstyrelsen och Drätselkammaren däri anført, hemställa,

att Hamnstyrelsens förevarande framställning måtte af Stadsfullmäktige bifallas.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

7. Drätselkammarens framställning om tilläggsanslag för uppförandet af saluhallen här i staden samt efterskänkande af entreprenören för saluhallen påförd vattenafgift.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 7 November 1910.

§ 8.

Ingaf Stadskamreraren en uppgift å kostnaderna för saluhallens uppförande, slutande å ett belopp af 144,878 kronor 59 öre. Då Herrar Stadsfullmäktige för ändamålet anvisat ett belopp af 141,000 kronor, hade således anslaget öfverskridits med 3,878 kronor 59 öre; Och beslöt nu Drätselkammaren, med öfverlämnande af berörda uppgift, hemställa att Herrar Stadsfullmäktige ville för ändamålet anvisa ytterligare 3,878 kronor 59 öre.

I sammanhang härmed beslöt Drätselkammaren till Herrar Stadsfullmäktige öfverlämna och till bifall förorda en af Aktiebolaget Pontus Lindström i Örebro gjord framställning att, då bolaget för saluhallens uppförande enligt uppgift haft en förlust af 18,038 kronor 99 öre, debiterad vattenafgift å 156 kronor måtte efterskännas.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Uppgift å kostnaderna för Saluhallens i Karlstad uppförande.

A.-B. Pontus Lindström enl. entreprenadkontrakt	140,000: --
Ritningar, program och blåkopior	829: 50
Stänger och krok m. m.	760: —
Gratifikationer till arbetare	105: —
Jordborrning och dränering	217: 18

Koks.....	33: 80
Afsyningskostnader	67: 50
Brandförsäkring	27: 45
Plåtrör och reparation å läroverkets urinoirer	81: 59
Elektriska belysningsanordningar	2,240: —
Skyddsskärmar	110: 50
Skilnad i kostnaden för tilläggsarbeten och ej utförda arbeten	406: 07
	<u>Summa Kronor 144,878. 59</u>
För saluhallens uppförande hafva herrar Stadsfullmäktige anvisat ett anslag af	<u>141,000: —</u>
	hvilket sålunda öfverskridits med 3,878: 59

Till Drätselkammaren i Karlstad.

Då vi på uppförandet af Saluhallen haft en förlust på Kronor 18,038: 99 få vi härmed vördsamt anhålla att få efterskönt debiterad vattenafgift enl. räkning af den ¹²/₁₀ d. å. å Kronor 156: —.

Örebro den 3 November 1910.

För Aktiebolaget Pontus Lindström:

PONTUS LINDSTRÖM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 21 januari 1911.

§ 10.

Hos Stadsfullmäktige hade Drätselkammaren hemställt, att då kostnaderna för saluhallens uppförande, enligt af Stadskamreraren lämnad uppgått till ett belopp af 144,878 kronor 59 öre, men Stadsfullmäktige för detta ändamål anvisat 141,000 kronor, felande beloppet, 3,878 kronor 59 öre måtte varda af Stadsfullmäktige för ändamålet ytterligare anvisadt.

I sammanhang härmed hade Drätselkammaren jämväl till Stadsfullmäktige öfverlämnat och till bifall förordat en från entreprenören för saluhallen, Aktiebolaget Pontus Lindström i Örebro, inkommen framställning, att, som bolaget för saluhallens uppförande haft en förlust af 18,038 kronor 99 öre, debiterad vattenafgift å 156 kronor måtte eftersköntas.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att i detta ärende afgifva yttrande, och fann Utskottet sig böra tillstyrka bifall till hvad Drätselkammaren i ärendet hemställt, hvadan Utskottet ville föreslå,

att Stadsfullmäktige måtte för saluhallens uppförande anvisa ytterligare 3,878 kronor 59 öre äfvensom bestämma, att detta belopp skall i likhet med för samma ändamål förut anslagna medel anskaffas genom upplåning, samt

att Stadsfullmäktige måtte besluta efterskänka entreprenören för saluhallen, Aktiebolaget Pontus Lindström, påford vattenafgift å 156 kronor.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

KARLSTAD
KARLST.-T:NS A.-B:s TRYCKERI 1911

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1911.

Den 16 Februari.

N:o 3.

8. Donationsjordskommitténs utlåtande i fråga om uppgörelser mellan staden och donationsjordsinnehafvare utom stadsplanen om afstående af mark m. m. jämte hvad därmed stode i samband.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Donationsjordskommittén, som den 14 Februari 1910 afgifvit yttrande och förslag rörande omstämda jorden inom stadsplanen, går nu att yttra sig rörande den jord af ifrågavarande beskaffenhet, som är belägen utanför stadsplanen.

Därvid vill kommittén till en början bringa i erinran, att Herrar Stadsfullmäktige genom beslut den 7 Juni 1900 uppdragit åt Drätselkammaren

att åt staden förvärfva den öster om stadens ägoområden å Herrhagen och i Tormestad belägna jorden i Tormestad och Djäknefältet, nämligen ägofigurerna N:ris 143, 144 och 145 samt all jord å Lambergsslätten och å Lamberget äfvensom Sandholmen jämte Stora och Lilla Kalfholmen med därå uppförda byggnader, jorden mellan stadsplanen för Kvarnberget och Sjötullsägorna samt kyrkoherden A. F. Winnberg tillhöriga till landeriet Kristinedal hörande ägoområden, den till landeriet Kristinedal hörande af kyrkoherden Winnberg innehafda mark med åbyggnader, så vidt ej länslasarettet genom beslut af landstinget blefve dit förlagdt, landeriet Rosenborg med undantag af Bjefsen, landeriet Herrgården jämte ägofigurerna N:ris 54, 55, 65, 73 och 78 enligt vice kommissionslandtmätaren Sten Ströms öfver jorden norr om östra älfgrenen upprättade karta med därå befintliga byggnader, undantagandes dock byggnaden å ägofiguren N:o 65 med därtill nödig tomt;

att vid inlösen af dessa ägoområden jämte byggnader förfara i enlighet med

hvad Herrar Stadsfullmäktige genom beslut den 26 Maj 1899 fastställt för inlösen af jord och byggnader i och för utläggande af gator och allmänna platser inom stadsdelarna Östra Haga, Tormestad, Kullen och Herrhagen; samt

att, där uppgörelse på dessa vilkor icke kunde träffas, uppsäga jordinnehafvarne till afflyttning och instämma dem med påståenden om jordens återvinning utan ersättning och om bortflyttande af därå varande byggnader.

Känt är, att all stadens utanför stadsplanen belägna jord är donationsjord. Då emellertid Herrar Stadsfullmäktige i sitt beslut så starkt begränsade förvärfvet för stadens räkning af dylik jord, är anledningen därtill att söka däri, att Herrar Stadsfullmäktige icke ansågo stadens intresse oundgängligen kräfvat sådant jordförvärf i vidare mån, än beslutet innebär.

Beträffande de till inlösen beslutade områdena anfördes i detta afscende af den för frågans utredning tillsatta kommittén, hvars förslag i ämnet vann Herrar Stadsfullmäktiges bifall,

att områdena å Djäknefältet, Lambergsslätten och Lamberget erfordrades så väl till förekommande af desammas oregelbundna bebyggande som med hänsyn till förhållanden, som kunde inträda på grund af hamnens utvidgning och Karlstad—Munkfors järnvägs tillkomst;

att för förvärfvande af Sandholmen och Kalfholmarna talade särskildt stadens behof att kunna fritt disponera de mellan dessa holmar framflytande älfgrenarne med stränderna därintill i och för vidtagande af nödiga åtgärder till yttre hamnens skyddande mot uppgrundning;

att den väster om stadsplanen till inlösen föreslagna marken erfordrades till förekommande af dess oregelbundna bebyggande; samt

att samma skäl jämväl vore gällande för den till förvärfvande föreslagna jorden norr om östra älfgrenen, men att här jämväl vore nödigt att särskildt hindra kyrkogårdens kringbyggande och att förvärfva jord, som blefve behöflig för kyrkogårdens utsträckning.

Rörande vilkoren för jordförvärfvet hade Herrar Stadsfullmäktige hänvisat till sitt beslut den 26 Maj 1899 angående jord inom stadsplanen. Detta beslut innehöll, att områdena skulle förvärfvas antingen, där sådant kunde anses fördelaktigt, genom utbyte af staden tillhörig i värde fullt jämförlig jord, eller till ett pris, som bestämdes enligt 1898 års taxeringsvärde, eller för icke taxeringsvärderadt eller särskildt taxeringsvärde ej åsatt hus efter den 1 Mars 1899 gällande brandförsäkringsvärde samt för icke taxeringsvärderad jord efter jämförelse med taxeringsvärdet å närmast liggande områden, eller efter hvad som för särskilda undantagsfall kunde af Herrar Stadsfullmäktige särskildt bestämmas.

Flere donationsjordsinnehafvare hafva såväl vid de underhandlingar, som inleddes med anledning af Herrar Stadsfullmäktiges beslut den 7 Juni 1900, som

i nu till kommittén ingifna skrifter sökt tyda detta stadsfullmäktiges beslut så, att för jordbruksfastighet, i fråga hvarom enligt bevillningsförordningens bestämmelser särskildt taxeringsvärde icke utsättes för de till egendomen hörande bostäder och andra byggnader, som äro afsedda för jordbruket och dess ändamål, Herrar Stadsfullmäktige åsyftat att erlægga icke blott egendomens taxeringsvärde utan därtill alla därå uppförda byggnaders brandförsäkringsvärden.

Denna tolkning är utom all fråga fullständigt felaktig. Den utgår ifrån den oriktiga föreställningen, att jordbruksfastighets taxeringsvärde icke omfattar annat än jorden. Sista punkten af 1 § i instruktionen för taxeringsmyndigheterna visar dock alldeles tydligt, att i sådant taxeringsvärde ingår jämväl värdet af "egendomen tillhörande, för jordbruket och dess ändamål afsedda bostads- och andra byggnader".

Dyliga byggnader kunna således icke sägas tillhöra kategorien "icke taxeringsvärderade". Men sannt är, att efter orden, hårdragna, de kunna sägas vara "särskildt taxeringsvärde ej åsatta". Dock är det ingen fråga om, att med dessa sistnämnda ord afsetts ett helt annat förhållande. De äro närmast afsedda för jord inom stadsplanen, där det kunnat ifrågakomma att inlösa allenast ett uthus eller allenast ett boningshus, som är beläget i gata. Här kan man icke hjälpa sig fram med taxeringsvärde, därför att sådant åsättes gemensamt för boningshus och uthus, och därför har för sådant fall hänvisats till brandförsäkringsvärdet. Men meningen har naturligen — och äfven ordalagen torde otvetydigt gifva detta vid handen — icke varit att stadga annan grund än det i första hand nämnda taxeringsvärdet, där detta kan tillämpas.

Behöfdes något ytterligare stöd för att bevisa oriktigheten af den tolkning donationsjordsinnehafvare i detta hänseende sökt gifva Herrar Stadsfullmäktiges beslut, återfinnes ett sådant i ofvanberörda kommittés betänkande i frågan. Kommittén säger nämligen på tal om inlösningskostnaderna:

"Enligt den beräkning, kommittéerade gjort, uppgår taxeringsvärdet för den jord med byggnader kommitterade föreslagit böra inlösas, till för fastigheterna öster om de reglerade stadsdelarna Kr. 55,775: 93, för fastigheterna väster därom Kr. 26,500: —, samt för fastigheterna norr om östra älfgrenen Kr. 43,169: 60."

Kommittén nämner här både jord och byggnader. Hade kommittén ansett, att utöfver taxeringsvärdet äfven borde betalas byggnaders brandförsäkringsvärde, skulle kommittén utan tvifvel tillagt något därom, synnerligast som beräkningen är gjord för att visa storleken af de kostnader staden komme att ikläda sig genom det föreslagna jordförvärfvet i dess helhet.

I enlighet med de af Herrar Stadsfullmäktige sålunda ifrågasatta vilkor förvärfvade Drätselkammaren ägofigurerna N:ris 148, 189, 190, 191, 347, 348, 349, 350, 351, hälften i N:ris 352—355, hela N:ris 356, 357, 358, 359, 360,

362, hälften i N:o 363, å Lamberget och Lambergsslätten, N:o 379 å Sandholmen, N:ris 388, 389, 390, 391, 392, 393, 395, 402, 403 och 404 å Stora Kalfholmen, samt af jorden norr om östra älfgrenen ägofigurerna N:ris 73 och 78 å landtmätaren Sten Ströms karta äfvensom af N:ris 54 och 55 å samma karta en areal af 13,109,17 kvmeter.

Vidare hafva Herrar Stadsfullmäktige genom beslut den 6 Juni 1901 afstått från stadens med hänsyn till jordens egenskap af donationsjord ägande anspråk å den del af landeriet Kristinedal och därtill gränsande områden, som komme att direkt tagas i anspråk för fyllande af det nya lasarettets eget områdesbehof.

Då landstinget för lasarettets behof inköpt ett område af 13,138 kvmeter af landeriet Rosenborg, har staden sålunda äfven beträffande detta område fånträdt sina anspråk. Jämväl i öfrigt har i fråga om ägområdena närmast lasarettet med landstinget träffats en öfverenskommelse af den 29 Juni 1904, som skall lända till efterrättelse.

Emot de donationsjordsinnehafvare, som vägrade träffa uppgörelse på af staden erbjudna vilkor, anhängigjordes rättegång i enlighet med Herrar Stadsfullmäktiges beslut.

Öfver den jord, hvarom talan sålunda anhängiggjorts, är efter ett af donationsjordskommitténs förre ordförande härads höfdingen Karl Arrhenius upplagdt register upprättad följande förteckning:

Registret N:o 1	Namn å innehafvaren	Fastighetens namn & Ägofigurers N ris	Areal i		
			Har	Ar	Kvtr
I 2	E. J. Skogström..... hvarifrån dock bör afgå 1,057,8 kvmeter, utgörande byggnadsplatsen N:o 11, som redan förut fränsålts och hvarå O. J. Ekmark undfått lagfart den 2 Juli 1900.	N:o 65 i Sundsta enl. S. Ströms karta af 1899	1	55	53
I 5	J. E. Jansson.....	Landeriet Herrgården. N:ris 1, 2, 13, 14, 16—22, 30, 32—34, 38, 39, 43—49, 57, 59—61 i Sundsta	39	26	72,7
I 6	F. O. Nilsson	Lamberget N:ris 172—179..	8	60	65,4
I 7	A. Magnusson	Lamberget N:ris 162 & 163 ^{1/2}	2	60	88,9
I 8	G. A. Larsson	Lamberget, hälften af N:ris 352—355 & af 363 samt hela 361.....	1	93	60,7
I 10	Anders Gustaf Svensson..	Lamberget N:o 155	1	62	22,6
I 11	N. G. Larsson	Lamberget N:ris 180—188..	4	61	57,3
I 12	Karl Bengtsson	Lamberget N:ris 164—170 ^{1/2} samt St. Kalfholmen N:o 396	12	9	37,5
I 13	J. Wennerström.....	Lamberget N:ris 152—154, 156—161, 163, 171, 365 —370, 373—376; Sandhol- men N:o 380; L:a Kalfhol- men N:o 382; Stora Kalv- holmen N:ris 394, 401 o. 406	41	34	30
I 14	J. G. Jansson.....	Lambergskärn N:ris 149—151	3	48	64,8
I 20	L. J. Larsson.....	Djäknéfältet N:o 144			
I 4	P. A. Eriksson.....	» » »			
I 21	G. Johansson och P. G. Jonsson	» N:ris 143 och 144	1	49	98,8
I 22	Edv. Svensson	Sundsta N:ris 54 & 55 enl. S. Ströms karta	3	6	41,62
I 23	August Olsson	Sundsta under N:ris 54 och 55			
I 24	Joh:s Olsson	Sundsta N:o 51	0	3	17,35

Registret N:o i	Namn å innehafvaren	Fastighetens namn & Ägofigurers N:ris	Areal i		
			Har	Ar	Kvmt
II 7	Anders Andersson och Aug. Olsson Vesterlind.....	Sundsta under N:ris 54 och 55			
II 8	J. A. Nordengren och P. A. Blomkvist.....	Sundsta N:o 50.....	0	10	75,60
II 16	Angelique, Sophie, Lisa, Maja & Stina Varenius	Landeriet Rosenberg (med un- dantag af Bjefsen & ett till landstinget såldt område)..	10	31	35,4
II 27	Domkapitlet i Karlstad ..	Djäknefältet N:o 145.....	1	41	0
II 31	Ida Åkerberg & O. Näs..	Kristinedal N:o 519.....	0	7	66,9
II 34	I. F. Lundins sterbhus...	Lilla Sandholmen N:o 380 och Stora Kalfholmen N o 401	1	82	91,1

En af de domar Kungl. Maj:t meddelat den 23 December 1908 rör jord utanför stadsplanen. Den är meddelad i rättegången emot E. J. Skogström rörande ägofiguren N:o 65 å landtmätaren Sten Ströms karta öfver jord norr om östra älfgrenen, hvilken ägofigur dock icke beröres helt af domen. Därifrån var nämligen fransåld byggnadsplatsen N:o 11, om 1,057,8 kvmeter, hvarå O. J. Ekmark redan den 2 Juli 1900 före rättegången undfått lagfart, och Herrar Stadsfullmäktige afsågo, såsom deras beslut visar, icke, att Ekmark skulle instämmas, hvilket icke heller skett. K. A. Gustafsson är nu antecknad såsom ägare af detta område, hvilket står utanför processen.

Genom ifrågavarande dom är stadens talan på det sätt bifallen, att staden förklarats berättigad att vidtaga erforderliga åtgärder för områdets användande på annat sätt, än nu är fallet, med rätt för Skogström, därest området kommer att af honom afträdas, att borttaga alla därå befintliga hus, hägnader och anläggningar samt att i laga ordning emot vederbörande väcka den talan om ersättning för å området nedlagd nödig och nyttig förbättring, hvartill fog kan förefinnas.

Betydelsen af denna dom är densamma som af domarna angående jord inom stadsplanen.

Området är underkastadt stades förfoganderätt. Staden kan t. ex. besluta att utarrendera området. Sedan ett sådant beslut fastställts af Magistraten och Konungens Befallningshafvande, är Skogström skyldig att afträda jorden, och får bortföra, likasom han därtill är skyldig, därå varande byggnader, hägnader och anläggningar utan annan ersättning än för nödig och nyttig förbättring, hvarom

han har att förebringa utredning. I området meddelade inteckningar kunna förklaras ogiltiga.

Hvad öfriga rättegångar angår, så äro de nu ånyo anmälda vid Rådhusrätten och där ännu beroende på domstolens pröfning.

Följande förändringar beträffande de omstämda områdena äro att anteckna, efter det Herrar Stadsfullmäktige fattat sitt beslut af den 7 Juni 1900.

På den af E. J. Skogström innehafda ägofiguren N:o 65 å Sten Ströms karta hafva uppförts två boningshus, N:ris 12 och 14 Hagaborg, för hvilka J. A. Lindgren, resp. Lars Jonsson äro antecknade som ägare. Det förstnämnda huset har ett taxeringsvärde af Kr. 17,000: — det senare af Kr. 12,000: —.

G. A. Larsson har sålt ägofiguren N:o 361 på Lamberget till fröken Martina Bergström för 4,000 kronor och är därå uppförd en villa, taxerad till Kr. 11,000: —.

Anders Gustaf Svensson synes hafva sålt delar af ägofiguren N:o 155 på Lambergsslätten till P. Nilsson (995,76 kvmeter), som därå uppfört byggnader, taxeringsvärderade till Kr. 9,500: —, till H. Larsson, som därå uppfört hus, taxerade till Kr. 4,000: —, till A. Olsson, som byggt för ett taxeringsvärde af Kr. 3,000: — och till K. J. Strand, som uppfört byggnader taxeringsvärderade till Kr. 1,800: —.

N. G. Larsson har af sina ägofigurer N:ris 180—188 å Lamberget sålt till K. J. Andersson 11,431,7 kvmeter för Kr. 7,500: — och till C. J. Lindén 881 kvmeter för Kr. 1,000: —. Dessa hafva uppbyggt bostäder, taxeringsvärderade Anderssons till Kr. 10,000: — och Lindéns till Kr. 12,000: —.

Å J. Wennerströms egendom å Lambergsslätten har uppförts ett boningshus, värderadt af honom själf till Kr. 6,900: —, men taxeringsvärderadt till Kr. 10,600: —.

Å ägofigurerna N:ris 149—151 i Lambergskärn har uppförts sågverk m. m., nu taxeringsvärderadt till Kr. 115,000: —.

Ägofigurerna N:ris 143 och 144 vid Djäknefältet hafva indelats i elfva byggnadsplatser, af hvilka tio nu finnas bebyggda. Innehafvarne och deras byggnaders taxeringsvärden äro:

A. Nylén	Kr.	8,500: —
G. Johansson	"	2,500: —
P. A. Eriksson	"	21,500: —
A. Jansson	"	4,000: —
W. Schagerströms sterbhus	"	12,500: —
F. F. Jansson	"	6,000: —
E. J. Svensson	"	6,800: —
L. Jansson	"	4,000: —
J. Larsson	"	5,500: —

Å ägofiguren N:o 54 enligt Sten Ströms karta öfver jorden norr om östra älfgrenen har Edv. Svensson uppfört byggnader taxeringsvärderade till Kr. 18,000: —.

På samma ägofigur hafva äfven uppförts bostadshus nu tillhörande nedan nämnda personer och med följande taxeringsvärden:

Joh:s Olsson	Kr. 1,000: —
P. A. Blomqvist & J. A. Nordengren	” 3,000: —
C. W. Nyberg	” 9,000: —

På ägofiguren N:o 519 af Kristinedals område hafva uppförts byggnader med ett taxeringsvärde af Kr. 8,000: —.

Nästan alla dessa byggnader hafva uppförts, sedan rättegången började. Man ser sålunda, att processerna icke hindrat jordinnehafvarne att sälja jordområden eller att finna köpare därtill, ehuru dessa hvarken kunde få lagfart eller inteckning, och att dessa köpare icke tvekat att nedlägga betydande penningssummor på uppförande af hus å områden, på hvilka staden genom rättegång gjort anspråk gällande.

Frågan är nu: hur bör staden begagna den rätt, som är staden tillerkänd genom ofvan anmärkta Kungl. Maj:ts dom och som kan väntas i afseende å öfrig jord utom stadsplanen blifva staden genom dom tillerkänd?

Af skäl, som beträffande jorden inom stadsplanen redan anförts, anser kommittén, att staden icke bör till det yttersta begagna sin rätt, utan att först hafva ännu en gång erbjudit jordinnehafvarne uppgörelse på antagliga villkor.

Därvid har kommittén först tagit i öfvervägande, om och i hvad mån staden möjligen kunde frånträda sin talan utan att skada det ändamål, för hvars ernående staden behöfde förvärfva här ifrågavarande områden.

Betydande summor äro så väl före som isynnerhet under processen nedlagda på byggnader å de omstämda områdena. Och ehuruval det måste anses synnerligen lätsinnigt att sålunda bygga å omtvistad jord, anser kommittén dock, att man redan af vanlig medkänsla måste känna sig uppfordrad att söka förhindra de ödesdigra verkningarna af ett dylikt handlingssätt i de fall, där stadens intresse icke ovilkorligen kräfver motsatsen.

Kommittén har därför samvetsgrannt pröfvat hvarje fall för sig och därvid för sin del icke funnit stadens intresse ovilkorligen fordra, att i allmänhet de å ifrågavarande områden uppförda byggnader bortflyttas eller fråntagas de nuvarande innehafvarne. Undantag bilda de fall, där frågan gäller jordbruksfastighet, som af staden skall öfvertagas, hvarvid för dess skötande nödiga byggnader i allmänhet böra följa jorden åt. Visserligen har det i vissa fall såsom t. ex. vid Djäknefältet byggts på ett sätt, som vållat oförnekliga svårigheter vid stadsplanens utsträckning, men kommittén har förmenat, att man härvidlag hällre bör jämka något på en god stadsplan än att ruinera jordinnehafvarne.

Med denna utgångspunkt har kommittén sålunda kommit till den slutsats, att i allmänhet för jordbruket icke erforderliga byggnader skulle kunna få af jordinnehafvarne behållas jämte den mark, hvarpå de stå, och ett gårdsområde så afpassadt, att det icke kan i någon afsevärd grad utstyckas för vidare bebyggande.

Formen härför skulle vara, att staden i rättegången frånträder sin talan beträffande de områden, som få af jordinnehafvarne behållas.

Denna form, som är möjlig, så länge rättegång pågår och stadens anspråk sålunda ännu icke är formligen godkändt, är däremot icke tillämplig, där dom redan fallit, sålunda icke å E. J. Skogströmska ägofiguren N:o 65 å Sten Ströms karta. Här är äganderätten redan rättsligen fränkänd Skogström. Formen skulle här vara ett återförvärf från staden. Men då staden icke är lagenligen behörig att afhända sig i dess ägo varande donationsjord och till sådant afhändande, som här skulle vara i fråga, med hänsyn till innehållet af Kungl. Brevet den 27 Januari 1899 icke kan väntas erhålla Kungl. Maj:ts samtycke, återstår i afseende på de två byggnader N:ris 12 och 14, som å nämnda ägofigur uppförts, intel annat, om de skola få stå kvar, än att staden medgifver deras kvarstående å den jord, hvartill staden sålunda behåller äganderätten.

I de skrifter, som inkommit till kommittén, har från flere donationsjordsinnehafvare ifrågasatts att icke behöfva afstå vidare mark, än som kunde erfordras för gator och allmänna platser.

Detta kan tvifvelsutän ha goda skäl för sig och torde i stort sedt ej böra möta hinder, där stadsplan redan finnes utlagd eller är föreslagen att utläggas.

Men där så icke är förhållandet, där stadsplan icke kan ifrågakomma att för närvarande utläggas, där möter ett sådant förslag oöfverstigliga svårigheter.

Drätselkammaren har framställt för Herrar Stadsfullmäktige ett förslag om stadsplanens utsträckning öfver ägofigurerna N:ris 142—151 vid Djäknefältet och Lambergskärn och något in på ägofiguren N:o 152.

Men därutöfver finnes ingen anledning att antaga, att behof skall inom en öfverskådlig tid föreligga att vidare utsträcka stadsplanen vare sig åt detta håll eller på annat ställe af de omstämda områdena. Om lämpligheten af stadsplanens utsträckning till vissa af dessa områden kunna ock hysas grundade tvifvel.

Kommittén anser det icke vara möjligt att nu bestämma vare sig, till hvilka områden stadsplanen framdeles bör utvidgas eller hur detta bör ske, och måste sålunda för sin del afvisa tanken på ett inskränkande af stadens talan till hvad som kunde erfordras för gator och allmänna platser i sådana framtida stadsplaner.

Inom kommittén har jämväl varit på tal möjligheten att i väsentliga delar frånträda stadens talan beträffande jorden och på annat sätt än genom jordens förvärfvande vinna det därmed afsedda syftemålet.

Detta skulle ju icke kunna ske i de fall, där staden för något sitt positiva

ändamål har behof af jorden; i sådana fall måste staden vidhålla sitt kraf på dess förvärfvande.

Men det skulle afse den jord, i afseende å hvilken stadens intresse endast är af negativ art, d. v. s. där det för staden gäller att hindra jordens oregelbundna bebyggande. Här skulle man kunna tänka sig, att jordinnehafvarne finge behålla jorden med ett därå lagdt för hvarje äfven kommande innehafvare rättsligen bindande intecknadtservitut, att jorden icke finge vidare bebyggas utan särskildt tillstånd i hvarje fall från stadens sida.

Tanken är onekligen teoretiskt tilltalande, men torde vid den praktiska tillämpningen stöta på hinder.

Det viktigaste inkastet mot denna idé torde vara, att det är omöjligt att nu utreda, huru stor och hvilken del af området verkligen är för stadens positiva ändamål behöflig. Vål torde man kunna utreda, hvad som just för ögonblicket erfordras för det ena eller andra ändamålet. Men det borde icke kunna anses obilligt, om staden äfven vill reservera sig för framdeles uppstående behof, hvilka kunna tänkas fylla medelst denna till stadens gemensamma nytta ursprungligen gifna jord. Med tanken på de mångahanda fall, som på senare tiden framkommit, där tillgång till större jordarealer varit för staden nödig, har man svårt för att nu bestämdt säga, att icke det väsentligaste af den jord, hvarom här är fråga, verkligen är för staden och dess utveckling högligen af nöden att förvärfva.

Kommittén finner för sin del detta inkast afgörande, men vill dock därtill påpeka, att den servitut, som ifrågasatts, eller att icke få bebygga områdena utan särskildt tillstånd i hvarje fall från stadens sida, icke blott skulle på ett synnerligen kännbart sätt minska fastigheternas värde, i vissa fall kanske göra dem nästan värdelösa, och att ersättning härför från stadens sida icke gärna kan ifrågasättas, utan denna servitut skulle äfven komma att af jordinnehafvarne ständigt kännas som ett olidligt tvång. Säkerligen komme också förbudet att bli svårt och synnerligen obehagligt för stadens myndigheter att upprätthålla.

Af dessa skäl finner sig kommittén icke kunna förorda bifall till denna lösning af frågan, utan nödgas hemställa, att den jord, hvarom fråga här är, med förut omförmälda undantag må öfvergå i stadens ägo.

Jordinnehafvarne böra dock efter kommitténs mening äfven nu erbjudas ersättning för jorden. Denna ersättning synes kommittén så långt möjligt är böra utgå efter en för alla lika, af Herrar Stadsfullmäktige fastslagen regel, och finner kommittén därvid ingen lämpligare än den af Herrar Stadsfullmäktige redan en gång, den 7 Juni 1900 fastslagna och i åtskilliga fall redan tillämpade, som är i hufvudsak 1898 års taxeringsvärde.

Kommittén har dock icke kunnat undgå att fästa sin uppmärksamhet därvid, att detta taxeringsvärde i en del fall redan då torde ställt sig väl lågt i förhål-

lande till fastigheternas verkliga värde och att, sedan fastigheterna nu ytterligare stigit i värde, det skall kännas än svårare för innehafvarne att skilja sig från dem mot den ifrågasatta godtgörelsen.

Det bör icke håller förbises, att utanför stadsplanen ingreppet i de enskildes innehaf blir vida djupare, då det här icke gäller att förvärfva en eller annan jordbit, utan hela fastigheter, delvis af betydande omfattning, och utan att, såsom inom stadsplanen är fallet, däremot gifva några fördelar genom gators framdragande o. d.

Kommittén har för den skull sökt efter medel att så långt möjligt är göra stadens ingrepp mot de här ifrågavarande donationsjordsinnehafvarne mindre ekonomiskt kännbart.

Ett medel för detta ändamåls vinnande är det ofvan anförda att i vidsträckt grad behålla innehafvarne vid deras å jorden uppförda boningshus och industriella anläggningar med därför behöfliga områden.

I många fall utgöra byggnaderna fastighetens väsentliga värde och äfven, där så icke är fallet, representera de likvisst ett stort och afsevärdt ekonomiskt intresse för innehafvaren. Kommittén tror sig därför hafva här funnit en till jordinnehafvarnes synnerliga fördel verkande anordning.

Ett annat medel, som icke håller för staden medför någon utgift, men för jordinnehafvarne torde vara af en afsevärd fördel, har kommittén trott sig finna däri, att det tillåtes jordinnehafvarne att, ehuru staden blir ägare af fastigheten, få under 30 års tid fortfarande bruka densamma emot en årlig afgift ställd så, att den utjämnar skillnaden mellan hvad, som nu från stadens sida ges för fastigheten, och det belopp, hvarå densamma lämnar nettoafkastning. Härvid kan emellertid hänsyn naturligtvis icke tagas till jordens värde såsom utstyckad till tomter, utan endast till det värde, hvartill den med afseende fäst å vanlig afkastning kan beräknas. Arrenderätten skulle för dess möjligen behöfliga utnyttjande kunna å annan öfverlåtas med fortfarande ansvar dock för den ursprunglige innehafvaren gent emot staden beträffande arrendatorns i kontraktet utfästa skyldigheter. Å området borde icke få uppföras byggnader utan Drätselkammarens särskilda medgifvande i hvarje fall.

Den årliga afgiften har kommittén tänkt sig såsom 5 procent å det belopp staden betalar för fastigheten, hvarförutom underhåll af hus och jord samt skatter, brandstodsafgifter och onera skulle åligga arrendatorn. Sistberörda utgifter måste ju äfven af ägaren beräknas och afdragas för finande af fastighetens nettoafkastning.

Om sålunda t. ex. jordens taxeringsvärde 1898 var 5,000 kronor, men dess nuvarande värde, efter nettoafkastningen räknadt, är 10,000 kronor, skulle jordinnehafvaren få af staden kontant 5,000 kronor och därjämte få i 30 år arren-

dera fastigheten, som ger 500 kronor netto årligen, för 250 kronor om året. Årligen under 30 år skulle han sålunda göra en vinst af 250 kronor. Nuvarande kapitalvärdet af denna årliga vinst är i rundt tal 4,000 kronor. Han skulle sålunda för fastigheten i verkligheten få 9,000 kronor, men därutöver äfven den ökade vinst, som under de 30 åren utan tvifvel uppkommer bland annat genom prisstegring å jordbrukets produkter.

För större eller mindre skillnad mellan 1898 års taxeringsvärde och nuvarande värde, efter nettoafkastningen räknadt, blir årsvinsten större eller mindre proportionsvis. Som vi finna, kommer på detta sätt den verkliga ersättningen att ganska nära träffa det nuvarande värdet.

Emellertid bör vid en så lång besittningstid för den enskilde staden förbehållas rätt att under tiden komma i besittning af områden, som af staden prövas för något dess behof erforderliga. Härvid bör naturligen proportionellt afdrag ske på arrendeafgiften och äfven ersättning beräknas för den uteblifna vinsten för återstående arrendeår. För detta fall bör till förekommande af all tvist därom den årliga vinsten vara på förhand fixerad och föreslås af kommittén till 5 % å 1898 års taxeringsvärde på det jordstycke hvarom fråga är. När staden sålunda i förtid tar ett jordområde i besittning, skulle staden för den skull hafva att på en gång gälda ytterligare nämnda beräknade årsvinst för de återstående arrendeåren med dess efter 5 % uträknade kapitalvärde vid betalningstiden.

Härvid bör dock tagas ytterligare hänsyn till, att vid en sådan minskning af den arrenderade arealen innehavaren måhända icke finner förmånligt att längre arrendera fastigheten, och bör han därför för sådan händelse beredas frihet att helt frånträda arrendet.

I detta sammanhang vill kommittén påpeka en gynnsam omständighet, som äger rum beträffande de områden, hvarom här är fråga, och hvilken icke torde vara utan sin betydelse för hela frågans lyckliga lösning. De omtvistade jordområdena utanför stadsplanen synas nämligen nästan undantagslöst vara gravationsfria.

Förutom en inteckning för rätt till väg i ägofiguren N:o 144, en inteckning å 3,000 kr. i L. J. Larssons byggnadsplats å samma ägofigur, inteckningar å Kr. 5,675: — i ägofigurerna N:ris 149—151, en inteckning å Kr. 4,500: — i ägofiguren N:o 519, en inteckning å Kr. 2,100: — i ägofigurerna N:ris 162 och 163¹/₂, en inteckning å Kr. 1,500: — i ägofigurerna N:ris 172—179, samt en sökt inteckning å Kr. 5,700: — i P. Nilssons del af ägofiguren N:o 155, äro nämligen samtliga fastigheter fria från inteckning.

Detta är ju i flere hänseenden förmånligt, men särskildt ådagalägges därigenom, att jorden i fråga i allmänhet är i händerna på burget folk, som icke äro så beroende af att genast fullt ut bekomma den ekonomiska valuta staden vill erbjuda

dem för deras områden, utan kunna vara i tillfälle att utan olägenhet mottaga sådan valuta äfven i den form kommittén föreslagit eller såsom delvis utgående under ett visst antal år.

Med tillämpning af dessa allmänna regler på de särskilda fallen skulle saken ställa sig sålunda enligt kommitténs förslag.

Ägofiguren N:o 519 af landeriet Kristinedal.

Ägofiguren utgör allenast 766,9 kvmeter, som icke torde vara för stor tomt för därå uppförda hus.

Af ägofiguren skola ingå i Rosenborgsgatan 37 kvmeter.

Kommittén föreslår att, emot det att jordinnehafvaren öfverlåter till staden dessa 37 kvmeter gravationsfritt och utan ersättning att genast tillträdas, staden frånträder sin talan i öfrigt.

Ägofigurerna N:ris 143, 144, 145, 149, 150, 151 vid Djäknefältet och Lambergskärn.

Det anmärkes, att Drätselkammarens förslag till utsträckt stadsplan innefattar icke blott nämnda ägofigurer utan äfven annan jord, hvarom det dock här icke är fråga, då den hufvudsakligen tillhör staden.

I förslaget till stadsplan har å ägofigurerna N:ris 143 och 144 upptagits omkring 18 meters bredd närmast älfven till gata och öppen plats. Å detta område äro en fabriksbyggnad och tre boningshus belägna. Äfvenså har en tvärgata, Smålandsgatan, dragits så, att den något går in på ett boningshus å ägofiguren N:o 144. Slutligen är gatan närmast Lambergskärn dragen så, att ett hörn af en byggnad tillhörande sågverket å ägofigurerna N:ris 149—151 inom kvarteret Hyfveln skäres af gatan.

Ifrågavarande byggnader kunna, såsom kommittén uppvisat för Byggnadsnämndens och Drätselkammarens ordförande, förläggas inom kvarteren, den sista genom en mindre jämkning af kvarteret Hyfvelns gräns, den näst sista genom en något ändrad riktning af Smålandsgatan, och de första därigenom, att utanför kvarteren Fåret, Lammet, Baggen och Tjuren å ägofigurerna N:ris 143 och 144 icke lägges någon gata närmast älfven, utan en öppen plats, kallad exempelvis "strandpromenad", till en bredd så stor, som kan fås genom att kvartersgränsen åt älfven till ungefär följer fabriksens och boningshusens sida. Genom dessa ändringar skulle ifrågavarande hus kunna skyddas och få kvarstå. Då staden icke gärna kan åtaga sig att inlösa dem, uppförda som de äro under processens gång, är detta enda möjligheten att hjälpa deras ägare från en större ekonomisk förlust. Möjligen är det något uthus, som i allt fall måste flyttas ur gatan, men denna kostnad bör ägaren själf vidkännas.

Under förutsättning, att hvad kommittén sålunda anfört i fråga om ändringar i den föreslagna stadsplanen vinner behörigt afseende, och att stadsplanen i öfrigt vinner Herrar Stadsfullmäktiges bifall, hemställes sålunda:

att jordinnehafvarne å staden öfverlåta gravationsfritt och utan ersättning den mark, som erfordras till gator och öppna platser å ifrågavarande stadsplan att genast tillträdas.

Ersättning i någon form bör här icke ifrågakomma för jorden, då jordinnehafvarne ha så betydande fördelar af stadsplanens framdragande, icke håller för flyttning af uthus (— flyttning af boningshus är ej fråga om —), då desse äro uppförda under processen.

Staden har emellertid här äfven ett annat speciellt intresse. Kvarteren utefter älfven äro afsedda till egna hems uppförande, och det är därför synnerligen angeläget för staden att äga så mycket som möjligt af dessa kvarter för att reglera egnahemsbyggandet.

Kommittén föreslår därför

att jordinnehafvarne å staden öfverlåta gravationsfritt att genast tillträdas jämväl den obebyggda mark, som ingår i egnahemskvarteren, nämligen i kvarteren Baggen, Tjuren och Oxen af ägofiguren N:o 145, i kvarteren Kalfven, Kaplanen och Åsnan af ägofigurerna N:ris 149 och 151, dock här emot ersättning, hvad sistnämnda ägofigurer beträffar genom byte med den staden tillhöriga jord af ägofiguren N:o 143 och söder därom belägna uppgrundning, hvarå sågverket byggts och som ingår i kvarteret Hyfveln, och beträffande ägofiguren N:o 145 genom utbyte mot annan i värde därmed jämförlig jord samt att under dessa och förut nämnda villkor staden frånträder sin talan i öfrigt.

Af ägofiguren N:o 152 ingår ett med en lada bebyggt område i kvarteret Åsnan. Frågan härom skall behandlas i sammanhang med den jordegendom i öfrigt, hvartill denna ägofigur hör.

Ägofiguren N:o 65 å Sten Ströms karta öfver jorden norr om östra älfgrenen.

I fråga om denna ägofigur med undantag af de 1,057,8 kvmeter, hvarå O. J. Ekmark fått lagfart, gäller, såsom förut är nämndt, att äganderätten är frånkänd Skogström genom Kungl. Maj:ts dom och att af förut anförda skäl staden nu ej kan afhända sig någon del däraf.

Det enda, som kan erbjudas Skogström emot jordens formliga öfverlåtande till staden, är sålunda ersättning efter 1898 års taxeringsvärde med Kr. 2,465: 92 och rätten att i 30 år få bruka jorden och ha de på området uppförda två boningshusen N:ris 12 och 14 med uthus kvarstående emot 5% ränta å Kr. 2,465: 92 som årlig afgäld, men utan rätt att vidare bebygga området och med

sådant förbehåll angående stadens rätt att äfven under de 30 åren komma i besittning af för dess behof erforderlig mark, som nedan är omförmäld angående öfrig jord. Kommittén föreslår sålunda, att uppgörelse erbjudes Skogström på dessa vilkor.

Den öfriga jorden.

Under förutsättning af godvillig uppgörelse och på grund af hvad därom förut anförts, föreslår kommittén, att staden frånträder sin talan beträffande nedannämnda områden och därå befintliga byggnader:

Innehafvarens namn.	Ägofig. N:o enl. 1868 års karta.	Areal.			Summa areal.		
		Har.	Ar.	Kvm.	Har.	Ar.	Kvm.
F. O. Nilsson, Lamberget	af 173	0	1	18			
Härå boningshus.	» 174	0	5	28			
	» 175	0	1	80			
	» 176	0	7	73			
	» 179	0	0	40	0	16	39
A. Magnusson, Lamberget	» 162	—	—	—	0	13	20
Härå bonings- och uthus.							
Ludvig Forsén, Lamberget (Elvrum)	» 164	—	—	—	0	45	50
Härå boningshus, slakteri och ladugård.							
Anders G. Svensson, Lamberget (Alvik) tomt med väg	» 155	—	—	—	0	10	71
Härå bonings- och uthus.							
P. Nilsson, Alvik	» 155	—	—	—	0	9	20
Härå bonings- och uthus.							
H. Larsson, Alvik	» 155	—	—	—	0	8	10
Härå bonings- och uthus.							
A. Olsson, Alvik	» 155	—	—	—	0	6	25
Härå bonings- och uthus.							
K. J. Strand, Alvik	» 155	—	—	—	0	5	25
Härå boningshus							
G. A. Larsson, Lamberget	» 352	0	20	80			
Härå bonings- och uthus.	» 354	0	0	10			
	» 355	0	8	20	0	29	10
N. G. Larsson, Lamberget	» 182	0	0	40			
Härå bonings- och uthus.	» 184	0	55	10	0	55	50
Martina Bergström, Lamberget	» 361	—	—	—	0	30	85
Härå bonings- och uthus.							
Edv. Svensson, Hagaborg	» 54	0	3	82,5			
Härå bonings och uthus.	» 58	0	21	87,5	0	25	70
Blomkvist & Nordengren, Hagaborg	» 50	—	—	—	0	10	75,6
Härå bonings- och uthus.							
Johannes Olsson, Hagaborg	» 51	—	—	—	0	3	17,4
Härå bonings- och uthus.							
C. W. Nyberg, Hagaborg	» 50	—	—	—	0	18	0
Härå bonings- och uthus.							
J. E. Janssons arfvingar, Herrgården	» 34	—	—	—	0	71	60
Härå boningshus, laxfabrik, järn- källa och uthus.							
C. E. Varenius' sterbhus, Rosenberg	» 559	—	—	—	0	39	50
Härå boningshus.							

Såsom vilkor för detta frånträdande i hvarje särskildt fall och som grunder i öfrigt för godvillig uppgörelse angående den jord, hvarom här är fråga, föreslår kommittén följande:

a) all jord, som icke blifvit därifrån undantagen, öfverlåtes formligen på staden med därå varande byggnader under full äganderätt, gravationsfritt, att genast tillträdas;

b) som ersättning härför betalar staden hvad som enligt 1898 års taxeringsvärde för jorden proportionellt efter arealen belöper på det öfverlåtna området;

c) jordinnehafvaren tillförsäkras, om han så önskar, för sig och rättshafvare 30 års arrenderätt, från öfverlåtelsedagen räknadt, till öfverlåtna området med åbyggnader emot en årlig afgäld efter 5 proc. på den under b) nämnda ersättningen, skyldighet att utgöra för fastigheten utgående skatter, brandstodsafgifter och onera samt att efter syn aflämna jord, byggnader och stängsel i lika godt skick som vid mottagandet; frihet att å annan öfverlåta arrendet med bibehållen egen ansvarighet gent emot staden för åtagna förpliktelser, samt utan rätt att å området bygga annat än då i undantagsfall Drätselkammaren därtill lämnar tillstånd;

d) staden berättigas att, där den för något sitt ändamål anser sig behöfva af den enligt c) utarrenderade jorden, ett år efter uppsägning därpå komma i besittning, hvarvid arrendesumman för återstående arrendetid skall minskas proportionsvis till den afstådda arealen, och af staden på en gång ytterligare erläggas kapitalvärdet vid betalningstiden, uträknadt efter en räntefot af 5 proc. af arrendatorns beräknade årsvinst för de återstående arrendeåren, denna vinst beräknad för hvarje år till 5 proc. af 1898 års taxeringsvärde för den jordareal, hvarom fråga är;

e) då staden sålunda sätter sig i besittning af någon del af den arrenderade jorden, är arrendatorn därjämte berättigad att bli helt fri från arrendet för återstående år fr. o. m. dagen för besittningstagandet eller närmaste 14 Mars där-efter, om han därom tillsäger Drätselkammaren sex månader förut.

Kommittén ber att här få anteckna de taxeringsvärden från 1898, som vid dessa uppgörelser kunna komma i betraktande, därvid anmärkande, att de särskilda taxeringsvärden, som funnits åsatta byggnader, hvilka jordinnehafvaren får behålla, naturligtvis icke medtagits, och hemställer kommittén till förekommande af all oklarhet:

att dessa värden af Herrar Stadsfullmäktige fastställas såsom utgörande de 1898 års taxeringsvärden, på grund hvaraf uppgörelse må träffas, nämligen för:

Landeriet Herrgården	27,500: —
F. O. Nilssons fastighet Lamberget N:ris 172—179	3,000: —
A. Magnussons Lamberget N:ris 162 & 163 ¹ / ₂	2,100: —

G. A. Larssons Lamberget N:o 361 och hälften af N:ris 352—355 & 363.....	100: —
Anders G. Svenssons Lamberget N:o 155	700: —
N. G. Larssons Lamberget N:ris 180—188	1,100: —
Karl Bengtssons Lamberget N:ris 164—170 ¹ / ₂ och St. Kalfholmen N:o 396	5,600: —
J. Wennerströms Lamberget N:ris 152—154, 156—161, 163, 171, 365—370, 373—376; Sandholmen N:o 380; Lilla Kalfholmen N:o 382; St. Kalfholmen N:ris 394, 401 och 406 ..	18,442: 82
Ägofigurerna N:ris 54 och 55 å Sten Ströms karta	2,600: —
Landeriet Rosenborg (utom Bjefsen) men inbegripande till landstinget såldt område	11,500: —
I några fall erfordras kompletterande vilkor utöfver de ofvan angifna.	

Af J. Wennerströms ägofigur N:o 152 ingår ett stycke, bebyggt med en lada, i det af Drätselkammaren föreslagna nya kvarteret Åsnan. Därutanför i föreslagen gata står ett samma egendom tillhörande boningshus.

I enlighet med förut föreslagen princip rörande den jord inom kvarteren, som staden behöfver till egna hem, skulle för den jord af ägofiguren N:o 152, som ingår i kvarteret Åsnan, ersättning utgå medelst jordbyte. Kommittén finner emellertid sådant här icke lämpligen kunna äga rum, hvarför ifrågavarande jord torde få följa egendomen i öfrigt åt på angifna vilkor. Dock synes det kommittén med hänsyn härtill kunna ifrågasättas att göra några eftergifter med afseende å byggnaderna. Strängt taget borde ju ladans följa jorden och boningshuset, uppfördt under processen, icke häller ersättas. Men å andra sidan talar för ladans ersättande, att den är uppförd å mark, som ingår i kvarter, och sålunda icke egentligen från denna synpunkt sedt skulle behöfva afstås, och för boningshusets ersättande talar det skäl, att en mängd andra byggnader, uppförda under rättgången, äro föreslagna att bibehållas vid sina ägare och få stå kvar, hvilket däremot icke går för sig med denna byggnad. Då härtill lägges, att jordinnehavaren förlorar på att icke för tomtjorden erhålla tomtjord i utbyte, synes kommittén i detta fall billigheten kräfva:

att staden må åtaga sig att ersätta ladans och boningshusets värden efter ingifvet värderingsinstrument med Kr. 6,900: — för boningshuset och Kr. 2,500: — för ladan, dock först när gatan skall framdragas eller tomtjorden af staden tagas i besittning, hvarom tillsägelse bör ske ett år förut, och att, intill dess betalning sålunda skett, byggnaderna fortfarande tillhöra jordinnehavaren och få vara å platsen kvarstående, hvaremot efter erlagd betalning staden blir ägare däraf, hvilket kommittén sålunda hemställer.

Såsom framgår af förslaget å från stadens anspråk undantagna jordområden, har kommittén icke ansett sig kunna undantaga de jordområden å Lamberget,

som K. J. Andersson och C. J. Lindén förvärfvat af N. G. Larsson och hvarå de under rätttegången uppfört byggnader. Dessa områden äro nämligen belägna så nära Lambergskärn, byggnaderna på ett afstånd därifrån af 20 resp. 16 meter, att de helt och hållet böra vara i stadens ägo med hänsyn till i framtiden tänkta anordningar för trafiken i och till kärnet, järnvägsspår, upplagsplatser o. d. Äfven en mindre tomt i enskild ägo å detta ställe kan bebyggas på ett sätt, som vore ägnadt att ekonomiskt kännbart beröra staden vid eventuellt företag af antydd beskaffenhet. Då emellertid i allmänhet uppförda bostadshus bibehållits vid sina ägare och fått stå kvar, anser kommittén konsekvensen medgifva, att i detta fall staden ersätter de uppförda husens värde.

Kommittén hemställer därför i fråga om K. J. Anderssons och C. J. Lindéns byggnader

att staden vid förvärfvandet af den mark, hvarå de äro uppförda, förbinder sig att ersätta deras värde efter taxeringsvärdet Kr. 10,000: — för Anderssons och Kr. 12,000: — för Lindéns byggnader, samt att denna ersättning utbetalas först, när staden sätter sig i besittning af områdena, hvilket må ske ett år efter uppsägning, och att intill denna tid de nuvarande ägarne bibehållas vid sin äganderätt till husen och få ha dem kvarstående, hvaremot efter erlagd betalning staden blir ägare däraf.

De undantagna områdena af landeriet Herrgården och A. Olssons del af ägofiguren N:o 155 äro så belägna, att de böra tillförsäkras rätt till fri utfartsväg.

Å ägofiguren N:o 155 har kommittén ansett sig böra försäkra staden om älfstranden. Härigenom hafva emellertid A. G. Svenssons uthus delvis, och K. J. Strands, helt, kommit att ligga å stadens område. Dessa uthus bör ej staden förvärfva, men vederbörande få ha dem tillsvidare kvarstående och i sin tid flytta dem utan ersättning.

Äfven de uppgörelser, hvarom här är fråga, likasom det förut hemställts beträffande jorden inom stadsplanen, synes kommittén böra öfverlämnas å Drättselkammaren.

Kommittén hemställer för den skull:

att det må uppdragas åt Drättselkammaren att inom den 1 Mars 1911 söka träffa uppgörelse med vederbörande innehafvare af donationsjord utom stadsplanen i enlighet med här förut angifna vilkor, därvid Drättselkammaren dels må äga göra smärre jämkningar och mindre betydande tillägg i bestämmelserna, dels äger befogenhet att för underhandlingarnas bedrivande och förslagskontrakts upprättande använda en eller flere särskildt aflönade personer;

att Herrar Stadsfullmäktige nu förklara, att de innehafvare af donationsjord, som före den 1 Mars 1911 icke ingått på stadens nu erbjudna vilkor och därom

med Drätselkammaren träffat aftal, icke under några förhållanden skola tillerkännas något vidare än sin lagliga rätt;

att för sådant ändamål Drätselkammaren skall hafva att omedelbart efter nämnda tidpunkt till kommittén anmäla, hvilka donationsjordsinnehafvare icke kunnat förmås till uppgörelse, hvarefter kommittén skall till Herrar Stadsfullmäktige inkomma med förslag till vidare åtgärder från stadens sida för tillämpning i afseende å dem af stadens juridiska rätt.

Med afseende å sättet för uppgörelserna vill kommittén uppmärksamma angelägenheten däraf, att aftal träffas med rätt vederbörande, som torde vara icke alltid blott den ursprungligen stämde, utan i fall af fastighets öfverlåtelse äfven senare innehafvare.

Ordningen för uppgörelserna har kommittén tänkt sig så, att staden skulle före någon utbetalning från dess sida och före rättegångens afskrifning hafva fått områdena gravationsfritt lagfarna i stadens namn.

Där öfverlåtaren icke själf fått lagfart, får formen jämkas efter för handen varande förhållanden. I allmänhet torde härvidlag vara nog, att staden *sökt* lagfart och att intet annat hinder mött för dess beviljande än öfverlåtarens bristande åtkomst.

I alla händelser är det nödvändigt, att uppgörelse föregår dom, detta med hänsyn därtill, att staden ansetts kunna i vissa fall och för vissa områden frånträda sin talan. Detta kan staden icke göra efter meddelad dom, ty sedan är jorden stadens tillhörighet och kan staden icke frånhändas. Men innan dom fallit, har staden ingen afgjord rätt, blott ett rättsanspråk, som det icke bör möta formela hinder att frånträda.

Vid denna framställning fogas:

1:o) 5 st. kartblad öfver områden, som ifrågasatts att låta donationsjordsinnehafvarne behålla (— kartorna afse dock icke jorden inom den af Drätselkammaren föreslagna nya stadsplanen, ej håller ägofiguren N:o 519 af Kristinedal —);

2:o) Förteckning öfver de från innehafvare af donationsjord utanför stadsplanen till kommittén inkomna skrifter;

3:o) Dessa skrifter, 15 till antalet;

4:o) Ett utkast till aftal rörande jord utanför stadsplanen.

Slutligen påpekar kommittén, att den föreslagna tiden för uppgörelserna är bestämd med tanke på, att ärendet kan vara af Herrar Stadsfullmäktige slutbehandlat inom nästa Juni månads utgång.

Karlstad den 30 Mars 1910.

HUGO ZIEGLER.
J. A. HÅKANSSON.

K. J. LINDHOLM.

STEN STRÖM.
ALBIN FORSELL.

Förteckning

öfver till donationsjordskommittén inkomma skriftliga framställningar från innehafvare af donationsjord utanför stadsplanen.

N:o i registret.	N a m n
I 2.	E. J. Skogström.
I 5.	Tilda Jansson.
I 6.	F. O. Nilsson.
I 7.	Anders Magnusson.
I 8.	G. A. Larsson.
I 11.	N. G. Larsson.
I 12.	Karl Bengtsson.
I 13.	G. Wennerström & A. Eriksson.
I 20.	L. J. Larsson.
I 20 & 21	J. P. Larsson & Gottfrid Johansson.
I 22.	Edv. Svensson.
I 24.	Joh:s Olsson.
II 8.	P. A. Blomkvist & J. A. Nordengren.
II 16.	C. E. Varenius' sterbhus.
II 31.	O. Jansson Nääs.

Öfverlåtelsekontrakt.

Emellan undertecknade Drätselkammaren i Karlstad, för staden, å ena sidan, samt N. N., å andra sidan, är följande aftal träffadt.

Till Karlstads stad öfverlåter jag N. N. med full äganderätt följande i pågående rättegång emellan mig och staden omtvistade områden, att genast gravationsfritt tillträdas, nämligen:

med derå uppförda byggnader under följande villkor.

1:o) Köpeskillingen är aftalad till.....kronor och betalas, så snart staden erhållit lagfart, som skall omedelbart sökas, och områdena visats vara fria från inteckningar.

2:o) a) Jag N. N. behåller under 30 år, från denna dag räknadt nyttjanderätten till försålda områdena med derå varande byggnader emot en årlig afgift af.....kronor, skyldighet att utgöra för fastigheten utgående skatter, brandstodsafgifter och onera samt att efter syn mottaga och likaledes efter syn aflämna jord, byggnader och stängsel vid nyttjanderättstidens slut i lika godt skick som vid mottagandet.

Byggnaderna skola af mig N. N. under arrendetiden hållas brandförsäkrade till fulla värdet, som å dem åsatts vid tillträdessynen.

b) Nyttjanderätten må af mig N. N. å annan öfverlåtas, dock med bibehållen ansvarighet för mig N. N. gent emot staden beträffande i detta kontrakt åtagna förpliktelser.

c) Under nyttjanderättstiden må å områdena icke uppföras några byggnader, med mindre Drätselkammaren i särskilda undantagsfall därtill lämnar tillstånd.

d) Staden är berättigad att, där den för något sitt ändamål anser sig behöfva af den arrenderade jorden, däraf komma i besittning ett år efter uppsägning.

Arrendesumman minskas för sådant fall proportionsvis till den afstådda arealen och staden erlägger vid besittningstagandet till mig N. N. dåvarande kapitalvärdet, uträknadt efter en räntefot af 5 % af den vinst, som under då återstående arrendeåren beräknas årligen tillfalla mig för jordstycket ifråga, hvilken vinst fixeras till 5 % å 1898 års taxeringsvärde för den jordareal, hvarom fråga är.

e) Om staden sålunda sätter sig i besittning af någon del af den arrenderade jorden, är jag N. N. därjämte berättigad att bli helt fri från arrendet för de

återstående åren från och med dagen för besittningstagandet eller närmaste 14 Mars därefter, om jag därom tillsäger Drättselkammaren sex månader förut.

3:o) Lagfart må sökas å detta kontrakt och lagfartskostnaden bestrides af staden ensam.

4:o) Så snart staden erhållit lagfart och områdena befunnits gravationsfria, frånträder staden i ofvanberörda rättegång sin talan beträffande de omtvistade områdena, som ej blifvit genom detta kontrakt öfverlåtna.

Kostnaderna i rättegången vidkännes hvardera parten själf.

Undertecknad M. M., som genom köpebref (köpekontrakt) den af N. N. förvärfvat af ofvannämnda ägofigur N:o en areal af kvmeter biträder detta kontrakt, så vidt nämnda areal angår, och afstår sålunda till Karlstads stads förman hvarje anspråk på den del af denna areal, som ingår i här ofvan till staden öfverlåtna områden eller kv.-meter.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drättselkammaren i Karlstad den 17 Oktober 1910.

§ 7.

Sedan den af Herrar Stadsfullmäktige tillsatta donationsjordskommittén framlagt förslag rörande uppgörelse mellan staden och donationsjordsinnehafvare utom stadsplanen om afstående af mark m. m., hade Drättselkammaren uppå remiss att häröfver afgifva yttrande.

Jämte Kommitténs förslag, som varit i tryck utdeladt till Kammarens ledamöter, hade till Kammaten inkommit tvenne skrivelser i frågan, den ena daterad i sistlidne Augusti månad och undertecknad af advokaten Otto Alrutz i hans egenkap af ombud för ett flertal donationsjordsinnehafvare, samt den andra daterad under innevarande Oktober månad och undertecknad af C. E. Varenius' sterbhusdelägare genom advokaten Alrutz.

Efter handlingarnas föredragning beslöt Kammaren att i ärendet andraga följande.

Kommitténs förslag syntes anvisa en god utväg att på lyckligt sätt afveckla den grannliga donationsjordsfrågan, och Kammaren ville följaktligen ansluta sig till samma förslag i dess hufvudsakliga delar. Vissa förhållanden, som delvis inträffat efter det Kommittén afgifvit sitt utlåtande, kräfde emellertid, enligt Kammarens förmenande, några smärre ändringar i och tillägg till förslaget på sätt frånginge af Kammarens erinringar här nedan.

Hvad Kommittén hemställt i fråga om uppgörelse angående ägofiguren N:o 519 af landeriet Kristinedal ville Kammaren biträda.

Angående ägofigurerna N:ris 143, 144, 145, 149, 150 och 151 vid Djäknefältet och Lambergeskärn hade Kommittén anfört, att dessa ägofigurer i deras helhet inginge i ett föreliggande förslag till utsträckt stadsplan för visst område af stadsdelen Herrhagen, att i denna plan upptagits af ägofigurerna N:ris 143 och 144 ett till gata och öppen plats afsedt område af cirka 18 meters bredd närmast Klarälven, och att å detta senare område funnos uppförda en fabriksbyggnad och tre boningshus. För att dessa byggnader, oaktadt de vore uppförda under processens gång, skulle kunna skyddas och få kvarstå, hade Kommittén föreslagit, att förberörda gata skulle utanför kvarteren Fåret, Lammet, Baggen och Tjuren å samma ägofigurer ersättas af en öppen plats, kallad exempelvis «Strandpromenad», som vore smalare än gatan.

Herrar Stadsfullmäktige, som den 15 sistlidne Juni behandlat förslaget till ifrågavarande utsträckning af stadsplanen, hade emellertid icke godkänt den af

Kommittén förordade ändringen af gatan utmed älfven, men i öfrigt förklarar sig i hufvudsak icke hafva något att erinra mot detta stadsplaneförslag.

Beträffande den jord, som ägofigurerna N:ris 143, 144, 145, 149, 150 och 151 omfattade, hade Kommittén vidare hemställt om uppgörelse på sådan grund, att jordinnehafvarne å staden öfverlåta gravationsfri och utan ersättning den mark, som erfordras till gator och öppna platser å förenämnda stadsplan att genast tillträdas, att innehafvarne af ägofigurerna N:ris 145, 149 och 151 må i utbyte mot den i egnahemskvarteren ingående obebygda mark, som vore för staden behöflig, erhålla annan staden tillhörig jord och att staden på dessa vilkor frånträder sin talan i öfrigt.

Kommitténs ifrågavarande förslag till uppgörelse angående sjelfva marken ansåge Kammaren sig böra förorda såväl i fråga om jordinnehafvarnes skyldighet att afstå mark till gator och öppna platser utan ersättning som angående förvärfvandet af mark till egnahemskvarteren genom byte mot staden tillhörig jord. Då staden emellertid ägde järnvägsspår, som vore framdragna öfver en del af området, och dessa spår möjligen komme att utvidgas, borde i aftalen inrymmas bestämmelse därom, att jordinnehafvarne skola utan ersättning till staden afstå jämväl den mark, som å kartan öfver den utsträckta stadsplanen finnes angifven såsom nuvarande och blifvande järnvägsområden, äfvensom af ägofiguren N:o 151 en kilformig, mindre del, belägen mellan de två nämnda järnvägsområdena. Å andra sidan borde jordinnehafvarne fritagas från skyldigheten att enligt 31 § stadsplanelagen ersätta staden värdet af halfva gatumarken utmed tomterna.

Rörande det föreslagna utbytet af den i egnahemskvarteren ingående mark af ägofigurerna N:ris 149 och 151 mot staden tillhörig jord af ägofiguren 1143 med söder därom befintlig uppgrundning ville Kammaren påpeka, att stadens sistnämnda jordområden icke i areal motsvarade hvad som från förstnämnda ägofigurer komme att erfordras för egnahemskvarteren; men då vederbörande innehafvare af N:ris 149 och 151, hvilka utan lof uppfört fabriksbyggnader såväl å N:o 1143 som å uppgrundningen därutanför, genom bifall till Kommitténs förslag om byte skulle komma i tryggad besittning af den mark, hvarå de olofligen byggt, ansåge Kammaren, att de härigenom finge tillräckligt vederlag för den större areal, som afstodes till egnahemskvarteren.

Frågan om de byggnader å N:ris 143 och 144, hvilka vore belägna i den förut omnämnda, i förslaget till utsträckning af stadsplanen upptagna, utmed älfven ledande gata, som skulle komma att benämnas Östra Klarälfsgatan, hade nu kommit i ett annat läge därigenom, att, såsom ofvan anmärkts, Kommitténs hemställan om anordnande af en strandpromenad i stället för gata icke vunnit Herrar Stadsfullmäktiges godkännande. Uppgörelserna måste därför ske under förutsättning, att dessa byggnader skola vid gatans framdragande borttagas. Med anledning häraf

uppstode nu fråga, huruvida och på hvad sätt byggnadernas ägare borde tillerkännas ersättning för desamma. Utgående från den grundtanke, som genomginge Kommitténs förslag och Herrar Stadsfullmäktiges beslut rörande donationsjorden inom stadsplanen, nämligen att jordnehafvarne icke borde tillskyndas allt för kännbara förluster, ville Kammaren icke ställa sig afvisande mot ersättning i förevarande fall, och Kammaren hade härvid särskildt fäst uppmärksamheten vid Kommitténs förslag rörande inlösen af K. J. Anderssons och C. J. Lindéns å Lamberget belägna byggnader, hvilka likaledes uppförts efter rättegångens anhängiggörande. Kommittén hade nämligen i fråga om dessa byggnader hemställt, att staden vid förvärfvandet af den mark, hvarå de vore uppförda, skulle förbinda sig att ersätta deras värde efter taxeringsvärdet. De vid den föreslagna Östra Klarälfgatan belägna byggnader, hvilka vid gatans framdragande behöfde bortflyttas, utgjordes af ett fabriks- och inrymmande tagelspinneri, tillhörigt A. Nyhlén och brandförsäkradt för 12,000 kronor, ett boningshus och en brygghusbyggnad, den senare innehållande jämväl boningsrum, tillhörign P. A. Eriksson och brandförsäkrade för 10,000 kronor, ett boningshus, tillhöriga Wilhelm Schagerströms stärbhus och brandförsäkradt för 6,000 kronor, samt ett boningshus, tillhörigt Leonard Jansson och brandförsäkradt för 4,200 kronor. Nyhléns tagelspinneri samt de Wilhelm Schagerströms stärbhus och Leonard Jansson tillhöriga boningshusen kunde flyttas in på deras kvarvarande tomtjord, hvaremot P. A. Eriksson icke finge kvar tillräckligt jordområde för sina byggnader. Kammaren hade låtit uppskatta byggnadernas värden äfvensom kostnaderna för deras flyttning i de tre fall, där sådan kunde ifrågakomma, i hvilken kostnad jämväl inberäknats godtgörelse för förlorad hyresinkomst under tiden för flyttningsarbetets utförande; och ville Kammaren, som funnit ofvanstående brandförsäkringsvärden icke vara för högt upptagna, med stöd af hvad Herrar Stadsfullmäktige bestämt för afstående af mark inom stadsplanen, föreslå, dels att ersättning för flyttningskostnad tillerkännes Nyhlén med 9,500 kronor, Wilhelm Schagerströms stärbhus med 4,000 kronor och Leonard Jansson med 3,000 kronor, dels ock att de P. A. Eriksson tillhöriga, här ofvan omnämnda två byggnader må af staden lösas med tillhoppa 10,000 kronor, under vilkor beträffande de senare, att de vid lösens erläggande öfvergå i stadens ägo. Till dessa ersättningsbeviljande hade Kammaren funnit skäl äfven i den omständigheten, att innchafvare af inom samma kvarter belägen jord, som likaledes varit omstämd och därefter blifvit bebyggd, endast i obetydlig grad komme att få kännning af donationsjordsprocessen. De ifrågavarande ersättningsbeloppen borde dock icke utbetalas förr än staden komme att efter uppsägning taga gatumarken i besittning, intill hvilken tid vederbörande ägare må hafva byggnaderna kvarstående med äganderätt och med rätt att fritt begagna desamma.

I blifvande gatumark för öfrigt inom det ifrågavarande stadsplaneområdet

funnos endast några uthus, och ansåge Kammaren, i likhet med Kommittén, att ägarne af dessa hus själfva borde vidkännas kostnaderna för deras flyttning från gatumarken, detta på grund af att tomterna blefve i mindre grad berörda af regleringen och att fördelen af gatas framdragande i dessa fall uppvägs af flyttningskostnaden.

Vidkommande den af E. J. Skogström innehafda delen af ägofiguren N:o 65 å Landtmätaren Sten Ströms karta öfver jorden norr om östra älfgrenen hade Kommittén anmärkt, dels att äganderätten till denna jord vore fränkänd Skogström genom Kungl. Maj:ts Dom den 23 December 1908 och dels att å samma jord uppförts två boningshus, ett beteckadt med Hagaborg N:o 12, tillhörigt J. A. Lindgren och taxerad till 17,000 kronor, samt ett beteckadt med Hagaborg N:o 14, tillhörigt Lars Jonsson och taxerad till 12,000 kronor. Af formella skäl kunde staden, enligt Kommitténs förmenande, icke ens delvis afstå från den staden tilldömda äganderätten till marken, utan det enda, som kunde erbjudas Skogström, vore 1898 års taxeringsvärde och rätten att i 30 år få bruka jorden och hafva ofvannämnda, på området uppförda två boningshus med uthus kvarstående mot viss årlig afgäld.

Vid denna punkt fäste Kammaren uppmärksamheten därpå, att den hela förslaget genomgående principen att å icke planlagt område behålla donationsjordsinnehafvarne vid så stor del af jorden, som motsvarade tomt och skäligt gårdsutrymme, icke blefve tillämplad gent emot Lindgren och Jonsson. Icke heller skulle dessa erhålla någon ersättning för sina byggnader. Då staden nu gjorde till regel att icke medelst rättegången ruinera någon, borde ock däraf följa, att Lindgren och Jonsson likställdes med öfriga jordinnehafvare. Enklast och för staden billigast vore i så fall, att Lindgren och Jonsson finge behålla äganderätten till sina tomter, hvilka i areal utgjorde 12,000 resp. 10,000 kvadratfot, och då Kommittén förutsatte, att ägofiguren trots Kungl. Maj:ts Dom behöfde formligen öfverlåtas till staden samt då uppgörelse i allt fall måste ske angående den ersättning, hvartill Skogström med tillämpning af domen skulle vara berättigad, syntes det för Kammaren icke omöjligt, att man i sammanhang därmed kunde undantaga ifrågasvarande två byggnadsplatser. Då emellertid tvifvelsmål förefunnes om stadens rätt att nu afstå något af ägofiguren i fråga, ville Kammaren föreslå, att staden, därest hinder möter för ett dylikt afstående, ikläder sig att vid markens besittningstagande ersätta Lindgren och Jonsson eller deras rättsinnehafvare nuvarande taxeringsvärdet å deras hus med 17,000 kronor för Lindgrens och 12,000 kronor för Jonssons byggnader, men under vilkor, att staden därvid blir ägare till desamma. Kammaren hade låtit värdera äfven dessa byggnader, hvarvid framgått, att nyssnämnda värden icke vore för höga. En blifvande stadsplan för Hagaborgsområdet kunde sannolikt uppgöras så, att dessa byggnader komme att ligga på tomtområde,

och om så skedde ordnades frågan lättast på det sätt, att byggnadernas nuvarande ägare eller deras rättsinnehafvare från staden förvärfvade äganderätten till marken. I sådan händelse komme stadens åtagande beträffande byggnadernas inlösen att förfalla.

Beträffande all öfrig jord hade Kommittén föreslagit, att jordinnehafvarne, under förutsättning af godvillig uppgörelse, skulle *dels* få behålla den mark, hvarå deras till jordbruket i allmänhet icke hörande byggnader vore belägna jämte ett lämpligen afpassadt gårdsområde, hvaremot all deras innehafvande donationsjord i öfrigt med därå varande byggnader skulle formligen öfverlätas på staden under full äganderätt, gravationsfri, att genast tillträdas, *dels* bekomma ersättning med 1898 års taxeringsvärde å den mark, som sålunda blefve till staden formligen öfverläten, *dels* ock erhålla, om de så önskade, 30 års arrenderätt till öfverlättna området med åbyggnader emot en årlig afgäld efter 5 procent på förenämnde ersättning. Dessa vilkor för uppgörelse vore de hufvudsakligaste, men Kommittén hade dessutom uppställt vissa smärre vilkor, som påkallades af de eventuella öfverenskommelserna.

Kammaren ville tillstyrka nyssnämnda hufvudgrunder för uppgörelse angående denna jord, men ansåge, beträffande landeriet Herrgården, att det område, som nuvarande innehafvaren skulle få behålla, vore för knappt tillmätt. Med hänsyn till detta landeris belägenhet och värde kunde det icke nekas, att ingreppet här blefve ganska djupt om Kommitténs förslag skulle oförändradt tillämpas. De af Kommittén uppdragna gränserna skulle bland annat beröfva innehafvarne deras ekonomibyggnader, såsom visthusbodar, källare och vedskjul, samt vissa byggnader, nödiga för den å platsen bedrifna laxkonserveringen. Kammaren hade ock försport, att ingen godvillig uppgörelse vore att vänta på grundvalen af detta förslag. Det vore visserligen möjligt, kanske troligt, att staden genom rättegångens fullföljande komme att tilldömas förfoganderätten öfver all landeriets jord, men å andra sidan skulle staden genom en godvillig uppgörelse ernå fördelen af att omedelbart komma i besittning af erforderlig mark för kyrkogårdens utvidgning eller för ny kyrkogård, hvaraf behovet lär vara trängande. Vidare skulle staden härigenom vinna befrielse från skyldigheten att utgifva ersättning för å området nedlagd nödig och nyttig förbättring.

På grund af dessa förhållanden funne Kammaren sig böra hemställa, att staden gent emot J. E. Janssons arfvingar, såsom innthafvare af landeriet Herrgården, under förutsättning af godvillig uppgörelse, frånträder sin talan beträffande ett område, som Kammaren låtit å den af Kommittén upprättade kartan utmärka med röda begränsningslinier och som i areal innehölle 2 hektar 75 kvadratmeter. På detta område låge visserligen en för jordbruket afsedd uthuslänga, innehållande ladugård m. m., men Kammaren tänkte sig, att staden skulle bli ägare till denna

byggnad med intecknad rätt att hafva den afgiftsfritt kvarstående i 30, eventuelt 50 år jämte dispositionsrätt under samma tid till den mark, som vore nödig för att huset må kunna för sitt ändamål användas. Öfriga byggnader å området skulle tillhöra innehafvarne.

I ofvan åberopade skrifvelse från framlidne landssekreteraren C. E. Varenius' stärbhusdelägare genom advokaten Alrutz hade begäran gjorts om att stärbhusdelägarna måtte erhålla större gårdsområde och högre penningeersättning än hvad Kommittén föreslagit. Kammaren funne för närvarande icke skäl att frångå Kommiténs förslag i denna del, men ville i anledning af såväl förevarande framställning som hvad advokaten Alrutz i sin första skrifvelse anført samt med afseende jämväl å öfriga med denna omfattande fråga sammanhängande omständigheter framhålla angelägenheten af att den rätt för Kammaren att göra smärre jämkningar och mindre betydande tillägg i bestämmelserna, hvarom Kommittén gjort hemställan, förklaras innefatta jämväl bemyndigande för Kammaren, att, om förhållandena därtill gifva anledning, något öfverskrida gränserna för de områden, hvilka jordinnehafvarne skulle få behålla.

I fråga om de af Kommittén föreslagna särskilda vilkoren funne Kammaren ock vissa jämkningar nödiga eller lämpliga. Vid upplåtelsen af den ifrågasatta arrenderätten borde undantag få ske för hvad Drätselkammaren funne vara för stadens närmaste behof erforderligt, exempelvis mark för kyrkogårdens utvidgning eller annat allmänt ändamål. Såsom följd däraf skulle den årliga afgälden minskas proportionelt med hänsyn till gjordt undantag. Då det torde anses obilligt, att en arrendator skall i skattehänseende bära följderna af hvilka höjningar som hälst i taxeringsvärdet, syntes hans skyldighet att utgöra för fastigheten utgående skatter bära begränsas till hvad som å arrenderadt område komme att belöpa efter *nuvarande* taxeringsvärdet, hvars fördelning mellan öfverlätet och utarrenderadt område därför måste vid uppgörelserna bestämmas. Vidare ansåge Kammaren, att arrendatorn borde befrias från skyldigheten att efter syn aflämna byggnaderna i lika godt skick som han mottagit dem. Någon nybyggnadsskyldighet beträffande dessa, af arrendatorn till staden öfverlämnade hus torde icke skäligen kunna tillförbindas honom, och man kunde följaktligen icke fordra, att han vid arrendeperiodens slut skall lämna dem från sig i lika godt skick som vid mottagandet. Det underhåll, som erfordras för att husen må kunna under arrendetiden för sitt ändamål användas, borde dock åligga arrendatorn. Dennes skyldighet att efter arrendets öfverlåtande allt fortfarande stå i ansvarighet gent emot staden för åtagna förpliktelser syntes bära modifieras. Därest arrendatorn i sitt ställe anskaffade annan person, med hvilken staden kunde åtnöjas, borde det kunna gå för sig att förpliktelserna gent emot staden öfverflyttades å denne. Utan nämnvärd olägenhet

kunde arrendatorn också medgifvas rätt att under arrendetiden när som helst efter uppsägning tio månader före fardag blifva fri från arrendet nämnde dag.

Genom särskildt förbehåll skulle staden, enligt Kommitténs förslag, berättigas att, där den för något sitt ändamål ansåge sig behöfva den utarrenderade jorden eller någon del däraf, ett år efter uppsägning komma i besittning af densamma. Nya lagen om nyttjanderätt till fast egendom, hvilken lag numera träd i tillämpning, stadgade emellertid, att den, som till annan upplåter jordbruksfastighet på arrende, icke må — med vissa i detta sammanhang betydelselösa undantag — förbehålla sig eller annan ägare af fastigheten rätt att fråntråda aftalet före arrendetidens slut, och att sådant förbehåll, om det skett, skall vara utan verkan. Detta förbud måste anses gälla äfven förbehåll om frånträdande af allenast någon del af den utarrenderade marken. Man måste därför vara betänkt på annan utväg att före den afsedda arrendetidens slut komma i besittning af marken, utan att arrendatorns trygghet därigenom äfventyrades. I sådant syfte läser med afsedd verkan kunna stipuleras, att arrendet skall gälla för år räknadt, att aftalet, därest uppsägning å någondera sidan icke ägt rum tio månader före löpande arrendeårs utgång, är förlängdt med ett år hvarje gång, och att staden för sin del frånträder denua rätt till aftalets uppsägning tidigare än till arrendeperiodens upphörande (den 14 Mars 1941), försåvidt icke staden skulle finna arrendeområdet i dess helhet eller delvis därförinnan erforderligt för något stadens eller annat allmänt behof.

I sammanhang med dessa villkor ansåge Kammaren sig böra påpeka en omständighet, som vore gemensam för uppgörelserna med donationsjordsinnehafvarne såväl inom som utom stadsplanen, men hvarom intet finnes omnämndt i Kommitténs förslag. Den gälde nämligen, huru förfaras skulle i afseende å lösen för byggnader och flyttningsbidrag för sådana, i händelse de drabbades af eldsolycka. Med anledning däraf ville Kammaren föreslå Herrar Stadsfullmäktige att godkänna en punkt i aftalen såväl inom som utom stadsplanen af följande innehåll:

«Om boningshus, som skall af staden lösas, skadas af eldsvåda, är ägare däraf skyldig att genast underrätta Drätselkammaren, och är Kammaren berättigad att inom åtta dagar därefter påfordra husets afträdande till staden mot erläggande af den bestämda lösesumman, minskad med den brandskadecrsättning, som af ägaren utbetalkes. För uthus, hörande till det brandskadade boningshuset och för hvilket staden jämväl är ersättningskyldig, skall i sådant fall öfverenskommen lösesumma äfvenledes genast utbetalas mot rätt för staden att omedelbart taga huset i besittning.

Träffas hus, för hvilket flyttningsbidrag skall utgå, af eldskada utan att helt nedbrinna, vare ägare däraf skyldig att snarast möjligt underrätta Drätselkammaren, hvilken då skall äga rätt att inom åtta dagar därefter tillsäga om husets flyttning att verkställas inom af Kammaren föreskrifven tid, som dock ej må sättas kortare

än sex månader efter tillsägelsen. Det bestämda flyttningsbidraget, som i föreskrifven ordning utbetalas, minskas med så stort belopp, som af den tillerkända brandskadaversättningen efter värdering belöper på sådana delar af byggnaden, för hvilka flyttningskostnad må anses vara beräknada.

Härförutom, torde i aftalen böra intagas särskild bestämmelse, huru förhållas skall i händelse eldsolycka komme att öfvergå byggnad å utarrenderad jordbruksfastighet.

Den föreslagna tiden, inom hvilken uppgörelserna skulle vara träffade, eller den 1 Mars 1911, torde med hänsyn till frågans jämförelsevis stora omfattning behöfva utsträckas till den 1 Juni samma år, och ville Kammaren göra hemställan om sådan utsträckning.

Då Kommitténs förslag icke föranledde till vidare erinringar, ville Kammaren slutligen hemställa, att Herrar Stadsfullmäktige måtte bifalla samma förslag med de ändringar och tillägg, som innehölls i Kammarens nu afgifna yttrande i frågan.

Som ofvan.

In fidem:

J. NORÉUS.

Till Drätselkammaren i Karlstad.

Då Drätselkammaren skall till behandling företaga Donationsjordskommitténs utlåtande i fråga om uppgörelse mellan staden och donationsjordsinnehafvarne utom stadsplanen, torde det vara af intresse för Drätselkammaren att erfara åtminstone något äfven om jordinnehafvarnes tankar i anledning af utlåtandet.

Kommitterade synas såsom en själfklar sak antaga, att Kungl. Maj:t skall komma att i de oafgjorda målen afkunna domar af samma innebörd som i de hittills afdömda. Det måste ju ock erkännas, att det är stor sannolikhet, att så kommer att ske, då majoriteten i Högsta Domstolen var så pass stor till stadens förmån. Men å andra sidan måste jordinnehafvarne vid öfvervägande af ett förlikningsförslag från stadens sida taga i betraktande, att det ingalunda är uteslutet, att de återstående rättegångarna kunna få en för jordinnehafvarne gynnsammare utgång. Af de jurister, som deltog i de afdömda målens behandling, var det dock nio, som uttalade sig till jordinnehafvarnes förmån, emot åtta, som ansågo stadens talan böra bifallas. Och man vet, att de justitieråd, som nästa gång komma att döma i donationsjordsmålen, äro skyldiga att döma efter sitt eget förstånd och samvete och icke låta binda sig af de tidigare afkunnade domarna. En särskild uppmuntaran hafva jordinnehafvarne ock fått genom bilagda af Kungl. Maj:t afkunnade dom angående donationsjord i Vimmerby, i hvilken dom stadens talan ogillats. De

skäl, som i den domen åberopas, kunna lika väl åberopas ifråga om Karlstads donationsjord, och det är t. o. m. så, att jordinnehafvarnes i Vimmerby anspråk ägde osäkrare grund än den, på hvilken jordinnehafvet i Karlstad hvilat. En opartisk jämförelse emellan förhållandena i de bägge städerna, styrker oförtydligt riktigheten af detta påstående. Anledningen till att domarna blifvit olika är endast den, att det är olika justitieråd, som deltagit i de båda domarna. Karlstads donationsjordinnehafvare kunna således hoppas på en gynnsammare dom, då Högsta Domstolens sammansättning gifvetvis kommer att vara en annan, när de nu oafgjorda målen upptagas till pröfning, än den var i de förut afgjorda processerna.

Kommitén förklarar vidare att betydelsen af den emot E. J. Skogström afkunnade domen är den, att det däri afsedda området är underkastadt stadens förfoganderätt, och anför som exempel, att staden kan besluta att utarrendera det samma, samt påstår, att Skogström skulle för sådant fall vara skyldig att genast afträda området. Trots den auktoritet, af hvilken detta påstående framföres, är det min öfvertygelse, att det är oriktigt. Af Kungl. Maj:ts dom framgår, att om Skogström skall kunna åläggas afträda området, staden måste kunna visa, att sedan skiftet på 1700-talet förändrade förhållanden inträdt, som utgöra skäl för jordens afträdande till staden. Jag vågar tro, att om staden utan vidare beslutar utarrendera det af Skogström innehafda området, ett dylikt beslut skall, om det af Skogström öfverklagas, blifva af Kungl. Maj:t på administrativ väg upphäfdt. Staden lär icke kunna visa några rättvisa och rimliga skäl, hvarför ett af enskild man nu innehafdt område skall fräntagas honom för att utarrenderas till annan enskild man, medan staden samtidigt låter donationsjordsinnehafvarne rundt omkring sitta kvar i orubbad besittning. Min tro är således den, att staden, äfven om den vinner de nu pågående processerna, icke kan bortdrifva jordinnehafvarne, med mindre staden kan visa något verkligt behof af att komma i besittning af ett eller annat område. Det kan t. o. m. ifrågasättas, huruvida i sådant fall stadens beslut om ett jordområdes användande för stadens behof blifver fastställt. Ett dylikt beslut innebär nämligen ett delvis upphäfvande af det af stadens vederbörande myndigheter i laglig ordning fattade beslut om jordens utdelning emellan stadens borgare, och det är minst sagdt tvifvelaktigt, om detta beslut kan ändras beträffande endast ett eller annat jordstykke utan att en ny hushållningsplan för donationsjorden i dess helhet beslutas. Ett beslut om ändring af hushållningsplanen i dess helhet ha dock stadens myndigheter själfva omöjliggjort genom att låta 20-årig häfd inträda till förmån för det stora flertalet jordinnehafvare.

Den rätt, staden erhållit genom domen mot Skogström, är således minst sagdt oviss, och jordinnehafvarne måste taga i beräkning, att, äfven om staden vinner processen mot dem, det är goda utsikter för att jordinnehafvarne kunna för en obestämd tid framåt, ja, kanske för all framtid behålla sina områden.

De förhoppningar, jordägarne således kunna hysa, och framför allt den pinande känslan af orättvisan i donationsjordsprocesserna alstra gifvetvis en liflig önskan hos donationsjordsinnehafvarne att till det yttersta försvara sin ärligt förvärfvade eller ärfda egendom mot stadens angrepp. Å andra sidan måste det ju för jordinnehafvarne vara önskvärdt att komma ifrån det osäkerhetstillstånd, som nu råder och som skulle komma att fortfarande råda, därest staden i de nu pågående processerna erhöle samma domar, som i de redan afgjorda.

Jordinnehafvarne torde därför böra allvarsamt reflektera på de förlikningsförslag, som från stadens sida komma att framställas.

De hittills framställda hafva dock varit fullständigt oantagliga, åtminstone i fråga om jord utom stadsplanen. Det har ju begärts, att jordägarne skulle för en summa, långt understigande värdet af bara byggnaderna, afstå både jord och hus. Det har ock visats, huru mycket sämre de villkor varit, som bjudits innehafvarne af jord utom stadsplanen än de villkor, som erbjudits innehafvarna af jord inom densamma. Undertecknad har i skrifvelse till donationsjordskommitténs ordförande sökt påvisa, att dessa låga anbud berott på en missuppfattning af stadsfullmäktiges beslut. Därvid har jag ingalunda, såsom kommitén synes förmena, utgått ifrån den oriktiga föreställningen, att jordbruksfastighets taxeringsvärde icke omfattar annat än jorden. Motsatsen framgår tydligt af min skrift. Hvad jag däremot utgått ifrån har varit Magistratens utlåtande, som legat till grund för Stadsfullmäktiges förra beslut angående förlikningsvillkoren, där det heter, att då taxeringsvärdet skall följa brandförsäkringsvärdet, den, som erhåller taxeringsvärdet, erhåller full ersättning för både jord och byggnader. Om det verkligen varit Stadsfullmäktiges mening, att jordägarne utom stadsplanen endast skulle i ersättning erhålla de fordom gällande låga taxeringsvärdena, så måste man beklaga, att Fullmäktige ansett sig lämpligen kunna fatta ett så orättvist beslut. Jag åberopar i denna punkt, hvad jag anfört i min skrifvelse till donationsjordskommitténs ordförande.

Det är emellertid glädjande, att donationsjordskommittén samtidigt som den anser sig böra konstatera, att Stadsfullmäktige icke beslutat erbjuda mer än berörda låga taxeringsvärden i förlikning, äfven synes inse, att detta beslut varit orättvist och för jordinnehafvarne oantagligt. Kommitén har sålunda ansett, att jordinnehafvarne ytterligare böra erbjudas att få behålla sina boningshus med områden däromkring samt att under 30 år arrendera de nu innehafda egendomarna. Detta förslag visar att kommitén verkligen försökt att finna en utväg för att bereda jordinnehafvarne den fordom utlofvade fulla ersättningen. Särskildt förmånligt ställer sig förslaget för åtskilliga af de mindre jordinnehafvarne, hvilkas lägenheter hufvudsakligen bestå af boningshus med tomtplatser.

Om man således gärna erkänner, att de förlikningsförslag, som nu föreligga till Drätselkammarens behandling, äro betydligt humanare än det tidigare, måste

det dock samtidigt sägas, att förslaget ifråga om de jordinnehafvare, som hafva jordbruk, är ganska långt ifrån att lemna full ersättning för den förlust, jordinnehafvarne komma att lida.

Först och främst är det ju uppenbart att jordinnehafvarne enligt förslaget komma att gå miste om den värdestegring, jorden undergått såsom användbar till byggnadsplatser. Redan detta kan vara kännbart nog för en och annan, som kanske inköpt och med uppoffringar behållit sin mark just med tanke på sagda värdestegring.

Men icke heller för jordens värde såsom jordbruksfastighet har erhållits full ersättning. Detta beror på att kommitén betydligt öfverskattat fördelen af de föreslagna 30-åriga arrendeupplåtelseerna. Redan kommiténs uträkning, om den är matematiskt riktig, visar, att den föreslagna ersättningen med cirka 10 % understiger det verkliga värdet, hvilket, om jorden betraktas såsom användbar endast till jordbruk, år 1898 var fullt så högt som nu. Det är för öfrigt något så helt annat att hafva ett arrende än att vara ägare, att ett arrende icke gärna kan ersätta äganderätt. Den inskränkta förfoganderätten öfver egendomen gör, att det är svårare att skaffa sig inkomst af en arrenderad egendom än af den öfver hvilken man fritt disponerar. För jordinnehafvarne i allmänhet blir det ock säkerligen svårt att binda sig vid ett 30-års arrende. Knappast någon af dem kan beräkna att själf kunna bruka jorden under hela denna tid. Och det är betänkligt att gent emot staden sätta sig i ansvar för att en underarrendator, hvilken man kanske icke är i stånd att kontrollera, uppfyller alla de af staden stipulerade bestämmelserna i fråga om jordens och byggnadernas underhåll m. m. En omständighet, som jordinnehafvarne ock måste taga hänsyn till, är de onaturligt höga skatter, som efter de sista årens taxeringar hvila på jorden. Och då man icke vet, till hvilka belopp desamma komma att ytterligare stiga, är det gifvetvis svårt att binda sig för 30 år framåt.

Summan af saken är den, att ett 30-årigt arrende *kan* komma att medföra ringa eller ingen vinst för donationsjordsinnehafvarne, och då det för några af dem kan komma att ställa sig angenämare att skaffa sig äganderätt till jord på annat håll än att sitta kvar som stadens arrendatorer, torde Drätselkammaren icke böra allt för säkert räkna på att anbudet om ett 30-årigt arrende kommer att af alla jordinnehafvarne betraktas som en fördel.

Allvarsamma anmärkingar kunna ock framställas mot den starka begränsningen af de områden, som enligt kommiténs förslag skulle få af jordinnehafvarne behållas med arrenderätt. Dessa områden böra bestämmas åtminstone så stora, att jordinnehafvarne kunna med trefnad bo kvar i sina hem. I annat fall blir den goda tanke, som ligger till grund för kommiténs förslag i denna del, förfuskad.

Vidare må det framhållas, att de jordinnehafvare, som längst innehaft sina fastigheter och som icke berett staden någon nackdel genom oregelbundet bebyg-

gande, blifva äfven enligt nu föreliggande förslag sämst behandlade. Från dem tagas de största områdena, och deras ersättning beräknas efter proportionsvis lägre taxeringsvärden. Det synes, som om denna orättvisa borde på något sätt utjämnas, hvilket är så mycket mer berättigadt, som staden uppenbarligen åsyftar att göra afsevärda vinster på just dessa jordförvärf.

Slutligen synes det olämpligt, om Drätselkammaren allt för mycket bindes vid de villkor, som af Stadsfullmäktige beslutas. Undertecknad, som varit i tillfälle att höra de olika jordinnehafvarnes åsikter, vet, att hvad den ene anser vara en förmån, kan vara oantagligt för den andre och tvärt om. Jordinnehafvarnes olikartade önsknningar torde ock kunna i många fall tillmötesgå af staden utan skada för densamma. Och vågar jag för den skull framhålla, att det skulle betydligt underlätta underhandlingarna, om Drätselkammaren erhöle så fria händer som möjligt vid upprättandet af de preliminära aftalen.

Karlstad i Augusti 1910.

OTTO R. ALRUTZ

såsom ombud för ett flertal donationsjordsinnehafvare.

Till Drätselkammaren i Karlstad.

I anledning af det hos Drätselkammaren liggande förslaget till uppgörelse med donationsjordinnehafvare utom stadsplanen få delägarne i landeriet Rosenborg härmed anföra följande.

Vid bestämmande af ersättningsbelopp åt innehafvare af jord inom stadsplanen hafva stadsfullmäktige städse utgått ifrån, att full ersättning skulle åt dem lämnas för den jord och de hus, de nödgades afstå till staden. Man kan ju tvista om, huru stadsfullmäktiges beslut angående jord och byggnader utom stadsplanen rätteligen bör tolkas. Ett är dock visst och framgår tydligt af magistratens utlåtande m. m., som i saken förekommit, att det var stadsfullmäktiges mening, att jordinnehafvarne utom stadsplanen icke skulle blifva sämre behandlade än de andra utan erhålla full ersättning för den jord och de byggnader, som skulle afstås.

Känt är dock, att den ersättning, som hittills erbjudits jordinnehafvarne utom stadsplanen, icke i någon mån motsvarat det verkliga värdet af fastigheterna. Detta berodde på, att man som norm antog 1898 års taxeringsvärden utan hänsyn till, att dessa åtminstone i de fall, där jorden länge varit i samma ägares besittning, voro orimligt låga. Så var taxeringsvärdet för Rosenborg endast c:a 11,500 kronor, under det att byggnaderna voro brandförsäkrade för c:a 20,000 kronor och egendomens areal uppgick till omkring 20 tunnland. Detta gjorde, att under det hvarje hus inom stadsplanen, som stod på mark, som stadén ville

komma åt, löstes med sitt fulla brandförsäkringsvärde och därtill särskildt värde å jorden, bjöds för Rosenborg föga mer än hälften af byggnadernas brandförsäkringsvärde och ingenting alls för jorden,

Delta innebar en oerhörd orättvisa.

I kommitterades förlikningsförslag är någon hänsyn tagen till ofvannämnda förhållanden. Kommitterade föreslå nämligen, att vi skulle få behålla boningshuset å Rosenborg jämte ett litet område därintill. Meningen är uppenbarligen den, att i och med detsamma vi få behålla boningshuset brandförsäkringsvärdet å detsamma bör afräknas från det belopp, på hvilket vi skulle kunna göra anspråk. Detta skulle ju kunna vara riktigt, om icke kommitterade olyckligtvis tagit till området omkring huset så litet, att därigenom husets värde kommer för oss att väsentligt minskas. För att ett boningshus med Rosenborgs läge skall kunna utnyttas med fördel fordras det nämligen, att ett icke allt för obetydligt område följer huset. Den, som vill bosätta sig utanför staden, gör gifvetvis detta för att få åtnjuta något af landtlifvets behag. Han gör det för att få tillfälle att hafva trädgård m. m. dyl. Åtminstone torde det vara uppenbart, att det är mycket lättare att arrendera ut huset, om man kan erbjuda en ordentlig trädgård med detsamma. Enligt kommitterades förslag skulle åter endast en helt liten del af den gamla trädgården åtfölja boningshuset. Detta kunna vi icke åtnöja oss med. Vi kunna nämligen under sådana förhållanden icke påräkna den hyra vi förut haft för huset. Icke heller kunna vi själfva, om vi vilja flytta dit, erhålla tillnärmelsevis den trefnad vi förut haft. Därtill kommer, att boningshuset saknar egen källare, vedbod, bryggstuga och skafferier. Dessa saker med undantag af vedbod finnas i den strax intill liggande byggnaden, som fordom var köksbyggnad för boningshuset, men numera användes till bostad åt arrendatorn, samt i den i trädgården liggande magasinsbyggnaden. Dessa byggnader måste vi fördenskull nödvändigt behålla, hvarjämte vi måste förbehålla oss rätt att fortfarande använda vedbod i en tredje i trädgårdens gräns liggande byggnad. Vi måste alltså såsom ett bestämdt villkor för en förlikning uppställa, att vi få behålla minst hela den nuvarande trädgården jämte därinom liggande boningshuset, arrendatorsbostaden och magasinsbyggnaden. Dock äro vi villiga att låta den lägenhet samt de utrymmen i magasinet, som nu disponeras af arrendatorn disponeras af staden så länge staden utarrenderar egendomen till jordbruk.

Hvad därefter beträffar den erbjudna penningersättningen, är densamma, äfven om våra ofvan framställda önsknings tillmötesgå, orättvist för låg. De byggnader, som vi för c:a 11,000 kronor skulle helt till äganderätten eller delvis till nyttjanderätten afstå, äro brandförsäkrade för c:a 10,000 kr., och därutöfver böra vi enligt Kungl. Maj:ts dom i målet mot Skogström erhålla ersättning för nödig och nyttig förbättring å jorden. Vid bedömandet af denna ersättnings storlek

har man att utgå ifrån jordens beskaffenhet sådan den var på 1700-talet. Kartor från den tiden visa, att marken då endast var naturlig ängsmark. Nu är den väl dikad och häfdad åker. Det torde icke vara för högt beräknadt, att en dylik jordförbättring bör skattas åtminstone till 400 kronor pr tunnland, hvilket för Rosenborgs 20 tunnland gör c:a 8,000 kronor.

Äfven om vi erhålla denna ersättning blifva vi ändock mycket sämre behandlade än jordägarne inom stadsplanen och de jordägare utom stadsplanen, som på senare tider köpt sina områden. Jordägarne inom stadsplanen erhöilo nämligen ersättning med jordens fulla värde eller annan mark af jämn god beskaffenhet. Vi hänskjuta till Drätselkammaren hvad som borde betalas oss, om vi skulle erhålla ersättning för fulla värdet af ifrågavarande 20 tunnland eller om staden skulle gifva oss mark på annat håll, som vore jämnvärdig med Rosenborg. De jordinnehafvare, som på senare tid köpt jord utom stadsplanen, erhålla betalning för densamma af staden efter tomtvärde. Vi skulle erhålla ersättning efter det låga pris, hvarmed jorden för många år sedan betalades såsom jordbruksfastighet. Detta är följd af att vi icke jobbat med vår jord och beredt staden skada genom att upplåta den till byggnadstomter.

Nu invändes måhända, att kommitterade velat bereda oss annan ersättning genom att låta oss få arrendera den jord staden tager ifrån. Detta är dock tyvärr icke någon fördel i ekonomiskt afseende. Vi bekomma för närvarande i arrende för både Rosenborg och Bjefsen (hvilken senare staden icke gör anspråk på) 925 kronor pr år med skyldighet för oss att betala skatterna. Dessa senare hafva emellertid ökats på ett sätt som gör att vår behållning af arrendet nu är ytterst ringa. Skatterna för Rosenborg och Bjefsen tillsammans utgå nu med c:a 575 kronor pr år förutom den afsevärda ökning, som vår inkomstskatt undergår till följd af den onaturligt höga taxeringen på Rosenborg. Taxeringsvärdet å Rosenborg och Bjefsen tillsammans har nämligen efter donationsjordsprocessens början ökats till c:a 66,000 kronor. Tyvärr förbisågo vi den sista orimliga höjningen, hvarför densamma icke blef öfverklagad. Densamma kunde ju för öfrigt hafva varit i viss mån berättigad, om vi haft frihet att förfoga öfver jorden efter behag, hvilket vi hoppats på med anledning af Hofrättens enhälliga dom. Härmed må vara huru som helst. Den orimliga höjningen af skatterna gör stadens anbud om arrende oantagligt. Skatterna c:a 575 kronor + arrende till staden c:a 550 kronor gör tillsammans c:a 1,125 kronor. Om vi däremot få in i arrende 925 kronor blir det, äfven om en del af skatterna belöper på bopningshuset, som vi skulle få behålla, dock förlust på det af staden erbjudna arrendet förutom allt det obehag och den risk, som vi skulle erfara af att stå som mellanhand emellan staden och en arrendator.

Det sagda bevisar visserligen, att vi, om vi af staden bekomma c:a 11,000

kronor, och därå kunna skaffa oss $4\frac{1}{2}$ à 4 % årlig ränta, få en något bättre förtjänst än vi nu hafva af arrendet af Rosenborg, som ger oss i behållning endast c:a 350 kronor. Men denna ringa behållning af arrendet beror endast på den bundenhet, som processen mot staden ålagt oss, samt den orimliga taxeringen, som öfverstiger fastighetens jordbruksvärde. Visst är också, att innan staden öppnade sin rättegång mot oss hade vi bättre inkomster af Rosenborg än vi skulle få enligt kommitterades förslag. Säkert är också, att om vi finge fritt disponera Rosenborg skulle vi af detsamma kunna förskaffa oss *långt* större inkomst än vi skulle få enligt kommitterades förlikningsförslag. Det skulle ju ock vara egendomligt, om den omständigheten, att taxeringsnämnden funnit Rosenborgs värde ökad och därför påfört detsamma högre taxering, skulle orsaka, att vi skulle få mindre ersättning för lägenheten än vi eljest skulle hafva fått.

Vidare bör hänsyn tagas till den omständigheten, att Bjefsen minskas i värde därigenom att staden frántager oss byggnaderna på Rosenborg. Bjefsen har hittills brukats tillsammans med Rosenborg och byggnaderna å Rosenborg hafva användts äfven för Bjefsens jordbruk. Om vi blifva nödsakade att uppföra nya byggnader på Bjefsen, kommer detta att för oss medföra en allvarsam förlust.

Vi hemställa alltså, att Drätselkammaren måtte finna det med rättvisa och billighet öfverensstämmande att vi beredas högre ersättning än den af kommitterade föreslagna.

Slutligen hemställa vi, att därest förlikning kommer till stånd, vi måtte erhålla den förmånen, att vattenledning framdrages till boningshuset på Rosenborg. Så länge boningshuset och landtbruket vore i samma händer, kunde vatten hämtas från staden och från älfven. Detta blir omöjligt för en hyresgäst på Rosenborg, som icke har tillgång till dragare.

Slutligen vilja vi framhålla, att den af staden anhängiggjorda processen *redan* tillfogat oss svåra förluster. Boningshuset på Rosenborg har nämligen icke kunnat uthyras på grund af att detsamma tarvat genomgående reparation, och kostnaderna härför hafva vi icke vågat riskera, då vi befarat, att staden skulle taga byggningen ifrån oss. Vidare har processen för oss omöjliggjort att genom jordens användande till tomtmark skaffa oss ersättning för de ökade skatterna, som uppenbarligen påförts oss just därför att jorden ansetts användbar till byggnadsplatser.

Dessa omständigheter hafva gjort, att vi, som före processens början från Rosenborg och Bjefsen hade en inkomst af c:a 1,550 kronor brutto eller efter afdrag af skatter och utgifter c:a 1,300 kronor netto, under de sista åren bekommit brutto endast 925 kronor och netto endast omkring 350 kronor.

Till dessa omständigheter torde ock hänsyn böra tagas, då det är fråga om att ersätta oss vår förlust.

Hänsyn bör ock tagas därtill, att landssekreteraren Varenius köpt och behållit Rosenborg just med tanke på att egendomen skulle stiga i värde. Vi, som äfven före processen hade tillfälle att sälja Rosenborg och på sådant sätt skaffa oss en större årlig inkomst, underlätto detta och nöjde oss med en mindre inkomst just därför att vi insågo värdestegringeu. Anledningen till att vi så gjorde låg i stadens egna åtgöranden. Stadens myndigheters och styrelses åtgärder narrade oss liksom alla andra. Trots detta vill staden nu helt och hållet beröfva oss resultatet af landssekreteraren Varenius' förutseende och de uppoffringar, vi underkastat oss.

Vi anhålla, att denna vår skrift måtte få åtfölja handlingarna till stadsfullmäktige.

Stockholm i oktober 1910.

C. E. VARENIUS' STERBHUSDELÄGARE

g:m *Otto R. Alritz.*

Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 30 januari 1911.

§ 12.

Sedan den af Stadsfullmäktige tillsatta donationsjordskommittén till Stadsfullmäktige inkommit med betänkande i fråga om uppgörelser mellan staden och donationsjordsinnehafvare utom stadsplanen om afstående af mark m. m. jämte hvad därmed stode i samband, samt Drättselkammaren häröfver afgifvit infordradt yttrande, hade nu Beredningsutskottet uppå remiss att yttra sig i frågan.

I det uppgjorda förslaget till uppgörelser hade Kommittéade utgått därifrån, att stadens intresse ej ovillkorligen fordrade, att i allmänhet de å omstämda områdena uppförda byggnader bortflyttades eller fråntoges de nuvarande innehafvarne, dock med undantag beträffande jordbruksfastighet, som af staden skulle öfvertagas, där för fastighetens skötande nödiga byggnader i allmänhet borde följa jorden.

Med tillämpning häraf hade Kommittéade byggt förslaget till uppgörelser i allmänhet på den principen, att jordinnehafvarne skulle få behålla den mark, hvarå deras till jordbruket icke hörande byggnader vore belägna jämte ett lämpligen afpassadt gårdsområde. All öfrig mark med därå varande byggnader skulle däremot af jordinnehafvarne öfverlätas å staden.

För den mark, som sålunda öfverlätas å staden, skulle jordinnehafvarne bekomma ersättning med belopp, motsvarande 1898 års taxeringsvärde.

Härförutom hade Kommittéade föreslagit, att jordinnehafvarne skulle vid uppgörelserna tillförsäkras att, om de så önskade, arrendera det öfverlåtna området under en tid af 30 år mot en årlig afgäld af 5 procent å det ersättningsbelopp, som skulle af staden utgöras för området, samt på vissa villkor i öfrigt, som af Kommittéade föreslagits.

Dessa allmänna hufvudgrunder för uppgörelserna hade i vissa af Kommittéade särskildt uppgifna fall utbytts mot eller kompletterats med särskilda villkor, som af förhållandena i de speciella fallen påkallades.

Drättselkammaren hade i sitt utlåtande tillstyrkt de af Kommittéade sålunda föreslagna hufvudgrunder för uppgörelserna; och hade Kammarkaren därjämte beträffande särskilda områden föreslagit vissa ändringar i och tillägg till Kommittéades förslag.

Beträffande, bland annat, den af E. J. Skogström innehafda delen af ägofiguren N:o 65 å landtmätaren Sten Ströms karta öfver jorden norr om östra älfgrenen hade Drättselkammaren sålunda fästet uppmärksamheten på, att den

Kommitterades förslag genomgående principen, att donationsjordsinnehafvare å icke planlagdt område skulle få behålla så stor del af jorden, som motsvarade tomt och skäligt gårdsutrymme, ej vunnit tillämpning i fråga om två å detta område uppförda boningshus tillhöriga det ena J. A. Lindgren och det andra Lars Jonsson. Kammaren hade fördenskull föreslagit, att därest, såsom Kommitterade utgått ifrån, hinder mötte för staden att afstå något af denna ägofigur, rörande hvilken dom redan fallit, staden måtte förbinda sig att ersätta Lindgren och Jonsson eller deras rättsinnehafvare nuvarande taxeringsvärdet å deras hus med 17,000 kronor för Lindgrens och 12,000 kronor för Jonssons byggnad, under villkor, att staden därvid blefve ägare till byggnaderna, men att dessa ersättningsbelopp likväl ej skulle af staden erläggas förrän området af staden toges i besittning.

I fråga om de af Kommitterade föreslagna, särskilda villkoren för uppgörelser hade Kammaren därjämte hemställt om vissa ändringar och jämkningar rörande de föreslagna arrendeupplåtelserna af mark, som skulle tillfalla staden, såsom angående arrendatorns skyldigheter i fråga om utgörandet af utskylder samt beträffande underhållet af byggnader m. m. äfvensom rörande de bestämmelser, som afsåge rätt för staden att vid behof af den utarrenderade marken eller någon del därpå, komma i besittning af densamma.

Till sist hade Kammaren föreslagit en bestämmelse om förfarandet, för den händelse byggnader, som skulle lösas af staden, eller för hvilka flyttningsbidrag skulle utgå, drabbades af ellsolycka, hvilken bestämmelse Kammaren tillstyrkte Stadsfullmäktige att godkänna beträffande aftalen såväl inom som utom stadsplanen, och hade Kammaren tillika föreslagit, att i aftalen borde intagas särskild bestämmelse, huru förfaras skulle, i händelse ellsolycka komme att öfvergå byggnad å utarrenderad jordbruksfastighet.

Beredningsutskottet beslöt att i ärendet anföra följande.

Enligt Utskottets förmenande syntes de af Kommitterade föreslagna allmänna grunderna för uppgörelserna med donationsjordsinnehafvarne, i stort sedt, vara ägnade att lösa denna fråga på ett sätt, som måste anses tillräckligt tillgodose stadens intressen utan att alltför hårda ingrepp gjordes mot jordinnehafvarne.

I fråga om storleken af det markområde, som jordinnehafvarne å icke planlagdt område, — då Kommitterades betänkande endast rörde jord utom stadsplanen, ville Utskottet påpeka, att Utskottet med uttrycket "planlagdt område" i detta sammanhang afsåge det område å Herrhagen, för hvilket stadsplan under nästlidna år blifvit af Drätselkammaren föreslagen, — skulle få behålla, syntes det dock Utskottet, att åtskilliga jämkningar i den af Kommitterade i detta hänseende föreslagna principen kunde ifrågasättas.

Innehafvarne af landerierna Herrgården och Rosenborg hade nämligen hos

Beredningsutskottet gjort särskilda framställningar i fråga om villkoren för godvillig uppgörelse med staden och framginge häraf, att någon uppgörelse i godo angående dessa landerier ej vore att vänta, därest ej från stadens sida lämnades bättre villkor i fråga om storleken af den mark, som skulle få af jordinnehafvarne behållas, än hvad af Kommitterade och Drätselkammaren i sådant hänseende föreslagits.

Beredningsutskottet tog fördenskull frågan härom under ompröfning och ville därvid anmärka följande.

Beträffande landeriet Herrgården.

Hela arealen af detta landeri utgjorde enligt den i Kommitterades betänkande intagna förteckningen öfver stämde donationsjordsinnehafvare, 39 har 26 ar 72,7 kv.-mtr och utgjorde 1898 års taxeringsvärde å landeriet 27,500 kronor.

Enligt Kommitterades förslag skulle staden frånträda sin talan beträffande en areal af 71 ar, 60 kv.-mtr, utgörande en del af ägofiguren N:o 34, och skulle all öfrig jord, enligt de af Kommitterade föreslagna allmänna grunderna för uppgörelserna, formligen öfverlätas å staden med därå varande byggnader under full äganderätt, gravationsfri, att genast tillträdas, mot en ersättning, som enligt 1898 års taxeringsvärde belöpte på det öfverlättna området proportionellt efter arealen å detsamma, hvarjämte äfven öfriga allmänna villkor angående rätt för innehafvaren till 30 års arrende af öfverlättna området jämväl här skulle gälla.

Drätselkammaren hade, såsom af dess utlåtande framginge, ansett berörda område, som innehafvaren enligt Kommitterades förslag skulle få behålla, vara för knappt tillmätt, hvadan Kammarerna föreslagit, att staden skulle frånträda sin talan beträffande en areal af 2 har 75 kv.-mtr. På detta område låge en för jordbruket afsedd uthuslänga, men hade Kammarerna tänkt sig, att staden skulle blifva ägare till denna byggnad med intecknad rätt att hafva den afgiftsfritt kvarstående i 30, eventuellt 50 år, jämte dispositionsrätt under samma tid till den mark, som vore nödig för att huset måtte kunna för sitt ändamål användas. Öfriga byggnader å området skulle tillhöra innehafvaren.

Uti sin hos Beredningsutskottet gjorda framställning hade landeriets innehafvare framställt det förslag till uppgörelse, att staden skulle frånträda sin talan beträffande ägofigurerna N:ris 32, 33 och 34 om tillhoppa 14 ¹/₆₆ tunnland eller 7 har 80.8 kv.-meter, under villkor, att staden genast erhöle full och oinskränkt äganderätt dels till all den öfriga till landeriet hörande mark och dels till följande för jordbruket erforderliga uthus med ett sammanlagdt brandförsäkringsvärde af 15,980 kronor, nämligen: stall med loge, lador, redskapsbod och svinhus, lada med höns hus, ladugård, magasin och vagnbod, loge med lada och redskapsbod, en arbetarebostad med uthus och svinhus, en källare samt loge och lada vid

Sundsta, med rätt för staden att hafva dessa hus kvarstående så länge de behöfdes för jordbruk å Herrgården, allt mot ersättning från stadens sida för hvad som enligt 1898 års taxeringsvärde för jorden proportionellt efter arealen belöpte på det till staden öfverlåtna området.

Härjämte hade innehafvaren af landeriet jämväl förbehållit sig, att om vattnet i Stora Sundsta tjärn blefve förorenadt genom några åtgärder från stadens sida, såsom utläggande af kyrkogård eller upplåtande af industri eller bostadsplatser vid tjärnet eller i dess närhet, stadens vattenledning skulle framdragas till Herrgården.

Beträffande landeriet Rosenborg.

Den omstämda delen af detta landeri innehölle enligt ofvananmärkta förteckning en areal af 10 har, 31 ar 35,4 kv.-meter och utgjorde 1898 års taxeringsvärde å landeriet, (utom Bjefsen) men med inbegripande af till landstinget försåldt område, 11,500 kronor.

Kommitterade hade föreslagit att staden skulle, på enahanda allmänna villkor, som ofvan omförmälts i fråga om Herrgården, frånträda sin talan beträffande en areal af 39 ar 50 kv.-meter, utgörande en del af ägofiguren N:o 559.

I särskild framställning till Drätselkammaren hade landeriets innehafvare påyrkat förmånligare villkor för uppgörelse men hade Kammarerna ej funnit skäl att frångå Kommitterades förslag i denna del.

Uti sin ofvananmärkta framställning till Beredningsutskottet hade landeriets innehafvare, landssekreteraren Varenius' sterbhus, tillkännagifvit, att sterbhuset vore villigt ingå förlikning med staden på de villkor, att staden frånträdde sin talan beträffande ägofigurerna N:ris 559, 562 och 561, innehållande en sammanlagd areal af 2 har 56 ar 8,14 kv.-mtr, med undantag dock af den del af sistnämnda ägofigur, som utgjordes af uppfartsvägen till Rosenborg från allmänna landsvägen utmed elfven, — hvilken väg, liksom äfven utfartsvägen från vägen mellan Jakobsberg och staden, sterbhuset dock önskade få med tryggad rätt använda, — mot det, att sterbhuset till staden med äganderätt genast öfverläte all öfrig till landeriet hörande mark, hvarom talan af staden gjorts gällande, mot ersättning från stadens sida för hvad som enligt 1898 års taxeringsvärde för jorden proportionellt efter arealen belöpte på det till staden öfverlåtna området.

Uppenbarligen skulle ett tillmötesgående af Herrgårdens och Rosenborgs innehafvares sålunda framställda fordringar innebära jämförelsevis betydande jämkningar i den af Kommitterade tillämpade principen i fråga om storleken af de områden, som skulle få af donationsjordsinnehafvarne behållas.

Det gällde nu att taga under öfvervägande, huruvida stadens intresse kunde medgifva en jämkning i berörda princip i den utsträckning, som af landeriernas innehafvare gjorts gällande.

Vid denna frågas ompröfning hade man då att utgå ifrån, att, såsom af jordinnehafvarne tillkännagifvits, ett förkastande af de framställda förlikningsförslagen ovillkorligen skulle föranleda processens fortsättande från jordinnehafvarnes sida.

Om man förutsatte, att en fortsatt rättegång skulle leda till enahanda dom, som i de redan afdömda målen meddelats, måste man härvid likväl taga hänsyn till, att omkring 6 à 7 år torde förflyta, innan frågan hunnit till den punkt att staden skulle kunna taga omstämda områdena i besittning. Det måste nämligen efter domens meddelande vidtaga en särskild procedur i administrativ väg, hvarigenom Stadsfullmäktiges beslut angående områdenas användning skulle underställas vederbörande administrativa myndigheter, och gifvetvis kunde äfven denna frågas afgörande blifva genom besvärs anförande ytterligare uppehållen.

Staden hade sålunda i förevarande fall att välja emellan å ena sidan den säkra vinst, som ett antagande af landeriinnehafvarnes framställningar skulle medföra, nämligen att staden genast kunde komma i besittning af de områden, som skulle från landerierna öfverlåtas, och å andra sidan ett fortsatt osäkerhetstillstånd under en följd af år.

Vid detta val måste vissa omständigheter särskildt tagas i betraktande.

Först och främst måste nämligen staden vara betänkt på att med det snaraste anskaffa plats för utvidgning af kyrkogården. Hvar platsen för denna utvidgning lämpligast borde sökas, hade Utskottet ej anledning att nu taga under närmare ompröfning, men det syntes Utskottet uppenbart, att lämplig plats för detta ändamål borde kunna vinnas å något af de områden, hvarom nu vore fråga.

En uppgörelse nu skulle jämväl medföra befrielse för staden från skyldigheten att utgifva ersättning för å områdena nedlagd nödig och nyttig förbättring.

Vidare ville Utskottet uttala, att enligt Utskottets förmenande det vore synnerligen önskvärdt, att donationsjordstvisten, som föranledt mycken oro och osäkerhet inom samhället, kunde slutligen blifva bilagd och detta på ett sådant sätt, att stadens intresse kunde blifva tillgodosedt utan att alltför djupa ingrepp gjordes i jordinnehafvarnes intressen. Och vid pröfningen af hvad stadens intresse i detta hänseende kräfde torde man ej böra i första hand utgå ifrån, hvad staden genom uppgörelserna efterskänkte utan fastmera taga hänsyn till hvad staden onekligen vunne i jordförvärf för en jämförelsevis moderat ersättning.

Vid öfvervägande af ofvan angifna omständigheter syntes enligt Utskottets förmenande starkare skäl tala för en uppgörelse med innehafvarne af landerierna Herrgården och Rosenborg på de af dem framställda villkor, än för ett förkastande af de gjorda förlikningsförslagen.

På grund af det anförda ville Utskottet för sin del tillstyrka Stadsfullmäktige att antaga de af Utskottet ofvan angifna förslag till uppgörelser med innehafvarne af landerierna Herrgården och Rosenborg, som af dem hos Utskottet framstälts.

Gifvetvis torde ett antagande af dessa förslag föra med sig, att äfven öfriga donationsjordsinnehafvare å icke planlagdt område jämväl i sin mån måste medgifvas de jämkningar i fråga om storleken af de områden, som af dem skulle behållas, hvilka kunde af förhållandena påkallas, och torde Drättselkammaren böra erhålla bemyndigande till de medgifvanden i detta hänseende, som Kammaren ansåge omständigheterna föranleda.

Med undantag af hvad sålunda ofvan anförts angående landerierna Herrgården och Rosenborg med däraf möjligen följande jämkningar i fråga om de områden som öfriga jordinnehafvare å icke planlagdt område skulle få behålla, ville Beredningsutskottet till alla delar ansluta sig till hvad Drättselkammaren i ärendet anført och hemställt, och ville Utskottet särskildt i fråga om de å ägofiguren N:o 65 å landtmätaren Sten Ströms karta belägna två byggnader, tillhöriga respektive J. A. Lindgren och Lars Jonsson, då Utskottet i likhet med Kommitterade ansåge hinder möta för afstående från stadens sida af någon del af denna ägofigur, tillstyrka bifall till hvad Drättselkammaren för sådant fall föreslagit, nämligen att Stadsfullmäktige tillförbinda staden att ersätta Lindgren och Jonsson eller deras rättsinnehafvare taxeringsvärdet å deras byggnader med 17,000 kronor för Lindgrens och 12,000 kronor för Jonssons byggnad, under villkor, att staden därvid blifver ägare till byggnaderna, men att dessa ersättningsbelopp ej skola af staden gäldas förr än marken, hvarå byggnaderna äro belägna, af staden tages i besittning.

Den tid, inom hvilken uppgörelserna skulle vara träffade, hade af Kommitterade föreslagits till den 1 mars 1911 och af Drättselkammaren till den 1 juni samma år, men ansåge Utskottet en ytterligare utsträckning af tiden till den 15 juni innevarande år vara af behovet påkallad.

Utskottet ville alltså i ärendet hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte bifalla hvad Kommitterade i sitt förslag hemställt med de ändringar och tillägg som af Drättselkammaren och Beredningsutskottet sammanstämmande föreslagits;

att i fråga om den tid, inom hvilken uppgörelserna skulle vara träffade, Fullmäktige måtte bifalla Beredningsutskottets förslag;

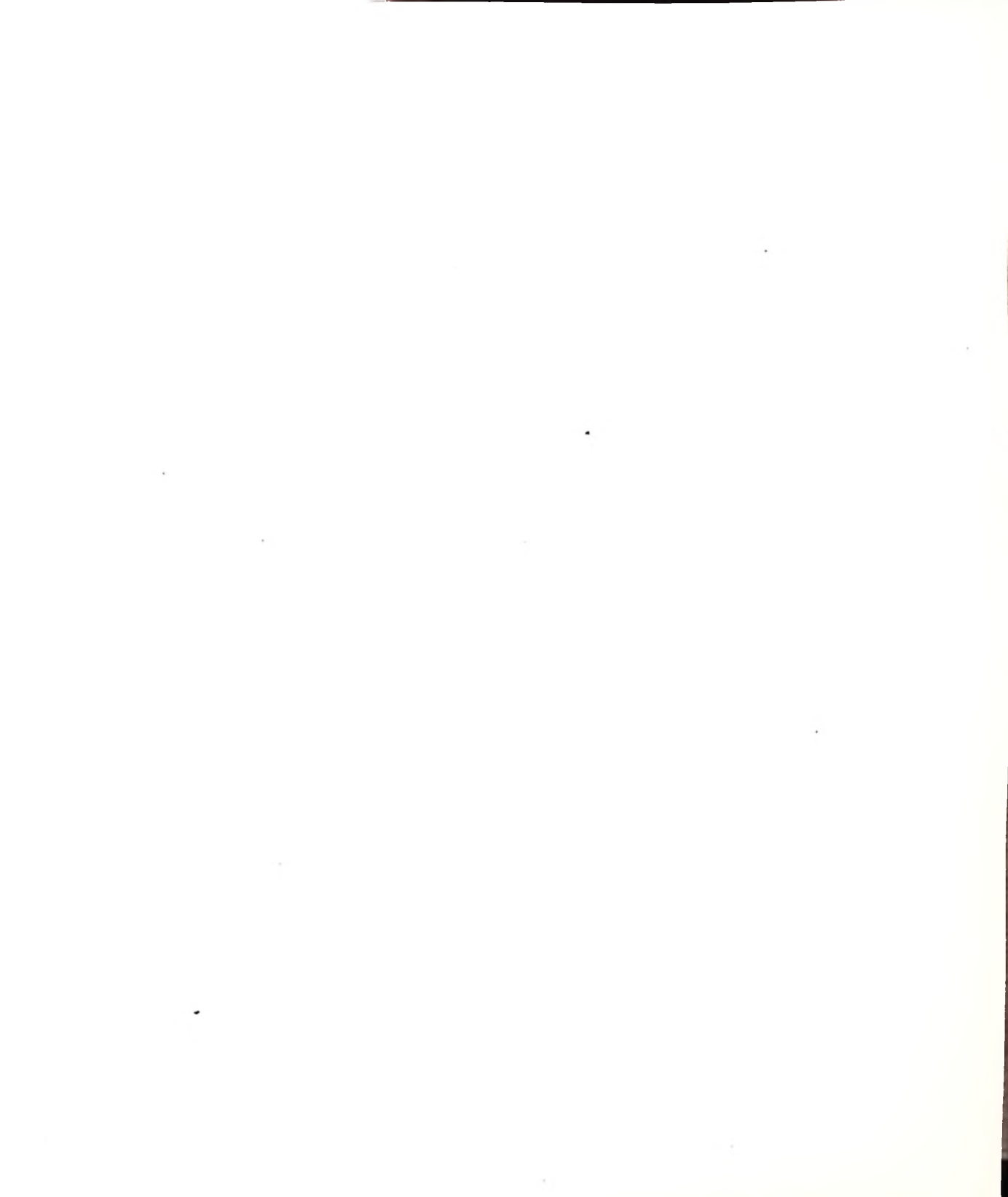
att vidkommande uppgörelserna med innehafvarne af landerierna Herrgården och Rosenborg Stadsfullmäktige måtte besluta att, med antagande af dessa jordinnehafvares till Beredningsutskottet framställda förlikningsförslag, under förutsättning af godvillig uppgörelse, frånträda stadens talan, *mot innehafvaren af landeriet Herrgården* beträffande ägofigurerna N:ris 32, 33 och 34 med en areal af tillhopa 7 hektar 80,8 kvadratmeter under de villkor, som af innehafvaren i det till Beredningsutskottet afgifna och här ofvan närmare omförmälda förlikningsförslag framställts, samt med rätt för staden dels att genast tillträda det område

af landeriet Herrgården, som enligt berörda förlikningsförslag skall till staden öfverlätas, och hvilket område skall till staden lämnas gravationsfritt, och dels att af innehafvaren erhålla genom inteckning tryggad rätt att hafva de byggnader, som enligt samma förlikningsförslag skola till staden öfverlätas och som äro belägna på mark, som får af innehafvaren behållas, afgiftsfritt där kvarstående så länge byggnaderna behöfdes för jordbruket å Herrgården, äfvensom dispositionsrätt under samma tid till den mark, som finnes nödig för att byggnaderna må kunna för sitt ändamål användas, samt *mot innehafvaren af landeriet Rosenborg* be-
träffande ägofigurerna N:ris 559, 562 och 561, innehållande en sammanlagd areal af 2 hektar 56 ar 8,14 kvadratmeter, med undantag dock af den del af sistnämnda ägofigur, som utgjordes af uppfartsvägen till Rosenborg från allmänna landsvägen utmed elfven, under de villkor, som af landeriets innehafvare i det till Beredningsutskottet afgifna och här ofvan närmare omförmälda förlikningsförslag framstälts samt med rätt för staden att genast tillträda det område, som enligt berörda förlikningsförslag skall till staden öfverlätas, och hvilket område skall till staden lämnas gravationsfritt;

att Stadsfullmäktige måtte bemyndiga Drätselkammaren att i fråga om storleken af de områden, som öfriga nu ifrågavarande donationsjordsinnehafvare å icke planlagdt område få behålla, göra de jämkningar, som enligt hvad Utskottet ofvan anfört kunna finnas af förhållandena påkallade, samt

att Stadsfullmäktige måtte bestämma, att erforderliga medel för inlösen af mark och byggnader enligt de föreslagna bestämmelserna skola anskaffas genom upplåning.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

KARLSTAD
KARLST.-T:NS A.-B:s TRYCKERI 1911

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1911.

Den 16 Februari.

N:o 3^{1/2}.

9. Beredningsutskottets förslag till val af en sakrevisor för granskning af stadens styrelser och delegationers räkenskaper och förvaltning år 1910 samt till val af en suppleant för sakrevisorerna för granskning af samma års räkenskaper och förvaltning.

Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 2 Februari 1911.

§ 14.

Sedan Herr Bankkamreraren J. Sandén förklarat sig på grund af afflyttning från staden förhindrad att fullgöra det honom lämnade uppdraget att vara sakrevisor för granskning af stadens styrelser och delegationers räkenskaper och förvaltning år 1910, hade nu Beredningsutskottet att afgifva förslag till val af en sakrevisor efter Herr Sandén. och beslöt Beredningsutskottet att till nämnda befattning föreslå

Herr Kamreraren John Mæchel.

Likaledes hade Beredningsutskottet att afgifva förslag till val af en suppleant för sakrevisorerna för granskning af stadens styrelser och delegationers räkenskaper och förvaltning år 1910 efter Herr Bankkamreraren G. W. Haglund, som afsagt sig detta uppdrag, och beslöt Utskottet att till suppleant i Herr Haglunds ställe föreslå Herr Registratorn Th. Helleberg.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

10. Styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning angående anslag för framdragande af servisledning till högre allmänna läroverkets nybyggnad.

Till Styrelsen för Karlstads Vattenverk.

Komitén för Högre allmänna läroverkets nybyggnad, anhåller härmed att få framdragna servisledningar för vatten och aflopp till nämnda nybyggnad härstädes.

Då vattenklosetter skola anbringas utan septisk tank, så torde det med afseende på lutningsförhållandet vara förmånligast att få dessa ledningar framdragna från den afloppsledning, som ligger utanför sparbankens hus, till norra fasaden å nybyggnaden.

Karlstad den 21 Jan. 1911.

AXEL DAHLMAN.

Utdrag ur protokollet hos Karlstads Vatten- och Gasverksstyrelse den 23 Januari 1911.

S. d. § 3. Komitén för allm. läroverkets nybyggnad hade genom rektor A. Dahlman anhållit att få framdragna servisledningar för vatten och avlopp till nämnda byggnader samt föreslagit dessa ledningars framdragande från den i Kungsgatan befintliga.

Då emellertid enligt av Föreståndaren uppgjorda alternativa förslag visade sig, att en framdragnin från Tingvallagatan skulle komma att bliva betydligt billigare samt lutningsförhållandena vore tillräckligt fördelaktiga, beslöt Styrelsen att med bifall till ansökningen hos Herrar Stadsfullmäktige anhålla om ett anslag av 1,000 kronor för arbetets utförande i enlighet med alt. 2 i det av Föreståndaren uppgjorda alternativa förslag.

Ur protokollet:

JOHN RUNDGREN.

Kostnadsförslag

för framdragnin af vatten och aflopp till Högre allmänna läroverkets tomt i och för läroverkets nybyggnad, (enligt bifogade ritning daterad 23/1 1911).

Alt. I. Utsträckning af befintlig ledning i Kungsgatan.

Bergsprängning för dubbel rörgraf med medelbredd 1,3 m. och medel-

djup 3 m., tillsammans 240 m³ à 12: —..... 2,880: —

Fyllning 240 m ³ à 2: —	480: —
Upprifning och igensättning af gatan	100: —
62 m. 6" aflopprör, inkl. läggning à 2: 50	155: —
52 m. 4" vattenledningsrör, inkl. läggning à 5: —	260: —
10 m. 2" servisledning à 2: 50	25: —
1 st. brandpost med dränering	100: —
För transporter, arbetsredskap och oförutsedda utgifter, tillägges, jämnande utfördt	400: —
	<hr/>
	Kronor 4,400: —

Alt. II. Framdraging af 3" servisledning från befintlig ledning i Tingvalla-gatan till tomtgränsen (enl. ritning), hvarifrån ledningen sedan af Läroverket fortsättes öfver skolgården till nybyggnaden.

Bergsprängning och schaktning för dubbel rörgraf, tillsammans 70 m³,
hvaraf:

50 m ³ bergsprängning à 12: —	600: —
20 m ³ schaktning, pinnmo à 2: —	40: —
Fyllning, 50 m ³ à 2: —	100: —
Upprifning och igensättning af gatan	20: —
20 m. 3" vattenledningsrör, inkl. läggning à 3: 50	70: —
20 m. 6" aflopprör, inkl. läggning à 2: 50	50: —
För transporter, arbetsredskap och oförutsedda utgifter, jämnande utfördt	120: —
	<hr/>
	Kronor 1,000: —

Karlstad den 23 januari 1911.

ERIK BJÖRKMAN.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 30 januari 1911.

§ 2.

Sedan kommittén för allmänna läroverkets nybyggnad hos Vatten- och Gasverksstyrelsen anhållit att få framdragna servisledningar för vatten och aflopp till nämnda nybyggnad, hade Vatten- och Gasverksstyrelsen, sedan föreståndaren hos Styrelsen uppgjort alternativa kostnadsförslag, hos Stadsfullmäktige anhållit om ett anslag af 1,000 kronor för arbetets utförande i enlighet med alt. II af de af föreståndaren uppgjorda förslagen; Och hade Drätselkammaren uppå remiss att häröfver yttra sig.

Efter öfverläggning beslöt Kammarén tillstyrka bifall till den af Vatten- och Gasverksstyrelsen gjorda framställningen.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 2 Februari 1911.

§ 17.

Sedan kommitterade för högre allmänna läroverkets nybyggnad hos Styrelsen för Vatten- och Gasverken gjort framställning om framdragande af servisledningar för vatten och aflopp till nämnda nybyggnad, hade Styrelsen låtit uppgöra kostnadsförslag för arbetets utförande, hvilket förslag upptog två alternativ, nämligen Alternativ I, som innefattade utsträckning af befintlig ledning i Kungsgatan, och slutade å ett kostnadsbelopp af 4,400 kronor, samt Alternativ II, innefattande framdragning af servisledning från befintlig ledning i Tingvallagatan till tomtgränsen, hvarifrån ledningen sedan skulle af läroverket fortsättas öfver skolgården till nybyggnaden, hvilket förslag slutade å ett kostnadsbelopp af 1,000 kronor.

Styrelsen för Vatten- och Gasverken hade förordat arbetets utförande enligt öfvannämnda alternativ II och i anledning häraf hemställt om ett anslag för ändamålet af 1,000 kronor, och hade denna Styrelsens hemställan af Drätselkammaren tillstyrkt.

Beredningsutskottet hade nu, uppå remiss, att i ärendet afgifva yttrande.

Då det för arbetets utförande föreslagna alternativ I torde medföra vissa fördelar framför alternativ II samt Beredningsutskottet trodde sig veta, att medel till ledningarnes framdragande enligt alternativ I skulle kunna beredas utan större tillskott från stadens sida än hvad alternativ II kräde eller 1,000 kronor, funne Utskottet, som ansåge staden ej böra vidkännas större utgift för arbetets utförande än hvad som erfordrades enligt det billigare alternativet II, lämpligast att Stadsfullmäktige, vid medlens beviljande, ej bunde Styrelsen för Vatten- och Gasverken vid något visst alternativ utan öfverlämnade åt Styrelsen att i fråga om valet mellan de föreslagna alternativen förfara efter omständigheterna.

Utskottet beslöt fördenskull hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte bevilja Styrelsen för Vatten- och Gasverken ett anslag af 1,000 kronor att användas för framdragande af servisledningar för vatten och aflopp till högre allmänna läroverkets nybyggnad, samt tillika bestämma, att sålunda beviljad belopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, skulle anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

11. Brandstyrelsens framställning angående utdelning af brandchefens berättelse öfver brandväsendet i Karlstad år 1910.

Utdrag af protokoll, hållet hos Brandstyrelsen i Karlstad den 4 januari 1911.

§ 3.

Brandchefen aflämnade berättelse öfver brandväsendet i Karlstad år 1910, hvilken berättelse skulle till Magistraten öfverlämnas; och beslöt styrelsen att hos Herrar Stadsfullmäktige göra framställning därom, att 50 tryckta exemplar af det stadsfullmäktiges protokoll, däri berättelsen sedermera komme att intagas, i hvad det afsåge själfva berättelsen, måtte ställas till brandchefens förfogande för utdelning på sedvanligt sätt bland rikets brandchefer samt vissa brandförsäkringsbolag.

In fidem:
ALBERT NELSON.

Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 2 februari 1911.

§ 18.

Uti hos Stadsfullmäktige gjord framställning hade Brandstyrelsen hemställt, att 50 tryckta exemplar af det stadsfullmäktiges protokoll, i hvilket den af brandchefen till Fullmäktige öfverlämnade berättelsen öfver brandväsendet i Karlstad år 1910

komme att intagas, måtte ställas till brandchefens förfogande för utdelning på sedvanligt sätt bland rikets brandchefer samt vissa brandförsäkringsbolag.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att häröfver afgifva yttrande, beslöt därvid hemställa,

att Brandstyrelsens förevarande framställning måtte af Stadsfullmäktige bifallas.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

12. Drätselkammarens framställning om bemyndigande att i härvarande tullhus verkställa vissa ändringsarbeten äfvensom anordna centraluppvärmning samt om anslag härför.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 12 september 1910.

§ 26.

Från Tullkammaren härstädes hade gjorts två så lydande framställningar:

“Till Drätselkammaren i Karlstad.

Då det af tulltaxekommittén utarbetade förslaget till ny tulltaxa med all sannolikhet i hufvudsakliga delar kommer att vinna tillämpning från och med 1911 års ingång, vill tullkammaren, för att kunna möta de ökade kraf, som tillämpningen af nämnda taxa kommer att ställa på tullmyndigheten, göra framställning om, att i härvarande tullhus en tidsenlig lokal för varors tullbehandling iordningställes, så att densamma blir försedd med värmeledning samt, hvad anordningar i öfrigt och inredning beträffar, blir fullt tidsenlig. För detta ändamål har tullkammaren äran anhålla, att Drätselkammaren i sitt förslag till utgiftsstat för nästkommande år ville upptaga ett belopp af cirka tio tusen kronor.

Önskvärdt hade varit, att framställningen redan nu åtföljts af ett detaljeradt kostnadsförslag, men då tullkammaren af flera skäl, icke minst af den anledning, att tullkammaren under den jämförelsevis korta tid, som förflutit sedan kommitténs förslag kommit tullkammaren tillhanda, icke varit i tillfälle att förskaffa sig

tillräcklig erfarenhet af huru ifrågavarande lokal på det mest praktiska och ändamålsenliga sätt bör anordnas och inredas, har detta icke varit möjligt.

Efter samråd med sakkunnig person torde tullkammaren i sinom tid få inkomma med ett sådant kostnadsförslag.

Karlstads Tullkammare den 21 Oktober 1909.

e. f.
E. GERELL.

e. f.
EDW. ALMER.“

“Till Drätselkammaren i Karlstad.

Då den nya tulltaxan, som under loppet af nästkommande år skall tillämpas, med sina långt gående bestämmelser om varors specialisering för tullsatsens bestämmande kommer att förorsaka ett synnerligen vidlyftigt sorteringsarbete och i följd däraf kräfva en med hänsyn till utrymme och praktiska anordningar mera tidsenlig tullbehandlingslokal än hvad tullkammaren för närvarande har till sitt förfogande, så har tullkammaren redan den 21 sistlidne oktober med påpekande häraf gjort framställning i saken. Med anledning af Stadsfullmäktiges beslut, att vattenledning skall införas i tullhuset, och enär tullkammaren tänkt sig, att förändringar och anordningar beträffande packhuslokalen lämpligast borde företagas i samband härmed, så har tullkammaren ansett sig böra återkomma till ärendet och tar sig friheten hemställa, att Drätselkammaren ville uppdraga åt stadens arkitekt att i samråd med tullkammaren uppgöra förslag till behöfliga ändringar och tidsenliga anordningar beträffande packhuslokalen.

Till frågans belysning torde på samma gång följande böra anföras.

Maskingods och äfven mera skrymmande gods, som förut kunnat tullbehandlas på kaj, kommer hädanefter att för samma ändamal införas i packhus, hvadan praktiska anordningar i afseende på utrymme bäst torde vinnas genom att taga i anspråk det nuvarande transitoupplagsmagasinet. Transitoupplagsrörelsen är endast af mera tillfällig art och kommer med säkerhet ej att få större ökning, hvadan de två intill packhuset liggande mindre magasinerna torde fullt motsvara detta trafikbehof.

Vid andra tullpackhus i riket har värmeledning kommit till användning och denna anordning måste i sanitärt hänseende anses nödvändig icke blott för tjänstemännen, som där hafva ända till 7 timmars arbete om dagen, utan äfven för den väntande trafikerande allmänheten.

Tullkammaren vågar hemställa, att Drätselkammaren måtte snarast möjligt taga ärendet under behandling.

Karlstads tullkammare den 30 maj 1910.

W. LÖFGREN.

E. GERELL.“

Efter af Stadsbyggmästaren i anledning af dessa skrivelser på Kammarens anmodan uppgjort förslag beslöt Kammaren att hos Herrar Stadsfullmäktige hemställa om bemyndigande

dels att låta förändra nuvarande transitoupplagsmagasinet, som å af Stadsbyggmästaren upprättad planritning betecknats med n:o 2, på sätt ritningen utvisade till tullbehandlingslokal med särskildt skrifrum anordnad i yttre hörnet mot n:o 3 å ritningen, därvid nytt golf af asfalt borde i lokalen inläggas, väggar och tak målas, en disk uppsätts från hörnet af skrifrummet till midten af lokalens vägg mot magasinet n:o 1 å ritningen, dörren till sistnämnda magasin flyttas närmare väggen mot hvalfvet n:o 4 samt en passage, som förmedelst en mindre trappa sättes i förbindelse med nu föreslagna nya lokalen, upptages från förstugan genom nuvarande vedboden (utrymmet n:o 5),

dels att förändra hvalfven n:o 4 och 6 å ritningen till transitoupplagsmagasin,

dels ock att låta anlägga och införa centralvärmeledning i nedre våningen uti den nya tullbehandlingslokalen n:o 2 samt vaktmästarerummet n:o 7 å ofvannämnda planritning samt i öfre våningen uti expeditionslokalerna n:o 13, 15 och 16 å jämväl uppgjord planritning; börande för värmeledningen erforderligt ångpannerum inredas uti nuvarande vedboden (utrymmet n:o 5) samt förvaringsrum för kol under den med n:o 9 betecknade trappan.

På sätt ett af Stadsbyggmästaren upprättadt kostnadsförslag samt ett från Civilingenjören F. Oscar Nilsson i Stockholm till Stadsbyggmästaren afåtet bref utvisade hade omkostnaderna för nu föreslagna ändringar och anläggningar beräknats till 7,940 kr.;

Och beslutade Kammaren, med anledning af hvad sålunda förekommit, att hos Herrar Stadsfullmäktige hemställa om ett anslag för ändamålet till nämnda belopp.

Som ofvan.

In fidem:

PONTUS BLOMBERG.

Kostnadsförslag

till förändringsarbeten i härvarande tullhus.

Borttagandet af nuvarande trägolfvet	27: 60
Jordschaktning för grundmurar	20: —
Betongrunder	155: —
Isolering	5: —
Tegel med inmurning	180: —
Puts derpå	57: 60
Lagning och omputsning af äldre puts	87: —

Ett nytt fönster med dubbla bågar jemte murningsarbete och sockelarbete.....	125: —	
En ny dörr med karm och 2:ne sekundära fönster till lilla rummet.....	90: —	
Flyttning af ett par portar.....	100: —	
Gjutna rännor i golvet för värmeledningsrör jemte cementlock	200: —	
Äkta asfalt på betonunderlag.....	1,012: —	
2:ne lufter äldre fönster förses med innerbågar.....	30: —	
Väggpanel af 25 mm. perlsåptade bräder.....	224: —	
Fotlister och krönlister.....	56: —	
Oljemålning af tak och väggar.....	340: —	
En ny dörr till vedboden.....	50: —	
Steg till stora rummet af stampad cement, stålslipad.....	100: —	
Grund till trappstegen med plan och sidomurar.....	200: —	
Handräcke af järn.....	35: —	
Betongolf i varmkammaren.....	96: —	
Trappsteg till varmkammaren.....	125: —	
Ny vägg i varmkammaren.....	55: —	
Nya dörrar till d:o deraf en plåtdörr.....	225: —	
Komplettering af väggmålningen.....	50: —	
Puts på väggarna i värmekammaren.....	17: 60	3,662: 80
Centralvärmeanläggning enligt uppgift af Civilingeniör F. Oscar Nilson.....	2,400: —	
Värmeledningsritningar, tillsyn och afsyning af anläggningen	300: —	
Uppförandet af skorsten för värmeanläggningen, håltagningar och efterlagningar.....	500: —	3,200: —
Disk i stora salen.....		240: —
Ställningar, transporter, oförutsedda utgifter, byggmästarevode etc. ...		837: 20
		<u>S:a Kronor 7,940: —</u>

Karlstad i Stadsbyggmästarekontoret den 12 September 1910.

CARL CRISPIN.

Arkitekten Herr Carl Crispin, Karlstad.

Till svar å Edert v. af den 18 dennes få vi meddela att Ing. Nilson f. n. är bortrest samt väntas återkomma i början af nästa vecka. Vi hafva emellertid aprox. beräknat kostnaden för en värmeledningsanläggning i de af Eder i brevet omnämnda lokalerna och funnit att densamma drager en konstnad af c:a 2,400 kr., förutsatt att pannrummet kan förläggas centralt samt att rummen äro på brukligt sätt ombonade.

Arvode för uppgörande af ritningar med beskrifning, materialförteckning och kontraktsförslag, allt i 3 ex., är enligt taxa 6 proc. å anläggningssumman.

Gärna till Eder tjänst med event. önskade vidare upplysningar tecknar

Högaktningsfullt

F. OSCAR NILSON

gen. T. S. T.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 2 December 1910.

§ 140.

Hos Herrar Stadsfullmäktige hade Drätselkammaren gjort framställning om bemyndigande att i härvarande tullhus verkställa vissa ändringsarbeten äfvensom anordna centraluppvärmning; Och hade Beredningsutskottet, uppå remiss, att häröfver afgifva yttrande.

Med hänsyn till den jämförelsevis betydande kostnad som enligt förslaget erfordrades för anordnandet af den föreslagna centraluppvärmningen inom tullhuset, framhölls inom Utskottet möjligheten af att uppvärma de ifrågavarande lokalerna medelst elektrisk ström i stället för att anordna centraluppvärmning enligt det uppgjorda förslaget; Och beslöt Utskottet i anledning häraf att, innan Utskottet afgafve yttrande i ärendet, remittera handlingarne till Styrelsen för Vatten- och Gasverken samt därvid anhålla, att Styrelsen ville verkställa och till Beredningsutskottet, med remisshandlingarnes återställande, inkomma med utredning angående kostnaderna för installation i tullhuset af elektrisk ström för värmeändamål äfvensom för de ifrågavarande lokalernas uppvärmning på elektrisk väg.

Som ofvan.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

Utdrag ur protokoll hos Vatten- och Gasverksstyrelsen den 19 december 1910.

§ 18.

Från Herrar Stadsfullmäktiges Beredningsutskott hade hit remitterats en av åtskilliga handlingar åtföljd, av Drätselkammaren gjord framställning om bemyn-

digande att i härvarande tullhus verkställa vissa ändringsarbeten ävensom anordna centraluppvärmning, och hade Styrelsen därvid anmodats att verkställa och till Beredningsutskottet, med remisshandlingarnas återställande, inkomma med utredning angående kostnaderna för installation i tullhuset för elektrisk ström för värmeändamål ävensom för de ifrågakvarande lokalernas uppvärmning på elektrisk väg.

Med anledning härav hade Driftingeniören verkställt utredning i frågan samt uppgjort tvänne alternativa förslag till elektrisk värmeanläggning i tullhuset, och blev nu vid ärendets företagande till behandling det under alt. 2 föreliggande förslag av Styrelsen förordadt; därom protokollsutdrag skulle, jämte remisshandlingarna och den verkställda utredningen, till Beredningsutskottet överlämnas.

Ur protokollet:

JOHN RUNDGREN.

Förslag till elektrisk värmeanläggning för Tullhuset.

Omfattning.

Följande rum skola uppvärmas: förtullningsrum, skrifrum, vaktmästarens rum, förrum, tullkammare, tullförvaltarens rum.

Beräkning af erforderlig värmemängd.

Enligt de meteorologiska observationerna för år 1909 beräknas den yttre luftens medeltemperatur till + 3,2° för 285 dagar, den tid värmeledningen behöfver användas.

Den värme, väggar, golf, tak, fönster och dörrar afgifva till den yttre luften vid 1° temperaturskillnad beräknas ur följande formel:

$W = C \cdot Y$, värmeenheter pr timme.

för ytterväggarna	är	$C = 0,8$	och	$Y = 190 \text{ m}^2$
» mellanväggarna intill förstugan	»	$C = 0,2$	»	$Y = 130$ »
» golfven	»	$C = 0,3$	»	$Y = 155$ »
» taken	»	$C = 0,4$	»	$Y = 155$ »
» fönstren	»	$C = 2,4$	»	$Y = 10$ »
» dörrarne	»	$C = 2,2$	»	$Y = 15$ »

Summa $Y = 655 \text{ m}^2$

Värmeledningskoefficienten C för mellanväggarna intill förstugan är härofvän beräknad till 0,2. Då dessa väggar genomsläppa värmen lika fort som ytterväggarna skulle kunna anmärkas att koefficienten C äfven för dessa mellanväggar

borde sättas lika som för ytterväggarna. Då emellertid luften i förstugan kommer att verka som ett isolerande skift mot värmeledning från de angränsande rummen har C för mellanväggarna här minskats till 0,2. Denna reducering medför en enklare räkneoperation. Med ofvanstående värden blir $W = 0,8.190 + 0,2.130 + 0,3.155 + 0,4.155 + 2,4.10 + 2,2.15 =$ c:a 330 värmeenheter pr timme.

Förutsättes att rummen skola uppvärmas till 16° under 8 timmar och 10° under 16 timmar af dygnet blifver medeltemperatursskillnaden mellan den yttre och inre luften 8,8° och den erforderliga värmemängden för de 285 dagar af året, värmeledningen är i drift

$$= 8,8 \cdot 330 \cdot 285 \cdot 24 = \text{c:a } 20,000,000 \text{ v. 2.}$$

Beräkning af den maximala värmeeffekten.

Vid en maximal yttre temperatur af -20° blifver den maximala effekten, som erfordras för att hålla rumstemperaturen vid $+16^{\circ}$

$$\begin{aligned} &= (20+16) \cdot 330 \\ &= 11,880 \text{ v. e. per timme} \\ &= \frac{11,880 \text{ v. e. per sekund}}{3,600} \end{aligned}$$

eller då värmets mekaniska ekvivalent är 428 kgm och 1 hkr. är 75 kgm/sek.

$$\begin{aligned} &= \frac{11,880 \cdot 428}{3,675 \cdot 75} \\ &= \text{c:a } 19 \text{ hkr.} \end{aligned}$$

Beräknad kostnad för elektrisk uppvärmning.

Enligt den af Styrelsen föreslagna värmeföretaxan C skulle strömafgiften för värmeändamål blifva 3 öre per kw. under icke »ljustid».

Den årliga strömkostnaden för elektrisk uppvärmning blifver således, då 20,000,000 v. e. motsvarar c:a 23,000 kw., $= 0,03 \cdot 23,000 = 690$: — kronor.

Värmeapparater för elektricitet.

De vanligen använda värmeapparaterna för elektrisk ström utgöras af motståndsspiraler, omgifna med perforerad järnplåt. Dessa apparater afgifva omedelbart den värme, strömmen utvecklar i spiralerna. I dagarne har emellertid en ny typ af värmeelement för elektricitet kommit i marknaden, den s. k. täljstenskaminen, som skiljer sig från den förra värmeapparaten genom sin förmåga att kunna *magasinera* värme till betydande kvantiteter.

Denna kamin är att förorda för ifrågavarande anläggning, enär strömmen på grund af kaminens värmemagasineringsförmåga kan uttagas på för elektricitetsverket gynnsamma tider af dygnet.

För jämförelse äro båda typerna upptagna i kostnadsförslaget här nedan.

Regleringsanordning.

För att erhålla en jämn temperatur och därmed ett fördelaktigt utnyttjande af strömmen anbringas en med automatiska strömbrytare förbunden termometer. Genom tvenne i termometern ingjutna platinakontakter, som sättas i förbindelse med den automatiska strömbrytaren, kan temperaturen hållas konstant, t. ex. å 16° under dagen och 10° under natten. En dylik regleringsanordning bör anbringas för hvar och en af våningarne, enär de förmodligen komma att afkylas väsentligt olika.

För att förhindra värmeelementens inkopplande under ljustid, då värme-strömmen kostar 40 öre per kwt., uppsättes ett urverk med automatisk till- och frånslägningsanordning.

Anläggningskostnad för elektrisk värmeledning.

Alternativ 1 med vanliga värmeelement.

- 8 st. värmeelement, däraf 2 för förtullningsrum och 2 för tullkammaren.
- 75 m. ledning till d:o.
- 200 m. jordkabel med erforderliga boxar.
- 1 st. mätaretafla med strömbrytare och säkerhetsapparater.
- 1 st. ur med automatisk strömbrytare.
- 2 st. automatiska strömbrytare med tvänne termometrar.

Kronor 1,500: —

Alternativ 2 med täljstenskaminer.

- 6 st. kaminer.
- 75 m. ledning till d:o.
- 200 m. jordkabel med tillbehör.
- 1 st. mätaretafla med tillbehör.
- 2 st. automatiska strömbrytare med termometrar.
- 1 st. ur med automatisk strömbrytare.

Kronor 2,000: —

Elektricitetsverkets inkomst af värmeströmmen.

Alternativ 1.

Genom ofvan nämnda urverk med automatisk strömbrytare förhindras apparaternas inkopplande under ljustid. Då verkets maximalbelastning inträffar under »ljustid» de mörka månaderna af året, komma följaktligen värmeapparaterna icke att öka verkets maximibelastning dessa månader. Under månaderna mars, april och maj däremot, då verkets maximibelastning inträffar på förmiddagen, således under tid värmeapparaterna *måste inkopplas* för att hålla temperaturen vid + 16°.

Enligt de meteorologiska observationerna är medeltalet af de högsta temperaturerna kl. 8 f. m. under nämnda månader $-7,7^{\circ}$.

Den maximaleffekt, som erfordras för att hålla rumstemperaturen vid + 16° med en yttre temperatur af $-7,7^{\circ}$ är

$$= \frac{(7.7 \ 16) \cdot 330 \cdot 428}{75 \cdot 3600}$$

$$= \text{c:a } 15 \text{ hkr.}$$

Denna ökning af maximibelastningen med 15 hkr. under 3 månader, kostar elektricitetsverket $\frac{3}{12} \cdot 78,75 \cdot 15 = 290$: — kronor + 10 % förlust i ledningar, således sammanlagdt 320: — kronor.

Vinsten blifver således 690 — 320 370 kronor.

Alternativ 2.

Genom täljstenskaminens egenskap att kunna magasinera värme utnyttjas strömmen på gynnsamma tider för elektricitetsverket.

För att undvika den i föregående alternativ angifna ökningen i maximibelastningen af 15 hkr. skulle kaminerna behöfva leverera en värmemängd, som svarar mot 15 hkr. under den tid, då temperaturen är $-7,7$ och därefter i den proportion, som temperaturen sjunker längre fram mot middagen.

De i alternativ 2 beräknade kaminerna äga en magasineringsförmåga af 25,000 v. e. pr st. och tillsammans 150,000 v. e. Denna värmemängd svarar mot c:a 175 kw. eller c:a 240 hkr.-timmar.

Kaminerna äro således mer än tillräckliga för att afgifva värme under omnämnda tid för verkets högsta belastning.

Vinsten blifver därför 690 kronor.

Uppvärmning med ånga.

Erfarenheten har visat att en ångcentral endast har 25 % verkningsgrad, beroende på den ofullständiga regleringsanordningen af ångtillverkningen samt på

värmeförlusten genom röken i skorstenen. Den värmemängd en ångpanna afgifver är konstant hela dygnet om och oberoende af värmebehovet. Då man med en efter den yttre temperaturen väl afpassad värmeproduktion behöfver 20,000,000 v. e. om året, som är fallet med ofvan beräknade elektriska värmeanläggning, alstras af en ångcentral för samma behof minst 80,000,000 v. e. Om 1 kg. gas-koks representerar en värmeeffekt af 7,000 v. e. åtgår för 80,000,000 v. e. c:a 11,500 kg. koks årligen, som med ett kokspris af 4 öre pr kg. kostar 460: — kronor.

Centralens skötsel går till 120: — kronor, rengöring till 15: — kr. och sotning till 15: — kronor.

Den årliga utgiften för en ångvärmeledning blifver följaktligen 610: — kronor (excl. amorteringar).

Ångcentralens anläggningskostnad.

Enligt stadsbyggmästarens kostnadsförslag är ångcentralen beräknad att kosta 3,200: — kronor, hvartill kommer utgifter för ångpannerummets inredning samt kanaler i golvet för ångrören med 700: — kr., eller sammanlagdt 3,900: — kronor.

Sammanställning

Ofvan anförda siffror och anmärkningar kunna sammanfattas sålunda:

- 1) att en elektrisk värmeanläggning kostar 1,500: — alt. 2,000: — kronor och en ångvärmeanläggning 3,900: — kronor.
- 2) att uppvärmning med elektricitet ställer sig ungefär lika med en ångcentral i driftkostnad,
- 3) att elektrisk uppvärmning gifver en betydligt jämnare uppvärmning,
- 4) att underhåll och skötsel af en elektrisk värmeanläggning är billigare och ofantligt mycket enklare än en ånganläggning,
- 5) att vid ångcentral risk förefinnes för rörens och elementens förstörande genom frysning och på grund däraf golfvens indränkande med vatten.

Karlstad den 19 december 1910.

JOHN THALÉN.

Till Karlstads Elektricitetsverk.

Då det af flere skäl synes önskvärdt att det förslag till uppvärmning af tullkammarens lokaler, som af Eder utarbetats, kompletterades med ett förslag till uppvärmning medelst elektricitet endast af den tillämnade nya tullbehandlings-

lokalen med däri inrymdt tjänsterum, har tullkammaren härmed äran anhålla att Ni ville utarbete ett sådant förslag.

Karlstads Tullkammare den 5 Januari 1911.

W. LÖFGREN.

Utdrag ur protokollet hos Karlstads Vatten- och Gasverksstyrelse den 9 Januari 1911.

S. d. Sedan Tullkammaren härstädes gjort framställning om utvidgning av det i protokollet för den 19 dennes omförmälda förslaget till anbringande av central-uppvärmning m. m. i tullhuset, hade Driftingeniören med anledning härav uppgjort ett tilläggsförslag, som jämte utdrag ur detta protokoll skulle till Beredningsutskottet överlämnas.

Ur protokollet:

JOHN RUNDGREN.

Tilläggsförslag till värmeanläggning i Tullhuset.

Alternativ 3, omfattande följande rum:

Förtullningsrum 2 kaminer,

Skrifrum 1 »

Summa 3 kaminer.

Anläggningskostnad:

3 st. kaminer af täljsten,

40 m. ledning till d:o,

200 m. jordkabel med tillbehör,

1 st. mätaretafla med tillbehör,

1 st. automatisk strömbrytare med termometrar.

1 st. ur med automatisk strömbrytare.

Kronor 1,450:—

Karlstad den 9/1 1911.

J. THALÉN.

Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 2 februari 1911.

§ 19.

Hos Stadsfullmäktige hade Drätselkammaren hemställt om bemyndigande för Kammaren att i härvarande tullhus vidtaga vissa i Kammarens framställning närmare omförmälda ändringsarbeten äfvensom därstädes anordna centralvärmeledning för vissa uppgifna lokaler, allt för en beräknad kostnad af 7,940 kronor enligt af Stadsbyggmästaren uppgjorda ritningar och kostnadsförslag.

Sedan ärendet remitterats till Beredningsutskottet för yttrandes afgifvande hade Utskottet anmodat Styrelsen för Vatten- och Gasverken att till Utskottet inkomma med utredning angående kostnaderna för installation i tullhuset af elektrisk ström för värmeändamål, och hade utredning jämte alternativa förslag i sådant hänseende nu till Utskottet inkommit,

Af handlingarne i ärendet inhämtade nu Utskottet följande.

Enligt Drätselkammarens kostnadsförslag skulle kostnaderna för själfva centralvärmeanläggningen uppgå till 3,200 kronor, hvartill komme kostnader för anordnande af rännor i golvet för värmeledningsrören samt för inredning af ångpannerummet, uppgående till sammanlagdt omkring 700 kronor. Denna anläggning skulle afse att uppvärma förtullningsrum, skrifrum och vaktmästarerum i nedre våningen samt förrum, tullkammare och tullförvaltarens rum i öfra våningen.

Enligt Styrelsens för Vatten- och Gasverken kostnadsförslag skulle elektrisk värmeanläggning för ofvannämnda rum kosta enligt alternativ I med vanliga värmelement 1,500 kronor och enligt alternativ 2 med täljstenskaminer 2,000 kronor.

Med anledning af till Styrelsen för Vatten- och Gasverken i ärendet inkommen framställning från Tullkammaren hade Styrelsen sedermera låtit uppgöra ett tilläggsförslag till ifrågavarande elektriska värmeanläggning, innefattande alternativ 3, enligt hvilket anläggningen endast skulle omfatta förtullningsrummet och skrifrummet samt draga en kostnad af 1,450 kronor.

Beredningsutskottet ville i ärendet anföra följande.

Vid jämförelse mellan å ena sidan Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag till elektrisk värmeanläggning och å andra sidan Drätselkammarens förslag till ångvärmeledning i tullhuset syntes det förra förslaget på grund af de billigare anläggningskostnaderna och då förslagets genomförande syntes medföra inkomst för staden vara att föredraga, och ville Utskottet, vid det förhållande, att anläggningen syntes vara af behovet påkallad, tillstyrka införandet af elektrisk värmeanläggning i tullhuset.

Beträffande de särskilda alternativen i Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag, ansåge Utskottet, att som Tullkammaren förklarar sig åtnöjas med den mindre omfattande värmeanläggning, som alternativ 3 innefattade, detta alternativ borde af Stadsfullmäktige antagas.

I fråga om de öfriga af Drätselkammaren föreslagna ändringsarbetena i tullhuset funne Utskottet desamma vara af behovet påkallade, och ville Utskottet fördenskull tillstyrka dessa arbetens utförande enligt det uppgjorda kostnadsförslaget. Något bestämdt kostnadsbelopp för dessa arbeten kunde dock ej af Utskottet uppgifvas, enär Utskottet ej vore i tillfälle att med säkerhet angifva, hvilka af de i Drätselkammarens kostnadsförslag upptagna arbeten, som, — förutom sjelfva centralvärmeanläggningen med flera härför nödiga arbeten, för hvilka ett särskildt kostnadsbelopp af 3,200 kronor utförts i kostnadsförslaget — afsåge den föreslagna ångvärmeledningen.

I anslutning till det anförda beslöt Utskottet alltså hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte uppdraga åt Styrelsen för Vatten- och Gasverken att i härvarande tullhus införa elektrisk värmeanläggning i enlighet med det härför af Styrelsen upprättade kostnadsförslag, alternativ 3, samt bevilja härför erforderligt kostnadsbelopp, 1,450 kronor;

att Stadsfullmäktige måtte bemyndiga Drätselkammaren att i enlighet med det af Stadsbyggmästaren Carl Crispin den 12 septembär 1910 upprättade kostnadsförslag utföra de i Kammarens förevarande framställning omförmälda ändringsarbeten i tullhuset härstädes, med undantag af de i kostnadsförslaget upptagna arbeten, som afsåge införandet af ångcentraluppvärmning i tullhuset, äfvensom anvisa härför enligt kostnadsförslaget erforderliga medel, samt

att Stadsfullmäktige måtte bestämma, att sålunda beviljade belopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, skulle anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

13. Styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning rörande vissa grunder för nyinstallation af elektriska ledningar samt om ändringar i gällande taxa för tillhandahållande af elektrisk ström.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Med anhållan att det till Herrar Stadsfullmäktige öfverlämnade Utdrag ur protokollet hos Karlstads Vatten- och Gasverksstyrelse den 16 November 1909 ej måtte till någon åtgärd föranleda, får Styrelsen härhos öfverlämna hosgående skrifvelse rörande elektricitetsnätets anslutningar m. m.

Karlstad den 23 Februari 1910.

För Karlstads Vatten- och Gasverksstyrelse:

S. GULLSTRÖM.

John Rundgren.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Stadens elektricitetsverk, som för närvarande representerar ett värde af närmare 400,000 kronor, räntar visserligen detta kapital och lämnar dessutom ett öfverskott af c:a 12,000 kronor, hvartill dess vinst för 1910 också beräknats. Härvid må dock bemärkas, att i staten upptagits bland annat en så stor post som 5,000 kronor för nyanskaffning af mätare. Med detta belopp skulle sålunda den beräknade vinsten kunna ökas, andra af vinstmedel utgående vidgningar af anläggningen att förtiga.

Såsom affär betraktadt är sålunda elektricitetsverket långt ifrån dåligt, hvilket emellertid ej hindrar, att det skulle kunna bli afsevärdt bättre, om effektiva åtgärder för konsumtionens höjande vidtogos.

Om särskildt anläggningens dyrbarare del, omformarestationen med kabelnätet för belysningsström, tages i betraktande, så är den förras maskineri belastadt med endast 50 % och kabelnätet med 25 %, således ännu mindre. Det synes då klart nog, att vid omsättningens fördubbling tillkomma inga extra kostnader för anskaffning och förräntning af maskineri och kablar. Och då förbrukningen af likström hunnit det dubbla mot nuvarande, så tillåter åtminstone kabelnätet en *ytterligare* fördubbling af leveransen. Härvid har då ej hänsyn tagits till jämförelsevis obetydliga utvidgningar af nätet till delar af staden, dit det ännu ej utdragits, och där öfver hufvud taget leverans af likström kan vara lämplig.

K.
litet.

Verkets
belast-
ning.

Kan verket sålunda tagas i bruk i större utsträckning än nu, så tillkommer för detsamma ingen annan väsentlig utgift än för "råkraften". Om denna enligt uppgörelsen med kraftbolaget räknas för år 1910 till 77 kronor 50 öre pr hästkraft, så blir verkets inköpspris $\frac{77,50}{0,736} =$ c:a 105 kronor per kilowatt och år, medan försäljningspriset efter omformningen torde vara minst 300 kronor.

Denna förtjänst kan ju synas rätt stor och är så äfven, men dels motiveras den af anläggningens förräntning, amortering, omformareförluster, omkostnader m. m., och dels bör ju vid prissättningen tagas vederbörlig hänsyn till, att äfven med ifrågavarande försäljningspris det elektriska ljuset ställer sig delvis mycket billigare än annat sådant, och att det på grund af sina öfriga förmåner ställer sig öfver all konkurrens.

Så länge endast *en ringa del* af samhällets medlemmar kan komma i åtnjutande af det elektriska ljusets förmåner, är ju dessutom rimligt, att kommunen bereder sig en viss förtjänst af anläggningen, i hvilken *hvarje* medborgare i större eller mindre mån har intresse.

Att konsumtionen af elektrisk energi stadigt kommer att ökas är en gifven sak, då de stora fördelarna af dess användning till diverse ändamål tala för sig själfva. Men för kommunen som behöfver ökade inkomster, är det ytterst angeläget att ej endast i lugn afvakta denna ökning, utan det gäller väl fastmera att med all kraft söka *påskynda utvecklingen* för att desto tidigare komma i åtnjutande af den större förtjänsten.

På grund af en särskild omständighet riskerar man under närmaste tid om ej en tillbakagång så åtminstone en viss afmattning i elektricitetsverkets utveckling såsom affär betraktadt. Nyanslutning förekommer nog i samma grad som förut, men strömförbrukningen för belysningsändamål minskas detta oaktadt. Anledningen härtill är *de strömbesparande metalltrådslamporna*. Utom där seriekoppling kunnat förekomma, hafva dessa lampor, hvilkas wattförbrukning är intill 70 % lägre än de gamla koltrådslampornas, först på sista året kommit till nämnvärd användning här, beroende därpå, att här levererad likström har 220 volts spänning, och härför användbara metalltrådslampor hafva förut funnits endast af jämförelsevis stor ljuseffekt, för stor för att de skulle vara lämpliga till bostadsbelysning. Sedan nu emellertid strömbesparande 220 volts lampor af 25 ljus effekt kommit i handeln, har detta naturligtvis i någon mån inverkat på strömliveransen, och denna inverkan lär väl bli ännu större framdeles, då äfven 16-ljuslampor för sagda spänning kunna väntas.

Skillnaden i inkomsten för levererad belysningsström blir vid de nya lampornas användning afsevärd. En 16-ljus *koltrådslampa* förbrukar närmare 60 watt, hvilket med här gällande pris af 4 öre per hektowattimme gör 2,4 öre

Metalltrådslampornas inverkan på strömförbrukningen.

eller 0,15 öre strömkostnad per normalljus och timme. En *metalltrådslampa* af 25 ljus effekt förbrukar c:a 30 watt, hvilket alltså gör 1,2 öre eller 0,048 öre per normalljus och timme, sålunda en prisreduktion som kunde vara oroande, om den ej jämförelsevis sakta gjorde sitt inträde.

Dels bränna konsumenterna i allmänhet ut sina gamla glödlampor, innan de öfvergå till de nya, dels hafva ju som nämnt metalltrådslampor af *större* ljus-effekt redan länge varit i bruk. Allt detta gör, att öfvergången kommer först så småningom och därigenom i sina verkningar hinner någorlunda upphävas af nya anslutningar.

Att motarbeta tillbakagång eller stillastående och att till och med drifva affären framåt genom vinnande af ökad nyinstallation är tydligen för elektricitetsverket en nödvändighet, och äfven i andra städer börjar man nu därför rusta sig. Åtgärder
för om-
sättnin-
gens upp-
drifvande.

För att framkalla en ökad omsättning finnes särskildt två metoder, hvilka här kunna anses lämpliga. Att sänka strömpriset kan för närvarande ej anses tillrådigt eller ens behöfligt, då som nyss visats detta reglerat sig själf genom metalltrådslamporna.

Hvad som däremot synes kunna ifrågakomma är dels *underlättande af nyinstallationer genom kommunalt bidrag* och dels *införande af för konsumenten tilltalande betalningsformer för strömförbrukningen*.

Äfven andra åtgärder finnas visserligen. En sådan är att för allmänheten klargöra fördelarna af den elektriska energiens användning, och har styrelsen genom den här anordnade elektriska utställningen sökt verka i denna riktning. Nyttigt vore äfven om elektrisk armatur kunde tillhadahållas mot hyra eller afbetalning. Ingendera kan emellertid i denna skrifvelse behöfva vidare utredas, då det ena redan är ett fullbordadt faktum, och det andra tillsvidare torde få höra hemma under den privata företagsamheten.

Det kan ju råda olika meningar om lämpligheten af att elektricitetsverken bekosta ej endast servisledning utan äfven installationen i dess helhet. (Belysningsarmaturen är naturligtvis ett särskildt kapitel och såsom varande lösöre abonnentens ensak.) Både utomlands och i Sverige är frågan om kommunala bidrag till inomhusledningar för närvarande högst aktuell, och den enda meningsoolikheten af vikt synes gälla, om kommunen bör helt eller delvis åtaga sig installationen.

Af de kommuner som härvidlag börjat röra på sig inskränka sig några till att bekosta servislådan och på dess primärsida liggande del af ledningen, medan däremot andra bekosta både servis och stigarledningar och slutligen flertalet tagit steget fullt ut och åtaga sig äfven förgreningsledningar inom bostadslägenheten, detta dock på några håll mot återbetalningsskyldighet i form af höjda strömaf-

gifter och på andra, och det de flesta, mot en viss garanterad minimiförbrukning.

Troligt är ju, att en raskt ökad omsättning lättast framkallas, om allmänhetens möjlighet att ernå anslutning i största möjliga mån underlättas.

I. Underlättande af nyinstallationer genom kommunalt bidrag.

Servisledningar.

a) Servisledningar.

Enligt här gällande bestämmelser utför elektricitetsverket vid nyanslutningar servisledningen till och med servislådan, och har beställaren att vidkännas kostnaden för den del däraf som faller inom tomtränsen och som torde belöpa sig till i medeltal 50 kronor. Sedan tillkomma emellertid för husägaren ytterligare kostnader för anbringande af stigarledning och afgreningar inom byggnaden, hvilken utgift (i medeltal 3 hundra kronor för ett trevåningshus om 6 mindre lägenheter) för en fastighetsägare ibland kanske ej har så stor betydelse, men tillsammans med kostnaden för servisledning i alla fall kan ha den verkan, att en öfvergång från förutvarande fotogénbelysning ej anses lämplig.

För elektricitetsverket såsom *affär* betraktadt är det alltså af största vikt, att för den enskilde möjligheten till installation underlättas. Kan verket själf helt och hållet ikläda sig kostnaderna härför, så torde med visshet kunna förutsägas, att anslutningens ökning kommer att gå många gånger hastigare, än den enligt nuvarande förhållanden skulle göra.

Kommunen bekostar servisen mot husägarens garanti.

Allt emellertid bidrag till installation icke bör lämnas utan vissa garantier torde ligga i öppen dag. Hvad då särskildt beträffar *servisledningen*, så synes det rimligt, att, om elektricitetsverket på egen bekostnad utför densamma, husägaren lämnar garanti för, att inom 2 år efter det ledningen blifvit färdig, skall hafva erlagts en afgift för inom fastligheten (trapp-, gårds- och källarbelysning m. m.; ej våningsbelysning) förbrukad elektrisk energi, som är minst en och en half gång så stor som kostnaden för inom tomtränsen fallande del af servisledningen.

Servisledningen bekostas af husägaren.

En och annan fastighetsägare kan törhända finna det obekvämt att lämna en sådan garanti, och bör sålunda ett alternativ finnas. Om därför husägaren föredrager att själf bekosta sagda del af servisledningen, bör han vara berättigad att under ett år, räknadt från den dag då anläggningen blef färdig, erhålla elektrisk ström gratis intill ett belopp som motsvarar hans utlägg för servisledningen. I det förra fallet skulle alltså elektricitetsverket hafva en garanterad inkomst under de 2 första åren af minst 75 kronor, men få vidkännas kostnaden för anläggningen med 50 kronor och den jämförelsevis obetydliga själfkostnaden för levererad energi, och uppstår därvid för verket ett öfverskott af c:a 15 kronor. I andra fallet, då fastighetsägaren själf bekostar servisen, får verket visserligen under första året ej påräkna någon inkomst för den levererade strömmen. Men då som

nämndt själfkostnadspriset på densamma är så ringa, torde därifrån kunna bortses, i all synnerhet som alla skäl tala för, att, sedan anläggningskostnaden blifvit be-
läckt, förbrukningen af elektrisk energi skall fortfara och då till fulla priser.

Såsom belysande för effekten af kommunala bidrag för elektriska anläggningar må ur direktör E. Wikanders för Göteborgs elektricitetsverk gjorda utredning i denna fråga följande återgifvas:

Installationsbidrag.

“Särskildt beaktansvärdt är — — — Genua som uppgifver sig hafva erhållit icke mindre än 9,000 af sina 19,000 abonnenter, genom att verket utfört såväl servis- som stigarledningar gratis samt därjämte lämnat ett bidrag af 60 lire per våning till installationskostnaderna — —”.

Allt synes sålunda tala för kommunalt bidrag äfven till

b) installationer.

Lämpligt synes härvid vara att i våningar, butiker och andra lokaler, där elektriska ledningar ej förut finnas, kommunen bidrager på det sätt, att

1:o) om fastighetsägaren eller hyresgästen låter på egen bekostnad utföra installationen, han erhåller såsom ersättning elektrisk energi *gratis*, intill dennas värde enligt taxan uppgår till 10 kronor per ljuspunkt eller värmeapparat och 50 kronor per motor, dock under förbehåll att ifrågavarande energi uttages inom ett år, räknadt från den dag då installationen var färdig, och att abonnenten garanterar en afgift för förbrukad energi af minst 5 kronor per ljuspunkt eller värmeapparat och 20 kronor per motor under det närmast följande året.

Husägaren bekostar installationen.

Med ljuspunkt menas här krona, väggarm, stake eller dylikt, oberoende af antalet lampor som anbringas vid densamma.

Ljuspunkt.

Äfven här torde ett alternativ vara behöfligt och vid vissa smärre installationer äfven nödvändigt, nämligen att

2:o) elektricitetsverkets styrelse medgifves disponera ett visst belopp af vinstmedel att använda såsom bidrag till installationskostnader med intill 10 kronor per installerad ljuspunkt eller värmeapparat och 50 kronor per motor.

Verket bekostar installationen mot husägarens eller beställarens garanti.

Härvid bör dock förbehållas styrelsen rätt att före arbetets påbörjande granska entreprenörens kostnadsförslag och om så befinnes lämpligt själf låta utföra installationen. Vid de fall då verket sålunda bekostar installationen, bör kunden garantera verket under hvardera af de tre närmast följande åren en afgift för förbrukad energi af minst samma storlek som bidraget per ljuspunkt o. s. v., och bör härför ställas af verkets styrelse godkänd säkerhet.

Detta sistnämnda alternativ är för verket så tillvida mindre förmånligt, som det föranleder en kontant utgift och sålunda binder kapital. Det synes emellertid böra finnas och kan blifva nödvändigt en och annan gång, då det gäller infö-

Det elektriska ljusets hygieniska fördelar.

rande af elektrisk belysning i de mindre bemedlades bostäder, hvarest denna i hygieniskt afseende kan anses hafva särskild betydelse. Där bostadsutrymmet af ekonomiska skäl måste inskränkas till det minsta möjliga, spelar det elektriska ljuset fördel att *ej utveckla några förbränningsgaser* en ej alldeles oviktig roll. Nu användas på dessa ställen i regeln fotogénlampor, hvilka utveckla stora mängder kolsyra och vattenånga. En vanlig fotogénlampa förbrukar omkring 175 liter syre i timmen och försämrar därigenom luften lika mycket som 8 vuxna människor skulle göra. Att detta har betydelse i trånga lägenheter, där alla rum måste vara sofrum och där ventilationen är dålig, det torde lätt inses. Och därför är det väl också en hygienisk fråga af social betydelse att för de mera för dagen lefvande det beredes möjlighet att åtkomma elektrisk belysning, hvilken därtill *i driftkostnad ställer sig billigare än fotogénlamporna*.

Saken är dessutom för elektricitetsverket en synnerligen god affär, och dess genomförande bör redan därigenom ställa sig ännu mera tilltalande.

Emellertid torde bidrag till vare sig servis eller andra inomhusledningars tillvidare böra lämnas endast för fastigheter belägna vid de gator eller delar af gator, däri lämpliga elektriska ledningar finnas framdragna.

Möjligen kunde det också vara öfverflödigt att lämna sådana bidrag i fråga om *nya* byggnader, då det väl kan tagas för gifvet, att ingen bostad numera anses fullt tidsenlig, om ej elektriska belysningsledningar däri indragits. Detta blir därigenom vid nya husbyggnader en tvångssak och måste ske äfven utan kommunens hjälp. En inskränkning härvidlag skulle dock kunna väcka misstämning och är ej vidare tillräddig, då det ju ligger i kommunens eget intresse att på allt sätt uppmuntra byggnadsverksamheten.

Om alltså i ersättning för abonnentens installationskostnader lämnas fri ström i enlighet med alternativ 1) härofvan, så erhåller staden visserligen från den nyvunna abonnenten ingen inkomst under första året, men *så mycket mera det nästa*, en affär som helt visst skall löna sig. Elektricitetsverkets självkostnad för elektrisk ström är, såsom ofvan framhållits, jämförelsevis liten, särskildt som inga omkostnader vid leverans till nyanslutningar behöfva räknas, förrän verket, sådant det i denna stund föreligger, blir fullt belastadt. För närvarande är alltså vid anslutning af nya förbrukare att räkna endast med afgiften till kraftbolaget för strömliverans, och ställer denna sig per utnyttjad kilowattimme så liten, att redan under andra året hela installationsbidraget och *minst* lika stort belopp därtill inflyter.

Man torde med ganska stor visshet kunna förutsäga, att där elektrisk belysning en gång installerats, där kommer den också allt framdeles användas, sedan man väl kommit underfund med dess fördelar. Skulle efter garantitidens utgång en eller annan konsument upphöra att anlita den elektriska installationen, hvartill

kommunen lämnat bidrag, så blifva helt viss sådana fall tämligen enastående. Då har emellertid installationsbidraget redan hunnit återinflyta och detta med ränta, hvarför på intet sätt elektricitetsverket härigenom lider någon förlust.

För att under väntan på denna frågas afgörande intet afstannande af nyanslutningen må äfventyras, och för att sålunda äfven de som under närmaste tiden utföra installationer må komma i åtnjutande af härofvan ifrågasatta förmåner, torde det vara lämpligt att låta bestämmelser i enlighet med ofvanstående förslag gälla för alla installationer som anmälts färdiga efter den första Mars 1910.

II. Införande af årsackord för förbrukare af elektrisk energi för belysningsändamål.

Det lider intet tvifvel, att mången gärna ville få köpa sitt behof af elektrisk ström enligt ackordsuppgörelse, något som emellertid på goda grunder här ej tillåtlits.

De större elektricitetsverken hafva numera nästan helt och hållet frångått den gamla sortens ackordsystem, därvid en på förhand bestämd summa erlades för hvarje installerad lampa af viss ljuseffekt. Det kräfdes nämligen en både intensiv och obehaglig kontroll för att hindra att abonnenterna insatte lampor med betydligt större wattförbrukning än den enligt aftalet tillåtna.

Sedan någon tid föreligger emellertid en uppfinning, en automatisk strömbe- gränsare eller ackordsmätare, som gjort det både möjligt och i viss mån äfven önskligt att åter upptaga det af konsumenterna, särskildt de mindre, ofta före- dragna ackordsystemet, men under en helt annan tillämpning än förut.

a) *Enkelt ackordsystem.*

I stället för att enligt den äldre metoden ackordera ett visst antal lampor tillförsäkrar man sig nu en strömstyrka tillräcklig för att samtidigt hålla ett visst antal lampor af viss ljuseffekt brinnande. Öfverskrider abonnenten ackorderad strömstyrka, föranleder nyssnämnda strömbegränsare, att ljuset af-sevärdt försvagas och afbrytes af tätta blinkningar, hvilka fortfara till dess strömstyrkan bringats ned till den tillåtna genom släckning af de lampor, hvarmed för tillfället ackordet öfver- skridits.

Gäller ackordet till exempel 300 watt, hvilket ganska nära motsvarar 10 st. modärna 25-ljuslampor, så finnes enligt detta ackordsystem intet som hindrar, att i våningen installeras 15 eller flera lampor, men om alla äro af samma ljus- effekt, kunna endast 10 af dem brinna på en gång. Likaså kunna i stället för nämnda antal 25-ljuslampor tändas till exempel 5 st. af 50 ljus eller 1 à 50 och 8 st. à 25 ljus o. s. v. Då 16-ljus strömbesparande lampor för 220 volts spänning komma i handeln, kunna alltså på samma sätt 3 st. sådana ersätta 2 st. 25-ljuslampor.

Års-
ackord.

Äldre
ackords-
form.

Enkelt
ackordsy-
stem med
strömb-
gränsare.

Systemet grundar sig alltså därpå, att wattförbrukningen genom den automatiskt verkande strömbegränsaren hålles under ett bestämdt maximum.

Om, för att angifva ytterligare ett exempel på detta systems tillämpning, abonnemanget gäller 180 watt = 6 st. 25-ljuslampor fördelade i en mindre vånings tambur, matrum och vardagsrum, så kunna utan extra afgift lampor af intill samma effekt installeras i soffrummen, där ju i regeln intet ljus behöfves på samma tider som i våningens öfriga delar. Belysningen i soffrummen kan abonnenten då anse sig hafva gratis.

Äfven om ackordspriset skulle beräknas någorlunda högt, så har dock abonnenten den fördel att på förhand veta hvad hans belysning per år skall kosta.

Och just genom det höjda priset betyder det för elektricitetsverket ej så mycket, om någon smula slöseri med ljuset skulle förekomma. Nämnvärd fara härför kan emellertid ej tänkas, då det ju ligger i abonnentens intresse att ej onödigtvis bränna sina lampor, särskildt som med hänsyn till den betydligt lägre wattförbrukningen endast metalltrådslampor lära komma att användas, hvilkas jämförelsevis dryga slitningskostnad, hvarom mera här nedan, torde vara tillräcklig garanti mot missbruk, särskildt då det gäller den mindre förbrukningen, till hvilken denna form af ackordsystem nog torde begränsa sig själf. I fråga om mörka lokaler, där bränntiden kan behöfva vara ovanligt lång, är kanske detta ackordsystem för verket mindre förmånligt, hvilket af nyssnämnda skäl dock ej torde hafva nämnvärd betydelse.

Mätare-
inköp.

För elektricitetsverket skulle införandet af strömbegränsare vara af betydelse äfven så till vida, som deras anskaffningskostnad är endast c:a 20 % af nu använda mätare. De binda således afsevärdt mindre kapital, och då Karlstads elektricitetsverk redan har öfver 30,000 kronor placerade i mätare inses lätt, att dessas inköpspris spelar en viss roll.

Förenklad
bokföring.

Något som ej må förbises är också, att bokföringen vid tillämpning af detta ackordsystem blir afsevärdt enklare, och att de rätt kostsamma och tidsödande mätareaflysningarne helt och hållet bortfalla.

Det enkla
ackordsy-
stemets
fördelar

Sammanställer man det enkla ackordsystemets *fördelar* så äro dessa:

1:o) *för abonnenten*:

a) Han vet på förhand, hur mycket belysningen skall kosta per år.

b) Han utnyttjar ljuset mera än den konsument som vet, att hvarje bränntimme drager särskild strömkostnad.

c) Mätarehyran kan möjligen borttagas eller behöfver i hvarje fall ej sättas högre än omkring 1 krona.

2:o) *för elektricitetsverket*:

a) Bokföring och inkassering förenklas, därigenom att afgiften en gång för alla är bestämd.

b) Förlust genom betalningsinställelser och dylikt undviktes, enär afgiften inkasseras i förskott.

c) Verkets bundna kapital blir proportionsvis lägre, då ackordmätarna kosta endast femtedelen mot andra mätare.

Några *olägenheter* värda att nämnas har väl knappast detta ackordsystem. Den enda möjliga skulle vara, att abonnenten gjorde sig skyldig till slöseri ifråga om lampornas dagliga bränntid. Men som förut nämnts torde detta kunna anses uteslutet, då det ligger i abonnentens eget intresse att endast använda de dyrbarare metalltrådslamporna, hvilka hafva en wattförbrukning af ungefär 30 watt per 25-ljuslampa.

Dessa lampors högre inköpspris bör på intet sätt afskräcka från deras användande, och abonnenternas ökade kännedom i dessa stycken kommer nog att helt afskaffa de äldre koltrådslamporna.

Bådas lifslängd, naturligtvis under förutsättning att de ej utsättas för yttre åverkan, uppgifves vara omkring 1,000 bränntimmar. Om de alltså härvidlag kunna sägas vara jämnställda, så sänker emellertid metalltrådlampen genom sin så mycket lägre wattförbrukning ljuskostnaden till ungefär en tredjedel, hvarigenom den i inköp dyrare lampan i alla fall ger konsumenten god behållning, såsom framgår af följande kalkyl:

Metalltrådslampornas driftkostnader.

En 25-ljus <i>metalltrådslampa</i> = 30 watt à 4 öre per hektowattimme	
= strömförbrukning per bränntimme	1,20 öre
Lampans inköpspris = 350 öre fördelade på 1,000 bränntimmar =	
slitage per bränntimme	0,35 "
	Driftkostnad per bränntimme 1,55 "
En 25-ljus <i>koltrådslampa</i> = 90 watt à 4 öre per hektowattimme =	
strömförbrukning per bränntimme	3,60 "
Lampans inköpspris = 75 öre fördelade på 1,000 bränntimmar =	
slitage per bränntimme	0,075 "
	Driftkostnad per bränntimme 3,675 "

Oaktadt metalltrådslampans så afsevärdt mycket högre inköpspris visar sig alltså, att dess driftkostnad är mindre än hälften af koltrådslampans. Men just därigenom att så stor del af den förras driftkostnad faller på slitaget fyller den också väl sin ofvan angifna egenskap att vid ackordsabonnemang vara ett godt medel mot slöseri.

I en bostadslägenhet, där förbrukad elektrisk energi för belysning betalas per kilowattimme, torde bränntiden per lampa och år ej gärna öfverstiga 500 timmar och kan knappast tänkas bli så stor annat än i mycket små lägenheter, där samma rum både dag och natt kontinuerligt användes. Redan i något större våningar uppgår

Ackordspris.

bränntiden icke ens till hälften af nyssnämnda tal. Om ett ackordspris af 10 kronor om året bestämmes för hvarje enhet af 30 watt (= en 25-ljus metalltrådslampa), och om det äfven skulle kunna antagas, att ackordsuppgörelsen kunde verka en ända till 800 timmar utsträckt bränntid, så gör detta $800 \times 0,35$ kw. = 24 kilowattimmar. Efter ett strömpris af 40 öre per kw. skulle alltså kostnaden beräknad efter mätare blifvit 9,60 kronor per år. Ackordspriset, 10 kr., är visserligen ännu högre, men torde få anses väl berättigadt med hänsyn till de fördelar i öfrigt, som ackordsystemet bereder abonnenten.

För jämförelses skull kunna angifvas gängse ackordspris från en större och en mindre elektrisk anläggning.

Göteborgs elektricitetsverk fordrar vid ackord *med* strömbegränsare en årlig afgift af 9 kronor för hvarje enhet af 20 watt.

I *Kil* betalas vid ackord *utan* strömbegränsare 12 kronor per installerad 16-ljus koltrådslampa, 8 kronor per 10-ljus d:o och 13 kronor per 40-ljus metalltrådslampa, hvilket sistnämnda pris inom kort lär komma att sänkas till 12 kronor, hvarjämte strömbegränsare ifrågasatts till införande.

Beträffande Göteborg må då erinras, att där levereras ström af endast 120 volts spänning, hvilket *sänker inköpspriset på lampan*, alltså en afsevärd fördel för abonnenten, något som jämte större anläggningskostnad för kabelnätet skulle motivera det högre priset, hvilket gör 13:50 kronor per 30 watt mot här föreslagna 10 kronor.

I *Kil* användes 3-fas växelström af 220 volts spänning, något som väl för belysning icke får anses synnerligen lämpligt, men som väl föranledts af beräknad lägre anläggningskostnad. I öfverensstämmelse därmed är också, som nyss angifvits, priset där jämförelsevis lågt. Beräknadt efter en wattförbrukning af 48 watt per 40-ljuslampa blir där alltså nuvarande ackordspriset något mer än 8 kronor per 30 watt och efter den väntade prissänkningen 7:50 kronor.

Då emellertid i *Karlstad* belysningen som regel sker med likström, och då i olikhet med hvad förhållandet är i *Kil*, reserver vid förekommande afbrott i högspänningsledningen här finnas att tillgå, så bör rimligtvis verket kunna betinga sig ett något högre ackordspris. En mera ingående utredning i fråga om ackordspriser i andra städer torde vara helt och hållet öfverflödig. Den gamla sortens ackordsystem är numera af intet intresse, medan däremot förträffligheten af det nya synes vara fullt konstaterad, och detsamma är just nu ifrågasatt till införande i flera af rikets städer. Det föreslagna priset af 10 kronor per 30 watt härleder sig emellertid från beräkningar af direktören vid Göteborgs elektricitetsverk, E. Wikander, en af våra mera bemärkta fackmän på det elektriska området, hvarför ingen större tvekan om dess lämplighet torde kunna förekomma. Och då det

ger en inkomst af 333 kronor per kw. och år, hör det för verket kunna anses synnerligen tillfredsställande.

Ehuru det helt visst vore för både elektricitetsverket och dess kunder angenämare att undslippa mätarehyror, torde dock sådana än så länge ej kunna undvaras, då de nog få anses vara ett nödvändigt eller åtminstone väl behöfligt bidrag till anläggningskapitalets förräntning. Då emellertid ackordsmätarnas inköpspris är jämförelsevis lågt, behöfver ej hyran sättas högre än 1 krona per år.

Mätare-
hyra.

För ett elektricitetsverk, där den tillgängliga energien härleder sig från vattenkraft, och där sålunda driftkostnaden icke är beroende af en under större eller mindre antal timmar arbetande ångcentral, är det med hänsyn till verkets bärighet af särskildt stor vikt att så jämnt som möjligt fördela belastningen under dygnets timmar. Beroende därpå att en afsevärdt stor procent af energien användes till belysning är naturligt nog belastningen särskildt under årets mörkaste delar störst vid tiden omkring kl. 6 e. m., då både butiker och bostäder hållas upplysta och industrien samtidigt uttager sitt behof af ström. Energiförbrukningen är denna tid på dygnet ojämförligt mycket större än på förmiddagen eller mellan 12 och 6 på natten, i hvilket senare fall skillnaden är allra störst. På förmiddagen är den utgående belysningsströmmen så godt som ingen, och omformarestationens hufvudsakligaste arbete är då ackumulatorbatteriets laddning. Hvad åter nattförbrukningen angår, så förekommer här ännu icke i nämnvärd mån nattdrift af industriella anläggningar, oaktadt för sådana fall redan nu medgifna afsevärda prisreduktioner.

Belastningens ut-
jämnning.

Verkets afgift till kraftbolaget beräknas efter medeltalet af de 2 gånger i månaden företagna afläsningarna å i primärstationen befintlig maximalmätare, hvilken alltså registrerar den sedan föregående afläsning uttagna största strömstyrkan. Men emellan dessa "spetsar" i förbrukningen, hvilka kanske gälla endast en kort stund af det dygn, då de förekommit, gifvas naturligtvis under hufvud delen af dygnet betydande "sänkor". Och till ju större höjd dessa kunna utfyllas, desto bättre för verket, som vid deras fyllning har endast vinst att påräkna, men ej ett öres extra utgift. Sättes *nattdrift i större skala* i fråga, kan möjligen maskinisternas aflöning behöfva höjas något, men denna ökade utgift är allt för obetydlig, för att till densamma här skulle behöfva tagas hänsyn.

Den för Karlstads elektricitetsverks strömleveranser redan fastställda taxan är också upprättad med hänsyn till ofvannämnda förhållanden, och medgifver att utom "lystid" *likström* må för andra ändamål än belysning säljas till 15 öre per kilowattimme eller ännu lägre vid större förbrukning, samt lämnar på *växelström* vid nattdrift (8 e. m.—6 f. m.) en prisreduktion af c:a två tredjedelar eller ännu

större. Ändamålet med dessa billigare priser under tid för verkets lägre belastning är dock ännu långt ifrån vunnet, och det återstår därför att finna ännu flera möjligheter för driftens utjämning.

Elektriska
energiens
utnyttjan-
de för
värme-
ändamål.

Ett område där den elektriska energien ännu endast obetydligt tagits i bruk, men där den i vissa fall och under förutsättning af ytterligare modererat pris kan vara lämplig är *runsuppvärmningen*. Visserligen sprider ej en elektrisk kamin samma hemtrefnad som en vedbrasa. Men den senare är med nutida vedpriser vorden en lyx för alla dem som ej bo på landet och hafva egen skog, och har för den skull allt mera börjat ersättas af kakelugnsinsättningar och kaminer för kol eller koks, hvilka sakna vedbrasans estetiska fördelar men ställa sig i driften betydligt billigare. De kräfva emellertid mycken eftersyn och öfverraska stundom både med os och eldfarlighet. Den elektriska värmekaminen kräfver ingen tillsyn utom strömbrytareknappens omvridning vid öppnande eller stängning, och förbränningsgaser (os) äro naturligtvis alldeles uteslutna.

Det är emellertid förklarligt nog, om det höga strömpriset, likström 15 öre och växelström 7,5 öre per kwt. verkat afskräckande, då dessa priser torde ställa sig alltför omöjliga. Om däremot strömpriset bestämmes till 2 öre per kwt. kan en möjlighet finnas för den elektriska energiens användning till värmeändamål. Den skulle då i pris ställa sig någorlunda jämförlig med vedeldningen men fortfarande åtskilligt dyrare än kol. På grund af snygghet och lätthanterlighet torde den dock med goda utsikter till framgång kunna taga upp konkurrensen med de två andra värmekällorna. Och särskildt för lokaler, där eldstad icke utan svårighet kan eller icke får anordnas, bör den elektriska värmningen vara välkommen.

Till *kokning* och därmed jämförlig värmning i ej allt för stor skala är den elektriska energien helt enkelt idealisk, äfven här under förutsättning af ett lägre pris än nu gällande och af billigare kokattiralj och dyl. än nu i handeln förekommande.

Vid första påseendet förefaller kanske ett så lågt pris som 2 öre per kwt. vara en omöjlighet, men det är nog ej alls så äfventyrligt, som det ser ut, hvilket också här nedan skall visas. Och man skulle kunna komma därhän dels genom ett kombineradt ackordsystem, dels genom en särskild värmetariff med tidsbegränsning.

Kombine-
radt ac-
kordsy-
stem med
strömbe-
gränsare
och kwt.-
mätare.

b) *Kombineradt ackordsystem.*

Såsom förhållandet var vid det enkla ackordsystemet bestämmes äfven här ett grundpris att oberoende af ackordets högre eller lägre utnyttjande gälla för viss automatiskt begränsad effektförbrukning, men dessutom ett lägre pris per kwt. af den i verkligheten förbrukade energien, hvilken enligt konsumentens godtyckande må användas vare sig till *ljus eller värme*.

Det är ju tydligt att grundpriset vid detta kombinerade ackordsystem kan sättas lägre, då äfven tilläggspris förekommer. Det skulle då kunna synas lämpligt, att ett grundpris af 3 kronor bestämmes för hvarje enhet af 10 watt (= 9 kronor per 30 watt), och att strömförbrukningen beskattas med 2 öre per kw.

Frågan blir nu, hur dessa priser ställa sig för elektricitetsverket och för abonnenten.

Grundpriset 30 öre per år och watt lämnar redan det verket en inkomst af 300 kronor per kw. Utgår man från en abonnerad effekt af 600 watt, blir alltså grundafgiften härför 180 kronor per år, och kan för detta belopp abonnenten samtidigt hålla 20 st. 25-ljuslampor brinnande. Räknar man dessas bränntid till 500 timmar hvardera om året, ger detta 300 kw. à 2 öre, alltså 6 kronor. Under de tider belysning ej pågår, och äfven då, om mindre än 20 lampor brinna, tillgodogör sig abonnenten den tillgängliga energien för värmeändamål, och om man antager, ett hela effektbeloppet därtill komme att utnyttjas under 2,000 timmar per år, gör alltså detta 1,200 kw. à 2 öre = 24 kronor. Med en ackorderad effekt af 600 watt till en kostnad af $180 + 6 + 24 = 210$ kronor har alltså abonnenten en belysning af 500 nj. effekt och dessutom vetskapen att alltid kunna i form af värme tillgodogöra sig den energi som ej omsättes i ljus. Lägges till nyssnämnda pris kostnaden för förbrukade glödlampor m. m., bör det hela för abonnenten ej draga större kostnad än omkring 230 kronor per år, hvori då till viss del ingå värmning, kokning m. m.

Efter 210 kronor per 600 watt skulle i detta fall elektricitetsverket ha att påräkna en inkomst af ej mindre än 350 kronor per kw. och år. Det skulle sålunda kunna erhålla en inkomstökning af åtskilliga tusen kronor utan motsvarande stegring af utgifterna. För abonnenten bör detta system vara tilltalande, då han mot en knappt nämnvärd ökning af belysningsafgiften finge tillfälle att mera fullständigt draga nytta af den elektriska energi, han ackorderat, och samtidigt i någon mån minska sitt bränslekonto.

I verkets intresse bör föreskrifvas en minimiafgift af 10 kronor per år och enhet om 30 watt, grundafgiften häri inberäknad.

Ett kombineradt ackordsystem kräfver emellertid två mätare, en strömbe-
gränsare för effektabonnanget och en kilowattimmätare för den förbrukade energien. Det kan dock tagas för gifvet, att ett ej obetydligt antal af de smärre förbrukarna, hos hvilka kilowattimmätare nu finnas stationerade, öfvergå till det enkla ackordsystemet, hvarigenom sådana mätare till samma antal bli lediga och kunna tagas i bruk på annat håll. Och då dessutom det nog får anses nödvändigt att ännu en tid framåt fasthålla vid mätarhyrorna, hvarigenom det i mätare nedlagda kapitalet väl förräntas, så torde nya mätareinköp ej få verka af-

Mätare.

skräckande, särskildt när det gäller något i ekonomiskt hänseende så viktigt som utjämnande af verkets belastning under dygnets timmar.

Det är emellertid den olägenhet med detta ackordsystem, att en energimängd som är tillräcklig för en vånings *belysning* långt ifrån räcker för dess *uppvärmning*.

För fullständig rumsvärmning beräknas nämligen minst 30 watt per kubikmeter af rummet, och skulle sålunda ett 600 watts ackord räcka för ett rum på endast 20 kbm., och så små rum förekomma nog ej ofta. Men en elektrisk värmeradiator placerad i tambur eller annat rum, där temperaturen ej behöfver hållas allt för hög, kan, om ej så kraftig, likväl göra rätt god nytta, liksom den inne i våningen kan i någon mån inskränka eldningen i kakelugnar och kaminer och under ej allt för kall årstid vara af rätt god verkan.

Om sålunda i värmehänseende något allt för storartadt resultat ej är att vänta, så är ej heller abonnentens utgift härför stor. Enligt det *enkla* ackordsystemet skulle nämligen hans afgift för 600 watt varit 200 kronor, enligt det *kombinerade* betalar han för samma effekt endast 10 kronor mera och kan mera fullständigt tillgodogöra sig sitt ackord. Men dettas utnyttjande för värmeändamål kommer naturligt nog att hufvudsakligen ske på de tider, då lamporna ej behöfva brinna, alltså icke under verkets högsta belastning, hvaraf följer, att den ökade inkomsten blir för verket alltigenom nettovinst.

Gifvet är, att abonnenten i detta fall må äga rätt att använda hela eller den för tillfället lediga delen af ackorderad effekt ej endast till rumsvärmning utan efter godtfinnande äfven till kokning eller kraftändamål eller dylikt.

Värme-
taxa.

För att ännu mera direkt kunna påverka utjämnandet af verkets belastning bör inrättas en särskild

III. Värmetaxa.

För den elektriska energiens nyttjande enbart till värmeändamål fordras, att den åsättes ett mycket lågt pris för att någorlunda kunna upptaga konkurrensen med andra värmekällor, hvilka det oaktadt alltid torde komma att ställa sig billigare men ej alltid kunna användas s. s. i en del lokaler, där vanlig eldstad ej får inrättas o. s. v. Men då som nyss angifvits wattförbrukningen i elektriska värmeapparater är ganska stor, så följer däraf, att en leverans af värmeström till *afsevärdt nedsatt pris* ej lämpar sig för de timmar, då verket är högst belastadt. Alla skäl tala dock för, att under öfriga delar af dygnet det är för verket af allra största intresse att finna afsättning för den energi som ehuru till kraftbolaget betald ej utnyttjas.

Strömförbrukning enligt en billig värmetaxa måste sålunda inskränkas till

lämpliga tider genom tillämpande af dubbeltariff med omkopplareur såsom här redan förekommer, sålunda ett tämligen dyrbart kontrollmaskineri, hvilket emellertid ej lär kunna undgå, om man öfver hufvud taget alls vill kunna realisera förhoppningen att mera kunna utjämna driften, hvilket som nämnt är utslagsgivande för det ekonomiska resultatet. Af förut angifvet skäl blefve det äfven här nödvändigt, att kostnaden för kontrollen finge bestridas af abonnenten genom erläggande af mätarehyror. Lämpligt torde vara, att abonnenten får välja mellan årsackord eller förbrukning enligt kilowattimmemätare. Dock må i båda fallen *under lystid* (se nu gällande taxa B.) erläggas det för belysningsström vanliga priset.

I. Årsackord.

Års-
ackord.

Enligt genom Elektriska pröfningsanstalten erhållen uppgift säljer Linköpings elektricitetsverk 220 volts ström för värmeändamål mot ett årspris af 70 kronor per kw. För att kunna påräkna nämnvärd anslutning torde man nog ej få sätta priset högre än *50 kronor per kw. och år* för både likström och lågspänd växelström, dock med samma inskränkning i fråga om tiden som i näst föregående moment angifvits.

II. Förbrukning enligt kwt-mätare.

Förbruk-
ning en-
ligt mä-
tare.

Den grundavgift som tillämpades vid det kombinerade ackordsystemet skulle här ej ifrågakomma, utan strömpriset lämpligen utgå med 3 öre per kwt. Möjligen kan detta pris synas lågt i jämförelse med nu tillämpade 15, resp. 7¹/₂ öre. Men det må då märkas, att dessa sistnämnda priser gälla strömförbrukning för helt andra ändamål, och att elektricitetsverkets ursprungliga taxa ej inrymmer någon afdelning för värmeförbrukning. Skall verkets *öfverskott* af elektrisk energi kunna få den användning till värmeändamål som med hänsyn till dess bärighet synes önskvärd, så får priset därpå ej sättas allt för mycket högre än allmänt använda bränslesorters. En jämförelse med belysnings- eller krafttaxan är icke berättigad.

Enligt beräkningar gjorda vid primärstationen under de tre första veckorna af December 1909, alltså under årets mörkaste tid, då belysning äfven under förmiddagen kan komma i fråga, hade elektricitetsverkets disponibla under de sex förmiddagstimmarna, kl. 9—3, i medeltal 100 kw. \times 6 t. = 600 kwt. och på natten, kl. 9—6, 300 kw. \times 9 t. = 2,700 kwt. *lägt räknadt*, alltså på dessa 15 timmar af dygnet tillsammans 3,300 kwt. Skulle häraf t. ex. 3,000 kwt. under 200 dygn af året och 1,000 kwt. under 165 dygn (kokning under den

varmare årstiden) kunna komma till användning efter 3 öre per kw., så finge verket sin årsinkomst ökad med ej mindre än

$$3,000 \times 200 = 600,000$$

$$1,000 \times 165 = 165,000$$

$$\hline 765,000 \text{ kw.} \times 3 \text{ öre} = 22,950 \text{ kronor per år.}$$

Räknar man med att endast hälften af nämnda effekt skulle tagas i bruk, så ger detta i alla fall en afsevärd ökning af elektricitetsverkets nettovinst.

Binder sig verket, hvilket utan risk kan ske, för leverans af värmeeström intill endast 100 kw., d. v. s. hvad som äfven under förmiddagen finnes att disponera, och denna leverans pågår utom lystid, alltså ungefär 20 timmar under hvardera af 200 dygn, skulle den ökade vinsten blifva

$$100 \times 20 \times 200 \times 3 = 12,000 \text{ kronor,}$$

hvertill kommer den förbrukning som under öfriga 165 dagar af året kan påräknas för kokningsändamål m. m.

Ett *samtidigt* användande af kombineradt ackord och värmestaxan kräfver visserligen en något vidlyftigare uppsättning af kontrollapparater men torde för den större hushållsförbrukningen likasom äfven för affärslokaler och dyl. komma att visa sig lämpligt.

Nattförbrukning.

En del af på natten disponibel energi kommer nog att, mera än nu sker, tagas i bruk för industriella ändamål med den redan nu låga nattaxan. Men då anspråken på belysningsström dag från dag blifva större och verkets eget ackord med kraftbolaget i samma mån måste höjas, så följer däraf att under tider af dygnet, då belysning ej i nämnvärd mån anlitas, ett ännu större antal kw. af elektrisk effekt kommer att finnas ledigt, om ej under sådan lid ökad anslutning till andra ändamål kan förvärfvas.

För att särskildt uppmuntra strömförbrukning *nattetid* då den enligt ofvanstående vore allra mest önskvärd, skulle man kunna tänka sig en taxa med tre olika pris, ett särskildt lågt för natten, ett något högre för förmiddagsförbrukningen och ett ännu högre vid tiden för verkets högsta belastning, då i dess intresse ligger, att billighetsförbrukningen inskränkes. En sådan taxa förefaller emellertid väl tung och är i hvarje fall ej behöflig förr, än all på förmiddagen disponibel ström tagits i anspråk och det endast återstår att placera öfverskottet under natten.

I anslutning till hvad härofvän framhållits vill Styrelsen föreslå, att Herrar Stadsfullmäktige besluta

1.) att vid nyinstallation i byggnader elektricitetsverket må på egen bekostnad

utföra äfven den del af *servisledningen* med servislåda, som faller innanför tomtgränsen, mot garanti af husägaren att inom 2 år, efter det ledningen blifvit färdig, till verket erlægga för inom fastigheten till trapp-, gårds- och källarbelysning eller dyl. förbrukad energi en afgift som är minst en och en half gång så stor som kostnaden för nyssnämnda del af servicen.

2.) att, där sådan garanti ej kan lämnas och husägaren själf bekostar inom tomtgränsen fallande del af *servisledningen*, han må äga rätt att under ett år räknadt från den dag, då anläggningen blef färdig, erhålla för trapp-, gårds- och källarbelysning eller dyl. elektrisk ström gratis intill ett belopp som motsvarar hans utlägg för *servisledningen*.

Plats för *servisledning* och servislåda bestämmes af elektricitetsverket.

Skulle ej inom ett år, efter det husanslutning på enskilds begäran blifvit utförd, någon ström förbrukas genom densamma, är beställaren skyldig att ersätta hela *servisledningen*, alltså äfven den del däraf som ligger utanför tomtgränsen.

3.) att beställare, som på egen bekostnad låter utföra *installation*, äger att under första året från anläggningens tagande i bruk erhålla elektrisk ström gratis, intill den kostnad, denna enligt taxan skulle dragit, uppgår till 10 kronor per ljuspunkt och 50 kronor per motor, detta dock under villkor, att elektricitetsverket garanteras en inkomst för förbrukad energi af 5 kronor per ljuspunkt och 20 kronor per motor under det därpå följande året.

4.) att elektricitetsverket vid *installation*, särskildt hos mindre välsituerade må lämna bidrag af intill 10 kronor per ljuspunkt och 50 kronor per motor, därest beställaren lämnar af verkets styrelse godkänd säkerhet för att under *hvardera* af 3 år från dagen för anläggningens färdigblifvande till verket inbetalas en bidraget motsvarande afgift för förbrukad energi.

Styrelsen äger att slutligt afgöra, hvilket af ofvanstående moment må för hvarje särskildt fall tillämpas, och kan helt och hållet afslå bidrags lämnande, där den finner skäl till sådan åtgärd föreligga.

5.) att elektricitetsverkets styrelse till utförande af arbeten enligt mom. 1 och 4 häröfvan medgifves att af tillgängliga medel disponera ett belopp af intill 5,000 kronor och för inköp af mätare 2,000 kronor utöfver stat under år 1910.

6.) att hvad sålunda beslutats må tillämpas i fråga om anläggningar som anmälts färdiga efter den 1 Mars 1910.

7.) att nu gällande *«taxa för elektrisk ström från Karlstads elektricitetsverk»* må erhålla följande delvis ändrade lydelse:

A. För *belysningsström* är afgiften

1.) vid användande af *kilowattimmätare* 40 öre per kilowattimme.

Abonment som tager sitt behof af elektrisk belysningsström uteslutande från

stadens elektricitetsverk, erhåller på den *enligt kwt.-mätare* beräknade strömförbrukningen per kalenderår nedsättning i priset sålunda, att

de 500 första kwt. betalas efter 40 öre,	
de därpå följande intill 1,000 "	38 "
" " " " 1,500 "	36 "
" " " " 2,000 "	34 "
" " " " 2,500 "	32 "
" " " " 3,000 "	30 "

Åt större förbrukare, där lystiden per lampa uppgår till minst 1,000 timmar per år, eller åt större afnämare af belysningsström på för elektricitetsverket fördelaktiga tider eller villkor äger Styrelsen rätt att bevilja extra rabatter. Där vanlig *pänningarabatt* beviljats tillgodoföres den abonnenten på sista räkningen för det gångna kalenderåret.

2.) vid användande af *strömbegränsare* (ackordmätare) 10 kronor per år och hvarje enhet af 30 watt.

3.) vid användande af *strömbegränsare jämte kwt.-mätare* (kombineradt ackord) en *grundavgift* af 3 kronor per år och hvarje enhet af 10 watt samt en *förbrukningsavgift* af 2 öre per kwt., hvarvid ackorderad energi må efter godtfinnande användas till belysning eller värmeändamål eller kraft. Förbrukningsavgiften får icke understiga 1 krona per år och enhet och 30 watt.

B. = B. i nuvarande taxan.

C. Afgiften för enligt kwt.-mätare förbrukad elektrisk ström för *värmeändamål* är 3 öre per kwt., med undantag för de i B. angifna tider, då priset är det för belysningsström gällande eller 40 öre per kwt.

D. Afgiften för elektrisk ström till värmeändamål kan äfven utgå enligt årsackord med 50 kronor per kw., hvarvid samma begränsning af tiden som i föregående moment göres.

E. = C. i nuvarande taxan.

F. Årshyor för mätare:

10 % af anskaffningskostnaden.

8.) Att denna taxa träder i kraft för nya anslutningar genast och för äldre, så snart uppsägning af kontrakten hinner träda i kraft och senast från den 1 Januari 1911.

Karlstad den 23 Februari 1909.

För Vatten- och Gasverksstyrelsen:

S. GULLSTRÖM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 21 November 1910.

§ 2.

Uppå remiss från Herrar Stadsfullmäktige hade Drätselkammaren att afgifva yttrande öfver en af Styrelsen för Vatten- och Gasverken gjord framställning rörande vissa grunder för nyinstallation af elektriska ledningar samt omändringar i gällande taxa för tillhandahållande af elektrisk ström.

Sedan Kammaren anmodat Vatten- och Gasverksstyrelsen att uppgöra förtydligande i visst afseende af det af styrelsen uppgjorda förslaget, hade nu från Styrelsen inkommit ett så lydande protokollsutdrag:

Utdrag ur protokollet hos Karlstads Vatten- och Gasverksstyrelse den 10 November 1910.

S. d. § 9. Med anledning af hemställan från Drätselkammaren ang. förtydligande af en punkt i det af Styrelsen uppgjorda förslag till nya villkor för abonnement å elektrisk ström "rörande afdelning 1 om fria servisledningar, jämförd med afdelningarna 3 och 4 om fri ström och installationsbidrag" ville Styrelsen till punkt 4 i förslaget foga följande:

"*Installationsbidrag* lämnas ej till trapp-, vinds- och källarbelysning eller därmed jämförligt. ej håller till utvidgningar eller förändringar inom en och samma lägenhet".

Ur protokollet:
JOHN RUNDGREN.

Efter föredragning häraf beslöt nu Kammaren tillstyrka bifall till det framlagda förslaget med det däri af Styrelsen nu gjorda tillägget till punkt 4.

I sammanhang härmed företogs till behandling en af Vatten- och Gasverksstyrelsen hos Herrar Stadsfullmäktige gjord och till Kammaren remitterad framställning om bemyndigande för Styrelsen att nedsätta afgifterna för utnyttjande af elektrisk ström för värmeändamål under tid, som icke vore belysningstid. Då emellertid Styrelsen i skrifvelse till Herrar Stadsfullmäktige återtagit denna framställning, fann Kammaren något dess yttrande öfver densamma obehöfligt.

Som ofvan.

In fidem:
GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 2 februari 1911.

§ 20.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att afgifva yttrande öfver Styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning rörande vissa grunder för nyinstallation af elektriska ledningar samt om ändringar i gällande taxa för tillhandahållande af elektrisk ström, uti hvilket ärende Drätselkammaren afgifvit infordradt utlåtande.

Vid öfverlämnandet af sin berörda framställning hade Styrelsen för Vatten- och Gasverken jämväl återkallat en hos Stadsfullmäktige gjord framställning om bemyndigande för Styrelsen att nedsätta afgifterna för utnyttjande af elektrisk ström för värmeändamål under tid, som icke vore belysningstid, i anledning hvaraf Drätselkammaren funnit något dess yttrande öfver denna framställning obehöfligt.

Beträffande nu förevarande förslag hade Drätselkammaren tillstyrkt bifall till detsamma med det tillägg, att till Styrelsens i punkt 4 gjorda hemställan angående installationsbidrag måtte fogas en så lydande bestämmelse:

"Installationsbidrag lämnas ej till trapp-, vinds- eller källarbelysning eller därmed jämförligt, ej håller till utvidgningar eller förändringar inom en och samma lägenhet".

Uti punkt 7 i förevarande framställning hade Styrelsen för Vatten- och Gasverken hemställt, att nu gällande taxa för elektrisk ström från elektricitetsverket måtte, bland annat, på det sätt ändras, att punkt E i nya taxan skulle blifva lika lydande med punkt C i nuvarande taxan. I detta hänseende hade emellertid Styrelsen uti till Beredningsutskottet inlämnadt förslag hemställt om följande ändringar i punkt C i nuvarande taxan nämligen dels att bestämmelsen angående afgifterna för förbrukad trefasström för motordrift enligt årsackord "från 30 till och med 50 hkr. — 112:50 kr. pr installerad hkr och år" skulle lyda sålunda: "från 30 till och med 50 hkr. — 112:50 kr. pr förbrukad hkr. och år", och dels att bestämmelsen angående särskild öfverenskommelses träffande med förbrukare af trefasström af 380 volts spänning utöfver 50 hkr. liksom ock med förbrukare af 3,000 volts spänning skulle erhålla följande ändrade lydelse:

"Med förbrukare af trefasström af 380 volts spänning utöfver 50 hkr. liksom ock med förbrukare af 3,000 volts spänning träffas i hvarje fall särskild öfverenskommelse. Förbrukare, som i årsavgift erlägga *minst* 5,625 kronor äga rätt att för belysningsändamål och eget bruk inom fabriksfastighet använda intill 25 % af energiförbrukningen.

Med instämmande uti hvad Drätselkammaren anfört och då de föreslagna

mindre ändringarne i punkt C i nuvarande taxan syntes böra godkännas, beslöt Utskottet hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte bifalla, hvad Styrelsen för Vatten- och Gasverken uti sin förevarande framställning i särskilda punkter hemställt med *dels* ofvan omförmälda tillägg till Styrelsens i punkt 4 gjorda hemställan *och dels* den ändring i fråga om den i punkt 7 föreslagna lydelsen af taxan för elektrisk ström, att punkt E i nya taxan måtte erhålla samma lydelse som punkt C i nuvarande taxan med de ändringar i sistnämnda punkt, som här ofvan angifvits.

I fråga om den af Styrelsen för Vatten- och Gasverken återkallade framställningen om bemyndigande för Styrelsen att nedsätta afgifterna för utnyttjande af elektrisk ström för värmeändamål under tid, som icke vore belysningstid, ville Utskottet hemställa,

att detta ärende måtte få förfalla.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

14. Brandstyrelsens förslag till ny brandordning för staden.

Utdrag af protokoll, hållet hos Brandstyrelsen i Karlstad den 4 januari 1910.

§ 6.

S. D. Som den för staden gällande brandordning, enligt Styrelsens mening, vore i åtskilliga delar föråldrad samt dessutom innehölle bestämmelser för den numera upphörda kombinerade polis- och brandkåren, uppgjorde Styrelsen nu förslag till ny brandordning för staden Karlstad, hvilket förslag skulle till Herrar Stadsfullmäktige öfverlämnas.

Som ofvan.

In fidem:

ALBERT NELSON.

Förslag

till

Brandordning för staden Karlstad.

Brandstyrelse.

§ 1.

Förvaltningen af stadens brandväsende utöfvas af en brandstyrelse, bestående af fem ledamöter, hvilka af stadsfullmäktige väljas för tre år, hvarvid iakttages, att vid slutet af ett år en ledamot väljes, nästa år två och tredje året äfvenledes två ledamöter. För hvarje år utses jämväl två suppleanter. Afgår någon af styrelsens ledamöter eller suppleanter under den för honom bestämda tjänstgöringstid, anställas af Stadsfullmäktige fyllnadsval, och bör den därvid valde tjänstgöra under den tid, som för den afgångne återstått.

Brandstyrelsen utser inom sig ordförande och vice ordförande.

Vid brandstyrelsens sammanträden åligger det brandchefen att närvara och föredraga de ärenden, som angå brandkåren och eldsläckningsväsendet och som på brandstyrelsens afgörande ankomma, äfvensom afgifva förslag till nödiga och nyttiga förändringar därutinnan, ägande brandchefen, som har att i styrelsens öfverläggningar, men ej i dess beslut deltaga, att få sin särskilda mening till protokollet antecknad.

§ 2.

Brandstyrelsen åligger:

att noga vaka öfver iakttagandet af de i brandstadgan för rikets städer och i denna brandordning gifna föreskrifter;

att i händelse ändringar i brandordningen anses nödiga, förslag därtill uppätta och till stadsfullmäktige ingifva;

att uppgöra och hvarje år före den 1 november till Magistraten aflämna förslag till inkomst- och utgiftsstat för det nästföljande året;

att, där sådant anses nödigt, uppgöra och till Stadsfullmäktige afgifva förslag till de särskilda reglementen, som i fjärde § af brandstadgan för rikets städer omförmäles;

att i mån af därtill af Stadsfullmäktige anvisade medel i samråd med brandchefen anskaffa all brandredskap, som anses för staden behöflig;

samt att ägna uppmärksamhet i öfrigt åt allt, som kan lända till samhällets betryggande mot eldfara.

§ 3.

Brandstyrelsen sammanträder då ordföranden så finner nödigt, eller då brandchefen därom anhåller.

Kallelse till sammanträde utfärdas af ordföranden, eller, vid förfall för honom, af vice ordföranden.

Beslut må af styrelsen fattas såvida tre ledamöter äro tillstädes och om beslutet enas, utom i det fall, som i § 52 omnämnes. Äro flera ledamöter vid sammanträdet närvarande, utgöre den mening, som de flesta biträda, styrelsens beslut. Utfalla rösterna å båda sidor lika, gälle den mening, som ordföranden biträder.

Anmäler sig ledamot hindrad att vid sammanträdet närvara, tillkallas suppleant. Skulle både ordföranden och vice ordföranden vara frånvarande, föres ordet af den ledamot, som de närvarande därtill utse.

Protokoll föres af den, brandstyrelsen därtill utser; och skola protokollen i brandchefsexpeditionen förvaras.

§ 4.

För omhänderhafvande medel är styrelsen gemensamt ansvarig.

Brandkår.

§ 5.

För eldsläckning och andra dithörande arbeten skall finnas en aflönad brandstyrka, som utgöres af:

a) *fasta kåren*, bestående af

brandchef,

vice brandchef,

brandmästare, samt minst

1 maskinist,

1 korpral,

1 vice korpral,

1 hästskötare tillika kusk,

10 man fast anställda och i brandstationen kasernerade, samt

6 man nattvaktmanskaf, samtliga fullt öfvade.

b) *reservkåren*, bestående af minst 30 man förutom nödigt antal förmän.

Inom fasta kåren innehafva medlemmarne förmanskaf efter hvarandra i den ordning de blifvit här ofvan nämnda. Inom reservkåren bestämmes förmanskafet genom instruktion af brandchefen,

§ 6.

Namnrollor öfver brandkårens särskilda afdelningar skola föras af brandchefen.

§ 7.

Mönstringar och öfningar med brandkårens särskilda afdelningar äga rum efter brandchefens bestämmande.

§ 8.

Erforderliga föreskrifter angående brandkårens skyldigheter i afseende å brand- och räddningsredskapens vård och skötsel meddelas af brandchefen.

§ 9.

Reservkåren alarmeras direkt från brandstationen genom elektriska ringledningningar och telefon.

§ 10.

Då större fara synes föreligga för samhället skall klämtning ske i Domkyrkans torn och verkställes på sätt brandchefen därom närmare bestämmer.

§ 11.

Härförutom åligger det en hvar inom staden boende och där mantalsskrifven arbetsför man mellan 21—45 år, på grund af medborgerlig plikt, att, vid behof, på anmodan af brandbefålet, utan ersättning deltaga i räddnings- och eldsläckningsarbetet.

Säkerhetsföreskrifter.

§ 12.

En hvar åligger att varsamt handtera eld, så att fara däraf icke må uppstå, i följd hvaraf förbjudes:

att lämna lågande eld eller brinnande ljus utan nödig tillsyn;

att bära bart brinnande ljus eller glödande kol eller utan vederbörligt tillstånd brinnande fackla å torg, gata eller gård, i stall, lada, uthus, magasin, vind eller i rum, där eldfarliga ämnen förvaras;

att i rum, där ämnen af nyssnämnda beskaffenhet förvaras, röka tobak;

att företaga kokning af tjära, beck, eller andra eldfarliga ämnen eller utom hus uppgöra eld, på annan än därtill af magistraten anvisad plats;

att i närheten af eldstäder lägga lätt antändbara ämnen eller annorledes än i täckta kärl af metall eller stengods förvara aska eller kol, som ej fullständigt afsvalnat.

§ 13.

Upplag af ämnen, hvilka lätt fatta eld, såsom beck, tjära, tran, terpentin, olja, sprit, svafvel, saltpeter, stenkol, näfver och annat dylikt, får icke äga rum annorstädes än i källare, eller efter särskild anvisning af magistraten; och få de, som med slika varor drifva handel, förvara desamma endast i mindre partier uti handelslägenheten, dock ej till större kvantitet än lag föreskrifver. Likaledes vare i allmänhet förbjudet att under öppen himmel upplägga ved eller hafva större samlingar af stickor och hyfvelspån. Vill någon å sin tomt upplägga förråd af bräder, virke eller ved för försäljning eller till eget behof, göre därom anmälan hos magistraten, som, därest tomten är belägen i närheten af vatten eller brandpost, eller omgifves af öppen plats, äger att efter föregången besiktning pröfva, om sådant tillåtas må.

Sotning.

§ 14.

Stadens skorstensfejare, hvilken antages och entledigas af magistraten, åligger: att med nödigt arbetsbiträde utan vidare ersättning än den honom tillkommande lön verkställa erforderlig sotning af alla befintliga eller blifvande eldstäder inom stadens planlagda område samt i de förstäder inom hvilka, enligt stadsfullmäktiges beslut, regelbunden sotning skall verkställas, i hvilket afseende han har att åtta gånger om året sota alla spiselpipor, därunder inbegripna brygghuspipor och köksspislar med tillhörande rörledningar, dock att i eldstäder, där stark eldning äger rum, såsom å värdshus och spiskvarter eller hos bryggare eller bagare, sotning bör ske så ofta det finnes nödigt, dock minst en gång i månaden;

att en gång om året sota och rensa alla kakelugnar, men sex gånger om året sådana kakelugnar, som för kokning användas, ägande skorstensfejaren att för så kallad extra sotning af kakelugnar, utöfver hvad nu är sagdt, och af spiselpipor och rör utöfver åtta gånger om året, äfvensom för rensning af nymurade skorstenspipor, åtnjuta ersättning af den, som arbetet påkallat, enligt fastställd taxa;

att å byggnader, belägna inom stadens icke planlagda område, efter tillsägelse af ägaren, verkställa sotning minst en gång om året mot skjutsersättning efter en häst samt ersättning till samma belopp som för extra sotning.

§ 15.

Ej må någon vägra sotning, när skorstensfejaren till verkställande därpå sig anmäler, därest ej redan påbörjadt sysslande, som ej bekvämligen kan afbrytas,

sådant hindrar, i hvilket fall skorstensfejaren underrättas, när, sist inom tre dagar därefter, sotning får verkställas.

Då extra sotning påkallas, åligger skorstensfejaren att verkställa sådan sist inom två dagar efter påfordran.

§ 16.

I en enskild kontrollbok, som skorstensfejaren erhåller af brandstyrelsen, och hvari skall finnas ett exemplar af denna brandordning, låte han af husvärden eller annan person på stället anteckna, då sotning skett, äfvensom om sådan af en eller annan orsak vägrats.

Denna bok skall skorstensfejaren hvar tredje månad för granskning uppvisa för brandchefen.

§ 17.

Vid sotning undersökes noga, huruvida möjligen befintliga sprickor och bristfälligheter å murar, eldstäder och tak äro eldfarliga, i hvilket fall skorstensfejaren genast härom skall underrätta husägaren och vederbörande hyresgäst samt göra anmälan hos polismyndigheten och stadsbyggmästaren; ägande den sistnämnde efter skedd undersökning förbjuda vidare eldning, innan skadan blifvit afhulpen.

§ 18.

Vid skorstenseld bör skorstensfejaren genast efter därom erhållen underrättelse med sitt folk skynda till brandstället och för släckning af elden vidtaga de åtgärder, som af honom och hans folk kunna åstadkommas.

§ 19.

Skorstensfejaren vare förbjudet att lämna staden utan tillstånd af borgmästaren, och må sådant tillstånd ej gifvas, därest skorstensfejaren icke kan sätta lämplig person i sitt ställe. Om erhållen ledighet och om ställföreträdaren skall skorstensfejaren ofördröjligen göra anmälan hos brandchefen.

§ 20.

Skorstensfejaren åligger att deltaga i brandsyn och efterbesiktning.

Brandsyn.

§ 21.

Den i brandstadgan för rikets städer förskrifna brandsyn och efterbesiktning skall efter därom minst 14 dagar förut af brandstyrelsen utfärdad kungörelse, för-

rättas af en nämnd, bestående af brandchefen eller vice brandchefen såsom ordförande samt stadsbyggmästaren och skorstensfejaren såsom ledamöter.

Vid brandsyn och efterbesiktning biträda de handtvärkare, som af ordföranden tillkallas, ägande handtvärkarne att för berörda biträde åtnjuta ersättning af stadskassan.

§ 22.

Protokoll vid brandsyn och efterbesiktning föres af den person, som ordföranden därtill utser, skolande protokollsföraren, hvilken likaledes för sitt arbete åtnjuter godtgörelse ur stadskassan, inom fjorton dagar efter slutad brandsyn eller efterbesiktning till ordföranden aflämna protokollet jämte bestyrkta utdrag af brandsyneprotokollet, upptagande för hvarje särskild fastighet anmärkta brister.

Brandchefen åligger därefter att ofördröjligen öfverlämna sagda utdrag till polismyndigheten för delgifning med vederbörande.

§ 23.

I öfrigt lände ifråga om brandsyn och efterbesiktning till noggrann efterrättelse hvad brandstadgan för rikets städer i sådant afseende närmare innehåller.

Brandvakt.

§ 24.

I staden skall brandstation vara inrättad, där vakthållning hela dygnet om bestrides af den fasta brandkåren.

Öfrig brandvakt förrättas inom hvarje polisdistrikt af den där tjänstgörande polisbevakningen, som alltså har att både dag och natt med största sorgfällighet iakttaga och söka afvärja all anledning till eldfara.

Brandchefen, eller den hans tjänst förrättar, äger, då han så finner för godt, att nattetid inspektera polispatrullerna i brandhänseende.

§ 25.

Hela poliskåren med undantag af dem, som tjänstgöra å polisvaktkontoret eller erfordras för ordningens upprätthållande i öfriga delar af staden, skola efter erhållen underrättelse om eldsvåda, genast infinna sig vid brandstället till ordningens upprätthållande och bestridande af vakthållningen, samt i nämnda afseende göra den tjänst, som af brandchefen varder anbefalld.

§ 26.

Finner polismyndighet, att särskild brandvakt erfordras å teater, biograf eller cirkus, då offentliga föreställningar där gifvas, eller å allmän lokal, där föreställ-

ningar förekomma af sådan art, som i ordningsstadgan för rikets städer angifves, skall brandchefen anordna sådan vakthållning, för hvilken betalning skall erläggas enligt af brandstyrelsen fastställd taxa, och för hvilken betalning lokalens ägare är ansvarig.

Vattentillgång.

§ 27.

Vid eldsvåda äfvensom vid öfningar skall erforderligt vatten lämnas från stadens vattenledning, och brandposterna skola genom vattenverkets försorg städse hållas i fullt brukbart skick.

§ 28.

I händelse vattenledningen delvis afstänges eller brandpost befinner icke vara i fullgodt skick, eller ny brandpost inrättas, skall anmälan härom ofördröjligen genom vattenledningsföreståndaren göras hos brandchefen.

§ 29.

Vid underrättelse om eldsvåda skall rörnätsförmannen genast begifva sig till brandstället för att tillhandagå brandchefen med nödiga upplysningar i afseende på vattenledningens begagnande och verkställa de afstängningar, som af brandchefen anbefallas.

§ 30.

Vid eldsvåda under stark köld skola de, hvilka i sina gårdar äga inmurade pannor äfvensom ångpannor, låta på tillsägelse af brandbefäl värma vatten till sprutornas behof.

Då vattendragen äro isbelagda skall genom brandchefens försorg den fasta brandkären hålla vakar öppna till det antal och den storlek brandchefen bestämmer.

§ 31.

Vintertiden skall brandpost på trottoar hållas fri från is och snö på föranstaltande af den, som har gatuhållningsskyldigheten sig ålagd.

Brandredskap och redskap för räddande af människolif.

§ 32.

Å brandstationen samt å ställen inom staden, hvilka af brandstyrelsen bestämmas, skall finnas brand- och räddningsredskap i tillräcklig mängd och af tillfredsställande beskaffenhet.

§ 33.

För redskapens fortskaffning från brandstationen skall erforderligt antal hästar finnas på stall.

§ 34.

Inom hvarje egendom, äfven om den ej är brandförsäkrad, skall alltid finnas brandredskap enligt följande bestämmelser:

a) då egendomens försäkringsvärde ej uppgår till 3,000 kronor: 1 pyttsspruta eller annan eldsläckningsredskap, som kastar minst 15 liter vatten i minuten, 1 brandhake, en stege och ett ämbar;

b) då värdet uppgår till fulla 3,000 kronor och däröfver intill 25,000 kronor minst en dylik pyttsspruta eller mindre slangspruta, 2 brandhakar, två stegar och två ämbar:

c) då värdet uppgår till fulla 25,000 kronor och däröfver: minst två dylika pyttssprutor eller en mindre slangspruta, två brandhakar, två stegar och två ämbar;

ägande brandsyn förordna, att i stora och höga boningshus skall finnas den ytterligare brandredskap, särdeles pyttssprutor, som af omständigheterna påkallas.

All brandredskap skall vara märkt i oljefärg med egendomens tomtnummer samt förvaras å lätt tillgänglig, af husfolket känd plats och får ej begagnas till annat ändamål än hvarför den är afsedd.

Inom stenhusegendomar må med brandsynens medgifvande här ofvan föreskrifna två stegar kunna ersättas af en eller två utefter husväggen fastsatta dylika af järn, medelst hvilka lätt tillträde till husets tak kan äga rum.

§ 35.

I boningshus af flera än två våningars höjd och där blott en trappuppgång finnes skall på husägarens bekostnad å lämpligt ställe, som af brandsyn anvisas, finnas tillgänglig en repstege eller annan ändamålsenlig räddningsredskap. Där bostad å vinden förekommer, räknas vinden som en våning.

§ 36.

Vid teaterhus, bageri, bryggeri, yllefabrik, tändsticksfabrik, snickareverkstad och i allmänhet sådana inrättningar, som fordra jämn och stark eldning, skall finnas antingen för eldsläckning afsedd inledd vattenledning med en eller flera kranar med ständigt påskrufvade slangar och tillhörande strålrör eller ock en med vatten fylld slangspruta i fullt brukbart skick, gifvande minst 100 liter vatten i minuten.

§ 37.

Af brandsynen må bestämmas, huruvida inom hus med eldfarlig inrättning bör finnas apparat för signalering af eldsvåda, hvilken apparat skall stå i förbindelse med brandstationen.

Förfarande vid eldsvåda.

§ 38.

Utbruten eld tillkännagifves genom brandtelegrafen eller medelst telefonering direkt till brandstationen, eller genom muntligt tillkännagifvande därstädes, på poliskontoret eller till polisman, som anträffas.

§ 39.

Brandkårens utryckning, framförande af redskap och åtgärder för öfrigt ske i enlighet med brandchefens föreskrifter.

§ 40.

Vid utryckning till eldsvåda eller öfning vare det för brandkåren tillåtet att färdas hastigare öfver stadens gator och allmänna platser, än för andra åkande är medgifvet, men skall vid dylika tillfällen från brandkårens fordon gifvas signal medelst brandhorn eller ringklocka och vare andra trafikanter skyldiga att vika ur vägen.

§ 41.

Tillträde till brandställe medgifves endast medlemmar af brandstyrelsen, brand- och poliskåren samt chef och dagofficer vid i staden förlagdt regemente.

§ 42

Då brandchefen finner sådant för eldsvådas dämpande eller för bärgning behöfligt, äger han antaga extra manskap eller lega hästar mot den ersättning, hvarom för tillfället kan öfverenskommas.

§ 43.

Såväl ägare som innehafvare af lägenhet i hus, som vid eldsvåda är utsatt för antändning vare sig genom hetta eller flygeld, skola tillse:

att luckor, fönster och dörrar i sådant hus äro, eller ofördröjligen varda stängda;

att eldfängda ämnen bringas i säkert förvar;

att vatten hålles i beredskap på vindar och andra ställen, som äro mäst ut-satta för faran, och

att för öfrigt de åtgärder vidtagas, som kunna tjäna till förekommande af antändning eller beredande af skyndsam släckning.

För öfrigt iakttagas de föreskrifter, som brandchefen meddelar.

§ 44.

Gaslyktor, som i och för släcknings- eller annat arbete vid eldsvåda och efterarbeten behöfva hållas brinnande, skola genast tändas på tillsägelse af den, som vid eldstället för befälet eller af polismyndigheten.

§ 45.

Eftersläckning, gräfning och andra efter större brand nödiga arbeten, som ej lämpligen kunna af fasta brandkåren fullbordas, äger brandchefen, efter anmälan hos Stadsbyggmästaren, låta verkställa genom stadens arbetare, eller, då dessa ej kunna erhållas, medelst legdt folk.

§ 46.

Lämplig belöning bör tilldelas dem, hvilka under eldsvåda utmärkt sig genom raskhet, själfuppoffring och ihärdighet, och må efter omständigheterna understöd lämnas dem, hvilka under deltagande i släckningsarbete utan eget förvållande erhållit svår kroppsskada. Sådant understöd utgår ur stadskassan med belopp, som för hvarje särskildt fall bestämmes af stadsfullmäktige.

§ 47.

Huruvida någon del af brandstyrkan må användas till släckning af eldsvåda utom stadens område, afgöres af brandchefen, sedan han därom rådgjort med brandstyrelsens ordförande eller i dennes frånvaro, med vice ordföranden, eller annan ledamot af styrelsen.

Brandtelegraf.

§ 48.

För alarmering af brandkåren skall finnas brandtelegraf med brandskåp, anbragta enligt brandstyrelsens bestämmande efter förslag af brandchefen. Vid hvarje brandskåp bör finnas anslag med tydlig anvisning om sättet för dess begagnande.

§ 49.

Husägare må ej förvägra brandskåps eller för brandväsendets behof erforderliga ledningars anbringande å hans fastighet, men är berättigad af staden erhålla godtgörelse för den skada, som däraf möjligen kan uppkomma.

§ 50.

Inom hvarje fast egendom skall genom brandchefens försorg och efter samråd med ägaren anbringas tillkännagifvande om sättet för brandkårens allarmering.

§ 51.

Den som erhållit tillstånd att afstänga gatudel framför brandskåp, skall ofördröjligen därom göra anmälan hos brandchefen.

Antagande och entledigande af befäl och manskap samt tjänsteföreskrifter.

§ 52.

Brandchefs- och vice brandchefsbeftattningarna sökas hos brandstyrelsen inom 30 dagar efter första kungörandet, som sker i den officiella och i minst två af stadens tidningar, samt tillsätts af brandstyrelsen med sex månaders ömsesidig uppsägningsrätt. Brandstyrelsen må ej om uppsägning fatta beslut, därest icke minst fyra ledamöter äro om sådant beslut ense. —

Brandmästaren tillsättes med kontrakt af brandstyrelsen på förslag af brandchefen och kan af brandstyrelsen afskedas.

Fasta brandkårens manskap antages med kontrakt af brandchefen och kan af brandstyrelsen afskedas

Reservkårens befäl och manskap tillsätts af brandchefen och kunna af honom afskedas.

§ 53.

Brandchefen får icke samtidigt med vice brandchefen vara borta från staden, men må efter anmälan hos brandstyrelsens ordförande och underrättelse till vice brandchefen vara frånvarande ur staden högst tre dagar. Tjänstledighet för längre tid sökes hos brandstyrelsen.

Under högst en månad om året åtnjuter brandchefen semester.

Vice brandchefen må af brandchefen permitteras högst fjorton dagar, men tjänstledighet för längre tid beviljas af brandstyrelsen efter brandchefens hörande.

Öfrigt befäl och manskap vid brandstyrkan kunna af brandchefen erhålla tjänstledighet eller permission, dock skall brandstyrelsen pröfva ansökan om tjänstledighet för den, som för längre tid än fjorton dagar vill lämna staden.

§ 54.

Brandchefen eller den hans tjänst förrättar förer högsta befalet öfver brandkåren och är på grund häraf berättigad till ovillkorlig lydnad från öfrigt befäls och manskaps sida.

Honom åligger utom hvad i brandstadgan för rikets städer och i denna brandordning i öfrigt är vordet föreskrifvet:

att i första hand ansvara för att stadens brandväsende är i öfverensstämmelse med brandordningen till alla delar ändamålsenligt ordnad;

att tillse, att den fasta brandkåren och dess reserv städse äro fulltaliga och till tjänstgöring dugliga samt väl öfvade uti de till dess åligganden hörande färdigheter;

att vaka däröfver, att hvar och en vid fasta brandkåren anställd fullgör sina skyldigheter och förhåller sig väl så inom som utom tjänsten;

att utrekvirera samtliga beklädnads och utredningspersedlar samt dem till manskapet utdela, och vake han jämväl däröfver, att desamma af manskapet väl vårdas och att uppkomna bristfälligheter varda skyndsamt afhjelpna;

att vid behof rekvirera, med vice brandchefens annotation utkvittera och behörigen redovisa stadsfullmäktiges anslag till brandkåren;

att ansvara för vården och redovisning af kåren tillhörande materiel, såsom rumsinventarier, sängutredning m. m. samt tillse det all brandväsendet tillhörande redskap städse hållas i godt skick och i tillräcklig mängd;

att hafva under sin vård manskapets sparbanksböcker och besörja föreskrifven insättning däri, börande sparbanksböckerna årligen i januari månad till brandstyrelsen aflämnas för granskning;

att uppgöra särskild kasernordning för manskapet och med iakttagande af hvad som är stadgadt om kårens användande till andra allmänna behof, upprätta arbetsschema för densamma;

att årligen inom februari månads utgång till brandstyrelsen inkomma med berättelse rörande brandkårens verksamhet och eldsläckningsväsendet under det sist gångna året, hvilken berättelse sedermera af brandstyrelsen öfverlämnas till Stadsfullmäktige;

att i öfrigt ställa sig till efterrättelse de ytterligare föreskrifter, som genom omnämnda lagstadganden eller särskilda påbud kunna varda honom gifna.

Brandchefen skall hafva sin bostad inom brandstationen och ansvarar för, att ordning och tukt af manskapet inom densamma iakttages.

§ 55.

Vice brandchefen åligger:

att göra sig noga förtrogen med de brandchefen tillhörande göromål och skyldigheter, så att han, då brandchefen är af laga förfall, semester eller tjänst-

ledighet, hindrad att sin tjänst bestrida, kan öfvertaga befälet öfver brandkåren och fullgöra de därmed förenade åligganden;

att ombesörja all för brandkårens räkning erforderlig bokföring och vid ersättningskyldighet ansvara för, att alla utgiftsposter äro väl verifierade, samt avsluta räkenskaperna för hvarje år så tidigt, att de hinna af stadens revisorer i föreskrifven ordning granskas;

att vid laga förfall, semester eller tjänstledighet för brandchefen, öfvertaga befälet öfver brandstyrkan.

§ 56.

Brandmästaren åligger förutom hvad i särskildt med honom af brandstyrelsen upprättadt kontrakt kan vara ålagdt:

att såsom brandchefens närmaste man å brandstationen efter hans anvisning och föreskrift förrätta visitationer och öfvervaka ordningen och snyggheten inom stationen samt noga tillse, att telegrafposten fullgör sina skyldigheter;

att efter brandchefens bestämmelser leda redskapsexercisen och öfriga öfningar, samt vid eldsvådor föra det befäl, som honom tilldelas;

att skaffa sig noggrann kännedom om brandmaterialens skötsel och konstruktion, brandposternas läge och brandskåpens placering jämte hvad i öfrigt erfordras för att vara noggsamt förtrogen med brandväsendet och dess anordning;

åliggande dessutom brandmästaren att ställa sig till noggrann efterrättelse de föreskrifter angående tjänstgöringen i öfrigt, som af brandchefen meddelas.

§ 57.

Fasta brandkårens manskap åligger:

att bestrida vakthållning samt vid eldsvådor och öfningar göra den tjänst, dem tilldelas och i öfrigt åtlyda de bud och befallningar i och utom tjänsten, som af befälet, i särskilda instruktioner eller annorledes äro eller blifva gifna.

Mannskapet bör, så vidt möjligt är, alltid hållas för tjänstgöring fulltaligt och äger i händelse af sjukdom eller annat förhinder för någon af manskapet, brandchefen att anskaffa annan lämplig person emot lega för tjänstgöring under den tid förhindret varar.

Allmänna bestämmelser.

§ 58.

Vid uppförande af nybyggnad åligger det husegare att omedelbart efter skorstensstockarnes uppförande genom stadens skorstensfejare låta verkställa rensning af skorstenspiporna.

§ 59.

Denna brandordning skall af hvarje husägare innehafvas samt vid brandsyn företes, om sådant påfordras.

§ 60.

Den, som bryter mot föreskrifterna i denna brandordning, vare, där å förseelsen ej följer straff enligt allmän lag eller brandstadgan för rikets städer, förfallen till böter från och med en till och med etthundra kronor.

Böter eller viten, som enligt brandordningen ådömes, tillfalla hälften åklagaren och hälften brandkårens kassa.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 24 Oktoker 1910.

§ 10.

Sedan Brandstyrelsen af förekommen anledning uppgjort och till Herrar Stadsfullmäktige ingifvit förslag till ny brandordning för staden hade Drätselkammaren, uppå remiss, att däröfver afgifva yttrande; och beslöt Kammaren, efter förslagets granskning, att i detta ärende anföra följande.

Den kontroll öfver skorstensfejarens sotning, hvarom bestämdes i § 16, behöfde enligt Kammarens förmenande skärpas. Skorstensfejaren erhöle af staden betalning för alla pipor med visst pris för olika slag, men ingen tillsyn funnes öfver arbetets ordentliga fullgörande på föreskrifvet sätt. Det mötte visserligen stor svårighet att i detta fall åstadkomma nödig kontroll, men Kammaren trodde dock, att någon förbättring i nämnda hänseende skulle vinnas om det stadgades, att husvärdn eller annan person på stället hade att i kontrollboken anteckna huru många och hvilka slags pipor, som vid hvarje tillfälle undergått sotning, eller att ingen förändring i antal och beskaffenhet ägt rum, då så vore förhållandet. Kammaren ville alltså hemställa, att denna kompletterande föreskrift inrymtes i § 16.

I § 31 vore stadgadt, att den som hade gaturenhållningsskyldigheten sig ålagd, skulle vintertid hålla brandpost på trottoar fri från is och snö. Enligt Kammarens mening vore det i allmänhet icke lämpligt att en dylik skyldighet åläge husägarna, och här så mycket mindre som den skulle komma att drabba blott en del af dem. Förhållandet vore nämligen, att brandposter å trottoarerna funnos endast å Herrhagen och Kungsgatan, medan de i öfrigt voro förlagda i körbanorna. Kammaren ansåge lämpligast, att rengöringen i fråga blefve verkställd genom brandkårens försorg. Härigenom skulle vinnas, att brandmanskapet lärde

väl känna brandposternas lägen, hvilket uppenbarligen vore af stor vikt. I följd häraf funne Kammaren sig böra hemställa. att förevarande § ändras i öfverensstämmelse härmed.

Då det gifvetvis måste tillkomma brandbefälet att öfvervaka och leda eftersläckning, gräfning och andra efter större brand nödiga arbeten, men föreskriften härom i § 45 möjligen kunde lämna rum för olika tolkning, borde nämnda § i sådant hänseende förtydligas. Kammaren hade intet att erinra mot att stadens arbetare för uppgifvet fall ställdes till brandbefälets förfogande, därest stadsbyggmästaren funne dem kunna utan större olägenhet afbryta andra pågående arbeten.

På grund af hvad sålunda andragits, hemställde Kammaren att §§ 16, 31 och 45 måtte erhålla följande lydelse:

«§ 16.

I en enskild kontrollbok, som skorstensfejaren erhåller af Brandstyrelsen och hvori skall finnas ett exemplar af denna brandordning, låte han husvärd, eller i dennes frånvaro, annan person på stället anteckna, då sotning skett, huru många och hvilka slag af pipor, som därvid undergått sotning, eller, där ingen förändring i pipornas antal och beskaffenhet ägt rum sedan nästföregående sotningstillfälle, upplysning därom. Likaledes skall anteckning ske om sotning af en eller annan orsak vägrats.

Denna bok skall skorstensfejaren hvar tredje månad för granskning uppvisa för brandchefen.

§ 31.

Vintertiden skall brandpost på trottoar hållas fri från is och snö genom brandkårens försorg.

§ 45.

För eftersläckning, gräfning och andra efter större brand nödiga arbeten, som ej lämpligen kunna af fasta brandkåren fullbordas, men hvilka brandchefen har att öfvervaka och leda, äger brandchefen att påkalla biträde af stadens arbetare; och skola dessa då ställas till hans förfogande, därest stadsbyggmästaren finner, att de utan större olägenhet kunna afbryta andra pågående arbeten. I motsatt fall må brandchefen låta arbetet utföras medelst för ändamålet legdt folk.

Mot förslaget öfriga delar fann Kammmaren intet att anmärka, hvadan Kammaren beslöt hemställa, att det föreliggande förslaget till ny brandordning för staden måtte af Herrar Stadsfullmäktige godkännas med de förordade ändringarne i §§ 16, 31 och 45.

Som ofvan.

In fidem:

J. NORÉUS.

Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 2 febuari 1911.

§ 21.

Till Stadsfullmäktige hade Brandstyrelsen ingifvit förslag till ny brandordning för staden, och hade nu Beredningsutskottet, uppå remiss, att häröfver afgifva utlåtande.

Uti detta ärende hade Drätselkammaren afgifvit infordradt yttrande och därvid tillstyrkt förslagets godkännande med af Kammaren på anförda grunder föreslagna ändringar i §§ 16, 31 och 45 uti det uppgjorda förslaget.

Beredningsutskottet instämde till alla delar uti hvad Drätselkammaren i ärendet anført och beslöt fördenskull hemställa,

att Stadsfullmäntige måtte för sin del godkänna Brandstyrelsens förevarande förslag till brandordning för staden med de ändringar beträffande lydelsen af §§ 16, 31 och 45 i förslaget, som af Drätselkammaren föreslagits, samt å beslutet söka vederbörlig fastställelse.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

15. Brandstyrelsens förslag till taxa för skorstensfejaren i Karlstad.

Utdrag af protokoll, hållet hos Brandstyrelsen i Karlstad den 4 januari 1910.

§ 7.

S. D. I sammanhang med förslag till ny brandordning för staden uppgjorde Styrelsen förslag till taxa för skorstensfejaren i Karlstad; och skulle jämväl detta förslag till Herrar Stadsfullmäktige öfverlämnas.

Som ofvan.

In fidem:

ALBERT NELSON.

Förslag till taxa för Skorstensfejaren i Karlstad.

Hvarje gång extra sotning verkställes betalas:

För järnspis med pipa och öfrig rörledning	Kr. 0: 50
„ kakelugn „ „ „ „ „	0: 50
„ större kamin „ „ „ „ „	0; 50
„ bryggpanna (tvättstuga) „ „	0: 50
„ mindre kamin „ „	0: 25
„ bakugnsrör „ „	0: 25
„ rensning af imrör från kök „	0: 25

Vid rensning af nymurade skorstenspipor:

„ den som genomgår en våning ,	0: 25
„ den „ „ två våningar	0: 37
„ den „ „ tre „	0: 50
„ den „ „ fyra „	0: 63
„ inmurning af sotstenar inuti kakelugnar och af sothål å vindar eller dylikt arbete per st.	0: 50

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 24 Oktober 1910.

§ 11.

Uppå remiss hade Drätselkammaren att afgifva yttrande öfver ett af Brandstyrelsen uppgjort och Herrar Stadsfullmäktiges pröfning underställt förslag till taxa för stadens skorstensfejare; och som Kammaren vid granskning af förslaget icke fann skäl till anmärkning mot detsamma, beslöt Kammaren att tillstyrka fastställelse derå.

Som ofvan.

In fidem:

J. NORÉUS.

Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 2 februari 1911.

§ 22.

I sammanhang med förslag till ny brandordning för staden hade Brandstyrelsen uppgjort och till Stadsfullmäktige ingifvit förslag till taxa för skorstens-

fejaren i Karlstad, och hade Drätselkammaren uti infordradt yttrande tillstyrkt fastställelse å den sålunda föreslagna taxan.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig i ärendet, fann för sin del ej skäl till anmärkning mot förslaget, hvadan Utskottet hemställde, att Brandstyrelsens förevarande förslag till taxa för skorstensfejaren i Karlstad måtte af Stadsfullmäktige fastställas.

In fidem :
IVAN FR. REGNER.

16. Styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning om anslag för anordnande af elektrisk gatubelysning inom stadsdelarne Viken och Berget.

Till Styrelsen för Karlstads Vatten- och Gasverk.

Som belysningen i stadsdelarne V:a Viken och Berget för närvarande befinner sig i ett allt annat än tillfredsställande skick, och nämnda stadsdelar under den mörka årstiden äro synnerligen svårtrafikerade, hvarför det ur såväl ordningens som trafikerandes inträse ett bättre och tidsenligare ljus är af behovet påkallat, få vi — fastighetsägare i V:a Viken och Berget — vördsamt, men bestämt hos Styrelsen anhålla, att till nästa lysårs början belysningen blefve ordnad på ett tidsenligt och tillfredsställande sätt, så mycket mer som nämnda stadsdelar äro synnerligen vanlottade i detta afseende. Som det torde vara Styrelsen väl bekant att nämnda stadsdelar äro bland de äldsta här i samhället och sedan för en 6 och 7 år tillbaka varit reglerade hoppas vi, att Styrelsen, som tillmötesgått en mera relativt ny stadsdel nämligen Hagaborg och nu sedan landsförsamlingen, det Styrelsen, äfven ville tänka på de reglerade, men i saknad af ljus befintliga stadsdelarne.

I sammanhang härmed taga vi oss friheten till Styrelsen påvisa några platser, som nu sakna belysning men som äro i stort behof af sådan, nämligen: hörnet af Murare- och Elfdalsgatan, en del af Fryksdalsgatan, nybyggnaderna vid Fernebogatan samt i öfrigt ett större antal lampor än som nu finnes.

Karlstad den 14 Maj 1910.

På samtliga fastighetsägare i V:a Viken och Bergets vägnar:

OSCAR SJÖGREN.

OSCAR WALLER.

K. NILSSON.

*Utdrag af protokoll hos Karlstads Vatten-
och Gasverksstyrelse den 10 november 1910.*

§ 8.

Företogs till behandling en från samtliga fastighetsägare i Västra Viken och Berget genom Oscar Sjögren m. fl. hit ingifven framställning rörande ordnandet av gatubelysningen i dessa stadsdelar; Och beslöt Styrelsen att till Herrar Stadsfullmäktige ingå med närliggande av kartskiss åtföljda förslag i ärendet.

Ur protokollet:
JOHN RUNDGREN.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Från fastighetsägare i V:a Viken och Berget inkom till Vatten- och Gasverksstyrelsen under sistlidne Maj månad en här bilagd skrivelse, hvori hemställes, att gatubelysningen i dessa stadsdelar må ordnas på ett tidsenligt och tillfredsställande sätt, och att vissa delar af Berget, som nu äro i fullständig saknad af yttre belysning, äfven måtte blifva tillgodosedda.

Då lyshållningsförslaget för lysåret 1910—11 redan hade aflämnats, syntes det Styrelsen ej lämpligt att för tillfället vidtaga någon åtgärd, och lämnades på sin tid härom meddelande till skrivelsens undertecknare.

Styrelsen har emellertid nu låtit verkställa utredning om den hittillsvarande fotogenbelysningens eventuella slopande och ersättande med lämpligare sådan samt om belysningsnätets utvidgning och får med anledning däraf anföra följande:

Gatubelysningen å Berget och den del af V:a Viken, som i ofvannämnda skrivelse afses, sker för närvarande med 4 st. Luxlampor och 25 st. vanliga fotogenlyktor, hvaraf 5 st. tjänstgöra som nattlyktor. Att nämnda stadsdelar jämförda med staden i öfrigt äro i belysningshänsende allt för långt tillbakasatta framgår tydligt nog vid ett besök därstädes efter mörkrets inträde, och synes därför framställningen vara fullt berättigad. Äfven om nödig hänsyn tages till stadens redan förut starkt betungade ekonomi, synes en ändring till det bättre i här berörda förhållanden höra till de frågor, som rättvisligen ej längre kunna uppskjutas. Ett bifallande af den i skrivelsen framställda begäran medför visserligen en tillfällig utgift, men, som nedan skall närmare påvisas, denna utgift medför åt staden en synnerligen god afkastning dels i form af billigare gatubelysning och dels genom ytterst sannolik inkomst från privata ljusförbrukare.

Valet mellan möjliga belysningsarter är lätt gjort. Att till stadsdelen Berget utdraga gas-ledningar torde kunna helt och hållet lämnas utom räkningen. Dels

skulle härför erforderliga sprängningsarbeten genom nästan oafbruten berggrund draga allt för stor kostnad, och dels synes än så länge råda allt för stor ovisshet om denna stadsdels framtida ordnande och därmed äfven om läggningen af dess blifvande gator. Oaktadt man borde kunna vänta en ej obetydlig kokgasförbrukning och därmed följande välbehöflig inkomst för gasverket, blefve nog en sådan utvidgning af gasrörnätet föga bärig.

Däremot synes mycket lämpligt att utsträcka elektricitetsverkets leverans till dessa stadsdelar — under förutsättning att luftledningar komma till användning, hvaremot ur säkerhetssynpunkt ingen invändning kan göras, då ström af jämförelsevis låg spänning anlitas.

För att ej onödigtvis belasta omformarestationen skulle för den ifrågasatta utvidgningen hufvudsakligen användas växelström, som vid möjligen skeende afbrott å verkets hufvudledning ersättes åtminstone för gatubelysningen med likström från ackumulatorbatteriet.

Som af bilagda utredning och plan framgår, skulle gatubelysningen tillgodoses genom å ledningsstolparna anbringade metalltrådslampor. Tändning och släckning ske automatiskt genom reglerande urverk, och ernås därigenom en afsevärd besparing i den hittills ganska dryga utgiftsposten för lyktors tändning och skötsel, hvarjämte den i sig själf billigare elektriska belysningen drager lägre driftkostnad. Ytterligare tillkommer, att det jämförelsevis nyanlagda elektricitetsverket för sin förräntning behöfver all den anslutning, det kan få. Ej obetydlig sådan kan man säkerligen påräkna för inomhusbelysning, då väl allt talar för att denna elektricitetens användning här skall blifva lika beaktad som i stadens öfriga delar, där den redan tagits i bruk.

Att nuvarande vägar i stadsdelen Berget, längs hvilka belysning föreslagits, mången gång ej kongruera med de gator, som i stadsplanen äro föreslagna, har jämförelsevis liten betydelse, då luftledningar användas, hvilka vid förefallande behof utan synnerligen stor svårighet kunna flyttas. Innan dess bör emellertid anläggningen hafva hunnit lämna så stor afkastning, att den till fullo därigenom betalats.

Altern. I i bifogade utredning innebär ingen ändring af nuvarande lampantalet. De föreslagna lamporna äga visserligen dubbelt så stor ljuseffekt som fotogenlamporna men äro i stället betydligt ljussvagare än de fyra Luxlamporna. Ett elektriskt belysningsnät enligt altern. I kan därför anses i totaleffekt någorlunda jämnställt med den nuvarande belysningen, hvilken nu framhållits vara otillräcklig. Styrelsen har låtit uppgöra detta alternativ hufvudsakligen för att visa skillnaden i driftkostnad mellan elektrisk och fotogenbelysning, men anser att en tätare placering af lyktorna bör införas, särskildt då kostnaden härför blir jämförelsevis liten, enär ledningsstolpar i alla fall måste finnas, på hvilka lamporna kunna mon-

teras. Med hänsyn därtill är altern. II upprättadt, hvilket Styrelsen anser sig böra förorda till utförande.

Det synes lämpligt att i regeln låta hvarannan lykta brinna under natten, då 60 à 80 meters afstånd blir mellan hvarje nattlykta, något som bör kunna anses vara till fyllest.

Skulle framdeles visa sig behöfligt, kunna lampor af större ljuseffekt fördelas på de platser, där Luxlampor hittills ansetts behöfvas, hvilket ej nämnvärdt ökar driftkostnaden för det hela. Af utredningen framgår, att oaktadt ett större antal lampor ifrågasatts, och oaktadt ett antal tre gånger större än det nuvarande skulle tjänstgöra som nattlyktor, ställer sig för belysningsverket driftkostnaden vid elektrisk belysning med 47 lampor enligt altern. II omkr. 30 % lägre än för nuvarande fotogenljus.

Ur *ekonomisk* synpunkt anser sig Styrelsen därför böra föreslå

att den nuvarande fotogenbelysningen i V:a Viken och Berget från och med nästa lysår utbytes mot elektrisk enligt bifogade förslagsalternativ II, och

att Herrar Stadsfullmäktige för detta ändamål anslå ett belopp af Fyratusensjuhundra kr.

Af hänsyn till i yttre delar af Berget boende, hvilka nu äro i fullständig saknad af vägbelysning, torde införandet af sådan oaktadt därmed förenad kostnad, ej längre kunna uppskjutas. Att emellertid i full utsträckning villfara den i förutnämnda skrifvelsen framställda begäran synes Styrelsen knappast lämpligt. Sålunda ifrågasattes belysning längs en del af Fryksdalsgatan. Denna liksom flertalet af i stadsplanen upptagna gator existerar för närvarande endast på papperet, och ett fåtal smärre byggnader ligga afsides på fältet, där Fryksdals- och Gillbergsgatorna i en framtid skulle komma att korsa hvarandra. Att äfven till denna aflägsna grupp af bostäder med en helt visst mycket fåtalig befolkning utsträcka det ifrågasatta belysningsnätet vore tydligen ett allt för långt drifvet och dyrbart tillmötesgående, och torde med fog kunna och böra uppskjutas, tills dess på denna trakt möjligen uppkommen byggnadsverksamhet framdeles därtill kan gifva anledning.

I öfrigt har Styrelsen vid upprättandet af förslaget till belysningsnätets *utvidgning* ansett sig kunna tillstyrka i förenämnda skrifvelse framställda begäran och hemställer, att Herrar Stadsfullmäktige besluta,

att belysningsnätet i stadsdelen Berget från och med nästa lysår *utsträcker* i enlighet med åtföljande *tilläggsförslag A*, och

att för detta ändamål anslås ett belopp af ytterligare åttahundra kronor.

Den lykttändare som på sitt distrikt har fotogenbelysningen i V:a Viken och Berget sköter äfven de fem i Ö:a Viken ännu kvarstående fotogenlykterna. Att hålla en man särskildt för detta fåtal lyktor kan ej gärna komma i fråga. Möjligen skulle mot extra ersättning dessa lampor kunna öfverföras till angränsande gaslykttändaredistrikt, men äfven denna utväg synes mindre lämplig. Styrelsen har nämligen igångsatt utredning öfver automatisk tändning äfven af stadens gaslyktor och redan kommit till sådant resultat, att det kan vara endast en tidsfråga, när en sådan reform af hufvudsakligen ekonomiska skäl måste ske. Då sålunda *all* tändning och släckning af gatulyktor inom kort bör komma att ske automatiskt, följer däraf, att nuvarande lykttändarebefattningarna komma att afskaffas och deras innehafvare ersättas med ett fåtal putsare.

Då elektrisk gatubelysning nu föreslås till införande i V:a Viken, har Styrelsen ansett tillfället lämpligt att på samma gång föreslå utbytande af fotogenlykterna i Ö:a Viken mot elektriska glödlampor om 25 nlj. att samtliga tjänstgöra som aftonlyktor.

Enligt *tilläggsförslag B* skulle 5 sådana lampor draga en årlig kostnad af 140: — kr., anläggningens amortering häri inräknad, emot 200: — kr. nu *utan* amortering, och detta oaktadt dubbelt så stor ljuseffekt erhålles enligt det nya förslaget.

Antaglig privatanslutning talar äfven här för elektriska ledningars framdragande.

Under förutsättning att Herrar Stadsfullmäktige besluta införandet af elektrisk gatubelysning i V:a Viken och Berget, vill Styrelsen därför hemställa,

att elektriska ledningsnätet må utdragas äfven till Ö:a Viken, där nuvarande fotogenlyktor ersättas af samma antal elektriska glödlampor, och

att för detta arbetes utförande anslås ett belopp af Åttahundra kr.
Karlstad den 10 November 1910.

För Vatten- och Gasverksstyrelsen:

S. GULLSTRÖM.

Förslag

till

elektrisk gatubelysning å Kvarnberget och Viken.

Strömart.

Den för belysningen erforderliga strömmen uttages från den större transformatorn å kvarteret »Eken» och ledningarne anslutas å denna mellan fasledningen och nollpunkten. Strömmen blifver således 1-fas vaxelström om 220 volts spänning.

Likströmsnätet som reserv.

För att ej riskera fullständigt mörker vid händelse af driftsavbrott å trefasnätet anordnas en automatisk omkopplare, som vid dylika avbrott inkopplar lamporna på likströmsnätet. Likströmskabeln, som finnes i gatan utanför transformator kiosken intages i transformatorrummet för nämnda ändamål.

Tändning och släckning.

I transformator kiosken anbringas en automatisk tändnings- och släckningsanordning i likhet med den å Hagaborg, ehuru för såväl afton- som nattbelysning.

Afton- och nattlampor.

Lamporna inkopplas så att varannan blir afton- och varannan nattlampa.

Kostnadsförslag.

Här under upptagas tvenne alternativ, det ena i öfverensstämmelse med nuvarande fotogenbelysning och det andra med förbättrad och utvidgad belysning enligt fastighetsägares önskemål.

För att helt och hållet kunna undvara en lykttändare, har som ett tillägg till andra alternativet dessutom föreslagits elektriska lampor i Östra Viken för de där befintliga fotogenlamporna.

Anläggningskostnad:

Alternativ I, kostnad för de lampor (29 st. metalltrådslampor å 25 nlj.) som skola ersätta nuvarande fotogenbelysning. (Se kostnadsförsl. alt. I å kartan).

Material:

29 st. metalltrådslampor à 25 nlj. i armatur med tillbehör
 43 st. stolpar (25 i berg)
 2,000 mtr blank koppartråd 10 m.m.
 2,000 » » » 6 »
 2,000 » galv. järntråd 6 m. m.
 150 st. isolatorer med krokar
 43 st. skyddsjärn
 2 st. jordplåtar med lina
 2 st. 2-pol. åskledare
 15 mtr jordkabel
 2 st. kabelboxar
 1 st. omkopplare
 2 st. automatiska strömbrytare
 Instrumentering
 Diverse småmaterial
 Montage

 Kronor 4,400:—

Alternativ II, kostnad för föregående 29 lampor jämte 18 st. d:o att upp-
 sättas å de i alternativ I ej armerade stolparne (se kostnadsförsl. alt. II å kartan).

Material:

Material som i föregående 4,400:—
 18 st. metalltrådslampor i armatur, med tillbehör..... 300:—

 Kronor 4,700:—

Tilläggsförslag A, kostnad för 3 nya lampor à 25 nlj. i Muraregatan, 2 d:o
 i Elfdalsgatan samt 1 d:o i Kvarnbergsgatan (se kostnadsförsl. IIa å kartan).

6 st. metalltrådslampor à 25 nlj. i armatur med tillbehör
 5 st. stolpar i berg
 420 mtr blank koppartråd 10 m.m.
 250 » » » 6 »
 250 » galv. järntråd 6 m. m.
 15 st. isolatorer med krokar
 Diverse småmaterial
 Montage

 Kronor 800:—

 Summa Kronor 5,500:—

Tilläggsförslag B, tilläggskostnad för 5 st. lampor à 25 nlj. i Östra Viken
 (se kostnadsförsl. IIb, å kartan.)

Material:

5 st. metalltrådslapor à 25 nj. i armatur, med tillbehör
 20 st. stolpar
 600 mtr blank koppartråd 6 m.m.
 600 » » » 10 »
 15 st. skyddsjärn
 420 mtr galv. järntråd
 Diverse småmaterial
 Montage

 Kronor 800:—

Underhålls- och driftkostnaden för fotogenbelysning uppgår till 40:— kronor för en aftonlykta och 75:— kronor för en nattlykta.

För den nuvarande fotogenbelysningen enligt det 1:sta alternativet med 29 st. lampor, därav 5 nattlyktor blir årliga kostnaden således: $24 \times 40 + 5 \times 75 = 1,335$:— kronor.

Den elektriska belysningens underhåll och *amortering* enligt samma alternativ blir följande:

amortering, 10 % å 4,400	440:—	kronor
strömkostnader	118:—	»
underhåll och tillsyn	242:—	»

 Summa 800:— kronor

För alternativ II blir den elektriska belysningens underhålls- och amorteringskostnad följande:

för 29+18 = 47 lampor, därav 23 nattlampor:		
amortering, 10 % å 4,700:—	470:—	kronor
strömkostnader	192:—	»
underhåll och tillsyn	298:—	»

 Summa 960:— kronor

för a) 29+18+6 = 53 lampor, därav 26 nattlampor:		
amortering, 10 % å 5,500:—	550:—	kronor
strömkostnader	196:—	»
underhåll och tillsyn	354:—	»

 Summa 1,100:— kronor

För alternativ II jämte tilläggsförslag a) och b):

29+18+6+5 = 58 lampor, därav 26 nattlampor:		
amortering, 10 % å 6,300:—	630:—	kronor
strömkostnader	240:—	»
underhåll och tillsyn	370:—	»

 Summa 1,240:— kronor.

En fotogenbelysning enligt det sistnämnda förslaget med 58 lampor, därav 26 nattlampor skulle kosta $32 \times 40 + 26 \times 75 = 3,230$: — kronor per år, då däremot elektrisk belysning endast kostar 1,240: kronor.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 28 november 1910.

§ 7.

Uppå remiss från Herrar Stadsfullmäktige hade Drätselkammaren att afgifva yttrande öfver en af styrelsen för Vatten- och Gasverken gjord framställning om anslag för anordnande af elektrisk gatubelysning i stadsdelarna Viken och Berget; Och beslöt Drätselkammaren, efter antecknande att den af Vatten- och Gasverksstyrelsen föreslagna anläggningen slutade å en kostnad af 6,300 kronor, på af styrelsen anförda skäl tillstyrka bifall till framställningen.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 2 februari 1911.

§ 23.

Till Stadsfullmäktige hade Styrelsen för Vatten- och Gasverken ingifvit förslag till anordnande af elektrisk gatubelysning i stadsdelarne Viken och Berget samt hemställt om härför erforderligt anslag af tillhopa 6,300 kronor.

Drätselkammaren hade uti infordradt yttrande tillstyrkt framställningen, och hade nu Beredningsutskottet, uppå remiss, att i ärendet afgifva utlåtande.

På de af Styrelsen för Vatten- och Gasverken anförda skäl ville Utskottet för sin del tillstyrka förslagets genomförande på sätt Styrelsen hemställt, hvadan Utskottet ville föreslå,

att Stadsfullmäktige måtte bifalla hvad Styrelsen för Vatten- och Gasverken uti sitt förevarande förslag till anordnande af elektrisk gatubelysning i stadsdelarne Viken och Berget uti särskilda punkter hemställt samt anslå för förslagets genomförande erforderliga medel, tillhopa 6,300 kronor, äfvensom bestämma, att sålunda beviljad belopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, skola anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

KARLSTAD
KARLST.-T:NS A.-B:s TRYCKERI 1911

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1911.

Den 16 Mars.

N:o 4.

17. Herr Gelins motion angående ändring af benämningen å det s. k. Föreningsstipendiet samt om förändrad tid för utdelning af stipendiet.

Till Karlstads Stadsfullmäktige.

I anslutning till närslutna protokollsutdrag anhåller undertecknad, att Herrar Stadsfullmäktige ville upptaga härvarande skolråds framställning om ändring av namnet å en folkskolan tillhörig fond, stiftad till minne av föreningen med Norge och benämnd Föreningsstipendiet, till prövning och därvid fatta det beslut, som de i bemälda protokoll åberopade omständigheter kunna ge vid handen.

Karlstad den 15 nov. 1910.

E. V. GELIN.

Utdrag af protokoll vid Karlstads stadsförsamlings skolråds sammanträde den 12 maj 1910.

§ 18.

Skolrådet beslöt hemställa hos Herrar Stadsfullmäktige, att bestämmelserna rörande det s. k. föreningsstipendiet borde, sedan föreningen mellan Sverige och Norge upphört, så tillvidare ändras, att stipendiet ej längre utdelas den 4 november utan vid läsårets slut samt att det erhåller ett annat namn t. ex. flitpremie-fonden eller dylikt, hvarom protokollsutdrag skulle till Herr tillsyningsläraren E. V. Gelin, som därom lofvat väcka motion hos Herrar Stadsfullmäktige, öfverlemnas.

Rätt utdraget, betygar

G. JAKOBSSON.

Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 6 mars 1911.

§ 25.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att afgifva yttrande öfver en af Herr Gelin hos Stadsfullmäktige väckt motion angående ändring af benämningen å en folkskolan tillhörig fond, stiftad till minne af föreningen med Norge och benämnd Föreningsstipendiet, samt om förändrad tid för utdelning af stipendiet.

Af tillgängliga handlingar inhämtade Utskottet, att ifrågavarande fond, som under år 1864 bildats genom anslag af Stadsfullmäktige samt bidrag från enskilda, enligt för densamma af Stadsfullmäktige antagna bestämmelser under benämningen "Föreningsdagens Stipendiefond" förvallades af Drätselkammaren, som årligen skulle till Skolrådet öfverlämna nio tiondedelar af årliga räntan å fonden, under det återstående tiondedelen skulle läggas till fondens kapital, intilldess detta uppgått till 3,000 kronor, hvarefter Stadsfullmäktige borde vidare besluta i ämnet, samt att det till Skolrådet sålunda öfverlämnade beloppet skulle den 4 november hvarje år utdelas till barn inom folkskolan såsom uppmuntran för flit och sedlighet.

Herr Gelins förevarande motion hade föranledts af en från Skolrådet gjord framställning, däri Skolrådet föreslagit, att bestämmelserna rörande ifrågavarande stipendiefond måtte, sedan föreningen mellan Sverige och Norge upphört, så tillvida ändras, att stipendiet ej längre utdelades den 4 november utan i stället vid läsårets slut, samt att det erhöles ett annat namn, t. ex. flitpremiefonden eller dylikt.

I likhet med Skolrådet ansåge Beredningsutskottet lämpligt att bestämmelserna rörande fonden ändrades i de af Skolrådet anmärkta hänseenden, och fann Utskottet intet att erinra mot hvad Skolrådet i fråga om stipendiets benämning och tiden för dess utdelning föreslagit.

Utskottet beslöt fördenskull hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte besluta, att "Föreningsdagens Stipendiefond" hädanefter skall benämnas "Flitpremiefonden", äfvensom att utdelningen ur fonden skall från och med innevarande år enligt härför gällande bestämmelser ske vid läsårets slut.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

18. Magistratens resolution med infordrande af Stadsfullmäktiges yttrande i anledning af konditorn Isidor Smedbergs hos Kungl. Maj:t anförda besvär rörande vägradt tillstånd att utskänka porter i samband med servering af konditorivaror m. m.

Resolution.

Öfversändes till magistraten i Karlstad, som anmodas att, efter stadsfullmäktiges här i staden hörande, öfver inneliggande besvär afgifva underdånigt yttrande samt därmed hit inkomma och remisshandlingarna därvid återställa.

Karlstad i landskansliet den 28 januari 1911.

GERH. DYRSSEN.

Georg Samuelson.

Resolution.

Öfverlemnas till Stadsfullmäktige i Karlstad, som anmodas i ärendet afgifva yttrande och dermed till Magistraten inkomma samt remisshandlingarna dervid återställa.

Karlstads rådhus den 31 januari 1911.

På Magistratens vägnar:

CARL LIDBERG.

Kungl. Maj:ts nådiga vilja är, att Dess befallningshafvande i Värmlands län efter vederbörandes hörande, häröfver afgifver underdånigt utlåtande samt därmed äfvensom med handlingarne i målet till Kungl. Maj:t inkommer.

Stockholm den 27 januari 1911.

På nådigste befallning:

CARL SWARTZ.

Till Konungen.

Undertecknad får härmed i underdånighet anförda besvär öfver Konungens Befallningshafvandes i Wermlands län resolution med afslag å min ansökan att

få i min konditorilokal utskänka porter i samband med servering af konditorivaror och smörgåsar. Någon motivering från vederbörande korporationers sida föreligger lika litet nu som förut. Att skylla på att rättigheten vid förra ansökningen indragits är ju både naivt och hänsynslöst, enär den däraf gifna logiken är att om en gång ett obehörigt ingrepp i en persons näring skett, så skall detta utgöra ett skäl nog kraftigt att fortfarande vidhålla det förut begångna felet i stället för att söka godtgöra detsamma såvidt möjligt är och så fort som möjligt.

Lagslifterne afsågo med den nya förordningen icke att inkräkta på gamla, väl skötta rättigheter, då anledning därtill fullkomligt saknades utan att förebygga oordning m. m.

Det egendomliga i saken är, att en automat snedt mot min lokal fått nya rättigheter, efter det mina gamla utan minsta skäl fråntagits mig.

Som lagen föreskrifver att motiv skall anföras för afstyrkande och vederbörande härvidlag icke ens anført eller påstått något sådant förefinnas, får jag alltså underdånigst anhålla, det min ansökning om rätt till utskänkning af öl och porter måtte, med upphäfvande af Konungens Befallningshafvandes resolution i denna del, i nåder bifallas.

Karlstad den 24 Januari 1911.

Underdånigst
ISIDOR SMEDBERG.

Tillståndsbevis.

Konungens Befallningshafvande har, på därom gjord ansökan funnit skäligt att, jämlikt 7 § i Kungl. Förordningen angående försäljning af vin och öl den 9 juni 1905, meddela Karl Fredrik Isidor Smedberg tillstånd att under en tid af tre år, räknadt från och med den 1 januari 1911, i sin konditorilokal i huset N:o 138 vid Drottninggatan i Karlstad utskänka vin, men finner Konungens Befallningshafvande förevarande ansökning, i hvad densamma afser rätt till utskänkning af porter, icke kunna bifallas.

Beträffande den medgifna utskänkningen af vin, aktar Konungens Befallningshafvande nödigt föreskrifva, att utskänkningen allenast må äga rum i förening med servering af bakelser eller smörgåsar.

Det åligger härförutan Smedberg att ställa sig till noggrann efterrättelse ej mindre de i förberörda Kungl. Förordning innehållna stadganden rörande försäljning af vin än äfven de inskränkningar i försäljningsrätten, som Konungens Befallningshafvande framdeles kan finna nödigt meddela.

Utskänningsrörelsen må ej börjas, förrän besiktning å den lägenhet, där rörelsen skall bedrivas, blifvit i enlighet med 20 § i samma Kungl. Förordning

hållen och vederbörligt bevis däröfver utfärdats. Ombyte af utskänkningsställe må ej ske, med mindre Konungens Befallningshafvande därtill gifvit sitt samtycke.

Öppnar Smedberg i Karlstad handel i öppen bod, anses det här meddelade tillståndet till utskänkning hafva förfallit.

Aflider Smedberg, åligger det stärbhusdelägarne, om de vilja fortsätta rörelsen, hvilket emellertid allenast må ske intill utgången af den tid, detta tillstånd afser, att inom en månad efter dödsfallet därom göra anmälan hos Konungens Befallningshafvande med uppgift å den person, som antagits till föreståndare för försäljningen, hvarefter Konungens Befallningshafvande meddelar efter omständigheterna påkalladt beslut i ärendet. Göres ej anmälan inom föreskrifven tid eller pröfvas den till föreståndare antagne icke vara därtill lämplig, anses försäljningsrätten hafva upphört den dag, då tiden för anmälningskyldigheten gick till ända eller beslut i ärendet meddelades.

Karlstad i landskansliet den 28 december 1910.

GERH. DYRSSEN.

Elias Stenius.

Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 6 mars 1911.

§ 26.

Stadsfullmäktiges yttrande hade inforrats i anledning af de besvär, konditorn Isidor Smedberg anført öfver Konungens Befallningshafvandes i länet resolution den 28 december 1910, hvarigenom af Smedberg gjord ansökan om tillstånd att i sin konditorilokal i huset N:o 138 vid Drottninggatan här i staden utskänka porter i samband med servering af konditorivaror och smörgåsar af Konungens Befallningshafvande afslagits.

I detta ärende hade Beredningsutskottet uppå remiss att afgifva utlåtande, och beslöt Utskottet tillstyrka Stadsfullmäktige att med åberopande af sitt yttrande öfver konditor Smedbergs förberörda ansökan om erhållande af ifrågavarande utskänkningsrätt yrka ogillande af de anförda besvären.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

19. Styrelsens för föreningen Mjölkdroppen framställning angående rätt att under eventuellt förändrade förhållanden i fråga om föreningens verksamhet lyfta det af Stadsfullmäktige för år 1911 beviljade anslag till föreningen.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Styrelsen för härvarande "Mjölkdroppe" anser sig pliktig att bringa till Stadsfullmäktiges kännedom följande:

"Mjölkdroppen" har under hela sin tillvaro varit beroende af enskild persons årliga bidrag, växlande mellan 1,200 och 1,500 kr., men denna för Mjölkdroppen så nödvändiga hjälp kan nu tyvärr icke vidare påräknas och Styrelsens försök att från andra håll få tryggande penningunderstöd ha ej lyckats. F. n. se vi oss därför ur stånd att garantera verksamhetens fortsättande under hela året 1911 och anse oss på grund däraf icke berättigade att utan Stadsfullmäktiges hörande och bifall disponera hela det kommunala anslaget för detta år.

Emellertid synes det inte uteslutet att den erkänt samhällsnyttiga Mjölkdropsverksamhetens fortbestånd skulle kunna ordnas genom en sammanslagning med Barnkrubbsrörelsen, två filantropiska institutioner som i flera hänseenden stå hvarandra nära och båda åtnjutande kommunalt understöd. Tanken på en sådan kombination är icke ny, redan i en föregående årsberättelse ha vi vidrört densamma och våra då gjorda försök att på den vägen nedbringa Mjölkdroppens onödigt höga utgiftsstat.

Vi våga alltså hos Stadsfullmäktige värdsamt hemställa om rättighet för Mjölkdroppen att för 1911 lyfta det beviljade anslaget kr. 1,000 — äfven om Föreningens verksamhet skulle komma att fortsättas under ändrade administrationsförhållanden eller — i vidrigaste fall — icke kunna fortgå till årets slut.

Karlstad den 7 Februari 1911.

Föreningen "Mjölkdroppens" styrelse:

ELVINE WEINBERG.

HUGO SEVERIN.

GERDA HELLBERG.

A. ÅSTRÖM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 6 mars 1911.

§ 27.

Uti hos Stadsfullmäktige gjord framställning hade Styrelsen för föreningen Mjölkdroppen anført, att som från enskild person förut utgåendet penningeunderstöd till föreningen icke vidare kunde påräknas, Styrelsen ej vore i stånd att garantera verksamhetens fortsättande under hela innevarande år, samt att Styrelsen fördenkskull hos Stadsfullmäktige hemställde, att Stadsfullmäktige måtte medgifva föreningen rättighet att lyfta del af Stadsfullmäktige för år 1911 till föreningen beviljade anslag af 1,000 kronor, äfven om föreningens verksamhet skulle komma att fortsättas under förändrade administrationsförhållanden eller eventuellt icke kunna fortgå till årets slut.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att häröfver afgifva yttrande, beslöt hemställa,

att Styrelsens för föreningen Mjölkdroppen förevarande framställning måtte af Stadsfullmäktige bifällas.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

20. Styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning angående leverans af elektrisk ström till Karlstads Spinneri- och Väfveriaktiebolag.

Utdrag ur protokollet hos Vatten- och Gasverksstyrelsen den 9 december 1910.

§ 6.

Förslag till leverans av elektrisk ström för Karlstads Spinneri- och Väfveriaktiebolag hade uppgjorts på följande villkor:

3-fasig växelström för motordrift skulle levereras till ett belopp af 70 hästkrafter för ett pris av 5,000 kronor för år. Strömmen skulle tillhandahållas under fabriken arbetsid med undantag av tider för elektricitetsverkets högsta belastning, d. v. s. under de tider, som angivas i taxan B.

Uppgörelsen skulle gälla ett år åt gången med 6 månaders uppsägningstid.

Kraftströmsleveransen skulle öka avgiften till kraftbolaget med 70 hästkrafter under de ljusa månaderna av året eller med c:a 3,600 kronor, och vinsten således blifva $5,000 - 3,600 = 1,400$ kronor.

Då ovannämnda leverans dels komme att tillföra staden en avsevärd tillökning i inkomster utan någon nämnvärd utgift för ledningen och dels fördela belastningen å nätet mera likformigt, beslöt Styrelsen, som för sin del ansåge förslaget fördelaktigt, att hos Herrar Stadsfullmäktige anhålla att få träffa överenskommelse med bolaget i huvudsaklig överensstämmelse med ovan anförda villkor.

Ur protokollet
JOHN RUNDGREN.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drättselkammaren i Karlstad den 12 Januari 1911.

§ 3.

Uppå remiss från Stadsfullmäktige hade Drättselkammaren att afgifva yttrande öfver en af Vatten- och Gasverksstyrelsen gjord framställning angående leverans af elektrisk ström till Karlstads Spinneri- och Väfveriaktiebolag; Och beslöt kammaren tillstyrka bifall till den gjorda framställningen.

Som ofvan.

In fidem:
GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 6 mars 1911.

§ 29.

Uti hos Stadsfullmäktige gjord framställning hade Styrelsen för Vatten- och Gasverken hemställt om medgifvande för Styrelsen att med Karlstaçs Spinneri- och Väfveriaktiebolag träffa öfverenskommelse angående leverans af elektrisk ström i hufvudsaklig öfverensstämmelse med af Styrelsen i dess förvarande framställning närmare omförmälda villkor.

Drättselkammaren hade uti afgifvet yttrande tillstyrkt bifall till framställningen.

Uppå remiss hade nu Beredningsutskottet att jämväl yttra sig i ärendet; Och beslöt Utskottet, då den ifrågasatta öfverenskommelsen syntes vara för staden fördelaktig, hemställa,

att Styrelsens för Vatten- och Gasverken förevarande framställning måtte af Stadsfullmäktige bifallas.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

21. Frälsningsarméns af Herr Gelin som motion upptagna framställning om anslag till arméns slumverksamhet äfvensom återremitterade frågan om anslag till arméns nybyggnad här i staden.

(Se Serien B., 1910, N:o 9; § 168.)

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Sedan tre år tillbaka har Frälsningsarmén haft en slumstation här i Karlstad afsedd att afhjälpa nöd, söka fysiskt och moraliskt höja de allra fattigaste, lämna hjälp vid sjukdomar, samt hjälpa och råda den fattige vid brydsamma tillfällen. Medlen till denna verksamhets upprätthållande hafva de å stationen tjänstgörande fått söka erhålla af hjälpsamma bättre lottade, genom basartställningar m. m.

Men då behovet ofta öfverstiger tillgångarna, får jag härmed såsom stationens föreståndarinna vördsamt anhålla hos Herrar Stadsfullmäktige om bidrag till denna verksamhet t. ex. lokalhyra 300 kronor. Stationen är förlagd i gården Östra Haga 10, där en lägenhet på två rum och kök förhyres. För närvarande äro vi tre slumsystrar å stationen som alla hafva full sysselsättning.

Karlstad den 8 Oktober 1910.

KRISTINA PALMKVIST.

Upptages som min motion.

E. V. GELIN.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 12 januari 1911.

§ 6.

Uppå remiss från Stadsfullmäktige hade Drätselkammaren att afgifva yttrande öfver Frälsningsarméns i Karlstad af Herr Gelin som motion upplagna framställning

om anslag till arméns slumverksamhet här i staden, i sammanhang hvarmed skulle behandlas den af Stadsfullmäktige till Drätselkammaren återremitterade frågan om anslag till Frälsningsarmén af 1910 års anslag till nykterhetens befrämjande för arméns till lokal afsedda nybyggnad här i staden, och beslöt nu Drätselkammaren anföra följande:

Beträffande frågan om anslag till arméns nybyggnad hade Drätselkammaren från Frälsningsarméns hufvudkvarter i Stockholm inhämtat upplysningar rörande äganderätten till ifrågavarande nybyggnad, men däraf ej blifvit öfvertygad om, att det funnes säkerhet för att arméns verksamhet allt framgent skulle komma staden till godo. Och då här vore fråga om ekonomiskt bistånd från stadens sida till en inrättning, som ej stode i något beroende af de kommunala myndigheterna och som alltså obehindradt kunde upphöra med sin verksamhet och realisera sina tillgångar, och då därtill komme, att 1910 års anslag till nykterhetens befrämjande redan vore öfverskridet med 1,492 kronor 35 öre, fann Drätselkammaren skäligt afstyrka beviljandet af anslag till Frälsningsarméns nybyggnad.

Däremot ville Drätselkammaren tillstyrka att ett anslag af 300 kronor måtte beviljas Frälsningsarmén såsom bidrag till dess slumverksamhet här i staden.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 6 mars 1911.

§ 30.

Hos Stadsfullmäktige hade Frälsningsarmén i Karlstad uti framställning, som af Herr Gelin upptagits som motion, hemställt om ett anslag af 300 kronor såsom bidrag till arméns slumverksamhet här i staden, öfver hvilken framställning Drätselkammaren afgifvit infordradt utlåtande, hvarefter Beredningsutskottet, uppå remiss, nu hade att yttra sig i frågan.

För behandling i sammanhang med förenämnda framställning hade Stadsfullmäktige vid pröfningen af vederbörande nämnds förslag rörande användningen af 1910 års anslag till nykterhetens främjande till Drätselkammaren och Beredningsutskottet återremitterat ett af nämnden väckt förslag om anslag af berörda medel å 500 kronor till Frälsningsarmén för dess till lokal för armén afsedda bygg-

vad här i staden, uti hvilket ärende Drättselkammaren afgifvit yttrande; Och företog nu Beredningsutskottet jämväl denna fråga till behandling.

Drättselkammaren hade på anförda skäl afstyrkt beviljandet af anslag till Frälsningsarméns nybyggnad, och ville Beredningsutskottet till alla delar instämma uti hvad Drättselkammaren härom anført. Vid granskning af nämndens förslag till fördelning af 1910 års nykterhetsanslag framginge emellertid, att det af Drättselkammaren omnämnda belopp af 1,492 kronor 35 öre beräknats behöfva utgå af 1911 års nykterhetsanslag endast under den förutsättning, att det ifrågasatta anslaget till Frälsningsarméns nybyggnad skulle komma att beviljas, hvadan, därest detta ej skedde, 1910 års nykterhetsanslag blefve öfverskridet med endast 992 kronor 35 öre.

Beträffande det i Herr Gelins förevarande motion begärda anslaget till Frälsningsarméns slumverksamhet här i staden hade detta af Drättselkammaren tillstyrkt, och beslöt jämväl Utskottet, med hänsyn till det behjärtansvärda ändamålet med denna arméns verksamhet, förorda anslagets beviljande. Utskottet ansåge sig emellertid ej kunna föreslå, att anslaget för denna gång utginge af nykterhetsanslaget, men ville Utskottet uttala önskvärldheten af, att, därest anslag till ifrågavarande ändamål komme att vidare begäras, vederbörande nämnd toge i öfvervägande, huruvida ej medel härtill lämpligen kunde utgå af nykterhetsanslaget.

Utskottet hemställde fördenskull,

att det framställda förslaget om anslag till Frälsningsarmén för dess till lokal för armén afsedda nybyggnad här i staden ej måtte till någon Stadsfullmäktiges vidare åtgärd föranleda, samt

att Stadsfullmäktige måtte bevilja Frälsningsarmén ett anslag af 300 kronor såsom bidrag till utgifterna för arméns slumverksamhet här i staden äfvensom bestämma, att detta anslagsbelopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, skall anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

22. Magistratens skrifvelse med redovisning för 1910 års anslag till oförutsedda utgifter i polisärenden.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Härmed får Magistraten öfverlämna redovisning för 1910 års anslag till oförutsedda utgifter i polisärenden.

Karlstads rådhus den 4 januari 1911.

På Magistratens vägnar:

K. J. LINDHOLM.

Redovisning

för anslaget till oförutsedda utgifter i polisärenden år 1910.

Inkomster	350: —
	<hr/>
	Kronor 350: —
Utgifter	337: 95
Behållning till 1911	12: 05
	<hr/>
	Kronor 350: —

Karlstads rådhus den 31 december 1910.

På Magistratens vägnar:

K. J. LINDHOLM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 6 mars 1911.

§ 31.

Sedan Magistraten till Stadsfullmäktige inkommit med redovisning öfver 1910 års anslag till oförutsedda utgifter i polisärenden, så hade Beredningsutskottet, uppå remiss, att i anledning af redovisningen afgifva yttrande.

Då Utskottet vid granskning af redogörelsen med därtill hörande verifikationer ej funnit anledning till anmärkning, beslöt Utskottet hemställa,

att Stadsfullmäktige ville lägga redovisningen med godkännande till handlingarne samt medgifva, att redovisade beloppet må ur Drätselkammarens räkenskaper afföras.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

23. Herrar Clarholms och Dahlmans särskilda motioner om tillsättande af en kommitté för utredning af frågan om Karlstads landsförsamlings införlifvande med staden.

Till Herrar Stadsfullmäktige.

Då det å ena sidan synes mig vara alldeles uppenbart att ett införlifvande af landsförsamlingen i dess helhet med staden förr eller senare måste blifva en nödvändighet och då det å andra sidan torde vara både opraktiskt och för staden oekonomiskt att detta, såsom hittills, sker med ett mindre område åt gången, får jag härmed vördsamt hemställa att herrar Stadsfullmäktige måtte besluta att tillsätta en kommitté af fem personer med uppdrag att utreda frågan om landsförsamlingens införlifvande med staden och lämpligaste sättet härför, samt att ett förslagsanslag af 250 kr. ställes till nämnda kommittés förfogande.

Karlstad den 29 Okt. 1910.

PER CLARHOLM.

Till Herrar Stadsfullmäktige.

I anslutning till den af Doktor P. Clarholm väckta motionen om tillsättande af en kommitté för att utreda frågan om Karlstads landsförsamlings införlifvande med staden får undertecknad hemställa, att Herrar Stadsfullmäktige måtte besluta ingå till Konungens Befallningshafvande i länet med anhållan om tillsättande af en kommitté, bestående af en af Konungens Befallningshafvande utsedd opartisk ordförande och ombud valda till lika antal från staden och landsförsamlingen, med uppdrag att utreda frågan om hela landsförsamlingens införlifvande med staden.

Karlstad den 17 november 1910.

AXEL DAHLMAN.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 30 januari 1911.

§ 10.

Uppå remiss från Stadsfullmäktige hade Drätselkammaren att yttra sig öfver Herrar Clarholms och Dahlmans särskilda motioner om tillsättande af en kommitté för utredning af frågan om Karlstads landsförsamlings införlifvande med staden.

Då Drätselkammaren ansåg det lämpligt om ett samarbete mellan staden och landsförsamlingen kunde komma till stånd, beslöt kammaren, i likhet med hvad som skett i andra städer, föreslå Stadsfullmäktige besluta

att ingå till Konungens Befallningshafvande i länet med anhållan att Konungens Befallningshafvande ville till Karlstads landsförsamling aflåta framställning, att församlingen ville utse fyra ombud med uppdrag att gemensamt med lika många ombud från Karlstads stad dels utreda möjligheten och lämpligheten af att Karlstads landsförsamling i sin helhet införlifvades med Karlstads stad, dels ock afgifva förslag i ämnet;

att därjämte hos Konungens Befallningshafvande anhålla, att därest ombud för nämnda ändamål utsåges, ordförande i den kommitté, som alltså komme till stånd, måtte af Konungens Befallningshafvande förordnas;

samt att för stadens del förklara sig beredde, för den händelse Stadsfullmäktiges hemställan af Konungens Befallningshafvande gillades, att för ändamålet utse ombud med nyss nämnda uppdrag och att därför anvisa erforderliga medel.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 6 mars 1911.

§ 32.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att afgifva yttrande i anledning af Herrar Clarholms och Dahlmans särskilda motioner om tillsättande af en kommitté för utredning af frågan om Karlstads landsförsamlings införlifvande med staden.

Herr Clarholm hade i sin motion föreslagit, att den ifrågasatta kommittén skulle bestå af fem utaf Stadsfullmäktige utsedde personer, under det Herr Dahl-

man för sin del hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta ingå till Konungens Befallningshafvande i länet med anhållan om tillsättande af en kommitté, bestående af en af Konungens Befallningshafvande utsedd opartisk ordförande och ombud valda till lika antal från staden och landsförsamlingen.

Uti infordradt yttrande hade Drättselkammaren uttalat lämpligheten af, att ett samarbete mellan staden och landsförsamlingen kunde komma till stånd för utredningen af förevarande fråga, och hade Kammaren fördenskull föreslagit, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att ingå till Konungens Befallningshafvande i länet med anhållan, att Konungens Befallningshafvande ville till Karlstads landsförsamling aflåta framställning, att församlingen måtte utse fyra ombud med uppdrag att gemensamt med lika många ombud från Karlstads stad dels utreda möjligheten och lämpligheten af att Karlstads landsförsamling i sin helhet införlivades med Karlstads stad, dels ock afgifva förslag i ämnet;

att därjämte hos Konungens Befallningshafvande anhålla, att därest ombud för nämnda ändamål utsåges, ordförande i den kommitté, som alltså komme till stånd, måtte af Konungens Befallningshafvande förordnas,

samt att för stadens del förklara sig beredda, för den händelse Stadsfullmäktiges hemställan af Konungens Befallningshafvande gillades, att för ändamålet utse ombud med nyss nämnda uppdrag och att därför anvisa erforderliga medel.

Beredningsutskottet ville för sin del ansluta sig till hvad Drättselkammaren i ärendet anført och föreslagit, och beslöt Utskottet fördenskull hemställa, att Stadsfullmäktige måtte bifalla, hvad Drättselkammaren i ärendet föreslagit.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

Karlstad 1911
Karlstads-Tidn. A.-B.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1911.

Den 20 April.

N:o 5.

24. Särskilda kommitterades förslag till utlåtande rörande ifrågasatt om- arbetning af gällande kommunalförordning för stad.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

De af Herrar Stadsfullmäktige utsedda kommitterade för afgifvande af förslag till utlåtande rörande en ifrågasatt omarbetning af gällande kommunalförordning för stad få härmed afgifva följande yttrande.

Den ifrågasatta omarbetningen af kommunalförordningen för stad afser införandet af förändrade bestämmelser *dels* angående Magistratens ställning till den kommunala förvaltningen såtillvida, att Magistratens funktion som stadens styrelse skulle upphöra, liksom äfven dess befattning med stadens drätsel, uppbörd och redovisning äfvensom med de kommunala tjänstemännens tillsättning, *dels* angående införande af större enhetlighet i kommunalförvaltningen *och dels* angående utgifts- och inkomststatens karakter att utgöra en bindande norm för finansförvaltningen, exempelvis genom införande af uttryckligt förbud för utgifters verkställande utan sanktion i budgeten, äfvensom i fråga om sättet för revision af stadens styrelsers förvaltning och räkenskaper.

Hvad härvid först beträffar Magistratens funktioner som stadens styrelse hafva dessa mer och mer öfvergått till att blifva af rent formell natur.

Enligt gällande bestämmelser i nådiga förordningen om kommunalstyrelse i stad den 21 mars 1862 äger Magistraten att vaka däröfver, att de af allmänna rådstugan eller stadsfullmäktige lagenligt fattade beslut bringas till verkställighet af de för särskilda ändamål eller bestyr tillsatta styrelser eller personer, som därmed böra taga befattning, äfvensom att den åt staden donerade fasta egendom och de staden förunnade inkomstgifvande rättigheter varda till bestämda ändamål behörigen använda.

Rörande verkställigheten af Stadsfullmäktiges beslut åligger det jämväl Magistraten att tillse, det dessa beslut ej äro stridande mot gällande författningar eller särskilda föreskrifter.

I fråga om Magistratens nu angifna funktioner vilja kommitterade framhålla, att den Magistraten åliggande skyldigheten att verkställa Stadsfullmäktiges beslut utan olägenhet kan öfverflyttas på annan myndighet, hvilket äfven torde gälla beträffande öfvervakandet af den till staden donerade fasta egendom och de staden förunnade rättigheter.

Vid verkställigheten af Stadsfullmäktiges beslut har Magistraten visserligen en viss pröfningsrätt beträffande besluten, men då denna pröfningsrätt uteslutande är af formell natur samt tillräcklig kontroll i fråga om lagligheten af besluten ligger i rätten att genom öfverklagande få desamma vederbörligen pröfvade, synes någon olägenhet ej heller från denna synpunkt föreligga för att Magistratens befattning med verkställigheten af Stadsfullmäktiges beslut skulle upphöra.

Ehuru kommitterade sålunda anse, att några olägenheter ej äro att befara, därest Magistratens ifrågavarande funktioner upphöra, kunna kommitterade dock å andra sidan ej finna, att några särskilda skäl tala för önskvärdheten af en sådan reform.

Det torde nämligen ej kunna påstås, att Magistratens befattning med verkställigheten af Stadsfullmäktiges beslut visat sig hinderlig för den kommunala förvaltningen, och då densamma för Magistraten själf ej torde vara i vidare mån betungande, kunna kommitterade ej finna, att några särskilda fördelar skulle vinnas genom reformens genomförande.

Kommitterade vilja fördenskull såsom sin mening i denna fråga uttala, det kommitterade visserligen anse, att Magistratens funktion som stadens styrelse och dess befattning med verkställigheten af Stadsfullmäktiges beslut utan olägenhet kan upphöra, men att några särskilda skäl för önskvärdheten af reformen ej förefinnas.

Hvad härefter angår Magistratens befattning med stadens drätsel, uppbörd och redovisning äfvensom med de kommunala tjänstemännens tillsättning har ifrågasatts, att dessa Magistraten enligt kommunalförordningen för stad åliggande funktioner i hvarje fall, oberoende af frågan om Magistratens kommunala befogenhet i öfrigt, skulle upphöra.

Magistratens åligganden i dessa hänseenden äro hufvudsakligen att uppgöra stadens utgifts- och inkomstförslag, att upprätta vederbörlig debiterings- och uppbördslängd samt att leda revisionen af stadens räkenskaper, hvarjämte Magistraten jämväl har att tillsätta de vid stadens förvaltning anställda tjänstemän och betjante, såvidt ej särskilda författningar eller reglementen annorlunda stadga.

Befattningen med utgifts- och inkomststatens uppgörande är af rent formell natur, då Magistraten i regel endast har att sammanställa de särskilda styrelsernas

specialförslag öfver utgifter och inkomster samt öfverlämna det sålunda uppgjorda förslaget till Stadsfullmäktige.

Upprättandet af debiterings- och uppbördslängden torde i de flesta fall hafva öfverflyttats på Drätselkammaren.

Magistratens åliggande beträffande revisionen inskränker sig till att Magistraten från Drätselkammaren och vederbörande styrelser mottager räkenskaperna, öfverlämnar dessa till revisorerna, mottager revisionsberättelsen, sedan revisionen verkstälts, infordrar, därest anmärkningar framstälts, vederbörandes förklaringar samt öfversänder berättelsen jämte de eventuellt inkomna förklaringarna till Stadsfullmäktige, — allt åtgöranden af uteslutande formell art.

Hvad till sist angår Magistratens befattning med tillsättningen af de kommunala tjänstemännen har denna funktion i fråga om de tjänstemän, som aflönas af staden och som endast hafva att skaffa med stadens förvaltning, i praxis nästan helt och hållet upphört.

Då af det sagda framgår, att Magistratens befogenheter i nu nämnda frågor, i den mån de faktiskt utövas af Magistraten, äro af jämförelsevis ringa betydelse, och då det måste anses vara en fördel, att författningen bringas till en lydelse, som öfverensstämmer med rådande praxis, synes det kommitterade riktigast, att Magistratens befattning med stadens drät:el, uppbörd och redovisning äfvensom med de kommunala tjänstemännens tillsättning i hvarje fall helt och hållet upphör, och vilja fördenskull kommitterade uttala sin anslutning till förslaget om denna reforms genomförande.

Den andra af de större hufvudfrågor, på hvilka den ifrågasatta omarbetningen af kommunalförordningen för stad riktat sig, är införandet af större enhetlighet i kommunalförvaltningen.

Utvecklingen af den kommunala förvaltningen i städerna har ledt till en jämförelsevis stark decentralisation af förvaltningen på särskilda styrelser.

Gifvetvis har ock denna decentralisation sina stora fördelar.

De olikartade områdena för den kommunala verksamheten kunna helt naturligt i de särskilda styrelserna få en mera speciellt sakkunnig och intresserad ledning än vid förvaltningens sammanförande på en enda myndighet, liksom det ock är tydligt, att arbetets begränsning på särskilda verksamhetsområden gör det möjligt för enskilda att utan aflöning ägna sin tid åt kommunala uppgifter af ifrågasvarande slag.

Härtill kommer ock att ett större antal af stadsfullmäktiges ledamöter på detta sätt kunna tagas i användning för allmänna värf, hvilket måste anses vara af vikt för bibringandet af vana och säkerhet vid fattandet af beslut.

Dessa decentralisationens fördelar utesluta dock icke, att man måste anse en

viss, förnuftigt afvägd centralisation af den kommunala förvaltningen önskvärd och nyttig.

Uppenbarligen måste det nämligen vara af stor vikt, att en myndighet eller person, hvilketdera man nu väljer, har möjlighet att öfverskåda de särskilda grenarne af förvaltningen samt rätt och skyldighet att söka åvägabringa planmessighet och likformighet inom de olika verksamhetsområdena i den mån sådant är möjligt.

Med hänsyn till de fördelar, som decentralisationen i vissa afseenden onekligen medför, och hvilka särskildt göra sig gällande i mindre städer, torde dock, enligt kommitterades förmenande, den ifrågasatta centralisationen böra inskränkas till att omfatta endast den ekonomiska förvaltningens olika grenar.

Otvifvelaktigt måste en stor trygghet och säkerhet ligga uti, att en central myndighet hede befogenhet att ständigt med uppmärksamhet följa samt öfvervaka och kontrollera den ekonomiska förvaltningen inom de särskilda styrelserna äfvensom ägde tillfälle att bedöma de särskilda förvaltningsåtgärdernas inverkan i ekonomiskt hänseende på stadens finansiella ställning i dess helhet.

Angående organisationen af denna myndighet eller gränserna för dess befogenhet hafva kommitterade ej ansett sig böra framställa något förslag, utan vilja kommitterade endast i allmänhet uttala önskvärdheten af en centralisering af den ekonomiska förvaltningens olika grenar genom inrättandet af en central kommunal myndighet med en viss befogenhet i fråga om öfvervakandet af stadens ekonomi.

Dock kunna kommitterade ej finna lämpligt, att denna centralisering sträcker sig jämväl till bokföringen och kassaförvaltningen inom de olika förvaltningsgrenarne, då det endast med svårighet låter sig göra att anordna enahanda bokföring för så vidt skilda verksamhetsområden samt gemensam kassaförvaltning skulle leda till praktiska olägenheter.

Hvad härefter angår de ifrågasatta reformerna i fråga om utgifts- och inkomststatens behandling samt beträffande revisionen af stadens styrelserns räkenskaper och förvaltning är det gifvetvis af synnerligt stor betydelse, att budgeten uppgöres med så stor omsorg och noggrannhet, att den kan blifva ett verkligt uttryck för den finansiella ställningen för det år, den afser.

Visserligen är det i praktiken otänkbart, att alla utgifter för ett följande år kunna med säkerhet förutses vid budgetens uppgörande, men för vinnande af säkerhet och trygghet i stadens finansiella förhållanden, synes det kommitterade önskvärdt, att utgifts- och inkomststatens karakter att utgöra en bindande norm för finansförvaltningen kunde uttyckligen fastslås i kommunalförordningen.

Däremot anse kommitterade några förändrade bestämmelser i fråga om sättet för verkställande af revision af stadens styrelserns förvaltning och räkenskaper ej vara af behovet påkallade, då intet hinder förefinnes för att, såsom här i staden

skett, på grundvalen af nu gällande bestämmelser ordna denna angelägenhet på ett tillfredsställande sätt.

Förutom ofvan angifna reformer i kommunalförordningen hafva äfven ifrågasatts förändrade bestämmelser i samma förordning i vissa andra hänseenden.

Sälunda har framkastats tanken på införande af särskilda föreskrifter i syfte att, exempelvis genom en mera utsträckt offentlighet, underlätta Stadsfullmäktiges tillsyn öfver de särskilda styrelsernas förvaltning.

I denna fråga hafva dock kommitterade ej funnit några förändrade bestämmelser vara af nöden, särskildt som man i allmänhet kan antaga, att någon medlem af hvarje styrelse tillika är ledamot af Stadsfullmäktige och sålunda där har tillfälle att lämna de besked angående styrelsens förvaltningsåtgärder, som Stadsfullmäktige tilläfventyrs önska erhålla.

Vidare har ifrågasatts lämpligheten af att tillerkänna medlemmarne i de särskilda styrelserna arvoden för deras arbete äfvensom behofvet af förändrade bestämmelser om kommunala tjänstemäns och redovisningsskyldiges valbarhet till Stadsfullmäktige, men hafva kommitterade för sin del ej funnit lämpligt att tillerkänna arvoden för uppdrag af ifrågavarande slag och ej heller ansett några förändringar i gällande författning i fråga om valbarheten till Stadsfullmäktige i ofvannämnda hänseende vara af behofvet påkallade.

Däremot vilja kommitterade uttala önskvärdheten af att i kommunalförordningen införas bestämmelser

dels om rätt att väcka motion hos Stadsfullmäktige emellan Stadsfullmäktiges sammanträden, och

dels om rätt för Stadsfullmäktiges ordförande att emellan sammanträdena besluta om remiss af inkomna ärenden, som äro af brådskande natur.

Därjämte synes det kommitterade lämpligt att föreskriften om den offentliga uppläsningen af Stadsfullmäktiges protokoll upphäfves samt att tiden för besvärs anförande bestämmes att taga sin början från en behörigen kungjord justeringsdag.

Hvad till sist angår frågan, huruvida några af de sålunda ifrågasatta reformerna borde göras beroende af respektive stads storlek och sålunda införas obligatoriskt först för samhällen med ett visst invånareantal, få kommitterade såsom sin mening uttala, att med hänsyn till de väsentligt olikartade förhållandena i större och i mindre städer, de ifrågasatta reformerna rörande Magistratens ställning till den kommunala förvaltningen samt angående centralisation af förvaltningen böra, därest de varda genomförda, göras beroende af stads storlek samt sålunda obligatoriskt införas först för samhällen af visst invånareantal.

Med öfverlämnande af sitt sålunda afgifna yttrande få kommitterade hemställa, att Herrar Stadsfullmäktige måtte såsom affordradt ntlåtande öfver den ifrågasatta

omarbetningen af kommunalförordningen för stad ansluta sig till hvad af kommitterade i sådant hänseende här ofvan anförts.

Karlstad den 6 december 1910.

Å kommitterades vägnar:

K. J. LINDHOLM.

Ivan Fr. Regner.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drättselkammaren i Karlstad den 27 Mars 1911.

§ 2.

Uppå remiss från Stadsfullmäktige hade Drättselkammaren att afgifva yttrande öfver ett af särskilda kommitterade afgifvet förslag till utlåtande rörande ifrågasatt omarbetning af gällande kommunalförordning för stad.

Sedan ärendet cirkulerat bland Drättselkammarens Herrar ledamöter beslöt nu Kammaren tillstyrka Stadsfullmäktige besluta att såsom affordradt utlåtande ansluta sig till kommitterades förslag.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Herrar Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 7 april 1911.

§ 34.

Uti till Stadstullmäktiges Herr Ordförande afåten skrifvelse hade Styrelsen för Svenska Stadsförbundet anhållit om Herr Ordförandens medverkan till att ett uttalande af Stadstullmäktige lämnades angående ifrågasatt omarbetning af nu gällande kommunalförordning för stad.

I anledning häraf hade Stadstullmäktige, på Herr Ordförandens framställning, utsett särskilda kommitterade med uppdrag att afgifva förslag till det sålunda begärda uttalandet, och hade därefter dylikt förslag af kommitterade uppgjorts och till Stadstullmäktige ingifvits.

Sedan Drättselkammaren häröfver afgifvit infordradt utlåtande, hade nu Beredningsutskottet uppå remiss att yttra sig i ärendet.

Efter handlingarnes föredragning och hållen öfverläggning beslöt Beredningsutskottet hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte såsom begärdt uttalande öfver den ifrågasatta omarbetningen af gällande kommunalförordning för stad ansluta sig till hvad Kommitterade i sitt ofvan omförmälda förslag i sådant hänseende anfört.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

25. Beredningsutskottets utlåtande angående fördelning af Mellqvistska Studiestipendiet.

Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 7 april 1911.

§ 35.

Sedan inom föreskrifven tid ansökningar till Mellqvists stipendium för goda framsteg i studier till Stadsfullmäktige inkommit från studerandena Ernst Nygren, Otto Ragnar Ekman, Ernst Gunnar Lindblom, Einar Bergqvist och Holger Hvidt-Andersén, så hade uppå remiss Beredningsutskottet att afgifva förslag till stipendiets fördelning.

Vid ansökningshandlingarnes föredragning fann Utskottet sökanden Hvidt-Andersén icke hafva styrkt sig vara född och uppfödd här i staden, hvadan han med hänsyn till donationsbrevets bestämmelser icke torde kunna ifrågakomma till stipendiets erhållande.

Då öfriga sökandena syntes i lika mån berättigade till stipendiets åtnjutande, beslöt Utskottet hemställa,

att en hvar af sökandena Ernst Nygren, Otto Ragnar Ekman, Ernst Gunnar Lindblom och Einar Bergqvist måtte af nu tillgängliga räntan å Mellqvistska stipendiefonden för goda framsteg i studier, hvilken ränta

uppginge till 412 kronor 92 öre, erhålla ett belopp af 103 kronor 23 öre.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

26. Drätselkammarens framställning angående inköp för stadens räkning af ägofigurerna N:ris 74—79 i Sundstad.

Remitteras till Beredningsutskottet.

Karlstad den 30 Mars 1911.

AXEL DAHLMAN.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 27 februari 1911.

§ 2.

Från Värmlands enskilda bank hade till Drätselkammaren inkommit ett så lydande erbjudande till staden att inköpa ägofigurerna N:ris 74, 75, 76, 77, 78 och 79 i Sundstad:

Till Drätselkammaren i Karlstad.

Wermlands Enskilda Bank, som till skyddande af sin intecknade fordran nödgats å exekutiv auktion inköpa kvarnägaren E. J. Skogströms konkursbo tillhöriga fastigheten ägofigurerna N:ris 74, 75, 76, 77, 78 och 79 i Sundstad å Karlstads stads område, enligt nya jordeboken, vill härmed hembjuda sagda fastighet till staden för samma köpeskilling som banken för fastigheten gifvit eller trettiofem tusen (35,000) kronor.

Banken anser sig böra göra staden detta erbjudande, enär det ej kan anses annat än för staden fördelaktigt att förvärfva ifrågavarande betydliga, till bebyggande lämpliga område för att där kunna efter sina önskingar och utan mer eller mindre besvärliga och kostsamma öfverenskommelser med enskilda jordägare genomföra lämplig reglering och andra för ett planmässigt bebyggande nödiga åtgärder. Själf kan banken, som enligt lag är skyldig att, så snart det kan ske utan förlust, afyttra fastigheten, näppeligen inlåta sig på några åtgärder i ifråga-

komna syftemål, utan torde nödgas försälja fastigheten i befintligt skick till hugad spekulant. Då banken nu innan den vidtager några åtgärder för sådan försäljning, och utan att söka vinna högre försäljningspris än inköpspriset, hembjuder fastigheten till staden, sker detta i hopp att därigenom bereda staden en ej oväsentlig fördel.

Fastighetens areal är, enligt utmätningmannens värderingsinstrument, 7 hektar 5 ar 75 ⁴/₁₀ kvadratmeter eller 800,607 kvadratfot, hvadan priset per kvadratfot skulle blifva mindre än 4 ¹/₂ öre, hvilket pris måste anses mycket lågt.

Beträffande fastighetens beskaffenhet i öfrigt vill banken åberopa nyssnämnda värderingsinstrument, enligt hvilket åbyggnaderna utgöras af:

1) ett boningshus af plank, på stenfot, under tak af asfaltpapp, innehållande en lägenhet om tre rum med förstuga samt kök och bakugn, samt på vinden två rum och kök;

2) en uthusbyggnad af stolpvirke och bräder under tak af dels tegel och dels spån, inredt till tre stallpiltor, ladugård för sex nötkreatur, två logar med tillhörande lador, en vagnsbod, ett redskapsskjul, två vedbodas samt asträden;

3) ett sädesmagasin af stolpvirke i två våningar utom källare, på stenfot under tak af asfaltpapp; vid södra gafveln ett hönshus af stolpvirke under papp-tak, med tillhörande hönsgård.

Boningshuset och magasinet äro i godt skick och egendomen väl häfdad, öfver densamma är framdragen en elektrisk kraftledning, hvarför till jordägaren utgår en ersättning af 270 kronor årligen.

Karlstad den 12 januari 1911.

Wermlands Enskilda Bank:

A. SANDWALL.

Th. Pettersson.

Arrendet år 1910

för fastigheten utgjorde 310 kronor jämte husröteersättning, att gäldas af arrendatorn, 25 kronor, hvarifrån afgick värdet af 8 famnar ved, som arrendatorn enligt kontraktet ägde bekomma från ägaren.

Därjämte hade banken uti en senare skrivelse till Drätselkammaren förklarat, att bankens erbjudande stode fast intill den 1 maj innevarande år.

Sedan Drätselkammaren verkställt besiktning å området i fråga, hade stadsbyggmästaren uppgjort ett förslag till tomlindelning för ägofigurerna för att utröna det antagliga förhållandet mellan blifvande tomter och gator, hvilket förslag nu af stadsbyggmästaren förelades kammaren.

Drätselkammaren tog nu frågan i öfvervägande; och då kammaren ansåg, att det erbjudna priset 35,000 kronor vore billigt och att staden borde taga till-

fället i akt, att för ett så lågt pris förvärfva ett så stort område, och då genom ett inköp af området skulle kunna förebyggas en oregelbunden bebyggnad af det samma, hvilket vore önskvärdt i synnerhet för de lägre belägna delarna af området, beslöt kammaren föreslå Stadsfullmäktige, att de måtte besluta att för 35,000 kronor af Värmlands enskilda bank inköpa ägofigurerna N:ris 74, 75, 76, 77, 78 och 79 i Sundstad.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 7 april 1911.

§ 36.

Sedan Värmlands Enskilda Bank till Drätselkammaren ingifvit erbjudande till staden att för en köpeskilling af 35,000 kronor inköpa ägofigurerna N:ris 74, 75, 76, 77, 78 och 79 i Sundstad, hade Drätselkammaren uti hos Stadsfullmäktige gjord framställning hemställt, att Stadsfullmäktige måtte, med antagande af det gjorda anbudet, besluta att för 35,000 kronor af Värmlands Enskilda Bank inköpa oförmälda område.

Uti detta ärende hade Beredningsutskottet, uppå remiss, att nu afgifva utlåtande.

I likhet med Drätselkammaren ansåge visserligen Utskottet, att det erbjudna priset för området i fråga vore billigt, men då det i allt fall här gällde en utgift för staden af 35,000 kronor, som ej syntes vara oundgängligen af behofvet påkallad, kunde Utskottet likväl, med hänsyn till stadens finansiella ställning och då någon mot köpesumman svarande afkastning af området ej kunde på lång tid vara att påräkna, för sin del icke biträda Drätselkammarens förslag om inköp för stadens räkning af ifrågavarande område.

Utskottet beslöt fördenskill hemställa,

att Drätselkammarens förevarande framställning om inköp af ägofigurerna N:ris 74, 75, 76, 77, 78 och 79 i Sundstad icke måtte till någon Stadsfullmäktiges vidare åtgärd föranleda.

Mot Utskottets beslut i denna fråga reserverade sig Herrar Berg och Clarholm, hvilka ansågo, att Drätselkammarens förslag bort af Utskottet tillstyrkas.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

27. Drätselkammarens framställning i fråga om upphörande af stadens skyldighet att hålla järnvåg.

Utdrag af protokollet, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 4 november 1910.

§ 2.

Beslöt Drätselkammaren hemställa hos Herrar Stadsfullmäktige, att de ville ingå till Kungl. Maj:t med underdånig framställning, att stadens skyldighet att hålla järnvåg måtte få upphöra. Järnvågen vore numera alldeles obehöflig och hade på omkring 30 år ej användts till sitt ändamål. Dessutom vore den bristfällig och tarfvade reparation, och platsen, där den vore belägen, behöfde tagas i anspråk för annat ändamål. Då vågmästaren nu aflidit, fann Drätselkammaren tiden vara lämplig att söka befria staden från nämnda skyldighet, och hade ej heller i staten för nästa år upptagits något anslag till vågmästarens aflöning,

I sammanhang härmed ansåg Drätselkammaren, att det kunde ifrågasättas, huruvida ej äfven anslaget till järndragareåldermannen kunde indragas.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Hamnstyrelsen i Karlstad den 30 November 1910.

§ 117.

Jämte utdrag av protokollet för den 17 November 1910 § 187 hade herrar Stadsfullmäktige till Hamnstyrelsen för yttrandes afgifvande översänt ett av Drätselkammaren väckt förslag, att herrar Fullmäktige måtte ingå till Kungl. Majst. med framställning om att stadens skyldighet att hålla järnvåg måtte få upphöra.

Efter överläggning beslöt Styrelsen tillstyrka förslaget.

In fidem.

IWAR OLSSON.

Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 7 april 1911.

§ 37.

Hos Stadsfullmäktige hade Drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta ingå till Kungl. Maj:t med underdånig framställning, att stadens skyldighet att hålla järnvåg måtte få upphöra, hvarjämte Drätselkammaren jämväl ifrågasatt, huruvida ej äfven anslaget till järndragareåldermannen kunde indragas

Uti detta ärende hade Hamnstyrelsen afgifvit tillstyrkande utlåtande, och hade Beredningsutskottet uppå remiss att nu yttra sig i frågan.

Utskottet instämde till alla delar uti hvad Drätselkammaren anført angående lämpligheten af, att stadens skyldighet att hålla järnvåg finge upphöra, och ansåge Utskottet jämväl, att då järnvågen ej vidare användes för sitt ändamål, något anslag till järndragareåldermannen ej behöfde ifrågakomma.

Utskottet hemställde fördenskull,

att Stadsfullmäktige måtte besluta att hos Kungl. Maj:t göra underdånig framställning angående upphörande af stadens skyldighet att hålla järnvåg, samt att denna framställning måtte affattas sålunda:

“Till Konungen.

Stadsfullmäktige i Karlstad få härigenom i underdånighet anhålla, att den Karlstads stad åliggande skyldighet att hålla järnvåg måtte få upphöra.

Såsom skäl för denna sin framställning få Stadsfullmäktige underdånigst framhålla, att den här befintliga järnvågen numera är helt och hållet obehöflig, hvilket torde framgå af den omständigheten, att järnvågen under en tid af omkring 30 år tillbaka ej varit tagen i bruk. Härtill kommer, att platsen för järnvågen behöfver af staden användas för andra ändamål äfvensom att vågen är synnerligen bristfällig.

Då vågmästaren nu aflidit, hafva Stadsfullmäktige ansett tiden vara lämplig för att söka befrielse från stadens skyldighet i detta hänseende, och få Stadsfullmäktige underdånigst anhålla, att Eders Kungl. Maj:t måtte, med hänsyn till de sålunda anförda omständigheterna, i nåder bifalla denna Stadsfullmäktiges framställning.

Underdånigst

•Å Karlstads Stadsfullmäktiges vägnar:“

att Stadsfullmäktige måtte uppdraga åt sin Herr Ordförande att, med kontrasignation af sekreteraren, å Stadsfullmäktiges vägnar under-teckna berörda framställning, samt

att Stadsfullmäktige tillika ville besluta, att anslaget till järndragare-äldermannen vid stadens järnvåg indrages.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

28. Styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning angående rättighet för styrelsen att i vissa fall afstänga vatten-, gas- och elektricitetsledningar.

Utdrag ur protokollet hos Karlstads Vatten- och Gasverksstyrelse den 19 december 1910.

§ 5.

På förekommen anledning beslöt Styrelsen hos Herrar Stadsfullmäktige anhålla om rättighet att hos vederbörande avstänga såväl vatten- som gas- och elektricitetsledningar i händelse av uteblifven betalning, även för de fall, då Styrelsens fordringar härledde sig från utförandet av enskilda arbeten, eller försäljning av verkets bi-produkter o. d.

Ur protokollet

JOHN RUNDGREN.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 20 februari 1911.

§ 4.

Uppå remiss från Stadsfullmäktige hade Drätselkammaren att yttra sig öfver Vatten- och Gasverksstyrelsens framställning angående rättighet att vid uteblifven betalning afstänga ledningar för vatten, gas och elektricitet; och beslöt Kammaren tillstyrka bifall till framställningen.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 7 april 1911.

§ 38.

På förekommen anledning hade Styrelsen för Vatten- och Gasverken hos Stadsfullmäktige anhållit om rättighet att hos vederbörande afstånga såväl vatten- som gas- och elektricitetsledningar i händelse af uteblifven betalning, äfven för de fall, då Styrelsens fordringar härledde sig från utförandet af enskilda arbeten, eller försäljning af verkets biprodukter och dylikt.

Sedan Drätselkammaren häröfver afgifvit tillstyrkande utlåtande, hade Beredningsutskottet, uppå remiss, att yttra sig i ärendet: Och beslöt nu Utskottet hemställa,

att Styrelsens för Vatten- och Gasverken förevarande framställning måtte af Stadsfullmäktige bifallas.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

29. Drätselkammarens framställning angående förlängning af strandskoningen vid Sundstalandet.

Utdrag av protokoll, hållet hos Hamnstyrelsen i Karlstad den 8 September 1910.

§ 94.

I fråga om den under sistlidne vinter för Drätselkammarens räkning utförda strandskoningen utmed en del av s. k. Sundstalandet anförde hamningenjören, att densamma vid nyligen företagen besiktning befunnit sig i orubbat skick och att en del av faschinernas pilkvistar slagit rötter och börjat växa, vadan det vore antagligt, att den till strandens skyddande vidtagna åtgärden med tiden skulle på ett utmärkt sätt fylla sitt ändamål.

Emellertid vore en strandsträcka närmast norr om den nu skyddade starkt påverkad av älvens åverkan, vadan fara vore, att om detta finge fortgå, älven komme att så småningom skära sig bakom strandskoningen och såmedelst ramponera densamma.

I anledning härav beslöt Hamnstyrelsen att fästa Drättselkammarens uppmärksamhet på förhållandet, samt tillika meddela, att de nu på en sträcka av 470 meter utförda skyddsanordningarna hava dragit en kostnad av kr. 5,938: 16, vadan av anslaget f. n. återstode kr. 3,461: 84.

In fidem.
IWAR OLSSON.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drättselkammaren i Karlstad den 7 Oktober 1910.

§ 8.

Sedan Hamnstyrelsen på grund af Herrar Stadsfullmäktiges beslut den 25 Oktober 1909 iåtit utföra strandskoning af Sundstalandet å en sträcka af 470 meters längd till skydd för stadens egen och landeriet Herrgårdens mark, hade Hamnstyrelsen vid sammanträde den 8 nästlidne September, enligt § 94 i dess protokoll, fäst Drättselkammarens uppmärksamhet därpå att strandsträckan närmast norr om den nu skyddade starkt påverkades af elfven, så att fara vore, om detta finge fortgå, att elfven så småningom komme att skära sig bakom strandskoningen och såmedelst ramponera densamma.

Efter det Stadsbyggmästaren i anledning häraf verkställt besiktning å platsen företogs nu ärendet till behandling, därvid Kammaren, som vidhölle sitt den 25 Maj förra året gjorda uttalande, att staden ej borde vidtaga några skyddsanordningar utanför annan ägares strand, ansåge lämpligt att till förebyggande af ytterligare skada å den staden tillhöriga strandsträckan vid Sundstad en spåntpålning anbringades i nordligaste delen af den nu befintliga strandskoningen, gående i sned vinkel mot denna inåt på stadens mark cirka 50 meter. För att göra denna spåntpålning mera effektiv och motståndskraftig kunde framför densamma fyllas med faschiner och sten.

På grund häraf beslöt Kammaren hemställa till Hamnstyrelsen att Styrelsen ville låta upprätta och till Kammaren inkomma med kostnadsförslag å en dylik spåntpålning eller annan anordning, som Styrelsen kunde finna lämplig utan att annans mark för ändamålet behöfde tagas i anspråk.

Som ofvan.

In fidem:
PONTUS BLOMBERG.

Rätt utdraget betygar
GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Hamnstyrelsen
i Karlstad den 20 december 1910.*

§ 132.

Såsom finnes antecknat under § 94, hade Hamnstyrelsen fäst Drätselkammarens uppmärksamhet på behovet av att vidtaga ytterligare åtgärder för skyddande av stadens strand vid Sundstadlandet, och hade på grund härav Kammaren genom utdrag av sitt protokoll den 7 sistlidne Oktober hemställt, att Styrelsen ville låta upprätta och till Kammaren inkomma med kostnadsförslag å en, på sätt protokollet närmare angav, anbrakt spåntpålning eller annan anordning, som Styrelsen kunde finna lämplig, utan att annans mark behövde för ändamålet tagas i anspråk.

I anledning härav hade hamningenjören uppgjort alternativa kostnadsförslag, slutande på respektive 1,000 och 2,800 kronor. Alt. I avsåg 60 meters förlängning norr ut av den senast utförda strandskoningen och Alt. II avsåg anläggning av sådan spåntpålning, som Drätselkammaren föreslagit.

Efter handlingarnas föredragning och hållen överläggning ville Styrelsen såsom sin åsikt främhålla, att innan den av Drätselkammaren föreslagna anordningen komme att verka, så hade helt säkert icke blott c:a 35 meter av stadens strand spolierats utan även den norr därom belägna marken lidit än större skada, varför Alt. I såsom varande billigare och mera effektivt voré att förorda. Den omständigheten att annans mark härvid komme att tagas i anspråk, syntes Styrelsen ej böra utgöra något hinder, då ändamålet ytterst vore att skydda stadens egen strand. Att anordningen samtidigt lämnade skydd för mark, som ej tillhörde staden, kunde ej utgöra skäl för andra strandägare att göra anspråk på enahanda förmån.

In fidem..

IWAR OLSSON.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 30 januari 1911.

§ 16.

Sedan Drätselkammaren på sätt § 8 i dess protokoll för den 7 oktober 1910 utvisade, uppdragit åt Hamnstyrelsen att för skyddande af stadens strand vid Sundstadlandet upprätta och till Kammaren inkomma med kostnadsförslag å spåntpålning eller annan anordning som Styrelsen kunde finna lämplig, hade Hamnstyrelsen låtit uppgöra alternativa kostnadsförslag, slutande på respektive 1,000

och 2,800 kronor, hvaraf alt. I afsåg 60 meters förlängning norrut af den senast utförda strandskoningen och alt. II afsåg sådan spåntpålning, som Drätselkammaren föreslagit, och hade Hamnstyrelsen därvid förordat alt. I såsom varande billigare och mera effektivt.

Sedan Drätselkammaren därefter uppdragit åt Stadsbyggmästaren att underhandla med öfriga strandägare, hvilka kunde af företaget beröras, i hvad mån de voro villiga att deltaga i kostnaderna därför samt utverka deras tillstånd till anläggningens utförande, meddelade nu Stadsbyggmästaren, att C. F. Stenström och C. J. Magnusson, hvilka voro de enda, hvilkas mark af företaget berördes, gifvit sitt medgifvande till arbetets utförande samt att Stenström förklarar sig villig att bidraga med 100 kronor kontant eller körslor till motsvarande värde och att Magnusson förklarar sig skola bidraga med 25 procent af de kostnader, som belöpte på den del af anläggningen, som berörde hans mark.

Drätselkammaren tog nu ärendet i öfvervägande och då anläggningens utförande i enlighet med alt. I af de uppgjorda kostnadsförslagen visade sig billigare och mera effektivt samt de strandägare, hvilkas mark af företaget berördes, förklarar sig villiga att bidraga till arbetets utförande och det af dem utlofvade bidraget, enligt hvad Drätselkammaren trodde sig veta, vore det högsta som kunde af dem utverkas, fann Drätselkammaren skäligt ingå till Stadsfullmäktige med framställning, att Stadsfullmäktige ville uppdraga åt Hamnstyrelsen att för skyddande af stadens strand vid Sundstadslandet utföra en 60 meters förlängning norrut af den senast utförda strandskoningen i enlighet med alt. I af de uppgjorda kostnadsförslagen och anvisa för ändamålet erforderligt belopp att utgå ur besparade medel af förut beviljad anslag för skyddsanordningar vid Sundstadslandet.

Som ofvan.

In fidem:
GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 7 april 1911.

§ 39.

Sedan Stadsfullmäktige vid sammanträde den 25 oktober 1909 beviljat ett förslagsanslag af 9,400 kronor för utförande genom Hamnstyrelsens försorg af strandskoning vid Sundstadslandet å en sträcka af 470 meter till skyddande af stadens egen äfvensom till landeriet Herrgården hörande mark, hade Hamnstyrelsen hos Drätselkammaren anmält, att berörda arbete dragit en kostnad af 5,938

kronor 16 öre äfvensom i sammanhang härmed fästat Kammarens uppmärksamhet på behovet af ytterligare åtgärder för skyddande af stadens strand vid Sundstadslandet å en sträcka närmast norr om den senast utförda strandskoningen.

Enligt Drätselkammarens därom framställda begäran hade Hamnstyrelsen där-
efter uppgjort och till Kammaren ingifvit förslag till de ytterligare skyddsanord-
ningar vid Sundstadslandet, som ansåges erforderliga, hvilket förslag innefattade
två alternativ, nämligen Alternativ I. som afsåge 60 meters förlängning norr ut
af den senast utförda strandskoningen för ett kostnadsbelopp af 1,000 kronor,
och Alternativ II, som afsåge af Drätselkammaren ifrågasatt spåntpålning för en
kostnadssumma af 2,800 kronor. Hamnstyrelsen hade för sin del förordat Alter-
nativ I såsom billigare och mera effektivt.

Som den ifrågasatta förlängningen af strandskoningen enligt Alternativ I skulle
beröra mark, tillhörig tvänne enskilda strandägare, hade Drätselkammaren vid
underhandlingar med dessa strandägare utverkat dels medgifvande till arbetets ut-
förande och dels bidrag till kostnaderna för detsamma.

Uti hos Stadsfullmäktige gjord framställning hade Drätselkammaren härefter
hemställt, att Stadsfullmäktige måtte uppdraga åt Hamnstyrelsen att för skyddande
af stadens strand vid Sundstadslandet utföra en 60 meters förlängning norrut af
den senast utförda strandskoningen därstädes i enlighet med Alternativ I af de af
Hamnstyrelsen uppgjorda kostnadsförslagen äfvensom anvisa för ändamålet erfor-
derligt belopp att utgå af besparade medel af förut beviljad anslag för strand-
skoning vid Sundstadslandet.

Uppå remiss hade nu Beredningsutskottet att häröfver afgifva yttrande, och
beslöt Utskottet hemställa,

att Drätselkammarens förevarande framställning måtte af Stadsfull-
mäktige bifallas.

In fidem :
IVAN FR. REGNER.

30. Drätselkammarens framställning om anslag till inköp af vågattiralj och möbler till tullkammarens behof.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 21 November 1910.

§ 17.

Från tullkammaren hade inkommit en så lydande skrifvelse:

Till Drätselkammaren i Karlstad.

Med anledning af bifogad afskrift af en rundskrifvelse hvori Kungl. Generaltullstyrelsen anmodar tullkammaren att inkomma med förslag till anordningar i och för tillfredsställande tillämpning af vikttullsatsen enligt den af riksdagen innevarande år antagna tulltaxan, och då denna utredning bör vara åtföljd af kostnadsförslag eller approximativ beräkning af de kostnader, som härigenom komma att åligga Karlstads kommun, så får tullkammaren, enär ärendet är af vikt och intresse för staden, hemställa huruvida Drätselkammaren ville för sin del föreslå en sakkunnig person att förhandla med tullkammaren vid uppgörande af kostnadsförslag.

Karlstads Tullkammare den 21 november 1910.

W. LÖFGREN.

E. GERELL.

Efter föredragning häraf jämte den därvid fogade rundskrifvelsen beslöt Drätselkammaren för sin del utse Stadsbyggmästaren, arkitekten C. Crispin att förhandla med tullkammaren vid uppgörande af ifrågavarande kostnadsförslag.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Rundskrifvelse.

Tillämpningen af den vid innevarande års Riksdag antagna tulltaxa, som skall träda i kraft den 1 december 1911, kräfver, bland annat, såsom ock tulltaxekommittén i sin motivering framhållit, större och bättre utrustade packhuslokaler, än som nu i allmänhet stå till tullverkets förfogande, samt särskilda anordningar för vägning af maskiner och därmed likställda artiklar, och förutsätter Styrelsen

att Ni redan ingått i undersökning angående hvilka åtgärder i berörda afseenden kunna vara erforderliga.

Hvad särskildt vägning af tyngre maskiner beträffar, innebär visserligen sista delen af Anm. I till afd. XIII A. ett medgifvande, att vikten må i vissa fall utrönas annorledes än genom omedelbar vägning, men detta medgifvande, som gifvetvis endast får tolkas såsom en eftergift i enstaka undantagsfall, utesluter ingalunda nödvändigheten af att tullförvaltningarna äro rustade med våganordningar, anpassade efter respektive tullplatsers olika behof med hänsyn till inporten af tyngre maskingods.

Styrelsen, som har att afgifva förslag till sådana jämkningar i nu fastställda bestämmelser beträffande viktullar å maskiner, som kunna finnas af behovet påkallade, får med anledning häraf anmoda Eder att efter sakkunniges hörande senast den sista nästkommande december inkomma med yttrande angående hvilka anordningar inom Edert packhusområde kunna anses erforderliga för en tillfredsställande tillämpning af viktullsatsen i den omfattning den vid innevarande års Riksdag antagna tulltaxa innebär, och bör yttrandet åtföljas af kostnadsförslag eller approximativ beräkning af de kostnader, som härigenom komma att åligga vederbörande kommuner. Stockholm den 17 november 1910.

STAFFAN CEDERSCHIÖLD.

Th. Caravetto.

Vidimeras:

HARRY WERNER.

EINAR STRANDBERG.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drättselkammaren i Karlstad den 20 Februari 1911.

§ 15.

Sedan tullkammaren i Karlstad anmodat Drättselkammaren att för sin del föreslå en sakkunnig person att förhandla med tullkammaren vid uppgörande af förslag å de kostnader, som genom tillämpning af viktullsatsen enligt den af riksdagen sistlidet år antagna tulltaxan komme att åligga Karlstads kommun samt efter det Drättselkammaren utsett stadsbyggmästaren att förhandla med tullkammaren vid uppgörandet af ifrågavarande förslag, så anmälde nu Stadsbyggmästaren, att han fullgjort detta uppdrag, samt ingaf ett upprättadt kostnadsförslag å vågattiralj och möbler m. m., hvilka för tillämpning af den nya tulltaxan blefve nödvändiga att för tullkammaren anskaffa, slutande detta kostnadsförslag å ett belopp af 1,903 kronor.

Efter öfverläggning beslöt Drätselkammaren ingå till Stadsfullmäktige med hemställan, att Fullmäktige ville anvisa medel till inköp af berörda vågattiralj och möbler för tullkammarens behof i enlighet med det uppgjorda kostnadsförslaget.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Kostnadsförslag
till vågattiralj och möbler m. m. till tullkammaren i Karlstad.

Vågattiralj.

1 stycke kranvåg om 15 tons bärkraft	615:—	
1 » decimalvåg om 1,250 kg. bärkraft	300:—	
1 » d:o » 750 »	200:—	
Kettingar till kranvågen	50:—	1,165:—

Inventarier.

a) tullkammaren:		
1 skrifbord af furu med hyllfack	110:—	
b) tullbehandlingslokalen:		
2 skrifbord (pulpeter)	250:—	
2 skrifstolar	30:—	
3 markiser	75:—	
3 jalousier	15:—	
c) tjänsterummet:		
1 skinnklädd soffa	150:—	
4 stolar med skinn	48:—	
1 tvättställ med skifva	60:—	738:—
		<u>738:—</u>
	S:a Kronor	1,903:—

Karlstad i stadsbyggmästarekontoret den 18 Februari 1911.

CARL CRISPIN.

Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 7 april 1911.

§ 10.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att afgifva utlåtande öfver Drätselkammarens framställning om anslag till inköp af vågattiralj och möbler för här-

varande tullkammares behof; Och beslöt Utskottet, med hänsyn till hvad Drätselkammaren i ärendet anført och i öfrigt däri förekommit, hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte, för inköp af vågattiralj och möbler för härvarande tullkammares behof i enlighet med af Stadsbyggmästaren C. Crispin upprättadt kostnadsförslag, anvisa ett belopp af 1,903 kronor, äfvensom bestämma, att sålunda beviljad belopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, skall anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

31. Magistratens skrifvelse med infordrande af Stadsfullmäktiges yttrande öfver Fredrik August Dahls ansökan angående utsträckning i tiden för utskänkning af vin och öl i sökandens automatkafé i huset N:o 16 vid Drottninggatan här i staden.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Bilagde, af Fredrik August Dahl gjorda ansökan öfverlemnas, under anhållan om Stadsfullmäktiges yttrande deröfver, som af Magistraten motses jemte remisshandlingarna åter. Karlstads rådhus den 27 Februari 1911.

På Magistratens vägnar:

CARL LIDBERG.

Resolution.

Till Konungens Befallningshafvande i Värmlands län.

Remitteras till magistraten i Karlstad som anmodas att med eget och stadsfullmäktiges här i staden yttranden i ärendet hit inkomma och remisshandlingarna därvid återställa.

Karlstad i landskansliet den 22 februari 1911.

GERH. DYRSSEN.

Georg Samuelson.

Undertecknad, som på grund af Konungens Befallningshafvandes resolution af den 31 December 1910 i huset N:o 16 vid Drottninggatan (staden 110) här i staden idkar automatkaférörelse jemte servering af vin och öl, får härmed vördsammt anhålla om tillstånd att få fortsätta nämnde rörelse till kl. 11 eftermiddagen.

Karlstad den 21 Februari 1911.

FREDRIK AUGUST DAHL.

Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 7 april 1911.

§ 41.

Konungens Befallningshafvande i länet hade infordrat Stadsfullmäktiges yttrande öfver en af Fredrik August Dahl till Konungens Befallningshafvande ingifven ansökan, däri sökanden, som i huset N:o 16 vid Drottninggatan här i staden idkade automatkaférörelse med servering af vin och öl, anhållit om tillstånd att få utöfva nämnda rörelse till kl. 11 eftermiddagen.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att i detta ärende afgifva yttrande, och då denna fråga nu företogs till behandling, anmälde Herr Ordföranden, att sökanden till Utskottet inkommit med en så lydande skrifvelse:

Till Beredningsutskottet i Karlstad.

Med anledning af att jag på Automaten Fenix härstädes sedan 1 Januari 1911 erhållit tillstånd att utskänka vin och öl till spisande gäster, har jag nu i ny ansökan till Kongl. Befh. anhållit om tillåtelse att bedrifva denna utskänkning till kl. 11 e. m. Enligt Kongl. Befh. resolution af den 5 Juni 1909 erhöll automaten tillstånd att hålla öppet till kl. 11 afton.

Allmänheten har nu alltså närmare 2 års vana att besöka Automaten mellan kl. 10 och 11 på aftonen och der intaga dels mat och smörgåsar, dels kaffe och läsa en tidning. Automaten tyckes icke blifva någon vidare ölkonsument, då der i medeltal säljes för kr. 6: — om dagen, motsvarande 30 halfvor öl, och vin säljes så godt som intet. Detta kan intygas från leverantörerna, om så erfordras.

Det torde alltså ingen fara förefinnas för missbruk af maldrycker vid Automaten, äfven om de få serveras till maten mellan kl. 10 och 11 afton. Men om Kongl. befh. dock ej skulle tillåta detta, anhålles vördsamt om tillstånd att fortfarande mellan kl. 10 och 11 på aftonen få hålla lokalen öppen för servering af varm mat, smörgåsar, kaffe och läskedrycker, emedan det skulle tillskynda

affären en kännbar förlust, om Automaten hädanefter skulle nödgas stänga kl. 10 och sålunda en af affärens bästa timmar gå förlorad.

Med vördsam anhållan att denna min ansökan måtte bifallas tecknar

Karlstad den 31 Mars 1911.

F. A. DAHL.

Då Utskottet ansåge någon utsträckning i tiden för utskänkning af vin och öl i sökandens automatkafé ej vara af behovet påkallad men däremot ej hade något att erinra mot sökandens i skrivelsen till Utskottet eventuellt framställda önskemål att få utöfva rörelsen i öfrigt till kl. 11 eftermiddagen, beslöt Utskottet hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte afstyrka Fredrik August Dahls förevarande ansökan om tillstånd att till kl. 11 eftermiddagen idka utskänkning af vin och öl i samband med sökandens automatkaférörelse i huset N:o 16 vid Drottninggatan, men samtidigt förklara sig ej hafva något att erinra emot, att nämnda rörelse, i hvad den ej afsåge utskänkning af vin och öl, finge af sökanden utöfvas till kl. 11 eftermiddagen.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

32. Herr Vendels motion angående bidrag från stadens sida till kostnaderna för revidering och komplettering af järnvägsförslaget Edebäck—Slättne samt om tillsättande af en kommitté för denna frågas behandling.

Remitteras till Drätselkammaren och Beredningsutskottet.

Karlstad den 9 April 1911.

AXEL DAHLMAN.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

I proposition av den 17 februari 1911 har K. M:t, för att underlätta åstadkommandet av bibanor i vissa delar av riket, föreslagit riksdagen att avsätta en fond till understödjande av nya, ännu ej påbörjade enskilda järnvägsanläggningar bl. a. i Värmlands län. Av denna proposition framgår, att bland de bibanor,

som järnvägsstyrelsen anser nödvändiga för ett tillgodoseende av dessa trakters kommunikationsbehov, även förekommer linjen Edebäck—Vingängsjön, för vilken linje som bekant ett förslag, dat. den 14 september 1897, finnes utarbetat av dåvarande t. f. distriktschefen C. H. Öhnell.

Då i dessa dagar med anledning av Kil—Torsbybanans tillkomst förslag framkommit om denna banas utsträckning till de av nämnda projekterade bana, Edebäck—Slättne, berörda trakterna, ett förslag, som varken i avseende på företagets bärighet eller orternas intressen för övrigt torde kunna mäta sig med det Öhnellska förslaget, och då vidare genom K. M:ts förutnämnda proposition utsikterna för en lösning av Klarälvdalens kommunikationsfråga blivit ljusare, anser jag tiden inne att på nytt upptaga frågan om Edebäck—Slättnelinjens förverkligande. Under hand har jag förnummit, att styrelsen för Uddeholms aktiebolag ställer sig välvillig gent emot tanken på frågans framförande, och jag tager även för givet, att förslaget om medverkan skall mötas med det livligaste intresse i de av denna projekterade linje berörda kommunerna, vilka ju hava den ojämförligt största fördelen av banans tillkomst.

Under sådana förhållanden anser jag mig även böra påkalla Stadsfullmäktiges i Karlstad biträde för frågans lösning. Visserligen måste man utgå ifrån, att staden icke kan komma att till någon huvudsaklig del bidra till banans förverkligande, men då staden alltid måste anses äga ett visst intresse däri, borde det ej kunna misstydvas, om staden jämte Uddeholms aktiebolag tager initiativ i denna fråga. Med hänsyn till den verksamhet, som utvecklas för det rivaliserande banförslaget, synes mig också nödigt, att saken från början behandlas skyndsamt, varvid jag särskilt tänkt mig, att kostnaderna för de förberedande undersökningarna skulle kunna förskottas av staden och Uddeholms aktiebolag mot en ersättning i aktier, därest banan kommer till stånd.

Jag tar mig därför friheten att föreslå:

att Stadsfullmäktige bevilja ett anslag av högst 5,000 kronor såsom bidrag till kostnaderna för en revidering och komplettering av redan föreliggande förslag till en bana Edebäck—Slättne, under förutsättning att Uddeholms aktiebolag bidrager med samma belopp, och att ersättning för summan sedan vid järnvägsbolagets eventuella bildning erhålles i aktier i bolaget;

att Stadsfullmäktige behagade utse en kommitté av tre personer med två suppleantor att jämte ett lika antal kommitterade, utsedde av Uddeholms aktiebolag, taga frågan om hand, med uppdrag åt dessa kommitterade att inbjuda de av förslaget berörda kommunerna att utse ett lämpligt antal representanter till kommitténs förstärkning.

Karlstad den 9 april 1911.

VALDEMAR VENDEL.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 10 April 1911.

§ 2.

Uti en hos Stadsfullmäktige väckt motion hade Herr V. Vendel föreslagit att Stadsfullmäktige måtte bevilja ett anslag af högst 5,000 kronor såsom bidrag till kostnaderna för en revidering och komplettering af redan föreliggande förslag till en bana Edebäck--Slättne under förutsättning att Uddeholms aktiebolag bidroge med samma belopp och att ersättning för summan sedan vid järnvägsbolagets eventuella bildning erhöles i aktier i bolaget, samt att Stadsfullmäktige ville utse en kommitté af tre personer med två suppleanter att jämte ett lika antal kommitterade, utsedda af Uddeholms aktiebolag, taga frågan om hand med uppdrag åt dessa kommitterade att inbjuda de af förslaget berörda kommunerna att utse ett lämpligt antal representanter till kommitténs förstärkning.

Drätselkammaren, som uppå remiss hade att yttra sig i ärendet, beslöt tillstyrka bifall till motionen.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 11 April 1911.

§ 43.

Uppå remiss från Stadsfullmäktiges Herr Ordförande hade Beredningsutskottet att afgifva yttrande öfver en af Herr Vendel hos Stadsfullmäktige väckt motion om beviljande af anslag såsom bidrag till kostnaderna för en revidering och komplettering af förut uppgjort förslag till en järnväg från Edebäck till Slättne äfvensom tillsättande af en kommitté för denna frågas vidare behandling, öfver hvilken motion Drätselkammaren afgifvit tillstyrkande utlåtande.

Med instämmande uti hvad motionären i ärendet anført beslöt Utskottet hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte bifalla Herr Vendels förevarande motion äfvensom bestämma, att sålunda beviljad belopp skall anskaffas medelst upplåning.

Under förutsättning af Stadsfullmäktiges bifall till hvad Utskottet sålunda hemställt ville Utskottet tillika föreslå,

att val af ledamöter och suppleanter i den ifrågasatta kommittén måtte omedelbart företagas, äfvensom

att till ledamöter i kommittén måtte utses Herrar Borgmästaren K. J. Lindholm, Lektorn V. Vendel och Härads höfdingen K. Arrhenius samt till suppleanter, att tjänstgöra i här nämnd ordning, Herrar Majoren C. O. Ahlmark och Bankdirektören A. Sandwall.

Denna § förklarades genast justerad.

In fidem.

IVAN FR. REGNER

33. Trädgårdsstyrelsens framställning om anslag för framdragande af elektrisk belysningsledning i Stadsträdgården.

Remitteras till Drätselkammaren och Beredningsutskottet.

Karlstad den 4 April 1911.

AXEL DAHLMAN.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Åberopande bifogade protokollsutdrag från Trädgårdsstyrelsen jemte skrifvelse och kostnadsförslag från Vatten- och Gasverksstyrelsen anhåller Karlstads trädgårdsstyrelse härmed om ett anslag af 610 kr. för framdragande af elektrisk belysningsledning i Stadsträdgården.

Karlstad d. 4 april 1911.

för Karlstads trädgårdsstyrelse

A. W. ADDE.

Till Trädgårdsstyrelsen i Karlstad.

Innehafvaren af Stadsträdgårdens restaurang har gjort framställning om ditledande på vissa villkor af elektrisk ström för belysning af

I. Serveringslokaler och terasser samt

II. Den väg som leder från grindarna i parkens nordöstra hörn till restaurangen.

Bådadera hafva hittills belysts med gasljus från en ledning, som spritbolaget låtit utföra och, efter hvad Vatten- och Gasverksstyrelsen lyckats inhämta, sedan öfverlämnat till staden. Rörledningen är emellertid nu så förfallen, att Styrelsen

på grund af det stora läckaget anser sig förhindrad att vidare leverera gas däri-
genom, såvida ej hela ledningen omlägges.

Ur ordningssynpunkt är det ju af vikt, att belysning i parken finnes (och
helst mera utvidgad än den nuvarande), och synes därför något böra göras, vare
sig den nuvarande gasledningen skall omläggas eller, som väl synes lämpligare,
elektrisk belysning enligt restauratörens önskan anordnas.

Styrelsen har att under instundande sommar utdraga det elektriska lednings-
nätet till tullhuset vid hamnen, och synes det ej ofördelaktigt att härmed kombi-
nera en eventuell anläggning för Stadsträdgårdens behof.

Likströmsledningen i Ö:a Viken kunde sålunda enligt närslutna plan genom
luftledning med blank koppartråd fortsättas öfver Stadsträdgården på restaurangens
södra sida. Inledningen i denna och installationskostnaderna tillkomma naturligt-
vis ägaren, men det torde knappast kunna sättas i fråga, att anläggningskostnaden
för vägbelysningen skall drabba honom. Dock synes rimligt, att han bekostar
själfva lyshållningen, då det är gifvet, att en god belysning å denna sträcka måste
hafva stor betydelse för hans affär.

På grund af den täta trädvegetationen kan vid sistnämnda del af anläggningen
ifrågakomma endast jordkabel. Denna ställer sig något dyrbarare än luftledning,
men i stället kan någon besparing vinnas, om de gamla lyktstolparne monteras
om till hållare för elektriska glödlampor.

Det är för restaurangens innehafvare af största vikt att få snar klarhet i
dessa frågor, då ett eventuellt installationsarbete måste utföras på våren, innan
serveringen tager sin början.

Vatten- och Gasverksstyrelsen har därför äran anhålla om

a) Trädgårdsstyrelsens så snart som möjligt afgifna yttrande öfver förslaget
att enligt bifogade ritning frändraga elektrisk luftledning för likström af 220 volts
spänning öfver Stadsträdgårdens område, och samtidigt

b) upplysning, om Trädgårdsstyrelsen är villig anskaffa medel för och bekosta
anläggning af vägbelysning från restaurangen till trädgårdens nordöstra hörn.

Karlstad den 18 Mars 1911.

för Vatten- och Gasverksstyrelsen.

S. GULLSTRÖM.

Förslag

till omändring af Stadsträdgårdens gasbelysning för elektrisk belysning.

Utförande.

Befintliga 8 st. gaslyktor af järn ommonteras för elektriska lampor. Lednin-
garne, som utföras med järnbandsarmerad *jordkabel*, anslutas till restaurantens

blifvande invändiga elektriska belysningsledningar och anbringas där en strömbrytare för lampornas tändning och släckning. Glödkropparne bekostas och underhållas af restaurantens innehafvare och den erforderliga strömmen till dessa betalas af densamme.

Anläggningskostnad.

300	mtr.	jordkabel	6	mm.
300	"	blank koppartråd	10	mm.
6	st.	afgreningsboxar		
1	"	ändförslutning		
8	"	armatur, incl. ändring af gaslyktstolparne		
1	"	afstängare.		
		Diverse. Montage.		

Kronor 610: —

Utdrag af protokoll, hållet vid Karlstads trädgårdsstyrelses sammanträde den 28 Mars 1911.

§ 2.

Från Vatten- och Gasverksstyrelsen hade inkommit begäran om Styrelsens yttrande angående framdragande af elektrisk lysledning öfver Stadsträdgårdens område till restaurangen i trädgården äfvensom om anslag af trädgårdsstyrelsen för anläggande af elektrisk jordledning från nordöstra ingången till restaurangens område i Stadsträdgården. Trädgårdsstyrelsen beslöt att tillstyrka bifall till det första af dessa förslag samt att, då restaurantens innehafvare betalar ett årligt arrende för tomplatsen af 1,000 kr. och enligt kontraktet är skyldig hålla vägen från ingången till platsen upplyst men staden eger den gamla dit ledande nu kasserade gasledningen, hos Herrar Stadsfullmäktige begära ett anslag af 610 kr., enligt gasverksstyrelsens kostnadsförslag, till ny ledning för elektrisk belysning.

In fidem
CONRAD FRISTEDT.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 10 april 1911.

§ 3.

Uppå remiss från Stadsfullmäktiges Herr Ordförande hade Drätselkammaren att yttra sig öfver en af Trädgårdsstyrelsen gjord framställning om ett anslag af 610 kronor för framdragande af elektrisk belysningsledning i stadsträdgården; Och beslöt Drätselkammaren tillstyrka bifall till framställningen.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 11 april 1911.

§ 44.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att afgifva utlåtande öfver Trädgårdsstyrelsens hos Stadsfullmäktige gjorda framställning om anslag af 610 kronor för framdragande af elektrisk belysningsledning i stadsträdgården.

Vid handlingarne fans fogadt ett af Styrelsen för Vatten- och Gasverken uppgjort förslag till omändring af stadsträdgårdens gasbelysning till elektrisk belysning, hvilket förslag slutade å ofvannämnda kostnadsbelopp, 610 kronor.

Uti inforradt yttrande hade Drätselkammaren tillstyrkt framställningen.

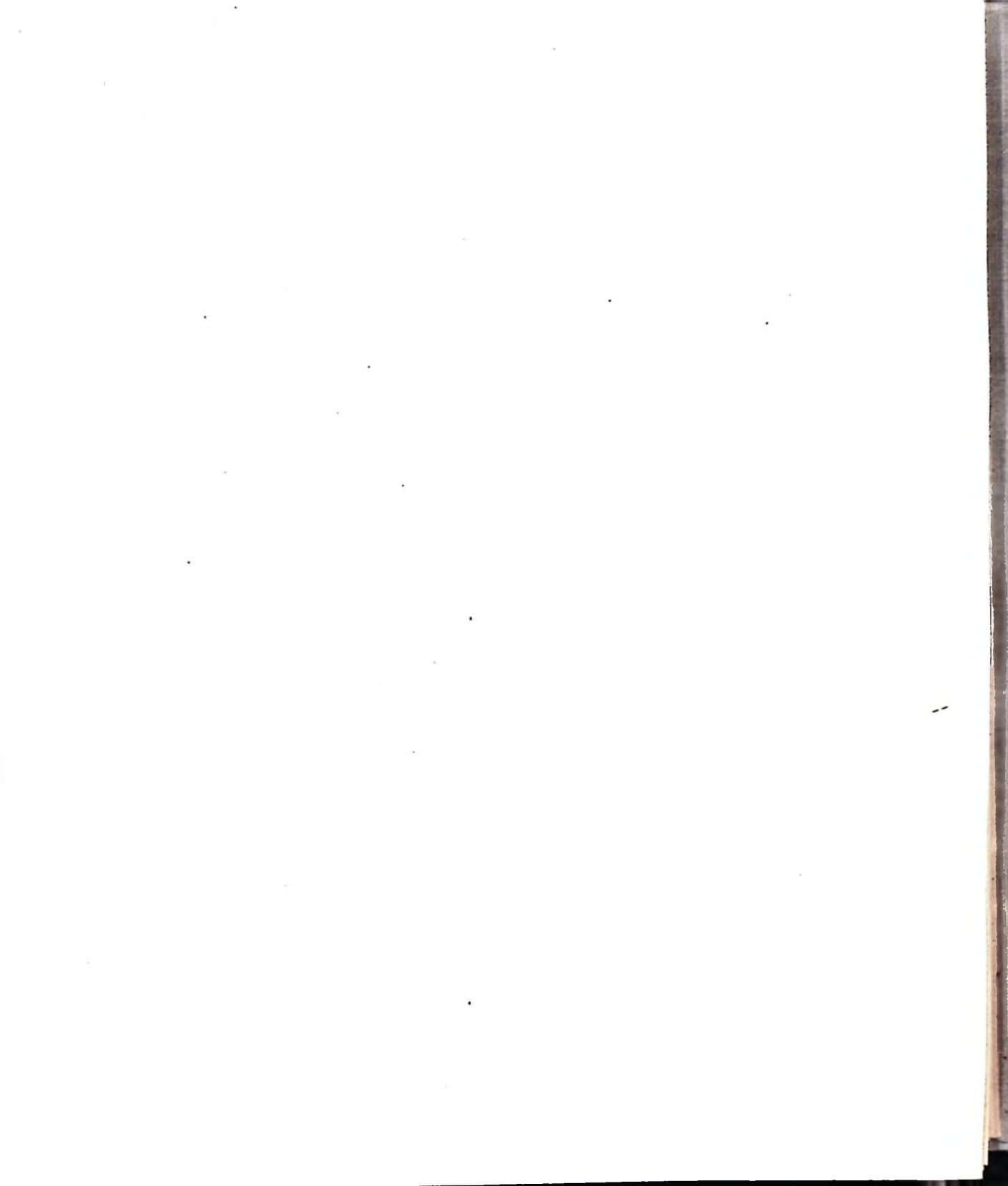
Efter öfverläggning beslöt Utskottet hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte, för framdragande af elektrisk belysningsledning i härvarande stadsträdgård i enlighet med af Styrelsen för Vatten- och Gasverken härför uppgjort kostnadsförslag, bevilja ett anslag af 610 kronor äfvensom bestämma, att sålunda beviljad belopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, skall anskaffas medelst uttaxering.

Denna § förklarades genast justerad.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

KARLSTAD
KARLSTADS-TIDN. A.-B. TRYCKERI 1911.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1911.

Den 18 Maj.

N:o 6.

84. Beredningsutskottets förslag till val af ombud för staden vid Svenska Stadsförbundets kongress i september 1911.

Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 5 maj 1911.

§ 45.

Sedan Stadsfullmäktige beslutat att vid sitt nästa sammanträde utse två ombud för staden att deltaga i Svenska Stadsförbundets första ordinarie kongress, som enligt meddelande från förbundets styrelse skulle sammanträda i Göteborg den 1 september 1911, så hade nu Beredningsutskottet att afgifva förslag till val af dessa ombud, och beslöt Utskottet, som därvid tillika ville hemställa, att jämväl suppleanter för ombuden måtte af Stadsfullmäktige utses, föreslå:

till ombud Herrar Rektorn A. Dahlman och Borgmästaren K. J. Lindholm samt till deras suppleanter Herrar Kaptenen H. Ziegler och Lektorn V. Vendel.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

35. Magistratens framställning angående förstärkning af poliskåren jämte hvad därmed stode i samband.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Från Norr Strands fastighetsägareförening har till Magistraten inkommit bilagda framställning om ökad polisbevakning å Norr Strand.

Polisbevakningen där bestrides för närvarande af en så kallad distriktskonstapel, som har patrulleringsskyldighet från kl. 7 till 11 hvarje e. m. Det torde nog icke kunna förnekas, att detta är för litet för ett område med så stor folk-mängd och af den utsträckning som Norr Strand. Magistraten skulle därför från behovets synpunkt gärna hafva tillmötesgått fastighetsägareföreningens begäran. Men nuvarande polisstyrka lämnar icke tillgång därtill.

Visserligen har poliskåren blifvit förstärkt med fem extra poliskonstaplar. Men dessa hafva fått full användning genom ökad antal patrulleringsdistrikt och sålunda ökad patrullering inom den planlagda delen af staden, hvaraf behof inträdt.

Skall således någon effektivare bevakning kunna komma till stånd å Norr Strand måste man vara betänkt på en förstärkning af poliskåren. För detta ändamål har Magistraten tänkt sig uppsättning af ridande polis, Härmed skulle vinnas en snabbare och härigenom bättre afpatrullering af staden och en möjlighet att äfven för Norr Strand komma i åtnjutande af sådan patrullerings fördelar. Och för exceptionella tillfällen medför den ridande polisen ett gagn, hvarom erfarenheten talar tillräckligt tydligt språk.

Magistraten har härvid tänkt sig anskaffning af tre ridhästar, som skulle ridas af ridkunniga medlemmar af poliskåren och vara stationerade i rådhuset, där stallrum torde kunna beredas dem. För deras behöriga skötsel erfordras dock en särskild hästskötare.

Uppsättningskostnaden beräknas till:

inköp af tre hästar	2,250: —
sadelmundering till d:o	400: —
	<hr/>
	Kronor 2,650: —

jämte kostnad för stallinredning.

Årskostnaden anslås till:

Furagering, skoning, sjukvård och assurans af tre hästar	1,000: —
lön till hästskötaren	1,000: —
	<hr/>
	Kronor 2,000: —

Vill man emellertid — och Magistraten anser det behöfligt — ytterligare och mera speciellt tillmötesgå framställningen om ökad polisskydd å Norr Strand, blir ingen annan råd än att öka poliskåren med åtminstone en man. Härigenom skulle man kunna med distriktpolisens biträde tillgodose behovet af tvänne patrullerande inom området, åtminstone för vissa tider af dygnet. I öfrigt skulle den ridande patrullen få anses utfylla behovet. Denna nye konstapel bör vara ordinarie, då skäl icke föreligger att öka de svagt aflönade extra ordinaries antal.

Ännu ett önskemål har emellertid framkommit vid denna frågas behandling. Med afseende å svårigheten att forsla anhållne den långa vägen från Norr Strand har ifrågasatts att där inrätta ett vaktrum med förvaringsceller. Möjligen kommer detta också med tiden att varda oundvikligt.

Tillsvidare har Magistraten dock tänkt sig att pröfva en annan anordning, som måhända till en tid åtminstone kan göra vaktrums och cellers anskaffande å Norr Strand mindre erforderligt, och som torde bli till gagn äfven för öfriga delar af staden, nämligen användningen af en madrasserad polisvagn för transport af bråkiga anhållna. Magistraten har sig bekant, att sådan vagn med god verkan varit i bruk annorstädes, och vill därför förorda dess införande här. Vagnen borde vara fyrhjulig, stationerad i rådhuset, efter telefonbud utrycka, förspänd med en af ridhästarna, för sådant ändamål alltid inne, och i allmänhet med hästskötaren som kusk. Säkert skulle mycket bråk och många vidriga gatuscener genom en sådan vagns användning undvikas.

Magistraten har införskaffat prisuppgifter å en dylik vagn, som med säkerhet bör kunna fås för ettusen kronor.

Med sammanfattning af hvad sålunda anförts, får Magistraten äran hemställa:

att Herrar Stadsfullmäktige ville besluta anskaffning för polistjänst af tre ridhästar med sadelmundering för en kostnad af högst Kr. 2,650: — och en transportvagn för högst Kr. 1,000: —; samt anslå till hästarnas furagering, skoning, sjukvård och assurans förslagsvis 1,000 kronor årligen;

att Herrar Stadsfullmäktige ville besluta anställandet *dels* af en hästskötare, jämväl såsom kusk, för polishästarna med en årslön af 1,000 kronor *dels* af en ny ordinarie poliskonstapel;

att Herrar Stadsfullmäktige ville uppdraga åt Drätselkammaren att låta inreda stallrum och vagnutrymme i rådhuset för ofvannämnda hästar och vagn och anslå därför nödiga medel.

Karlstads rådhus den 31 December 1909.

På Magistratens vägnar:

K. J. LINDHOLM.

Å allmänt möte med Norr Strands Fastighetsägareförening i Karlstad den 7 Juli 1909 uppdrogs åt föreningens Styrelse att ingå till Magistraten i Karlstad med följande begäran:

Till Magistraten i Karlstad.

Då nuvarande polisbevakningen inom förstadssamhället Norr Strand visat sig otillräcklig få vi, å samtliga fastighetsägares vägnar, värdsamt anhålla, att polisbevakningen inom vårt samhälle måtte förbättras, så att bevakningen åtminstone fredagar, lördagar och söndagar tager sin början kl. 2 e. m. och fortsättes till kl. 1 på natten; helst önska vi ju att bli fullt likställda med staden i bevakningshänseende. Hvad antalet beträffar, så fordras det minst tvenne kraftiga polismän för att något så när kunna hålla ordning i detta vidsträckta samhälle, åtminstone vid aflöningsstillfällen. Motivet till denna vår värdsamma hemställan är de ständigt återkommande uppträderna af fyllerister och andra tvetydiga existenser, hvilka göra säkerheten för person och hem illusorisk och hvad värst är, så verkar alla dessa råa uppträden i hög grad demoraliserande på våra barn;

I förhoppning att denna vår aktningsfulla begäran *snarast* måtte bifallas tecknar

Värdsamt

för Norr Strands Fastighetsägareförening

Dess Styrelse:

J. V. NORDAHL. AUG. NYLÉN.

S. P. FLORELL. WALFRID SVENSSON. L. P. AXELSSON.

K. J. ÖHQVIST. K. J. ANDERSSON.

Afskrift.

Till Magistraten i Karlstad.

Anmodad afgifva yttrande öfver Norr Strands fastighetsägareföreningens framställning om ökad polisbevakning å Norr Strand får jag, med handlingens återställande, värdsamt anföra följande.

För närvarande bestrides bevakningen i sagde stadsdel af en distriktskonstapel med tjänstgöring mellan klockan sju och elfva eftermiddagen. Då, såsom jämväl fastighetsägareföreningen framhållit, i denna stadsdel säkerheten i hög grad äfventyras genom råa öfverfall och då fylleri, oljud och slagsmål där höra till ordningen för dagen är ju uppenbart, att en så ofullständig polisbevakning icke skall kunna uträtta snart sagt det ringaste till städfjande af dessa missförhållanden. Enligt mitt

förmenande föröfvas i Norr Strand och dess omgifningar i det närmaste lika många brott och förseelser som inom staden, ehuru desamma i brist på polis och bevisning sällan kunna upptäckas och beifras. För att ordningen i denna vidsträckt stadsdel skall kunna nöjaktigt upprätthållas erfordras fyra konstaplar, hvarförutom ett vaktrum med två celler är af nöden. Förutom kostnaden för vaktrummet skulle denna bevakning draga en årlig kostnad af 5,800 kronor. Ett annat och enligt mln åsikt lämpligare och billigare sätt att för närvarande ordna bevakningen å Norr Strand är inrättandet af ridande polis. Vid sådant förhållande torde ordningspolisen icke behöfva ökas, utan torde, då ridande polisen äfven skulle afpatrullera Herrhagens och möjligen äfven andra af stadens utkanter, genom inskränkning af patrulleringslinierna i dessa utkanter erforderlig personal för öfrig bevakning å Norr Strand tills vidare kunna åstadkommas. Det minsta antalet hästar som för ändamålet bör anskaffas är fyra. Det vore visserligen önskvärdt att äfven en reservhäst anskaffades att användas vid inträffande sjukdomsfall bland de öfriga samt vid vissa tillfällen för befälet, men med hänsyn till kostnaden anser jag mig icke nu böra påyrka detta. Vid dylika fall bör i stället erhållas medgifvande att få förhyra erforderliga hästar. Förutom den direkta bevakningen är ridande polis till ovärderlig nytta vid inträffande upplopp och oordningar samt för ordningens upprätthållande vid större folksamlingar. Det har äfven under den stora arbetsinställelsen innevarande år visat sig, hvilken trygghet det innebär, att ständigt äga tillgång till ridande polis. För min del anser jag att vid inträffande oroligheter fyra väl beridna ryttare under beridet oförskräckt och lämpligt befäl kunna uträtta minst lika mycket som stadens hela nuvarande poliskår. Härförutom får jag påpeka, att de under ofvannämnda arbetsinställelse förhyrda fem hästar åsamkade staden minst lika stora utgifter som samma antal egna hästar under ett år.

Årliga kostnaden för nu föreslagna fyra ridhästar jämte hästskötare torde komma att utgöra:

Fouragering och skoning	1,200: —	
Stallhyra	200: —	
Amortering å köpesumman, 3,000 kr.	300: —	
Sadelmundering	100: —	1,800: —
Lön till hästskötaren		900: --
		<hr/>
	Summa kr.	2,700: —

Som jag ofvan anført är ett vaktrum med förvaringsarrest å Norr Strand högeligen af nöden, ty att som nu sker transportera berusade personer hela den långa vägen till polisstationen är föga lämpligt och möter stundom stora svårigheter. Ett sådant vaktrum bör emellertid lämpligen och med ringa kostnad kunna inrättas i staden tillhöriga fastigheten N:ris 3 och 5 å Hagaborg. Om i samband därmed i

samma hus kunde upplåtas en bostadslägenhet å rum och kök förmodar jag, att en konstapel vore villig utöfva tillsynen och bestrida renhållningen af lokalen mot att hyresfritt få bebo lägenheten.

Något förslag å kostnaden för denna vaktlokal har jag ansett mig icke kunna afgifva.

Därest nu föreslagna anordningar vinna godkännande torde den å Norr Strand anställda distriktskonstapeln under vintermånaderna kunna undvaras, men då under den öfriga delen af året den patrullerande polisen reduceras dels genom semesterledighet och dels genom en mängd extra kommenderingar, exempelvis i stadsträdgården och hamnarne, vore önskligt att densamma tills vidare bibehölles.

Jag bifogar härhos uppgift å nuvarande patrulleringslinier jämte afskrift af nu gällande turlista äfvensom förslag till patrulleringslinier och tjänstgöringsschema för ridande polisen enligt förevarande framställning.

På grund af hvad jag sålunda anfört får jag vördsamt hemställa:

att Magistraten ville hos Herrar Stadsfullmäktige göra framställning därom, att för polisens räkning från och med år 1910 anskaffas och underhållas fyra ridhästar med mundering; att medgifvande lämnas att vid sjukdomsfall bland hästarna eller vid andra tillfällen, då så erfordras, förhyra erforderligt antal hästar; samt att ett vaktrum med två celler snarast möjligt inrättas å Norr Strand.

Karlstad den 20 november 1909.

ALBERT NELSON.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Till Magistraten har från stadsfiskalen inkommit bilagda framställning angående förstärkning af så väl ordnings- som detektivpolisen här i staden.

Magistraten vill icke underkänna värdet af de saksål stadsfiskalen anfört, men tror dock, att olägenheterna i någon mån öfverdrifvits och hyser den mening, att man särskildt af ekonomiska skäl bör försöka hjälpa sig fram med äfven en mindre förstärkning än som blifvit af stadsfiskalen ifrågasatt.

Beträffande detektivpolisen ber sålunda Magistraten få föreslå:

att två nya detektivpoliser måtte få anställas och att herrar stadsfullmäktige ville till deras aflöning anslå för dem hvar årligen:

Lön	1,200: —	
Tjänstgöringspenningar	400: —	
Beklädnadsersättning	150: —	1,750: —

jämte enahanda ålderstillägg, som gälla för nuvarande detektivkonstapel.

Hvad ordningspolisen angår, torde det väl i synnerhet vara Norr Strand, som kräfver ökad polisbevakning, och har Magistraten bland annat för tillgodoseende af detta behof den 31 december 1909 gjort framställning hos herrar stadsfullmäktige om anskaffande af tre ridhästar och en transportvagn samt anställande af en hästkötare och en ordinarie poliskonstapel.

Skulle emellertid herrar stadsfullmäktige finna ekonomiska svårigheter möta för bifall till denna framställning, torde dock den möjligheten finnas att tillmötesgå krafvet på bättre polisbevakning å Norr Strand genom att där inreda ett *arrestrum* under inscende af *en* särskildt för detta områdes bevakning tillsatt *ny ordinarie konstapel*, hvilken skulle jämte därvarande distriktpolis där öfvervaka ordningens upprätthållande.

Magistraten får sålunda i detta afseende *eventuellt* hemställa om:

inredande af en arrestlokal å Norr Strand; och

anställande af en ny ordinarie poliskonstapel för nämnda områdes bevakning och skötseln af arrestlokalen därstädes, med samma aflöning som öfriga ordinarie konstaplar.

Under alla förhållanden synes emellertid den ifrågasatta *transportvagnen* kunna fylla sitt ändamål, och får Magistraten hemställa, därest polisen icke får sig tilldeladt några tjänstehästar:

att transportvagnen uppställes å brandstationen och på kallelse rycker ut därfån med kusk från brandkåren efter taxa en krona per gång, som inbetalas till brandstyrelsen.

Karlstads rådhus den 12 november 1910.

På Magistratens vägnar:

K. J. LINDHOLM.

Till Magistraten i Karlstad.

Ehuru väl utan tvifvel en afsevärd förstärkning och förbättring af stadens polisväsende vunnits genom polis- och brandkårens skiljande så synes det mig likväl oundgängligen nödigt, att ytterligare åtgärder till ordningens och säkerhetens upprätthållande inom staden och å dess omgifningar snarast möjligt vidtagas.

I sådant syfte och särskildt med hänsyn till ordningens och säkerhetens upprätthållande å Norr Strand gjordes af mig den 20 november 1909 hos Magistraten framställning om anskaffande för poliskårens räkning af fyra ridhästar samt en vagn för transport af anhållna berusade personer; och aflät Magistraten den 31 december samma år framställning i ämnet till Herrar Stadsfullmäktige, men därefter synes saken fallit i glömska.

Hvad först ordningspolisen beträffar är denna med hänsyn till stadens vidsträckt het alldeles otillräcklig. Under nuvarande förhållanden kan polisen afpatrullera endast ett fåtal af stadens gator och öppna platser, och de dagligen upprepade klagomålen från stadens befolkning öfver osäkerheten till person och egendom kunna därför icke föranleda till någon åtgärd. Detta är så mycket mera betänkligt, som under den sista tiden en stor mängd lösa, delvis straffade och i allmänhet illa kända personer inflyttat till staden, och af allt att döma torde denna inflyttning under de närmaste åren snarare till- än aftaga. Till belysande af förhållandet i detta afseende får jag påpeka, att antalet *åtalade* brott och förseelser innevarande år till denna dag utgöra 1,025 mot 719 under samma tid 1909 och 617 under motsvarande tid 1908, alltså 306 åtal mera innevarande år än 1909 och 408 mera än år 1908. Af gröfre brott hafva under året till dato anmälts 194 mot 145 under samma tid 1909. Under innevarande år hafva 69 personer behandlats för lösdrifveri mot 52 under samma tid 1909 och 27 under 1908. Men i stället för välbehöflig förstärkning har ordningspolisen tid efter annan minskats. Rådhusvaktmästaren, som är uppförd på polisens stat, har icke på årtal biträdt polisen. Dessutom har för detektivpolisen måst af ordningspolisens manskap i allmänhet användas två, men stundom tre à fyra konstaplar. Det är gifvet, att ett sådant tillstånd icke i längden kan fortgå utan menliga följder för allmänna ordningen och säkerheten i staden. För att någorlunda tillfredsställa behovet i detta afseende är därför nödvändigt, att ordningspolisen till en början ökas med minst fem konstaplar. För min del anser jag det dock ojämförligt både billigare och effektivare att ett lika antal ridhästar anskaffas, i hvilket fall ingen ökning af konstaplarnes antal för närvarande erfordras. Däremot erfordras naturligtvis en hästskötare. I min ofvannämnda skrifvelse den 20 november 1909 framhöll jag nyttan och fördelen af ridande polis framför konstaplar till fots, och återoppar jag nu i detta afseende denna skrifvelse. De nu befintliga tvenne distriktskonstapelsbefattningarna torde i detta fall såsom varande obehöfliga kunna indragas.

Beträffande detektivpolisen så är ju denna med hänsyn till stadens storlek och omfattningen af här begångna brott och förseelser rent af löjligt knappt tilltagen. Det står för en person icke i mänsklig makt att mer än till en ytterst ringa del fullgöra de denna afdelning af polisen tillkommande göromål. Trots det att, som ofvan nämnts, för denna afdelning från ordningspolisen tagits i anspråk i allmänhet två, men stundom tre eller flera konstaplar är beträffande det medhunnna arbetet mycket öfrigt att önska. Detektivpolisen åligger nämligen ej blott spaningstjänsten, utan äfven utredningar i fattigvårdsmål, olycksfall m. m. samt afförande till länsfängelset af såväl häktade som dömda personer och bötesfångar äfvensom delgivning af brottmålsstämmingar och kallelser samt infordrande af en mängd olika uppgifter m. m. Som synes är det en ej ringa arbetsbörd denna enda person har

sig ålagd. Förhållandet ställer sig dock i verkligheten så, att en konstapel har i det närmaste fullt arbete med allenast efterspanande och införpassande af bötesfångar. Därest detektivpolisen nöjaktigt skall kunna fullgöra sina åligganden erfordras för närvarande en personal af minst fyra konstaplar, och detta antal kommer också att från och med nästa år användas oafsedt huruvida framställningen af Stadsfullmäktige bifalles eller icke. D. v. s. tre konstaplar komma att öfverföras från ordningspolisen till detektivafdelningen.

Förutom hvad ofvan anförts vidhålles fortfarande behovet af en arrestlokal å Norr Strand eller tills vidare en vagn för transport af anhållna berusade eller eljest svårhandterliga personer.

Den ökade årliga kostnaden, som kommer att uppstå genom den nu äskade förstärkningen af polisen, torde komma att ställa sig sålunda:

Ökningen af ordningspolisen:

Alternativ I.

1 konstapel:			
Lön	1,125: —		
Tjänstgöringspenningar	375: —		
Beklädnad	150: —	1,650: —	
4 konstaplar à 1,650: —		6,600: —	
jämte tre ålderstillägg å tillsammans 400 kronor.			
		<u>Kronor</u>	8,250: —

Alternativ II.

5 hästar:			
Fouragering och skoning	1,750: —		
Stallhyra	200: —		
Amortering af köpesumman 3,500: —	350: —		
Underhåll af sadelmundering m. m.	125: —	2,425: —	
1 hästkötare:			
Lön		1,200: —	
		<u>Kronor</u>	3,625: —

Ökningen af detektivpolisen:

1 konstapel:			
Lön	1,200: —		
Tjänstgöringspenningar	400: —		
Beklädnadsersättning	150: —	1,750: —	
2 konstaplar à 1,750: —		3,500: —	
jämte enahanda ålderstillägg som för konstapel vid ordn.-polisen.			
		<u>Kronor</u>	5,250: —

Härtill kommer kostnaden för inredning af arrestlokal eller anskaffande af transportvagn.

Denna utgiftssumma minskas dock för båda alternativen genom indragningen af de båda distriktskonstapelsbefattningarna med 1,580 kronor.

På grund af hvad jag sålunda anfört får jag vördsamt hemställa:

att Magistraten ville hos Herrar Stadsfullmäktige göra framställning därom, att poliskåren från och med år 1911 ökas med *tre detektivkonstaplar*; att för polisens räkning från och med samma tid anskaffas *fem ridhästar med mundering*; att likaledes från samma tid eller snarast möjligt därefter en *vaktlokal* inrättas å *Norrstrand* eller tillsvidare en *vagn* för transport af anhållna berusade eller eljest svärhandterliga personer anskaffas; samt att under förutsättning af bifall till framställningen i öfrigt de nu befintliga tvenne distriktskonstapelsbefattningarna från och med utgången af innevarande år indragas.

Karlstad den 30 september 1910

ALBERT NELSON.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren
i Karlstad den 27 februari 1911.*

§ 7.

Hos Stadsfullmäktige hade Magistraten i skrifvelse den 31 december 1909 med anledning af en från Norr Strands fastighetsägareförening till Magistraten inkommen framställning om ökad polisbevakning å Norr Strand hemställt,

att Stadsfullmäktige ville besluta anskaffning för polistjänst af tre ridhästar med sadelmundering för en kostnad af högst 2,650 kronor och en transportvagn för högst 1,000 kronor samt anslå till hästarnas fouragering, skoning, sjukvård och assurance förslagsvis 1,000 kronor årligen;

att Stadsfullmäktige ville besluta anställandet dels af en hästskötare, jämväl såsom kusk, för polishästarne med en årslön af 1,000 kronor och dels af en ny ordinarie konstapel;

samt att Stadsfullmäktige ville uppdraga åt Drätselkammaren att låta inreda stallrum och vagnsutrymme i rådhuset för ofvannämnda hästar och vagn och anslå därför nödiga medel.

Därjämte hade Magistraten med anledning af en från stadsfiskalen till Magistraten inkommen framställning angående förstärkning af såväl ordnings- som de-

tektivpolisen i staden, i skrifvelse till Stadsfullmäktige den 12 november 1910 hemställt,

att två nya detektivpoliser måtte få anställas och att Stadsfullmäktige ville till deras aflöning anslå för dem hvar årligen 1,750 kronor jämte enahanda ålders-tillägg, som gällde för nuvarande detektivkonstapeln;

samt att, därest Stadsfullmäktige skulle finna ekonomiska svårigheter möta för bifall till framställningen om rikhästar till polisen, Stadsfullmäktige ville besluta,

att inreda en arrestlokal å Norr Strand;

att anställa en ny ordinarie poliskonstapel för nämnda områdes bevakning och skötseln af arrestlokalen därstädes med samma aflöning som öfriga ordinarie polis-konstaplar; samt

att den ifrågasatta transportvagnen måtte uppställas å brandstationen och på kallelse rycka ut därifrån med kusk från brandkåren efter taxa en krona per gång, som skulle inbetalas till brandstyrelsen.

Uppå särskilda remisser hade Drätselkammaren att yttra sig öfver de gjorda framställningarna och beslöt nu anföra följande:

När Drätselkammaren icke till alla delar funne sig kunna tillstyrka Magistratens förslag, så berodde det i främsta rummet på hänsyn till stadens närvarande ekonomiska förhållanden, men äfven på Kammarens öfvertygelse, att ett så trän-gande behof af ökad polis ej förefanns. Visserligen hade en sådan hänsyn tydligen ej varit främmande för Magistraten, men knappast i den omfattning, som enligt Drätselkammarens mening kräfdes.

En öfverblick öfver kostnaderna för polisväsendet under sista decenniet visade nämligen en sådan stegring i dessa kostnader, att man måste känna sig högst tvifvelaktig, om de anspråk, som redan nu ställdes på staden för detta ändamål, stode i rimlig proportion till de skattdragandes bärkraft.

För belysning af detta förhållande hade Drätselkammaren låtit uppgöra följande tablå öfver utgifterna för polisväsendet och brandkåren under åren 1901—1910.

Utgifterna för polisväsendet i Karlstad under nedan nämnda år äfvensom för brandkåren, hvilken bestridt polistjänst t. o. m. den 30 september 1908.

	Poliskåren.	Brandkåren.
1901	6,590: 85	25,800: —
1902	10,793: 39	25,800: —
1903	10,940: 72	27,300: —
1904	10,869: 75	26,100: —
1905	17,249: 13	27,900: —
1906	17,313: 12	30,300: —
1907	19,268: 60	32,162: —

1908	29,485: 40	37,173: —
1909	56,936: 48	29,700: —
1910	57,200: 15	28,900: —

En jämförelse med förhållandena i 13 andra städer, från hvilka Drätselkammaren infordrat uppgifter (se bil.), visade ock, bland annat, att af dessa endast Sundsvall hade en högre kostnad fördelad per invånare, än Karlstad.

Jämförelsen visade äfven, att ordningsinträset i Karlstad redan vore synnerligen väl tillgodosedt.

Af de infordrade uppgifterna framginge ock, att Gäfle med nära 35,000 invånare vore den enda af dessa städer, som hade ridande polis. Magistraten hade äfven i sin senare framställning under intrycket af befarade svårigheter för införande af ridande polis föreslagit annan utväg för beredande af bättre polisbevakning å Norr Strand.

Drätselkammaren ansåg sig också under inga omständigheter kunna tillstyrka införandet af ridande polis på grund af därmed förenade afsevärda och till synes onödiga kostnader.

För att ändock tillmötesgå krafvet på bättre polisbevakning å Norr Strand hade Magistraten föreslagit inredandet af ett arrestrum därstädes under insecende af en särskild för detta områdes bevakning tillsatt ny ordinarie poliskonstapel.

Drätselkammaren hade anmodat Stadsbyggmästaren att inkomma med kostnadsförslag för inredande af arrestlokal med bostadslägenhet jämväl för en poliskonstapel i den staden tillhöriga lägenheten Hagaborg N:o 5, men då den uppgjorda kostnadsberäkningen slutade å ett belopp af 3,600 kronor, hvartill sedan finge läggas årliga kostnaden för underhåll och vård af lokalen, ansåg sig Drätselkammaren icke kunna förorda detta förslag.

Det beaktansvärda krafvet på bättre polisbevakning å Norr Strand ansåg Drätselkammaren att man lämpligen kunde tillmötesgå genom anställande af en särskild för Norr Strands bevakning tillsatt ny ordinarie poliskonstapel med bostad därstädes och telefon i bostaden samt genom anskaffande af en transportvagn, som jämväl skulle vara polisen till gagn i öfriga delar af staden. Då Drätselkammaren dessutom gjort sig underrättad därom, att oordningarna å Norr Strand till ej oväsentlig del möjliggjordes genom bristfällig belysning, ansåg sig Drätselkammaren böra föreslå en ökad belysning i enlighet med bifogade förslag, som Styrelsen för elektricitetsverket på begäran benäget uppgjort.

Enligt detta förslag utgjorde kostnaden för anläggning af 11 stycken nya lampor i Handverksgatan 260 kronor, för omändring af nuvarande belysningen till nattbelysning, så att hvarannan lampa blefve aftonlampa och hvarannan nattlampa, 225 kronor samt kostnaden för skötsel, underhåll och strömafgifter 3,270 kronor,

i hvilken sistnämnda summa dock ingick skötseln för nuvarande belysning med 1,850 kronor.

Beträffande anställdet af två nya detektivkonstaplar fann Drätselkammaren sig böra afstyrka bifall till framställningen härutinnan. Då sådana städer som Eskilstuna, Jönköping och Västerås kunde reda sig med endast en detektiv, borde det äfven vara tillräckligt för Karlstad, så mycket hellre som en del af det arbete, som här lades på stadens detektivkonstapel, lika väl syntes kunna åläggas hvilken annan poliskonstapel som helst.

Med anslutning till det anförda beslöt Drätselkammaren alltså tillstyrka Stadsfullmäktige att besluta:

att anskaffa en transportvagn för en kostnad af högst 1,000 kronor, att denna vagn uppställes å brandstationen och på kallelse rycker ut därifrån med kusk från brandkåren efter taxa en krona per gång, som inbetalas till brandstyrelsen;

att anställa en ny ordinarie poliskonstapel för stadsdelen Norr Strands bevakning med samma aflöningsförmåner som öfriga ordinarie poliskonstaplar samt med skyldighet att hafva sin bostad å Norr Strand i lokal, som af Magistraten godkännes;

samt att öka gatubelysningen å Norr Strand genom anbringande af 11 stycken nya lampor i Handtverksgatan för en kostnad af 260 kronor och genom omändring af nuvarande belysningen till nattbelysning för en kostnad af 225 kronor äfvensom anslå till skötsel, underhåll och strömafgifter för belysningen 3,270 kronor, däruti inbegripet underhållet af den nuvarande belysningen, allt i öfverensstämmelse med det af elektricitetsverket uppgjorda förslaget.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Bilaga.

Jämförelse rörande kostnaderna för polisväsendet i vissa städer.

Stad	Antal invånare	Antal poliser	Total- kostn. för polisväs.	Kostnad per invånare	Kostnad per polis	Antal invånare per polis	Antal detektiver
Gäfle ¹⁾	34,866	60	114,947	3,20	1,916	581	3
Örebro.....	30,088	42	73,100	2,43	1,740	716	3
Eskilstuna.....	28,197	41	68,403	2,43	1,668	687	1
Karlskrona.....	27,470	49	82,940 ²⁾	3,02	1,693	561	2
Uppsala.....	25,826	44	70,670	2,74	1,606	587	2
Jönköping.....	26,853	41	60,985	2,27	1,488	655	1
Borås.....	21,333	28	52,500	2,46	1,875	761	—
Lund.....	20,105	37	67,350	3,35	1,820	544	—
Halmstad.....	18,291	39	57,395 ³⁾	3,14	1,472	469	—
Linköping.....	—	18	25,427 ⁴⁾	—	—	—	—
Västerås.....	18,768	30	55,800	2,97	1,860	626	1
Sundsvall.....	16,819	32	71,967	4,28	2,249	526	5
Landskrona.....	16,043	27	47,700	2,97	1,767	594	—
Karlstad.....	16,916	32	67,863	4,01	2,121	529	1

¹⁾ Gäfle är den enda af här anförda städer som har ridande polis, 7 man, kostnad 18,882 kronor.

²⁾ I kostnaden 82,940 kr. ingår ej polismästarens lön, ej heller expeditjonskostnader.

³⁾ Beloppet 57,395 kr. utgör endast löner.

⁴⁾ Dessutom kombinerad brand- och poliskår med kostnad 47,900 kr.

Kostnadsförslag

till inredandet af vaktlokal i Hagaborg N:o 5.

Grundmurar af beton på byggnadens 3:ne yttersidor.....	768: —	
Sockel af beton med kryssharnrad yttersida.....	321: —	1,089: —
Nya golf af 30 mm. hyflade, spåntade bräder med mellanlägg af grålumpspapp.....	158: —	
Nya väggar af 75 mm. plank med drifning.....	206: 50	
Perlspåntad panel i tak och på väggar i kök, skafferi, arrester och vaktrum med förstuga jemte mellanlägg af grålumpspapp på väggarna.....	507: —	
Spåntad, ohyflad panel på väggarna i »rum» jemte grålumpspapp.....	70: 50	
Takvinkellister.....	12: 75	
Arrestdörrar af 3" plank med beslag.....	100: —	

Klosettdörrar till arresterna.....	20: —	
Enkeldörrar med foder	75: —	
Dubbeldörrar » » och glas..	40: —	
Innerbågar med glas till fönstren	120: —	
Inredningar:		
bänkar till arresterna samt klosetter	70: —	
fotlister	45: —	
ventilationstrummor	30: —	
foder till fönstren	30: —	
väggfast bord i vaktrummet	50: —	
vedlårar i vaktrum och kök	20: —	
hyllor i skafferiet	5: —	
Kakelugn	90: —	
Spis med tillbehör	125: —	
Kamin.....	75: —	
Oljemålning af tak och väggar	212: 80	
Spänning och tapetsering af tak och väggar i »rum»	43: —	
Diverse målningar af inredningar, äldre fönster och dörrar	40: —	
Nya yttertrappor af trä	50: —	
Justering af äldre fönster och dörrar, igensättning af fönster- öppningar m. m.....	80: —	2,275: 55
Transporter, körslor, rengöring och oförutsedda utgifter		235: 45
		<hr/> S:a Kronor 3,600: —

Karlstad i Stadsbyggmästarekontoret d. 18 Febr. 1911.

CARL CRISPIN.

Förslag

till utvidgning af gatubelysningen å Hagaborg.

Anläggningskostnad för:

A. 11 st. nya lampor i Handverks-gatan.

11 st. metalltrådslampor å 25 normalljus i vattentät armatur.

440 mtr. blank koppartråd 6 mm.².

13 st. isolatorer med krokar.

22 mtr. rörledning utefter stolparne.

Diverse småmaterial.

Montage.

Kronor 260: —

I kostnadsberäkningen förutsättes att befintliga ledningsstolpar, som tillhöra Norrmalms Elektr. A.-B., få användas för ifrågavarande belysningsledningar.

- B. Omändring af nuvarande belysning till nattbelysning, så att hvarannan lampa blir aftenlampa och hvarannan nattlampa.

500 mtr. blank koppartråd 6 mm.².

13 st. isolatorer med krokar.

1 » automatisk strömbrytare.

Diverse småmateriel.

Arbetskostnader.

Kronor 225: —

Skötsel, underhåll och strömagifter:

För nuvarande belysning	1,850: —
» 11 st. lampor i Handtverkaregatan å 40 kr.	440: —
» 28 st. nattlampor, tilläggskostnad å 35 kr.	980: —
	<hr/>
	Summa kr. 3,270: —

Karlstad den 27/2 1911.

KARLSTADS ELEKTRICITETSVERK.

Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 5 maj 1911.

§ 46.

Med anledning af en från Norr Strands fastighetsägareförening till Magistraten inkommen framställning om ökad polisbevakning å Norr Strand äfvensom af stadsfiskalen framställda förslag angående förstärkning af såväl ordnings- som detektivpolisen här i staden hade Magistraten genom särskilda skrivelser den 31 december 1909 och den 12 november 1910 hos Stadsfullmäktige föreslagit åtgärder för ytterligare förstärkning af poliskåren och särskildt för åstadkommande af bättre polisbevakning å Norr Strand.

För ordningspolisens förstärkning hade Magistraten sålunda föreslagit dels uppsättning af ridande polis genom anskaffning af tre ridhästar med sadelmundering samt anställande af en hästkötare, dels ock anställande af en ny ordinarie poliskonstapel. Eventuellt hade Magistraten, för den händelse ekonomiska svårigheter skulle möta för bifall till nämnda framställning, hemställt, att, för tillgodoseende af behovet af bättre polisbevakning å Norr Strand, Stadsfullmäktige måtte besluta inredande af en arrestlokal å Norr Strand samt anställande af en ny ordinarie poliskonstapel för Norr Strands bevakning och skötseln af arrestlokalen därstädes med samma aflöning som öfriga ordinarie konstaplar.

Därjämte hade Magistraten föreslagit, att under alla förhållanden en vagn för

transport af anhållna berusade eller eljest svårhandterliga personer måtte anskaffas för en kostnad af högst 1,000 kronor.

För detektivpolisens förstärkning hade Magistraten hemställt om anställande af två nya detektivkonstaplar med enahanda löneförmåner som nuvarande detektivkonstaplarn.

Uppå remiss hade Drätselkammaren i detta ärende afgifvit utlåtande, och hade nu Beredningsutskottet att jämväl yttra sig i frågan.

Drätselkammaren hade ej ansett sig kunna förorda en förstärkning af polis-kåren i den omfattning, Magistraten ifrågasatt, och detta dels af ekonomiska skäl och dels üfven på grund af Drätselkammarens uppfattning, att en så afsevärdt ökad polisbevakning ej vore oundgängligen af behovet påkallad.

Sålunda hade införandet af ridande polis synt Drätselkammaren ej kunna under några förhållanden tillstyrkas, liksom Drätselkammaren på anförda grunder jämväl afstyrkt förslaget om anställande af ytterligare två detektivkonstaplar.

Beträffande polisbevakningen å Norr Strand hade Kammaren låtit upprätta kostnadsförslag för inredande af arrestlokal därstädes med bostadslägenhet för en poliskonstapel, men då kostnaderna härför visat sig uppgå till 3.600 kronor, hvar-till sedan komme årliga kostnaden för lokalens underhåll och vård, hade Drätselkammaren ej ansett sig kunna tillstyrka detta förslag.

Däremot hade Drätselkammaren tillstyrkt anställandet af en ny ordinarie polis-konstapel för Norr Strands bevakning med samma aflöning som öfriga ordinarie konstaplar äfvensom anskaffandet af en transportvagn för en kostnad af högst 1,000 kronor.

Härförutan hade Kammaren, då oordningarna i Norr Strand, enligt hvad Kammar-en inhämtat, till ej oväsentlig del möjliggjordes genom bristfällig belysning, före-slagit ökning af gatubelysningen inom detta område enligt särskildt, af elektricitets-verket på Kammararens begäran uppgjort förslag. Detta förslag upptog dels upp-sättning af 11 nya lampor för en kostnad af 260 kronor dels ock omändring af nuvarande belysningen till nattbelysning, så att hvarannan lampa blefve aftonlampa och hvarannan nattlampa, för en kostnad af 225 kronor. Härtill komme sedan kostnaden för skötsel, underhåll och strömafgifter, som årligen skulle uppgå till 3,270 kronor, i hvilken summa dock inginge motsvarande kostnader för nuvarande belysningen med 1,850 kronor.

Beredningsutskottet tog nu de gjorda framställningarne i öfvervägande, och be-slöt, efter hållen öfverläggning, att såsom inforrdadt yttrande till alla delar in-stämman uti hvad Drätselkammaren i detta ärende anförde.

Utskottet hemställde fördenskull,

att Stadsfullmäktige måtte bifalla hvad Drätselkammaren uti sitt den 27 februari 1911 i ärendet afgifna utlåtande i särskilda punkter hem-

ställt äfvensom bestämma, att de föreslagna anslagsbeloppen skulle, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst ut-taxering.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

36. Drätselkammarens framställning angående nedsättning af 1910 års arrendeafgifter för af staden utarrenderad mark, som under nämnda år skadats genom öfversvämning.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 27 februari 1911.

§ 6.

Uti till Drätselkammaren ingifna framställningar hade åtskilliga arrendatorer af staden tillhörig jord anhållit om eftergift af arrendebeloppen för 1910 eller skälilig nedsättning i samma belopp med anledning däraf, att de arrenderade områdena under förra årets vår och sommar, då vattenståndet i Vänern varit ovanligt högt, öfversvämmats af vatten och därigenom antingen helt och hållet eller i väsentlig mån blifvit obrukbara. I en del fall hade arrendatorerna anhållit att få uppsäga sina kontrakt.

De ifrågavarande framställningarna, hvilka nu föredrogos, hade gjorts af:

- 1) Georg Wennerström, såsom arrendator af vissa ägofigurer å Örsholmen, Lambergsslätten och Lamberget;
- 2) Ludvig Forsén, såsom arrendator af ägofiguren N:o 1081 i Viken;
- 3) Greta Jonsson, såsom arrendator af ägofiguren N:o 1077;
- 4) K. J. Karlsson, såsom arrendator af ägofiguren N:o 1076;
- 5) A. Andersson, såsom arrendator af ägofigurerna N:ris 629—632;
- 6) J. H. Olsson, såsom arrendator af den till förra säteriet Norra Våxnäs hörande, för jordbruk afsedda marken; och
- 7) E. Nilsson, såsom arrendator af landriet Marieberg.

Det antecknades, att dessa arrendatorer enligt med dem upprättade kontrakt hade att i årliga arrendeafgifter erlägga, Wennerström 187 kronor, Forsén 87 kronor, Greta Jonsson 36 kronor, Karlsson 50 kronor, Andersson 50 kronor, Olsson 2,000 kronor och Nilsson 1,085 kronor.

Drätselkammaren, som ansåg rättvist, att de genom öfversvämningen uppkomna skadorna drabbade staden och arrendatorerna till hälften hvar, beslutade med stöd af verkställda uppskattningar å samma skador att hos Stadsfullmäktige hemställa, att eftergift i 1910 års arrenden måtte medgifvas sökandena till följande belopp nämligen:

Wennerström	93: 50
Forsén	43: 50
Greta Jonsson	18: —
Karlsson	25: —
Andersson	25: —
Olsson	300: —
Nilsson	172: 50
Summa kronor	677: 50

I händelse statsbidrag komme att erhållas, borde eftergifterna i förhållande därtill minskas.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 5 maj 1911.

§ 47.

Hos Drätselkammaren hade åtskilliga af stadens arrendatorer hemställt, att som det år 1910 inträffade höga vattenståndet i Vänern orsakat öfversvämning å af dem arrenderade områden och gjort dessa antingen helt och hållet eller till väsentlig del obrukbara, Kammaren måtte medgifva sökandena skälig nedsättning i arrendeafgifterna för berörda år.

I anledning häraf hade Drätselkammaren, under uttalande, att Kammaren ansåge de genom öfversvämningen uppkomna skadorna böra drabba staden och arrendatorerna till hälften hvar, med stöd af verkställda uppskattningar å samma skador, hos Stadsfullmäktige hemställt, att nedsättning i 1910 års arrendeafgifter måtte medgifvas nedan nämnda arrendatorer till följande belopp nämligen:

Georg Wennerström såsom arrendator af vissa ägofigurer å Örsholmen, Lambergsslätten och Lamberget	kr. 93: 50
Ludvig Forsén såsom arrendator af ägofiguren N:o 1081 i Viken . . . »	43: 50

Greta Jonsson såsom arrendator af ägofiguren N:o 1077	»	18: —
K. J. Karlsson såsom arrendator af ägofiguren N:o 1076	»	25: —
A. Andersson såsom arrendator af ägofigurerna N:ris 629—632	»	25: —
J. H. Olsson såsom arrendator af den till säteriet Norra Våxnäs hö-		
rande, för jordbruk afsedda mark.....	»	300: —
E. Nilsson såsom arrendator af landeriet Marieberg	»	172: 50
		S:ma kronor 677: 50

Därjämte hade Kammaren uttalat, att i händelse statsbidrag komme att utgå till arrendatorerna, nedsättningarna borde i förhållande därtill minskas.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig i ärendet ansåge de föreslagna nedsättningarna böra medgifvas och hemställde fördenskull,

att Stadsfullmäktige måtte bifalla, hvad Drättselkammaren uti sin förevarande framställning föreslagit, med föreskrift tillika, att därest bidrag af statsmedel till täckande af arrendatorernas ifrågavarande förluster komme att utgå, den af staden medgifna nedsättningen i arrendeafgifterna skulle i förhållande därtill minskas.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

37. Drättselkammarens förslag till gatuarbeten under år 1911.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drättselkammaren i Karlstad den 27 mars 1911.

§ 4.

Vid behandling af Drättselkammarens förslag till gatuarbeten under innevarande år beslöto Stadsfullmäktige å sammanträde den 15 december 1910 att för utförande af gatuarbeten under år 1911 dels bevilja ett anslag af 20,000 kronor och dels medgifva Drättselkammaren rätt att härför använda den besparing i 1910 års anslag för enahanda ändamål, som kunde komma att uppstå, dock att det skulle åligga Drättselkammaren att till fullmäktige inkomma med specifikt förslag till de gatuarbeten, som under innevarande år skulle bringas till utförande.

Drättselkammaren företog nu detta ärende till behandling och skulle därvid antecknas, att utaf det för år 1910 anvisade belopp till gatuarbeten återstode

oanvänt ett belopp af 4,000 kronor, hvilket belopp varit beräknadt för arbeten, som ej kunnat under år 1910 komma till utförande, samt att sålunda för gatuarbeten under innevarande år, enligt Fullmäktiges ofvannämnda beslut, förefunnes ett sammanlagdt belopp af 24,000 kronor.

På anmodan af Drättselkammaren hade af Kammaren utsedda delegerade i sarråd med Stadsbyggmästaren uppgjort förslag till de gatuarbeten, som ansågos böra komma till utförande under innevarande år; och blef nu detta förslag, som slutade å ett kostnadsbelopp af 24,000 kronor, af Kammaren genomgånget och godkänt, hvarefter Kammaren beslöt öfverlämna förslaget till Stadsfullmäktige med anhållan, att förslaget måtte af Fullmäktige godkännas.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Förslag
till gatuarbeten att utföras under år 1911.

Stadsdelarne Haga och Herrhagen.

Underhållsarbeten:

Renhållning af rännstenar, diken, afloppstrummor etc.	200: —
Vinterunderhåll	200: —
Underhåll af vägen till Kanickenäset.	200: —
» » Djeknefältsvägen	300: —
Bevattning sommartid af gator	200: —

Nya arbeten:

Plankvandring på Hagagatan från Åttkantsgatan fram till nybyggda huset på tomten N:o 30. Lägges med 4 st. 50 × 150 m.m. plank i bredd.	158: —
--	--------

Långgatan:

Trottoir utanför tomterna N:ris 133 och 206 samt provisorisk körbana från Sveagatan fram till inkörsporten på N:o 206.	1,230: —	2,488: —
--	----------	----------

Stadsdelen Tingvalla.

Underhållsarbeten:

Grusning af promenaderna i Kungs-, Tingvalla-, Hamn- och Östra Torggatorna.	1,190: —
Underhåll af Klaraborgsvägen	150: —
» » Häktesvägen	400: —
» » körbanan på Vestra Kanalgatan	300: —
» » » » Östra Kanalgatan.	300: —
» » » » Trädgårdsgatan.	300: —

Afskrapning af dy från makadamiserade gator.....	800: —	
Rensning af brunnar och diken	300: —	
Vinterunderhåll.....	1,000: —	
Isning och sandning af kyrktrapporna.....	350: —	
Bevattning sommartid af gator.....	910: —	
Nya arbeten:		
Trädgårdsgatan:		
Ny afloppsledning jemte brunnar från Trädgårdsgatans östligaste del. Ledningen kopplas in i den trumma, som leder ned till hamnbassinen	1,000: —	
Gångbanor af tuktad sten, 1 meter breda, från järnvägsöfvergången på vestra sidan fram till Trädgårdsgatans norra rännsten samt tuktad sten emellan järnvägsspåren	1,500: —	
Vestra Kanalgratan emellan Kungs- och Norra Strandgatorna. Plankvandringen lagas och ökas med 2:ne plankor i bredd, hvarjemte 3:ne gångbanor af tuktad sten samt trappor upp till kanalbanken anordnas i kryssen vid Herrgårds- och Norra Strandgatorna	831: 90	
Hamn- och Södra Kyrkogatorna:		
Trottoir och körbana utanför N:o 124 A	3,000: —	
Körbanan på Hamngatan höjes och makadamiseras	1,500: —	
Brunnar med aflopp	1,500: —	
Lagning af körbanan på Södra Kyrkogatan	1,300: —	
Herrgårdsgatan:		
Utfyllning och makadamisering af körbanan utanför hotellet samt sättning af en begränsningsrännsten på norra sidan	500: —	17,131: 90
<i>Stadsdelarne Viken och Berget.</i>		
Sommar- och vinterunderhåll	1,000: —	
Provisoriska sprängningsarbeten i och för beredandet af utfartsvägar.....	1,200: —	2,200: —
<i>Stadsdelen Klara.</i>		
Underhållsarbeten, vinterunderhåll, bevattning sommartid af gatorna, grusning af teaterplan m. m.	2,180: 10	
		S:a Kronor 24,000: —

Karlstad i Stadsbyggnästarekontoret den 25 Mars 1911.

CARL CRISPIN.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 5 maj 1911.*

§ 48.

Vid behandling af Drätselkammarens förslag till gatuarbeten för år 1911 hade Stadsfullmäktige beslutit att för utförande af gatuarbeten under innevarande år dels bevilja ett anslag af 20,000 kronor och dels medgifva Drätselkammaren rätt att härför använda den besparing å 1910 års anslag för enahanda ändamål, som kunde komma att uppstå, hvarjämte Fullmäktige föreskrifvit, att Drätselkammaren skulle till Fullmäktige inkomma med specifikt förslag till de gatuarbeten, som under år 1911 skulle bringas till utförande.

I anledning häraf hade Drätselkammaren uti hos Stadsfullmäktige gjord framställning dels meddelat, att utaf det för år 1910 anvisade anslag till gatuarbeten återstode oanvänt ett belopp af 4,000 kronor, hvadan sammanlagda beloppet af det anslag, som enligt Fullmäktiges ofvannämnde beslut skulle få användas till gatuarbeten under innevarande år, uppginge till 24,000 kronor, dels ock hemställt, att ett vid framställningen fogadt specifikt förslag rörande användningen af det sålunda tillgängliga anslagsbeloppet för gatuarbeten under innevarande år måtte af Stadsfullmäktige godkännas.

Uppå remiss hade nu Beredningsutskottet att i detta ärende afgifva yttrande.

Vid granskning af det upprättade förslaget fann Utskottet ej anledning till annan erinran mot detsamma än att den för »gångbanor af tuktad sten, 1 meter breda, från järnvägsöfvergången på västra sidan fram till Trädgårdsgatans norra rännsten samt tuktad sten emellan järnvägsspåren» upptagna kostnaden 1,500 kronor syntes Utskottet för högt tilltagen i förhållande till omfattningen af berörda arbete. Sedan Utskottet emellertid inhämtat, att ifrågavarande kostnadsbelopp afsett gångbanor af tuktad sten från järnvägsöfvergången söderut jämväl vid östra sidan af gatan, ansåge Utskottet, med hänsyn till det trängande behovet af gångbanornas förbättring å denna gatudel, det upptagna kostnadsbeloppet böra kvarstå i förslaget, men den föreskrift för dess användning böra af Fullmäktige meddelas, att, — förutom hvad i förslaget i denna punkt upptagits, — gångbanor af tuktad sten skulle, så långt kostnadsbeloppet, 1,500 kronor, medgäfv, anläggas från järnvägsöfvergången söderut jämväl på gatans östra sida.

Utskottet beslöt sålunda hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte godkänna det af Drätselkammaren framlagda förslaget till gatuarbeten under innevarande år med den föreskrift rörande användningen af ofvanberörda kostnadsbelopp å 1,500 kronor, som af Utskottet här ofvan föreslagits.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

38. Drättselkammarens framställning om pension till snickaren Anders Olsson.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drättselkammaren i Karlstad den 27 Mars 1911.

§ 8.

Snickaren Anders Olsson hade hos Drättselkammaren gjort framställning om en årlig pension af 500 kronor, varande denna framställning jämte ett därå tecknad intyg af Stadsbyggmästaren af följande lydelse:

Till Drättselkammaren i Karlstad.

Undertecknad, som sedan 1877 varit anställd uti stadens arbeten, får härmed hos Drättselkammaren vördsamt anhålla om en årlig pension af 500 kronor. Som jag nu är 68 år gammal och sjuklighet nedbryter mina arbetskrafter, kan jag ej genom arbete bidraga till mitt uppehälle på äldre dagar, hvarför jag till Drättselkammaren nödgas frambära denna min anhållan.

Karlstad den 20 Mars 1911.

ANDERS OLSSON.

Snickaren Anders Olsson har, enligt hvad arbetsförmannen Johansson bekräftar, varit anställd uti stadens arbeten utan afbrott sedan år 1877, alltså i 34 år, och har under denna tid städse varit nykter, ordentlig och arbetsam samt utfört honom anförtrodde arbeten till belåtenhet. Under den tid jag varit chef för de under Drättselkammaren lydande arbetena, har jag äfven funnit att Olsson till alla delar efter bästa förmåga sökt genom arbetsamhet och plikttrohet utföra sina arbeten till stadens bästa. Då Olsson nu på grund af hög ålder och sjuklighet ej med fördel kan deltaga i arbetena och han hos Drättselkammaren anhållit om en årlig pension af 500 kronor för sina återstående dagar, får jag under hänvisning till ofvanstående och med hänsyn till den långa tid, han arbetat i stadens tjänst, på det lifligaste tillstyrka, att hans anhållan måtte beviljas.

Under förutsättning häraf får jag föreslå, att Olsson bibehålles i arbete, intill dess Hrr Stadsfullmäktige fattat beslut om Olssons pension.

Karlstad i Stadsbyggmästarekontoret den 22 Mars 1911.

CARL CRISPIN.

Efter föredragning häraf beslöt Drätselkammaren med hänsyn till hvad Stadsbyggmästaren i ärendet anfört, hos Stadsfullmäktige hemställa, att Olsson måtte beviljas en årlig pension af 300 kronor att utgå under hans återstående lifstid. Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 5 maj 1911.

§ 49.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att afgifva utlåtande öfver Drätselkammarens framställning om pension till snickaren Anders Olsson.

Af handlingarne i ärendet inhämtade Utskottet, att Olsson, som varit anställd i stadens arbeten utan afbrott sedan år 1877, hos Drätselkammaren gjort framställning om en årlig pension af 500 kronor, samt att Drätselkammaren i anledning häraf hos Stadsfullmäktige hemställt, att Olsson måtte beviljas en årlig pension af 300 kronor att utgå under hans återstående lifstid.

Efter hållen öfverläggning, därunder Herr Gelin yrkade, att Beredningsutskottet måtte tillstyrka Stadsfullmäktige att bevilja Olsson en pension af 400 kronor, beslöt Utskottet att, i enlighet med hvad Drätselkammaren föreslagit, hemställa, att Stadsfullmäktige måtte bevilja snickaren Anders Olsson en årlig pension af 300 kronor att utgå under hans återstående lifstid äfvensom bestämma, att det beviljade pensionsbeloppet skulle utgå af tillgängliga medel.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

39. Styrelsens för Vatten- och Gasverken förslag till allmänna lyshållningen under nästa lysår.

Magistraten har icke något att erinra mot häri upptagna förslag utan förordar detsamma till bifall.

Karlstad den 25 April 1911.

På Magistratens vägnar:

ERIK LUNDBLAD.

Utdrag af protokollet, hållet hos Vatten- och Gasverksstyrelsen den 10 april 1911.

§ 8.

Förslag till allmänna lyshållningen i staden under instundande lysperiod godkändes och skulle med anledning däraf följande framställning aflåtas:

Till Magistraten i Karlstad.

Härmed får Vatten- och Gasverksstyrelsen föreslå att den allmänna belysningen medels gas, fotogen och elektricitet under nästkommande lysperiod — 1 aug. 1911 till 15 maj 1912 — måtte bestridas af redan befintliga aften- och nattlyktor med de förändringar, som här nedan närmare angifvas, samt af följande *nya* lyktor, för hvilkas anordnande i vissa uppgifna fall nya ledningar anses böra komma till stånd:

I. *Gas- och fotogenbelysningen.*

I den egentliga staden:

Anskaffning och uppsättning af 2 st. nya gaslyktor å Hamngatan utefter »Järnvägs»-planteringen, en midt för Spritbolaget och en midt för tomt 170, båda aftenlyktor.

4 st. aftenlyktor å Järnväggsgatan (en vid vardera af tomterna 163, 137, 106, 76) förändras till nattlyktor.

I stadsdelarna Haga och Herrhagen:

De 7 st. fotogenlyktorerna i stadsdelen Haga slopas och ersättas med elektriska lampor.

Fotogenlyktan å Fabriksgatan vid Lindgrens läderfabrik slopas och ersättes med elektrisk lampa.

Fotogenlyktan å kvarteret Anden på vägen till Djäknefältet slopas och ersättes med *nattlykta* för gas.

Aftenlyktan för gas i korsningen mellan Ny- och Götgatorna ändras till *nattlykta*.

I stadsdelen Klara:

Fotogenlyktorerna å Växnäsvägen slopas och ersättas med elektriska lampor.

I stadsdelarne Viken och Kvarnberget:

Samtliga fotogen- och luxlyktor slopas och ersättas med elektriska lampor.

II. *Elektrisk belysning.**I den egentliga staden:*

Å Saluhallen i hörnet mot Brandstationen anordnas en 200-ljus elektrisk lampa försedd med automatisk tändnings- och släckningsanordning.

I stadsdelarne Haga och Tormestad:

I stället för slopade 7 st. fotogenlyktor i Haga uppsätts 8 st. elektriska lampor däraf 2 st. natt- och 6 st. aftenlampor.

Å Fabriksgatan vid Lindgrens läderfabrik uppsättes 1 st. elektrisk aftenlampa.

I stadsdelen Klara:

I stället för de slopade fotogenlyktorna å Växnäsvägen uppsättes 5 st. elektriska lampor, däraf 2 st. natt- och 3 st. aftenlampor.

I stadsdelarne Kvarnberget och Viken:

Nuvarande 29 st. fotogen- och luxlyktor slopas. I stället anordnas 58 st. elektriska lampor, hvaraf 32 st. aftenlampor och 26 st. natllampor (i enlighet med Styrelsens af Stadsfullmäktige godkända specialförslag af ¹⁰/₁₁ 1910).

Samtliga elektriska lampor förses med anordningar för automatisk tändning och släckning.

Allmänna belysningen skulle alltså komma att bestridas af följande antal lyktor: 365 st. *gaslyktor*, hvaraf 207 st. aftenlyktor, 142 st. nattlyktor och 16 st. hamnlyktor.

14 st. *fotogenlyktor*, hvaraf 11 st. aften- och 3 st. nattlyktor.

120 st. *elektr. lampor*, hvaraf 89 st. aften- och 31 st. nattlyktor.

För anskaffning och uppsättning af ofvanstående *nya* lyktor samt för uppförande af därmed i samband stående ledningsarbeten har Styrelsen på Kvarnbergsbelysningen af Stadsfullmäktige erhållit anslag å kronor 6,300: — och har för de återstående arbetena låtit uppsätta följande

Kostnadsförslag.I. *Gaslyktor:*

2 st. gaslyktor å Hamngatan incl. järnstolpar och 1" servisledning, à 100: —	200: —	
1 st. gaslykta jämte 1" servisledning å kvarteret Anden	120: —	320: —

II. *Elektriska belysningen:*

I Haga, Tormestad och Växnäsvägen, bestående af metalltrådslampor å stolpar af trä samt luftledning af blank koppartråd.

5 st. 50-ljus lampor i Växnäsvägen incl. ledningar och trästolpar samt 2 st. automatiska strömbrytare <i>en</i> för aftonlyktorna och <i>en</i> för nattlyktorna	525: —	
1 st. 200-nlj. lampa å Saluhallen monterad å förut befintlig väggarm, inclusive automatisk strömbrytare	60: —	
8 st. 50-ljs lampor i Haga incl. ledningar, trästolpar och 2 st. automatiska strömbrytare	725: —	
1 st. 50-ljus lampa vid Lindgrens garfveri incl. stolpe och automatisk strömbrytare	110: —	1,400: —
		Summa Kronor 1,720: —

Förutsatt att ofvanstående lyshållningsförslag vunne bifall har Styrelsen beslutat att hos Stadsfullmäktige göra hemställan om, att detta belopp Kronor 1,720 måtte ställas till Styrelsens disposition för arbetenas utförande.

Ur protokollet:
JOHN RUNDGREN.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren
i Karlstad den 24 april 1911.*

§ 3.

Uppå remiss hade Drätselkammaren att yttra sig öfver ett af Styrelsen för Vatten- och Gasverken upprättadt förslag till allmänna lyshållningen här i staden under nästkommande lysperiod; och beslöt Drätselkammaren, efter handlingarnas föredragning, tillstyrka Stadsfullmäktige att bifalla förslaget samt ställa till arbetenas utförande erforderliga medel, 1,720 kronor, till Styrelsens för Vatten- och Gasverken förfogande.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ofvan.

In fidem:
GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 5 maj 1911.

§ 50.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att afgifva yttrande öfver Styrelsens för Vatten- och Gasverken förslag till allmänna lyshållningen under nästa lysår samt Styrelsens i sammanhang därmed gjorda framställning, att ett belopp af 1,720 kronor måtte ställas till Styrelsens disposition för de i förslaget upptagna arbetenas utförande.

Förslaget hade af Magistraten till bifall förordats, och hade äfven Drätselkammaren i uppå remiss afgifvet utlåtande tillstyrkt förslagets godkännande.

Under criuran, att Beredningsutskottet förut denne dag tillstyrkt ett af Drätselkammaren framställt förslag om ökad gatubelysning å Norr Strand, beslöt Utskottet hemställa,

att Stadsfullmäktige, med godkännande af det utaf Styrelsen för Vatten- och Gasverken uppgjorda förslaget till allmänna lyshållningen under nästa lysår, måtte ställa för arbetenas utförande erforderliga medel, 1,720 kronor, till Styrelsens för Vatten- och Gasverken förfogande äfvensom bestämma, att sålunda beviljadt belopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, skulle anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

40. Styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning om anordnande af central tändning och släckning af stadens gatulyktor samt beviljande af härför erforderliga medel.

Utdrag ur protokollet hos Vatten- och Gasverksstyrelsen den 10 april 1911.

s. d. Sedan av Föreståndaren framhållits, att de försök med självtändare på gaslyktorna, som nu sedan hösten 1910 fortgått, utfallit fullt tillfredsställande, beslöt Styrelsen ingå till Stadsfullmäktige med anhållan att få inrätta dylika på alla stadens gator samt begära härför erforderliga medel, kronor 8,500.

En i ärendet av Föreståndaren upprättad skrivelse godkändes och skulle till Stadsfullmäktige expedieras.

Ur protokollet:
JOHN RUNDGREN.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Sedan flera år tillbaka hafva teknici egnat sin uppmärksamhet åt lösningen af ett för städerna betydelsefullt ekonomiskt spörsmål, nämligen minskningen i kostnaden för den allmänna gasbelysningen.

Man har därvid närmast tänkt på den i de större och medelstora städernas budget förekommande, högst afsevärda utgiftsposten för tändningen och släckningen af gatulykterna. Det hittills brukliga förfarandet, att för hand tända och släcka lykta för lykta, kan numera ej anses rationellt och tidsenligt. Konstruktörer å belysningsområdet hafva också sedan länge sökt att genom mekaniska anordningar verkställa tändning och släckning och därmed inskränka lyktarbetet till putsning och kontrollering samt ombyte af glas och glödnät.

Dessa sträfvanden hafva gifvit till resultat, att numera finnas s. k. själfständare för gaslykterna, som äro fullt praktiska och uppfylla alla rimliga anspråk på användbarhet och tillförlitlighet. Dessa själfständare funktionera på grund af en momentan tryckstegring i gashufvdrören, åstadkommen genom en tryckstöt från gasverket eller annan regulatorstation.

För vinnande af egen erfarenhet på detta område påbörjade Vatten- och Gasverksstyrelsen i januari 1910 experiment med 10 st. s. k. "Fiat"-tändare. Dessa experiment utföllo emellertid icke till belåtenhet, då dessa tändare visade sig vara beroende af det variabla trycket i ledningarne på de ställen, hvarest rören äro gamla och af för klena dimensioner. I oktober 1910 fortsattes experimenten med en annan typ, den s. k. "Lux"-tändaren, hvilken är af mycket solid konstruktion, och som visade sig vara oberoende af ofvannämnda olägenheter. 20 st. dylika tändare hafva varit uppsatta under hela vintern och fungerat fullt tillfredsställande.

För gatulykternas skötsel och passning äro här i staden nu anställda 10 st. lykttändare på ett lyktantal af c:a 430 st. (däraf 60 st. fotogen- och luxlampor). För tändning åtgår nu 20 å 30 minuter, beroende på lyktafstånden och lyktantalet inom de olika distrikten, och för släckningen något kortare tid, beroende på att icke alla lyktor släckas samtidigt, utan i tvenne omgångar. För att i möjligaste mån tillgodose trafiken och förekomma olägenheter och anmärkningar, börjas tändningen så tidigt, att alla lyktor äro tända innan mörkret helt är inne. Liknande är förhållandet med morgonsläckningen, d. v. s. den börjar ej förrän dagningen inträdt.

Med centraltändning, som tager endast 2 minuter i anspråk, skulle större delen af dessa tändnings- och släckningstider kunna indragas och därmed vinnas ej obetydlig besparing i gasförbrukningen. Med den beräkningen att en inskränkning vinnes af endast $\frac{1}{4}$ timme dagligen, såväl vid tändningen som släckningen, hvilken tidsbesparing måste anses lågt beräknad, skulle dagligen sparas omkring 25 kbm. gas. För 300 belysningsdagar blefve detta en minskad gasförbrukning af 7,500 kbm. per år, med ett värde af c:a 900 kronor.

Nuvarande 10 st. lykttändares aflöning enligt stat utgör 8,602: 50 kronor.

En lyktputsare kan tillfredsställande sköta c:a 180 lyktor. På grund af stadens utsträckning och trafikförhållanden beräknas dock att för nuvarande 370 gaslyktor skulle åtgå 3 man, men skulle dessa då äfven sköta pulsning, tändning och släckning af de fotogenlyktor, som komme att återstå.

Under förutsättning att det af Styrelsen till Magistraten denna dag inlämnade lyshållningsförslaget vinner Stadsfullmäktiges bifall kommer fotogenlyktornas antal att inskränkas till c:a 15 st. -- de öfriga skulle utbytas mot elektriska lampor.

Aflöningen för 3 st. lyktputsare kan beräknas till 2,700 kronor per år. Besparing å lykttändarelöner alltså kronor 5,902: 50. Då underhåll och afskrifning för själtändarne kan beräknas till högst 750 kronor, skulle alltså sammanlagda besparingen blifva 6,052: 50 kronor per år.

Auläggningskostnaden för anordnande af central tändning och släckning af gaslyktorerna beräknas till följande belopp:

370 st. Lux-tändare, komplett monterade à 20: —	7,400: —
370 „ brännare à 1: 50	555: —
Eventuell handtlangning och diverse ändringar å lyktor m. m.	545: —

Summa Kronor 8,500: —

Under förutsättning att Stadsfullmäktige bifalla Styrelsens framställning, kommer arbetet att påbörjas innevarande sommar och de nuvarande lykttändarne att uppsägas, hvarigenom af det i innevarande års stat upptagna beloppet för lykttändares aflöning kan tagas i anspråk kronor 3,600: — för den ifrågasatta anordningen.

På grund af hvad sålunda anförts, hemställes:

att Stadsfullmäktige måtte bemyndiga Styrelsen att under instundande sommar anordna central tändning och släckning af stadens gatu-lyktor samt för detta ändamål anslå 8,500: — kronor att gäldas, *dels* med den besparing af 3,600, som erhålles å det i gasverkets stat för 1911 upptagna beloppet till lykttändareaflöningar, *dels* med ett extra anslag af 4,900 kronor.

Karlstad den 10 april 1911.

För Vatten- och Gasverksstyrelsen:

S. GULLSTRÖM.

John Rundgren.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 24 april 1911.

§ 4.

Hos Stadsfullmäktige hade Styrelsen för Vatten- och Gasverken hemställt, att Fullmäktige måtte bemyndiga Styrelsen att under instundande sommar anordna central tändning och släckning af stadens gatulyktor samt för detta ändamål anslå 8,500 kronor att gäldas dels med den besparing af 3,600 kronor, som genom en sådan anordning erhålles å det i gasverkets stat för 1911 upptagna beloppet till lykttändarnas aflöningar, och dels med ett extra anslag af 4,900 kronor.

Drätselkammaren, som uppå remiss hade att yttra sig i ärendet, beslöt tillstyrka bifall till framställningen.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 5 maj 1911.

§ 51.

På anförda grunder hade Styrelsen för Vatten- och Gasverken hos Stadsfullmäktige anhållit om bemyndigande att under instundande sommar anordna central tändning och släckning af stadens gatulyktor samt tillika hemställt om härför erforderligt anslag.

Härför hade Drätselkammaren afgifvit tillstyrkande utlåtande, och hade nu Beredningsutskottet uppå remiss att yttra sig i frågan.

På grund af hvad Styrelsen för Vatten- och Gasverken i ärendet anført beslöt Utskottet efter öfverläggning att, i enlighet med hvad Styrelsen föreslagit, hos Stadsfullmäktige hemställa,

att Stadsfullmäktigs måtte bemyndiga Styrelsen för Vatten- och Gasverken att under instundande sommar anordna central tändning och släckning af stadens gatulyktor samt för detta ändamål anvisa ett belopp af 8,500 kronor, samt

att Stadsfullmäktige måtte bestämma, att det sålunda anvisade beloppet skulle *dels* till ett belopp af 3,600 kronor gäldas med den besparing, som erhölles å det i gasverkets stat för år 1911 upptagna an-

slag för aflöningar till lykttändarne, och dels till återstående belopp af 4,900 kronor anskaffas medelst uttaxering i den mån, tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

41. Anders Sandéns af Herr Gelin som motion upptagna framställning om rätt att för badhusanläggning få disponera den mark, som upptoges af herrbadhuset i Klara.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Som undertecknad af Karlstads Nya Badhus Aktiebolag inköpt och öfvertagit dess i stadsdelen Klara intill och i Klarelfven belägna Herrbadhus med inre och yttre inventarier äfvensom den, genom Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad den 24 April 1874 fattade beslut, till ägaren af badinrättningen upplåtna rätt att afgiftsfritt begagna samma plats med samma rätt som staden densamma innehade, får jag, som ämnar öfverlåta samma badinrättning å ett under bildande varande bolag, benämndt Aktiebolaget Karlstads Herrbadhus, härmed vördsamt anhålla, att Herrar Stadsfullmäktige ville lämna sitt medgifvande till att förberörda badinrättning finge med samma rätt till platsen därför som föregående ägare densamma innehafte, disponeras af nuvarande innehafvare med rätt att ombygga och försätta badinrättningen i tidsenligt skick och får jag som ytterligare skäl för bifall till denna min ansökan framhålla, att staden Karlstad för närvarande är i full saknad af ett kallvattenbadhus för män, hvilket dock för en stad af Karlstads storlek torde vara af behovet påkalladt.

Karlstad den 19 April 1911.

ANDERS SANDÉN.

Upptages som min motion.

E. V. GELIN.

Afskrift

Beredningsutskottets utlåtande i anledning af Handlande J. H. Lindbergs motion om upplåtande af plats för ett badhus för stadens manliga befolkning.

Uti den motionen bilagda till stöd för densamma åberopade skriftliga framställningen af Badhusbolagets kommitterade, anhålla desse, »att stadsfullmäktige måtte med den rätt staden därtill äger, afgiftsfritt upplåta åt bolaget erforderlig mark af stranden strax norr om norra Claragatan jämte vattnet härutanför i och för uppförande af badinrättningen».

Enligt hvad stadsfullmäktiges protokoll för den 18 sistlidne mars § 9 utvisar, har Drätselkammaren i anledning af förut väckt motion om upplåtande af plats för anläggande af en badinrättning intill och i Klarelfven midt för Norra Claragatan i afseende å platsen yttrat, att Drätselkammaren, som af expropriationshandlingarna icke kunnat vinna full visshet om platsen i följd af expropriationen af mark för utläggning af stadsdelen Clara kunde anses tillhöra staden, churu väl expropriationsnämndens protokoll jämte andra förhållanden till ett sådant antagande föranledde hvadan Drätselkammaren då tillstyrkte upplåtande af platsen för berörda ändamål med den rätt staden till densamma ägde.

Då stadsfullmäktige genom beviljande af anslag till en badinrättning af ifrågasatt varande beskaffenhet redan erkänt behöfvat af en sådan inrättning och Badhusbolagets kommitterade anmält att den nu ifrågasatta platsen för badinrättningens förläggande är den lämpligaste; så ock i betraktande jämväl af de omständigheter och förhållande i öfrigt kommitterade åberopat finner utskottet sig böra tillstyrka att, med bifall till motionen, den ifrågasatta platsen måtte för ifrågavande ändamål afgiftsfritt upplåtas med den rätt staden till densamma kan äga.

Carlstad den 14 April 1874.

J. H. LEMKE.

Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktige i Karlstad den 24 April 1874.

§ 4.

Föredrogs Beredningsutskottets utlåtande N:o 7 så lydande:

»Tit. uti den motionen etc.

bilaga Badhus.

Wid diskussionen i ärendet yrkades dels bifall till utskottets utlåtande och dels afslag å motionen; och blef genom votering med 16 röster mot 4 utskottets utlåtande godkänt och bifallet. Herr Landtränmästaren C. Hultman anmälte reservation mot leslutet.

Rätt afskrivet intygar.

Karlstad den 4 Jan. 1909.

C. E. NYGREN

kapten.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 24 April 1911.

§ 6.

Uppå remiss från Stadsfullmäktige hade Drätselkammaren att afgifva yttrande öfver Anders Sandéns af Herr Gelin som motion upptagna framställning om rätt att för badhusanläggning disponera den mark, som upptages af herrbadhuset i Klara; Och beslöt Drätselkammaren, som fann den ifrågavarande platsen otjänlig för badhusanläggning, sedan stadsdelen Klara numera vore bebyggd, afstyrka bifall till framställningen.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 5 maj 1911.

§ 52.

Uti till Stadsfullmäktige ingifven framställning, som af Herr Gelin upptagits som motion, hade Anders Sandén hos Stadsfullmäktige anhållit, att sedan sökanden af Karlstads Nya Badhusaktiebolag inköpt och öfvertagit dess i stadsdelen Klara intill och i Klarelfven belägna herrbadhus med inre och yttre inventarier äfvensom den af Stadsfullmäktige upplåtna rätt att afgiftsfritt begagna samma plats med samma rätt staden till densamma ägde, Stadsfullmäktige måtte medgifva sökanden att disponera ifrågavarande mark med rätt att ombygga och försätta badinrättningen i tidsenligt skick.

Uti på remiss afgifvet utlåtande hade Drätselkammaren under uttalande, att Kammarerna funne den ifrågavarande platsen otjänlig för badhusanläggning, sedan stadsdelen Klara numera vore bebyggd, afstyrkt bifall till framställningen.

Beredningsutskottet, som uppå remiss nu hade att yttra sig i ärendet, beslöt att, med instämmande uti hvad Drätselkammaren däri anfört, hemställa,

att Anders Sundéns förevarande framställning icke måtte af Stadsfullmäktige bifallas.

In fidem;

IVAN FR. REGNER.

42. Herrar Welins och Löfbergs motion om anslag för höjande af golfven i packhuslokalerna i härvarande tullhus.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Sedan Stadsfullmäktige enligt beslut af den 16 febr. i år fastställt plan och beviljat medel för en förändring af härvarande tulllokaler, har framkommit ett förslag om höjande af golfven i packhuslokalerna för att härigenom underlätta transporten af tullgods till och från förtullningslokalerna.

De skäl vi vilja anföra för golfvens höjning äro följande:

stor arbetsbesparing vid godsets in- och utförande, då godset från och till vagnarne komme i ungefär samma plan som vagnsbottnen och rullslanor härigenom undvikas;

vid transporten af ömtåligt gods kan större aktsamhet iakttagas och förluster genom bräckage undvikas;

godset kan snabbare expedieras in och ur magasinet.

Och den som en gång sett hvilket arbete det medför, då ett parti tobak eller annat tungt gods skall tagas från vagnarne på packhusgolfvet för att vägas samt sedan åter arbetas upp på vagnarne från golfvet, frågar sig blott huru det är möjligt, att en sådan förändring af golfförhållandena ej för längesedan vidtagits. — Och då hvarje godsmagasin vid våra järnvägar har högt liggande golf, är det ingen oförsökt nyhet vi komma med. — Tiden har ej tillåtit oss göra en undersökning huru det i detta fall är med golfförhållandena i packhuslokalerna i landet. Men vilja vi nämna, att golfvet i Örebro packhuslokal är högt liggande, till synnerlig belåtenhet för trafikanterna.

Gifvet är att ju mer trafiken utvidgar sig — och som man vet har importen på Karlstad år efter år stegrats på sista tiden — dess mera gör sig olägenheten med hittills rådande golfförhållanden kännbar.

Gent emot vårt förslag torde det falla sig synnerligen lätt att göra den invändning, att då trafikanterna kunnat reda sig under alla dessa gångna åren med golfförhållandena sådana de nu äro, utan att stora klagomål afhörts, böra de allt fortfarande kunna göra detta. Detta skäl är ej mera hållbart i förevarande fall än det, att tulltjänstemännen ej längre kunnat nöja sig med lokalerna i det skick de nu befinna sig, utan att Fullmäktige måst besluta om en förändring till det bättre. Och skulle Fullmäktige ej nu vilja besluta om en höjning af golfven, kommer med all sannolikhet frågan ej att falla för den skull, men väl hvila några år för att sedan upptagas och godkännas och då till afsevärdt högre kostnader för staden. Karlstads Handelsförening har under gårdagen vid extra sammanträde behandlat ärendet, och uttalades enhälligt önskvärdheten af, att Stadsfullmäktige måtte besluta om golfvens höjning i packhuslokalerna.

Samtidigt bifoga vi en skrifvelse från herr Tullförvaltaren W. Löfgren, ställd till Karlstads Handelsförening, rörande packhusgolfvens höjning, men som äfven innehåller flera andra beaktansvärda synpunkter.

Vi tillåta oss för den skull värdsamt föreslå:

att Stadsfullmäktige ville besluta, att golfven i packhuslokalerna höjes med c:a 80 cm. och att en mindre plattform utbygges vid norra dörren, samt

att till fyllning och till förändring af dörrar etc. beviljas ett anslag af c:a kr. 1,000:—, som enligt omdöme bör anses tillräckligt.

Karlstad den 20 april 1911.

WILH. WELIN.

JOS. LÖFBERG.

Till Karlstads Handelsförening.

Då Karlstads Handelsförening anhållit om yttrande af tullkammaren rörande lämpligheten och behovet af tullpackhusgolfvets upplyftning till ungefärlig jämnhöjd med botten i de lastvagnar, som användas för varors framforsling till tullhuset, så vill tullkammaren med anledning häraf göra följande uttalande.

Det är nu ett faktum, att allt utländskt gods, som skall införas i tullpackhuset, med högst få undantag, måste framforslas i vagn, detta en följd af tullhusets betydliga afstånd från järnvägens godsmagasin och dess olämpliga läge i förhållande till ångfartygens lossningsplatser.

Detta är ju en betänklig brist och kommer alltid att förorsaka ökade expeditionskostnader för importören, synpunkter, hvartill staden måste taga hänsyn vid den konkurrens, som sannolikt är att motse med andra Värmlandsstäder, hvilka med anledning af det väntade uppsvinget i sjötrafiken säkerligen komma att skaffa sig stapelstadsrättigheter.

Under sådana förhållanden bör det vara af vikt för staden att genom tillmötesgående och beredande af lättnader söka bibehålla de kunder bland den importerande allmänheten som finnes, samt att så långt möjligt är åstadkomma att gods, ämnadt till Kristinehamn och andra närbelägna platser, tullbehandlades i Karlstad och icke såsom nu ofta sker i Göteborg eller Charlottenberg.

Fördelarne af den nu föreslagna anordningen äro uppenbara, enär importören besparar onödiga arbetskostnader och tullverket lättare och med mera skyndsamhet kan verkställa vägning af gods.

Karlstads Tullkammare den 19 april 1911.

W. LÖFGREN.

Kostnadsförslag

till höjandet af golfven i packhus och tullbehandlingslokalen i härvarande tullhus.

Golfven höjas cirka 80 cm. öfver nuvarande marken.	
444 m ³ fast sandfyllning, hvartill åtgår 550 m ³ uppschaktad sand	330: —
Arbetslöner för dockning af sanden	80: —
8 lmtr huggen sockel med bakgjutning	160: —
Plattform vid norra porten jemte trappsteg och undergrund	300: —
Förändring af 4 stycken portar samt höjning af 2 järndörrar	50: —
Betongolf i 2:e hvalf	80: —

S:a kronor 1,000: —

Karlstad i Stadsbyggmästarekontoret den 24 April 1911.

CARL CRISPIN.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 24 April 1911.

§ 5.

Uppå remiss från Stadsfullmäktige hade Drätselkammaren att afgifva yttrande öfver Herrar Welins och Löfbergs motion om ett anslag af 1,000 kronor till hö-

jande af golfven i packhuslokalerna i härvarande tullhus; och beslöt Kammaren, sedan Stadsbyggmästaren uppgjort kostnadsförslag till arbetena i fråga, tillstyrka bifall till motionen.

Sedan Stadsbyggmästaren upplyst, att arbetena med utförande af de förut af Stadsfullmäktige beslutade ändringar i tullhuset måst inställas i afbidan å utgången af nu föreliggande fråga om golfvens höjande, fann Kammaren skäligt förklara denna § genast justerad.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 5 maj 1911.*

§ 53.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig öfver Herrar Welins och Löfbergs motion om anslag för höjande af golfven i packhuslokalerna i härvarande tullhus, beslöt att i likhet med Drätselkammaren, som i ärendet afgifvit tillstyrkande utlåtande, med hänsyn till hvad motionärerna anført, hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte, för höjande af golfven i packhuslokalerna i härvarande tullhus, i enlighet med ett af Stadsbyggmästaren Carl Crispin den 24 april 1911 upprättadt kostnadsförslag, anvisa ett belopp af 1,000 kronor att i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

48. Hamnstyrelsens framställning om bemyndigande att upplåta plats vid nya hamnen för fotogenupplag.

*Utdrag av protokoll, hållet hos Hamnstyrelsen i
Karlstad den 26 april 1911.*

§ 32.

Företogs åter till behandling det från föregående sammanträdet bordlagda ärendet, angående Vestkustens Petroleumaktiebolags ansökan att få arrendera mark

för anläggning av en petroleumstation härstädes (Bil. I). Närmare uppgifter om villkoren för dylika upplåtelse förelägo nu från städerna Malmö och Ystad.

Då ifrågavarande anläggning komme att bliva av den omfattning, att den skulle kunna förse hela Värmland med dess behov av lysoljor, varav hittills en stor del transporterats med Bergslagsbanan, men som nu skulle i tankfartyg hitfraktas, så komme hamnen härigenom att tillföras ökad trafik och en rätt avsevärd större inkomst. Det syntes därför styrelsen vara allt skäl att söka tillmötesgå framställningen.

Beträffande då först platsen, så skall sådan för dylika anläggningar, jämlikt Kungl. Förordningen den 26 november 1875, vara belägen på mer än 500 fots avstånd från stads planlagda område. Säsom synnerligt lämpligt ville styrelsen föreslå ett på hamnens mark, söder ut från villa Sjötorp, utmed och väster om hamnspårens förgrening beläget område. Vid detta kunde tankfartygen erhålla ett från den övriga trafiken avskilt läge för lossning, och bekväm lastning kunde ske till såväl smal- som bredspårig järnväg. Å andra sidan vore detta område för hamnen av mindre värde. Det kunde nämligen knappast tänkas bliva använt som upplagsplats för sjöledes ankommande eller avgående gods, dels emedan dess avstånd från vattnet i följd av spårförgreningarna är för långt, och dels emedan arbetet där ofta komme att störas av vagnväxlingar.

Under förutsättning av Stadsfullmäktiges godkännande beslöt styrelsen för sin del,

dels att erbjuda bolaget ett omkring 5,000 kvadratmeter stort område, beläget på sätt å härvid fogade plankarta är med röda linjer närmare angivet; dock med den inskränkning i användningen, att mellan byggnad eller upplag samt upplagsplatserna nr:is 57 och 74 skulle lämnas ett fritt avstånd av 45 meter, häri inberäknat en mellan förenämnda upplagsplatser och bolagets blivande område löpande 15 meter bred gata,

dels att bestämma arrendetiden till 25 år,

dels att avgiften per kvadratmeter och år skulle utgå med: för de 10 första åren 20 öre och för de återstående 15 åren 30 öre, dock under villkor att hela det erbjudna området arrenderades, och

dels att hos Stadsfullmäktige hemställa om bemyndigande att med bolaget upprätta kontrakt om ifrågavarande markupplåtelse, med rätt för styrelsen att därvid vidtaga de jämkningar i förenämnda villkor, som kunde finnas nödiga för att få anläggningen till stånd.

In fidem:
IWAR OLSSON.

Avskrift.

Till Hamnstyrelsen i Karlstad.

Vi få härmed höfligast hemställa, att Hamnstyrelsen ville vid yttre hamnen åt oss anvisa lämplig tomt om 3 à 4,000 kvm. för uppförande därstädes af ett större cistärnupplag för fotogen och så belägen, att olja, som med tankfartyg anländer från Göteborg, med lätthet kan uppumpas, samt att äfven lastning vid upplaget kan ske å järnvägsvagn. Äfven måste körväg finnas till platsen.

Då dylikt upplag för Karlstad kommer att medföra ganska afsevärd inkomst, så hoppas vi, att Hamnstyrelsen sätter arrendet så lågt som möjligt. Vidare få vi, då ett dylikt upplag går löst på betydande belopp, antagligen 75 à 100,000 kronor, hemställa, att arrendetiden sättes till den längsta möjliga i lag tillåtna.

Med nöje afvakta vi Edra v. meddelanden härom.

Göteborg den 10 April 1911.

För Vestkustens Petroleum Aktiebolag
GUSTAF ZETTERLÖF.

Vidimeras
IWAR OLSSON.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren
i Karlstad den 3 maj 1911.*

§ 1.

Uppå remiss från Stadsfullmäktiges Herr Ordförande hade Drätselkammaren att afgifva yttrande öfver en af Hamnstyrelsen gjord framställning om upplåtelse af ett visst område vid nya hamnen till Väst kustens Petroleumaktiebolag för anläggning af ett större cistärnupplag för fotogen; Och beslöt Drätselkammaren tillstyrka bifall till hvad Hamnstyrelsen föreslagit.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 5 maj 1911.*

§ 54.

Hos Hamnstyrelsen härstädes hade Vestkustens Petroleumaktiebolag anhållit att få af staden arrendera ett vid yttre hamnen lämpligt beläget område för uppförande därstädes af ett större cisternupplag för fotogen.

Då den ifrågavarande anläggningen komme att blifva af den omfattning, att den skulle förse hela Värmland med dess behof af lysoljor samt stadens hamn alltså skulle härigenom tillföras ökad trafik och större inkomst, hade Hamnstyrelsen för sin del ansett staden böra tillmötesgå framställningen, och hade Hamnstyrelsen fördenskull uti hos Stadsfullmäktige gjord framställning hemställt om bemyndigande att med Vestkustens Petroleumaktiebolag upprätta kontrakt angående upplåtande på arrende för en tid af 25 år af ett å vid framställningen fogad plankarta närmare angifvet område, beläget å hamnens mark, söder ut från villa Sjötorp, utmed och väster om hamnspårens förgrening, med en areal af omkring 5,000 kvadratmeter, mot en årlig arrendeavgift för de 10 första arrendeåren af 20 öre för kvadratmeter och för de återstående 15 arrendeåren af 30 öre för kvadratmeter, under villkor, att hela området blefve till bolaget upplåtet, samt med viss inskränkning i användningen, som af Hamnstyrelsen närmare angifvits, därvid Hamnstyrelsen tillika hemställt om rätt för Styrelsen att i kontraktet vidtaga de jämkningar i förenämnda villkor för upplåtelsen, som kunde befinnas nödiga för att få anläggningen till stånd.

Sedan Drätselkammaren häröfver afgifvit tillstyrkande utlåtande, hade Beredningsutskottet att nu yttra sig i ärendet, och beslöt Utskottet därvid, med hänsyn till hvad Hamnstyrelsen anfört, hemställa,

att Hamnstyrelsens förevarande framställning måtte af Stadsfullmäktige bifallas.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1911.	Den 13 Juni.	N:o 6 ^{1/2} .
-------	--------------	------------------------

Beredningsutskottets förslag till val af ombud för staden vid bolagsstämman med Karlstad—Munkfors järnvägsaktiebolag.

Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 10 juni 1911.

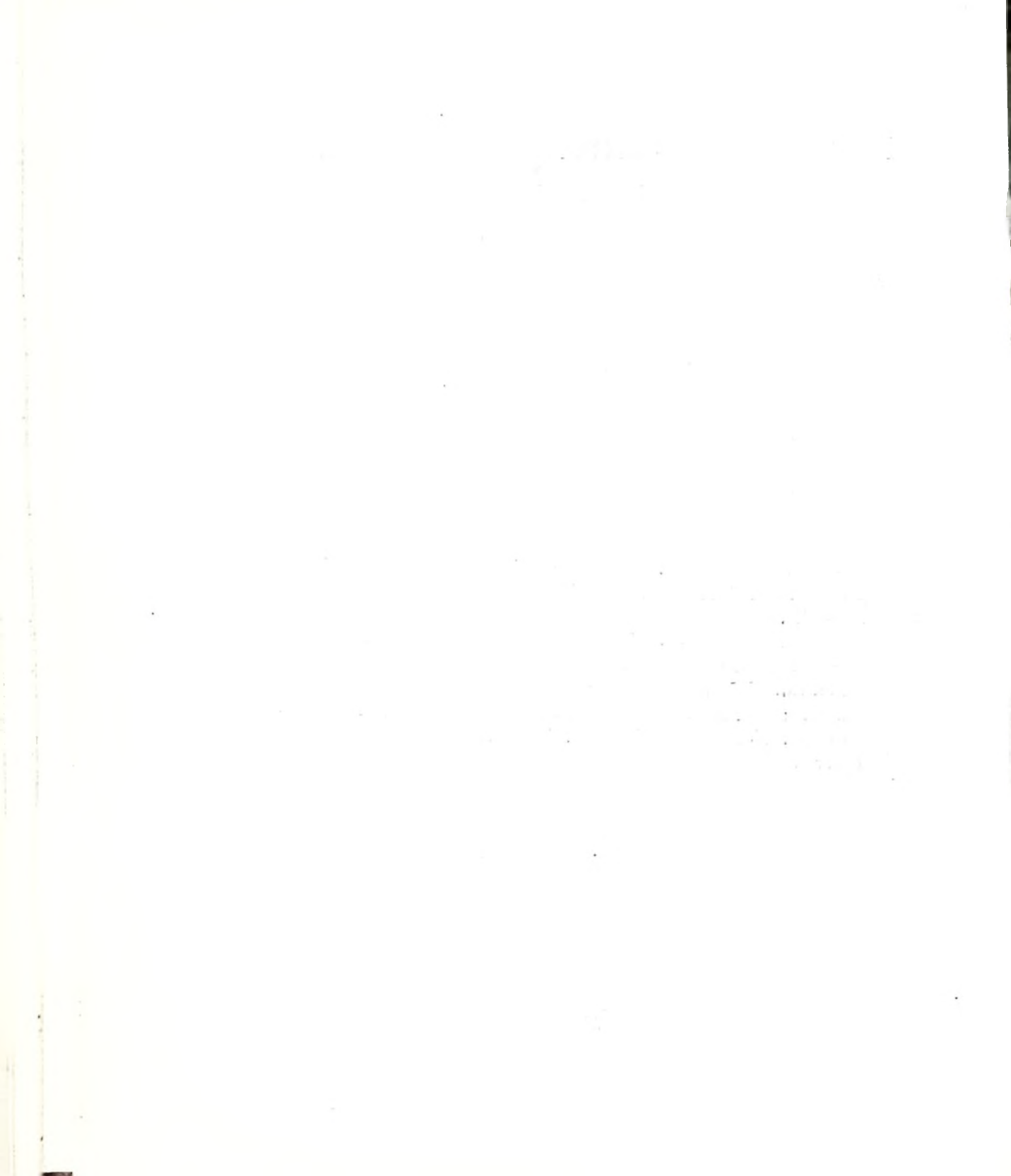
§ 70.

Beredningsutskottet, som hade att afgifva förslag till val af ombud för staden vid bolagsstämman med Karlstad—Munkfors järnvägsaktiebolag, beslöt i sådant hänseende hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte utse Herr Lektorn Valdemar Vendel att såsom Karlstads stads ombud föra stadens talan vid bolagsstämmor under innevarande år med delägarne i Karlstad—Munkfors järnvägsaktiebolag äfvensom till suppleant att, vid förfall för Herr Vendel, fullgöra uppdraget, Herr Landsfiskalen J. Noréus.

Som ofvan.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1911.

Den 15 Juni.

N:o 7.

44. Herr Hellbergs med fleres motion om tillsättande af en kommitté för utredning af frågan, om och i hvilken form det s. k. vårdaresystemet kunde införas i stadens fattigvård.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Det s. k. tjänstemannasystemet inom fattigvården har på senare tid i ett flertal av våra större och medelstora städer utbytt mot äller utvecklats till ett annat, som i större eller mindre omfattning tar medborgarnes frivilliga medvärkan i bruk.

Förklaringen till denna förändring är inte svår att finna.

Tjänstemannasystemet, som är naturligt och ändamålsenligt för den inre eller s. k. slutna fattigvården, kan inte, äller åtminstone inte ensamt, värka lika tillfredsställande ifråga om den yttre eller öppna. De många fall, då människor i sina hem behöva och erhålla fattighjälp, kunna i en något större stad omöjligen på det ingående och personliga sätt som önskligt och behöfligt är behandlas av ett fåtal än så nitiska tjänstemän. Erfarenheten från vårt eget samhälle vittnar tillräckligt därom. Fattigvårdstyrelsens och dess tjänstemäns värksamhet har inte räckt till för de övermäktiga uppgifter som fattigvården pålagt dem, och därför har deras värksamhet måst utfyllas med den enskilda och halvenskilda hjälp, som kunnat åstadkommas företrädesvis av diakonissor och slumsystrar. Utan dessas bistånd skulle det säkerligen vid flere tillfällen varit ganska illa bestält med omsorgen för de nödlidande i vårt samhälle.

Men även med deras medvärkan torde inte all rättfärdighet i detta stycke kunna sägas vara uppfylld. Det har för alla som med vaket inträse mera ingående iakttagit och värkat i fattigvården blivit klart — och den nys avslutade fattig-

vårdskursen härstädes har givit tydliga och talande vittnesbörd därom — att det inte blott är av vikt att de fattiga vid behov bliva hjälpta utan också *hur* de bli hjälpta. Men för att hjälpen skall kunna lämpas äfter de förhandenvarande behoven, vilka kanske lika ofta äro av moralisk som ekonomisk art, för att, som tärmen lyder, fattigvården skall kunna individualiseras fordras en sådan detaljerad och fortvarande uppmärksamhet på varje enskilt fall, som endast blir möjlig däri-genom att denna del av fattigvården så att säga utstyckas i småportioner på ett antal av samhällets bättre ställda män och kvinnor. Och detta åstadkommes genom det s. k. vårdarsystemet.

I sin renaste form är som bekant detta system genomfört i den västtyska staden Elberfeld, vars fattigvård altigenom utföres på frivillighetens grund. Elberfeldsystemet i sin ursprungliga gestalt synes dock inte ha vunnit någon större utbredning. Men dess grundtanke, lekmanneelementets vidsträcktare användning inom fattigvården, har på många håll upptagits och förbundits med den förutvarande tjänstemannainstitutionen. Det sålunda uppkomna s. k. blandade systemet tyckes vara det som bäst tillgodoser kraven på fack-kunskap å ena sidan och å den andra personligt inträngande prövning och behandling av varje förekommande fall.

Det är också detta system som under de senare åren, jämkat äfter förhållan-dena på olika platser, införts och, äfter vad det sports med goda resultat, använts i ett antal svenska städer, först i Gävle, förnämligast på n. v. biskop Löwgrens initiativ, och sedan i åtskilliga andra. Dess allmännaste karaktärsdrag kan sägas vara, att fattigvårdsföreståndaren, det av honom skötta fattigvårdskontoret och de under honom anställda tillsyningsmännen utgöra det centrala elementet, de under sina respektive distriktschefer lydande och i sina resp. distriktsförsamlingar beslutande manliga och kvinliga vårdarne, som blott ha ett fåtal — 3 — 4 — 5 — fattiga var sig att ansvara för, utgöra det periferiska i organisationen, och denna i sin helhet sorterar under fattigvårdsstyrelsen, vars medlemnar på samma gång kunna vara ordförande inom de olika distrikten. Att ingå i någon redogörelse för systemets i enskildheterna växlande tillämpning på olika platser synes icke vara behöfligt eller lämpligt i denna framställning, då syftet med densamma just är att föreslå en utredning av frågan.

På grund av det anförda vilja vi nämligen hemställa, att herrar fullmäktige måtte åt en komité uppdraga att värkställa en undersökning om och i vilken form det s. k. vårdarsystemet möjligen kan vara tjänligt att införa i vår stads fattigvård samt att framlägga det förslag till omorganisation av denna, vartill undersökningen kan föranleda.

I händelse denna vår framställning vinner fullmäktiges bifall, torde den blivande utredningskomiténs medlemsantal böra bestämmas så stort, att även kvinnor erhålla

plats inom densamma; och om komitén för att på ett tillfredsställande sätt kunna utföra sitt arbete finner sig behöva hjälp av en sekreterare, torde den böra medgivas rätt att anställa en sådan samt att till fullmäktige inkomma med framställning om anslag för bestridande av kostnaden därför liksom av övriga med arbetet möjligen förenade utgifter.

Karlstad den 16 November 1910.

MAURITZ HELLBERG.

E. V. GELIN.

HUGO SEVERIN.

Utdrag af protokoll, hållet hos Karlstads Fattigvårdsstyrelse den 7 februari 1911.

§ 20.

Uti ärendet under § 15 i protokollet för den 3 Januari 1911 angående infordradtyttrande i anledning af Herr Hellbergs med fleras motion om tillsättandet af en kommitté för utredning af frågan om och i hvilken form det s. k. vårdarsystemet kunde införas i stadens fattigvård, hade Styrelsen att denna dag fatta beslut.

Motionen, hvilken skulle här intagas, var av följande lydelse:

Styrelsen beslöt tillstyrka bifall till den i motionen gjorda hemställan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 3 Maj 1911.

§ 2.

Uppå remiss från Stadsfullmäktige hade Drätselkammaren att afgifva yttrande öfver Herr Hellbergs med fleras motion om tillsättande af en kommitté för utredning af frågan om och i hvilken form det s. k. vårdarsystemet kunde införas i stadens fattigvård, öfver hvilken motion Fattigvårdsstyrelsen afgifvit yttrande.

Efter handlingarnes föredragning beslöt Drätselkammaren i likhet med Fattigvårdsstyrelsen tillstyrka bifall till den i motionen gjorda framställningen.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM,

*Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 2 juni 1911.*

§ 57.

Uti hos Stadsfullmäktige väckt motion hade Herrar Hellberg, Gelin och Severin hemställt, att Stadsfullmäktige måtte uppdraga åt en kommitté att verkställa undersökning, om och i hvilken form det s. k. vårdaresystemet möjligen kunde vara tjänligt att införa i stadens fattigvård samt att framlägga det förslag till omorganisation af denna, hvartill undersökningen kunde föranleda. Härjämte hade motionärerna uttalat önskvärdheten af, att kommitténs medlemsantal bestämdes så stort, att äfven kvinnor erhöles plats i densamma, äfvensom anhållit om rätt för kommittén att anställa en sekreterare, därest detta befundes erforderligt för utförande af kommitténs arbete.

Uti uppå remiss afgifna utlåtanden hade Fattigvårdsstyrelsen och Drätselkammaren tillstyrkt bifall till motionen, och hade nu Beredningsutskottet att afgifva yttrande i ärendet.

Då utskottet ansåge lämpligt, att en utredning blefve verkställd i det ämne, hvarom i motionen omförmäldes, beslöt Utskottet hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte besluta att tillsätta en kommitté med uppdrag att undersöka, om och i hvilken form det s. k. vårdaresystemet kunde införas i stadens fattigvård samt att framlägga det förslag till fattigvårdens omorganisation, hvartill undersökningen kunde föranleda;

att Stadsfullmäktige måtte bestämma, att kommittén skulle bestå af nio medlemmar, hvaraf 6 män och 3 kvinnor;

att Stadsfullmäktige måtte medgifva kommittén rätt att, därest detta befundes för kommittéarbetet erforderligt, hos sig anställa en sekreterare mot ersättning, hvarom kommittén ägde att hos Stadsfullmäktige göra särskild framställning i sammanhang med frågan om täckandet af öfriga för kommittéarbetet möjligen erforderliga utgifter, samt

att val af kommitterade måtte af Stadsfullmäktige företagas vid Fullmäktiges ordinarie sammanträde under nästkommande september månad.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

45. Magistratens skrivelse med infordrande af Stadsfullmäktiges yttrande öfver Alfred Persson-Lagerstedts ansökan om tillstånd till förflyttning af sökandens öltskänkningsrörelse.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Öfver Alfred Persson Lagerstedts bilagda ansökan behagade Stadsfullmäktige afgifva yttrande och dermed till Magistraten inkomma samt remisshandlingarne dervid återställa. Karlstads rådhus den 1 Maj 1911.

På Magistratens vägnar.

CARL LIDBERG.

Till Konungens Befallningshafvande i Värmlands län.

Resolution.

Remitteras till Magistraten i Karlstad, som anmodas att efter stadsfullmäktiges hörande med yttrande i ärendet hit inkomma, hvarvid remisshandlingarne återförväntas.

Karlstad i landskansliet den 27 april 1911.

På tjänstens vägnar:

GEORG SAMUELSON.

Undertecknad, som enligt Konungens Befallningshafvandes resolution den 28 december 1910 i huset N:o 65 vid Östra Torggatan här i staden idkar utskänkning af öl till spisande gäster, får härmed vördsamt anhålla om tillstånd att denna utskänkningsrörelse måtte från och med den 1 nästkommande oktober få förflyttas till och idkas i huset N:o 2 vid Västra Torggatan härstädes i samma lokal där Maria Jonsson nu idkar enahanda utskänkning, hvilken utskänkning skall upphöra fr. o. m. den 1 nästa oktober.

Karlstad den 11 april 1911.

ALFRED PERSSON LAGERSTEDT.

Att jag från och med den 1 nästkommande oktober månad kommer att upphöra med min utskänkningsrörelse af öl i huset N:o 2 vid Västra Torggatan här i staden; intygas härmed.

Karlstad den 11 april 1911.

MARIA KATHARINA JONSSON.

Bevittnas af:

SOFIA HOFF.

ESTER BLOMBERG.

Frejdbetyg.

Att kaféidkaren Alfred Persson Lagerstedt, född den 10 augusti år 1867 (sextiosju), åtnjuter medborgerligt förtroende, betygar Karlstads stads församling i Värmlands län den 7 april 1911.

G. JAKOBSSON.
Kyrkoherde.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 1 juni 1911.*

§ 58.

Stadsfullmäktiges yttrande hade infordrats öfver en af Alfred Persson Lagerstedt till Konungens Befallningshafvande i länet ingifven ansökan, att sedan sökanden enligt Konungens Befallningshafvandes resolution den 28 december 1910 erhållit tillstånd att i huset N:o 65 vid Östra Torggatan här i staden idka utskänkning af öl till spisande gäster, nämnda utskänkningsrörelse måtte få från och med den 1 nästkommande oktober förflyttas till huset N:o 2 vid Västra Torggatan här i staden, där Maria Jonsson för närvarande idkade enahanda utskänkningsrörelse.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att i detta ärende afgifva yttrande.

Af handlingarne inhämtade Utskottet, att Maria Katarina Jonsson förklarar sig ämna från och med den 1 nästkommande oktober upphöra med sin i huset N:o 2 vid Västra Torggatan härstädes idkade ölutskänkningsrörelse.

Då Utskottet ej funne anledning till erinran mot ansökningen i hvad den afsåge tillstånd för sökanden till utskänkning af öl till spisande gäster i huset N:o 2 vid Västra Torggatan här i staden under tiden från och med den 1 nästa oktober till innevarande års slut, beslöt Utskottet hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte såsom infordradt yttrande öfver Alfred Persson Lagerstedts förevarande ansökan tillstyrka, att densamma på det sätt bifölles, att Alfred Persson Lagerstedt erhöle tillstånd till utskänkning af öl i samband med mathållning till spisande gäster i huset N:o 2 vid Västra Torggatan här i staden under tiden från och med den 1 oktober till och med den 31 december innevarande år, under förutsättning, att Maria Katarina Jonssons tillstånd till utskänkning af öl å sistnämnda utskänkningsställe liksom äfven sökanden Lagerstedts tillstånd till enahanda utskänkning i huset N:o 65 vid Östra Torggatan

härstädes samtidigt återkallades, samt under enahanda villkor, som gällt för den af Maria Katarina Jonsson idkade utskänkingsrörelsen.

Mot Beredningsutskottets beslut i detta ärende anförde Herrar Swensén och Gelin reservation.

In fidem;

IVAN FR. REGNER.

46. Drätselkammarens framställning angående afkortning af restutskylder från 1910 års tredje uppbördsstämma.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 10 april 1911.

§ 14.

Sedan af Drätselkammaren utsedde delegerade jämte Stadskamreraren genomgått och granskat af Stadsfogden till afkortning föreslagna restutskylder för 1910 års tredje uppbördsstämma, så hade dessa delegerade föreslagit, att restutskylder från sagda stämma måtte få afkortas till belopp af 133 kronor 75 öre; och som Kammaren vid verkställd granskning icke fann anledning till anmärkning mot förslaget, beslöt Kammaren att till Stadsfullmäktige ingå med framställning om den föreslagna afkortningens beviljande.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 2 juni 1911.

§ 59.

Beredningsutskottet, som hade att afgifva yttrande öfver Drätselkammarens hos Stadsfullmäktige gjorda framställning, att restutskylder från 1910 års tredje uppbördsstämma måtte få i enlighet med uppgjort förslag afkortas till ett belopp af 133 kronor 75 öre, beslöt efter tagen del af handlingarne att tillstyrka bifall till framställningen i fråga.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

47. Drätselkammarens framställning om afskrifning å den under Kam- marens vård stående lösa egendom.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkam-
maren i Karlstad den 24 April 1911.*

§ 9.

Sedan vederbörande inventeringsmän inventerat stadens under Drätselkammarens vård stående lösa egendom, så hade Stadskamreraren och Stadsbyggmästaren öfver af inventeringsmännen föreslagna afskrifningar upprättat — hvardera beträffande af honom förda inventeringslängder — sammandrag, utvisande, att inventeringsmännen föreslagit afskrifning å inventarierna, i Stadskamrerarens längd med 20 kronor 96 öre och i Stadsbyggmästarens längd med 1,169 kronor 63 öre; och beslöt nu Drätselkammaren, efter granskning af inventarielängderna och sammandragen, att hos Stadsfullmäktige hemställa om bifall till afskrifningarna.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 2 juni 1911.*

§ 60.

Hos Stadsfullmäktige hade Drätselkammaren i enlighet med vederbörande inventeringsmäns förslag hemställt, att å den under Kammarens vård stående lösa egendom måtte få afskrifvas tillhopa 1,190 kronor 59 öre, däraf 20 kronor 96 öre å de i den af stadskamreraren förda längden upptagna inventarier samt 1,169 kronor 63 öre å inventarierna i den af stadsbyggmästaren förda längden, hvaröfver Beredningsutskottet uppå remiss nu hade att yttra sig; Och som Utskottet icke fann något att erinra mot de föreslagna afskrifningarna, beslöt Utskottet hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte bifalla Drätselkammarens förevarande hemställan.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

48. Styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning angående framdragande af vatten- och afloppsledningar för kvarteren Strålen, Hjärpen och Orren i stadsdelen Viken.

Till Vatten- & Gasverksstyrelsen i Karlstad.

Vördsamt Aberopande vår i ärendet tidigare till Styrelsen ingivna skrivelse angående nödvändigheten af förbättrad afloppsledning för kvarteren Strålen, Hjärpen och Orren i stadsdelen Viken här i staden, få vi härmed, då de av Styrelsen enl. oss tillställt protokollsutdrag av 16 augusti 1910 angivna hinder för utförande av denna ledning, nu på grund av mellan resp. gårdägare och Drätselkammaren träffade uppgörelser synas vara undanröjda, ännu en gång vördsamt anhålla att Styrelsen ville vidtaga åtgärder för arbetets snara utförande.

Förvissade om att Styrelsen inser det berättigade i denna vår framställning, påräkna vi Styrelsens tillmötesgående och gynnsamma svar.

Karlstad den 27 januari 1911.

AKT.-BOL. C. J. WENNBERGS MEKANISKA VERKSTAD.

Carl Wennberg.

C. A. RYDBERG.

J. NILSSON.

P. A. ANDERSSONS STÅRBHUS

HELLSTRÖMS BARN.

g. S.

J. R. NILSSON.

C. F. NILSSON.

J. E. MAGNUSSON.

HANDELSBOLAGET KARL OLSSON.

PER ELOVSSONS STERBHUS.

Fritz Olsson.

J. E. JERNBERG.

ANNA L. BENGTSOON.

P. G. SJÖHOLM.

Till Drätselkammaren i Karlstad.

På därom gjord framställning och med hänsyn till vikten av ärendets skyndsamma behandling öfverlämnas härmed en hit inkommen skrivelse från Aktiebolaget C. J. Wennbergs Mekaniska Verkstad m. fl. rörande behovet av förbättrad avlopps-

ledning för kvarteren Strålen, Hjärpen och Orren i stadsdelen Viken jämte utdrag ur det hos Vatten- och Gasverksstyrelsen den 16 augusti 1910 förda protokoll.

Karlstad den 20 mars 1911.

För Vatten- och Gasverksstyrelsen:

Enligt uppdrag:
JOHN RUNDGREN.
Sekreterare.

Utdrag ur protokollet hållet hos Vatten- och Gasverksstyrelsen den 16 augusti 1910.

§ 9.

Sedan Styrelsen med anledning af en hit inkommen skrifvelse från C. J. Wennberg m. fl. rörande behovet af en afloppsledning för kvarteren Strålen, Hjärpen och Orren i stadsdelen Viken hos Drätselkammaren begärt upplysning, huruvida och i sådant fall när ordnandet och planerandet af gatorna i nämnda stadsdel kunde komma att verkställas, hade Drätselkammaren genom protokollsutdrag meddelat, att det för gatorna vid förenämnda kvarter erforderliga markförvärf vore beroende af de uppgörelser, hvilka enligt Herrar Stadsfullmäktiges beslut den 21 sistlidne april skola orbjudas vissa donationsjordsinnehafvare inom stadsplanen för biläggande af pågående rättegångar, och att Kammaren därför icke för närvarande kunde bestämma tidpunkten för gatornas upplåtande kring de nämnda kvarteren.

Under sådana förhållanden kunde från Styrelsens sida för närvarande inga åtgärder vidtagas med anledning af den gjorda framställningen.

Ur protokollet
JOHN RUNDGREN.

Kostnadsberäkning

till vatten- och afloppsledningar i Viken- och Konduktörsgatorna för kvarteren Strålen, Hjärpen och Orren.

Alt. I (se bifogade ritning af $\frac{20}{3}$ 1911).

Afloppsledningen:

12" stengodsledning i Vikengatan, incl. schaktning, spåntning och vattenlänsning, 220 m. à 20: —.....	4,400: —
9" stengodsledning i Konduktörsgatan incl. schaktning, spåntning och vattenlänsning, 110 m. à 15: —.	1,650: —
Nedstigningsbrunnar, 2 st. à 250: —	500: —

Lyktbrunn	30: —	
För arbetsredskap, transporter och oförutsedda utgifter, jämnande utfört	620: —	7,200: —
<i>Vattenledningen</i> (utförd samtidigt med afloppet).		
6" vattenledning i Viken- och Konduktörsgatorna, 370 m. å 8: —	2,960: —	
3 st. brandposter	225: —	
Arbetsredskap m. m. jämnande utfört	315: —	3,500: —
		<u>Summa Kronor 10,700: —</u>

Om vattenledningen icke utföres samtidigt med afloppsledningen blir kostnaden för densamma:

6" vattenledning, incl. schaktning o. nedläggning, 370 m. å 11: —	4,070: —	
3 st. brandposter	225: —	
Arbetsredskap m. m., jämnande utfört	405: —	4,700: —
		<u>Kronor 4,700: —</u>

Karlstads Vattenverks kontor den 20 mars 1911.

ERIK BJÖRKMAN.

Kostnadsberäkning

till vatten- och afloppsledningar för kvarteren Strålen, Hjärpen och Orren.

Alt. II.

Nuvarande hufvudledningen i Trädgårdsgatan framdrages å *S. J:s område* till en nedstigningsbrunn vid tomt 42. Till denna brunn drages en ledning genom tomt 42 från ledningar i Viken- och Konduktörsgatorna.

Afloppsledningen:

12" stengodsledning i Trädgårdsgatan och å tomt 42, inclusive schaktning, spåntning och vattenlänsning, 155 m. å 20: —	3,100: —	
9" stengodsledning i Viken- och Konduktörsgatorna, inclusive schaktning, spåntning och vattenlänsning, 270 m. å 13: —	3,510: —	
Nedstigningsbrunnar, 3 st. å 250: —	750: —	
Lyktbrunnar	90: —	
För arbetsredskap, oförutsedda utgifter m. m. tillägges, jämnande utfört	750: —	8,200: —

Vattenledningen (utförd samtidigt med afloppet):

6" vattenledning i Viken- och Konduktörsgatorna, 220 m. å 8: —	1,760: —	
3 st. brandposter	225: —	
Arbetsredskap m. m., jämnande utfört	215: —	2,200: —
		<u>Kronor 10,400: —</u>

Karlstads Vattenverks kontor den 6 april 1911.

ERIK BJÖRKMAN.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren
i Karlstad den 24 april 1911.*

§ 13.

Vatten- och Gasverksstyrelsen hade till Drätselkammaren öfverlämnat en till Styrelsen inkommen skrifvelse från Aktiebolaget C. J. Wennbergs mekaniska verkstad m. fl. rörande behovet af förbättrad afloppsledning för kvarteren Strålen, Hjärpen och Orren i stadsdelen Viken äfvensom kostnadsförslag, alt. I, för framdragning af vatten- och afloppsledningar från Orrholmsgatan till Viken- och Konduktörsgatorna, slutande detta kostnadsförslag å ett belopp af 10,700 kronor.

För att emellertid undvika att under nuvarande tryckta tider behöfva inlösa de C. A. Rydberg, Collvin m. fl. tillhöriga byggnader, belägna i Vikengatan, hade Drätselkammaren tänkt sig ledningarnas framdragning i Trädgårdsgatans förlängning utanför kvarteret Strålen och därifrån öfver obebyggd mark i nämnda kvarter in på Vikengatan, och hade med anledning däraf föreståndaren för Vattenverket uppgjort ny kostnadsberäkning, alt. II, slutande å ett belopp af 10,400 kronor. Detta förslag medförde emellertid den olägenheten, att ledningarna måste nedläggas i statens järnvägar tillhörig mark utanför kvarteret Strålen, och ansåg Kammaren det skulle medföra svårigheter att af Kungl. Järnvägsstyrelsen erhålla tillstånd att nedlägga rören och få dem åtkomliga för reparationer. Dessutom skulle staten blifva tvungen lösa mark i kvarteret Strålen.

Drätselkammaren fann det därför lämpligare att hålla sig till alt. I, men för att staden skulle slippa att nu inlösa byggnaderna i Vikengatan, draga ledningarna på sidan om dessa byggnader, där plats finnes mellan byggnaderna och gatans norra huslinie, samt vidtaga förstärkningsåtgärder för en sådan anordning för en kostnad, som af föreståndaren för Vattenverket beräknats till 2,000 kronor.

I anslutning härtill beslöt Drätselkammaren med handlingarnas återställande till Vatten- och Gasverksstyrelsen anförä, att Drätselkammaren för sin del ville tillstyrka ledningarnas framdragande i enlighet med alt. I af de uppgjorda förslagen för en kostnad af 10,700 kronor, hvartill skulle komma c:a 2,000 kronor för förstärkning af byggnaderna i Vikengatan.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Vatten- och Gasverksstyrelsen den 16 maj 1911.

§ 8.

Sedan Styrelsen till Drätselkammaren överlämnat en hit inkommen skrivelse från Aktiebolaget C. J. Wennbergs Mekaniska Verkstad m. fl. rörande behovet av förbättrad avloppsledning för kvarteren Strålen, Hjärpen och Orren i stadsdelen Viken ävensom tvänne alternativa kostnadsförslag för framdragande av avloppsledningar från Orrholmsgatan till Viken- och Konduktörsgatorna, hade Drätselkammaren i enlighet med hit inkommet protokollsutdrag av den 24 sistl. april anslutit sig till det under alt. I angivna förslaget, dock med den förändring att ledningarne skulle dragas på sidorna om byggnaderna i Vikengatan och förstärkningsarbeten förden-skull vidtagas för sådan anordning.

Vid föredragning av detta ärende fann Styrelsen det visserligen vara ur teknisk synpunkt fördelaktigast att i enlighet med det ursprungliga förslaget i alt. I brandmurarne till husen vid Vikengatan toges bort, men ville Styrelsen, under förutsättning att Drätselkammaren bekostade förstärkningsarbetena samt utgifter för eventuella skador å byggnaderna, icke motsätta sig den av Drätselkammaren förordade förändringen i Styrelsens förslag alt. I;

Och skulle utdrag ur detta protokoll jänte handlingarna i ärendet till Stadsfullmäktige överlämnas.

Ur protokollet:
JOHN RUNDGREN.

Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 2 juni 1911.

§ 61.

I anledning af framställning från Aktiebolaget C. J. Wennbergs Mekaniska Verkstad m. fl. rörande behovet af förbättrad afloppsledning för kvarteren Strålen, Hjärpen och Orren i stadsdelen Viken här i staden hade Styrelsen för Vatten- och Gasverken till Stadsfullmäktige öfverlämnat tvänne alternativa kostnadsförslag till framdragande af vatten- och afloppsledningar för nämnda kvarter, upprättade af Vattenverkets föreståndare, Ingenjören Erik Björkman, Alternativ I den 20 mars 1911 och Alternativ II den 6 april 1911.

Af dessa förslag afsåge Alternativ I ledningarnes framdragande från Orrholmsgatan till Viken- och Konduktörsgatorna för en kostnad af 10,700 kronor.

Beträffande sistnämnda förslag hade Drätselkammaren, hvars yttrande i ärendet genom Vatten- och Gasverksstyrelsens försorg inhämtats, anmärkt, att ledningarnes framdragande enligt detta förslag nödvändiggjorde inlösen af i Vikengatan belägna, C. A. Rydberg, Collvin m. fl. tillhöriga byggnader, och hade Drätselkammaren fördenskull ifrågasatt ledningarnes framdragande i Trädgårdsgatans förlängning till midten af kvarteret Strålen och därifrån öfver obebyggd mark i detta kvarter in på Vikengatan. I enlighet härmed hade därefter Vattenverkets föreståndare upprättat nytt förslag, Alternativ II, hvilket slutade å en kostnadssumma af 10,400 kronor. Vid granskning af detta förslag hade emellertid Drätselkammaren funnit detsamma medföra den olägenheten, att ledningarne måste nedläggas i Statens Järnvägar tillhörig mark utanför kvarteret Strålen, och då Kammaren ansett denna omständighet komma att medföra svårigheter för rörens nedläggande och framtida underhåll, hade Kammaren funnit lämpligast att hålla sig till Alternativ I, dock med den ändring, att, för att undvika inlösen af byggnaderna i Vikengatan, ledningarne droges på sidan om dessa byggnader samt förstärkning af desamma vidtoges, hvilka förstärkningsarbeten beräknats draga en kostnad af 2,000 kronor.

Drätselkammaren hade fördenskull förordat arbetets utförande enligt Alternativ I med ofvannämnda ändring för en kostnad af 10,700 kronor med tillägg af högst 2,000 kronor för förstärkning af byggnaderna i Vikengatan, och hade Styrelsen för Vatten- och Gasverken vid förslagets öfverlämnande till Stadsfullmäktige förklarar, att Styrelsen ej ville motsätta sig den af Drätselkammaren förordade ändringen i Alternativ I.

Uppå remiss hade nu Beredningsutskottet att yttra sig i ärendet.

Då de ifrågasatta ledningarne måste anses vara af behovet påkallade, beslöt Utskottet, som instämde uti hvad Drätselkammaren i ärendet anför, hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte, dels för framdragande af vatten- och aflöppsledningar för kvarteren Strålen, Hjärpen och Orren i stadsdelen Viken här i staden från Orrholmsgatan till Viken- och Konduktörsgatorna i enlighet med det af föreståndaren för Vattenverket den 20 mars 1911 upprättade, med Alternativ I betecknade kostnadsförslag med den ändring i detsamma, att ledningarne i Vikengatan dragas på sidan om de i denna gata belägna, C. A. Rydberg m. fl. tillhöriga byggnader, och dels för vidtagande af nödiga förstärkningsarbeten för dessa byggnader, anvisa, för ledningarnes framdragande ett belopp af 10,700 kronor och för nämnda förstärkningsarbeten ett belopp af 2,000 kronor, samt

att Stadsfullmäktige tillika måtte bestämma, att sålunda beviljade anslagsbelopp skulle anskaffas medelst upplåning.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

49. Saluhallsstyrelsens framställning angående förändrade bestämmelser i fråga om stängningstiden för saluhallen.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Till Saluhallsstyrelsen har inkommit en skriftlig framställning, undertecknad af samtliga hyresgäster i saluhallen, om ändrade stängningstider för saluhallen.

Enligt de af Stadsfullmäktige utfärdade ordningsföreskrifterna för saluhallen, stänges denna kl. 7 e. m., utom lördagar, då stängningstiden är kl. 8 e. m.

Hyresgästerna i hallen uttala nu den önskan, att stängningstiden bestämmes till kl. 8 e. m. för fredagar och lördagar, samt för de öfriga dagarna till kl. 6.

Fredagen är, som bekant, aflöningsdag för en hel del folk. Aflöningsarna utbetalas i allmänhet kl. 6 e. m., och är det då svårt att medhinnna några uppköp före kl. 7.

Förutom på fredagar och lördagar, är kommersen i hallen på kvällarna så liten, att hyresgästerna anse det alldeles onödigt att hålla hallen öppen längre än till kl. 6 e. m.

På grund af ofvanstående få vi härmed vördsamt hemställa att Stadsfullmäktige *antingen* gifva Saluhallsstyrelsen befogenhet att bestämma de ändringar i saluhallens stängningstid, som af förhållandena kunna påfordras,

eller bestämma, att stängningstiden för saluhallen tills vidare skall vara kl. 8 e. m. fredagar och lördagar samt kl. 6 e. m. öfriga dagar.

Karlstad d. 18 Maj 1911.

för Karlstads Saluhallsstyrelse:

HUGO BERG.

Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 2 juni 1911.

§ 62.

Uti hos Stadsfullmäktige gjord framställning hade Saluhallsstyrelsen meddelat, att samtliga hyresgästerna i saluhallen hos Styrelsen hemställt om vissa ändringar uti de i ordningsföreskrifterna för saluhallen af Stadsfullmäktige meddelade bestämmelser rörande stängningstiderna för saluhallen, och hade Styrelsen på grund häraf hos Stadsfull-

mäktige hemställt, antingen att Stadsfullmäktige ville gifva Saluhallsstyrelsen befogenhet att bestämma de ändringar i saluhallens stängningstid, som af förhållandena kunde påfordras, eller att Fullmäktige måtte bestämma, att stängningstiden för saluhallen tills vidare skulle vara kl. 8 e. m. fredagar och lördagar samt kl. 6 e. m. öfriga dagar.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig i ärendet, ansåge för sin del lämpligast, att åt Saluhallsstyrelsen inrymdes befogenhet att vidtaga erforderliga ändringar uti ifrågavarande hänseende, hvadan Utskottet beslöt hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte bemyndiga Saluhallsstyrelsen att meddela de ändrade bestämmelser rörande stängningstiderna för saluhallen, som Styrelsen funne förhållandena kunna påfordra.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

50. Styrelsens för Karlstads högre elementarläroverk för flickor förslag till nya stadgar för läroverket.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

I enlighet med av Stadsfullmäktige i Karlstad den ³⁰/₁₂ 1910 givet uppdrag har styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor utarbetat ett förslag till nya stadgar för nämnda läroverk, vilket förslag härmed överlämnas till Stadsfullmäktige.

Karlstad den 17 maj 1911.

NILS BURE.
Ordförande.

Albin Zachrison.
Sekreterare.

Utdrag ur protokoll, hållet vid sammanträde med styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor den 13 maj 1911.

§ 3.

Sedan ordföranden och föreståndarinnan på uppdrag utarbetat ett förslag till stadgar för Karlstads högre elementarläroverk för flickor, blev detta förslag efter diskussion med några smärre ändringar av styrelsen gillat.

Styrelsen beslöt alltså, att i enlighet med av Stadsfullmäktige i Karlstad den 30/12 1910 givet uppdrag till Stadsfullmäktige överlämna följande förslag till stadgar för Karlstads högre elementarläroverk för flickor.

Förslaget är av följande lydelse:

Se bifogad bilaga!

In fidem:

ALBIN ZACHRISON.

Justeradt den 16 maj 1911.

NILS BURE.

Rätt avskrivet betygar:

Karlstad den 17 maj 1911.

ALBIN ZACHRISON.

Sekreterare.

Förslag till stadgar för Karlstads högre elementarläroverk för flickor.

§ 1.

Karlstads högre elementarläroverk för flickor har till ändamål att meddela kunskaper och färdigheter, i huvudsak motsvarande dem, som meddelas vid statens normalskolor för flickor.

§ 2.

Läroverket omfattar två huvudavdelningar, en åttaklassig högre för flickor och en treklassig förberedande, i vilken även gossar mottagas, i den mån utrymmet tillåter det, och förberedes till inträde i allmänna läroverkens första klass. För inträde i lägsta förberedande avdelningen fordras att ha fyllt sex år.

§ 3.

Läsåret omfattar trettiosex veckor, fördelade på två terminer, vilkas början och slut bestämmas av styrelsens ordförande på föreståndarinnans och studierektors förslag. I denna tid inberäknas även vanligt påsk- och pingstlov. Ledighet beviljas även en à två dagar före vårterminens avslutning i och för rengöring och betygsskrivning. Dessutom må av föreståndarinnan i samråd med studierektor beviljas lov åt hela läroverket högst sju dagar under läsåret samt, då giltig anledning förefinnes, en eller annan timme.

§ 4.

De ämnen, i vilka undervisning meddelas, äro kristendom, modersmålet, tyska, franska och engelska språken, historia, geografi, matematik, biologi, fysik, kemi, hälsolära, enklare bokföring och huslig ekonomi samt övningsämnena välskrivning, teckning, handarbete, sång och gymnastik. Ämnena inträda i den ordning, som finnes angiven i ett särskilt reglemente.

§ 5.

Valfrihet mellan de främmande språken inträder från och med fjärde klassen, så att i klass 4 och 5 befrielse från *ett*, i klass 6—8 befrielse från *två* främmande språk kan på begäran av föräldrar eller målsman beviljas; likaså kan befrielse på samma sätt beviljas från geometri från och med femte klassen samt från algebra och teckning i åttonde klassen. All begäran om befrielse från det ena eller andra ämnet skall ske *skriftligen* och vid läseterminens början. Under pågående termin beviljas ej befrielse utan läkarebetyg.

§ 6.

I och för bestämmande av kurser och undervisningsplan m. m. hålles i början av varje hösttermin ämneskonferenser under ordförandeskap av ämneslärarinnorna i högsta klassen och i närvaro av föreståndarinnan och studierektor. Vid dessa konferenser kunna även förslag till nya läroböckers införande uppgöras, vilka förslag sedan underställas styrelsens beprövande och godkännande.

§ 7.

Gemensam bön med sång och bibelläsning bör äga rum varje morgon före undervisningens början.

§ 8.

Styrelseledamöter bevista lektionerna, när de så önska, och även föräldrar och målsmän äga rätt därtill efter anmälan hos föreståndarinnan eller vederbörande ämneslärarinna.

§ 9.

Beträffande antalet dagliga undervisningstimmar och deras längd gäller vad därom av Kungl. Överstyrelsen för rikets allmänna läroverk stadgas och i övrigt vad därom i särskilt reglemente bestämmes.

§ 10.

Vid varje läsårs början anställs en à två dagars examen med inträdessökande

och med de lärjungar, som söka uppflyttning till högre klass. Examen med inträdessökande kan även företagas vid slutet av vårterminen efter uppgörelse med föreståndarinnan.

Vid början av varje termin på tid, som vid föregående termins slut tillkännagivits, och som genom annons bekantgjorts, hålles allmänt upprop, vid vilket alla lärjungarna skola infinna sig, såvida ej giltigt förfall förefinnes.

§ 11.

Vid vårterminens slut hålles offentlig examen med samtliga lärjungar, då deras under året utförda skriftliga arbeten jämte prov på deras färdighet i teckning och handarbete böra företes, varefter ungdomen hemförlovas och betyg utdelas.

Åt lärjungarna i klasserna över de förberedande utdelas betyg även vid höstterminens slut.

§ 12.

Biskopen över Karlstads stift är enligt Kungl. Maj:ts nådiga beslut läroverkets eforus.

§ 13.

Med avseende på organisation, ekonomiska förhållanden o. d. lyder läroverket, där ej annorlunda i dessa stadgar och särskilt reglemente bestämmes, under stadsfullmäktige i Karlstad.

§ 14.

Läroverket är ställt under överinseende av Kungl. Överstyrelsen för rikets allmänna läroverk och den inspektor, denna myndighet förordnar, samt har att ställa sig till efterrättelse de villkor och föreskrifter, som av Kungl. Maj:t i sammanhang med beviljande av statsanslag givas.

§ 15.

Läroverkets närmare ledning handhaves av en styrelse, bestående av fem ledamöter, vilka jämte två suppleanter utses av stadsfullmäktige, de förra för en tid av tre år, de senare för ett år. Härvid iakttages, att ledamöterna väljas gruppvís, ett år en och de tvenne därpå följande åren två vardera gången. De ledamöter, som äro i styrelsen, när dessa stadgar träda i kraft, skola fortfarande tjänstgöra den tid, för vilken de blivit valda. Avgående styrelseledamot och suppleant kunna omväljas. Avgår ledamot eller suppleant under tjänstgöringstiden, anställs fyllnadsval, och bör den sålunda valde tjänstgöra under den tid, som återstår för den avgående.

§ 16.

Styrelsen utser inom sig ordförande, vice ordförande och ombudsman samt inom eller utom sig studierektor, som tillika är sekreterare. Är studierektor utsedd utom styrelsen, må han i dess överläggningar men ej i dess beslut delta.

Ordföranden sammankallar styrelsen och leder dess förhandlingar, undertecknar å styrelsens vägnar dess skrivelser och ombesörjer verkställigheten av de beslut, som det ej tillkommer annan funktionär att verkställa. I händelse av förfall för ordföranden inträder vice ordföranden i hans ställe. Skulle båda vara hindrade, utser styrelsen tillfällig ordförande.

Ombudsmannen har att tillsammans med stadskamreraren uppgöra förslag till inkomst- och utgiftsstat.

§ 17.

Styrelsen är beslutsmässig, såvida minst tre ledamöter äro tillstädes och om beslutet ense. Antagande eller entledigande av föreståndarinnan eller lärarinnor må icke företagas, såvida icke styrelsen är fulltalig. Bliva i något fall inom styrelsen rösterna lika fördelade, äger ordföranden utslagsröst.

§ 18.

Styrelsen antager föreståndarinna samt efter hennes och studierektors hörande övriga lärarinnor och lärare, föreståndarinnan och lärarinnorna med sex månaders ömsesidig uppsägningsrätt. Tillfälliga lärarinnor och lärare anställas för termin eller läsår.

§ 19.

Studierektor bör vara avlönad och hans lön bestämmas av stadsfullmäktige på förslag av styrelsen. Honom åligger att

1. tillsammans med föreståndarinnan vidtaga nödiga åtgärder för undervisningens ändamålsenliga bedrivande samt för uppehållande av tukt och ordning;
2. bereda och i styrelsen föredraga ärenden rörande undervisning, ordning och förordnande av lärarinnor;
3. föra protokoll vid styrelsens sammanträden och uppsätta därav föranledda skrivelser;
4. tillsammans med föreståndarinnan föreslå dagar för termins början och slut;
5. så ofta ske kan, vara närvarande vid undervisningen och meddela de föreskrifter, råd och upplysningar, till vilka han kan finna anledning;
6. tid efter annan taga kännedom om lärjungarnas skriftliga arbeten;
7. närvara vid kollegier, då han så önskar, och alltid vid ämneskonferenser;

8. tillsammans med föreståndarinnan vidtaga åtgärder för anskaffande av undervisningsmateriel; och
9. i övrigt, då behovet så påkallar, gå föreståndarinnan till handa i skolans angelägenheter.

§ 20.

Föreståndarinna och ordinarie lärarinnor avlönas enligt av Kungl. Maj:t för klasserna över de förberedande och av stadsfullmäktige för de förberedande fastställd stat. Då fråga är om tillsättning, skall platsen kungöras ledig i lämpliga tidningar. Till föreståndarinna eller lärarinna med undervisningsskyldighet huvudsakligen inom klasserna över de förberedande skall bland de sökande utses någon, som genomgått högre lärarinneseminariet eller avlagt mot fordringarna därstädes svarande examen samt i övrigt anses vara den mest meriterade och lämpliga. Om så behöves, anställes också extra lärarinnor eller lärare med avlöning dels per år dels per timme. Åt föreståndarinna och ordinarie lärarinnor utfärdar styrelsen förordnande.

§ 21.

Föreståndarinnan övervakar i närmaste hand undervisningen och ordningen inom läroverket. Förutom vad i andra paragrafer i dessa stadgar och i särskilt reglemente bestämmes, åligger henne att utarbета redogörelse för läroverkets verksamhet; upptaga terminsavgifter och inlämna dem till stadskamreraren; av denne uppbära och till lärarepersonalen utbetala avlöning; med de medel, som av styrelsen ställas till hennes förfogande, verkställa utbetalningar av löpande utgifter samt i samråd med studierektor uppgöra läsordning och utfärda tjänstgöringsbetyg. Hon äger att vara närvarande vid styrelsens sammanträden och i dess överläggningar deltaga.

§ 22.

Ordinarie lärarinna är skyldig att meddela undervisning i de ämnen, i vilka hennes plats förklarats ledig, och dessutom, i fall sådant på grund av förhållanden är nödvändigt, även i andra ämnen, i vilka hon kan anses vara kompetent. Undervisningen meddelas enligt den för varje läsår uppgjorda läsplanen och till det antal timmar, som av styrelsen bestämmes.

För övrigt bör det ligga lärarepersonalen om hjärtat ej blott att sörja för att lärjungarna tillväxa i kunskaper utan även att vaka öfver deras seder, uppförande och hälsa såväl under fristunderna som lärotimmarna samt att vid tillrättavisning och bestraffning förfara lugnt och besinningsfullt och fästa tillbörligt avseende vid den felandes ålder och sinnesart.

§ 23.

Önskar föreståndarinnan eller någon av lärarinnorna under pågående termin ledighet för längre tid än en vecka, begäres sådan av styrelsen. Ledighet för kortare tid må beviljas av ordföranden eller föreståndarinnan.

Inträffar sjukdomsfall bland lärarepersonalen, tillkommer det föreståndarinnan att tillse, det undervisningen så vitt möjligt upprätthålles. Är lärarinna längre tid än en vecka av sjukdom hindrad att tjänstgöra, anmäles förhållandet för ordföranden för vidtagande av de åtgärder, som kunna finnas av behovet påkallade.

Åtnjuter ordinarie lärarinna tjänstledighet på grund av vederbörligen styrkt sjukdom eller av annan anledning, och är vikarie förordnad att hennes tjänst uppehålla, iakttages vad av Kungl. Maj:t i dylikt fall är eller varder stadgat.

§ 24.

Beträffande lärarinnornas pensionering gäller vad därom av Kungl. Maj:t är eller varder stadgat.

§ 25.

Vid läroverket skall vara anställd en av styrelsen antagen läkare, vilken det åligger att i början av varje läsår underkasta lärjungarna undersökning rörande deras kroppsbyggnad och hälsotillstånd för att avgöra, vilka som böra vara befriade från gymnastikövningar; att även under terminernas lopp i enskilda fall stå till tjänst, då behovet i nämnda avseende det påkallar, samt att meddela råd och upplysningar i hygieniska frågor.

§ 26.

Lärjunge vare pliktig att ordentligt infinna sig i skolan på de bestämda tiderna, såvida ej sjukdom eller annat giltigt skäl hindrar; att iakttaga ett sedigt och anständigt uppförande såväl inom som utom skolan, visa aktning och lydnad för skolans lärarinnor och lärare, med uppmärksamhet följa undervisningen, flitigt och noggrannt fullgöra sitt arbete, varsamt begagna skolans tillhörigheter och ställa sig gällande ordningsregler till efterrättelse.

Sker genom lärjunges förvållande skada å läroverkets tillhörigheter, ersättes skadan av den vållande eller, om denna ej kan uppgivas, av de lärjungar, under vilkas samvaro den skett.

§ 27.

Terminsavgifter erläggas av lärjungarna kvartalsvis i början av september, november, februari och april månader.

Elev, som ej vid ny termins början erlagt erforderlig avgift för föregående

termin, äge, därest ej styrelsen därom annorlunda beslutar, icke rätt till fortsatt skolgång, förrän resterande avgift blivit betald. Åt lärjunge, som vid vårterminens slut ej erlagt erforderlig avgift, utlämnas ej något betyg, förrän resterande avgift blivit betald.

Terminsavgifterna bestämmas till sitt belopp av stadsfullmäktige på förslag av styrelsen. Denna avgör efter förslag av föreståndarinnan, vilka elever som skola åtnjuta den befrielse från terminsavgift eller nedsättning däri, som fordras såsom villkor för erhållande av statsanslag. Förträdesvis utses sådana lärjungar, som ej blott äro i behov av understöd utan även ådagalagt flit, gott uppförande och anlag för studier. Befrielsen resp. nedsättningen beviljas blott för ett år i sänder, och ingen äge rätt därtill, som ej minst ett år vistats vid läroverket.

År lärjunge så lång tid som en halv termin av sjukdom förhindrad att bevista skolan, må avdrag i terminsavgiften beviljas.

§ 28.

Styrelsen beslutar över alla utgifter inom av stadsfullmäktige fastställd stat. Avlöningar och större inköp av materiel bestämmas av stadsfullmäktige på förslag av styrelsen. De utgifter, som äro nödvändiga för läroverkets dagliga skötsel, utbetalas av stadskamreraren efter anordning av ombudsmannen utan styrelsens hörande.

§ 29.

Före den 1 november varje år inkommer styrelsen till magistraten med förslag till nästkommande års inkomst- och utgiftsstat, vilken uppgöres av ombudsmannen i samråd med föreståndarinnan och åtföljes av berättelse om läroverkets verksamhet under näst föregående läsår.

§ 30.

Styrelsens ledamöter äro, i den mån de i beslutet deltagit, en för alla och alla för en ansvarige för användningen av de medel, vilka ställts till styrelsens förfogande.

§ 31.

Staden upplåter åt läroverket nödig lokal mot hyresersättning, vars belopp intages i inkomst- och utgiftsstaten.

§ 32.

Uppstår behållning på läroverkets verksamhet, överlämnas denna till staden; uppstår brist, må styrelsen ingå till stadsfullmäktige med förslag till dess fyllande.

§ 33.

Till läroverket donerade fonder förvaltas av drätselkammaren.

§ 34.

Närmare föreskrifter angående undervisningen, lärarepersonalen m. m. utöver vad dessa stadgar innehålla intagas efterhand i ett särskilt reglemente, som av styrelsen uppgöres. Dessutom böra särskilda ordningsregler angående ordning och tukt finnas på läroverket.

§ 35.

Dessa stadgar träda i gällande kraft, så fort de av stadsfullmäktige blivit gillade och antagna.

Å styrelsens vägnar.

NILS BURE.

Ordförande.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 22 maj 1911.

§ 3.

Uppå remiss från Stadsfullmäktige hade Drätselkammaren att afgifva yttrande öfver ett af Styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor utarbetadt och Stadsfullmäktiges pröfning understödt förslag till nya stadgar för läroverket; och beslöt Kammaren hemställa, att Stadsfullmäktige måtte godkänna nämnda stadgar.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 2 juni 1911.

§ 63.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att afgifva yttrande öfver ett af Styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor vid sammanträde den 13 maj 1911 antaget och af Styrelsen till Stadsfullmäktige för godkännande öfverlämnadt förslag till stadgar för läroverket, hvaröfver Drätselkammaren afgifvit tillstyrkande yttrande.

Då Beredningsutskottet vid granskning af förslaget ej fann anledning till erinran mot detsamma, beslöt Utskottet hemställa,
att ifrågavarande, af Styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor till Stadsfullmäktige öfverlämnade förslag till stadgar för nämnda läroverk måtte af Stadsfullmäktige godkännas.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

51. Styrelsens för Karlstads högre elementarläroverk för flickor framställning om anställande af en aflönad manlig studierektor vid läroverket.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor får härmed hos Stadsfullmäktige i Karlstad anhålla, att Fullmäktige ville besluta att fr. o. m. början av höstterminen 1911 vid läroverket anställa en *avlönad* manlig studierektor med en årlig lön av 500 kronor.

Karlstad den 17 maj 1911.

NILS BURE.

Ordförande.

Albin Zachrison.

Sekreterare.

Utdrag ur protokoll, hållet vid sammanträde med styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor den 13 maj 1911.

§ 4.

En av styrelsen den 7 november 1910 hos Stadsfullmäktige i Karlstad gjord anhållan, att Fullmäktige ville besluta om anställandet av en manlig *avlönad* studierektor vid läroverket blev av Fullmäktige den ³⁰/₁₂ 1910 förklarad för tillfället till ingen vidare åtgärd föranleda. Av motiveringen framgår, att Fullmäktige ansett, att omarbetningen av stadgarna borde vara gjord före tillsättandet av en *avlönad*

studierektor, samt att frågan därför borde göras beroende av förnyad framställning från läroverksstyrelsen.

Med anledning härav och då ett av styrelsen utarbetat förslag till nya stadgar för läroverket nu föreläge, beslöt styrelsen ingå till Stadsfullmäktige i Karlstad med anhållan,

att Stadsfullmäktige ville besluta att fr. o. m. början av höstterminen 1911 anställa en *avlönad* manlig studierektor vid Karlstads högre elementarläroverk för flickor; samt

att Stadsfullmäktige ville bestämma hans avlöning till kr. 500 pr år. Vidare ville styrelsen meddela, att för den händelse en avlönad studierektor anställdes fr. o. m. början av höstterminen 1911, medel till hans avlöning under höstterminen funnos reserverade.

In fidem:
ALBIN ZACHRISON.

Justeradt den 16 Maj 1911.

NILS BURE.

Rätt avskrivet betygar; Karlstad den 17 maj 1911.

ALBIN ZACHRISON.
Sekreterare.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 22 maj 1911.

§ 4.

Styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor hade hos Stadsfullmäktige hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta att från och med början af höstterminen 1911 anställa en aflönad manlig studierektor vid läroverket samt bestämma hans aflöning till 500 kronor per år, hvarjämte styrelsen meddelat, att, i händelse en studierektor komme att anställas, medel för hans aflöning under höstterminen 1911 funnos tillgängliga.

Drätselkammaren, som uppå remiss hade att yttra sig i ärendet, beslöt tillstyrka bifall till den gjorda framställningen äfvensom hemställa, att den föreslagna aflöningen måtte fördelas att utgå med $\frac{5}{9}$ för vårterminen och $\frac{4}{9}$ för höstterminen.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ofvan.

In fidem:
GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 2 juni 1911.*

§ 64.

Hos Stadsfullmäktige hade Styrelsen för Karlstads högre elementarläroverk för flickor hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta att från och med början af höstterminen 1911 anställa en aflönad manlig studierektor vid läroverket samt bestämma dennes aflöning till 500 kronor för år, hvarjämte styrelsen meddelat, att medel till aflöningen för innevarande års hösttermin funnes reserverade.

Öfver denna framställning hade Drätselkammaren afgifvit tillstyrkande yttrande, och beslöt nu Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig i ärendet, att, med instämmande uti hvad af Drätselkammaren däri anförts, hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte besluta att från och med början af höstterminen 1911 tillsvidare anställa en aflönad manlig studierektor vid Karlstads högre elementarläroverk för flickor mot en aflöning af 500 kronor för år att utgå med $\frac{5}{9}$ för vårterminen och $\frac{4}{9}$ för höstterminen hvarje år.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

52. Folkskolestyrelsens framställning angående slöjdlärarinnan Augusta Lundgrens aflöning för år 1911.

Till Karlstads Stadsfullmäktige.

Karlstads Folkskolestyrelse får härmed anhålla, att Stadsfullmäktige ville till prövning upptaga styrelsens hemställan om oavkortad lön under år 1911 för sjuka slöjdlärarinnan Augusta Lundgren.

Protokollsutdrag om styrelsens beslut samt meddelande om hennes tjänstgöring och lönevillkor bifogas.

Karlstad den 15 maj 1911.

VALDEMAR VENDEL.

*Utdrag av protokoll vid sammanträde hos
Karlstads Folkskolestyrelse den 8 maj 1911.*

§ 1.

Hos ekonomi- och byggnadsnämnden hade anmälts, att slöjdlärarinnan Augusta Lundgren, som under längre tid åtnjutit tjänstledighet, vore i stort behov av den ekonomiska hjälp, som kunde lämnas henne, emellan den läkarebehandling och vård, som hon nödgats bekosta sig, uttömt hennes tillgångar. Med anledning därav hade nämnden föreslagit skolstyrelsen att, om styrelsen finner sig kunna bevilja ett sådant förslag, under år 1911 lämna henne lönen oavkortad.

Folkskolestyrelsen beslöt att göra hemställan hos Karlstads Stadsfullmäktige i enlighet med nämndens förslag.

Rätt utdraget ur det justerade protokollet intygar:

BROR A. LARSON.

Meddelanden.

Slöjdlärarinnan Augusta Lundgren har tjänstgjort vid härvarande folkskola sedan år 1893 och därunder med stort nit ordnat och skött undervisningen i flickslöjd.

Hennes årliga lön utgör sedan den 1 januari 1909 kr. 1,400: —

Enligt gällande kyrkostämmobeslut skall hon under sjukdomstiden
avstå till vikarie en tredjedel av sin lön och får alltså behålla
två tredjedelar eller » 933: 34

Det nu begärda extra anslaget består sålunda av skillnaden häremellan _____
och utgör » 466: 66

Karlstad den 13 maj 1911.

BROR A. LARSON.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkamma-
ren i Karlstad den 22 maj 1911.*

§ 5.

Hos Stadsfullmäktige hade folkskolestyrelsen hemställt, att slöjdlärarinnan Augusta Lundgren, hvilken vore tjänstledig på grund af sjukdom och enligt kyrkostämmobeslut hade att till vikarien afstå en tredjedel af sin lön, måtte under år 1911 erhålla lönen oafkortad, då hon vore i stort behov af ekonomisk hjälp.

Drätselkammaren, som uppå remiss hade att yttra sig i ärendet, beslöt, då lärarinnan Lundgren genom framställningens beviljande kunde sättas i stånd att fortsätta med påbörjad läkarebehandling och framdeles åter kunna inträda i tjänstgöring, tillstyrka bifall till framställningen samt hemställa att Stadsfullmäktige ville för ändamålet anvisa ett belopp af 466 kronor 66 öre.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 2 juni 1911.*

§ 65.

Hos Stadsfullmäktige hade Folkskolestyrelsen hemställt, att slöjdlärarinnan Augusta Lundgren, som på grund af sjukdom åtnjöte tjänstledighet under innevarande år, måtte af stadens medel beredas ersättning för den del af aflöningen, som hon enligt gällande bestämmelser under tjänstledigheten hade att afstå till sin vikarie.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig i detta ärende, inhämtade af handlingarne, att Augusta Lundgrens årliga lön utgjorde 1,400 kronor samt att hon under sin sjukdom vore skyldig att till vikarien afstå en tredjedel af aflöningen eller 466 kronor 66 öre.

Drätselkammaren hade uti afgifvet yttrande tillstyrkt bifall till framställningen, och beslöt nu Beredningsutskottet, som instämde uti hvad Drätselkammaren i ärendet anfört, hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte anvisa och ställa till Folkskolestyrelsens förfogande ett belopp af 466 kronor 66 öre att användas till beredande af lönefyllnad åt slöjdlärarinnan Augusta Lundgren under hennes tjänstledighet på grund af sjukdom innevarande år äfvensom bestämma, att sålunda beviljadt belopp skulle, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

53. E. G. Magnussons af Styrelsen för Vatten- och Gasverken till Stadsfullmäktige öfverlämnade ansökan angående leverans af elektrisk ström för belysning till sökandens villa å Vester Strand i Karlstads landsförsamling.

Till Styrelsen för Karlstads Elektricitetsverk.

Undertecknad får härmed vördsamt anhålla att Styrelsen för Karlstads Elektricitetsverk måtte bevilja leverans af elektrisk ström för belysning till c:a 30 lampor i min villa å Strand i landsförsamlingen. Servisledningen bekostas af undertecknad.

Högaktningsfullt
E. G. MAGNUSSON.

Utdrag ur protokollet hos Karlstads Vatten- och Gasverksstyrelse den 23 januari 1911.

s. d. § 2. En av E. G. Magnusson hit ingiven ansökan om leverans av elektrisk ström för belysning till circa 30 lampor i hans villa å Strand i landsförsamlingen skulle hänskjutas till Herrar Stadsfullmäktiges avgörande.

Ur protokollet:
JOHN RUNDGREN.

Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 6 mars 1911.

§ 28.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att afgifva yttrande öfver en af E. G. Magnusson till Styrelsen för Vatten- och Gasverken ingifven ansökan angående leverans af elektrisk ström till sökandens villa å Vester Strand i Karlstads landsförsamling, hvilken ansökan blifvit af nämnda styrelse hänskjuten till Stadsfullmäktiges afgörande.

Som Styrelsen för Vatten- och Gasverken icke yttrat sig öfver ansökningen i fråga, beslöt Utskottet att — innan ärendet företoges till afgörande af Utskottet —

återremittera handlingarne till Styrelsen med anmodan att afgifva oeh till Beredningsutskottet, med remisshandlingarnes återställande, inkomma med yttrande öfver E. G. Magnussons förevarande ansökan.

Som ofvan.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

Utdrag ur protokollet hos Karlstads Vatten- och Gasverksstyrelse den 10 april 1911.

§ 5.

Genom återremiss från Beredningsutskottet hade Styrelsen anmodats avgiva yttrande öfver en av E. G. Magnusson ingiven ansökan angående leverans av elektrisk ström till sökandens villa å Vester Strand i Karlstads landsförsamling.

Och beslöt Styrelsen i anledning härav anförda, att Styrelsen, med fasthållande av sin förut intagna ståndpunkt angående ledningars utsträckning till och inom Vester Strand, ansåge sig böra ur affärssynpunkt tillstyrka bifall till den gjorda ansökningen.

Ur protokollet.

JOHN RUNDGREN.

Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 5 maj 1911.

§ 55.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att afgifva yttrande öfver en af E. G. Magnusson till Styrelsen för Vatten- och Gasverken ingifven ansökan angående leverans af elektrisk ström till sökandens villa å Väster Strand i Karlstads landsförsamling, beslöt att, innan Utskottet företoge ärendet till slutlig behandling, öfversända handlingarne till Drätselkammaren med anhållan, att Kammaren ville afgifva oeh till Beredningsutskottet, med remisshandlingarnes återställande, inkomma med yttrande öfver E. G. Magnussons förevarande ansökan.

Som ofvan.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 15 maj 1911.

§ 5.

Genom remiss från Beredningsutskottet hade Drätselkammaren anmodats afgifva yttrande öfver en af E. G. Magnusson gjord ansökning angående leverans af elektrisk ström till sökandens villa å Väster Strand i Karlstads landsförsamling; och beslöt Drätselkammaren, som icke ansåg lämpligt, att elektrisk ström levererades till plats utanför Karlstads stads område, afstyrka bifall till ansökningen.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 2 juni 1911.

§ 66.

Sedan E. G. Magnusson uti en till Styrelsen för Vatten- och Gasverken in- gifven skrifvelse hemställt, att Styrelsen måtte medgifva leverans af elektrisk ström för belysning till sökandens villa å Väster Strand i Karlstads landsförsamling samt denna skrifvelse af Styrelsen öfverlämnats till Stadsfullmäktige, hade ärendet remitterats till Beredningsutskottet för yttrandes afgifvande.

Genom särskilda beslut hade Beredningsutskottet infordrat yttranden i ären- det dels från Styrelsen för Vatten- och Gasverken, som förklarar sig böra ur affärssynpunkt tillstyrka bifall till E. G. Magnussons förevarande framställning, och dels från Drätselkammaren, som under anförande, att Kammaren ej ansåge lämp- ligt, att elektrisk ström levererades till plats utanför Karlstads stads område, af- styrkt bifall till framställningen i fråga.

Beredningsutskottet instämde för sin del uti det af Drätselkammaren i denna fråga gjorda uttalande, hvadan Utskottet hemställde,

att E. G. Magnussons ifrågavarande, af Styrelsen för Vatten- och Gasverken till Stadsfullmäktige öfverlämnade framställning om leverans af elektrisk ström till sökandens villa å Väster Strand i Karlstads lands- församling icke måtte af Stadsfullmäktige bifallas.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

54. Drätselkammarens framställning om inköp för stadens räkning af Handelsbolaget Karl Olsson tillhöriga ägofigurerna N:ris 70—71 i Sundstad.

Remitteras till Beredningsutskottet.

Karlstad den 27 Maj 1911.

AXEL DAHLMAN.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren
i Karlstad den 22 maj 1911.*

§ 6.

Handelsbolaget Karl Olsson hade erbjudit staden att köpa ägofigurerna N:ris 70 och 71 i Sundstad och efter förda underhandlingar hade nu från bolaget till Kammaren inkommit följande anbud:

»Till Drätselkammaren i Karlstad.

Undertecknade få härmed hembjuda till staden oss tillhöriga ägofigurerna N:ris 70 och 71 Sundstad å Karlstads stads område till ett pris af Trettontusen (13,000) kronor.

Fastighetens areal är 3 hektar 28 ar och 40 kvadratmeter eller 372,536,96 kvadratfot, hvadan priset pr kvadratfot blir mindre än 3¹/₂ öre.

Detta vårt anbud står fast till den 1 juli detta år.

Karlstad den 20 Maj 1911.

HANDELSBOLAGET KARL OLSSON.

Fritz Olsson».

Drätselkammaren fann det vara fördelaktigt för staden att förvärfva det erbjudna området, som vore beläget intill de af staden nyligen inköpta ägofigurerna N:ris 74—79, och då Kammaren fann priset billigt beslöt Kammaren ingå till Stadsfullmäktige med hemställan, att Stadsfullmäktige måtte, med antagande af det gjorda anbudet, besluta att för 13,000 kronor af Handelsbolaget Karl Olsson inköpa ägofigurerna N:ris 70 och 71 i Sundstad.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 2 juni 1911.*

§ 67.

Med anledning af från Handelsbolaget Karl Olsson till Drätselkammaren ingifvet erbjudande till staden att för en köpeskilling af 13,000 kronor inköpa bolaget tillhöriga ägofigurerna N:ris 70 och 71 i Sundstad å Karlstads stads område hade Drätselkammaren uti hos Stadsfullmäktige gjord framställning hemställt, att Stadsfullmäktige måtte, med antagande af det gjorda anbudet, besluta att för nämnda pris inköpa oförmälda område.

Uppå remiss hade nu Beredningsutskottet att i detta ärende afgifva utlåtande.

Af handlingarne inhämtades, att ifrågavarande ägofigurer hade en areal af 372,536,96 kvadratfot samt att priset för kvadratfot alltså komme att utgöra omkring $3\frac{1}{2}$ öre.

Med hänsyn därtill, att det erbjudna området gränsade omedelbart intill de af staden nyligen inköpta ägofigurerna N:ris 74—79 i Sundstad, och då priset för kvadratfot för det nu erbjudna området vore billigare än för ägofigurerna N:ris 74—79, hvilka af staden inköpts för ett pris af omkring $4\frac{1}{2}$ öre för kvadratfot, ansåge Utskottet sig böra tillstyrka bifall till Drätselkammarens framställning, hvadan Utskottet hemställde,

att Stadsfullmäktige måtte besluta att för ett pris af 13,000 kronor af Handelsbolaget Karl Olsson inköpa ägofigurerna N:ris 70—71 i Sundstad å Karlstads stads område äfvensom bestämma, att de för inköpet erforderliga medlen skulle anskaffas medelst upplåning.

Mot Utskottets beslut i detta ärende anförde Herrar af Geijersstam och Swensén reservation.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

55. Drätselkammarens framställning om inköp för stadens räkning af Olof Öqvist tillhörig del af ägofiguren N:o 69 i Sundstad.

Remitteras till Beredningsutskottet.
Karlstad den 27 Maj 1911.

AXEL DAHLMAN.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 22 Maj 1911.

§ 7.

Olof Öqvist hade erbjudit staden att inköpa honom tillhöriga 186,105 kvadratfot af ägofiguren N:o 69 i Sundstad och hade nu efter förda underhandlingar från Öqvist inkommit följande anbud:

Undertecknad erbjuder härmed staden Karlstad följande jordområden på ägofiguren n:o 69 enligt stadens karta öfver donationsjorden, hvilka områden närmare angifvas på en af A. E. Schyllander år 1900 upprättad karta jämte beskrifning:

tomten N:o 10	areal	12,762	kv.-fot.	
» N:o 11	»	10,210	»	
» N:o 12	»	10,209	»	
» N:o 13	»	10,209	»	
» N:o 14	»	10,210	»	
» N:o 15	»	12,081	»	
» N:o 16	»	8,576	»	
» N:o 19	»	7,828	»	
» N:o 20	»	7,828	»	
» N:o 21	»	7,567	»	
området X	»	3,404	»	100,884

All den på ofvan nämnda karta såsom gator betecknade marken enligt beskrifningen innehållande	86,341	»	
med undantag för halfva gatan norr om tomterna nr:is 4 och 6 innehållande .	1,120	»	85,221
	<hr/>		
	S:ma kv.-fot 186,105		

Alltså tillsammans en areal af 186,105 kv.-fot till ett pris af 8,000 (Åttatusen) kronor emot följande vilkor:

- 1:o) de på dessa tomter och gatumarken befintliga byggnaderna ingå ej i köpet;
2:o) undertecknad erhåller rätt att under fem år hafva den på tomten N:o 11 och intill denna gränsande gatumarken belägna byggnader fritt kvarstående och att under denna tid hafva fri utfartsväg från denna byggnad till allmänna vägen N:o 1133.

Skulle staden efter dessa fem år ej för något ändamål behöfva tomten N:o 11, äger undertecknad rätt att mot en årlig afgift af 25 kronor arrendera tomten N:o 11 jemte den mark, som ligger emellan tomterna N:o 7, 8, 11, 12, 6 och området X. För detta arrende gäller en ömsesidig uppsägningstid af ett år. Efter skedd uppsägning är undertecknad skyldig att utan kostnad för staden borttaga ofvan nämnda byggnad;

- 3:o) Undertecknad förbehåller sig fri-utfartsväg för all framtid för tomterna N:o 7 och 8 till s. k. Rudsvägen och skall dessa utfartsvägar tagas på den intill tomterna N:o 2, 3, 7 och 8 belägna hälfterna af gatumarken;
4:o) Undertecknad förbehåller sig och nuvarande eller blifvande ägare till tomterna N:o 17 och 18 fri utfartsväg för all framtid från dessa tomter till allmänna vägen N:o 1133 och skola dessa utfartsvägar tagas på den intill dessa tomter belägna hälften af gatumarken vester om tomterna;
5:o) detta anbud gäller intill den 15 Juli 1911;
6:o) skulle staden vid uppgörandet af stadsplanen för områdena finna fördelaktigt att ändra den på A. E. Schylianders karta gjorda tomtindelningen och fördelningen af gator, äger staden att på annat lämpligt sätt bereda de under mom. 3 och 4 nämnda tomterna fria utfartsvägar till allmänna vägarne;
7:o) staden fritages från skyldighet att anlägga de under mom. 3 och 4 omnämnda utfartsvägarne.

Karlstad den 20 Maj 1911.

OLOF ÖQVIST.»

Drätselkammaren tog nu ärendet i öfvervägande och fann det fördelaktigt för staden att förvärfva området ifråga, som vore beläget intill det af Handelsbolaget Karl Olsson till staden hembjudna området och, då Kammaren fann priset billigt beslöt Kammaren ingå till Stadsfullmäktige med hemställan, att Stadsfullmäktige måtte, med antagande af det gjorda anbudet, besluta att för 8,000 kronor och under de i anbudet gjorda villkor af Olof Öqvist inköpa 186,105 kvadratfot af ägofiguren N:o 69 i Sundstad.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 2 juni 1911.*

§ 68.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att afgifva yttrande öfver en af Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige gjord framställning om inköp för stadens räkning af en del af ägofiguren N:o 69 i Sundstad å Karlstads stads område, hvilket område enligt af Olof Öqvist till Drätselkammaren ingifvet anbud hembjudits till staden.

Af handlingarne i ärendet inhämtade Utskottet, att ifrågavarande ägofiguren N:o 69 i Sundstad blifvit genom ägarens försorg, enligt en af A. E. Schyllander år 1900 upprättad karta, indelad i tomter och gator, samt att den del af ägofiguren, som nu erbjudits till staden, utgjordes af en del af dessa tomter, hvilkas nummer angifvits i anbudsskrifvelsen, äfvensom af gatumark.

De erbjudna områdena hade en sammanlagd areal af 186,105 kvadratfot, för hvilka en köpeskilling af 8,000 kronor — hvilket utgjorde 4,3 öre för kvadratfot — betingats, hvarjämte vissa villkor för köpet af anbudsgifvaren uppställts, hvilka funnes i anbudsskrifvelsen närmare omförmälda.

Beredningsutskottet tog nu detta ärende i öfvervägande och beslöt efter öfverläggning däri anföra följande.

Med hänsyn till belägenheten af de till staden erbjudna delarne af ägofiguren i fråga, hvilka delar ej bildade något särskildt område för sig, och med fästadt afseende å den omständigheten, att en särskild tomtindelning för ägofiguren redan blifvit af ägaren upprättad, hvilken tomtindelning alltså skulle fortfarande blifva gällande för de delar af ägofiguren, som ej inginge i köpet, hyste Utskottet den uppfattningen, att de erbjudna områdena ej skulle kunna utnyttjas på ett för staden tillfredsställande sätt.

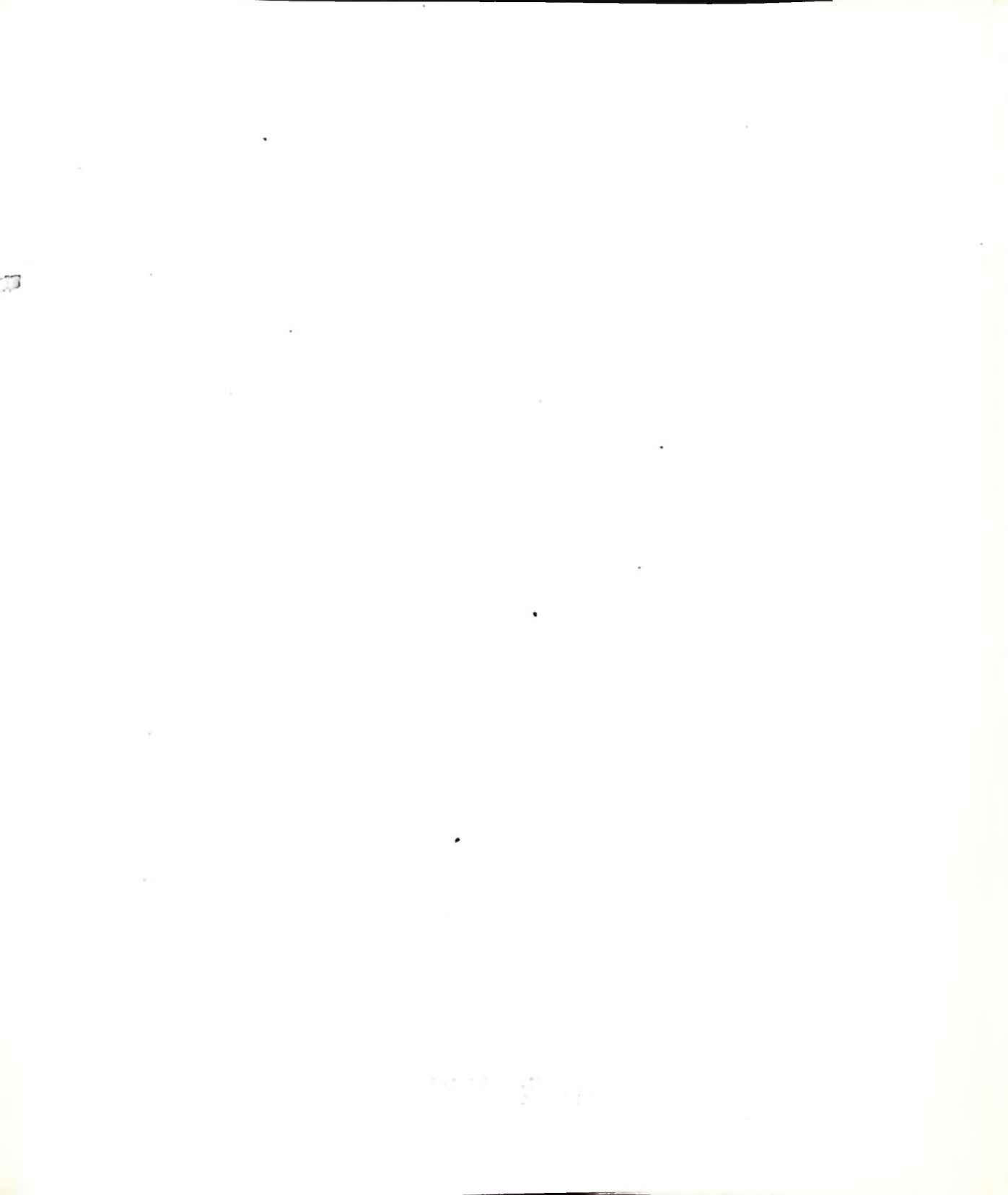
Då härtill komme, att icke någon del af de erbjudna områdena vore erforderlig för beredande af utfartsväg för de af staden inköpta ägofigurerna N:ris 74—79 eller för de till inköp ifrågasatta ägofigurerna N:ris 70—71 samt ej heller i öfrigt något särskildt behof för stadens räkning föreläge för inköp af nu förevarande områden, kunde Utskottet för sin del, jämväl med hänsyn till stadens finansiella ställning, ej tillstyrka Stadsfullmäktige att antaga Olof Öqvists ifrågavarande anbud.

Utskottet hemställde fördenskull,

att Drätselkammarens framställning om inköp för stadens räkning af den genom Olof Öqvists ifrågavarande anbudsskrifvelse till staden erbjudna del af ägofiguren N:o 69 i Sundstad icke måtte till någon Stadsfullmäktiges vidare åtgärd föranleda.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

KARLSTAD 1911.
KARLST.-TIDN:S TRYCKERI.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1911.

Den 22 September.

N:o 8.

56. Beredningsutskottets förslag till val af ledamöter i kommittén för verkställande af undersökning, om och i hvilken form det s. k. vårdare-systemet kunde införas i stadens fattigvård.

Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 7 september 1911.

§ 71.

Sedan Stadsfullmäktige vid sammanträde den 15 sistlidne juni beslutat att tillsätta en kommitté med uppdrag att undersöka, om och i hvilken form det s. k. vårdare-systemet kunde införas i stadens fattigvård, samt att framlägga det förslag till fattigvårdens omorganisation, hvartill undersökningen kunde föranleda, äfvensom bestämt, att kommittén skulle bestå af nio medlemmar, hvaraf sex män och tre kvinnor, så hade Beredningsutskottet att afgifva förslag till val af kommitté-rade, och beslöt Utskottet att till ledamöter i nämnda kommitté föreslå

Herrar Redaktören M. Hellberg, Andre Stadsläkaren H. Severin, Folkskolläraren E. V. Gelin, Komministern Fr. Nordvall, Kamreraren R. Nyström och Fattigvårdssysslomannen A. V. Adde samt Fru Emma Dyrssen, Fröken Gertrud Mæchel och Fru Ingrid Larsson.

57. Magistratens skrifvelse med infordrande af Stadsfullmäktiges yttrande i fråga om införlifvande med Karlstads stad af vissa, Karlstads landsförsamling tillhörande områden.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 22 Maj 1911.

§ 2.

Vid sammanträde den 16 sistlidne mars hade Stadsfullmäktige till drätselkammaren remitterat magistratens skrifvelse med infordrande af Stadsfullmäktiges yttrande i fråga om införlifvande med Karlstads stad af vissa Karlstads landsförsamling tillhörande områden och funnos därvid fogade samtliga handlingar i ärendet.

Af dessa handlingar inhämtades, bland annat, att Kungl. Kammarkollegium föreskrifvit, det Stadsfullmäktige skulle lämnas tillfälle att yttra sig i anledning af hvad numera förekommit i ärendet, särskildt angående de närmare villkor och bestämmelser, under hvilka införlifningen borde äga rum.

Drätselkammaren ville till en början erinra därom, att förevarande ärende anhängiggjorts af Stadsfullmäktige, som i underdånig ansökning den 18 januari 1908 begärt öfverflyttning i judiciellt, administrativt, ecklesiastiskt och kommunalt hänseende till Karlstads stad af hemmanen Sandbäcken, Sanna och Wåxnäs i Karlstads landsförsamling af Karlstads härad, därvid Stadsfullmäktige såsom skäl för ansökningen framhållit, att från dessa hemman upplåtits mark till kaserntomt och öfningsplats för Kungl. Värmlands Regemente och att en öfverflyttning af hemmanen i deras helhet vore nödvändig såväl med hänsyn till regementsförläggningen som af flere andra närmare angifna orsaker.

Af handlingarne inhämtades vidare, att enskilde jordägare i hemmanet Wåxnäs, Karlstads landsförsamlinga kommunal- och kyrkostämmor, prästerskapet, vägstyrelsen i Karlstads härad samt häradsrätten och domhufvanden i Mellansysslets tingslagafstyrkt bifall till Stadsfullmäktiges ansökning, kommunalstämman på ett synnerligen energiskt sätt uti icke mindre än tre särskilda tid efter annan upprättade och till Konungen ställde, längre skrivelser. Häre hade kommunalstämman såsom hufvudskäl gjort gällande, att landsförsamlingens ekonomiska välfärd skulle genom öfverflyttningen komma att uppoffras till stadens fördel, enär landsförsamlingen genom mistning af ifrågavarande område, som vore det värdefullaste, icke finge tillräcklig bärkraft för att uppehålla skolväsende, fattigvård m. m.

Kungl. Maj:ts Befallningshafvande, som den 31 augusti 1910 afgifvit under-

dänigt utlåtande i ärendet, hade däri på anförda skäl tillstyrkt öfverflyttning till staden af hemmanen Sandbäcken och Sanna i deras helhet äfvensom af hemmanet Wåxnäs ett område af tillhoppa 52.6330 hektar, hvaraf staden ägde 37.5829 hektar, enskilde personer 14.0581 hektar och statens järnvägar 0.8069 hektar, under det återstående 0.1851 hektar utgjordes af en väg och en samfärd plan för vattenställe vid Wåxnäsäckens utlopp i Klarälven. Med framhållande af att å nyssberörda enskilda personer tillhöriga delar af hemmanet Wåxnäs uppstått en rätt liflig byggnadsverksamhet hade Kungl. Maj:ts Befallningshafvande ansett en utvidgning af stadens gräns åt detta håll erforderlig för åstadkommande af bättre polisbevakning, mera regelbunden byggnadsverksamhet samt för att staden bättre än hittills varit fallet må kunna förfoga öfver sin egen mark i hemmanet Wåxnäs. Slutligen hade Kungl. Maj:ts Befallningshafvande föreslagit vissa villkor att gälla för ifrågakomma öfverflyttning.

Efter öfverläggning beslöt drätselkammaren hemställa, att Stadsfullmäktige ville i det infortrade yttrandet framhålla följande:

De skäl för öfverflyttningen, hvilka från stadens sida anförts, hafva icke i någon mera betydelsefull mån kunnat förringas af förslaget motståndare. — Landsförsamlingens svartmålning af sin egen framtid är helt säkert uttrycket för en illad eller konstlad oro, som saknar berättigande, ty det är uppenbart, att landsförsamlingen, ntan att behöfva offra något för regementsförläggningen, af denna kommer att trots öfverflyttningen vinna stora förmåner genom värdestegring, större afsättningsmöjligheter, ökad bosättning i trakten af regementsområdet o. s. v. Med klar uppfattning af frågans verkliga innebörd har Kungl. Maj:ts Befallningshafvande också insett detta samt äfven i öfrigt framhållit flere värdefulla synpunkter; dem staden tillåter sig att återropa.

Staden vidhåller emellertid ansökningsen i dess helhet och yrkar således, att inkorporeringen må komma att omfatta, förutom Sandbäcken och Sanna, hela den del af hemmanet Wåxnäs, som icke redan införlifvats med staden. Drätselkammaren har förut angifvit flere orsaker, som tala för lämpligheten och behofvet af hemmanet Wåxnäs' förening med staden och härtill kan ytterligare läggas, att särskilda föreskrifter inom kort torde bli nödiga angående ordningsväsende, hälsovård, byggnadsverksamhet och brandväsende inom större delen af det ifrågavarande området. Därigenom skulle också vinnas, att den splittring af landsförsamlingens territorium, hvaröfver församlingen märkligt nog hyser bekymmer såsom vållande men för en jämn gång af de kommunala institutionernas verksamhet blefve mindre kännbar.

Som frågan om regementsförläggningen kräde skyndsamt afgörande måste Stadsfullmäktige fatta beslut om upplåtelse af mark innan inkorporeringsfrågan kunde bli föremål för behandling. Det var sålunda ingen tid att underhandla med lands-

församlingen. Öfverflyttningen syntes för öfrigt bli en naturlig följd af själfva förläggningen, och Stadsfullmäktige kunde knappast tänka sig, att någon starkare opposition däremot skulle möta, så mycket mindre som landsförsamlingen under alla förhållanden skulle komma att genom Stadsfullmäktiges förevarande beslut tillföras värdeökning och andra förmåner, utan någon direkt uppoffring.

I sin underdåniga skrifvelse den 20 december 1909 framhåller landsförsamlingen de svårigheter, som skulle vållas de å det öfverflyttade området boende genom, bland annat, tillämpningen af den för städerna gällande hälsovårdsstadgan; men i skrifvelse den 29 november 1910 säger landsförsamlingen, att hälsovårdsstadgan för Karlstad sedan tio år tillbaka enligt öfverenskommelse mellan staden och landsförsamlingen tillämpas äfven i den senare. Förhållandet är emellertid, att hälsovårdsstadgan för stad hufvudsakligen gäller för stadens planlagda område, och den är icke tillämplig å de för jordbruk afsedda delarne vare sig inom eller utom staden, hvarför jordbrukarne icke kunna få några större olägenheter af hälsovårdsstadgan än som i allmänhet kan drabba befolkningen å landsbygden. — Blir ett område tätare bebyggt ställer sig saken gifvetvis annorlunda. De föreskrifter, landsförsamlingen åsyftar, äro sannolikt särskilda, af Kungl. Maj:ts Befallningshafvande fastställda stadgar för slakterier, yrkesmässig tillredning af köttvaror samt matvaruhandel.

Efter att i fråga om eldsläckningsväsendet hafva påstått, att vid eldsolycka den bästa och säkraste hjälpen skulle komma från det garnisonerade manskapet, nödgas landsförsamlingen dock i sin senaste skrifvelse medgifva, att lättare tillgång till fast brandkår och eldsläckningsattiralj är af betydelse för kasernområdet.

Landsförsamlingen förnekar icke, att dess afsättningsmöjligheter ökas genom regementsförläggningen, men erinrar, att dessa möjligheter redan äro fullt utnyttjade. Då emellertid god afsättning finnes för jordbrukets alster lönar det sig att utveckla och höja jordens produktiva kraft. Och äfven om de nuvarande jordägarna vilja fränkänna sig förmågan att tillvarataga en dylik förmån, lærer den i allt fall med tanken på framtiden icke kunna lämnas ur räkningen.

Att det genom nådiga brefvet den 19 september 1902 öfverflyttade området af Wåxnäs ännu till största delen är obebyggt utgör icke något bevis för att stadens utveckling åt detta håll afstannat, utan förklaras däraf, att frågan om stadsplan för området ännu icke af Kungl. Maj:ts afgjorts. Så snart fastställelse af planen vunnits kommer tomtförsäljningen därstädes att påbörjas. För öfrigt är behovet af bekväma och tidsenliga tomter endast en af de många anledningar till stadsområdets ytterligare utvidgning, hvilka i och med regementsförläggningen uppstått.

Om det såsom landsförsamlingen påstår är öfverensstämmande med verkliga förhållandet, att den del af Wåxnäs, som Kungl. Maj:ts Befallningshafvande föreslagit till införlifning med staden, är den mest bärkraftiga, så torde det icke kunna

förnekas att just staden tillfört landsförsamlingen denna förmån, af hvilken församlingen drar nytta äfven *efter* öfverflyttningen genom större godtgörelse för minskade kommunalutskylder. Bärkraften har kommit från staden genom personer, som bosatt sig strax utanför stadsgränsen, men som fortfarande ha sin verksamhet inom staden och tillgodogöra sig dess institutioner under det de betala skatt till landsförsamlingen. Något rimligt skäl för att ett sådant förhållande skall bestå allt framgent kan icke förefinnas.

Angående folkskoleväsendet yttrar landsförsamlingen, att den har att underhålla icke mindre än fem skolhus med fem lärare. Uppgiften om skolhusens antal är visserligen riktig, men byggnadernas primitiva beskaffenhet har föranlett och föranleder endast ringa utgifter. Landsförsamlingen har blott två folkskolor med en lärare och en lärarinna, hvarjämte finnas tre småskollärarynnor. Uppgiften om fem lärare är således i viss mån vilseledande. I detta sammanhang torde böra påpekas, att för närvarande icke mindre än 25 af landsförsamlingens folkskolebarn åtnjuta kostnadsfri undervisning i stadens folkskolor och delvis fri bespisning. Ännu flere därifrån äro anmälda för nästa läsår. De flesta af dessa barn äro hemmahörande å det till öfverflyttning ifrågasatta området, hvars belägenhet gör det mera bekvämt för barnen att gå i stadens folkskolor.

Beträffande förhållandet mellan staden och landsförsamlingen i fattigvårdsafseende, så vågar staden med stöd af erfarenheten påstå, att församlingens utgifter för fattigvården icke varit större på grund af stadens närhet, snarare tvärtom. Någon ändring i detta förhållande kan själfallet icke uppkomma genom öfverflyttningen.

Landsförsamlingen kan ingalunda ha grundad anledning att se sina lifsintressen hotade genom öfverflyttning till staden af ifrågavarande område. Det är utan tvifvel en stor öfverdrift att påstå, det församlingens bestånd såsom själfständig kommun därigenom äfventyras. Såsom förut framhållits måste landsförsamlingen oafsedt öfverflyttningen vinna på den genom stadens uppoffringar möjliggjorda regementsförläggningen, och då därtill kommer, att församlingen för alltid befrias från alla utgifter för det öfverflyttade området samt under vissa år erhåller skälig godtgörelse för minskade kommunalutskylder, synes ingen som helst fara för dess ekonomi vara att motse.

Med anledning af det yttrande, som vägstämman i Karlstads härad afgifvit i ärendet vill staden erinra, att någon rubbning i våghållningsbesväret icke påyrkats. För öfrigt är frågan af ringa betydelse för våghållningsdistriktet, hvars vägkassa genom bidrag från stora industriella anläggningar blifvit i förhållande till behovet så afsevärd, att vägstämman icke kunnat förbruka medlen på annat sätt än att därpå lämna anslag till iståndsättande af enskilda byavägar. Handlingarne utvisa, att vägkassans behållning vid 1909 års slut var i rundt tal 38,500 kronor, och någon

vägekatt å jordbruksfastighet har åtminstone icke under de senaste femton åren behöft utdebiteras.

Hvad slutligen angår de närmare villkor och bestämmelser, under hvilka införlifningen bör äga rum, så kan staden icke godkänna det yrkande, som landsförsamlingen i denna del av frågan framställt i sin underdåniga förklaring den 20 november 1908. En sådan reglering af ersättningen för minskade inkomster, som däri påyrkas, strider mot hvad Kungl. Maj:t för dylika fall brukar bestämma. Anordningen skulle för öfrigt blifva opraktisk, förutom att tiden för dess bestånd begärts fördubblad mot den vanliga. Däremot har staden intet att erinra mot de villkor, som Kungl. Maj:ts Befallningshafvande föreslagit, dock med tillägg, att öfverflyttningen måtte bestämmas att äga rum från och med 1913, under hvilket år regementets förläggning hit läser komma till stånd.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Till Konungen.

Från stadsfullmäktige i Karlstad har genom stadens magistrat till Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande inkommit en af utdrag af protokoll öfver stadsfullmäktiges i ärendet den 23 december 1907 fattade beslut med flere bilagor åtföljd, till Eders Kungl. Maj:t ställd underdånig ansökning att med Karlstads stad måtte i judiciellt, administrativt, ecklesiastiskt och kommunalt hänseende införlifvas hemmanen Sandbäcken, Sanna och Växnäs i Karlstads landsförsamling och Karlstads härad, därvid jämväl bifogats bemälde magistrats underdåniga utlåtande i ärendet.

I anledning af denna framställning har Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande infortrat yttrande från jordägare och andra, boende å de till införlifning med staden ifrågasatta områden, från kommunalstämman och kyrkostämman med Karlstads landsförsamling, från prästerskapet därstädes, från vederbörande länsman och fögderiförvaltning, från vederbörande tingslagsbor och häradsrätt samt domhafvanden i Mellansysslets domsaga, från vägstyrelsen i Karlstads härads väghållningsdistrikt, från domkapitlet i Karlstad och rådhusrätten härstädes; och hafva därjämte i ärendet afgifvits påminnelser dels å ena sidan af drätselkammaren i Karlstad dels ock å andra sidan af bruksägaren E. G. Lidbeck med flere å Karlstads landsförsamlings vägnar. Till vidare utredning har Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande jämväl ansett sig böra från landtmäterikontoret härstädes införskaffa karteutdrag rörande en del af hemmanet Växnäs äfvensom genom häradsskrifvaren och länsmannen i orten inhämtat vissa upplysningar, upptagna i af dem aflämnade handlingar.

Med öfverlämnande af berörda underdåniga framställning äfvensom samtliga här förut angifna yttranden och öfriga ärendet rörande handlingar får Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande jämväl underdånigst anmäla, att stadsfullmäktiges ofvananmärkta beslut den 23 december 1907 icke härstüdes blifvit öfverklagadt.

För egen del får Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande i ärendet underdånigst anföra följande.

Hvad först angår det ifrågasatta öfverförandet till Karlstads stad af hemmanen Sandbäcken och Sanna, hvilka till hufvudsakligaste delen tagas i anspråk för ditförläggning af Kungl. Värmlands regemente, synas de skäl, som anförts för denna öfverföring mycket talande; särskildt finner Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande öfverföringen behöflig ur allmän ordningssynpunkt och lämplig, enär endast däri-genom vid tilläfvventyrs inträffande eldsolycka å kasernbyggnaderna stadens fasta brandkår och eldsläckningsattiralj därvid vore att tillgå. Det lærer icke heller få förbises, att staden genom markförvärf och eljest åtagna förbindelser för regementsförläggningen till nämnda hemman iklädt sig högst betydande ekonomiska uppföringar, och att dessa rättvisligen kräva, att staden så långt möjligt beredes däremot svarande fördelar, hvilka icke tillnärmelsevis skulle komma staden till del, därest ifrågavarande hemman fortfarande bibehölles kvar inom Karlstads landsförsamling. Genom öfverflyttningen komme väl landsförsamlingen att lida minskning i skatteobjekt och såmedelst dess ekonomi i mindre fördelaktig riktning påverkas. Landsförsamlingen har dock icke för regementsförläggningen ifråga vidkänts någon utgift och kan därför icke rimligen göra anspråk på att tillgodonjuta den ökning i skatteintäkter m. m., som regementsförläggningen får antagas medföra. De inkomster, landsförsamlingen hittills uppburit från merberörda hemman, torde icke håller hafva varit större, än att landsförsamlingen utan alltför stor olägenhet kan afvara desamma, hälst landsförsamlingen för sådan mistning lærer erhålla skäligen vederlag. Landsförsamlingen har en till största delen jordbrukande befolkning, som genom stadens närhet har lätt och god afsättning för sina produkter; och komma naturligen dessa afsättningsmöjligheter att ökas genom regementsförläggningen. Det är all utsigt, att inbyggarna i landsförsamlingen i och genom regementsförläggningen skola vinna så stora förmåner, att däråf med tiden fullt uppväges de mera omedelbara olägenheterna vid en öfverflyttning af hemmanen Sandbäcken och Sanna till Karlstads stad. Till en sådan öfverflyttning anser sig Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande alltså böra i underdånighet förorda nädligt bifall.

Däremot kan Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande icke ebetingadt biträda framställningen om införlifvande med Karlstads stad af hemmanet Växnås till de delar, som icke redan lagts under staden. Det af staden åberopade skälet, att staden genom sådan öfverflyttning skulle vinna bättre gränser, lærer icke få anses tillfyllest för öfverflyttningen, och Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande finner

det icke vara ådagalagdt, att detta hemman i dess helhet är för stadens utveckling och behof nödvändigt. Så synes dock vara förhållandet med ett jämförelsevis mindre område, beläget i omedelbar närhet till den del af hemmanet, som enligt nådiga brefvet den 19 september 1902 öfverförts till staden, därifrån afskildt endast genom västra stambanan, hvilket område, innehållande 106 tunnland 19,5 kappland eller 52,6330 hektar, upptages å här förut åberopadt, å länets landtmäterikontor kopieradt utdrag från den vid laga skifte å hemmanet åren 1877—1884 upprättade hemmanskartan. Af detta område äger Karlstads stad de å karteutdraget med litt. A och Å betecknade ägofigurer med en areal af 76 tunnland 4 kappland eller 37,5829 hektar, och omsluter därmed öfriga, med litt. E, G, H och K å karteutdraget betecknade ägofigurer, enskilda personer tillhörande och innehållande tillhoppa 28 tunnland 15,2 kappland eller 14,0581 hektar, äfvensom statens järnvägars områden, utmärkta med ägonumren 129 och 130 om 1 tunnland 20,3 kappland eller 0,8069 har jämte en väg, den så kallade Våxnusbäcken med afloppsdike och ett för delägarnes i hemmanet allmänna behof undantaget område, det sistnämnda betecknad med 124 och utgörande plan för vattenställe vid Våxnusbäckens utlopp i Klarälven om 12 kappland eller 0,1851 hektar. Å nyssberörda enskilda personer tillhöriga delar af hemmanet Våxnüs, af hvilka det å karteutdraget med litt. E, betecknade indelats i tomter, har uppstått en rätt liflig byggnadsverksamhet; och hafva, bland andra, tjänstemän och personer ur borgarklassen från staden här begagnat tillfället åt sig uppföra bostäder, delvis i så kallad villastil. Denna byggnadsverksamhet synes hafva föranledts däraf, att staden till följd af dess under senare år synnerligen raska tillväxt — antalet invånsre därstädes, som år 1900 uppgick till 11,490, utgjorde sålunda enligt statistiska centralbyråns uppgifter öfver folkmängden inom riket år 1909 16,742 — icke erbjudit sådana tomter, att därå lämpligen kunnat uppföras boningshus, som, icke afsedda till uthyrning åt ett flertal familjer, varit egnade att tillfredsställa behofvet af mera bekväma och tidsenliga bostäder. En utvidgning af stadens gröns måste alltså här anses erforderlig. Ur allmän synpunkt är det ock önskvärdt, att ifrågavarande områden läggas under staden för erhållande af bättre polisbevakning därstädes och på det att icke i stadens omedelbara närhet må uppstå och obehindradt fortgå en mera oregelbunden byggnadsverksamhet inom ett samhälle, därå i allt fall inom ej aflägsen tidpunkt för stad gällande hälsovårdssamt byggnads- och brandstadgeföreskrifter måste gifvas tillämplighet. Det måste äfven betraktas ändamålsenligt, att staden tillföres de staden tillhöriga, å karteutdraget angifna ägor till möjliggörande för staden att bättre än hittills varit fallet däröfver förfoga i stadens syften och behof. På sätt af vederbörande häradskrifvares uppgifter härom framgår, utgör invånarcantalet å det sålunda till införlifning med staden Karlstad ifrågasatta området af hemmanet Våxnüs 121 samt taxeringsvärdet å därinom belägen jordbruksfastighet 130,100 kronor, hvaraf å stadens ägo-

lotter 51,200 kronor, och å annan fastighet därstädes 42,000 kronor. Enligt nyssberörda uppgifter uppgår därjämte invånareantalet å Sandbäcken och Sanna till 159 och taxeringsvärdet å dessa fastigheter, på två år nära tredubbladt, till sammanlagdt 325,000 kronor. För hela landsförsamlingen åter utgör enligt senaste tillgängliga upplysningar invånareantalet 1,196 samt taxeringsvärdet å jordbruksfastighet sammanlagdt 1,072,100 kronor och å annan fastighet tillhopa 691,000 kr. Därest med ledning af nämnda siffror tages i betraktande hvad som vid en öfverföring från Karlstads landsförsamling till Karlstads stad enligt Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvandes här framlagda förslag skulle landsförsamlingen afhändas och därefter för landsförsamlingen kvarstå, förefaller det Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande som skulle förslagets genomförande icke åstadkomma allvarligare rubbning i landsförsamlingens ekonomiska bärkraft, med beaktande särskildt, att landsförsamlingen för hvad densamma härvid går i mistning lärer få åtnjuta skäligt vederlag. Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande tillåter sig för den skull hemställa, att det å förut omförmälda karteutdraget upptagna område af hemmanet Våxnäs i alla hänseenden öfverflyttas från Karlstads landsförsamling till Karlstads stad.

Slutligen och under förutsättning, att hvad Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande härförut förordat och hemställt vinner Eders Kungl. Maj:ts nådiga bifall, får Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande jämväl i underdånighet föreslå, att för ifrågakomna öfverflyttningar från landsförsamlingen till staden skola — utom de särskilda föreskrifter ifråga om den judiciella regleringen, som Eders Kungl. Maj:t kan finna skäligt meddela — gälla följande villkor:

att staden årligen under tjugo år, räknadt från det öfverflyttningen kommer till stånd, till landsförsamlingen såsom ersättning för kommunens minskade inkomster till följd af öfverflyttningen erlägger ett belopp motsvarande medeltalet för närmast föregående fem åren af de utskylder, som för kommunala ändamål utgått från de öfverflyttade områdena, dock med afdrag för medeltalet för sistnämnda år af afskrifna och afkortade utskylder för samma område och där bosatta personer;

att underhållet af fattiga från det område, som med staden införlifvas, öfvertages af staden;

att genom öfverflyttningen ej vållas någon rubbning i den för Karlstads lands- och stadsförsamlingars prästerskap gällande lönereglering vare sig till förlust nu eller i framtiden, så länge löneregleringen gäller, för vederbörande prästerskap eller till förhöjning i de bidrag till prästerskapets aflöning, som med tillämpning af samma lönereglering vid tiden för öfverflyttningen debiteras inom landsförsamlingen;

att väghållningsbesväret förblifver oförändradt, intill dess af annan anledning ny vägdelning kan komma till stånd;

att staden öfvertager den del af Mellansysslets tingslags skuld för tingslagets

tingshusbyggnad, som vid tiden för öfverflyttningen efter fyrktal belöper på ifrågasvarande område;

att den jord, som öfverflyttas till staden skall på dess bekostnad i vederbörlig ordning, där så ej redan skett, sättas i mantal och genom behörig landtmäteriförrättning utbrytas samt däreftur ur landets jordebok uteslutas;

att staden jämväl i öfrigt skall bestrida de utgifter, hvilka i och för öfverflyttningen kunna ifrågakomma; och

att debitering, uppbörd och redovisning af utskylder jämte prästrättigheter från det öfverflyttade området från tiden för öfverflyttningen öfvertages af stadens myndigheter.

Underdånigst
GERH. DYRSSEN.

Georg Samuelson.

Karlstad i landskansliet den 31 augusti 1910.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 7 september 1911.*

§ 72.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att afgifva utlåtande i anledning af Magistratens skrivelse med infordrande af Stadsfullmäktiges yttrande i fråga om införlifvande med Karlstads stad af vissa, Karlstads landsförsamling tillhörande områden.

Uti detta ärende hade Drättselkammaren uppå remiss afgifvit utlåtande.

Efter öfverläggning beslöt Beredningsutskottet tillstyrka Stadsfullmäktige att såsom infordradt yttrande åberopa, hvad Drättselkammaren i ärendet anfört.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

58. Magistratens skrifvelse med infordrande af Stadsfullmäktiges yttrande öfver Anna Elisabeth Nilssons ansökan om tillstånd att i gården N:o 65 vid Östra Torggatan här i staden utskänka öl till spisande gäster.

Resolution.

Stadsfullmäktige i Karlstad anmodas att i inneliggande ärende afgifva yttrande och dermed till Magistraten inkomma samt remisshandlingarne därvid återställa.
Karlstads rådbus den 6 Juni 1911.

På Magistratens vägnar:
CARL LIDBERG.

Till Konungens Befallningshafvande i Värmlands län.

Resolution.

Öfversändes till Magistraten i Karlstad, som anmodas att häröfver infordra yttrande från stadsfullmäktige i staden samt därmed jämte eget utlåtande i ärendet hit inkomma och remisshandlingarna därvid återställa.

Karlstad i landskansliet den 26 maj 1911.

På Landshöfdinge-Ämbetets vägnar:
TURE BROSTRÖM. GEORG SAMUELSON.

Härmed får jag vördsamt anhålla om tillstånd att i af mig förhyrd lägenhet gården N:o 65 kvarteret Freja, vid Östra Torggatan här i staden (den lokal, i hvilken Axel Persson Lagerstedt för närvarande idkar matservering i förening med utskänkning af öl) få under tiden från och med den 1 nästa Oktober till innevarande års slut till spisande gäster utskänka öl, under de villkor och betingelser Konungens Befallningshafvande kan finna skäligt föreskrifva.

Karlstad den 24 Maj 1911.

ANNA ELISABETH NILSSON.

Härmed får jag i egenskap af ägare till i förestående ansökning omförmälda gård lämna mitt medgifvande till idkande af den i ansökningen omförmälda rörelse.
Karlstad som ofvan.

CAROLINA DÜRING.

Fröken Anna Elisabeth Nilsson från Hellekilstorp, Öfre Ulleruds socken, är af mig känd från barnaåren, har under sin uppväxttid och hittills fört en hedrande vandel, varder härmed intygat.

Olsäter den 18 Maj 1911.

L. J. STEFFANSON.

Att Fröken Anna Elisabeth Nilsson från Hellekilstorp i Öfre Ulleruds socken gjordt sig känd för arbetsamhet, redlighet och en i allt hedrande vandel, intygas härmed af

Öfre Ullerud den 15 Maj 1911.

PER AUG. OHLSSON.
Ordförande i kommunalnämnden.

Frejdbetyg.

Att Anna Elisabet Nilsson i Ö. Haga 34, född den 12 januari år 1875 (sjuttiofem), åtnjuter medborgerligt förtroende, betygar Karlstads stads församling i Värmlands län den 9 maj år 1911.

CLAES JACOBSSON.
Pastoratsadjunkt.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 7 september 1911.*

§ 73.

Sedan Konungens Befallningshafvande i länet infordrat Stadsfullmäktiges yttrande öfver Anna Elisabeth Nilssons ansökan om tillstånd att under tiden från och med den 1 nästa oktober till innevarande års slut i af sökanden förhryrd lägenhet i gården N:o 65 vid Östra Torggatan här i staden, där Alfred Persson Lagerstedt för närvarande idkade matservering i förening med utskänkning af öl, få till spisande gäster utskänka öl, så hade nu Beredningsutskottet uppå remiss att afgifva utlåtande i ärendet, därvid Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot ansökningen, beslöt hemställa, att Stadsfullmäktige måtte såsom infordradt yttrande öfver Anna Elisabeth Nilssons ifrågavarande ansökan till densamma tillstyrka bifall under enahanda villkor, som gällt för Alfred Persson Lagerstedt, under förutsättning likväl, att det Persson Lagerstedt meddelade tillstånd samtidigt återkallades.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

59. Konungens Befallningshafvandes resolution med infor drande af Stadsfullmäktiges yttrande öfver Riksdagens skrifvelse till Konungen i anledning af väckta motioner om införande af proportionellt valsätt vid val af utskott, nämnder och styrelser med mera inom landsting och stadsfullmäktige.

Remitteras till Beredningsutskottet för skyndsamt behandling.
Karlstad den 15/8 1911.

HUGO ZIEGLER.
Stadsfullmäktiges v. ordförande.

Resolution.

Öfversändes till Stadsfullmäktige i Karlstad, som anmodas att öfver Riksdagens inneliggande skrifvelse till Konungen i anledning af väckta motioner om införande af proportionellt valsätt vid val af utskott, nämnder och styrelser med mera inom landsting och stadsfullmäktige afgifva underdånigt yttrande samt därmed hit inkomma före den 15 nästa september.

Karlstad i landskansliet den 24 juli 1911.

På tjänstens vägnar:
GEORG SAMUELSON.

Till Konungen.

Vid innevarande års riksdag har genom de i Andra kammaren väckta motionerna n:r 126, 133, 215 och 227 framställts förslag om införande af proportionellt valsätt vid val af utskott, nämnder och styrelser m. m. inom landsting och stadsfullmäktige.

Såsom en af motionärerna omnämnt, föreslog enskild motionär vid fjolårets riksdag en skrifvelse till Eders Kungl. Maj:t med begäran om utredning i hvad mån genomförande af proportionellt valsätt vid å landsting förekommande val läte sig göra och om framläggande för Riksdagen af de lagförslag, hvartill denna utredning kunde gifva anledning. Hvad konstitutionsutskottet i sitt häröfver afgifna utlåtande hemställt, därom har jämväl af den ifrågavarande motionären erinrats.

Af de vid innevarande års riksdag afgifna motionerna afse motionen n:r 126 införande af proportionellt valsätt blott vid val inom stadsfullmäktige af drätselkammare, beredningsutskott eller andra städernas styrelser och utskott.

motionen n:r 227 införande af proportionellt valsätt blott vid val inom landstingen af utskott för förberedande behandling af därstädes förekommande ärenden, motionen n:r 133 införande af proportionellt valsätt vid val såväl inom landsting som stadsfullmäktige af utskott, styrelser, nämnder, kommittéer m. fl., och slutligen

motionen n:r 215 införande af proportionellt valsätt vid val inom såväl landsting som stadsfullmäktige af drätselkamrar, styrelser, nämnder, utskott m. fl. förvaltande och utredande myndigheter och dessutom vid val inom kyrkostämma af representanter i folkskolestyrelse i stad.

I sitt utlåtande öfver den vid nästlidna års riksdag väckta motionen påpekade konstitutionsutskottet, att frågan om införande af proportionellt valsätt vid val inom stadsfullmäktige syntes äga så nära samband med den af motionären väckta frågan, att vid den enas upptagande till pröfning den andra näppeligen kunde lämnas obeaktad. Riksdagen har vid förnyad pröfning af det förevarande spörsmålet ej funnit skäl att frånträda denna allmänna ståndpunkt och anser sålunda, att, om öfver hufvud proportionellt valsätt bör vid vissa val inom kommunala korporationer införas, bör det ske samtidigt för valen såväl inom landsting som inom stadsfullmäktige. På grund af hvad i förevarande motioner anförts och med hänsyn till att det proportionella valsättet numera vunnit tillämpning vid val till landsting och stadsfullmäktige, finner Riksdagen grundad anledning föreligga att utsträcka detta valsätts tillämpning äfven till nu ifrågavarande korporationer. En utsträckning af det proportionella valsättets tillämpning i fråga om valen inom en annan kommunal korporation utöfver dess tillämpning vid valen inom de nu nämnda korporationerna har emellertid föreslagits i motionen n:r 215, där det ansetts, att för likformighetens skull i städer, där den nya lagen om folkskoleväsendet i vissa städer tillämpas äfven vid val af folkskolestyrelse, den hälft af styrelsen, som väljes å kyrkostämma, bör utses genom proportionella val. Om emellertid det proportionella valsättet skulle komma att tillämpas äfven vid val å kyrkostämma af viss del af folkskolestyrelse i städerna, synes en följd häraf vara, att detta valsätt borde tillämpas därjämte i fråga om val af skolråd. Då tillämpningen af det proportionella valsättet på grund af kyrkostämmans sammansättning torde medföra stora svårigheter och tidsspillan, och då motionären jämväl ej anført något skäl, som skulle kunna anses påkalla en sådan utsträckning af valsättets tillämpning, har Riksdagen ansett denna böra begränsas till de representativa kommunala korporationerna, landsting och stadsfullmäktige.

I fråga om de val, vid hvilka det proportionella valsättet bör tillämpas, hafva i motionerna n:r 126, 133 och 215 afsetts alla de val af särskilda styrelser, utskott, nämnder och kommittéer, som kunna förekomma inom någon af dessa kommunala representationer, under det att det i motionen n:r 227 ansetts, att valsättets till-

lämpning borde begränsas till val af utskott, som hafva att förbereda ärendenas behandling. I sitt utlåtande vid nästlidna års riksdag i föreliggande fråga uttalade konstitutionsutskottet, att, beträffande de landstingen åliggande val af nämnder, af ledamöter i styrelser, af revisorer m. m., proportionellt valsätt näppeligen kunde komma i fråga, så mycket mindre som vid de inom Riksdagen förekommande val, som kunna anses med vissa af dessa val jämförliga, majoritetsprincipen tillämpades. Då i fråga om sådana styrelser, nämnder eller kommittéer, som helt och hållet eller i allt väsentligt hafva till uppgift att verkställa de kommunala myndigheternas beslut, det ej torde vara nödvändigt att bereda de olika åsikter den möjlighet att komma till uttryck, som det proportionella valsättet afser, har Riksdagen ansett, att det proportionella valsättets tillämpning bör begränsas till sådana val inom stadsfullmäktige och landsting, af nämnder och utskott, som hufvudsakligen hafva till uppgift att förbereda ärendenas behandling inom de kommunala representationerna.

På grund af hvad sålunda anförts, får Riksdagen anhålla, det täcktes Eders Kungl. Maj:t efter verkställd utredning framlägga förslag till införande af proportionellt valsätt vid val af sådana hos stadsfullmäktige och landsting förekommande utskott och nämnder, hvilkas egentliga uppgift är att förbereda de hos nämnda korporationer förekommande ärenden.

Stockholm den 20 maj 1911.

Med undersätlig vördnad.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 7 september 1911.*

§ 74.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att afgifva utlåtande i anledning af Konungens Befallningshafvandes i länet resolution med infordrande af Stadsfullmäktiges yttrande öfver Riksdagens skrifvelse till Konungen i anledning af väckta motioner om införande af proportionellt valsätt vid val af utskott, nämnder och styrelser m. m. inom landsting och stadsfullmäktige; Och beslöt nu Beredningsutskottet hemställa,

att det infortrade yttrandet måtte affattas sålunda:

“Till Konungen.

Sedan Stadsfullmäktige i Karlstad anmodats att afgifva underdånigt utlåtande öfver Riksdagens skrifvelse i anledning af väckta motio-

ner om införande af proportionellt valsätt vid val af utskott, nämnder och styrelser m. m. inom landsting och stadsfullmäktige, få Stadsfullmäktige i fråga om införande af dylikt valsätt vid de inom stadsfullmäktige förekommande val i underdånighet anföra följande.

Då det proportionella valsättet numera vunnit tillämpning vid val till stadsfullmäktige, synes samma valsätt böra i viss utsträckning tillämpas jämväl vid val inom nämnda korporation.

Olika meningar hafva emellertid gjort sig gällande därom, i hvilken utsträckning det kunde anses behöfligt att vid dessa val tillämpa det proportionella valsättet, och har Riksdagen uti sin förevarande skrifvelse såsom sin åsigt uttalat, att valsättets tillämpning borde begränsas till val af sådana inom Stadsfullmäktige förekommande nämnder och utskott, som hufvudsakligen hafva till uppgift att förbereda ärendenas behandling inom stadsfullmäktige.

Då beträffande förekomsten af dylika utskott och omfattningen af desamma åligganden olika praxis torde förefinnas inom de olika städernas fullmäktige, vilja Stadsfullmäktige i sådant hänseende frambålla, att inom fullmäktige här i staden förekommer ett ständigt utskott, beredningsutskottet, som enligt för desamma antagna stadgar har till åliggande att efter vederbörlig behandling och utredning till stadsfullmäktige afgifva utlåtande i alla de frågor, som skola hos fullmäktige förekomma till afgörande.

Oafsedt om, såsom härstädes alltså är fallet, alla hos stadsfullmäktige förekommande ärenden förberedas af ett dylikt ständigt utskott eller, såsom annorstädes förekommer, endast en del ärenden beredas af ett motsvarande utskott, under det andra frågor beredas enbart antingen af de respektive nämnder eller styrelser, som hufvudsakligen hafva speciella förvaltningsuppgifter sig anförtrodda, eller af särskilda för tillfället utsedda kommittéer, vilja Stadsfullmäktige såsom sin åsigt uttala, att det proportionella valsättets tillämpning vid val inom stadsfullmäktige bör begränsas till enbart de val, som afse sådana ständiga utskott, hvilka uteslutande hafva till uppgift att förbereda hos stadsfullmäktige förekommande ärenden; Och få Stadsfullmäktige fördenskull underdånigst tillstyrka framläggande af förslag till införande af proportionellt valsätt vid val inom stadsfullmäktige i den utsträckning, som af Stadsfullmäktige sålunda angifvits.

Underdånigst

Å Stadsfullmäktiges vägnar:“

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

60. Af Konungens Befallningshafvande infordradt yttrande öfver betänkande med förslag till vattenlag m. m., afgifvet af vattenrätts- och dikningslagskommittéerna.

Utdrag af protokoll hållet hos Drättselkammaren i Karlstad den 18 augusti 1911.

§ 4.

Med öfverlämnande af ett exemplar af det betänkande med förslag till vattenlag, som den 17 december 1910 afgifvits af vattenrätts- och dikningslagskommittéerna, hade Konungens Befallningshafvande anmodat magistraten att lämna vederbörande myndigheter i Karlstad tillfälle att yttra sig öfver 8 kapitlet af det i betänkandet innefattade förslag till vattenlag jämte de med detta kapitel sammanhängande bestämmelser i andra delar af samma förslag; Och hade Drättselkammaren uppå remiss från Stadsfullmäktiges ordförande att yttra sig i ärendet.

Sedan Drättselkammaren infordrat yttrande från Vatten- och Gasverksstyrelsen, beslöt nu Kammaren i likhet med nämnda styrelse tillstyrka förslaget i de för yttrande hänskjutna delar.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag ur protokollet hos Karlstads Vatten- och Gasverksstyrelse den 16 augusti 1911.

s. d. Med anledning av Drättselkammarens begäran hade Styrelsen att yttra sig öfver det utav Vattenlagskomitéen avgivna Betänkande; Och sedan detsamma nu bland Styrelsens ledamöter cirkulerat och ärendet företagits till behandling, beslöt Styrelsen enhälligt att för sin del tillstyrka förslaget för så vitt anginge de för Styrelsens yttrande hänskjutna delar.

Ur protokollet:

JOHN RUNDGREN.

Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 7 september 1911.

§ 75.

Sedan Konungens Befallningshafvande i länet, med öfverlämnande af betänkande med förslag till vattenlag m. m., afgifvet den 17 december 1910 af vattenrätts- och dikningslagskommittéerna, anmodat Magistraten att lämna vederbörande myndigheter här i staden tillfälle att yttra sig öfver 8 kapitlet af det i betänkandet afgifna förslag till vattenlag jämte de med detta kapitel sammanhängande bestämmelser i andra delar af samma förslag, så hade Magistraten öfversändt handlingarne i ärendet till Stadsfullmäktige för det ändamål Konungens Befallningshafvandes skrifvelse angåfve, och hade nu Beredningsutskottet, uppå remiss, att i detta ärende afgifva yttrande.

Öfver förslaget hade Drätselkammaren, efter Styrelsens för Vatten- och Gasverken hörande, afgifvit infordradt utlåtande och därvid tillstyrkt förslaget i de för yttrande hänskjutna delar.

Efter öfverläggning beslöt Beredningsutskottet hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte såsom infordradt yttrande förklara sig ej hafva något att erinra mot det föreliggande förslaget till vattenlag m. m. i de delar däraf, som till Stadsfullmäktiges yttrande hänskjutits.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

61. Styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning om afskrifning å de under Styrelsens vård stående inventarier och materialier.

Utdrag af protokoll, hållet hos Vatten- och Gasverksstyrelsen den 30 maj 1911.

§ 7.

Till Stadsfullmäktige skulle för godkännande överlämnas Inventarielistor för Vatten-, Gas- och Elektricitetsverken jämte vederbörande inventeringsmäns därvid fogade skrivelser.

Ur protokollet
JOHN RUNDGREN.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Efter verkställd inventering af Karlstads Vattenverks inventarier och materialier för år 1910 få undertecknade härmed föreslå till afskrifning följande:

Inventarier	Kr. 927:82
Materialier	» — — 927:82

samt intyga att närslutna inventarielängd öfverensstämmer med inventeringen, som verkställdes under januari månad detta år.

Karlstad den 1 maj 1911.

ERNST HJ. RYDAHL.

CARL WENNBORG.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Efter verkställd inventering af Karlstads Gasverks inventarier och materialier för år 1910 få undertecknade härmed föreslå till afskrifning följande:

Inventarier	Kr. 1,203:47
Materialier	» 223:— 1,426:47

samt intyga att närslutna inventarielängd öfverensstämmer med inventeringen, som verkställdes under januari månad detta år.

Karlstad den 1 maj 1911.

CARL WENNBORG.

ERNST HJ. RYDAHL.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Efter verkställd inventering af Karlstads Elektricitetsverks inventarier och materialier för år 1910 få undertecknade härmed föreslå till afskrifning följande:

Inventarier	Kr. 329:71
-------------------	------------

samt intyga att närslutna inventarielängd öfverensstämmer med inventeringen, som verkställdes under januari månad detta år.

Karlstad den 1 maj 1911.

ERNST HJ. RYDAHL.

CARL WENNBORG.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 7 september 1911.*

§ 76.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att afgifva yttrande öfver Styrelsens för Vatten- och Gasverken i enlighet med vederbörande inventeringsmäns förslag

gjorda framställning, att Stadsfullmäktige måtte medgifva afskrifning å vattenverkets inventarier till ett belopp af 927 kronor 82 öre, å gasverkets inventarier och materialier till ett belopp af tillhoppa 1,426 kronor 47 öre samt å elektricitetsverkets inventarier till ett belopp af 329 kronor 71 öre; Och beslöt Utskottet tillstyrka bifall till Styrelsens sålunda gjorda framställning.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

62. Styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning om höjning af priset å vatten, som levererades till varmbadhuset.

Utdrag ur protokollet hos Karlstads Vatten- och Gasverksstyrelse den 31 oktober 1910.

§ 4.

Sedan Herrar Stadsfullmäktige i öfverensstämmelse med Beredningsutskottets förslag af den 9 februari 1909 bestämt att det nya varmbadhusets afgift för vatten under dess första verksamhetsår skulle med hänsyn till inrättningens beskaffenhet utgå med allenast 12 öre per kbm., hvilket belopp ungefär motsvarade självkostnadspriset, ansåg sig Styrelsen nu höra hemställa, att, enär frågan här gällde allenast en bokföringsåtgärd och skäl ej förefunnes att låta varmbadhusets konto visa fördelaktigare resultat på Vattenverkets bekostnad, Herrar Stadsfullmäktige ville bestämma berörda afgift att fr. o. m. år 1911 utgå efter det i gällande taxa bestämda pris med den för större förbrukare beviljade rabatten.

Ur protokollet:
JOHN RUNDGREN.

Utdrag af protokollet hållet vid sammanträde med Badhusstyrelsen i Karlstad den 4 maj 1911.

Från Stadsfullmäktige hade till styrelsen för yttrande remitterats följande framställning:

*Utdrag ur protokollet hos Karlstads Vatten-
och Gasverksstyrelse den 31 oktober 1910.*

§ 4.

Sedan Herrar Stadsfullmäktige i öfverensstämmelse med Beredningsutskottets förslag af den 9 februari 1909 bestämt att det nya varmbadhusets afgift för vatten under dess första verksamhetsår skulle med hänsyn till inrättningens beskaffenhet utgå med allenast 12 öre per kbm., hvilket belopp ungefär motsvarade själfkostnadspriset, ansåg sig Styrelsen nu böra hemställa, att, enär frågan här gällde allenast en bokföringsåtgärd och skäl ej förefunnes att låta varmbadhusets konto visa fördelaktigare resultat på Vattenverkets bekostnad, Herrar Stadsfullmäktige ville bestämma berörda afgift att fr. o. m. år 1911 utgå efter det i gällande taxa bestämda pris med den för större förbrukare beviljade rabatten.

Ur protokollet:

JOHN RUNDGREN.

I anledning häraf ville Styrelsen till en början framhålla, att då Stadsfullmäktige såsom motiv för bestämmande af vattenafgiften till varmbadhuset, på sätt som skett, uttryckligen angifvit hänsyn till inrättningens beskaffenhet, någon förändring härutinnan icke skett. Styrelsen ville fortfarande häfda en badhusets särställning som väl motiverade det gällande vattenpriset. Det borde därutinnan endast hänvisas till den stora betydelse badhuset har för samhällets trefnad och sundhet. Badpriserna hade också för att öka badfrekvensen satts så lågt, att badhuset icke kunnat lämna den vinst, som från början förväntades. I årets stat hade denna icke upptagits mera än till ettusen kronor. Skulle vattenafgiften höjas, vore fara värdt, att all vinst från badhuset uteblefve, såvida icke, hvilket med skäl kunde befaras, brist komme att uppstå i rörelsen. En utväg att undgå sistnämnda eventualitet vore då att höja badprisen, en annan att genomföra större sparsamhet med vattnet inom anstalten, men med sådana åtgärder komme badhusets allmännyttighet säkerligen att inskränkas. Hade Stadsfullmäktige ansett skäl föreligga att jämställa badhuset med andra större vattenförbrukare, hade sådant säkerligen skett från början af badhusets verksamhet. Det borde också framhållas *dels* att badhuset icke kunde såsom andra större vattenförbrukare tänka på att skaffa sig sitt vattenbehof utan anlitande af stadens vattenverk, *dels* att det icke torde möta några svårigheter för vattenverket att beräkna, hurudan dess ställning skulle varit, om badhuset vore likställdt med t. ex. ett industriellt verk, för hvilket staden stöde främmande. På grund af hvad Styrel-

sen sålunda anført, ville Styrelsen på det bestämdaste afstyrka bifall till Vatten- och Gasverksstyrelsens föreliggande framställning.

Som ofvan.

In fidem:

ERIK LUNDBLAD.

Utdrag af protokoll hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 12 juni 1911.

§ 20.

Hos Stadsfullmäktige hade Vatten- och Gasverksstyrelsen hemställt, att Fullmäktige ville bestämma varmbadhusets afgift för vatten att från och med år 1911 utgå efter det i gällande taxa bestämda pris med den för större förbrukare beviljade rabatten, hvarefter badhusstyrelsen uti afgifvet yttrande afstyrkt bifall till framställningen.

Drätselkammaren, som uppå remiss hade att yttra sig i ärendet, beslöt såsom sin mening uttala, att Vatten-, Gas- och Elektricitetsverken äfven då staden vore förbrukare borde godtgöras vanliga afgifter, enär verkens bärighet därigenom säkrare kunde bedömas, och att om genom en höjning af vattenafgiften, hvilket ju endast hade betydelse såsom en bokföringsåtgärd, badhusets stat komme att ställa sig ofördelaktig, staden lika gärna skulle ersätta en för badhuset som för vattenverket uppkommen brist.

På grund häraf beslöt Drätselkammaren hemställa om bifall till Vatten- och Gasverksstyrelsen förevarande framställning.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 7 september 1911.

§ 77.

Uti hos Stadsfullmäktige gjord framställning hade Styrelsen för Vatten- och Gasverken hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta, att varmbadhusets afgift för vatten, som för närvarande utginge med allenast 12 öre för kubikmeter, skulle från och med år 1911 utgå efter det i gällande taxa bestämda pris med den för större förbrukare beviljade rabatten.

Uppå remiss hade Badhusstyrelsen och Drätselkammaren yttrat sig i ärendet, därvid Badhusstyrelsen afstyrkt bifall till framställningen i fråga, medau åter Drätselkammaren tillstyrkt densamma.

Beredningsutskottet, som nu jämväl hade att yttra sig i ärendet, beslöt för sin del att, med instämmande uti hvad Drätselkammaren i frågan anfört, hemställa, att Styrelsens för Vatten- och Gasverken förevarande framställning måtte af Stadsfullmäktige bifallas.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

63. Styrelsens för Karlstads föreläsninganstalt framställning om anslag för år 1912.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstnd.

Styrelsen för Karlstads föreläsninganstalt får härmed med bifogande af redogörelse för anstaltens verksamhet under de två sistförflutna terminerna, vördsamt anhålla, att anstalten för sin fortsatta verksamhet måtte äfven för nästa år utbetkomma ett understöd af åttahundra (800) kronor af Karlstads kommun.

Karlstad den 29 maj 1911.

AUG. BERGH.

ALFR. JOHNSON.

ALBERT AURELL.

HUGO SEVERIN.

ALFR. NYBERG.

G. JAKOBSSON.

EMIL ANKERS.

Redogörelse för Karlstads föreläsninganstalts verksamhet
arbetsåret 1910—1911 jämte sammandrag af anstaltens räkenskaper för 1910.

Antal föreläsningar.

Under höstterminen ha hållits 14 och under vårterminen 17 föreläsningar, hvarjämte under arbetsåret ha anordnats 3 konserter. Den första föreläsningen hölls den 30 sept. och den sista den 7 maj.

Föreläsare.

Följande föreläsare ha anlitats:

Ahlstedt, J. H., seminariadjunkt	1	föreläs.
Aminoff, I., kapten	1	»
Aronsson, G., folkhögskollärare	2	»
Berner, Ellen, fru	1	»
Brisman, S., docent	1	»
Ekberg, Hj., prakt. läkare	1	»
Falk, H., kapten	1	»
Falk, W., kapten	2	»
Gauffin, A., amanuens vid nationalmuseum	3	»
Granér, M., läroverksadjunkt	1	»
Grenander, M., rektor	1	»
Hansson, H., folkhögskoleföreståndare	1	»
Hemmendorff, E., lektor	1	»
Jägerskiöld, L. A., museiintendent	1	»
Larson, B., folkskoleinspektör	2	»
Lidberg, K., läroverksadjunkt	1	»
Liljedahl, E., kapten	1	»
Lindberg, O. E., professor	1	»
Nordvall, F., komminister	1	»
Svensén, E., skriftställare	1	»
Sjöblom, S., folkskollärare	1	»
Thunander, G., vik. läroverksadjunkt	1	»
Wærn-Bugge, Elisabeth, fru	1	»
Wahlström, Clara, lärarinna	1	»
Vendel, V., lektor	1	»
Wernberg, H., litteratör	1	»

Af de tre konserterna hölls den första af musikdirektören H. Bedinger och sångerskan fru Signe Bedinger, den andra af violinisten S. Kjellström med biträde af fröken Anna Selander och den tredje af ingenjör T. Scholander.

Föreläsningssämenen.

Följande ämnen ha behandlats:

I. Religions- och kyrkohistoria:

Odödlighetstron i modern belysning (Lindberg)	1	föreläs.
---	---	----------

Religionshistoriska ströftåg (Ahlstedt).....	1	föreläs.
Jesuiterna (Svensén).....	1	»
Kyrkohistoriska bilder från Sveriges stormaktstid (Thunander).....	1	»
Emanuel Swedenborg (Liljedahl).....	1	»

II. *Litteratur- och konsthistoria:*

Den svenska folkvisan (Gauffin).....	1	föreläs.
Karl Mikael Bellman (Gauffin).....	1	»
Hamlet. uppläsning (Wernberg).....	1	»
I nationalmuseets svenska målningssalar (Gauffin).....	1	»
Albert Edelfelt (Lidberg).....	1	»

III. *Naturvetenskap:*

Åska och åskvädersfenomen (Vendel).....	1	föreläs.
Den värmländska naturens daningshistoria (Aronsson).....	2	»
Världarnas uppkomst och undergång (Grenander).....	1	»

IV. *Jord- och folkbeskrifning:*

På kamel genom Sinai (Jägerskiöld).....	1	föreläs.
Brasiliens kaffeodling (Hemmendorff).....	1	»
Från tsarens och revolutionärernas huvudstad (Aminoff).....	1	»
Visby, dess historia och fornminnen (Hansson).....	1	»

V. *Hälsolära:*

Om tuberkulos (Ekberg).....	1	föreläs.
Fysisk uppfostran (W. Falk).....	1	»
Simning och lifräddning (W. Falk).....	1	»

VI. *Samhällslära och öfriga ämnen:*

Industrialismens betydelse för vår tids ekonomiska och sociala lif (Brisman).....	1	föreläs.
Fångvård med särskild hänsyn till frigifna fångar (Nordval).....	1	»
Florence Nightingale (Wahlström).....	1	»
Såsom emigrant till Amerika (Sjöblom).....	1	»
Hemmets skönhet (Berner).....	1	»
Ett hem, dess inredning och betydelse (Wærn-Bugge).....	1	»
Johann Heinrich Pestalozzi (Larson).....	2	»
Folkliga försök till ordförklaring (Granér).....	1	»
Napoleon på S:t Helena (H. Falk).....	1	»

Tolf föreläsningar ha illustrerats med skioptikonbilder.

Åhörarantal.

Föreläsningar och konserter ha enligt låg sannolikhetsberäkning besökts af tillsammans 10,540 personer, hvaraf på höstterminen 3,845 och på vårterminen 6,695, eller i medeltal 310 på hvarje föreläsning, resp. konsert. Bland åhörare har den kroppsarbetande klassen varit vida starkare företrädd än öfriga samhällsklasser.

Föreläsningsslokaler.

Samtliga föreläsningar och två konserter ha hållits i nya folkskolans å Herrhagen stora sal. En konsert har hållits i domkyrkan.

Annonsering.

Föreläsningarne och konserterna ha tillkännagifvits genom annonsering i 2 af stadens tidningar och genom affischer i anstaltens annonsskåp, på Karlstads-Tidningens anslagstafva å rådhuset, i Haga läsestuga, Ekstams cigarraffär i Haga, Brinks rakstuga, Kafé Verdandi och Nya folkköket.

* *

Kurs i svenska språket.

Vid sidan af sin egentliga verksamhet har anstalten under vårterminen anordnat en kurs i svenska språket (rättskrifnings- och interpunktionsöfningar och öfningar att uppsätta enklare skrivelser). Kursen, i hvilken deltog 43 personer, hölls i ritsalen å nya folkskolan på Herrhagen måndags och fredags aftnar kl. 8—10 och omfattade 30 timmar. Afgiften till densamma var 3 kronor för hvarje deltagare. Kursen, som leddes af anstaltens föreståndare, omfattades af deltagarne med stort intresse.

På samma gång styrelsen med glädje kan konstatera, att intresset för anstaltens verksamhet fortfarande är synnerligen lifligt, får den härmed uttala sin tacksamhet till Karlstads Herrar Stadsfullmäktige, som genom frikostigt anslag möjliggöra denna verksamhet, till redaktionerna för stadens tidningar, hvilka genom införande af notiser i texten verksamt bidragit till föreläsningarnas bekantgörande, till dem, som välvilligt upplåtit plats för affischering och för öfrigt till alla, som visat intresse för anstaltens verksamhet.

Karlstad i maj 1911.

På styrelsens vägnar:
AUG. BERGH.

Sammandrag af Karlstads föreläsningsanstalts räkenskaper 1910.

Inkomster:

Behållning från 1909	Kr.	105: 34
Stadsfullmäktiges anslag	»	800: —
Statsanslag	»	800: —
Årskort, inträdesavgifter m. m.....	»	837: 13
		<hr/>
		Kronor 2,542: 47

Utgifter:

Arvode till föreläsare.....	Kr.	1,582: 10
Lokalhyra, afgift för städning, lyse m. m.....	»	304: —
Förevisning af bilder, reparation af skioptikonet	»	58: —
Afgifter till Värmlands föreläsningsförbund och Folkbildningsförbundet jämfte ersättning åt föreståndaren för resa till folkbildningsmötet i Stockholm i augusti månad.....	»	88: 40
Annonser och affischering m. m.....	»	163: 95
Ersättning till föreståndaren, trycksaker, telefonavgifter, porto m. m...	»	112: 05
Behållning till 1911	»	233: 97
		<hr/>
		Kronor 2,542: 47

Karlstad i maj 1911.

ALFR. NYBERG.

Anstaltens kassör.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren
i Karlstad den 27 juni 1911.*

§ 3.

Uppå remiss från Stadsfullmäktige hade Drätselkammaren att afgifva yttrande öfver en af Styrelsen för Karlstads föreläsningsanstalt gjord framställning om ett anslag af 800 kronor för år 1912; och beslöt Drätselkammaren tillstyrka bifall till framställningen.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 7 september 1911.

§ 78.

Hos Stadsfullmäktige hade Styrelsen för Karlstads föreläsningssanstalt hemställt om ett anslag för anstaltens verksamhet under nästkommande år af 800 kronor, vid hvilken framställning fogats redogörelse för anstaltens verksamhet under arbetsåret 1910—1911 jämte sammandrag af räkenskaperna för år 1910.

Uti infordradt yttrande hade Drätselkammaren tillstyrkt bifall till framställningen; Och beslöt nu Beredningsutskottet, som, uppå remiss, hade att yttra sig i ärendet, hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte bevilja Styrelsen för Karlstads föreläsningssanstalt ett anslag för anstaltens verksamhet under år 1912 af 800 kronor äfvensom föreskrifva, att sålunda beviljad belopp i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, skulle anskaffas medelst uttaxering, samt

att Stadsfullmäktige tillika måtte bestämma, att därest anslag för ifrågavarande ändamål skulle ifrågasättas jämväl för år 1913, ansökan därom skall vara till Stadsfullmäktige ingifven före den 1 juni nästa år och därvid åtföljas af en redogörelse för användningen af nu beviljad anslag.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

64. Vederbörande revisorers berättelser öfver verkställd granskning af Karlstads Spritförsäljningsbolags äfvensom Fondens för allmännyttiga ändamål räkenskaper och förvaltning år 1910.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Härmed ha vi äran öfversända Länsrevisorernas berättelse öfver granskning af bolagets förvaltning för det gångna året äfvensom bolagets egna revisorers berättelse öfver granskningen af Fonden för Allmännyttiga Ändamål.

Karlstad den 4 april 1911.

KARLSTADS SPRITFÖRSÄLJNINGSBOLAG.

Hugo Ziegler.

Revisionsberättelse.

Undertecknade, i föreskrifven ordning utsedde revisorer, hafva granskat Karlstads Spritförsäljningsbolags räkenskaper och förvaltning för försäljningsåret 1910 och få däröfver afgifva följande berättelse:

Bolaget som är bildadt i och för öfvertagandet af alla rättigheter till minuthandel med och utskänkning af bränvin i staden Karlstad, har under ifrågavarande försäljningsår bestått af 41 lottägare, af hvilka 33 varit bosatta inom staden, och har dess styrelse utgjorts af f. d. kaptenen m. m. Hugo Ziegler, verkställande direktör, bokhandlanden m. m. A. Nerman, ordförande, och vice häradshöfdingen m. m. Sven af Geijersstam, valda af lottegarne å ordinarie bolagsstämma äfvensom af domänintendenten C. E. L. Lennartson och stadskamreraren G. Enander, utsedde den förre af landstinget och den senare af hushållningssällskapets förvaltningsutskott.

All detaljhandel med bränvin inom staden har för den försäljningsperiod, som tilländagått den 31 December 1910, varit till bolaget upplåten, och har bolaget, som fått denna försäljningsrätt förnyad intill den första januari 1914, under sistförflutna försäljningsåret erlagt årsafgift för 7 försäljningsrättigheter, nämligen 1 utminuterings- och 6 utskänkingsrättigheter, af hvilka minuteringsrättigheten och 2 utskänkingsrättigheter utöfvats af bolaget själf, samt 4 utskänkingsrättigheter med Konungens Befallningshafvandes godkännande och mot erlagda årsafgifter tillhopa 900 kr. varit öfverlätna, 2 till innehafvaren af Stadshotellet med teaterfoyern, samt likaledes 2 till innehafvaren af Grand Hotell med paviljongen i stadsträdgården.

I afseende å varuomsättningen under året meddelas följande tablå:

	Antal försålda liter						Försäljningsvärde	
	Genom utminuterings		Genom utskänkning		Summa		Kronor	öre
Bränvin, alla slag, och sprit, 50 %/o	239,147	26	17,417	42	256,564	68	468,681	39
Finare spritvaror (äfven whisky)	80,093	18	30,394	53	110,487	71	288,058	91
Vin	5,090	05	170	22	5,260	27	11,635	16
Maltdrycker	—	—	8,998	33	8,998	33	5,368	51
Summa	324,330	49	56,980	50	381,310	99	773,743	97

Vid utminuteringsen af varmenadt bränvin har detsamma hufvudsakligen varit af 42 % styrka som försålts till ett pris af 1 kr. 50 öre pr liter och endast en ringare kvantitet af annan styrka näml. 46 % har försålts mot ett pris af 1 kr. 65 öre pr liter. Vid utskänkningen däremot har det försålda varmenade bränvinet hållit uteslutande 42 % och priset för detsamma har varit kr. 2: 40 pr liter.

Under året har bolaget haft följande inkomster och utgifter.

Inkomster.

För försålda 381,310, ⁹⁹ liter spritvaror, vin och maldrycker enligt ofvanstående tablå	773,743: 97	
Afgifter för öfverlätna rättigheter	900: —	
Vinst å tomkärl	110: 16	774,754: 13

Utgifter.

Kostnad för inköpta spritvaror och vin...	450,234: 95	
D:o för inköpta maldrycker.....	3,582: 58	
D:o för inköpta punschstämplar.....	12,427: 60	466,245: 13

Öfriga omkostnader.

Aflöningar:

Styrelsen	1,800: —	
En ledamots reseersättningar	122: 40	
Verkställande direktören.....	4,100: —	
Kon:s Bfhd:s ombud	400: —	
Lagerföreståndaren.....	5,556: 80	
Kamreraren	2,775: 60	
Butiksföreståndaren	3,800: —	
Öfrig tjänste- och arbetspersonal....	18,420: 11	36,974: 91

Skatter:

Försäljningsafgift.....	1,575: —	
Kronoutskylder	11,531: 83	
Kommunalutskylder	22,100: 07	
Prestskatt	273: 01	35,479: 91

Hyror:

Hufvudaffärens byggnader	5,500: —	
Kroglokalen N:o 2	3,956: —	
Magasin, källare och källarbyggnad..	1,700: —	
Platshyra för kolbod.....	30: —	11,186: —
Kostnad för officiella revisionen		325: 32
Arvode till bolagets egna revisorer, kontrollanter, invente-		

ringsmän, läkare och juridiskt biträde	1,792: —		
Kol för reningsverket	21: —		
Reparationer å byggnader	3,171: 49		
D:o å inventarier och ljusledningar m. m. samt ersatt slitningsmateriel	263: 50		
Ved och lyse	3,039: 73		
Stallet	461: 63		
Bidrag till krogarne för ved, lyse, servis och tjänares aflöning	2,000: —		
Missräkningspenningar, olycksfallsförsäkring och julgåfvor åt personalen	1,520: —		
Extra arbetshjälp och polis och ordningsman å krogarne	3,132: 49		
Brandförsäkringsafgifter	420: 10		
Vattenafgifter	313: 80		
Telefonafgifter, telegram och postporton	488: 75		
Tryck, räkenskapsböcker och skrifmaterialier	1,174: 53		
Elektrisk kraft till magasinshissarne	375: 10		
Julgåfvor till stadens fattige	500: —		
Diverse utgifter för kemikalier, medicin, frakter, resor m. m.	1,677: 86		
Räntor	2,124: 43		
Afskrifning: å kolhuset	41: 77		
å inventariepersedlar	1,958: 87	2,000: 64	574,688: 42
			<u>200,065: 71</u>
		Nettovinsten utgör alltså Kronor	200,065: 71

Bolagets ställning den 31 december 1910.

Tillgångar.

Kassabehållning	5,836: 54		
Varulager vid hufvudaffären	142,836: 24		
D:o hos krogföreståndarne	635: 43		
Inventariepersedlar	18,546: 78		
Tomkärl	4,975: 42		
Punschstämplar	2,358: —		
Kolhuset å Herrhagen	375: 90		
Björkkol	75: —		
<i>Innestående medel i Wermlands Enskilda Bank:</i>			
å löpande räkning	30,999: 07		
å giroräkning	33,119: —		
å kapitalräkning	30,355: 75	94,473: 82	
Ett lottbref i Södra Wermlands telefonförening	1: —		
Fordringar hos diverse personer	3,998: 62		
Resterande köpeskilling för paviljongen i Stadsträdgården	7,687: 50		
Inredning och utvidgning af butik och reningsverk	2,208: 48		284,008: 73

Skulder.

Lottkapitalet	38,200: —	
Lottegarnes räntemedel	1,910: —	
Till diverse firmor och personer	43,833: 02	
Nettovinsten att utdelas	200,065: 71	284,008: 73

Kostnaderna för denna revision utgöra kr. 339: 40 och för inventeringen vid försäljningsårets slut 154 kronor, hvarom anteckning skett å tablån öfver varuomsättning och omkostnader.

Vid granskning af försäkringsboken och kontrollering af den förskurna varans uppgifna alkoholstyrka hafva vi icke funnit anledning till någon anmärkning.

Kroglokalernas föreståndare äfvensom den hos bolaget för öfrigt anställda personalen hafva samtliga erhållit kontant aflöning oberoende af omsättningen och vinsten. Lagerföreståndaren, kamreraren och kroglokalaföreståndarne hafva förutom kontanta lönen haft fri bostad med ved och lyse, hvarjämte en del af personalen fått sina utskylder guldna af bolaget utan afdrag på aflöningen.

Varulager och inventarier äro hvar för sig försäkrade mot eldskada, det förra med 200,900 kr. och de senare för 22,200 kronor, hvilka försäkringar vi anse fullt betryggande.

Försäljningslokalerna hafva vi besiktigt och funnit dem vara i mycket godt stånd.

Undertecknad Noréus jemte herr majoren m. m. H. Hammar hafva öfvervarit inventeringen af bolagets tillgångar den 31 sistlidne December. Att deltaga i nästblifvande inventering af tillgångarne hafva vi utsett samma personer med herrar kaptener Per Ågren och landskanslisten Edvin Noréus som suppleanter.

Bolagets räkenskaper äfvensom dess tablå öfver varuomsättning och omkostnader äro upprättade i enlighet med de i Kungl. Kontroll- och Justeringsstyrelsens kungörelse den 15 Maj 1909 meddelade föreskrifter. Räkenskaperna äro förda med ordning och noggrannhet samt behörigen verifierade.

Bolaget har jämväl iakttagit föreskrifterna i 15 § 3 mom. af Kungl. Förordningen angående försäljning af bränvin den 9 Juni 1905.

På grund af hvad sålunda förekommit och då bolaget, så vidt vi kunnat utröna, förvaltats i öfverensstämmelse med det i 15 § 1 mom. af nyss återopade Kungl. Förordning angifna syfte, få vi tillstyrka full ansvarsfrihet för det år revisionen omfattar.

Karlstad den 1 April 1911.

J. STENSTRÖM.

Utsedd af Konungens Befallningshafvande.

AUG. LINDH.
För Landetinget.

J. NORÉUS.
För Karlstads stad.

CARL ROS.
För Hushållningssällskapet.

CARL J. ÅHGREN.
För Karlstads stad.

Afskrift.

Revisionsberättelse.

Undertecknade, hvilka i sammanhang med revision af Karlstads Spritförsäljningsbolags räkenskaper äfven granskat styrelsens redogörelse för 1910 för den under dess vård och förvaltning stående af förra Vinbolaget grundade »Fonden för Allmännyttiga Ändamål», hafva därvid funnit ställningen i enlighet med hvad nedanstående tablå utvisar.

Debet.*Ingående balans:*

Innestående i Källarbyggnaden	3,376: 72	
» » å kapitalräkning i W. E. Bank	12,490: 40	
	<u>15,867: 12</u>	
Afgår skuld till redogöraren den ³¹ / ₁₂	355: 42	15,511: 70

Inkomster:

Ett års hyra för Källarbyggnaden	2,000: —	
Upplupen ränta	521: 37	2,521: 37
	<u> </u>	<u> </u>
	Kronor	18,033: 07

Kredit.*Utgifter:*

Afskrifning å Källarbyggnaden	1,000: —
Stämpel å kapitalräkningsbevis	1: —

Utgående balans:

Innestående i Källarbyggnaden	2,698: 22	
» » å kapitalräkning i W. E. Bank	14,311: 77	
Kontant i kassan	22: 08	17,032: 07
	<u> </u>	<u> </u>
	Kronor	18,033: 07

Brandförsäkringshandlingarna visa att källarbyggnaden är försäkrad till kr. 31,900, ett belopp som synes oss fullt betryggande.

Då mot räkenskaper och förvaltning intet är att anmärka, få vi tillstyrka full ansvarsfrihet för det gångna räkenskapsåret.

Karlstad den 28 februari 1911.

FR. OLSÉN.

A. SVANSTRÖM.

Rätt afskrifvet intyga:

J. JANSON.

S. LINDH.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 7 september 1911.*

§ 79.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att afgifva utlåtande i anledning af den af vederbörande revisorer afgifna berättelse öfver granskning af Karlstads Spritförsäljningsbolags förvaltning och räkenskaper för försäljningsåret 1910 äfvensom öfver förvaltningen och räkenskaperna rörande bolagets fond för allmännyttiga ändamål för samma tid; Och beslöt Utskottet, som icke funnit något att erinra med anledning af berättelserna, hos Stadsfullmäktige hemställa, att Fullmäktige måtte *dels* för sin del bevilja Styrelsen för Karlstads Spritförsäljningsbolag ansvarsfrihet för bolagets räkenskaper och förvaltning för år 1910 *dels* ock lägga revisionsberättelsen angående fonden för allmännyttiga ändamål utan vidare till handlingarne.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

65. Vederbörande revisors berättelse öfver verkställd granskning af Allmänna läroverkets byggnadsfonds räkenskaper för år 1910.

Undertecknad, af Herrar Stadsfullmäktige utsedd att granska 1910 års räkenskaper för Karlstads Allmänna Läroverks Byggnadsfond, får härmed efter fullgjordt uppdrag öfverlämna följande berättelse:

i bank innestående.....	7,479: 18	
kontant.....	55: 38	7,534: 56
Under året hafva influtit:		
i terminsafgifter.....	3,880: —	
i hyror.....	194: 83	
i räntor.....	259: 03	4,333: 86
		<hr/>
		Kronor 11,868: 42
Utgifterna hafva varit:		
till ändring af värmeledningen.....	126: 65	
till reparation af tak och snöskottning.....	320: 60	
till renhållning.....	265: 25	

till diverse reparationer	487: 03	
till kommunalskatt	381: 71	
till brandstodsafgift..	137: 55	
till diverse utgifter	74: 60	1,793: 39
Behållningen vid årets slut utgöres af:		
i bank innestående medel	9,909: 98	
kontant	165: 05	10,075: 03
		<u>Kronor 11,868: 42</u>

Räkenskaperna äro såsom vanligt utmärkt förda och verifierade och då ingen anmärkning finnes att göra, får jag tillstyrka full ansvarsfrihet för den tid räkenskaperna omfatta.

Karlstad den 20 Mars 1911.

A. SANDWALL.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 7 september 1911.*

§ 80.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att afgifva yttrande i anledning af den af Bankdirektören A. Sandwall till Stadsfullmäktige öfverlämnade berättelse öfver verkställd granskning af Karlstads Allmänna läroverks byggnadsfonds räkenskaper för år 1910.

Beredningsutskottet, som icke fann anledning till erinran mot berättelsen, beslöt hemställa, att densamma måtte läggas till Stadsfullmäktiges handlingar.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

86. Hälsovårdsnämndens framställning om godkännande af kontrakt med Karlstads nya renhållningsverk för tiden från och med den 1 januari 1912 till den 1 januari 1920 samt om anslag för kostnaderna för renhållningen.

Utdrag af protokoll, hållet hos Hälsovårdsnämnden i Karlstad den 1 augusti 1911.

§ 100.

Enär det med Georg Wennerström såsom innehafvare af Karlstads Nya Renhållningsverk år 1906 upprättade kontrakt angående bortforsling af orenlighetsämnen i staden med innevarande års slut utginge, hade Wennerström till Nämnden ingifvit anbud å utförande af samma bestyr under en ny femårsperiod mot en ersättning af 8,200 kronor årligen och under villkor, *dels* att hans skyldigheter beträffande hämtning icke i väsentlig mån blefve annorlunda än de som nu gälla, *dels* ock att de särskilda gårdsägarna åtog sig att vid kontraktstidens början på egen bekostnad nyanskaffa halfva antalet af de latrinkärl som erfordrades, och hade Wennerström för fullgörandet af de åtagna förpliktelserna erbjudit borgen af Herrar J. Wennerström i Bergvik och O. G. Olsson i Sanna.

Senare hade Wennerström i särskild skrifvelse förklarar sig vidhålla sitt anbud äfven om upplagsplatsen under kontraktstiden förlades till norra delen af Örscholmen på en plats, som icke vore vattensjuk eller öfversvämmad vid flodtid, samt för det fall att aftalet slötes endast för ett år.

Genom annons, som varit intagen i Nya Wermlands-Tidningen den 20, 22 och 24 sistlidne Maj samt i Karlstads-Tidningen den 20, 23 och 27 samma månad, har Nämnden infordrat anbud å renhållningen under en tid af ett till fem år från nästkommande års början, utan att dock något ytterligare anbud inkommit.

Det enda anbud som föreläge vore sålunda ofvannämnda, af nuvarande renhållningsentreprenören Georg Wennerström afgifna. Då emellertid det af Wennerström uppställda villkoret angående skyldighet för gårdsägarna att nyanskaffa halfva antalet erforderliga klosettkärl skulle i tillämpningen vålla stora svårigheter samt dessutom medföra afsevärda direkta kostnader för gårdsägarna, har Hälsovårdsnämnden förhandlat med Wennerström, hvarvid denne förklarar sig villig afstå från nämnda fordran samt medgifva, att kontraktstiden bestämdes till åtta år mot det att årliga ersättningen höjdes till 8,700 kronor.

Genom antagande af Wennerströms anbud i denna form skulle visserligen stadens utgifter för renhållningen ökas med 4,100 kronor årligen, men då utgif-

terna därför ändock vore små i förhållande till hvad andra städer betala, och, enligt hvad till Nämnden uppgifvits, bestyret förut ådragit Wennerström förlust, beslöt Hälsovårdsnämnden, helst något annat anbud icke föreläge och saken måste ordnas innan årets slut, med Wennerström uppgöra villkorligt kontrakt, hvilket skulle af Doktor Per Clarholm å Nämndens vägnar underskrivas, med tillhörande bilagor så lydande (3 bil.).

Hälsovårdsnämnden har för närvarande under behandling en framställning till Herrar Stadsfullmäktige angående förflyttning till Örsholmen af renhållningsverkets upplag, men då de åtgärder, Nämndens förslag, i händelse det bifölles, skulle föranleda, icke kunde vara vidtagna före årets slut, och de förändringar detta kunde komma att medföra vore beaktade i kontraktet, beslöt Hälsovårdsnämnden vidare dels att underställa förestående kontrakt Herrar Stadfullmäktiges pröfning dels ock att hos Herrar Fullmäktige hemställa om ett årligt anslag af åttatusensjuhundra (8,700) kronor till täckande af kostnaderna för renhållningen.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ofvan.

In fidem:

OTTO ÅGREN.

Kontrakt.

Emellan undertecknade, Hälsovårdsnämnden i Karlstad å ena sidan och Georg Wennerström, innehafvare af Karlstads Nya Renhållningsverk, å andra sidan, är följande aftal träffadt:

Jag Georg Wennerström förbinder mig

att under tiden från och med den 1 Januari 1912 till den 1 Januari 1920 ansvara för bortforslingen af orenlighetsämnen från alla inom den del af staden Karlstad, där hälsovårdsstadgan för rikets städer nu är eller under denna tid kan komma att blifva gällande med undantag af Wernlands Regementes kasernområde, belägna gårdar, hvilkas ägare vilja genom Hälsovårdsnämndens bemedling uppgöra kontrakt därom med mig, i enlighet med detta kontrakt vidhäftade formulär;

att ordentligt fullgöra, hvad renhållningsverket i kontrakten med gårdsägarna åtager sig;

att till forsling af orenlighetsämnen använda täckta, för ändamålet inrättade, af Hälsovårdsnämnden godkända fordon samt att städse hålla dessa snygga och i godt skick; samt

att i öfrigt verkställa bortforslingen med sådana försiktighetsmått, att elak lukt icke sprides från fordonen.

Som ersättning för hvad innehafvaren af Karlstads Nya Renhållningsverk, Georg Wennerström, sålunda åtager sig betalar Hälsovårdsnämnden en summa stor åttatusensjuhundra (8,700) kronor, för år räknadt, hvaraf hälften med fyratusentrehundrafemti (4,350) kronor vid hvarje halfårs början, hvarjämte Hälsovårdsnäm-

den förbinder sig såväl att tillhandahålla Karlstads Nya Renhållningsverk tre tunnland af ägofigurerna N:is 146 och 147 å Djäknefältet för pudrettberedning och upplag af sopor samt uteslutande för sopupplag ett fjärdedels tunnland å Mariebergs ägor i närheten af den där befintliga afstjälplingsplatsen och ett lika stort område å den s. k. Våxnäsängen som ock att föranstalta därom, att vägen till upplagsplatsen å Djäknefältet hålles i försvarligt skick.

Skulle innehafvaren af Karlstads Nya Renhållningsverk, Georg Wennerström, brista i fullgörandet af de i kontrakten med gårdsägarna åtagna förpliktelserna, må Hälsovårdsnämnden, om den så finner skäligt, på Wennerströms bekostnad utföra det försummade.

Detta kontrakt behåller sin giltighet, äfven om den å Djäknefältet befintliga upplagsplatsen under aftalstiden skulle förflyttas till norra delen af Örsholmen, under förutsättning att en körbro bygges ditöfver samt att nödiga vägar anläggas och erforderliga byggnader för latrinupplaget uppföras, allt på stadens bekostnad.

Därest Stadsfullmäktige skulle besluta att under aftalstiden förlägga upplagen till annat ställe än Djäknefältet eller Örsholmens norra del eller ock att öfvergå till annat renhållningssystem, äger Hälsovårdsnämnden rätt uppsäga detta kontrakt att upphöra gälla ett år efter uppsägningen.

Detta kontrakt är bindande för Hälsovårdsnämndens vidkommande, först sedan Stadsfullmäktige lämnat sitt godkännande af detsamma.

Karlstad den 1 Augusti 1911.

För Hälsovårdsnämnden

För ordentliga fullgörandet af de förpliktelser, innehafvaren af Karlstads Nya Renhållningsverk, Georg Wennerström, enligt förestående kontrakt sig iklädt äfvensom för återbetalningen af ersättning, som enligt detsamma i förskott uppburits, gå undertecknade, en för båda och båda för en, i full borgen såsom för egen skuld, försäkra

A)

Kontrakt

mellan Karlstads nya renhållningsverk och ägaren af gården

A) *Renhållningsverket* åtager sig:

1) att afgiftsfritt, i enlighet med hälsovårdsnämndens föreskrifter och så ofta behöfvat med hänsyn till snygghet eller sundhet påkallar samt för öfrigt ofördröj-

ligen efter tillsägelse af sundhetstillsyningsmannen eller allmänna polisen, från nämnda gård bortföra alla orenlighetsämnen, hvartill räknas afträdeskärlens innehåll, kreatursspillning, afskräden, sopor, från kloakbrunn upptagen orenlighet, i soptunna uppsamladt löf och trädgårdsaffall m. m. dylikt, men icke slaskvatten, samlingar af lump, papper, glas, bleck- och järn-skräp m. m. sådant, som ej kan användas till gödningsämne eller svinmat;

2) att fritt tillställa gårdsägaren torfmull eller annat dylikt af hälsovårdsnämnden godkändt ämne i tillräcklig mängd för afträdeskärlen;

3) att vid hämtning af afträdesämnen öfvertäcka kärlens innehåll med torfmull samt bortföra kärlen till tömning och rengöring med påsatta passande lock uti täckt, af hälsovårdsnämnden godkändt fordon äfvensom i utbyte insätta likadana, på sätt hälsovårdsnämnden gillar rengjorda kärl, försedda med ett minst 10 centimeter djupt lager af ren eller med kalk blandad torfmull;

4) att bortföra öfriga orenlighetsämnen med sådana försiktighetsmått, att elak lukt icke sprides därifrån;

5) att för försummad bortföring af orenlighetsämnen från gården gälda ådömda böter;

6) att ansvara för afträdeskärlens underhåll samt att vid kontraktstidens slut till gårdsägaren återlämna samma antal likformiga afträdeskärl i brukbart skick, som denne tillhandahållit.

7) att ofördröjligen tillställa gårdsägaren skriftlig uppgift om hämtningstiderna (turlista).

B) *Gårdsägaren* förbinder sig:

1) att hålla afträdena i gården i full öfverensstämmelse med hälsovårdsnämndens föreskrifter;

2) att vid kontraktstidens början hafva likformiga afträdeskärl, enligt den modell hälsovårdsnämnden godkänt, i fullständigt skick och till det antal, som fordras för en uppsättning;

3) att hafva dessa afträdeskärl så lätt och bekvämt tillgängliga för flytning, som förhållandena medgifva;

4) att i hvarje afträde hafva en låda för torfmull eller annat dylikt af hälsovårdsnämnden godkändt ämne med tillhörande skopa samt att minst en gång dagligen väl öfvertäcka afträdeskärlens innehåll med så mycket af ifrågavarande ämne, att all flytande orenlighet väl uppsuges;

5) att uppsamla kreatursspillning i gödselkista eller gödselkammare, om sådan är tillåten, eller uti sådan behållare hälsovårdsnämnden godkänt samt att hafva gödselkistan eller gödselkammaren så inrättad, att vagn för gödselns afhämtning kan ställas omedelbart därintill;

6) att hafva öfriga orenlighetsämnen förvarade i enlighet med gällande föreskrifter;

7) att efter tillsägelse lämna renhållningsverkets arbetare tillträde till gården och afträdena för orenlighetsämnenas afhämtning;

8) att icke med orenlighetsämnena hopblanda hvad som enligt A) 1) icke räknas dit;

9) att om behof af hämtning uppstår oftare, än som öfverensstämmar med gårdsägaren tillställd uppgift om hämtningstiderna (turlista), eller torfnull och dylikt ämne börjar tryta, därom i så god tid göra anmälan genom telefonbud till renhållningsverkets kontor eller på annat sätt, att olägenhet ej vållas, äfven om ett dygn (helgdag oberäknad) förflyter, innan hämtning verkställs eller torfnull och dylikt ämne anskaffas; samt under den varmare årstiden uppblanda soporna med kalk;

10) att till renhållningsverket fritt afstå alla orenlighetsämnen från gården;

11) att i händelse sådan smittosam sjukdom utbryter i gården, att större svårighet eller omkostnad därigenom uppstår för renhållningsverket att fullgöra hämtningarna, godtgöra verket den ökade kostnaden för nämnda ämnens bortforsling, eller ock att själv låta bortföra orenlighetsämnena från gården, till dess att den samma af hälsovårdsnämnden förklarats fri från smitta.

Uppstår mellan gårdsägaren och renhållningsverket tvist i fråga om tillämpningen af detta kontrakt, skall hvardera parten utse en god man och dessa två gemensamt en tredje att tillsammans bilägga tvisten. Enas de två ej i valet af tredje god man, skall den senare utses af hälsovårdsnämnden. Hvad desse tre gode män i ärendet besluta stände fast.

Detta kontrakt, som är upprättadt i tre lika lydande exemplar, hvaraf ett tillställs hälsovårdsnämnden, tager sin början den 1 Januari 1912 och gäller å tid, hvarom hälsovårdsnämnden öfverenskommit med innehafvaren af renhållningsverket.

Med detta kontrakt förklara vi oss nöjda.

Karlstad den 191

För Karlstads renhållningsverk

För gården n:r

Kontraktet godkännes:

Kontraktet uppvisadt å polisvaktkontoret:

Hälsovårdsnämndens ordförande.

B) för svårtillgängliga gårdar å Kvarnberget och Herrhagen.

Kontrakt

mellan Karlstads nya renhållningsverk och ägaren af gården

A) *Renhållningsverket* åtager sig:

1) att afgiftsfritt, i enlighet med hälsovårdsnämndens föreskrifter och så ofta behovet med hänsyn till snygghet eller sundhet påkallar samt för öfrigt ofördröjligen efter tillsägelse af sundhetstillsyningsmannen eller allmänna polisen, från nämnda gård bortföra alla orenlighetsämnen, hvartill räknas afträdeskärlens innehåll, kreatursspillning, afskräden, sopor, från kloakbrunn upptageu orenlighet, i soptunna uppsamladt löf och trädgårdsaffall m. m. dylikt, men icke slaskvatten, samlingar af lump, papper, glas, bleck- och järn-skräp m. m. sådant, som ej kan användas till gödningsämne eller svinmat;

2) att fritt tillställa gårdsägaren torfmull eller annat dylikt af hälsovårdsnämnden godkändt ämne i tillräcklig mängd för afträdeskärlen;

3) att vid hämtning af afträdesämnen öfvertäcka kärlets innehåll med torfmull samt bortföra kärlet till tömning och rengöring med påsatta passande lock uti täckt, af hälsovårdsnämnden godkändt fordon äfvensom i utbyte insätta likadana, på sätt hälsovårdsnämnden gillar rengjorda kärl, försedda med ett minst 10 centimeter djupt lager af ren eller med kalk blandad torfmull;

4) att bortföra öfriga orenlighetsämnen med sådana försiktighetsmått att elak lukt icke sprides därifrån;

5) att för försummad bortföring af orenlighetsämnen från gården gälda ådömda böter;

6) att ansvara för afträdeskärlens underhåll samt att vid kontraktstidens slut till gårdsägaren återlämna samma antal likformiga afträdeskärl i brukbart skick, som denne tillhandahållit;

7) att ofördröjligen tillställa gårdsägaren skriftlig uppgift om hämtningstiderna (turlista).

B) *Gårdsägaren* förbinder sig:

1) att hålla afträdena i gården i full öfverensstämmelse med hälsovårdsnämndens föreskrifter;

2) att vid kontraktstidens början hafva likformiga afträdeskärl, enligt den modell hälsovårdsnämnden godkänt, i fullständigt skick och till det antal, som fordras för en uppsättning;

3) att hafva dessa afträdeskärl så lätt och bekvämt tillgängliga för flyttning, som förhållandena medgifva;

4) att i hvarje afträde hafva en låda för torfmull eller annat dylikt af hälsovårdsnämnden godkändt ämne med tillhörande skopa samt att minst en gång dagligen väl öfvertäcka afträdeskärlens innehåll med så mycket af ifrågavarande ämne, att all flytande orenlighet väl uppsuges;

5) att uppsamla kreatursspilling i gödselkista eller gödselkammare, om sådan är tillåten, eller uti sådan behållare hälsovårdsnämnden godkänt samt att hafva gödselkistan eller gödselkammaren så inrättad, att vagn för gödselns afhämtning kan ställas omedelbart därintill;

6) att hafva öfriga orenlighetsämnen förvarade i enlighet med gällande föreskrifter;

7) att på förut tillkännagifna tider nedfrakta afträdeskärlen och öfriga behållare för orenlighetsämnen till uppgifven hållplats för renhållningsverkets fordon;

8) att icke med orenlighetsämnen hopblanda hvad som enligt A) 1) icke räknas dit;

9) att om behof af hämtning uppstår oftare, än som öfverensstämmer med gårdsägaren tillställd uppgift om hämtningstiderna (turlista), eller torfmull och dylikt ämne börjar tryta, därom i så god tid göra anmälan genom telefonbud till renhållningsverkets kontor eller å polisvaktkontoret, att olägenhet ej vållas, äfven om ett dygn (helgdag oberäknad) förflyter, innan hämtning verkställs eller torfmull och dylikt ämne anskaffas; samt att under den varmare årstiden uppblanda soporna med kalk;

10) att till renhållningsverket fritt afstå alla orenlighetsämnen från gården;

11) att i händelse sådan smittosam sjukdom utbryter i gården, att större svårighet eller omkostnad därigenom uppstår för renhållningsverket att fullgöra hämtningarna, godtgöra verket den ökade kostnaden för nämnda ämnens bortforsling, eller ock att själf låta bortföra orenlighetsämnena från gården, till dess att densamma af hälsovårdsnämnden förklarats fri från smitta.

Uppstår mellan gårdsägaren och renhållningsverket tvist i fråga om tillämpningen af detta kontrakt, skall hvardera parten utse en god man och dessa två gemensamt en tredje att tillsammans bilägga tvisten. Enas de två ej i valet af tredje god man, skall den senare utses af hälsovårdsnämnden. Hvad dessa tre gode män i ärendet besluta stånde fast.

Detta kontrakt, som är upprättadt i tre lika lydande exemplar, hvaraf ett till-

ställes hälsovårdsnämnden, tager sin början den 1 Januari 1912 och gäller å tid, hvarom hälsovårdsnämnden öfverenskommit med innehafvaren af renhållningsverket.

Med detta kontrakt förklara vi oss nöjda.

Karlstad den 191

För Karlstads renhållningsverk

För gården n:r

Kontraktet godkännes:

Kontraktet uppvisadt å polisvaktkontoret

Hälsovårdsnämndens ordförande.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren
i Karlstad den 18 augusti 1911.*

§ 3.

Hälsovårdsnämnden hade dels underställt Stadsfullmäktiges pröfning ett med Georg Wennerström såsom innehafvare af Karlstads nya renhållningsverk upprättadt kontrakt angående bortforsling af orenlighetsämnen i staden under tiden från och med den 1 Januari 1912 till den 1 Januari 1920 och dels hos Stadsfullmäktige hemställt om ett årligt anslag af 8,700 kronor till bestridande af kostnaderna för renhållningen.

Drätselkammaren, som uppå remiss från Stadsfullmäktiges vice ordförande hade att yttra sig i ärendet, beslöt tillstyrka Fullmäktige att godkänna kontraktet och bevilja det begärda anslaget.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 7 september 1911.*

§ 81.

Uti till Stadsfullmäktige ingifven framställning hade Hälsovårdsnämnden meddelat, att som det med Georg Wennerström såsom innehafvare af Karlstads Nya

Renhållningsverk år 1906 upprättade kontrakt angående bortforsling af orenlighetsämnen i staden med innevarande års slut utginge, Hälsovårdsnämnden, efter det anbud å renhållningen genom annons i tidningarne inforrats samt sådant anbud därvid afgifvits endast af bemälda Wennerström, efter förda underhandlingar med denne upprättat kontrakt, hvarigenom Wennerström såsom innehafvare af Karlstads Nya Renhållningsverk förbundit sig att under tiden från och med den 1 januari 1912 till den 1 januari 1920 ansvara för bortforslingen af orenlighetsämnena i staden mot en årlig ersättning af 8,700 kronor. Genom antagande af Wennerströms anbud skulle visserligen stadens utgifter för renhållningen ökas med 4,100 kronor årligen, men då utgifterna härför ändock vore små i förhållande till hvad andra städer betalade, hade Hälsovårdsnämnden, hälst något annat anbud icke föreläge och saken måste ordnas inom årets slut, beslutit att, under förutsättning af Stadsfullmäktiges godkännande, med Wennerström ingå ifrågavarande aftal. Med förmälan om, hvad sålunda åtgjorts, hade nu Nämnden *dels* underställt ofvanberörda kontrakt Stadsfullmäktiges pröfning, *dels* ock hos Stadsfullmäktige hemställt om ett årligt anslag af 8,700 kronor till täckande af kostnaderna för renhållningen.

Uppå remiss hade Drätselkammaren i detta ärende afgifvit utlåtande och därvid tillstyrkt Fullmäktige att godkänna kontraktet och bevilja det begärda anslaget, och hade nu Beredningsutskottet att jämväl yttra sig i ärendet.

Efter öfverläggning beslöt Utskottet, med hänsyn till hvad Hälsovårdsnämnden anfört, hemställa,

att ifrågavarande, af Hälsovårdsnämnden med Georg Wennerström såsom innehafvare af Karlstads Nya Renhållningsverk den 1 augusti 1911 upprättade kontrakt angående bortforslingen af orenlighetsämnena i staden måtte af Stadsfullmäktige godkännas, samt

att Stadsfullmäktige måtte bevilja ett årligt anslag af 8,700 kronor att från och med år 1912 under den tid, ofvanberörde kontrakt blefve gällande, af tillgängliga medel utgå till täckande af kostnaderna för renhållningen.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

67. Styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning om anslag för införande af gasledningar i två egnahemslägenheter vid John Ericsonsgatan här i staden.

Utdrag ur protokollet, hållet hos Karlstads Vatten- och Gasverksstyrelse den 10 augusti 1911.

s. d. § 4. Med anledning av Drätselkammarens hos Styrelsen gjorda anmälan om införande av gasledningar i tvänne stycken Egna hems lägenheter vid John Ericsonsgatan hade Styrelsen låtit uppgöra kostnadsförslag för ledningens utsträckande i nämnda gata; Och ville Styrelsen hos Stadsfullmäktige anhålla om de för ändamålet behövlige medel, 400 kronor, för arbetets verkställande.

Som ovan.

In fidem:
JOHN RUNDGREN.

Kostnadsberäkning

för gaslednings utsträckande i John Ericssonsgatan till stadens egna hemstomter i kvarteret Kilen.

3" gasledning af gjutna rör, 60 met. à 4: 50 Kr.	270: —
Sifon och servisledningar	80: —
Transporter och oförutsedda utgifter	50: —
	<hr/>
	Kronor 400: —

Karlstads Gasverkskontor den 8 augusti 1911.

ERIK BJÖRKMAN.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 18 augusti 1911.

§ 2.

Uppå remiss från Stadsfullmäktiges vice Ordförande hade Drätselkammaren att afgifva yttrande öfver en af Vatten- och Gasverksstyrelsen gjord framställning om ett anslag af 400 kronor för införande af gasledningar i tvenne stycken egna

hems lägenheter vid John Ericsonsgatan; och beslöt Drätselkammaren tillstyrka bifall till framställningen.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrad af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 7 september 1911.*

§ 82.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att afgifva utlåtande öfver Styrelsens för Vatten- och Gasverken hos Stadsfullmäktige gjorda, af Drätselkammaren uti infordradt yttrande tillstyrka framställning om anslag för införande af gasledning i tvänne af staden uppförda egnahemslägenheter i kvarteret Kilen inom stadsdelen Herrhagen här i staden; Och beslöt nu Utskottet hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte, för införande af gasledningar uti ifrågasvarande två egnahemslägenheter i kvarteret Kilen, bevilja ett anslag af 400 kronor äfvensom bestämma, att sålunda beviljad belopp skulle, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

68. Beredningsutskottets förslag till fördelning af Mellqvistska slöjdstipendiet äfvensom yttrande i anledning af gjord ansökning om anstånd med lyftande af ett dylikt stipendium.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 7 september 1911.*

§ 83.

Sedan rektor vid härvarande folkskoleseminarium till Stadsfullmäktige insändt till honom inom föreskrifven tid ingifna ansökningar till Mellqvistska slöjdstipendiet från utexaminerade seminariieleverna Esaias Dahlin, Karl David Sundelius och Karl Clemens Norell jämte eget och slöjdlärarens vid seminariet yttrande öfver

ansökningarne, så hade nu uppå remiss Beredningsutskottet att afgifva förslag till stipendiets fördelning.

Vid handlingarnes föredragning inhämtade Utskottet, att samtliga sökandena hade kompetens för stipendiums erhållande, att sökandena Dahlin och Sundelius voro kyrkoskrifna, Dahlin här i staden och Sundelius i Karlstads landsförsamling, hvaremot Norell tillhörde Örslösa församling af Skaraborgs län, samt att rektorn och slöjdläraren vid seminariet i främsts rummet förordat Dahlin och Sundelius till ethållande af stipendium.

Efter öfverläggning beslöt Utskottet hemställa,

att Stadsfullmäktige ville af nu för utdelning tillgängliga räntan å stipendiefonden, hvilken ränta uppginge till 412 kronor 92 öre, tilldela sökandena Esaias Dahlin och Karl David Sundelius hälften vardera att på vanliga villkor åtnjutas.

I sammanhang med detta ärende hade Stadsfullmäktige för yttrandes afgifvande till Beredningsutskottet remitterat en af Gustaf R. Starck till Fullmäktige ingifven ansökan, däri sökanden, som under år 1910 beviljats ett Mellqvists slöjdstipendium, hemställt om ett års anstånd med stipendiets lyftande, enär sökanden under innevarande år fullgjort sin värnplikt och på grund häraf ej varit i tillfälle att deltaga i någon slöjdkurs å Nääs.

Det antecknades, att sökanden under år 1910 tilldelats ett stipendium ur Mellqvistska stipendiefonden för undervisning i slöjd samt att, enligt hvad då företedda ansökningshandlingar utvisade, sökanden under samma år utgått från härvarande folkskoleseminarium.

Enligt det för utdelning ur stipendiefonden gällande reglemente skulle utsedd stipendiat, som icke lyft sitt stipendium före utgången af andra året efter det, under hvilket han från seminariet utgått, anses vara stipendiet förlustigt, hvarjämte reglementet jämväl stadgade, att stipendiat vore skyldig att under tre månader vid högre slöjdundervisningsanstalt företrädesvis öfva sig i sådan slöjd, hvari undervisning lämpligen kan i folkskola meddelas.

Då sökanden, som alltså hade att före 1912 års utgång lyfta det honom tilldelade stipendiet, varit genom fullgörandet af sin värnplikt förhindrad att under innevarande år bevista någon kurs vid högre slöjdundervisningsanstalt, ansåge Utskottet sig böra förorda bifall till ansökningshandlingarna, hvadan Utskottet hemställde,

att Stadsfullmäktige måtte meddela sökanden, Gustaf R. Starck, rätt att under åren 1912 och 1913, i enlighet med föreskrifterna i det för utdelning ur ifrågavarande stipendiefond gällande reglemente, lyfta det honom under nästlidna år tilldelade slöjdstipendiet.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1911.

Den 19 Oktober.

N:o 9.

69 Vederbörande revisorers berättelser öfver verkställd granskning af stadens delegationers räkenskaper och förvaltning för år 1910.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Härmed får Magistraten öfverlemnna vederbörande revisorers berättelser öfver verkställd granskning af stadens delegationers räkenskaper och förvaltning för år 1910 äfvensom från fattigvårdsstyrelsen infordradt yttrande öfver af revisorerna framställd anmärkning rörande nämnda styrelse.

Karlstads rådhus den 18 juli 1911.

På Magistratens vägnar:

CARL LIDBERG.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Af Herrar Stadsfullmäktige utsedde revisorer ha härmed, sedan revisionsarbetet afslutats, äran öfverlemnna berättelse för hvarje delegation särskildt och har af vederbörande sifferrevisorer, der erinran gjorts, till hvar och en delegation öfverlemnats dess protokoll öfver verkställd granskning.

Karlstad den 19 Maj 1911.

JOS. LÖFBERG.

J. MÆCHEL.

C. G. OLSSON.

Undertecknade af Herrar Stadsfullmäktige utsedde att granska *Karlstads Drätselkammare*s räkenskaper och förvaltning för år 1910 få härmed afgifva följande

Berättelse:

Tillgångar den 1 Januari 1910:

Fordringar:

Karlstads högre elementarläroverk för flickor.....	6,187: 78
Gasverket	469,645: 76
Elektricitetsverket	421,462: 44
Vattenverket	1,147,075: 63
Hamnstyrelsen	1,163,137: 46
Fattigvårdsstyrelsen.....	382,338: 83
Trädgårdsstyrelsen.....	59,443: 63
Hälsovårdsnämnden	11,203: 46
Brandväsendet	49,208: 77
Skolrådet.....	374,267: 96
Karlstads Sparbank	1,672: 98
Mot inteckning utlånta.....	10,397: 22
Restantier	98,731: 96
Förskott.....	3,636: 74
Karlstads Munkfors Jernvägs A.-B.....	38,772: 36
Amorteringsfonden för 1888 års lån....	18: 75
	<hr/>
	4,237,201: 73
Kassabehållning.....	698: 09
Fastigheter	1,058,828: 59
Tomter, tomtdelar och stadsjord	13,499: 13
Nya tomtregleringen.....	7,285: 17
Inköpta fastigheter för reglering af förstäderna	353,342: 41
Obligationer	36,000: —
Aktier	750,000: —
Gamla lasarettet	182,398: 45
Hotellkajen.....	47,011: 74
Stjertspåret å Herrhagen.....	7,063: —
Inventarier	44,617: 35

Materialier till gatuarbeten	22,112: —	
Förrådet	1,959: 80	
Bränsle	1,690: —	
Saluhallen	141,438: 93	
Inventarier i Varmbadhuset	5,931: 18	
Jord & Sandbäcken	25,000: —	6,936,077: 57

Skulder:

Postsparbanken	315,304: 90
Nobelstiftelsen	1,059,224: 44
Wermlands Stadshypoteksförening	12,410: 89
Amorteringslånet af år 1888	83,000: —
» » » 1907	2,637,985: —
Wermlands Enskilda Bank	460,545: 61
Hälsövardsnämnden	2,150: —
Karlstads Telefonförening	165: 94

4,570,786: 78

Fonder, som stå under Stadsfullmäktiges förvaltning	404,196: 11	4,974,982: 89
--	-------------	---------------

Kronor 1,961,094: 68 1,961,094: 68

Inkomster:

Allmänna uppbörden	295,327: 71	
Bränvinshandelsavgifter	73,072: 49	
Hyor	46,355: 06	
Tolagsersättning	38,230: 28	
Tullfrihetsersättning	132: 66	
Vexelprotester	2,000: —	
20 % af hamnens uppbörd	13,853: 15	
5 % » » inkomst af fasta upp- lagsplatser	122: 05	
Bötesandelar	285: —	
Kallbadhuset	33: 15	
Artistskatt	1,850: 48	
Expropriationsmedel	2,961: 04	
Gatugregeringsfonden	14,724: 72	
Varmbadhuset	1,000: —	
Saluhallen	8,273: 96	498,221: 75

Kapitalökning under året:

Gasverket	7,146: 64
Elektricitetsverket	27,039: 40

Vattenverket.....	11,772: 06	
Fattigvårdsstyrelsen	1,276: 74	
Trädgårdsstyrelsen.....	574: 72	
Varmbadhuset	608: 14	
Saluhallen	39,448: 71	
Amorteringar å lån.....	44,675: 63	132,542: 04
Ökning under året af för särskilda ändamål disponerade medel.....		19,901: 86 650,665: 65

Kronor 2,611,760: 33

Utgifter:

Tuberkulosbyrån	3,000: —	
Kostnad för brandsyn	213: —	
Räntor och amorteringar.....	149,573: 46	
Afkortningar... ..	30,327: 29	
Vägars och broars underhåll	6,850: —	
Byggnaders underhåll.....	17,393: 24	
Aflöningar, arvoden o. pensioner	67,747: 87	
Poliskåren	56,530: 15	
Fångars vård och underhåll.....	184: 05	
Skrifmaterialier m. m.	4,411: 53	
Tryckningskostnader.....	4,093: 25	
Bränsle och lyse	3,477: 31	
Utskylder	11,177: 06	
Renhållningsväsendet	2,970: —	
Fraktkostnader för tobak	3,608: 42	
Anslag till diverse föreningar, hyra för rektor m. m.	12,395: —	
Afstjelpningsplatser	1,068: —	
Kabinettet.....	273: 35	
Klapphuset	1,060: —	
Bidrag till sjukkassor.....	1,075: 50	
» till nykterhetens befrämjande ...	3,615: 75	
Olycksfallsersättningar	72: 50	
Diverse omkostnader	3,444: 59	
Oförutsedda utgifter	9,575: 58	
Allmänna gatubelysningen	21,865: —	
Vatten för särskilda ändamål.....	5,700: —	
Fastigheter för gatureglering ...	1,290: —	
Afskrifning af inventarier	1,699: 24	424,691: 14

Kapitalminskning under året:

Hamnstyrelsen	11,526: 58
Hälsovårdsnämnden	366: 36

Brandväsendet	4,662: 07		
Minskning af fonder, hvilka af Stadsfullmäktige disponeras	29,849: 05	46,404: 06	471,095: 20

Tillgångar den 31 December 1910:

Karlstads högre Elementarläroverk för flickor	7,454: 30		
Gasverket	478,616: 91		
Elektricitetsverket	441,418: 29		
Vattenverket	1,155,512: 60		
Hamnen	1,160,813: 35		
Fattigvården	404,880: 73		
Trädgårdsstyrelsen	60,018: 35		
Hälsovårdsnämnden	10,837: 10		
Brandstyrelsen	44,546: 70		
Skolrådet	371,207: 07		
Karlstads Sparbank	1,739: 86		
Å bankräkning	310,872: 45		
Mot inteckning utlånade	10,397: 22		
Restantier	100,427: 50		
Till presterskapets aflöning förskjutne ..	6,047: 10		
Fordran hos Karlstad—Munkfors Jernvägs Aktiebolag	38,772: 36		
Amorteringsfonden för 1888 års lån	22: 50		
Läroverksbyggnaden	20,000: —		
Hyror och arrenden	3,570: —		
Tolagsersättning 4 kvartalet 1910	11,851: 75		
Kassabehållning	837: 04		
Fastigheter	1,243,828: 59		
Tomter, tomtdelar och stadsjord	13,499: 13		
Nya tomtregleringar	7,285: 17		
Inköpta fastigheter för reglering af förstäderna	354,789: 56		
Obligationer	36,000: —		
Aktier	750,000: —		
Gamla lasarettet	182,398: 45		
Hotellkajen	47,011: 74		
Stjertspåret	7,063: —		
Inventarier	44,283: 23		
Materialier	34,002: —		
Bränsle	1,735: 50		
Varmbadhusets inventarier	6,539: 32		
Jord & Sandbäcken	25,000: —		
Omändringar i Rådhuset	10,535: 99	7,403,814: 86	

Skulder:

Postsparbanken	293,993: 57		
Nobelstiftelsen	1,043,960: 33		
Stadshypoteksföreningen	11,884: 47		
Amorteringslån af 1888	80,000: —		
» » 1907	2,610,580: —		
Hos bank	812,544: 45		
Karlstads Telefonförening	173: 15		
Outtaget anslag och fondränta	812: 92		
Fonder, som stå under Stadsfullmäktiges förvaltning	409,200: 84	5,263,149: 73	2,140,665: 13
			<u>Kronor 2,611,760: 33</u>

Tillgångar utöfver skulder den 1 Januari 1910.

Fonder, hvilka af Stadsfullmäktige disponeras:

Flickskolans nybyggnads- och reparationsfond	6,714: 94		
Hamnens reparationsfond	72,509: 46		
» förskottsmedel	23,229: 44		
Brandkårens kassa	1,647: 88		
Pastorboställets tiondelada	312: 52		
Afsatta medel för jordförvärf	32,210: 97		136,625: 21
För särskilda ändamål disponerade medel:			
Materialinköp	9,000: —		
Konstutställningsfonden	1,219: 47		
Byggnadsnämndens anslag	1,513: 22		
Gaturegleringsfonden	21,347: 39		
Outtaget anslag	200: —		
Nykterhetens befrämjande	1,861: 12		
Arbetsförmedlingsanstalten	220: —		35,361: 20
Öfriga tillgångar utöfver skulder			<u>1,789,108: 27</u>
			<u>Kronor 1,961,094: 68</u>

Tillgångar utöfver skulder den 31 December 1910.

Fonder, som af Stadsfullmäktige disponeras:

Flickskolans nybyggnads- och reparationsfond	7,739: 19		
Hamnens reparationsfond	72,509: 46		
» förskottsmedel	23,229: 44		
Brandkårens kassa	1,715: 88		
Pastorboställets tiondelada	312: 39		
Konstutställningsfonden	1,269: 80		106,776: 16

För särskilda ändamål disponerade medel:

Materialinköp	9,000: —	
Byggnadsnämndens anslag	1,513: 22	
Gaturregeringsfonden	4,000: —	
Byggnaders underhåll	4,198: 50	
Outtaget anslag	200: —	
Nykterhetens befrämjande	1,583: 22	
Arbetsförmedlingsanstalten	212: 62	
Stubbrytning	2,344: 53	
Afsatta medel till jordförvärf	32,210: 97	55,263: 06
Öfriga tillgångar utöfver skulder		1,978,625: 91
		<u>Kronor 2,140,665: 13</u>

Specifikation öfver fonder, som stå under Stadsfullmäktiges förvaltning.

	1909		1910	
Fonden för Carl 9 minnesstod	21,024	72	—	—
Föreningsdagens stipendiefond	2,357	40	2,371	58
C. A. Fahlgrens stipendiefond	5,975	33	5,979	81
Amicitiafonden	1,310	92	1,309	82
Mellqvistska fonden för studier	10,417	50	10,412	92
» » » slöjd	11,189	16	11,221	67
Setterbergska fonden	10,000	—	10,000	—
C. A. Fahlgrens donationsfond	25,000	—	25,000	—
Lagerlöfska fonden	94,908	51	97,466	30
Eneströmska fonden	155,735	23	159,865	74
Göthbergska »	30,000	—	30,000	—
Bergerska »	3,111	38	3,123	87
Clarholmska »	10,209	30	10,206	46
Palngrenska »	20,956	66	21,827	19
Mæchels gåfva	2,000	—	2,000	—
Wennströmska fonden			18,415	48
Summa	404,196	11	409,200	84

Drätselkammarens räkenskaper redogöra nu i gemensamma räkningar för dels Drätselkammaren såsom styrelse för den del af stadens arbeten, som sortera direkt under densamma och dels för stadens drätsel i allmänhet.

Revisorerna anse, att större öfverskådlighet och reda vunnas om bokföringen omlades så, att dessa skilda afdelningar redovisades i skilda böcker och bokslut.

Härigenom vunnos också, att rubrikerna i inkomst- och utgiftstat och i räkenskapen lättare kunde bringas till öfverensstämmelse.

Det arbete, som härför erfordras, torde kunna utföras af Stadskamreraren, hvarvid han under därför erforderlig tid borde befrias från skötande af löpande göromål.

Revisorerna få föreslå Herrar Stadsfullmäktige uppdraga åt Drätselkammaren: att genom Stadskamreraren låta omlägga Drätselkammarens räkenskaper så, att de från och med år 1912 i skilda böcker och bokslut redovisa dels Drätselkammarens räkningar som delegation betraktad och dels räkningar för stadens drätsel i allmänhet; samt

att uppgöra inkomst- och utgiftsstaten för 1912 så, att deri använda rubriker komma i möjligaste öfverensstämmelse med rubrikerna i 1912 års räkenskaper.

Den jämförande tablån öfver förhållandet mellan beräknade och verkliga inkomster och utgifter har befunnits riktig.

Af Herrar Stadsfullmäktige, på förslag af revisorerna för 1908 års räkenskaper, beslutade utarbetande af förteckning upptagande all stadens fasta egendom samt upprättande af karta, visande hvar den är belägen, har enligt uppgift från Drätselkammaren påbörjats.

Under Drätselkammarens vård befintliga aktier, obligationer och andra värdehandlingar äfvensom inlösta och makulerade obligationer och kuponger äro af oss inventerade och befunna i öfverensstämmelse med räkenskaperna.

Som anledning till anmärkning ej förekommit och räkenskaperna äro väl förda samt fullständigt verifierade, få revisorerna hemställa att ansvarsfrihet beviljas för den tid revisionen omfattar.

Karlstad den 19 Maj 1911.

JOS. LÖFBERG.

J. MÆCHEL.

C. G. OLSSON.

Drätselkammarens inkomster och utgifter

för år 1910

jämförda med de i staten för samma år beräknade.

Inkomster.	Enligt stat.		Värkliga.		Inkomster				
					öfver	under			
					stat.				
Kassabehållning den 1 jan. 1910 . . .	616	01	698	09	82	08			
Förskottsafgifter för detaljhandel med bränvin	693	—	757	50	64	50			
Stadsandelen	12,000	—	13,853	15	1,853	15		Ökning af B. U. 1,000 kr.	
Tullfrihetsersättning	132	66	132	66					
Arrende för stadens fisken	1,345	—	1,345	—					
Torgplatsafgifter	100	—	—	—			100		
Bötesandelar	100	—	285	—	185	—			
Hundskatt	2,000	—	2,490	—	490	—			
Vexelprotester	2,000	—	2,000	—					
Hyror och arrenden	44,635	80	43,717	34			918	16	
Räntor	10,700	—	7,446	03			3,253	97	
Platshyror af hamnen	100	—	122	05	22	05			
Annuiteter af: hamnen	37,496	77	37,496	77					
gasverket	8,423	19	8 423	19					
elektricitetsverket	15,406	28	15,406	28					
vattenverket	34,004	67	34,004	67					
skolrådet	16,302	95	16,302	95					
Räntor af: hamnen	6,387	61	4,945	—			1,442	61	
gasverket	5,677	96	5,185	70			492	26	
elektricitetsverket	5,390	17	5,090	72			299	45	
vattenverket	7,602	20	6,125	63			1,476	57	
skolrådet	4,800	—	4,103	34			696	66	
Aflöningsbidrag af: gasverket	1,200	—	1,200	—					
elektricitetsverket	750	—	750	—					
vattenverket	300	—	300	—					
Vinst af Karlstads Spritförsäljn.-bolag	99,000	—	72,314	99			26,685	01	
Fruntimmersbadhuset	150	—	33	15			116	85	
Kabinettet	200	—	326	65	126	65			
Resterande kommunalutskylder	21,500	—	32,782	42	11,282	42			
Ersättning för event. polishandräkning » af hamnen för polisbevakning	2,500	—	2,500	—					
720	—	720	—						
Körslor af brandkåren	4,500	—	—	—			4,500	—	
Tomtförsäljningar	15,000	—	17,977	33	2,977	33			
Uttaxering efter afdrag af det för af- kortning afsedda, i statens utgifter uppförda belopp 30,000 kr.	264,937	43	210,103	59			44,833	84	
Lån	822,556	31	848,757	50	26,201	19			
Tillkommer enligt generalförslaget:									
Vinst af gasverket	7,161	35	—	—			7,161	35	
elektricitetsverket	12,360	42	4,190	02			8,170	40	
varmbadhuset	4,000	—	1,000	—			3,000	—	
saluhallen	9,000	—	8,273	96			726	04	
Tolagsersättningen	30,000	—	44,520	12	14,520	12			
Uttaxering för fattigvårdsstyrelsen	108,032	—	—	—					
brandstyrelsen	28,910	—	—	—					

Utgifter.	Enligt stat.		Värkliga.		Utgifter		
					öfver	under	
					stat.		
Annuiteter å fonderade lån:							
Amorteringar	66,872	50	66,872	50			
Räntor	177,557	31	176,953	56		603	75
Ränta å fonder	19,736	54	9,373	59		10,362	95
Återbetalning af tillfälliga lån	904,500	—	800,000	—		104,500	—
Ränta af tillfälliga lån	53,770	—	38,617	52		15,152	48
Aflöningar, arvoden och pensioner	70,200	—	69,997	87		202	13
Poliskåren	58,674	25	59,700	15	1,025	90	
Fångars vård och underhåll	150	—	184	05	34	05	
Skrifmaterialier, bokb.-arbeten och annonser	3,000	—	4,411	53	1,411	53	
Tryckningskostnader	2,600	—	4,093	25	1,493	25	
Bränsle och lyse	3,500	—	3,522	81	22	81	
Utskylder	10,590	18	11,177	06	586	88	
Diverse omkostnader	3,446	—	3,444	59		1	41
Renhållning af torg och allm. platser	2,970	—	2,970	—			
Afstjälpningsplatserna	800	—	1,068	—	268	—	
Allmänna trädplanteringen	2,000	—	2,490	—	490	—	
lyshållningen	21,865	—	21,865	—			Motsvaras af hundskatten.
Diverse anslag	11,500	—	11,500	—			
Brandsyner	200	—	213	—	13	—	
Bidrag till sjukkassor	1,000	—	1,075	50	75	50	
Taxeringsnämndens ledamöter	1,000	—	895	—		105	—
Stallet	1,300	—	—	—		1,300	—
Tobaksfrakt	3,800	—	3,608	42		191	58
Kabinettet	600	—	600	—			
Klapphuset	1,060	—	1,060	—			
Olycksfallsersättningar	300	—	72	50		227	50
Ersättning för vatten till vattenkastare, isning	5,700	—	5,700	—			
Nykterhetssakens främjande	4,500	—	3,893	65		606	35
Dispensairverksamheten	3,000	—	3,000	—			
Outtaget anslag till spårvägskomitéen	200	—	—	—		200	—
Gatuarbeten	20,000	—	20,402	27	402	27	
Väg- och brounderhåll	6,850	—	6,850	—			
Byggnaders underhåll	17,483	—	11,432	67		6,050	33
Diverse utgifter	10,000	—	9,575	58		424	42
Strandskoning vid Sundstalandet	9,400	—	6,174	47		3,225	53
Aflopsledning till klapphuset	1,000	—	—	—		1,000	—
Saluhallen	625	—	625	—			
Tillkommer enligt generalförslaget:							
Fattigvårdsstyrelsen	108,032	—	107,632	—		400	—
Brandstyrelsen	28,900	—	28,900	—			
Vattenverket	20,361	87	26,865	91	6,504	04	
Hälsövårdsnämnden	17,200	—	17,200	—			
Trädgårdsstyrelsen	3,980	—	3,980	—			
Flickskolan	1,000	—	1,000	—			

Inkomster.	Enligt stat.		Värkliga.		Inkomster			
					öfver	under		
					stat..			
vattenverket	20,861	87						
hälsovårdsnämnden	17,200	—						
trädgårdsstyrelsen	3,980	—						
flickskolan	1,000	—						
tekn. afton- och sön- dagsskolan	2,500	—	197,024	44				
arbetsförmedl.-anstalten	3,220	—						
magistraten i polisärend.	300	—						
stadsfullm. disposition	11,580	57						
skolornas behof	154,270	44						
kyrkliga behof	22,571	80	178,511	24				
barnavårdsnämnden	1,699	—						
Lån för hamnen	30,180	48	16,242	50		13,937	98	
Utöfver stat:								
Influtna fordringar i bankräkningar .			21,920	80	21,920	80		
Artistskatt			1,850	48	1,850	48		
Expropriationsmedel			2,961	04	2,961	04		
Försåldt virke			6,400	—	6,400	—		
Fröken Anna Venströms donation			18,000	—	18,000	—		
Sma Kronor	1,907,495	94	1,898,621	30	108,936	81	117,811	45

Utgifter.	Enligt stat.		Värkliga.		Utgifter					
					öfver		under			
					stat.					
Tekniska afton- och söndagsskolan	2,500	—	2,500	—						
Arbetsförmedlingsanstalten	3,220	—	3,220	—						
Magistraten för oförutsedda behof i polisärenden	300	—	350	—	50	—				
Stadsfullmäktige för oförutsedda behof	11,530	57	5,356	10			6,174	47		
Skolrådet	154,270	44	154,270	44						
Kyrkorådet	22,571	80	22,571	80						
Barnvårdsnämnden	1,699	—	1,699	—						
Hamnstyrelsen	30,180	48	16,242	50			13,937	98		Motsv. minskad upplåning.
Utöfver stat:										
Byggnader å Klaraborg			21,265	16	21,265	16				
Inköpta fastigheter			2,737	15	2,737	15				
Ändring af telegraflokalen i rådhuset			10,535	99	10,535	99				
Materialier för gatuarbeten			11,890	—	11,890	—				
Stubbytning			4,055	47	4,055	47				
Läroverksbyggnaden			20,000	—	20,000	—				
Saluhallen			3,487	36	3,487	36				
Gasverket			3,405	99	3,405	99				
Förskott			2,410	36	2,410	36				
Inventarier			1,365	12	1,365	12				
Betalda skatter			2,399	65	2,399	65				
Betald skuld till fonden Carl IX:s minnesstod			21,024	72	21,024	72				
Insättning å löpande räkning			20,000	—	20,000	—				
D:o å depositionsräkning			18,000	—	18,000	—				
Kassabehållning den ⁰¹ / ₁₂ 1910			837	04	837	04				
S:ma Kronor	1,907,495	94	1,898,621	30	155,791	24	164,665	88		

Karlstad den 1 april 1911.

G. ENANDER.

Undertecknade af Herrar Stadsfullmäktige utsedde att granska *Karlstads Hamnstyrelses* räkenskaper och förvaltning för år 1910, få härmed afgifva följande

Berättelse:

Tillgångar den 1 Januari 1910:

Kassabehållning	441: 47	
Karlstads hamn	-899,922: 74	
Fastigheter	60,676: 92	
Muddringsmaterialen	65,693: 26	
Kranar	41,009: 23	
Inventarier	18,958: 46	
Materialier	1,721: 60	
Hamnens reparationsfond	72,509: 46	
Fordringar	1,934: 42	
Jernvägsspår å yttre hamnen	269: 50	
	1,163,137: 46	
Afgår: skuld till Karlstads Drätselverk	874,575: 93	288,561: 53

Inkomster:

Hamnuppböörden	68,854: 12	
Arrenden	934: 20	
Hushyror	1,450: —	
Hyror af fasta upplagsplatser	2,441: 06	
» tillfälliga upplagsplatser	145: 15	
» varuskjul	75: —	
« fasta kranar	938: 60	
» rörliga kranar	898: 10	
Kölbahningsavgifter	26: —	75,762: 23
	Kronor 364,323: 76	

Utgifter:

Hamnens underhåll	6,135: 32
Fastigheters underhåll	699: 56
Inventariers underhåll	748: 16
Tyggårdsvikens läns-pumpning	412: 38
Lyshållningen	1,707: 63

Lyftkranars drift	1,232: 81	
Styckegodsuppbörden	196: 09	
Polisbevakning i hamnen	720: —	
Isbråkningskostnader	558: 75	
Skyddsanordningar mot öfersvämning	1,205: 15	
Administration	18,037: 87	
Gratifikation	180: —	
Räntor	35,142: 74	
Stadskassan 20 % å hamnuppbörden	13,853: 15	
» 5 » å hyra af upplagsplatser	122: 05	
Diverse utgifter	324: 78	
Oförutsedda utgifter	585: 85	
Afskrifning å muddringsmateriälen	4,890: 57	
» å inventarier	535: 95	87,288: 81

Tillgångar den 31 december 1910:

Kassabehållning	135: 78	
Karlstads hamn	904,985: 22	
Fastigheter	60,676: 92	
Muddringsmateriel	60,802: 69	
Lyftkranar	41,009: 23	
Inventarier	18,472: 29	
Materialier	538: —	
Hamnens reparationsfond ..	72,509: 46	
Fordringar	1,661: 07	
	<u>1,160,790: 66</u>	
Afgår: skuld till Karlstads Drätselverk, ...	883,755: 71	277,034: 95
		<u>Kronor 364,323: 76</u>

Den jämförande tablån öfver förhållandet mellan beräknade och verkliga inkomster och utgifter har befunnits riktig.

Rörande förvaltningen i öfrigt få vi hänvisa till denna tablå åtföljande berättelse.

Som anledning till anmärkning ej föreligger och räkenskaperna äro väl förda och fullständigt verifierade, få revisorerna hemställa att ansvarsfrihet beviljas Hamnstyrelsen för den tid, revisionen omfattar. Karlstad den 19 Maj 1911.

JOS. LÖFBERG.

J. MÆCHEL

C. G. OLSSON.

Till Drätselkammaren i Karlstad.

Jämlikt § 2 mom. 8 av för Hamnstyrelsen gällande reglemente avgives härmed föreskriven

Förvaltningsberättelse för år 1910.

Sjöfarten började den 10 april ^{1/5} — siffror inom parentes angiva motsvarande för föregående år) och upphörde den 19 december (^{22/12}).

Hamnen besöktes av 2,328 (1,796) fartyg, därav 1,182 (957) ångfartyg, 324 (151) segelfartyg, 52 (53) motorfartyg och 774 (635) pråmar. Utav hela antalet ankommo 53 (58) från och avgingo 230 (193) till utrikes orter. Sammanlagda in- och utgående tontalet utgjorde:

för ångare	271,325	(224,611)
» seglare	26,809	(14,228)
» motorfartyg	3,549	(6,668)
» pråmar	95,411	(78,490)

Summa 397,094 (323,997)

Bland *importerade* varor voro följande huvudartiklar: järn 2,332 (2,964) ton, kol och koks 611,739 (629,921) hl., svavelkis 6,908 (2,566) ton, oljor 1,093 (1,229) ton, socker 1,345 (1,441) ton, spanmål, omalen 1,128 (774) ton, mjöl 5,198 (4,630) ton, tobak 428 (629) ton, foderämne 2,544 (2744) ton, sand 6.641 (3,696) ton, glaubersalt 715 (579) ton, kalksten 4,474 (1,844) ton, svavel 477 (358) ton, tegel 11,266 (531) ton, cement 5,747 (2,736) ton, salt 768 (533) ton, kaffe 333 (803) ton, gödning 839 (921) ton, fisk, beredd 213 (236) ton, gryn, ej av spanmål 231 (213) ton.

Bland *exporterade* varor voro följande huvudartiklar: järn 6,565 (6,614) ton, kisbränder 5,264 (3,361) ton, papper 5,327 (1,728) ton, trämassa 23,442 (17,304) ton, rundvirke 93,504 (88,066) kbm. och sågade trävaror 95,609 (65,820) kbm.

Påförda hamnavgifter hava utgjort:

för fartyg	kr. 16,077: 39	(12,851: 83)
» importerade varor	» 29,602: 63	(26,341: 14)
» exporterade varor	» 23,174: 10	(17,515: 50)

Summa kr. 68,854: 12 (56,708: 47)

Rörande utfallet av verkställda nybyggnads- och reparationsföretag, så framgår detta av efterföljande summariska utredning över

Hamnens inkomster och utgifter

(kassa)

för år 1910

jämförda med de i staten för samma år beräknade.

Inkomster	Beräknade enligt stat.	Värkliga.	Inkomster	
			över	under
			stat.	
Kassabehållning 1 Januari		441 47	441 47	
Fordringar fr. föreg. år	500 —	1,661 46	1,161 46	
Hamnuppboriden	55,000 —	67,604 31	12,604 31	
Arrenden	1,084 20	934 20		150 —
Hushyror	1,550 —	1,450 —		100 —
Varuskjulshyror	100 —	75 —		25 —
Upplagsplatshyror, fasta	2,000 —	2,463 86	463 86	
D:o tillfälliga	200 —	145 15		54 85
Fasta kranar	1,500 —	938 60	336 70	
Rörliga kranar		898 10		
Drätselverkets andel i kostnaden för Tyg- gårdsvikens länshållning	200 —	200 —		60 —
Båthamnsavgifter	60 —			
Kölhalning	15 —	26 —	11 —	
Försålda materialier		90 —	90 —	
Brist enligt fastställd stat	30,180 48	16,219 81		13,960 67
S:ma kronor	92,389 68	93,147 96	15,108 80	14,350 52

Utgifter	Enligt stat.	Värkliga.	Utgifter	
			över	under
			stat.	
Räntor.....	6,387 61	4,686 —		1,701 61
Annuitet varav				
a) ränta.....	30,456 74	30,456 74		
b) amortering.....	7,040 03	7,040 03		
Stadsandelen.....	11,000 —	13,853 15	2,853 15	
Fastigheters underhåll.....	1,050 —	699 56		310 44
Inventariers underhåll:				
a) Muddringsmaterial.....	650 —	579 74		70 26
b) Kranar.....	100 —	80 60		19 40
c) Fyror och lysapparater.....	150 —	42 15		107 85
d) Andra inventarier..	150 —	45 67		104 33
Hamnens underhåll:				
a) Kajer, doceringar, bryggor, pållare	400 —	454 64	54 64	
b) Torg, vägar, vägövergångar.....	600 —	591 06		8 94
c) Kanalbron och slussen.....	600 —	975 89	375 89	
e) Pålarmar och dammar.....	800 —	718 45		81 55
f) Duc d'alber och sjömärken . . .	175 —	166 04		8 96
g) Godsunderlag.....	100 —	62 54		37 46
h) Annat hamnens underhåll.....	450 —	402 93		47 07
Nya inventarier.....	300 —	49 38		250 62
Tyggårdsvikens länshållning.....	700 —	612 38		87 62
Platshyra för baracken.....	22 80	22 80		
Drätselkammarens andel i platshyror ..	100 —	122 05	22 05	
Gratifikation.....	225 —	180 —		45 —
Hamnbelysningen.....	1,800 —	1,506 75		293 25
Fyrbelysningen.....	350 —	200 88		149 12
Löner.....	15,720 —	15,543 64		176 36
Kontorsomkostnader.....	1,500 —	1,298 72		201 28
Skatter och brandförsäkringar.....	1,120 —	1,095 51		24 49
Lyftkranars drift.....	1,400 —	1,232 81		167 19
Polisbevakning.....	720 —	720 —		
Omkostnader för styckegodsuppbörden .	450 —	196 09		253 91
Järnvägsspår till magasin stomterna på				
yttre hamn.....	3,797 50	4,063 77	266 27	
Telefon till hamnförmanen.....	150 —	69 50		80 50
Fyllning på yttre hamnplan.....	625 —	619 71		5 29

Utgifter.	Enligt stat.	Värkliga.	Utgifter	
			över	under
			stat.	
Förstärkning av kajen vid Tingvallabryggan	1,800 —	1,794 55		5 45
Diverse utgifter	500 —	324 72		175 22
Oförutsedda utgifter	1,000 —	585 85		414 15
Statens slutsumma	92,389 68			
Extra anslag till:				
Elektrisk belysning i hamnkaptensbostället		148 30	148 30	
Skyddsanordningar mot översvämningar		1,170 77	1,170 77	
Isbräkningskostnad		558 75	558 75	
Kassabehållning 31 December		135 78	135 78	
Summa kronor	92,389 68	93,147 96	5,585 60	4,827 32

Det tilländagångna seglationsåret har varit det hittills mest gynsamma med en total inkomst av nära 77,000 kronor, varav hamnavgifter i runt tal kr. 67,600. I följd härav blev ock den i staten till kr. 30,180:48 beräknade skuldökningen till Drätselverket i verkligheten endast kr. 16,219:81. Härtill har även bidragit, att å de flesta å staten förekommande utgiftsposterna hava uppstått besparingar med tillhopa kr. 4,827:32.

Frånsett den i följd av den större hamnuppborren ökade stadsandelen (13,853:15 mot beräknade kr. 11,000) hava en del anslagsposter överskridits med tillsammans i runt tal kr. 2,700. Utav dessa utgöra de kostnader, Styrelsen haft för en del, på grund av det under försommaren rådande, osedvanligt höga vattenståndet, erforderliga anordningar, största posten med 1,170 kr. 77 öre. Vidare har Styrelsen i likhet med föregående år föranstaltat om isbräkning, för att i det längsta hålla sjöfarten öppen, vilket dragit en kostnad av 558 kr. 75 öre, som bestritts med den härigenom uppkomna högre hamnuppborren.

Anslaget till kanalbron har överskridits med 375 kr. 80 öre, beroende därpå att hela brons körbanan omlagts med bokplank, medan i staten äskats anslag till endast halva körbanan, enär med återstoden ansågs kunna anstå till följande år, vilket emellertid på grund av för stark slitning icke lät sig göra. Anslaget för jernvägsspåret till magasin stomterna på yttre hamnen har överskridits med 266 kr. 27 öre, beroende huvudsakligast på oförutsett schaktningsarbete. Övriga smärre poster torde ej påkalla särskild förklaring.

Vid årets slut ägde hamnen en del fordringar hos dels konkursmassor och dels av tillfälliga, icke anträffbara trafikanter, vilka fordringar Styrelsen vill föreslå till avskrivning, enär utsikt att något härav skall inflyta ej finnes. Dessa äro:

Sundholmens Nya Aktiebolags konkursmassa	kr. 233: 48
Olof Olssons	» 13: 06
Axel Svenssons Eftr.	» 4: 31
Viktor Nilssons	» 0: 06
Karl Larsson	» 0: 36
C. Celldén	» 0: 06
C. J. Niklasson	» 0: 15
J. Elofsson	» 0: 10
Emil Jonsson	» 0: 19
Sofia Södergren	» 0: 10
Edvard Karlsson	» 0: 09

Summa 251: 96

Rörande hamnens ställning, så hänvisas till härvid fogade affärstablå, omfattande de tio sistförflutna åren. Utav densamma framgår bland annat, att 1910 års kapitalförlust uppgick till kr. 11,536: 58 mot 22,117 kr. 77 öre föregående år, samt att tillgångar utöver skulder utgjorde kr. 277,034: 95.

Karlstad den 17 februari 1911.

På Hamnstyrelsens vägnar:

C. F. BERG.

Ivar Olsson.

Undertecknade af Herrar Stadsfullmäktige utsedde att granska *Karlstads Gasverks* räkenskaper och förvaltning för år 1910 få härmed afgifva följande

Berättelse:

Tillgångar den 1 januari 1910.

Byggnader.....	163,132: 88
Driftapparater.....	51,991: 62
Rörnätet.....	124,166: 02
Servisledningar.....	5,292: 45
Inventarier.....	6,991: 11
Materialier.....	13,190: 18
Gasmätare.....	31,220: 10
Gaslyktor.....	24,461: 64
Gaskol.....	17,996: 33
Fyrkol.....	350: 23
Koks.....	579: 60
Stenkolstjära.....	857: —
Fordringar.....	30,528: 24
	<hr/>
	470,757: 40

Afgå skulder till Karlstads Drätselkammare	254,253: 14	
till enskilda.....	<u>1,111: 64</u>	<u>255,364: 78</u>
		215,292: 62

Inkomster.

Enskilda arbeten.....	1,548: 16
Enskilda gaskonsumenter.....	40,734: 79
Allmänna belysningen.....	4,930: 87
Mätarhyror.....	2,997: 25
Af Drätselkammaren förskjutna medel.....	1,581: 48
	<hr/>
	51,792: 55

Kronor 267,185: 17

Utgifter.

Byggnaders underhåll.....	434: 62
Driftapparaters underhåll.....	878: 21
Rörnätets d:o.....	1,095: 30
Retortugnars d:o.....	1,843: 76
Inventariers d:o.....	833: 70
Gasmätares d:o.....	378: 17
Gasmätare.....	936: 60

Inventarier	1,203: 47	
Materialier	223: —	
Olycksfallsförsäkringar	11: 90	
Räntor	13,608: 89	
Afskrifning å fordringar	746: 98	
Aflöningar	13,975: 30	
Aflöning och uppsättning af mätare	1,135: 25	
Tillsyn och reparationer	681: 16	
Skatter och brandpremier	2,389: 03	
Diverse utgifter	1,987: 33	
Tjära och oljor	404: 90	
Renhållning	545: 75	
Kontorskostnader	1,332: 59	
		44,645: 91

Tillgångar den 31 December 1910.

Byggnader	163,539: 79	
Driftapparater	59,031: 05	
Rörnätet	127,955: 83	
Inventarier	6,373: 95	
Servisledning	6,007: 35	
Tjära	925: 50	
Koks	2,006: 55	
Gaskol	18,651: 60	
Fyrkol	186: 85	
Gasmätare	32,557: 64	
Materialier	12,186: 17	
Gatlyktor	25,081: 31	
Fordringar	24,766: 23	
	479,269: 82	
Afgå skulder till Karlstads Drätselkammare 256,077: 65		
till enskilda	652: 91	256,730: 56
		222,539: 26

Kronor 267,185: 17

Den jämförande tablå öfver förhållandet mellan beräknade och verkliga inkomster och utgifter har befunnits riktig.

Räkenskaperna äro väl förda och fullkomligt verifierade och då anledning till anmärkning ej förekommit få revisorerna hemställa att ansvarsfrihet beviljas Gasverksstyrelsen för den tid revisionen omfattar.

Karlstad den 19 Maj 1911.

JOS. LÖFBERG.

J. MÆCHEL.

C. G. OLSSON.

Gasverkets inkomster och utgifter

för år 1910

(jämförda med staten för samma år).

Fol.	Inkomster	Enligt stat	Verkliga	Inkomster				
				öfver	under			
				stat				
224	Vid 1909 års slut utestående fordringar	3,500	2,390	42				
	Allmänna gatubelysningen	21 865	21,865	—				1,109 58
	December månads gasförbrukningsavgifter . . . 13,000:—							
140	Hambelysningen	1,250:—						
	Förbrukning Januari—November	51,000:—						
	Gasmätarehyror	2,600:—						
166	Koks	67,850	64,312	38				3,537 62
168	Tjära	17,000	13,399	60				3,600 40
186	Enskilda arbeten	1,500	1,517	70			17 70	
		500	4,345	54			3,845 54	
	Statens slutsumma	112,215						
176	Rabatt å vattenavgifter		96	52		96	52	
180	Försålda putsmedel		0	60		0	60	
206	» materialier		6	32		6	32	
	<i>Extra anslag till:</i>							
	Ny gasugn	6,000:—						
	Hägalöningen	550:—						
	Nya gatulyktor	840:—						
		7,390	3,405	99				3,984 01
Summa		119,605	111,340	07	3,966	68	12,231	61

Fol.	Utgifter	Enligt stat	Verkliga	Utgifter					
				öfver	under				
				stat					
229	Räntor och amorteringar	14,101	15	13,608	89			492	26
143	Inventarier	300	—	586	31	286	31		
145	Servisledning	700	—	407	30			292	70
147	Vikenledningen	1,000	—	1,056	11	56	11		
149	Diverse utgifter	2,000	—	1,900	27			99	73
151	Aflöningar	4,900	—	4,900	—				
153	Afläsning och uppsättning af mätare	1,000	—	1,135	25	135	25		
155	Tillsyn och reparationer	600	—	681	16	81	16		
157	Skatter och brandförsäkringar	3,200	—	2,389	03			810	97
159	Kontorsomkostnader	900	—	1,332	59	432	59		
161	Gasmästare, eldare och maskinister	8,930	—	9,075	30	145	30		
163	Extra eldning och maskinskötsel	600	—	593	30			6	70
165	Koks	1,795	—	2,111	48	316	48		
167	Tjära		—	762	35	762	35		
169	Gaskol	35,700	—	32,648	80			3,051	20
171	Fyrkol	480	—	47	—			433	—
173	Myrmalm	370	—	355	18			14	82
175	Vattenafgifter	1,100	—	1,339	92	239	92		
177	Gasens rening	2,500	—	1,896	60			603	40
179	Olja och putsmedel	300	—	301	50	1	50		
181	Renhållning	500	—	545	75	45	75		
183	Lykttändare	8,602	50	8,572	50			30	—
185	Fotogen och sprit	1,775	—	1,522	52			252	48
187	Belysningsmateriel	1,100	—	579	64			520	36
189	Byggnaders underhåll	300	—	404	62	104	62		
191	Driftapparaters underhåll	500	—	878	21	378	21		
193	Rörrätets »	1,500	—	492	74			1,007	26
195	} Retortugnars »	4,000	—	450	08				
285				1,393	68				
197	Gatulyktors »	500	—	755	62	255	62		
199	Inventariers »	800	—	833	70	33	70		
201	Gasmätares »	600	—	378	17			221	83
203	Gasmätare	2,000	—	2,274	14	274	14		
205	Materialier	700	—	4,176	16	3,476	16		
209	Zugometrar	200	—	163	04			36	96
221	Olycksfallsersättningar	100	—	11	90			88	10
213	Exhausterns drift	1,000	—	801	02			198	98
215	Byggnad för tjärfat	400	—	406	91	6	91		
	Beräknadt öfverskott	7,161	35					7,161	35
	Statens slutsumma	112,215	—						
185	Enskilda arbeten		—	1,472	47	1,472	47		
137	» gasförbrukningen		—	20	—	20	—		
139	» gaskonsumenter		—	1,093	50	1,093	50		
261	A. J. Brattström		—	2	—	2	—		
	Extra anslag till:								
211	Ny gasugn	6,000	—	6,226	39	226	39		
217	Hagaledningen	550	—	367	30			182	70
219	Nya gatulyktor	840	—	389	67			450	33
	Summa	119,605	—	111,340	07	9,846	44	18,111	37

Undertecknade af Herrar Stadsfullmäktige utsedde att granska *Karlstads Vattenverks* räkenskaper och förvaltning för år 1910 få härmed afgifva följande

Berättelse:

Tillgångar den 1 Januari 1910.

Byggnader	138,148: 49
Driftapparater	230,833: 63
Vattenledningen	342,723: 16
Aflopsledningen	331,798: —
Servisledningar	24,590: 81
Inventarier	9,769: 91
Materialier	5,452: 10
Fyrkol	360: —
Vikenledningen	35,612: 25
Hagaborgsledningen	16,769: 26
Fordringar	11,040: 67
	<hr/>
	1,147,098: 28

Afgå skulder till

Karlstads Drätselverk	893,509: 94	
Enskilde	22: 65	
	<hr/>	
	893,532: 59	253,565: 69

Inkomster.

Uttaxerade medel	20,361: 87	
Vattenförbrukning	56,462: 83	
Enskilda arbeten	294: 75	
Af Drätselkammaren förskjutne amorteringar å lån ..	9,839: 13	86,958: 58
	<hr/>	

Kronor 340,524: 27

Utgifter:

Vattenledningens underhåll	1,427: 99
Filtrens »	1,302: 71
Bassängers »	283: 82
Schaktets »	98: 91
Driftapparaters »	516: 81
Vattenkastares »	701: 62
Aflopsledningars »	810: 68
Byggnaders »	499: 53
Inventariers »	308: 87
Filterbäddarne	1,088: 81
Inventarier	927: 82

Tillsyn o. reparationer	240: —	
Elektriskt ljus och kraft	11,811: 98	
Bränsle	295: 29	
Skyddsarbeten mot öfversvämming	1,229: 63	
Servis till ntställningsområdet	83: 12	
Skatter och brandförsäkringar	952: 51	
Maskinskötsel	720: —	
Olja, lyse och putsmedel	1,338: 30	
Vattenundersökningar	550: 96	
Vuterväghållning	44: 60	
Aflöningar	6,980: —	
Kontorsomkostnader	475: 63	
Olycksfallsförsäkringar	102: 20	
Gratifikation	600: —	
Afskrifven fordran	19: 83	
Räntor och amorteringar	40,130: 30	
Diverse utgifter	1,644: 60	75,186: 52

Tillgångar den 31 December 1910.

Byggnader	138,361: 82	
Driftapparater	230,833: 63	
Vattenledningen	379,109: 48	
Aflopsledningar	351,415: 05	
Servisledningar	25,995: 51	
Fyrkol	344: —	
Inventarier	9,220: 94	
Materialier	5,058: 61	
Vattenverkets utvidgning, påbörjadt arbete	5,634: 33	
Fordringar	9,561: 88	
	1,155,535: 25	
Afgå skulder till Karlstads Drätselverk ..	890,174: 85	
Enskilde	22: 65	890,197: 50
		265,337: 75
		Kronor 340,524: 27

Den för jämförelse mellan beräknade och verkliga inkomster och utgifter upprättade tablån har granskats och befunnits riktig.

Som anledning till anmärkning ej föreligger och räkenskaperna äro väl förda och fullständigt verifierade, få revisorerna hemställa:
att ansvarsfrihet beviljas Vattenverkets styrelse för den tid revisionen omfattar.
Karlstad den 19 Maj 1911.

JOS. LÖFBERG.

J. MÆCHEL.

C. G. OLSSON.

Vattenverkets inkomster och utgifter

för år 1910.

(jämförda med staten för samma år).

Fol.	Inkomster.	Enligt stat	Verkliga	Inkomster	
				öfver	under
				stat	
	Utestående fordringar	500	52 17		447 83
	Vattenförbrukn. under 4 kv. enl. mätare 2,700:—				
	Vattenförbrukn. med afdrag af 4 kv. enl. mätare . 44,200:—				
	16 vattenkastare 4,200:—				
	Rensning af gatubrunnar 500:—				
116	Underhåll af brandposter 1,000:—				
	Klapphuspumpens drift 760:—				
	Tegelmurningar 700:—				
	Lasarettets öfverförbrukning 1,700:—	55,760	58,032 15	2,272 15	
192	Enskilda arbeten	500	880 15	380 15	
208	Elektricitetverket återbetalt förskjutne		21 10	21 10	
194	Tollhusledningen		153 22	153 22	
	Beräknad brist (uttaxerade medel)	20,361 87	20,361 87		
	Statens slutsumma	77,121 87			
	Extra anslag till:				
	Tollhusledningen	2,800	403 26		2,396 74
	Skyddsarbeten mot öfversvämning 2,000:—				
	Servis till utställningen 100:—				
	Ledn. i Hagagatan 1,200:—				
	Utvidgningar 200,000 kr., däraf för 1910 20,000:—	23,300	6,504 04		16,795 96
	Summa	103,221 87	86,407 96	2,826 62	19,640 53

Fol.	Utgifter.	Enligt stat	Verkliga	Utgifter	
				öfver	under
				stat	
212	Räntor och amorteringar	41,606 87	40,130 30		1,476 57
121	Servisledningar	500 —	1,316 11	816 11	
203	Anna Belfrage	75 —	75 —		
125	Vikenledningen	1,450 —	—		1,450 —
127	Filterbäddarne	1,000 —	1,088 81	88 81	
129	Aflöningar	2,300 —	2,300 —		
131	Tillsyn och reparationer	600 —	240 —		360 —
133	Skatter och brandförsäkringar	950 —	952 51	2 51	
135	Kontorsomkostnader	650 —	475 63		174 37
137	Förman och maskinister	4,680 —	4,680 —		
139	Strömafgifter	8,800 —	8 800 —		
141	Bränsle	430 —	248 68		181 32
143	Olja och lyse	500 —	717 44	217 44	
145	Fyrkol	960 —	790 61		169 39
147	Filtrens underhåll	1,200 —	1,302 71	102 71	
149	Bassingers m. m. underhåll	350 —	283 82		66 18
151	Vattenundersökningar	600 —	550 96		49 04
153	Vinterväghållning	50 —	44 60		5 40
155	Maskinskötsel	720 —	720 —		
157	Elektrisk kraft	2,100 —	3,011 98	911 98	
159	Putsmedel och lyse	200 —	269 11	69 11	
161	Schaktets underhåll	100 —	98 91		1 09
163	Byggnaders »	500 —	499 53		0 47
165	Driftapparaters underhåll	200 —	516 81	316 81	
167	Vattenledningens »	1,300 —	1,112 25		187 75
169	Vattenkastares »	600 —	701 62	101 62	
171	Aflopsledningens »	1,200 —	764 28		435 72
173	Inventariers »	600 —	308 87		291 13
175	Inventarier	300 —	389 75	89 75	
177	Materialier	500 —	621 03	121 03	
179	Olycksfallsersättning	100 —	102 20	2 20	
181	Diverse utgifter	2,000 —	1,775 64		224 36
	Statens slutsumma	77,121 87			
107	Byggnader		70 54	70 54	
115	Vattenkonsumenter		389 87	389 87	
191	Enskilda arbeten		592 16	592 16	
207	Elektricitetsverket förskjutne		21 10	21 10	
	Extra anslag till:				
193	Tullhusledningen	2,800 —	2,956 48	156 48	
187	Skyddsarbeten mot öfversvämning	2,000 —	1,229 63		770 37
189	Servis till utställningen	100 —	83 12		16 88
195	Ledning i Hagagatan	1,200 —	1,078 32		121 68
197	Utvidgningar 200,000 kr., däraf för 1910	20,000 —	5,097 58		14,902 42
	Summa	103,221 87	86,407 96	4,070 23	20,884 14

Undertecknade af Herrar Stadsfullmäktige utsedde att granska *Karlstads Elektricitetsverks* räkenskaper och förvaltning för år 1910 få härmed afgifva följande

Berättelse:

Tillgångar den 1 Januari 1910.

Byggnader	91,485: 69		
Driftapparater	73,186: 50		
Kabelnätet	143,835: 15		
Servisledningen	13,106: 58		
Inventarier	5,053: 75		
Materialier	4,536: 24		
Mätare	32,440: 57		
Hagaborgsledningen	9,062: 13		
Utvidgningsarbeten	23,217: 91		
Fordringar	27,077 67		
	<u>423,002: 19</u>		
Afgår: Skuld till enskilda	1,539: 75		
» till Karlstads Drätselverk	381,122: 66	382,662: 41	40,339: 78

Inkomster:

Strömkonsumenter	112,124: 14		
Hagaborgs belysning	1,163: 12		
Enskilda arbeten	526: 66		
Mätarehyror	3,139: 46		
Förskott af Drätselverket till amort.	2,892: 53	119,845: 91	
		<u>Kronor 160,185: 69</u>	

Utgifter:

Verkets drift	67,000: 13		
Byggnaders underhåll	406: 90		
Driftapparaters underhåll	1,690: 76		
Kabelnätets d:o	771: 58		
Inventariers d:o	166: 29		
Mätares d:o	489: 99		
Afskrifning å inventarier	329: 71		
Räntor och amorteringar	20,496: —		
Diverse utgifter	1,455: 15	92,806: 51	

Tillgångar den 31 December 1910:

Byggnader		91,485: 69	
Driftapparater		73,480: 50	
Kabelnätet		187,361: 14	
Inventarier		5,565: 01	
Mätare		37,797: 49	
Servisledningen		15,037: 31	
Materialier		3,644: 83	
Fordringar		28,534: 73	
		<u>Kr. 442,906: 70</u>	
Afgår: Skuld till enskilde	1,488: 41		
d:o till Drätselvärdet	<u>374,039: 11</u>	<u>375,527: 52</u>	<u>67,379: 18</u>
			Kronor 160,185: 69

Den jämförande tablan över förhållandet mellan beräknade och verkliga inkomster och utgifter har befunnits riktig.

Räkenskaperna äro väl förda och försedda med fullständiga verifikationer och då aaledning till anmärkning icke förekommit få revisorerna hemställa att ansvarsfrihet måtte beviljas Elektricitetsverkets styrelse för den tid revisionen omfattar.

Karlstad den 19 Maj 1911.

JOS. LÖFBERG.

J. MÆCHEL.

C. G. OLSSON.

Elektricitetsverkets inkomster och utgifter

för 1910

(jmförda med staten för samma år).

Fol.	Utgifter	Enligt stat	Verkliga	Utgifter	
				öfver	under
				stat	
218	Räntor och amorteringar	20,796 45	20,496 —		300 45
143	Aflöningar	4,850 —	4,824 98		25 02
145	Skatter och brandförsäkringar	1,050 —	1,911 26	861 26	
147	Kontorsomkostnader	650 —	855 97	205 97	
149	Maskinister och mont.	7,740 —	7,353 55		386 45
151	Olja och putsmedel	100 —	76 68		23 32
153	Batteriets underhåll	225 —	408 36	183 36	
155	Bränsle	500 —	187 —		313 —
157	Renhållning	100 —	96 99		3 01
159	Dejefors Kraftbolag	51,953 13	51,187 50		765 63
161	Byggnaders underhåll	200 —	406 90	206 90	
163	Driftapparaters »	1,000 —	1,690 76	690 76	
165	Kabelnätets »	500 —	534 73	34 73	
167	Inventariers »	100 —	166 29	66 29	
169	Mätares »	200 —	489 99	289 99	
171	Inventarier	500 —	846 20	346 20	
173	Mätare	5,000 —	5,356 92	356 92	
175	Olycksfallsersättningar	100 —			100 —
177	Servisledning	1,500 —	1,699 92	199 92	
179	Utvidgningar	5,000 —	5,687 40	687 40	
181	Diverse utgifter	1,000 —	1,407 12	407 12	
	Beräknadt öfverskott	12,360 42	4,191 02		8,169 40
	Statens slutsumma	115,425 —			
131	Driftapparater		294 —	294 —	
135	Enskilda arbeten		822 83	822 83	
137	Strömförbrukningen		11 25	11 25	
185	Hagaborgs belysning		1,688 64	1,688 64	
187	Materialier		767 57	767 57	
189	Utvidgningar		85 50	85 50	
191	Strömkonsumenter		1,291 50	1,291 50	
193	Vesterstrandledningen		1,620 96	1,620 96	
	J. Thalén		10 —	10 —	
	S. Gullström		20 —	20 —	
199	Karlstads Hamn		12 80	12 80	
209	Vattenverket		23 45	23 45	
	<i>Extra anslag till:</i>				
	Vesterstrandsledn. m. m.	4,000 —			4,000 —
	Summa	119,425 —	116,524 04	11,185 32	14,086 28

Undertecknade, af Herrar Stadsfullmäktige utsedde, att granska *Karlstads Fattigvårdsstyrelses* räkenskaper och förvaltning för år 1910, få härmed afgifva följande

Berättelse:

Tillgångar den 1 Januari 1910.

Fastigheter: Klaraborg	90,595: 60	
Nybyggnaden	263,118: 64	
Sundbergska fondens bygg-		
nader	42,500: —	396,214: 24
Inventarier och lager		20,700: 92
Obligationer		17,091: 88
I banker innestående		29,260: 89
Mot revers utlånta		11,000: —
Fordran af främmande kommuner		4,834: 93
Kassabehållning		1,501: 16
		<hr/> 480,604: 02

Skulder.

Fonder enligt specifikation	97,747: 67	
Karlstads Drätselverk	278,734: 84	
Enskilde	517: 52	377,000: 03
Tillgångar utöfver skulder		103,603: 99

Inkomster.

Uttaxering	108,032: —	
Af Drätselkammaren till nybyggnad	300,000: —	
Hjonens arbeten	3,959: 63	
Anslag af statsverket	1,137: 75	
Ersättning af kommuner och enskilde	6,568: 94	
Försålda inventarier	228: 25	
Ränta å Wibeliska fonden	83: 33	
Ränta å Zanderska fonden	75: —	420,084: 90
		<hr/> Kronor 523,688: 89

Utgifter.

Aflöningar	11,706: 45
Pensioner	400: —
Ordinarie understöd	25,029: 50
Tillfälliga understöd ..	6,720: 37

Barnuppfostringsbidrag.....	2,040: —	
Bortackorderade barn.....	13,669: 73	
Mathållning.....	26,792: 06	
Beklädnad.....	3,425: 29	
Sjukvård.....	11,115: 59	
Belysning.....	2,238: 86	
Bränsle.....	6,786: 71	
Reparationer.....	1,585: 39	
Till främmande kommuner.....	105: —	
Diverse utgifter.....	5,914: 92	
Inventariers underhåll.....	300: —	
Afskrifning å inventarier.....	978: 29	118,808: 16

Tillgångar den 31 December 1910.

Fastigheter: Klaraborg.....	390,595: 60	
Sundbergiska stiftelsen.....	42,000: —	432,595: 60
Inventarier och lager.....		17,828: 43
Beklädnadsartiklar.....		437: 05
Ved, kol och koks.....		432: 50
Mangelfonderna.....		4,200: —
Kassabehållning.....		324: 61
Innestående i banker.....		17,949: 61
Obligationer.....		16,090: —
Mot revers utlånta.....		11,000: —
Fordran af kommuner och enskilde.....		6,955: 73
Förskotterade fondräntor.....		137: 54
Outtaget anslag.....		812: 92
		<u>508,763: 99</u>

Skulder:

Fonder enligt specifikation.....	100,095: 86	
Karlstads gasverk.....	1,749: 05	
Kommuner och enskilde.....	2,038: 35	103,883: 26
		<u>404,880: 73</u>

Kronor 523,688: 89

Under Fattigvårdsstyrelsens förvaltning stående fonder.

	1 Jan. 1910.	31 Dec. 1910.
Sundbergiska fonden.....	44,203: 06	44,469: 48
Austrinska ».....	721: 09	727: 14
Clarholmska ».....	7,679: 28	7,807: 27
Bergmanska ».....	1,500: —	1,500: —
Gratifikations- ».....	9,754: 27	10,191: 98
Kjellmanska ».....	2,125: —	2,125: —
Lindqvistska ».....	550: —	550: —

Mellqvistska fonden	1,245: 72	1,245: 72
Maria Larsdotters fond.....	2,000: —	2,000: —
Lisa Larsdotters »	3,500: —	3,500: —
Sundströmska fonden	3,000: —	3,000: —
Tinglöfska »	3,386: 42	3,386: 42
Wibeliska »	1,666: 67	1,666: 67
Wetterstenska »	1,200: —	1,200: —
Zanderska »	1,500: —	1,500: —
Nödhjelps- »	1,389: 11	434: 82
Sjöstedtska »	1,500: —	1,500: —
Poignantska »	40: 14	42: 15
Fahlgrenska »	2,900: —	2,900: —
Johanna Olssons fond	80: 85	84: 89
D. V. Göhles »	1,051: 13	1,050: 69
Rennerfeltska fonden	100: —	100: —
Grundströmska »	6,000: —	6,000: —
Lauhrenska »	500: —	500: —
Setterbergska »	17: 50	
Outdelade fondräntor	137: 43	
Ture och Malvina Sandelins fond		2,613: 63
	<u>Kronor 97,747: 67</u>	<u>100,095: 86</u>

Af nödhjulsfonden har användts Kr. 1,000: — till ved åt behöfvande. Utaf fondräntorna ha under året utdelats Kr. 2,199: 46.

Kostnaden för mathållningen Kr. 26,792: 06 fördelas sålunda:

Tjenstepersonalen à 75 öre pr dag	2,419: 50
Å Dispansärafdelningen intagne	2,414: —
Tillfälliga matportioner	5,250: —
Inrättningens hjon 49,344 dagportioner à 33,86 öre	<u>16,708: 56</u>

Kronor 26,792: 06

Från för granskning af 1910 års räkenskaper utsedde sifferrevisorer har till oss ställts följande skrivelse:

»Då det med nu rådande bokföringssystem vid Arbetsinrättningen är omöjligt kontrollera kassabehållningen för hvarje månad, få vi till Edert bedömande framställa förslag om att den af Syslomanen förda kassan ändras därhän, att äfven debetkassa föres, samt att den förefintliga kassabehållningen månatligen angifves, vare sig som inneliggande behållning, eller som till hufvudkassören aflemnad, då därigenom en kontroll kan erhållas.

Karlstad den 29 April 1911.

CARL J. ÅHGREN.

OLOF VIRIDÉN.

Revisorerna anse, att kassaräkningen skulle blifva mera öfverskådlig om anordningar vidtagas i nu angifven riktning, så att kassaräkningen i en bok redovisar både inkomster och utgifter och hemställa att Fattigvårdsstyrelsen må anmodas:

att taga i öfvervägande om ej förändring i kassaräkningen på af sifferrevisorerna föreslaget sätt lämpligen bör vidtagas.

Enligt testamente af den 3 Januari 1893 förordnade f. skolläraren B. T. K. Sandelin att all hans kvarlåtenskap vid hans frånfalle under namn af Ture och Malvina Sandelins understödsfond skulle tillfalla Karlstads stads fattiga att årliga räntan skulle användas dels till bespisande af de å arbetsinrättningen varande hjon på Sandelins och hans systers dödsdag och dels att återstoden skulle utdelas till de mest behöfvande inom samhället efter Fattigvårdsstyrelsens bepröfvande, hvarjente donator till verkställare af detta sitt testamente utsett Fattigvårdsstyrelsen i Karlstad.

Skollärare Sandelin afled den 10 Mars 1909.

Fattigvårdsstyrelsen har den 4 Januari 1910 beslutat, att afkastningen af denna donation skall användas till beredande af sanatorievård åt i staden hemmahörande fattiga tuberkulösa.

Af de testamenterade medlen har till Fattigvårdsstyrelsen öfverlemnats Kr. 9,500: —, hvaraf Kr. 6,886: 37 hittills användts för ofvannämnda ändamål.

Fattigvårdsstyrelsen har emellertid ännu ej erhållit vare sig redovisning öfver Sandelinska kvarlåtenskapen eller kommit i besittning af sjelfva kapitalet, som enligt förljudande lär uppgå till afsevärdt belopp.

Revisorerna ha inhemtat, att boet förvaltas af enskild person, därtill förordnad af Rådhusrätten i Karlstad och att en del af boet består af lotter i Wermlands Enskilda Bank, hvilka ännu ej realiserats.

Då försäljningen af dessa banklotter torde kunna verkställas af Fattigvårdsstyrelsen vid därför lämplig tidpunkt, få vi hemställa

att Fattigvårdsstyrelsen må anmodas tillse, att Ture Sandelins kvarlåtenskap med första till styrelsen redovisas.

Den för jämförelse mellan beräknade och verkliga inkomster och utgifter upprättade tablån har granskats och befunnits riktig.

Inneliggande kassa, som säkerhet för under Styrelsens förvaltning stående fonder, i bankhvalf förvarade värdehandlingar ha inventerats och befunnits i god ordning.

Då i öfrigt anledning till anmärkning ej förekommit och räkenskaperna äro väl förda och fullständigt verifierade, få revisorerna hemställa:

att ansvarsfrihet beviljas Fattigvårdsstyrelsen för den tid revisionen omfattar.
Karlstad den 19 Maj 1911.

JOS. LÖFBERG.

J. MÆCHEL.

C. G. OLSSON.

Jämförelse mellan Karlstads fattigvårds

	I n k o m s t e r			
	I staten be- räknade.	Verkliga.	För högt beräknade.	För lågt beräknade.
Årets anslag genom Drätselkammaren..	108,032	108,032 —		
D:o af kungl. statsverket.....		1,137 75		1,137 75
Inkomst af hjonens arbeten ..	4,500 —	3,959 63	540 37	
Återbekomna uuderstöd		6,570 94		6,570 94
Ränta å Wibeliska fonden.....	79 —	83 33		4 33
D:o å Zanderska fonden	71 —	75 —		4 —
Kronor	112,682 —	119,858 65	540 37	7,717 02
Verkliga inkomsten öfverskridit deu be- räknade med	7,176 65		7,176 65	
Kronor	119,858 65	119,858 65	7,717 02	7,717 02

Inkomster och utgifter för år 1910.

	U t g i f t e r			
	I staten be- räknade.	Värkliga.	Underskridit anslaget.	Öfverskridit anslaget.
Brist från 1909	5,000 —		5,000 —	
Pensioner	400 —	400 —		
Aflöningar	11,382 —	11,706 45		324 45
Ordinarie och tillfälliga understöd	30,000 —	31,749 87		1,749 87
Barnuppfostringsbidrag	1,500 —	2,040 —		540 —
Bortackorderade barn	9,000 —	8,761 10	238 90	
D:o genom barnavårdsnämnden	5,500 —	4,908 63	591 37	
Mathållningen	23,000 —	26,792 06		3,792 06
Beklädnaden	2,000 —	3,425 29		1,425 29
Sjukvården	11,000 —	11,115 59		115 59
Reparationer	1,000 —	1,585 39		585 39
Belysningen	3,000 —	2,238 86	761 14	
Ved, kol och koks	4,000 —	6,786 71		2,786 71
Inköp och underhåll af inventarier	1,900 —	1,052 04	847 96	
Diverse utgifter, vatten, brandstod, ut- skylder, begravningskostnader, telefon- avgifter, tvätt, sänghalm m. m.	4,000 —	5,914 92		1,914 92
Afskrifning å beräknad ersättning af an- nan kommun		105 —		105 —
Kronor	112,682 —	118,581 91	7,439 37	13,339 28
Utgifterna öfverskridit den i staten be- räknade med	5,899 91		5,899 91	
Kronor	118,581 91	118,581 91	13,339 28	

Karlstad i Februari 1911.

A. W. ADDE.

Till Magistraten i Karlstad.

Infordradt yttrande i anledning af stadens revisorers anmärkning om att Ture Sandelins kvarlätenskap ännu icke till Fattigvårdsstyrelsen redovisats för Styrelsen härmed vördsamt afgifva och därvid anföra, att redogörelseräkning numera inkommit från utredaren af dödsboet, Landsfiskalen J. Noréus, hvarjämte Styrelsen anmodat Noréus att till Styrelsen öfverlämna boets värdehandlingar, som enligt Styrelsens beslut komma att snarast möjligt realiseras.

Remisshandlingarna återgå.

Karlstad den 12 Juli 1911.

Å Fattigvårdsstyrelsens vägnar:

FR. NORDVALL.

Gustaf E. Berg.

Undertecknade af Herrar Stadsfullmäktige utsedde att granska *Hälsovårdsnämndens* i Karlstad räkenskaper och förvaltning för år 1910 få härmed afgifva följande

Berättelse:

Tillgångar den 1 Januari 1910:

Kassabehållning	57: 54	
Inventarier	11,145: 92	11,203: 46

Inkomster:

Anslag af staden	17,340: —	
Sjukvårdsavgifter	1,853: —	
Sköterskeavgifter	720: —	
Lån av Skattmästaren	377: —	20,290: —

Kronor 31,493: 46

Utgifter:

Avlöningar	9,820: —	
Renhållningsverket	4,600: —	
Pensioner	740: —	
Mathållning	1,693: —	
Desinfektion	325: 63	
Medicin	120: 08	
Annonser, trycksaker, porto m. m.	498: 69	
Omkostnader för hälsovården	805: 39	
D:o för epidemisjukvården	1,676: 57	20,279: 36

Tillgångar den 31 December 1910:

Inventarier		11,214: 10

Kronor 31,493: 46

Den över förhållandet mellan beräknade och verkliga inkomster och utgifter jämförande tablån har granskats och befunnits riktig. Räkenskaperna äro väl förda och fullständigt verifierade och då grund till anmärkning icke förefunnits, få revisorerna hemställa att ansvarsfrihet beviljas Hälsovårdsnämnden för den tid revisionen omfattar.

Karlstad den 19 Maj 1911.

JOS. LÖFBERG.

J. MÆCHEL.

C. G. OLSSON.

Hälsovårdsnämndens inkomster och utgifter för år 1910

Inkomster.	Enligt stat.	Verkliga inkomster.	Inkomster	
			öfver	under
			stat.	
Kassabehållning den 1/1 1910	50 —	57 54	7 54	
För stadssjuksköterskornas användning	600 —	720 —	120 —	
För vård å sjukhuset	200 —	1,853 —	1,653 —	
För smittreningar	10 —			10 —
Erforderligt anslag	17,200 —	17,200 —		
Afgifter för barnmorskornas pens.		140 —	140 —	
Lån af skattmästaren		377 —	377 —	
Summa Kronor	18,060 —	20,347 54	2,297 54	10 —

jämförda med de i staten för samma år beräknade.

Utgifter.	Enligt stat.	Betaldt.	Utgifter	
			öfver	under
			stat.	
Sekreteraren	500	500		
Stadsveterinären	750	750		
1:e Tillsyningsmannen + arvode för bostadsinspektion	2,250	2,250		
2:e Tillsyningsmannen + arvode för bostadsinspektion	1,800	1,800		
Sköterskan vid epidemisjukhuset	760	760		
Sköterskebiträdet	600	600		
Pension till f. sköterskan Andersson ..	300	300		
» » f. barnmorskan Gunnarsson ..	300	300		
Pensionsavgifter för stadsbarnmorskorna		140	140	
Semesterpengar för d:o	60	60		
Stadsbarnmorskan Adamsson	750	750		
» Olsson	650	650		
Stadssjuksköterskorna	1,600	1,600		
Renhållningsverket	4,600	4,600		
Bidrag till ansk. af ani malvaccin	100	100		
Hysesbidrag för exp.-lokal	250	250		
» » prov. köttbes.-lokal	200	200		
Telefonavgifter	150	164	14	14
Vattenavgifter	37	68	30	75
Brandförsäkringspremier	36	37	1	—
Ved, kol och koks	700	754	54	65
Fotogen, ljus, tvål, tvätt o. skurbjälp ..	100	438	338	67
Medicin och blodserumrör	75	120	45	08
Is och halm	20	18		130
Smittreningar	200	325	125	63
Mjölkprof o. oskadl.-g. af födoämnen ..	65	54		1094
Annonser, tryck o. porton m. m.	350	498	148	69
Reparation o. nyanskaffn.	200	151		4832
Sjukvård och oförutsedda utgifter	656	2,105	1,449	49
Summa Kronor	18,060	20,347	2,348	60

Karlstad den 31 Dec. 1910.

Rätt utdraget betyder

OLLE SANDBERG,
förste tillsyningsman.

Undertecknade, af Herrar Stadsfullmäktige utsedde att granska *Karlstads Brandkärs* räkenskaper och förvaltning under år 1910, få deröfver afgifva följande

Berättelse:

Tillgångar den 1 Januari 1910.

Beklädnadspersedlar	1,050: 50	
Inventarier	44,482: 59	
» ej i bruk	2,753: 34	
Kassabehållning	922: 34	49,208: 77

Inkomster.

Stadens anslag	28,900: —	
Ersättning för fourage till 3 hästar	346: 75	
Försålda kasserade inventarier	351: —	
Tillkomna inventarier och beklädnadspersedlar	2,451: 55	32,049: 30
		Kronor 81,258: 07

Utgifter.

Beklädnadspersedlar	1,109: 25	
Inventarier	1,693: 30	
Aföningar	18,986: 25	
Olycksfallsförsäkring	238: 50	
Sjukvård	113: 53	
Brandtelegrafens underhåll	489: 09	
Eldsvådor och öfningar	588: 50	
Stall	2,575: 84	
Reparationer	617: 32	
Lyse	407: 73	
Bränsle	1,984: 89	
Vatten	126: —	
Brandförsäkring	129: 83	
Telefon	159: 10	
Diverse utgifter	464: 98	29,684: 11
Afskrifningar: Beklädnadspersedlar	685: 75	
Inventarier	3,830: 47	
» ej i bruk	2,511: 04	7,027: 26

Tillgångar den 31 December 1910.

Beklädnadspersedlar	1,474: —	
Inventarier	42,236: 72	
Kassabehållning	835: 98	44,546: 70
		<hr/>
		Kronor 81,258: 07

Den för jämförelse mellan beräknade och verkliga inkomster och utgifter upprättade tablån har granskats och befunnits riktig.

Som anledning till anmärkning ej föreligger och räkenskaperna äro väl förda och fullständigt verifierade, få revisorerna hemställa:

att ansvarsfrihet beviljas Brandstyrelsen för den tid revisionen omfattar.

Karlstad den 19 Maj 1911.

JOS. LÖFBERG.

J. MÆCHEL.

C. G. OLSSON.

Tablå

öfver Brandkårens inkomster och utgifter år 1910.

	Beviljad anslag.	Verkliga utgifter.	Öfverskridit anslaget med	Understigit anslaget med
Beklädnaden.....	1,150 —	1,109 25	—	40 75
Inventarier.....	800 —	1,693 30	893 30	
Aflöningar.....	18,808 50	18,986 25	177 75	
Eldsvådor och öfningar.....	600 —	588 50		11 50
Diverse utgifter..	785 —	464 98		320 02
Belysningen.....	600 —	407 73		192 27
Reparationer.....	200 —	617 32	417 32	
Brandstodspremier.....	145 18	129 83		15 35
Telefonafgifter.....	150 —	159 10	9 10	
Bränsle.....	2,900 —	1,984 89		915 11
Stallet.....	2,400 —	2,229 09		170 91
Olycksfallspremier.....	238 50	238 50		
Sjukvården.....	262 82	113 53		149 29
Vattenförbrukningen.....	160 —	126 —		34 —
Brandtelegrafan.....	600 —	489 09		110 91
Årsanslag + beräkn. behålln. 900 ...	29,800 —	29,337 36	1,497 47	1,960 11
Försålda kass. inventarier.....	351 —			
Ytterligare kassabehålln. fr. 1909.....	22 34			
	30,173 34	29,337 36		*) 835 98

Karlstad den 31 December 1910.

ALBERT NELSON.

*) = kassabehålln. till 1911.

Undertecknade af Herrar Stadsfullmäktige utsedde att granska *Karlstads Trädgårdsstyrelses* förvaltning och räkenskaper för år 1910, få härmed afgifva följande

Berättelse:

Tillgångar den 1 januari 1910.

Kassabehållning	641: 49
Innestående å giro	50: 48
Inventarier	4,098: 25
Fastigheter	54,653: 41
	<u>Kronor 59,443: 63</u>

Skulder:

Till Karlstads Drätselkammare	30,000: —	
Tillgångar öfver skulder		29,443: 63

Inkomster.

Hundskattemedel	2,490: —
Anslag af Drätselkammaren	3,980: —
Platshyra för restaurationspaviljongen	1,000: —
» » vattenkiosken	60: —
Af Hamnstyrelsen för skötsel af planteringar	100: —
Trädgårdsdirektörens andel i skatter o. vattenafgift	127: 12
Arrende i Stadsträdgården	650: —
Giroränta	2: 39
Tillkomna inventarier	334: 52
	<u>8,744: 03</u>
	<u>8,744: 03</u>
	Kronor 38,187: 66

Utgifter.

Skötsel af planteringar	5,646: 65
Fontainen i Stadsträdgården	686: 25
Skatter, brandförsäkringar o. vattenafgifter	554: 70
Underhåll af byggnader	526: 04
Underhåll af inventarier	250: 63
Inköpta inventarier	313: 52
	<u>7,977: 79</u>
Afskrifning å inventarier	191: 52
	<u>8,169: 31</u>

Tillgångar den 31 December 1910.

Kassabehållning	70: 82
Innestående å giro	1,052: 87
Fastigheter	54,653: 41
Inventarier	4,241: 25
	<u>Kronor 60,018: 35</u>

Skulder.

Till Karlstads Drätselkammare	30,000: —	<u>30,018: 35</u>
-------------------------------------	-----------	-------------------

Tillgångar utöfver skulder Kronor 38,187: 66

Den för jämförelse mellan beräknade och verkliga inkomster och utgifter upprättade tablan, har granskats och befunnits riktig.

Kassa och brandförsäkringshandlingar hafva inventerats utan anmärkning. Då anledning till anmärkning ej håller i öfrigt förefunnits och räkenskaperna äro väl förda samt fullständigt verifierade, få vi hemställa att ansvarsfrihet beviljas Trädgårdsstyrelsen för den tid revisionen omfattar.

Karlstad den 19 Maj 1911.

JOS. LÖFBERG.

J. MÆCHEL.

C. G. OLSSON.

Trädgårdsstyrelsens inkomster och utgifter

för år 1910

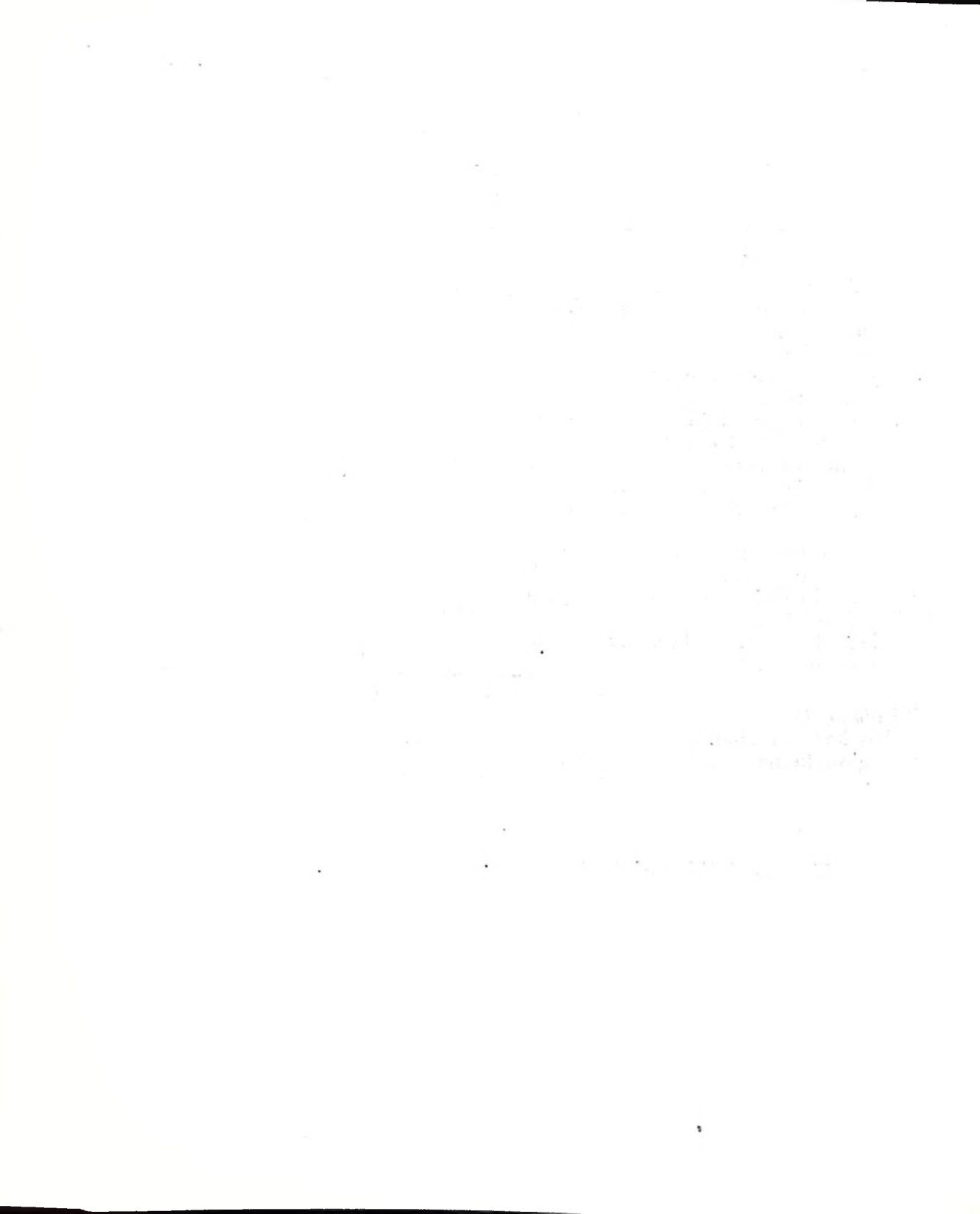
Jemförda med de i staten för samma år beräknade.

Inkomster	Enligt stat.	Värkliga.	Inkomster	
			öfver	under
			stat.	
Behållning från 1909	200 —	691 97	491 97	
Hundskatt	2,000 —	2,490 —	490 —	
Platshyror i Stadsträdgården	1,060 —	1,060 —		
Arrende i d:o	650 —	650 —		
Anslag af Drätselkammaren	3,980 —	3,980 —		
Hamnstyrelsen för skötsel af planteringar Af trädgårdsdirektören för andel i skat- ter och vattenafgifter		100 —	100 —	
		127 12	127 12	
Giroränta		2 39	2 39	
Kronor	7,890 —	9,101 48	1,211 48	

Utgifter.	Enligt stat.	Värkliga.	Utgifter	
			öfver	under
			stat.	
Skötsel af planteringar och parker, om- läggning af gräsplaner	4,875 —	4,926 85		48 15
Nya träd och planteringar vid rektors- bostaden och jernvägsöfvergången vid Östra station	100 —	140 50	40 50	
Inköp och körning af matjord	200 —	83 50		116 50
D:o af grus	250 —	201 30		48 70
D:o af nya fruktträd och nedtagning af träden i Ö:a Torggatan	285 —	394 50	109 50	
Vatten till fontänen i stadsträdgården..	400 —	400 —		
Nytt tak å d:o	500 —	286 25		213 75
Skatter, brandförsäkringar och vatten- avgifter ..	430 —	554 70	124 70	
Reparation och underhåll af byggnader och stängsel	400 —	526 04	126 04	
Inköp af skyddare och galler till träden i stadens alléer	200 —	313 52	113 52	
Målning af soffor, bänkar, växthusfön- ster m. m.	250 —	250 63	— 63	
Kronor	7,890 —	7,977 79	514 89	427 10
<i>Behållning till 1911</i> hos kassaförvaltaren	70: 82			
å giroräkning	1,052: 87	1,123 69		
Kronor	7,890 —	9,101 48		

Karlstad i Februari 1911

A. W. ADDE.

Undertecknade af Herrar Stadsfullmäktige utsedde att granska *Tekniska Afton- och Söndagsskolans* i Karlstad räkenskaper och förvaltning för år 1910 få härmed afgifva följande

Berättelse:

Tillgångar den 1 Jan. 1910:

Kassabehållning.....	110: 90	
Inventarier.....	1,821: 69	
C. A. Fahlgrens donation.....	6,100: —	
Innestående i Karlstads Sparbank.....	1,632: 32	
Sparkasseräkn. med Werm. Ensk. Bank.....	270: 33	9,935: 24

Inkomster:

Tillkommer på grund revisionsanmärkn.	0: 50	
Anslag af staden.....	3,000: —	
d:o af staten.....	2,000: —	
Terminsafgifter.....	412: —	
Stipendier.....	90: —	
Ränta från C. A. Fahlgrens donation.....	251: 88	
d:o d:o Karlstads Sparbank.....	64: 07	
d:o d:o Wermlands Enskilda Bank.....	59: 79	5,878: 24
		Kronor 15,813: 48

Utgifter:

Aflöningar.....	3,338: —	
Hyra.....	1,000: —	
Lyse och vedbrand.....	233: 45	
Städning m. m.....	167: —	
Brandförsäkring.....	15: 01	
Materialier.....	514: 04	
Premier och stipendier.....	242: —	
Inventariers underhåll.....	64: —	
Annonser och trycksaker.....	106: 20	5,679: 70

Tillgångar den 31 Dec. 1910:

Kassabehållning.....	247: 03
Inventarier.....	1,821: 69
C. A. Fahlgrens donation.....	6,100: —

Innest. i Karlstads Sparbank	1,796: 27	
Sparkasseräkning i Werm. Ensk. Bank.....	168: 79	10,133: 78
		<u>10,301: 05</u>
		Kronor 15,813: 48

Ofvannämnda värdehandlingar äro af revisorerna inventerade och befunnits i sin ordning.

Den jämförande tablån öfver förhållandet mellan beräknade och verkliga inkomster och utgifter har befunnits riktig.

Räkenskaperna äro väl förda och fullständigt verifierade och då skäl till anmärkning icke förefunnits, få revisorerna hemställa att ansvarsfrihet beviljas styrelsen för Tekniska afton- och söndagsskolan för den tid revisionen omfattar.

Karlstad den 19 Maj 1911.

JOS. LÖFBERG.

J. MÆCHEL.

C. G. OLSSON.

**Jämförelse mellan beräknade och verkliga inkomster och utgifter
för
Tekniska Afton- och Söndagsskolan i Karlstad
för år 1910.**

Inkomster.	Enligt stat.	Värkliga	Inkomster			
			öfver		under	
			stat.			
Kassabehållning 1 Jan. 1910		110 90	110 90			
Stadsanslag	3,000 —	3,000 —				
Statsanslag	2,000 —	2,000 —				
Terminsafigter	450 —	412 —				38 —
Domkapitlet		90 —	90 —			
Kronor	5,450 —	5,612 90	200 90			38 —

Utgifter	Enligt stat.	Värkliga.	Anslag		
			öfverskridit	besparat.	
Löner	2,995	3,338	343		
Hyra	1,000	1,000			
Bränsle	150	87		63	
Lyse	250	146 45		103 55	
Städning, eldning m. m.	130	167	37		
Brandförsäkring	20	15 01		4 99	
Undervisningsmateriel.	600	514 04		85 96	
Annonser och tryck	105	106 20	1 20		
Inventarier nya		7	7		
D:o och materialers underhåll	200	19		181	
Diverse		38	38		
Premier och stipendier		242	242		
Iusatt å sparkassan		109	109		
Kassabehållning 31 Dec. 1910		247 03	247 03		
	Kronor	5,450	6,035 73	1,024 23	438 50

Karlstad den 31 December 1910.

P. F. YHNELL.

Undertecknade af Herrar Stadsfullmäktige utsedde att granska *Karlstads Högre Elementarläroverk för flickor* räkenskaper och förvaltning under år 1910 få härmed afgifva följande

Berättelse:

Tillgångar den 1 Januari 1910.

Kassabehållning	0: 29	
I förskott betald hyra för 1:a kvartalet 1910	500: —	
Innestående på giro	12: 53	
Inventarier	5,674: 96	6,187: 78

Inkomster.

Statsbidrag	4,800: —	
D:o till lärarinnors aflöning	2,502: 73	
Anslag af staden	5,500: —	
Giroränta	33: 80	33,951: 53
		<u>Kronor 40,139: 31</u>

Utgifter:

Aflöningar, arvoden, pensioner, sjukkasseavgifter	23,759: 47	
Inventarier och böcker	237: 10	
Bränsle, lyse och vatten	1,157: 75	
Hyor	6,500: —	
Diverse och oförutsedda utgifter	1,030: 69	32,685: 01

Tillgångar den 31 December 1910:

Kassabehållning	445: 54	
I förskott betald hyra för 1:a kvartalet 1911	500: —	
Innestående på giro	833: 80	
Inventarier	5,674: 96	7,454: 30
		<u>Kronor 40,139: 31</u>

Den för jämförelse mellan beräknade och verkliga inkomster och utgifter upprättade tablan har granskats och befunnits riktig.

Som anledning till anmärkning ej föreligger och räkenskaperna äro väl förda samt fullständigt verifierade, få revisorerna hemställa att ansvarsfrihet beviljas för den tid revisionen omfattar.

Karlstad den 19 Maj 1911.

JOS. LÖFBERG.

J. MÆCHEL.

C. G. OLSSON.

Jämförelse mellan beräknade och verkliga inkomster och utgifter
för Karlstads högre elementarläroverk för flickor
år 1910.

Inkomster.	Enligt staten.	Värkliga.	Inkomster			
			öfver		under	
			stat.			
Kassabehållning den 1 Januari 1910 ..		— 29	— 29			
Anslag af staten	4,400 —	4,800 —	400 —			
» » staden	5,500 —	5,500 —				
Terminsaogifter	21,100 —	21,115 —	15 —			
Giroränta		12 53	12 53			
Statsanslag till aflöningar		2,502 73	2,502 73			
	Kronor 31,000 —	33,930 55	2,930 55			

Utgifter.	Enligt staten.	Värkliga.	Utgifter	
			öfver	under
			stat.	
Aflöningar.....	22,405 --	23,759 47	1,354	47
Hyror	6,500 --	6,500 --		
Bränsle, lyse och vatten.....	1,125 --	1,157 75	32	75
Diverse omkostnader	606 --	700 54	94	54
Inventarier och böcker.....	200 --	237 10	37	10
Oförutsedda behof	164 --	330 15	166	15
Insättning å giroräkning		800 --	800	--
Kassabehållning den 31 December 1910		445 54	445	54
Kronor	31,000 --	33,930 55	2,930	55

Karlstad den 1 april 1911.

G. ENANDER.

Undertecknade af Herrar Stadsfullmäktige utsedde att granska *Karlstads Arbetsförmedlingsanstalts* räkenskaper och förvaltning för år 1910 få härmed afgifva följande

Berättelse:

Tillgångar den 1 Januari 1910.

Inventarier	380: —	
Skuld till kassaförvaltaren	—: 43	379: 57
Inkomster.		
Bidrag af staden	3,227: 38	
» Kungl. Kommerskollegium	395: 07	
		Kronor 4,002: 02
Utgifter.		
Aföning till föreståndaren	2,400: —	
Skrifbiträde	100: —	
Hyror	300: —	
Städning och eldning	250: —	
Annonser och tryck	334: 91	
Porto och telefon	180: 11	
Skrifmaterialier m. m.	57: 43	3,622: 45

Tillgångar den 31 December 1910.

Inventarier	380: —	
Skuld till kassaförvaltaren	—: 43	379: 57
		Kronor 4,002: 02

Då vid revisionen ingen anmärkning förekommit, hemställes:
att ansvarsfrihet måtte meddelas styrelsen för *Karlstads Arbetsförmedlings-*
anstalt för den tid, revisionen omfattar.

Karlstad den 19 Maj 1911.

JOS. LÖFBERG.

J. MÆCHEL.

C. G. OLSSON.

Undertecknade af Herrar Stadsfullmäktige utsedde att granska *Styrelsens* för *Mariebergsskogen* räkenskaper och förvaltning för år 1910, få härmed afgifva följande

Berättelse:

Tillgångar den 1 Januari 1910.

Vaktarebostaden	4,691: 40	
Inventarier	136: 15	
Kassabehållning	188: 85	5,016: 40
		<u>Kronor 5,016: 40</u>

Utgifter:

Brandförsäkring	8: —	
Slagg	17: 25	25: 25

Afskrifning:

Å inventarier		13: 61
---------------------	--	--------

Tillgångar den 31 December 1910:

Vaktarebostaden	4,691: 40	
Inventarier	122: 54	
Kassabehållning	163: 60	4,977: 54
		<u>Kronor 5,016: 40</u>

Då vid revisionen ingen anmärkning förekommit, hemställes att ansvarsfrihet måtte meddelas styrelsen för Mariebergsskogen för den tid revisionen omfattar.
Karlstad den 19 Maj 1911.

JOS. LÖFBERG.

J. MÆCHEL.

C. G. OLSSON.

Undertecknade af Herrar Stadsfullmäktige utsedde att granska *Styrelsens för Karlstads Varmbadhus* räkenskaper och förvaltning för år 1910 få härmed afgifva följande

Berättelse:

Tillgångar den 1 Januari 1910:

Inventarier	6,627: 26	
Kassabehållning	<u>619: 81</u>	7,247: 07

Skulder:

Till Karlstads drätselverk	3,667: 11	
» diverse kreditorer	<u>2,269: 21</u>	5,936: 32
Tillgångar utöfver skulder		1,310: 75

Inkomster:

Badavgifter	20,053: 20	
Vågavgifter	155: 67	
Hyror	<u>200: —</u>	20,408: 87

Kronor 21,719: 62

Utgifter.

Inventariers underhåll	152: 61	
Bränsle	6,029: 06	
Vatten	2,330: 68	
Diverse materialier	1,947: 33	
Belysning	711: 55	
Aflöningar	7,154: 50	
Kontorsomkostnader	414: 17	
Skatter och brandförsäkringar	249: 40	
Diverse omkostnader	<u>278: 45</u>	19,267: 75

Tillgångar den 31 December 1910:

Inventarier	6,752: 96	
Kassabehållning	<u>482: 44</u>	7,235: 40

Skulder:

Till Karlstads drätselverk	2,667: 11		
» diverse kreditorer	2,116: 42	4,783: 53	2,451: 87
		<u>Kronor 21,719: 62</u>	

Då vid revisionen ingen anledning till anmärkning förekommit, hemställa vi att ansvarsfrihet beviljas Styrelsen för Varmbadhuset för den tid revisionen omfattar.

Karlstad den 19 Maj 1911.

JOS. LÖFBERG.

J. MÆCHEL.

C. G. OLSSON.

Undertecknade, af Herrar Stadsfullmäktige utsedde att granska *Karlstads Tuberkulosbyrås* räkenskaper och förvaltning för år 1910, få härmed afgifva följande

Berättelse:

Inkomster:

Anslag af Stadsfullmäktige	3,000: —	
Lån af byråns kassaförvaltare	129: 57	3,129: 57
		Kronor 3,129: 57

Utgifter:

Inköpta inventarier	193: 57	
Annonser, trycksaker m. m.	132: 94	
Julgåfvor	30: —	
Resa till Barkåkra för 2 st. barn	45: 75	
Afönningar	1,514: 66	
Utdelade understöd	1,212: 65	3,129: 57
		Kronor 3,129: 57

Tillgångar den 31 December 1910:

Inventarier	193: 57	
Afgår: skuld till kassaförvaltaren	129: 57	64: —
		Kronor 64: —

Räkenskaperna äro försedda med nödiga verifikationer och i öfrigt väl förda och då ingen anledning till anmärkning förekommit, få revisorerna hemställa att styrelsen för Karlstads Tuberkulosbyrå beviljas ansvarsfrihet för den tid revisionen omfattar.

Karlstad den 19 Maj 1911.

JOS. LÖFBERG.

J. MÆCHEL.

C. G. OLSSON.

*Utdrag af protokoll hållet hos Stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 9 Oktober 1911.*

§ 86.

Genom Magistraten hade till Stadsfullmäktige öfverlämnats vederbörande revisorers berättelser öfver verkställd granskning af stadens delegationers räkenskaper och förvaltning för år 1910 ävensom från Fattigvårdsstyrelsen infordratt yttrande öfver af revisorerna framställd anmärkning rörande nämnda styrelse; Och hade Beredningsutskottet uppå remiss att i detta ärende afgifva yttrande.

Af de uppräktade berättelserna, som afgifvits för hvarje delegation särskildt, inhämtade Utskottet, bland annat, följande.

Beträffande Drätselkammaren hade revisorerna föreslagit, att, för vinnande af större öfverskådlighet och reda, Drätselkammarens räkenskaper måtte omläggas så, att de från och med år 1912 i skilda böcker och bokslut redovisade dels Drätselkammarens räkningar som delegation betraktad och dels räkningar för stadens drätsel i allmänhet, samt att inkomst- och utgiftsstaten för år 1912 måtte uppgöras så, att däri använda rubriker komme i möjligaste öfverensstämmelse med rubrikerna i 1912 års räkenskaper.

Beträffande Fattigvårdsstyrelsen hade revisorerna såsom sin åsigt uttalat, att den af sysslomannen förda kassaräkningen borde på sådant sätt ändras, att äfven debetskassa fördes och räkningen sålunda i en bok redovisade både inkomster och utgifter samt att den förefintliga kassabehållningen månatligen angåfves vare sig som ineliggande eller som till hufvudkassören aflämnad behållning, och hade revisorerna fördenskull hemställt, att Fattigvårdsstyrelsen måtte anmodas taga i öfvervägande, om ej sådan ändring lämpligen borde vidtagas.

Därjämte hade revisorerna i fråga om denna Styrelse anmärkt, att Styrelsen vid tiden för revisionens verkställande ännu ej vare sig erhållit redovisning öfver kvarlåtenskapen efter aflidne B. T. K. Sandelin, hvilken kvarlåtenskap enligt af Sandelin uppräktadt testamente skulle tillfalla Karlstads stads fattiga, eller kommit i besittning af själfva kapitalet, hvadan revisorerna hemställt, att Fattigvårdsstyrelsen måtte anmodas tillse, att Ture Sandelins kvarlåtenskap med första till Styrelsen redovisades.

Af revisionshandlingarne inhämtades, att Fattigvårdsstyrelsen, på anmodan af Magistraten, afgifvit yttrande öfver revisorernas sistberörda anmärkning och därvid anfört, att redogörelseräkning dåmera till Styrelsen inkommit från utredningsmannen i dödsboet efter aflidne Ture Sandelin samt att Styrelsen anmodat utredningsmannen att till Styrelsen öfverlämna boets värdehandlingar, hvilka enligt Styrelsens beslut komme att snarast möjligt realiseras.

I de särskilda revisionsberättelserna hade revisorerna föreslagit, att ansvarsfrihet måtte beviljas de olika delegationerna för den tid revisionen omfattade.

Slutligen inhämtade Utskottet, att Hamnstyrelsen uti en vid revisorernas berättelse fogad förvaltningsberättelse för år 1910 hemställt, att vissa Hamnstyrelsens fordringar hos dels konkursmassor och dels tillfälliga ej anträffbara trafikanter till ett sammanlagdt belopp af 251 kronor 96 öre måtte få ur räkenskaperna afföras.

Beredningsutskottet beslöt för sin del tillstyrka bifall till hvad revisorerna i ofvanberörda hänseenden sålunda föreslagit med undantag dock i fråga om revisorernas anmärkning rörande redovisningen till Fattigvårdsstyrelsen af kvarlåtenskapen efter aflidne Ture Sandelin, i hvilket hänseende Utskottet, med afseende å hvad Fattigvårdsstyrelsen i den öfver anmärkningen afgifna förklaringen anfört, ansåge någon åtgärd från Stadsfullmäktiges sida icke vara erforderlig.

Likaledes ville Utskottet tillstyrka den af Hamnstyrelsen gjorda hemställan om afskrifning af fordringar till ett belopp af tillhoppa 251 kronor 96 öre.

Utskottet beslöt sålunda hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte uppdraga åt Drätselkammaren

dels att genom Stadskamreraren låta omlägga Drätselkammarens räkenskaper så, att de från och med år 1912 i skilda böcker och bokslut redovisa dels Drätselkammarens räkningar som delegation betraktad och dels räkningar för stadens drätsel i allmänhet,

dels ock att uppgöra inkomst- och utgiftsstaten för år 1912 så, att däri använda rubriker komma i möjligaste öfverensstämmelse med rubrikerna i 1912 års räkenskaper;

att Stadsfullmäktige måtte anmoda Fattigvårdsstyrelsen att taga i öfvervägande, huruvida icke den af sysslomannen förda kassaräkningen borde på det sätt ändras, att äfven debetkassa föres samt att den förefintliga kassabehållningen månatligen angifves vare sig som ineliggande eller som till hufvudkassören aflämnad behållning;

att Stadsfullmäktige måtte medgifva, att Hamnstyrelsens uti dess förvaltningsberättelse för år 1910 angifna fordringar hos konkursmassor och tillfälliga, ej anträffbara trafikanter till ett sammanlagdt belopp af 251 kronor 96 öre få ur Hamnstyrelsens räkenskaper afföras, samt

att Stadsfullmäktige måtte bevilja stadens delegationer ansvarsfrihet för den tid revisionen omfattar.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

70. Beredningsutskottets förslag till val af dels en ledamot i hvardera af kommittén för bättrande af arbetarnes i staden lefnadsvillkor och kommittén för uppgörande af förslag till sjukhem för lungotspatienter och bostadshus för lungsiktiga arbetarefamiljer, och dels en ledamot i fattigvårdsstyrelsen.

Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 9 oktober 1911.

§ 85.

Beredningsutskottet, som hade att upprätta förslag till val af dels en ledamot i hvardera af nedannämnda kommittéer efter Doktor N. Lundberg och dels en ledamot i Fattigvårdsstyrelsen efter Fabrikören P. F. Yhnell, beslöt i sådant hänseende föreslå

till ledamot i kommittén för bättrande af arbetarnes i staden lefnadsvillkor *Komministern Fr. Nordvall*;

till ledamot i kommittén för uppgörande af förslag till sjukhem för lungotspatienter och bostadshus för lungsiktiga arbetarefamiljer *Medicine Licentiaten A. Högström*, samt

till ledamot i Fattigvårdsstyrelsen för tiden till den 1 januari 1915 *Muraren Henning Sjögren*.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

71. Konungens Befallningshafvandes skrifvelse med infordrande af Stadsfullmäktiges yttrande öfver af Fångvårdsstyrelsen ifrågasatt ändring i stadsplanen för det område inom staden, hvilket begränsades af Kungsgatan, Södra Kyrkogatan, nordvästra stambanan och prämkanalen.

Resolution.

Öfversändes till Magistraten i Karlstad, som anmodas att i inneliggande ärende infordra yttrande från Stadsfullmäktige här i staden, därvid jämväl torde

beaktas hvad Kungl. Fångvårdsstyrelsen anført rörande önskvärdheten af samverkan i ärendet med af Kungl. Styrelsen för ändamålet tillsatt ombud.

Karlstad i landskansliet den 19 november 1910.

På Landshöfdinge Ämbetets vägnar:

GEORG SAMUELSON.

IVAN FR. REGNER.

Resolution.

Handlingarne öfverlemnas till Stadsfullmäktige i Karlstad som anmodas i ärendet afgifva yttrande och dermed till Magisträts inkomma samt remisshandlingarna dervid återställa.

Karlstads rådhus den 2 December 1910.

På Magistratens vägnar:

CARL LIDBERG.

Till Konungens Befallningshafvande i Värmlands län.

Till svar å Kungl. Fångvårdsstyrelsens skrifvelse den 25 sistlidne Februari med begäran om vissa upplysningar i sammanhang med väckt förslag till tomtindelning i kvarteret Enhörningen hafven I med skrifvelse den 26 påföljande Augusti, öfverlämnat, bland annat, styrkt afskrift af Kungl. Maj:ts bref den 21 Oktober 1904 angående tillägg till stadsplanen i Karlstad jämte kopia af den i brefvet omnämnda af Carl Crispin upprättade karta.

Enligt detta nådiga bref, som här i afskrift bifogas, skall ifrågavarande tillägg till stadsplanen, omfattande äfven område tillhörande länsfängelset, lända till efterrättelse vid verkställighet i den mån sådant utan förnärmande af någons lagliga rätt kan äga rum.

Såsom synes af likaledes bilagdt karteutdrag rörande nämnda genom nådiga brefvet den 21 Oktober 1904 godkända stadsplan, angående hvilken Kungl. Styrelsen förut icke haft tillfälle att yttra sig, skulle emellertid Encströmsgatans utläggande in på fängelsets tomt i enlighet med sagda stadsplan verka till synnerlig skada för fängelsetomten; och efter fastställande af det nu föreliggande förslaget till tomtindelning i kvarteret Enhörningen skulle en från fångvårdens synpunkt, till förebyggande af denna skada önskvärd förändring i stadsplanen ytterligare försvåras.

Kungl. Styrelsen, som hyser den öfvertygelsen, att staden Karlstad, med häusyn därtill att staden har sina fångar förvarade i fängelset, torde vilja tillgodose äfven fängelsets fördel, har därför ansett sig böra, före afgifvande af in-

fordradt underdånigt utlåtande öfver tomtindelningsförslaget, hänvända sig till stadens fullmäktige med hemställan, huruvida icke fullmäktige skulle finna sig böra hos Kungl. Maj:t anhålla om sådan ändring i stadsplanen, att berörda olägenhet för fängelset därigenom undvikes; och får Kungl. Styrelsen anhålla att I behagaden härom göra framställning till Stadsfullmäktige, med anmodan tillika, att för beredande af en dylik underdånig ansökning Stadsfullmäktige ville sätta sig i förbindelse med Kungl. Styrelsen genom för ändamålet utsedt ombud.

Stockholm den 8 November 1910.

VIKTOR ALMQVIST.

JOH. ROBBERT.

V. SANDELL.

A. Lundqvist.

Af afskrift.

OSCAR etc. Vår ynnest etc.

Med underdånig skrifvelse den 24 nüstlidne September hafven I öfverlämnat, jämte magistratens i Karlstad underdåniga yttrande, en till OSS ställd skrift, däruti Stadsfullmäktige i nämnda stad i underdånighet anhållit om fastställelse å ett af bygnadsnämnden i staden uppgjortt och af Stadsfullmäktige vid sammanträde den 16 Juni 1904 för deras del antaget förslag till plan för reglering af det område inom staden, hvilket begränsades af Kungsgatan, Södra Kyrkogatan, nordvästra stambanan och pråkkanalen; varande omförmälda förslag närmare åskådliggjordt medelst en ansökningen åtföljande, af stadsbyggmästaren Carl Crispin upprättad karta jämte därtill hörande beskrifning.

För egen del hafven I tillstyrkt bifall till förevarande underdåniga ansökning.

Efter det Vårt Öfverintendentsämbete häröfver afgifvit infordradt underdånigt utlåtande hafva VI nu i nåder låtit detta ärende OSS föredragas, och därvid funnit godt fastställa plan för reglering af ifrågavarande område af staden Karlstad, sådan samma plan finnes utmärkt å omförmälda, af stadsbyggmästaren Crispin upprättade karta med därtill hörande beskrifning; skolande den sålunda fastställda planen lända till efterrättelse vid verkställighet i den mån sådant utan förnärmande af någons lagliga rätt kan äga rum. Hvilket Eder till egen och vederbörandes kännedom och efterrättelse härigenom i nåder meddelas; hvarjämte omförmälda karta, försedd med påskrift om fastställelsen, äfvensom den till kartan hörande beskrifningen härhos öfverlämnas, för att vederbörande tillställas.

Stockholms slott den 21 Oktober 1904.

OSCAR.

Hjalmar Westring.

Till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Värmlands län, angående tillägg till stadsplanen för Karlstad.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

GEORG SAMUELSON.

Vidimeras:

Ex officio

Olof Randberg.

Utdrag af protokoll hållet hos Byggnadsnämnden i Karlstad den 11 Januari 1911.

§ 15.

Uppå remiss hade Byggnadsnämnden att afgifva yttrande öfver Konungens Befallningshafvandes skrifvelse med infordrande af Stadsfullmäktiges yttrande öfver af Fångvårdsstyrelsen ifrågasatt ändring i stadsplanen för det område inom staden, hvilket begränsades af Kungsgatan, Södra Kyrkogatan, nordvästra stambanan och prämkanalen.

Fångvårdsstyrelsens skrifvelse i ärendet, hvilken skulle här intagas, var af följande lydelse:

Efter föredragning häraf beslöt Nämnden meddela yttrande vid sitt nästa ordinarie sammanträde.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag af protokoll, hållet vid Byggnadsnämndens sammanträde i Karlstad den 8 Februari 1911.

§ 18.

Uti ärendet under § 15 i protokollet för den 11 Januari 1911 angående yttrande öfver af Fångvårdsstyrelsen ifrågasatt ändring i stadsplanen för det område inom staden, hvilket begränsades af Kungsgatan, Södra Kyrkogatan, nordvästra stambanan och prämkanalen, beslöt Byggnadsnämnden meddela följande yttrande:

«Nämnden betviflar, att nu gällande stadsplan kan komma att medföra några olägenheter för Fångvårdsstyrelsen.

På norra sidan om fängelset, där det redan förut finnes en större byggnad, brandstationen, kan det ej gärna befaras, att några ytterligare byggnader komma att uppföras mot fängelset, hålst, som staden är ägare af det område, som ligger mellan brandstationen och Eneströmsgatan, och hvilket område säkert för framtiden kommer att användas såsom öppen plats.

Hvad beträffar den del af kvarteret Enhörningen, som ligger väster om fängelsets tomt, komma de hus, som där uppföras, att med sin fasad vetta mot fängelsets gafvel, hvars fönster lämna ljus åt korridoren. En af Fångvårdsstyrelsen möjligen tänkt förflyttning af Eneströmsgatan, hvilken redan till väsentlig del är utlagd och som sedan gammalt utgjort en mycket anlitad trafikled mellan hamnen, järnvägen och de öster om kanalen liggande stadsdelarna, skulle, särskildt med hänsyn till skyldigheten att inlösa tomtdelar utefter gatan, medföra så betydande kostnader, att Byggnadsnämnden för sin del ställer sig ytterst tveksam, huruvida en ändring på ett ändamålsenligt sätt kan äga rum.

Emellertid anser Byggnadsnämnden, att Stadsfullmäktige icke böra motsätta sig Fångvårdsstyrelsens hemställan att utse ett ombud, som äger underhandla med af Styrelsen utsedt ombud, för den händelse ombuden möjligen skulle kunna åstadkomma ett för staden antagligt förslag i ärendet.»

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 9 Augusti 1911.

§ 17.

Uppå remiss från Stadsfullmäktige hade Drätselkammaren att yttra sig öfver Konungens Befallningshafvandes skrifvelse med inforrande af Stadsfullmäktiges yttrande öfver af Fångvårdsstyrelsen ifrågasatt ändring i stadsplanen för det område inom staden, hvilket begränsades af Kungsgatan, Södra Kyrkogatan, nordvästra stambanan och prämkkanalen.

Byggnadsnämnden, som yttrat sig i ärendet, hade anfört, att nämnden betviflade, att nu gällande stadsplan kunde komma att medföra några olägenheter för fångvårdsstyrelsen, men att nämnden emellertid ansåge, att Stadsfullmäktige icke borde motsätta sig Fångvårdsstyrelsens hemställan att utse ett ombud att underhandla med af Styrelsen utsedt ombud, för den händelse ombuden möjligen skulle kunna åstadkomma ett för staden antagligt förslag i ärendet.

Drätselkammaren beslöt tillstyrka Stadsfullmäktige att utse ett ombud, som skulle äga underhandla med Fångvårdsstyrelsen i ärendet.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 9 oktober 1911.*

§ 87.

Uti till Konungens Befallningshafvande i länet ställd skrifvelse hade Kungl. Fångvårdsstyrelsen framhållit önskvärdheten af viss ändring i den af Kungl. Maj:t fastställda stadsplanen för det område inom staden, som begränsades af Kungsgatan, Södra Kyrkogatan, nordvästra stambanan och pråmkanalen, samt därvid tillika ifrågasatt, att Stadsfullmäktige ville för beredande af en underdånig ansökning om dylik ändring sätta sig i förbindelse med Kungl. Styrelsen genom för ändamålet utsedt ombud.

Sedan denna skrifvelse blifvit af Konungens Befallningshafvande öfverlämnad till Stadsfullmäktige för yttrandes afgifvande hade, efter det Byggnadsnämnden och Drätselkammaren i ärendet afgifvit utlåtanden, Beredningsutskottet att nu yttra sig i frågan.

Med instämmande uti hvad nämnda delegationer i ärendet anfört, beslöt Utskottet hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte besluta att för sin del utse ett ombud med uppdrag att underhandla med Kungl. Fångvårdsstyrelsen angående möjligheten och lämpligheten af sådan ändring i stadsplanen för ofvanomförmälda område inom staden, som af Kungl. Fångvårdsstyrelsen ifrågasatts.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

72. Herr Forssells motion om vidtagande af åtgärder för beredande af lämpliga villatomter inom mera centrala delar af stadens område.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Allt kraftigare gör sig den åstundan gällande inom familjer af de mest skillda lefnadsvillkor att skaffa sig sin egen stuga, sin egen villa för att så vidt möjligt är slippa bo i hyreskaserner. Också har med all rätt på senare tider icke blott staten utan äfven en mängd kommuner börjat ägna sin uppmärksamhet åt detta viktiga önskemål och genom egnahemsrörelsens understödjande sökt befrämja såväl den stora allmänhetens trängtan efter det egna hemmet som sina egna välförstådda intressen. Äfven i vår stad har spörsmålet kommit upp på dagordningen, och en af Stadsfullmäktige tillsatt kommitté har nyligen aflämnat sitt förslag till en lösning af denna stora fråga äfven i vår stad.

Detta förslag omfattar dock endast en lösning i ofvan angifvet syfte för *arbetarnes* del, eller de något bättre situerade af dem, och principen i detta förslag är den, att innehafvarna af de af kommunen uppförda husen så småningom, genom erläggande af så att säga något högre hyror, skola blifva ägare af desamma.

Däremot saknas ännu inom stadens område platser för dem, som tilläfvventyrs kunde ha råd och vilja att till något så när måttliga pris bygga sig enfamiljshus. Den lilla tillstymmelse till «villakvarter», som upptages å planen för stadsdelen Klara är på grund af sin belägenhet i åtskilliga afscenden för mången föga tilltalande.

Karlstad är, såsom alla väl veta, som tagit förhållandena närmare i betraktande, i ovanligt hög grad vanlottadt på platser, lämpliga för här afsett bebyggande, och följderna har också redan blifvit, att en del i bättre villkor varande personer köpt tomter i stadens omedelbara närhet, men utanför dess skatteområde, och där byggt sina villor, till men för staden, hvilken genom detta ledsamma förhållande mister alltmåra betydande intäkter. Här må t. ex. påpekas den rad af villor som på senaste tiden byggts i landsförsamlingen. Man kan tyvärr med allt skäl vänta, att denna byggnadsverksamhet utanför stadsområdet skall i allt större utsträckning fortfara. Om staden ej i tid bereder dem, som önska bygga sig ett mer eller mindre komfortabelt hem och som vilja lösa denna fråga så att de kunna bygga på egen grund, möjlighet att inom stadsområdet skaffa sig lämpliga tomter till skäligt pris, så skall byggnadsverksamheten därutom allt framgent uppmuntras och viktiga skatteobjekt gå för staden förlorade. Motionären hörde för ett par dagar sedan tvänne väl situerade tjänstemän, hvilka förut länge bott i

Karlstad, yttra, att när de om ett par år blefve pensionerade, skulle de flytta till Karlstad — som där då ändtligen finns en tomt att få för en som vill bygga sig en villa, tillade de.

Såvidt motionären kunnat bilda sig ett omdöme i frågan, finnes för här afsedda kategorier af stadsinnevånare, hvilka vilja bo inom stadens eget område och på grund af sin verksamhet eller af andra skäl ej vilja söka sig bostad alltför långt ut i periferien, f. n. endast en plats, som härför vore lämplig, nämligen kvarteret «Uddens» utefter Klarälven belägna fyra tomter samt, efter planering, tomtindelning och iordningställande af stranden, Sandgrundsområdets nordvästra del, — i förbigående sagt borde arbetet för områdets iordningställande lämpligen kunna verkställas under vintertid, då ju arbetsbrist ofta inträder. (Möjligen kunna äfven andra platser uttänkas, men motionären kan f. n. icke finna någon lämpligare.) Gifvetvis böra föreskrifter för dessa villatomters bebyggande göras så fria, som förenligt kan vara med god ordning och estetikens fordringar, och torde, ifall motionen leder till afsett resultat, byggnadsnämnden härför lämna nödiga bestämmelser. Naturligt är bl. a., att tomterna tilltagas så stora, att vanprydande brandmurar kunna undvikas.

För närvarande är föreskrifvet, att tomterna 1a—1d å kvarteret Udden skola bebyggas med minst 3-våningshus. Det har emellertid icke lyckats drätselkammaren att försälja mera än en af dessa tomter. Köparen till denna har låtit uppgöra ritningar till ett 4-våningshus, men vid kalkylering af kostnaderna för bygget, har man kommit till det nedslående resultatet, att tomtägaren troligen finner med sin fördel mest förenligt att återlämna tomten till staden. Att bygga stora huskomplex, där, på grund af belägenheten, butiker med utsikt till rentabel uthyrning ej kunna ingå såsom värdeberäkning, synes för närvarande knappast möjligt. Utsikten för staden att inom rimlig tid få sälja dessa tomter synes därför ej stor. Meninge desamma bebyggas med byggnader i villastil — enfamiljshus —, kanske de lättare ginge åt, om ock till betydligt lägre pris än man tänkt sig för stora hyreskaserner.

Tänkom oss hela vestra stranden af Sandgrund och kvarteret Udden kantade af vackra, moderna villor samt omgifna af planteringar! Skulle manne den synen inte verka betydligt mera tilltalande än en massa hyreskaserner?

Med anledning af hvad jag här ofvan haft äran anföra, ber jag att värdsamt få föreslå:

att hrr Stadsfullmäktige genom vederbörande delegationer — eller en kommitté — ville låta utreda här skisserade förslag och i öfrigt vidtaga de åtgärder, som med anledning däraf föranledes samt sedermera inkomma med förslag i ämnet.

Karlstad den 31 dec. 1910.

ALBIN FORSSELL.

Utdrag af protokoll, hållet hos Byggnadsnämnden i Karlstad den 8 Februari 1911.

§ 26.

Uppå remiss från Herrar Stadsfullmäktige hade Byggnadsnämnden att afgifva yttrande öfver en till Fullmäktige aflämnad motion, så lydande:

Byggnadsnämnden, som fattade Herrar Fullmäktiges begäran om yttrande i frågans nuvarande skick såsom afseende allenast ett principuttalande, beslöt, på samma gång Nämnden ville tillkännagifva, att Nämnden själf redan förut haft i tankarna att till Herrar Fullmäktige inkomma med liknande förslag, hvaröfver skiss upprättats, som skulle remisshandlingarna bifogas, att uttala sin lifliga sympati för det motionen skisserade förslaget samt tillstyrka bifall till den i motionen gjorda hemställan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 18 Augusti 1911.

§ 21.

Uppå remiss från Stadsfullmäktige hade Drätselkammaren att afgifva yttrande öfver herr Forssells motion om vidtagande af åtgärder för beredande af lämpliga villatomter inom mera centrala delar af stadens område.

Motionären hade såsom för ändamålet lämplig plats föreslagit kvarteret Uddens utefter Klarälven belägna fyra tomter och Sandgrundsområdets nordvästra del.

Byggnadsnämnden, som uti afgifvet yttrande tillstyrkt bifall till den i motionen gjorda hemställan, hade jämväl öfverlämnat ett skisserat förslag till stadsplan för villatomter på Sandgrund.

Drätselkammaren ansåg, att ett bebyggande af Sandgrund skulle föranleda stora fyllnads- och dräneringsarbeten och att en utredning om kostnaderna därför först borde ske, innan beslut fattades om beredande af villatomter därstädes. Där emot fann Drätselkammaren kvarteret Udden och det område, som vore beläget mellan kvarteret Udden och Klapphuset å Sandgrund för ändamålet lämpliga och beslöt tillstyrka, att dessa områden måtte upplåtas till villatomter och att Bygg-

nadsnämnden måtte erhålla i uppdrag att utarbete ny stadsplan och tomtindelning för ifrågavarande områden samt de förändringar i byggnadsordningen, som därpå kunde blifva en följd.

Som ofvan

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 9 oktober 1911.*

§ 88.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att afgifva utlåtande öfver Herr Forsells motion om vidtagande af åtgärder för beredande af lämpliga villatomter inom mera centrala delar af stadens område.

Uti detta ärende hade Byggnadsnämnden och Drätselkammaren afgifvit infortrade utlåtanden.

Motionären hade såsom lämpliga platser för villatomter ifrågasatt dels fyra invid Klarälven belägna tomter i kvarteret Udden och dels nordvästra delen af det s. k. Sandgrund, och hade Drätselkammaren instämt häri men tillika framhållit, att ett bebyggande af Sandgrund skulle föranleda stora fyllnads- och dräneringsarbeten, hvadan en utredning af kostnaderna härför vore erforderlig, innan beslut om upplåtande af villatomter härstädes fattades. Angående tomterna i kvarteret Udden och det område, som vore beläget mellan nämnda kvarter och klapphuset å Sandgrund ansåge Kammaren, att dessa områden borde upplåtas till villatomter samt att åtgärder härför borde vidtagas af Byggnadsnämnden.

Beredningsutskottet instämde till alla delar uti hvad Drätselkammaren i ärendet anført och hemställde fördenskull,

att Stadsfullmäktige måtte besluta att de utefter Klarälven belägna fyra tomterna i kvarteret Udden äfvensom det område, som är beläget mellan kvarteret Udden och klapphuset å Sandgrund, upplåtas till villatomter;

att Stadsfullmäktige måtte uppdraga åt Byggnadsnämnden att utarbete ny stadsplan och tomtindelning för beredande af villatomter å berörda områden inom kvarteret Udden samt mellan detta kvarter och klapphuset å Sandgrund äfvensom upprätta förslag till de förändringar i byggnadsordningen, som för uppförande af villabyggnader å dessa områden blefve erforderliga, samt

att Stadsfullmäktige ville uppdraga åt Drätselkammaren att verkställa utredning angående kostnaderna för de fyllnads- och dräneringsarbeten, som uppförandet af villabyggnader å nordvästra delen af Sandgrund komme att föranleda.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

78. Drätselkammarens framställning om anslag för upprättande af register jämte karta öfver staden tillhörig fast egendom.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 9 Augusti 1911.

§ 14.

Den 21 April 1910 beslutade Stadsfullmäktige, att specifikation å staden tillhöriga tomter, tomtdelar, och stadsjord samt inköpta fastigheter för reglering af förstäder jämte karta, upptagande all stadens fasta egendom och utvisande, hvar den voro belägen, skulle, så fort ske kunde, utarbetas.

Då arbetet med detta register för närvarande påginge inom Drätselkammaren, men kammaren saknade medel för att bekosta de extra arbetskrafter hvilka för ändamålet erfordrades, beslöts ingå till Stadsfullmäktige med framställning om ett förslagsanslag af 3,000 kronor för arbetets utförande.

Som ofvan

In fidem:
GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 9 oktober 1911.

§ 89.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att afgifva yttrande öfver Drätselkammarens framställning om anslag för upprättande af register jämte karta öfver staden tillhörig fast egendom, och beslöt Utskottet tillstyrka framställningen, hvadan Utskottet hemställde.

att Stadsfullmäktige måtte anvisa och ställa till Drätselkammarens förfogande ett förslagsanslag af 3,000 kronor för utarbetande af specification å staden tillhöriga tomter, tonitdelar och stadsjord samt inköpta fastigheter för reglering af förstäder jämte karta, upptagande all stadens fasta egendom och utvisande, hvar den vore belägen, samt

att Stadsfullmäktige tillika måtte bestämma, att sålunda beviljad belopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, skall anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

74. Drätselkammarens framställning om bestämmande af hundskatt för Herr L. Lüppert tillhöriga hundar.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 9 Augusti 1911.

§ 2.

Från L. Lüppert i Karlstad hade till Drätselkammaren inkommit en så lydande framställning:

Till Drätselkammaren i Karlstad.

Undertecknad uppfödare af erkänt förstklassiga rashundar spec. taxar och rätthundar anhåller vördsamt, att Drätselkammaren ville fixera kronor 100: — i skatt per år räknadt för hela min kennel oberoende af deri befintligt antal hundar.

I Saltsjöbaden, hvarest hundskatten äfvenledes var kronor 15: — per hund, erlade jag i ett för allt kronor 75: — i skatt per år.

I utlandet på flere ställen betala verkligt erkända uppfödare ingen skatt alls.

Som stöd för denna min vördsamma anhållan vill jag anföra, att mina hundar aldrig vistas i staden, med undantag af när de skola med järnväg o. d. och följaktligen aldrig kunna smutsa ned hvarken gator eller hus, ej heller förstöra planteringar, ej föra något för stadens innevånare störande oväsen eller annan förargelse, att hundarna med undantag för sin dagliga motion vistas i hundgård samt att antalet ständigt växlar.

I det jag vågar hoppas, att Drätselkammaren tillmötesgår denna min vördsamma ej obilliga anhållan, tecknar jag

Vördnadsfullt

L. LÜPPERT.

Ägare till «Kennel af Vårgårdets».

Karlstad den 22 Juni 1911.

Efter föredragning häraf beslöt Drätselkammaren ingå till Stadsfullmäktige med hemställan, att Stadsfullmäktige måtte bestämma 100 kronor per år i skatt för bemälda Lüpperts hela kennel, oberoende af däri befintligt antal hundar.

Som ofvan

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 9 oktober 1911.

§ 90.

Sedan ingenjören L. Lüppert i Karlstad uti hos Drätselkammaren gjord framställning hemställt, att Kammaren måtte bestämma ett belopp af 100 kronor för år i skatt för samtliga sökanden tillhöriga hundar, oberoende af antalet, hade Kammaren öfverlämnat sagda framställning till Stadsfullmäktige med hemställan om bifall till densamma; Och hade nu Beredningsutskottet att häröfver afgifva yttrande.

Med hänsyn till hvad sökanden i sin framställning anført beslöt Utskottet hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte bestämma, att skatt för samtliga ingenjören L. Lüppert tillhöriga hundar, oberoende af antalet, skall tillsvidare och intilldess Stadsfullmäktige annorlunda besluta, utgå med tillhopa 100 kronor för år.

In fidem;

IVAN FR. REGNER.

75. Folkskolestyrelsens framställning angående återbetalning till statsverket af till barnavårdsnämnden i Karlstad utbetaldt statsbidrag för år 1908.

Till Karlstads Stadsfullmäktige.

Karlstads Folkskolestyrelse får härmed överlämna bifogade utslag från Kungl. Kammarrätten om återbetalning till statsverket av 908 kronor och 33 öre jämte protokollsutdrag om styrelsens beslut i ärendet.

Karlstad den 16 September 1911.

VALDEMAR VENDEL.

Bror A. Larson.

*Utdrag av protokollet vid sammanträde hos
Karlstads Folkskolestyrelse den 12 September 1911.*

§ 2.

Hade inkommit Kungl. Maj:ts och Rikets Kammarrätts utslag på en i Kammarrättens revisionsavdelning framställd anmärkning mot, att till Karlstads stadsförsamlings barnavårdsnämnd för år 1908 utbetalts i statsbidrag kr. 908: 33, som den enligt § 23 i lagen angående uppfostran åt vanartade och i sedligt avseende försummade barn av den 13 juni 1902, jämförd med Kungl. kungörelsen af den 13 Juni 1902 angående statsbidrag till sådan uppfostran, ej haft rätt att bekomma, och hade Kungl. Kammarrätten fastställt det anmälda beloppet till betalning.

Ärendet hade beretts av Folkskolestyrelsens barnavårdsnämnd, som tillstyrkt medlens återbetalande.

Och beslöt Folkskolestyrelsen för sin del hos Karlstads Stadsfullmäktige tillstyrka, att nämnda belopp, kr. 908: 33, i enlighet med Kungl. Kammarrättens utslag återbäres.

Rätt utdraget ur det justerade protokollet intygar:

BROR A. LARSON.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 9 oktober 1911.*

§ 91.

Sedan Kungl. Kammarrätten genom utslag den 30 maj 1911, efter af Kammarrättens revisionsafdelning framställd anmärkning, till betalning af vederbörande fastställt af barnavårdsnämnden i Karlstad för år 1908 för mycket bekommet statsbidrag med 908 kronor 33 öre, hade Folkskolestyrelsen uti hos Stadsfullmäktige gjord framställning hemställt, att Stadsfullmäktige måtte medgifva, att berörda belopp, 908 kronor 33 öre, finge till statsverket återbäras; Och hade nu Beredningsutskottet uppå remiss att häröfver afgifva yttrande.

Då af nyligen meddeladt prejudikat rörande statsbidrag af ifrågavarande slag framginge, att någon utsikt till ändring i Kammarrättens ofvananmärkta utslag ej förefunnes, beslöt Utskottet hemställa,

att Folkskolestyrelsens ifrågavarande framställning måtte af Stadsfullmäktige bifallas.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

76. Styrelsens för Tekniska Afton- och Söndagsskolan framställning om anslag för år 1912.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Enl. Kungl. Maj:ts nya förordningar rörande understöd åt lägre tekniska yrkesskolor (se bihang till svensk författningssamling N:o 47) åligger det styrelsen för tekniska Afton- och söndagsskolan i Karlstad att i och för erhållande av statsanslag före den 15 instundande Oktober till Konungens Befallningshavande inkomma med uppgift å storleken av det anslag, som nämnde skola har att åtnjuta av staden Karlstad för år 1912.

Med anledning härav får styrelsen för nämnde skola värdsamt anhålla om ett stadens anslag av Kronor Tretusenfemhundra (3,500) för år 1912. Under de senast gångna åren har skolan tilldelats ett anslag av Kr. 3,000:00, men då en av skolans lärare, Ingeniör Cæsar, till styrelsen inkommit med ansökan ang. löneförhöjning (se Bil.) och då styrelsen ansett en sådan synnerligen välförtjent, har styrelsen för sin del hos Herrar Stadsfullmäktige velat tillstyrka denna hans anhållan

och på grund härav anhålles om ett ökat anslag av Kronor 500 eller tills. Kronor 3,500.

Karlstad den 4 September 1911

Å styrelsens för Tekniska Afton- och Söndagsskolan vägnar:

K. HUGO SEGERBORG.

Styrelsens ordf.

Till Styrelsen för Karlstads Tekniska Afton- och Söndagsskola,
Karlstad.

Undertecknad får härmed ödmjukligen anhålla, det Styrelsen godhetsfullt ville hos Karlstads Herrar Stadsfullmäktige göra framställning om, att i enlighet med en till densamma här närsluten skrifvelse, ett årligt tilläggsanslag af 500:00 kronor till min lön måtte mig beviljas, detta dels på grund af nuvarande fördyrade lefnadskostnader, dels på grund af min 30-åriga tjänstgöring som hufvudlärare vid samma skola.

Karlstad i Maj 1911.

NAP. CÆSAR.

Afskrift.

Civilingeniör Napoleon Cæsar, som sedan höstterminen 1880, med afbrott för läsåret 1893—94, då han vistades vid Högre konstindustriella skolan i Stockholm för vidare utbildning af fackstudier, tjänstgjort vid härvarande Tekniska Afton- och Söndagsskola och fortfarande der tjenstgör, har derunder undervisat i Frihandsteckning, Linearritning med Fackteckning, Modellering och Välskrifning. Under denna tid i sin tjänstgöring har Napoleon Cæsar på ett synnerligen förtjänstfullt och nitiskt samt för skolan om stort inträse vittnande sätt skött denna sin undervisning, varjemte han gjort sig känd för en hedrande vandel, hvilket honom till bevis meddelas.

Karlstad i Oktober 1910.

CONRAD FRISTEDT.

Lektor, Tekniska Afton- och Söndagsskolans föreståndare.

L. S.

Detta betyg gäller till och med vårterminen 1911.

Karlstad den 20 Maj 1911.

CONRAD FRISTEDT.

L. S.

Afskriftens likhet med originalet intyga:

E. Holmstrand.
seminarielärare, Karlstad.

Mathilda Holmstrand.

Till Karlstads stads Herrar Stadsfullmäktige.

Undertecknad får härmed ödmjukligen anhålla, det Herrar Stadsfullmäktige godhetsfullt ville tilldelä mig ett extra årligt anslag av 500:00 kronor såsom tillägg till min nuvarande lön, 1,500:00 kronor i egenskap af hufvudlärare vid Karlstads Tekniska Afton- och Söndagsskola, samt att, om denna min anhållan beviljas, nämnda extra anslag måtte räknas mig tillgodo från och med innevarande års början.

Såsom stöd för denna min begäran vill jag anföra, dels min 30-åriga verksamhet (Bil.) vid ifrågavarande skola från och med dess början, dels nuvarande fördyrade lefnadskostnader, samt att jag gjort arbetet i denna skola till min livsuppgift och att detta arbete är min huvudsakligaste verksamhet.

Vördsammast

NAP. CÆSAR.

Ingeniör och Teckningslärare vid Karlstads Tekn. Afton- och Söndagsskola.

Karlstad i Maj 1911.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren
i Karlstad den 2 oktoker 1911.*

§ 2.

Uppå remiss från Stadsfullmäktige hade Drätselkammaren att afgifva yttrande öfver en af Styrelsen för Tekniska afton- och söndagsskolan i Karlstad gjord framställning om ett anslag för nästkommande år af 3,500 kronor, däraf 500 kronor skulle utgöra förhöjning åt läraren vid skolan Napoleon Cæsar; Och beslöt Kammaren efter handlingarnas föredragning att tillstyrka det begärda anslagets beviljande.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 9 oktober 1911.*

§ 92.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att afgifva utlåtande öfver Styrelsens för Tekniska Afton- och Söndagsskolan framställning om anslag för skolans verksamhet under nästkommande år.

Vid sin ifrågavarande framställning hade Styrelsen fogat en till Stadsfullmäktige ställd skrivelse från teckningsläraren vid skolan ingenjören Nap. Cæsar, däri denne anhållit om en löneförhöjning af 500 kronor att utgå från och med innevarande års början; Och hade Styrelsen under förordande af ingenjören Cæsars sålunda gjorda framställning, i anledning häraf hemställt, att skolan måtte för nästkommande år beviljas ett anslag af 3,500 kronor.

Uti infordradt yttrande hade Drättselkammaren tillstyrkt bifall till Styrelsens berörda hemställan.

Beredningsutskottet, som med hänsyn till ingenjören Cæsars långvariga tjänstgöring vid skolan, ansåge hans begäran om lönelillägg böra beviljas, hemställde fördenskill,

att Stadsfullmäktige måtte bevilja styrelsen för Tekniska Afton- och Söndagsskolan i Karlstad *dels* ett extra anslag för innevarande år af 500 kronor till lönelillägg åt teckningsläraren vid skolan Nap. Cæsar, *och dels* ett anslag för skolans verksamhet under år 1912 af 3,500 kronor, däraf 500 kronor till löneförhöjning för sistnämnda år åt bemälde Cæsar, samt

att Stadsfullmäktige måtte bestämma, att sålunda beviljade belopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, skola anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

77. Drättselkammarens framställning om godkännande af utaf kammaren för stadens räkning verkställdt inköp af en del af ägofiguren N:o 42 i Sundstad.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drättselkammaren i Karlstad den 12 Juni 1911.

§ 18.

Sedan drättselkammaren uppdragit åt bankdirektören H. Allsing att å offentlig auktion inropa E. J. Skogströms konkursbo tillhöriga 10,146 $\frac{1}{10}$ kvadratmeter af egofiguren n:o 42 i Sundstad, ingaf nu Allsing ett så lydande auktionsprotokoll:

«Protokoll, hållet vid offentlig auktion å E. J. Skogströms med firmor konkursbo tillhöriga 10,146 $\frac{1}{10}$ kvadratmeter af ägofiguren N:o 42 i Sundstad på Karlstads stads område i Wermlands Enskilda Banks ombudsmansexpedition den 10 Juni 1911 kl. 2 e. m.»

Kungörelse om auktionen hade varit införd i Nya Wermlands-Tidningen den 1 och 3 samt i Karlstads-Tidningen den 3 och 7 innevarande månad, hvarjämte gäldenären Skogström genom bref underrättats därom.

Då nu auktionen på utsatt tid tog sin början, upplästes berörda kungörelse, hvarefter tillkännagafs,

att det jordområde, 10,146 $\frac{1}{10}$ kvadratmeter af ägofiguren N:o 42 i Sundstad, som skulle försäljas utgjordes af hela berörda ägofigur med undantag af *dels* de 217 $\frac{5}{10}$ kvadratmeter, ingående i de å A. E. Schyllanders karta öfver Hagaborg med N:ris 28 och 30 betecknade tomtplatserna, som den 15 Maj 1899, § 36, jämte annan jord lagfarits för August Olsson, *dels* de 357 $\frac{8}{10}$ kvadratmeter, som ingå i tomtplatsen N:o 29 å samma karta och den 28 Augusti 1899, § 60, jämte delar af andra ägofigurer lagfarits för Sven Andersson, *dels ock* de 959 kvadratmeter, som af konkursboet försålts till Karlstads stad;

att de å området uppförda byggnaderna icke tillhörde konkursboet och sålunda ej inginge i köpet;

att fastigheten såldes i befintligt skick utan hemulsskyldighet för auktionsförrättaren eller konkursboet med tillträdesrätt denna dag;

att konkursboet icke åtog sig att tillhandahålla karta öfver området; samt att auktionen skulle försiggå i uppslag.

Vid härefter företaget utrop afgaf Bankdirektören Holger Allsing härstädes högsta budet, fyrahundratio (410) kronor, som med klubbslag fästes, och då den sålunda bjudna köpeskillingen kontant erlades, tillkännagafs, att kvitteradt köpbref skulle af sysslomännen i Skogströms konkurs utfärdas, hvarjämte köparen nu erhöll ett exemplar af detta protokoll.

Som ofvan.

In fidem:
OTTO ÅGREN.
Syssloman i konkursen.
Auktionsförrättare.

«Min rätt på grund af ofvanstående handling öfverlättes härmed på Drätselkammaren i Karlstad, sedan köpeskillingen kr. 410 mig godtgjorts, hvilket härmed kvitteras.

Karlstad den 10 Juni 1911.

H. ALLSING.

Efter föredragning häraf beslöt drätselkammaren ingå till Stadsfullmäktige med hemställan om godkännande af köpet.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 9 oktober 1911.

§ 93.

Sedan Drätselkammaren för stadens räkning inköpt E. J. Skogströms konkursbo tillhöriga 10,146¹/₁₀ kvadratmeter af ägofiguren N:o 42 i Sundstad för en köpeskilling af 410 kronor, hade Kammarerna hos Stadsfullmäktige hemställt om godkännande af köpet; Och beslöt nu Beredningsutskottet, som uppå remiss hade allt yttra sig i ärendet, hemställa,

att det af Drätselkammaren verkställda köpet af ofvannämnda 10,146¹/₁₀ kvadratmeter af ägofiguren N:o 42 i Sundstad måtte af Stadsfullmäktige godkännas.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

78. Magistratens skrivelse med infordrande af Stadsfullmäktiges yttrande öfver till Konungens Befallningshafvande i länet ingifna ansökningar om tillstånd till utskänkning af vin och maltdrycker.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Öfver bilagda sju ansökningar anmodas Stadsfullmäktige afgifva sådant yttrande, hvarom i 7 § mom. 3 i Kungl. Förordningen angående försäljning af vin och öl den 9 juni 1905 säges, samt med berörda yttrande och remisshandlingarua till Magistraten inkomma.

Karlstads rådhus den 7 September 1911.

På Magistratens vägnar:

CARL LIDBERG.

Till Konungens Befallningshafvande i Wermlands län.

Undertecknad, som under senaste 8 åren innehaft matservering får härmed med bifogande af frejdebetyg värdsamt anhålla, att i mina ljusa och rymliga serveringslokaler, Centralbuffén, belägen i Hotell Drott vid Jernvägsgatan å tomten N:o 162 få till spisande gäster servera vin och maldrycker.

Karlstad den 31 Augusti 1911.

MATH. HEDBRRG.

Beviltnas:

ESTER FAGERBERG.

OLGA AMELL.

Frejdebetyg.

Att kaféidkarehustrun Matilda Ulrika Hedberg, född Wikström, född den 30 juni år 1872 (sjuttiotvå), åtnjuter medborgerligt förtroende, betygar Karlstads stads församling i Värmlands län den 31 augusti år 1911.

CLAES JACOBSSON,
Pastoratsadjunkt.

Till Konungens Befallningshafvande i Värmlands län.

Härmed får jag värdsamt anhålla om tillstånd att i samband med i gården N:o 133 här i staden sedan 40 år drifna matserveringsrörelse få till spisande gäster vid måltid servera öl äfven under nästa treårsperiod. Frejdebevis bifogas. Karlstad den 29 aug. 1911.

ANNA LOVISA SANDBERG.

Frejdebetyg.

Att innchafvarinnan af matservering Anna Lovisa Sandberg, född Larsson, änka, född i Karlstad den 19 maj 1849 (fyralionio), åtnjuter medborgerligt förtroende, betygar Karlstads stads församling i Värmlands län den 29 augusti år 1911.

CLAES JACOBSSON,
Pastoratsadjunkt.

Tillståndsbevis.

Konungens Befallningshafvande i Värmlands län har, på därom gjord ansökan, funnit skäligt att, jämlikt § 7 i Kungl. Förordningen angående försäljning af vin och öl den 9 juni 1905, meddela änkan Anna Lovisa Sandberg i Karlstad tillstånd att under tiden från och med den 1 januari 1909 till och med den 31

december 1911 i gården å tomten N:o 133 vid Drottninggatan här i staden idka utskänkning af öl.

Med afscende å rörelsens utöfvande har Konungens Befallningshafvande stadgat följande inskränkningar:

Utskänkningsrätten må allenast äga rum till spisande gäster i förening med servering af mat, hvarvid skall iakttagas, att för hvarje halfbutelj ($\frac{1}{3}$ liter) öl, som serveras, skall, förutom ölets vanliga utskänkingspris, af gästen uttagas minst 25 öre för därtill serverad mat.

Det åligger härförutom innehafvaren af rättigheten att ställa sig till noggrann efterrättelse ej mindre de i ofvannämnda Kungl. Förordning innehållna stadganden rörande utskänkning af vin och öl än äfven de ytterligare inskränkningar i rättigheten, Konungens Befallningshafvande kan finna skäligt meddela.

Utskänkingsrätten må ej börjas, förr än besiktning af den lägenhet, där rörelsen skall bedrivas, blifvit, i enlighet med bestämmelserna i 20 § af förberörda Kungl. Förordning, hållen och vederbörligt bevis därefter utfärdats. Ombyte af försäljningsställe må ej ske, med mindre Konungens Befallningshafvande därtill gifvit sitt samtycke; och erinras härjämte om föreskrifterna i sista punkten af 11 § samt i 18 § af förut åberopade Kungl. Förordning.

Karlstad i landskansliet den 25 november 1908.

GERH. DYRSSEN.

Axel Schotte.

Till Konungens Befallningshafvande i Värmlands län.

Härmed får jag med bifogande af frejdebetyg värdsamt anhålla, att i min sedan den 4 Juni 1909 i huset N:o 16 vid Drottninggatan här i staden bedrifna matservering medelst automat få tillstånd att under år 1912 idka utskänkning af öl och vin utan mat i likhet med hvad de flesta automatrestauranter i svenska landsortens städer hafva.

Då den rättighet, jag nu innehar, att till hvarje glas öl (c:a $\frac{1}{6}$ liter) som serveras, skall af gästen uttagas minst 20 öre för dertill serverad mat, icke visar sig tillfredsställande, emedan en stor del af gästerna, som icke äro i behof af mat utan med ett eller två små glas öl önska släcka sin törst, på grund af denna bestämmelse nödgas lemna lokalen och gå till annat ställe för att erhålla sitt glas öl, får jag värdsammast bedja om Kungl. Befh. ville visa mig det förtroendet att på ett års prof gifva automaten tillstånd att servera maldrycker äfven till törstande personer, oberoende om desamma önska mat eller icke. Skulle detta

omöjligen kunna beviljas, anhåller jag vördsamt om tillstånd att till mat för tio (10) öre få servera vissa glas öl (c:a $\frac{1}{6}$ liter pr glas).

Jag beder få framhålla, att den rättighet, jag har för 1911, är till ringa nytta för såväl allmänheten som automaten, då knappast någon, som icke är särskildt hungrig, men deremot törstig, ville betala ut 20 öre extra för mat för att få sig endast ett 10 öres glas öl; han lemnar i stället lokalen missnöjd med anordningen oeh skaffar sig det önskade på annat ställe.

För att visa hvad som är konsumerat af öl och porter under tiden 1 Januari till 31 Juli 1911 på automaten bifogas härmed intyg från leverantörerna utvisande

att Karlstads Bryggeri levererat	963 liter pilsner	
Färjestads " " "	1,008 " " "	= 1,971 liter pilsner.
Leilers Agenturaffär " "		890 " porter

sålunda i medeltal en daglig försäljning af
 c:a 28 st. halfva pilsner
 " 13 " " porter

motsvarande en försäljningssumma af Kr. 8: — pr dag; denna obetydliga omsättning visar tillfullo hvilken ringa nytta den nuvarande rättigheten har.

Afskrift af intyg från följande bifogas:

Från Poliskammaren i Uppsala.
 " d:o i Gefle.
 " d:o Sundsvall.
 " Stadsfiskalen i Kristianstad.
 " d:o i Eskilstuna.
 " d:o i Uddevalla

hvilka alla tyckas hafva gjort den erfarenheten, att en välskött automat i icke obetydlig grad motverkar *missbruk* af alkoholhaltiga drycker.

Äfvenledes närslutes ett intyg från Poliskommissarien härstädes.

Karlstad den 23 augusti 1911.

F. A. DAHL.

Frejdbetyg.

Att f. d. Kassören Fredrik August Dahl i Klara 24, född den 21 juni år 1833 (trettitre), åtnjuter medborgerligt förtroende, betygar Karlstads stads församling i Värmlands län den 10 augusti år 1911.

CLAES JACOBSSON,
 Pastoratsadjunkt.

Härmed få vi intyga, att Automaten Fenix från 1 Januari t. o. m. 31 Juli 1911 af oss erhållit: 963 liter Pilsner.

Karlstad den 11 Augusti 1911.

För Karlstads Bryggeri Akt.-Bolag:

ALBERT EGNELL.

W. Sv.

På begäran intygas härmed att Automaten Fenix under tiden $\frac{1}{1}$ 1911--^{31/7} 1911 från oss köpt 1,008 liter pilsner.

Karlstad den 28 Aug. 1911.

Färjestads Bryggeri Aktiebolag.

R. HUSS.

Från Porterbryggeriaktiebolaget D. Carnegie & Comp:s Nederlag har jag försålt till Automaten Fenix, Karlstad i år under

Januari	74,4
Februari	122
Mars	99,1
April	174,4
Maj	124,5
Juni	125
Juli	171

Tillhopa 890,4 liter automat-porter, hvilket härmed på begäran intygas.
Karlstad den 8 Augusti 1911.

CARL LEILER.

Bevittnas af:

MELKER SVENSSON.

L. J. LARSSON, Karlstad.

Afskrift.

Att Automaten Fyris, härstädes, utan någon anmärkning från polismyndigheternas sida, på ett berömvärdt sätt sedan den 15 nov. 1902 vid en af stadens mest trafikerade gator medelst automatiska apparater utöfvat utskänkning af vin och maldrycker m. m. får jag härmed intyga.

I sammanhang härmed kan meddelas att erfarenheten visat det utskänkning

genom automatiska apparater, handhafd på sätt som här varit fallet, i icke obetydlig grad motverkar missbruket af maldrycker.

Uppsala i Poliskommissarietkontoret, den 26 Augusti 1910.

ELOF ANDÉHN,
Poliskommissarie.

Rätt afskrifvet intyga:

F. EBBINGHAUS.

IVAN BOHMAN.

Afskrift.

Allt Gefle Automat Aktiebolag utan någon anmärkning från polismyndigheternas sida, på ett mönstergildt och berömvärdt sätt, allt sedan den 14 Dec. 1905, vid en af stadens förnämsta och mest trafikerade gator medelst automatiska apparater utöfvat utskänkning af vin och maldrycker m. m. får jag härmed intyga.

I sammanhang härmed kan jag meddela: att erfarenheten visat det utskänkning genom automatiska apparater, handhafda på sätt som här varit fallet, i icke obetydlig grad motverkar missbruk af maldrycker.

Gefle i Poliskommissarietkontoret den 28 Sept. 1910.

C. C. JERNBERG.

Rätt afskrifvet intyga:

F. EBBINGHAUS.

OSCAR W. RAHM.

Afskrift.

På begäran får jag härmed intyga, att Sundsvalls Automataktiebolag, som utöfvat verksamhet här i staden sedan den 20 December 1906, genom att medelst automatiska apparater utskänka vin och maldrycker samt mat, kaffe och läskedrycker m. m., på ett ordningsfullt och tillfredsställande sätt samt utan någon anmärkning från polismyndighetens sida skött ifrågavarande utskänkingsrörelse.

Dessutom får jag som min personliga uppfattning härutinnan meddela, att utskänkning medelst automatiska apparater, då dessa äro ställda under lämplig tillsyn, i betydlig grad motverkar omåttligt förtärande af berusande drycker.

Sundsvall den 28 september 1911.

J. O. ATTAQUE.
Poliskommissarie.

Rätt afskrifvet intyga:

F. EBBINGHAUS.

IVAN BOHMAN.

Afskrift.

Att Kristianstads Automat Aktiebolag utan någon anmärkning från polismyndigheternas sida på ett berömvärdt sätt allt sedan den 5 September 1906, vid en af stadens förnämsta och mest trafikerade gator medelst automatiska apparater utöfvat utskänkning af vin och maldrycker m. m. intygas härmed på begäran.

I sammanhang härmed kan meddelas att erfarenheten visat det utskänkning genom automatiska apparater, handhafd på sätt som här varit fallet, i icke obetydlig grad motverkar missbruk af alkoholhaltiga drycker, hvadan äfven stadsfullmäktige och Konungens Befhde i Kristianstads län anselt sig böra tillstyrka af bolaget gjord ansökan om erhållande af utskänkingsrättigheter för öl och vin i ytterligare en automatrestaurant härstädes fr. o. m. 1 januari 1910.

Kristianstad den 23 Augusti 1910.

JOHAN HAGBERG.

Stadsfiskal.

(Sigill.)

Rätt afskrifvet intyga:

F. EBBINGHAUS.

IVAN BOHMAN.

Afskrift.

Att automaten härstädes utan någon anmärkning från polismyndigheternas sida på ett berömvärdt sätt allt sedan den 22 Oktober 1904 vid stadens största torg medelst automatiska apparater utöfvat utskänkning af öl och vin m. m. får jag härmed på begäran intyga.

Eskilstuna den 23 Augusti 1910.

GUSTAF RAMSTRÖM.

Stadsfiskal.

Rätt afskrifvet intyga:

F. EBBINGHAUS.

IVAN BOHMAN.

Afskrift.

På begäran varder härmed betygadt att Aktiebolaget Uddevalla-automaten, som härstädes under de tre senaste åren och fortfarande bedrifver automatisk matservering och utskänkning af vin och maldrycker utan annan inskränkning, än att under sön- och helgdagar samt måndagar, tisdagar, onsdagar och torsdagar efter klockan 7, fredagar efter klockan 6 och Lördagar efter klockan 2 på eftermiddagarne utskänkning sker endast åt spisande gäst, utan anmärkning handhaft denna rörelse vid stadens mest trafikerade gata, samt att från allmänheten

under denna tid, särskildt somrarne, vid flera tillfällen och på förfrågan uttalats belåtenhet därmed.

Uddevalla den 28 september 1910.

T. K. WENDT.

Stadsfiskal.

Rätt afskrifvet intyga:

F. EBBINGHBUS.

IVAN BOHMAN.

På begäran får jag härmed intyga, att innehafvaren af automatrestauranten i huset N:o 16 vid Drottninggatan här i staden, Fredrik August Dahl, som sedan den 1 sistlidne januari utöfvat verksamhet här i staden genom att medelst automatiska apparater utskänka vin och öl till spisande gäster samt mat, kaffe och läskedrycker m. m., på ett ordningsfullt och tillfredsställande sätt skött ifrågasvarande utskänkningsrörelse.

Härförutom får jag, på grund af egen erfarenhet från andra med Karlstad likställda städer, som min personliga uppfattning meddela, att utskänkning medelst automatiska apparater, då dessa äro ställda under *lämplig* och *ständig* kontroll, äfven i de fall då dylik utskänkning utöfvas utan inskränkingar, tydligen i icke obetydlig grad kan motverka missbruk af berusande drycker.

Karlstad den 22 augusti 1911.

A. A. LUNDQVIST.

Poliskommissarie.

Till Konungens Befallningshafvande i Wermlands län.

Undertecknad får härmed anhålla om tillstånd att under en tid af tre kalenderår, räknadt från och med den 1 nästkommande januari, i huset N:o 14 vid Östra Torggatan i Karlstad idka utskänkning af öl.

Karlstad den 23 aug. 1911.

För Färjestads Bryggeri Aktiebolag

R. HUSS.

Frejdbetyg.

Att kaptenen Reinhold Huss född den 1 juli år 1858 (femtioåtta) åtnjuter medborgerligt förtroende, betygar Karlstads stads församling i Värmlands län den 23 juli 1911.

FR. NORDVALL

Komminister.

Härigenom varder på begäran till bevis meddeladt, att skötseln af Färjestads Bryggeri Aktiebolags ölstuga, hvilken ölstuga under en följd af år varit inrymd i gården N:o 44 vid Östra Torggatan här i staden, under den tid jag utöfvat chefskapet öfver polisen städse ombesörjts på ett synnerligt förtjänstfullt sätt.

Karlstad den 10 Aug. 1911.

ALBERT NELSON.

Afskrift.

Härigenom varder till bevis meddeladt, att skötseln af Färjestads Bryggeri Aktiebolags ölstuga, hvilken ölstuga under en lång följd af år varit inrymd i gården N:o 118 vid Östra Torggatan här i staden, städse ombesörjts på ett synnerligen förtjänstfullt sätt, i följd hvaraf några störande uppträden, såvidt mig är bekant, aldrig å berörde ölstuga itrågakommit. Karlstads Stadsfiskalskontor den 28 Januari 1902.

A. F. LINDH.

Rätt afskrifvet intyga:

O. TYRÉN.

FR. LUNDQUIST.

Afskrift.

Att Bryggeriaktiebolaget Färjestads såväl ölstuga som ölfahemtningsställe här i staden alltid skötts på ett ordningsfullt och om god omtanke vittnande sätt, hvarför icke heller från polismyndighetens sida någon som helst anmärkning mot Bolaget förekommit, intygas härmed på begäran.

Karlstad i polisintendentsexpeditionen den 22 Augusti 1905.

J. P. WENDT.

Vidimeras:

A. NYMAN.

FR. LUNDQUIST.

Till Konungens Befallningshafvande i Vermlands län.

Med bifogande af betyg om god frejd, får undertecknad, verkställande direktör för Karlstads Bryggeri Aktiebolag, härmed vördsamt anhålla, om rättighet att uti den i kvarteret Udden, gården N:o 26 vid Herrgårdsgatan här i staden med "Cerevisia" benämnda lokalen, fortfarande få utskänka maltdrycker till förtäring på stället under tre år, räknadt från 1 Januari 1912.

Rörelsen kommer liksom förut att förestås af Olof Österhielm från Mariedalsgatan N:o 7 här i staden.

Karlstad den 14 Augusti 1911.

ALBERT EGNELL.

Frejdbetyg.

Att bryggeridirektören Albert Egnell i Staden 26, född den 2 oktober år 1871 (sjuttioett), åtnjuter medborgerligt förtroende, betygar Kartstads stads församling i Värmlands län den 14 augusti år 1911.

CLAES JACOBSON
Pastoratsadjunkt.

Till Konungens Befallningshafvande i Värmlands län.

Härmed får jag vördsamt anhålla om tillstånd att under en tid af tre år, räknade från den 1 Januari 1912, få i gården N:o 65 kvarteret Freja vid Östra Torggatan här i staden till spisande gäster utskänka öl och vin.

Frejdbetyg samt bevis om redbarhet och ordentlighet bifogas.
Karlstad den 31 Juli 1911.

ANNA ELISABETH NILSSON.

Afskrift.

Hyseskontrakt.

Emellan undertecknade är träffadt följande hyresaftal:

Jag Carolina Düring uthyr härmed till Fröken Elisabeth Nilsson i gården N:o 65 kvarteret Freja med adress N:o 10 vid Ö:a Torggatan i Karlstad på tre års tid, räknad från den 1 oktober 1911 till den 1 oktober 1914 följande lägenheter: En butik, sex rum och kök, del i brygghus och vind på gården samt uthus, bestående af en källare och vedbod samt del i trädgården. Lägenheten är afsedd att användas till Café och matservering.

Förestående kontrakt, som upprättats i tvänne lika lydande exemplar, hvaraf vi hvardera tagit ett, varder härmed af oss å ömse sidor godkänt.

Karlstad den 4 maj 1911.

CAROLINA DÜRING
Hysesvärd.

ELISABETH NILSSON
Hysesgäst.

Frejdbetyg.

Att f. d. städerskan Anna Elisabet Nilsson i Ö. Haga 34, född den 12 januari år 1875 (sjuttiofem), åtnjuter medborgerligt förtroende, betygar Karlstads stads församling i Värmlands län den 28 juli år 1911.

CLAES JACOBSON
Pastoratsadjunkt.

Avskrift.

Fröken Anna Elisabeth Nilsson från Hellekilstorp Övre Ulleruds socken, är av mig känd från barnåren, har under sin uppväxttid och hittills fört en hedrande vandel, varder härmed meddelat.

Olsäter den 18 Maj 1911.

L. J. STEFFANSON.

Likheten med originalet intyga:

E. NORÉUS.

J. S. HENRIKSSON.

Avskrift.

Allt Fröken Anna Elisabet Nilsson från Hellekilstorp i Övre Ulleruds socken gjort sig känd för arbetsamhet, redlighet och en i allt hedrande vandel, intygas härmed av Övre Ullerud den ¹⁵/₅ 1911.

PER AUG. OHLSSON

Ordförande i Kommunalnämnden.

Likheten med originalet intyga:

E. NORÉUS.

J. S. HENRIKSSON.

Till Konungens Befallningshafvande i Wermlands län.

I egenskap af disponent för Wåxnäs Bryggeri Aktiebolag får undertecknad härmed vördsamt anhålla om tillstånd att, under en tid af tre år räknat från den 1 Januari 1912, få försälja maldrycker till förtäring på stället i gården N:o 11 Drottninggatan (Enkefru Werngrens hus) här i staden.

I fråga varande lokaler komma att förändras: golfvet sänkes så djupt som grunden tillåter, en mellanvägg borttages, så att lokalen blir luftigare och rymligare.

Till föreståndare har jag antagit Anders Andersson som förut i många år förestått nämnde maldrycksförsäljning.

Frejdbevis bifogas.

Karlstad i Augusti 1911.

CARL HERIN.

Frejdbetyg.

Allt disponenten Karl David Juneor Herin, född den 7 mars år 1844 (fyrtiofyra), åtnjuter medborgerligt förtroende, betygar Karlstads stads församling i Värmlands län den 21 augusti år 1911.

CLAES JACOBSON

Pastoratsadjunkt.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 9 oktober 1911.*

§ 94.

Sedan Konungens Befallningshafvande i länet infordrat Stadsfullmäktiges yttrande öfver till Konungens Befallningshafvande ingifna ansökningar om rättighet att här i staden utskänka vin och maltdrycker, så hade nu Beredningsutskottet, uppå remiss, att i dessa ärenden afgifva yttranden.

Hvad därvid först anginge Mathilda Ulrika Hedbergs ansökan om tillstånd att i hotell Drott å tomten N:o 162 vid Järnväggsgatan här i staden få till spisande gäster utskänka vin och maltdrycker ville Utskottet erinra, att Sara Fredrika Andersson innehade tillstånd att under en tid af tre år från och med år 1911 utskänka vin och öl åt spisande gäster i samma hus, där Mathilda Ulrika Hedbergs ifrågavarande rörelse skulle bedrifvas, och då något behof af ytterligare en utskänkningsrörelse därstädes ej föreläge, beslöt Utskottet hemställa,

att Mathilda Ulrika Hedbergs förberörda ansökan måtte af Stadsfullmäktige afstyrkas.

Hvad härelter vidkomme *dels* Anna Lovisa Sandbergs ansökan om tillstånd att under tre år från och med år 1912 i samband med matservering få till spisande gäster utskänka öl i gården N:o 133 här i staden *dels ock* Anna Elisabeth Nilssons ansökan om tillstånd att likaledes under tre år från och med den 1 januari 1912 få i gården N:o 65 vid Östra Torggatan här i staden till spisande gäster utskänka öl och vin, ville Utskottet hemställa,

att Anna Lovisa Sandbergs och Anna Elisabeth Nilssons ifrågavarande, särskilda ansökningar måtte af Stadsfullmäktige tillstyrkas.

Beträffande Fredrik August Dahls ansökan om tillstånd att i huset N:o 16 vid Drottninggatan här i staden under år 1912 medelst automat idka utskänkning af öl och vin utan mat, eller alternativt att till mat för 10 öre utskänka vissa glas öl ville Utskottet uttala, att Utskottet ej funne någon utsträckning i den utskänkningsrörelse, som för närvarande vore för sökandens automatrestaurant medgifven, vara af behofvet påkallad. Då emellertid ansökningen torde få anses innebära jämväl en anhållan om tillstånd att idka utskänkning af vin och öl under samma villkor, som gällde för innevarande år, samt Utskottet ej hade något att erinra mot bifall till ansökningen i denna form, beslöt Utskottet hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte afstyrka bifall till Fredrik August Dahls ifrågavarande ansökan, i hvad den afsåge tillstånd att idka utskänkning af öl och vin utan mat eller att till mat för 10 öre utskänka vissa

glas öl, men att Fullmäktige däremot måtte tillstyrka, att ansökningen på det sätt bifalles, att Dahl erhåller tillstånd att i samband med automatrestaurantrörelse i huset N:o 16 vid Drottninggatan här i staden under år 1912 idka utskänkning af vin och maldrycker under villkor, att sådana föreskrifter med afseende å rörelsens utöfvande meddelas, att vederbörlig kontroll mot utskänkning af vin och maldrycker till minderåriga åstadkommes, dock att utskänknigen endast får äga rum i samband med mathållning till spisande gäster.

Då Utskottet ansåge, att de särskilda bestämmelser i fråga om utskänkning af öl i samband med mathållning, som för närvarande vore gällande, fortfarande borde vinna tillämpning, beslöt Utskottet tillika hemställa,

att samtliga ofvannämnda, af Utskottet förordade rättigheter till utskänkning af öl måtte af Fullmäktige tillstyrkas sålunda, att utskänkning medgåfves i samband med mathållning vid måltider till spisande gäster under iakttagande af, att för hvarje halfbutelj ($\frac{1}{3}$ liter) öl, som serverades, skulle, förutom ölets vanliga utskänkingspris, af gästen uttagas minst 25 öre för därtill serverad mat, dock att beträffande automatrestauranten för hvarje glas (cirka $\frac{1}{5}$ liter) öl, som serverades, skulle, förutom ölets vanliga utskänkingspris, af gästen uttagas minst 20 öre för därtill serverad mat.

Angående den af Våxnäs Bryggeriaktiebolag genom dess disponent Carl Herin gjorda ansökningen om tillstånd att under tre år från och med år 1912 försälja maldrycker till förtäring på stället i gården N:o 11 vid Drottninggatan här i staden ville Utskottet vid det förhållande, att, såsom Utskottet hade sig bekant, ifrågavarande bolags tillverkning numera upphört, hemställa,

att Våxnäs Bryggeriaktiebolags genom Disponenten Carl Herin gjorda ansökan måtte af Stadsfullmäktige afstyrkas.

Hvad till sist beträffade de af Färjestads Bryggeriaktiebolag genom dess disponent Kaptenen Reinhold Huss samt Karlstads Bryggeriaktiebolag genom Disponenten Albert Egnell ingifna ansökningar om tillstånd att under nästkommande tre kalenderår idka utskänkning af maldrycker, Färjestads Bryggeriaktiebolag i huset N:o 14 vid Östra Torggatan och Karlstads Bryggeriaktiebolag i gården N:o 26 vid Herrgårdsgatan, ansåge sig Utskottet böra hemställa,

att förevarande två ansökningar måtte af Stadsfullmäktige tillstyrkas, dock under villkor, att, i likhet med hvad i sådant hänseende för närvarande vore bestämdt, utskänkning må äga rum allenast söckendagar från klockan 9 förmiddagen med undantag af dagar efter sön- och helgdag, då utskänknigen må börja först klockan 2 eftermiddagen, och

att utskänknigen skall sluta å dagar före sön- och helgdag och å allmän torgdag senast klockan 2 eftermiddagen, å fredagar senast klockan 5 eftermiddagen samt öfriga dagar senast klockan 7 eftermiddagen, hvarjämte Magistraten tordé medgifvas rätt att, när sådant af behovet påkallades, göra den tillfälliga inskränkning i utskänkningstiden, som Magistraten funne lämplig.

Mot Utskottets förenämnda beslut i anledning af Färjestads Bryggeriaktiebolags och Karlstads Bryggeriaktiebolags ansökningar om tillstånd till utskänkning af maltdrycker anfördes inom Utskottet reservation af Herrar Svensén och Gelin, som ansåge, att ansökningarne borde af Stadsfullmäktige afstyrkas.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

KARLSTAD 1911
KARLST.-TIDN: S A.-B: S TRYCKERI.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1911.

Den 16 November.

N:o 10.

79. Beredningsutskottets förslag till val af ombud för staden vid underhandling med Kungl. Fångvårdsstyrelsen angående ifrågasatt stadsplaneändring.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 3 november 1911.*

§ 97.

Sedan Stadsfullmäktige beslutit att för sin del utse ett ombud med uppdrag att underhandla med Kungl. Fångvårdsstyrelsen angående möjligheten och lämpligheten af utaf nämnda styrelse ifrågasatt ändring i stadsplanen för det område inom staden, som begränsades af Kungsgatan, Södra Kyrkogatan, nordvästra stambanan och pråmkanalen, så hade nu Beredningsutskottet att afgifva förslag till val af sådant ombud; Och beslöt Utskottet i sådant hänseende föreslå, att till stadens ombud vid ifrågavarande underhandling med Kungl. Fångvårdsstyrelsen måtte utses Drätselkammarens ordförande, Herr Lektorn Valdemar Vendel.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

80. Lasarettsdirektionens i Karlstad af Herr Clarholm som motion upptagna framställning om ändring i det af Stadsfullmäktige godkända förslaget till ny stadsplan för Sjtöullsägorna m. m.

Till Herrar Stadsfullmäktige.

Vid behandling af donationsjordskomiténs utlåtande i fråga om vissa grunder för uppgörelse mellan staden och donationsjordsinnehafvare rörande afstående af mark m. m. jämte hvad därmed stode i samband, beslöto Herrar Stadsfullmäktige på derom hos Beredningsutskottet gjord begäran att det i kommitérades framställning särskildt omförmälta Karlstads Spinneri- och Väfveriaktiebolag tillhöriga område måtte undantagas från den ifrågasatta uppgörelsen, och att frågan derom måtte anstå till dess ny stadsplan för området blifvit af Kungl. Maj:t fastställd. Ett förslag till ny stadsplan af detta område är ock af Herrar Fullmäktige godkänt i enlighet med den karta, som af kommissionslandtmätaren Sten Ström blifvit år 1904 för detta ändamål upprättad. Enligt detta förslag skulle lasarettsgatan å sträckan mellan lasarettets infartsväg och Väfvegatan så dragas, att den ungefär på midten komme att bilda en större vinkel, hvarigenom ett onödigt stort område af landstinget tillhörig mark komme att förläggas inom kvarteret Linden, hvilket i öfrigt tillhör omförmälta Spinneribolag. De komitérade, som hade landstingets uppdrag att med staden träffa aftal angående markupplåtelse m. m. för gator i enlighet med detta förslag, beaktade visserligen detta missförhållande, men ansågo sig dock på frågans dåvarande ståndpunkt ej böra föreslå någon ändring af det skäl att det var högst nödvändigt att frågan blefve afgjord på kortaste tid på det att en del af Lasarettsgatan omedelbart måtte ordnas så att den blef färdig till trafik i samband med lasarettets öppnande, och dels därför att landstinget enligt då gällande lag icke mot sin vilja kunde anses förpliktigt att afhända sig sitt inom kvarteret Linden förlagda markområde, utan att detta kunde i viss mån fortfarande få utgöra så att säga ett hygieniskt skydd för lasarettet gent emot fabrikerna. Såväl lasarettet som sinnesslöanstalten hafva nämligen redan nu mycket stora obehag af flerehanda slag genom närheten till fabriken, och dessa obehag måste naturligen blifva allt större i den mån äfven den närmast lasarettet liggande delen af fabrikstomten blefve för fabriken egentliga behof tagen i anspråk. Enligt den nya stadsplanen är emellertid landstinget förpliktigt att under vissa förhållanden afträda marken i fråga och är sålunda beröfvadt möjligheten att framgent bibehålla densamma i ofvan antydda syfte.

Då något bestämdt skäl aldrig förefunnits för Lasarettsgatans fortsatta utläggning i enlighet med det gamla förslaget och då det både synes vara vida naturligare och äfven för staden blefve icke oväsentligt billigare om Lasarettsgatan finge från lasarettets portvaktstuga fortsätta i rak riktning till Väfvaregatan, får lasarettsdirektionen härmed anhålla att Herrar Stadsfullmäktige ville besluta sådan ändring i förslaget till stadsplan öfver Sjötullsägorna m. m. att Lasarettsgatan från lasarettets infartsväg till Väfvaregatan finge den sträckning, som med grönt är angifven å bifogade af distriktslandmätaren Sten Ström upprättade karta.

På lasarettsdirektionens vägnar:

GERH. DYRSSEN.

Ordförande.

A. Svanström.

Utdrag af protokoll, hållet hos Byggnadsnämnden i Karlstad den 14 juni 1911.

§ 58.

Uppå remiss från Stadsfullmäktige hade Byggnadsnämnden att afgifva yttrande öfver en af Herr Clarholm som egen motion upptagen framställning från Lasarettsdirektionen om ändring i det af Herrar Stadsfullmäktige godkända förslaget till ny stadsplan för Sjötullsägorna m. m., varande framställningen af följande lydelse:

I detta ärende hade till Nämnden inkommit en så lydande skrifvelse:

“Till Byggnadsnämnden i Karlstad.

Till vår kännedom har kommit, att ett nytt förslag till stadsplan för kvarteret Linden blifvit till Eder remitteradt. Förslaget som är väckt af Lasarettsdirektionen och af doktor Clarholm upptaget såsom egen motion, är det tredje stadsplaneförslaget för ifrågavarande område under jämförelsevis kort tidrymd.

Nu föreligger alltså en af Kungl. Maj:t fastställd stadsplan för området, ett af Stadsfullmäktige godkänt ändringsförslag samt det sista hos fullmäktige väckta förslaget.

Bägge de sistnämnda förslagen synas uppgjorda med hänsyn så godt som uteslutande till lasarettets intresse, och dess direktion drifver i sin skrifvelse uppenbarligen den satsen, att detta intresse bör vara det enda afgörande och att någon hänsyn till grannarna icke behöfver ifrågakomma. Det verkar obehagligt öfver-

raskande, att lasarettsdirektionen, då den gick med på det andra, d. v. s. det af stadsfullmäktige antagna förslaget till Lasarettsgatans sträckning, hade den baktanken, att landstinget skulle behålla sitt inom det nya kvarteret Linden fallande område och därigenom hindra oss dels att komma ut till Lasarett- och Väfvaregatorna dels ock att utnyttja hvad af vårt eget område är kvar, sedan lasarettsdirektionen därifrån tagit, hvad som varit för lasarettets behof erforderligt.

När sedan lasarettsdirektionen funnit, att det kan vara fara för, att denna plan icke lyckas, då finner direktionen nödvändigt att begära en ytterligare ändring af stadsplanen. Konsekvent borde direktionen då hafva nöjt sig med att begära endast en sådan ändring, att vi beröfvats möjlighet att förvärfva något af landstingets område. Men direktionen har gått ännu längre. Den har föreslagit en sådan ändring af gränserna för kvarteret Linden, att vi skulle beröfvas ytterligare en afsevärd del af vårt område och att kvarteret skulle erhålla en särdeles olämplig form.

Då vi anlade vår fabrik, räknade vi på det då inköpta området omfattning för blifvande utvidgning af fabriken. Denna möjlighet har redan genom det senare tillkomna lasarettets anläggande blifvit inskränkt och skulle nu enligt lasarettsdirektionens förslag ytterligare kringskäras. Vi kunna icke finna oss i detta. Vi bedrifva en lifskraftig industri, för hvilken utvecklingsmöjlighet måste finnas. Och vi förlita oss på, att stadens myndigheter skola inse vikten af att vår industri till stadens bästa tillgodoses så väl som möjligt.

Gentemot lasarettsdirektionens yttrande få vi påpeka, att vår fabrik fanns redan, då lasarettets område från början planerades. Olägenheterna af närheten till fabriken kunde således hafva tagits i beräkning vid bestämmande af platsen för lasarettets anläggande.

Slutligen påpekas, att, såvidt handlingarna utvisa, beslut icke blifvit af vederbörande fattadt angående utvidgning af lasarettets område. Huru skall det område användas och betalas, som enligt lasarettsdirektionens förslag skulle komma att ligga emellan Lasarettsgatan och lasarettet? Därom lemna handlingarna icke någon upplysning.

Vi våga på grund af det sagda påstå, att tillräcklig anledning icke förefinnes att ändra det af Stadsfullmäktige antagna förslaget till stadsplan, och vi hemställa, att Byggnadsnämnden måtte afstyrka det i doktor Clarholms motion framställda ändringsförslaget.

Vi få slutligen värdsamt hemställa, att detta ärende måtte behandlas så skyndsamt som möjligt, då det är af vikt för oss att veta, huru vi kunna disponera vårt område.

Stockholm den 21 Mars 1911.

Karlstads Spinneri & Väfveri Aktiebolag.

G. A. LUNDBORG.“

Byggnadsnämnden tog nu detta ärende i öfvervägande och beslöt efter öfverläggning enhälligt afgifva följande yttrande:

“Då det behof af “hygieniskt skydd“, hvarom i framställningen talas, svårligen lär tillgodoses genom det afstånd af 22 meter, som här är i fråga;

då vidare en förändring i stadsplanen i enlighet med framställningens syftemål skulle nödvändiggöra förändringar i redan utlagda ledningar, hvilka förändringar i sin ordning komme att medföra kostnader, som i afsevärd mån skulle motväga den i framställningen omordade kostnadsminskningen;

och då slutligen Nämnden finner de af Karlstads Spinneri & Väfveri Aktiebolag mot förslaget anförda skäl vara fullt berättigade;

finner Byggnadsnämnden för sin del skäligt afstyrka bifall till motionen i fråga.“

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren
i Karlstad den 25 September 1911.*

§ 12.

Uppå remiss från Stadsfullmäktige hade Drätselkammaren att afgifva yttrande öfver lasarettsdirektionens af Herr Clarholm som motion upptagna framställning om ändring i det af Stadsfullmäktige godkända förslaget till ny stadsplan för Sjötullsågorna m. m.; varande denna framställning af följande lydelse:

Byggnadsnämnden, som i ärendet afgifvit yttrande, hade anført, att då det behof af hygieniskt skydd, hvarom i framställningen talades, svårligen torde tillgodoses genom det afstånd af 22 meter, som här vore i fråga, då vidare en förändring i stadsplanen i enlighet med framställningens systemål skulle nödvändiggöra förändringar i redan utlagda ledningar, hvilka förändringar i sin ordning komme att medföra kostnader, som i afsevärd mån skulle motväga den i framställningen omordade kostnadsminskningen, och då slutligen Nämnden fann af Karlstads Spinneri- och Väfveri Aktiebolag i skrifvelse fill nämnden anförda skäl vara fullt tillfredsställande, Byggnadsnämnden för sin del funne skäligt afstyrka bifall till motionen i fråga.

Drätselkammaren tog nu ärendet i öfvervägande; och då Karlstads Spinneri- & Väfveri Aktiebolag för sin fabriks utvidgning endast kunnat räkna med nu

gällande stadsplan samt bolaget genom det nu föreliggande förslaget kunne en högst betydlig tillökning i sitt område, då man vidare med den kännedom man hade om fabriken icke kunde beteckna 22 meter som ett obetydligt afstånd ifråga om hygieniskt skydd och då slutligen det icke kunde förnekas, att förslaget medförde fördelar i kostnadshänseende, äfven om vinsten blefve minskad genom att man måste vidtaga förändringar i redan nedlagda ledningar, beslöt Drätselkammaren för sin del tillstyrka bifall till motionen.

Det skulle antecknas, att kammarens vice ordförande Herr Svanbom icke deltagit i behandlingen af detta ärende.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 3 november 1911.*

§ 98.

Hos Stadsfullmäktige hade lasarettsdirektionen i Karlstad uti framställning, som af Herr Clarholm upptagits som motion, hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta sådan ändring i det af Fullmäktige godkända förslaget till ny stadsplan för Sjötullsägorna m. m., att Lasarettsgatan från lasarettets infartsväg fortsatte i rak riktning till Väfvaregatan i enlighet med en vid framställningen fogad, af distriktslandtmätaren Sten Ström upprättad karta.

Uti detta ärende hade nu Beredningsutskottet, uppå remiss, att afgifva utlåtande.

Olika meningar angående den föreslagna ändringen hade på å båda sidor anförda skäl uttalats af de i ärendet hörda delegationerna, i det Byggnadsnämnden afstyrkt bifall till framställningen under det Drätselkammaren tillstyrkt Stadsfullmäktige att bifalla densamma.

Efter hållen öfverläggning beslöt Beredningsutskottet för sin del instämma uti hvad Drätselkammaren i frågan anført, hvadan Utskottet hemställde,

att Stadsfullmäktige måtte för sin del besluta sådan ändring i förslaget till ny stadsplan för Sjötullsägorna m. m., som af Lasarettsdirektionen uti dess ifrågavarande framställning föreslagits.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

81. Byggnadsnämndens förslag till stadsplan för visst område af stadsdelen Herrhagen jämte hvad därmed stode i samband.

(Se Serien B. 1910; § 125).

Utdrag af protokoll, hållet hos Byggnadsnämnden i Karlstad den 12 april 1911.

§ 42.

Från Vatten- och Gasverksstyrelsen inkommet förslag rörande dränering af visst till industritomter afsedt område inom stadsdelen Herrhagen öfverlämnades till Stadsbyggmästaren för uppgörande af erforderliga gatuprofiler.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag af protokoll, hållet hos Byggnadsnämnden i Karlstad den 10 maj 1911.

§ 49.

Sedan Stadsbyggmästaren den 12 nästlidne April under § 42 i protokollet erhållit i uppdrag att uppgöra erforderliga gatuprofiler till det till industritomter afsedda område inom stadsdelen Herrhagen, hvars intagande i stadsplanen vore ifrågasatt, så företedde Stadsbyggmästaren nu förslag till berörda gatuprofiler.

Från Vatten- och Gasverksstyrelsen samt Hamnstyrelsen hade inkommit så lydande protokollsutdrag:

Utdrag ur protokollet hos Karlstads Vatten- och Gasverksstyrelse den 10 april 1911.

S. d. Av Föreståndaren hade upprättats plan med preliminärt förslag till avloppsledningar för fabriksområde mellan Lambergs-tjärn och Klarälvsgrenen.

Efter föredragning härav beslöt Styrelsen remittera planen till Byggnadsnämnden, därvid skulle framhållas att Styrelsen icke å planen hade föreslagit avloppsledningar för de kvarter som i stadsplansförslaget inritats mellan Lambergs-tjärns inlopp, Vasa- och John Erikssongatorna, emedan Styrelsen försport att Hamnsty-

relsen önskade dessa kvarters borttagande ur stadsplaneförslaget för användande till framtida hamnändamål.

Ur protokollet:
JOHN RUNDGREN».

» Utdrag av protokoll, hållet hos Hamnstyrelsen i Karlstad den 9 maj 1911.

§ 42.

I fråga om förslag till stadsplan för vissa områden kring Lambergstjärn, i vilket ärende Hamnstyrelsen uppå remiss avgivit yttrande den 8 mars 1910, så hade sedermera framkommit en del omständigheter, vilka påkallade en ändring i förslaget. Sålunda hade ifrågasatts att för längre tid upplåta mark för anläggning av en proppsgård, för vilken anläggning de öster om järnvägen och söder om Vasagatans förlängning föreslagna tomterna behövde tagas i anspråk. Vidare inginge i det av Vattenbyggnadsbyrån uppgjorda förslaget till hamnens utvidgning anläggning av en rangeringsbangård å de väster om järnvägsspåret och söder om Vasagatan befintliga tomterna.

I anledning härav beslöt Styrelsen att hos Byggnadsnämnden, där detta ärende för närvarande vore under behandling, hemställa, att från stadsplaneförslaget måtte undantagas den söder om Vasagatans förlängning belägna marken.

Denna § justerades vid sammanträdet.

In fidem;
IVAR OLSSON».

Då Byggnadsnämnden icke hade något att erinra vare sig mot det af Stadsbyggmästaren uppgjorda förslaget till gatuprofiler eller mot den af Hamnstyrelsen föreslagna jämkningen i afseende å områdets utsträckning, beslöt Nämnden, att förslaget med berörda jämkning skulle tillika med samtliga handlingar i ärendet hållas för allmänheten tillgängliga å stadsbyggmästarekontoret till och med den 13 nästa juni månad, därom i vederbörlig tid och ordning kungörelse skulle utfärdas och jordägarna skriftligen underrättas.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Utdrag af protokoll, hållet hos Byggnadsnämnden i Karlstad den 14 juni 1911.

§ 57.

Uti ärendet under § 49 i protokollet för den 10 maj 1911 angående stadsplan för visst till industritomter afsedt område inom stadsdelen Herrhagen hade jämlikt därom fattadt beslut handlingarna i ärendet hållits för allmänheten tillgängliga å stadsbyggmästarekontoret under en månad från och med den 13 nästlidne maj månad, därom kungörelse varit intagen i stadens tidningar för nämnda dag och skriftlig underrättelse med allmänna posten tillsändts samliga för Nämnden kände, af förslaget berörda jordägare den 27 i samma månad.

Någon skrifvelse i ärendet hade icke i anledning af kungörelsen till Nämnden inkommit, och ej heller inställde sig nu någon rättsägare.

I anledning af hvad sålunda förekommit beslöt Nämnden öfverlämna handlingarna till Stadsfullmäktige för ärendets vidare behandling; Och ville Nämnden därvid med afscende å frågan om kostnaden för ifrågavarande stadsplans genomförande framhålla, att staden är ägare till nästan hela den mark, som är afsedd att ingå i de blifvande gatorna, att området i sin helhet är plant och jämnt, hvarför några större kostnader för sprängning, schaktning och utfyllning ej torde komma ifråga, att anläggningen af den föreslagna strandvägen genom att företagas i samband med uppmuddring af tjärnet torde komma att draga en jämförelsevis ringa kostnad, samt att planens genomförande i hvarje fall kommer att ske successive, hvarför under inga förhållanden några kunnbarare utgifter härför komma att på en gång drabba staden.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 2 oktober 1911.

§ 11.

Sedan Stadsfullmäktige den 15 juni 1910 i enlighet med Byggnadsnämndens hemställan som af Beredningsutskottet tillstyrkts, förklarar sig i hufvudsak icke hafva något att erinra mot ett af Drätselkammaren framlagdt förslag till stadsplan för det område af stadsdelen Herrhagen här i staden, hvilket vore beläget mellan John Erikssonsgatan och Lambergstjärnet med utsträckning från Tegnégatan i söder till Klarälven i norr, med vissa af Byggnadsnämnden förordade ändringar,

hade Byggnadsnämnden, sedan viss af Hamnstyrelsen föreslagen jämkning i afseende å områdets utsträckning vidtagits och efter det Stadsbyggmästaren utarbetat förslag till gatuprofiler inom området samt ärendet i öfrigt af nämnden handlagts i enlighet med föreskrifterna i Kungl. Kungörelsen den 31 augusti 1907 angående bestämmelser ifråga om behandling af förslag till stadsplan och tomtindelning, öfverlämnat handlingarna i ärendet till Stadsfullmäktige för ärendets vidare behandling; och hade Drätselkammaren uppå remiss att yttra sig i frågan.

Med erinran att, enligt det af Drätselkammaren framlagda förslaget ifrågavarande område vore afsedt dels till upplagsplatser samt till utvidgning af range-ringsstationen för hamnspåret, dels till tomter för industriella anläggningar och dels till byggnadstomter för egna hem åt arbetare, och under hänvisning till sitt yttrande i ärendet af den 28 december 1909, beslöt Drätselkammaren hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta: att för sin del godkänna det af Byggnadsnämnden framlagda förslaget till stadsplan för ifrågavarande område af stadsdelen Herrhagen här i staden, att å den sålunda godkända stadsplanen i vederbörlig ordning söka Kungl. Maj:ts fastställelse,

samt att hos Kungl. Maj:t begära tillstånd att med full äganderätt afyttra tomter och tomtdelar inom den nya stadsplanen, äfvensom att bekräfta redan gjorda upplåtelser af jord inom samma stadsplan.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERIHJELM

*Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 3 november 1911.*

§ 99.

Vid sammanträde den 15 juni 1910 hade Stadsfullmäktige, på framställning af Drätselkammaren och sedan Hamnstyrelsen, Byggnadsnämnden och Beredningsutskottet varit i ärendet hörda, förklarad sig i hufvudsak ej hafva något att erinra emot ett af Drätselkammaren uppejortt förslag till stadsplan för det område af stadsdelen Herrhagen här i staden, som vore beläget närmast väster och norr om Lambergstjärnet med utsträckning från Tegnégatan i söder till Klarelfven i norr med vissa af Hamnstyrelsen och Byggnadsnämnden förordade ändringar.

Ärendet hade därefter i vederbörlig ordning vidare behandlats af Byggnadsnämnden och hade härunder af Hamnstyrelsen, på förekommen anledning, ifrågasatts den jämkning i afseende å den föreslagna stadsplanens utsträckning, allt området söder om Vasagatans förlängning, hvilket behöfde tagas i anspråk dels för

anläggning af en propsgård och dels för en rangeringsbangård, skulle undantagas från stadsplaneförslaget.

Med godkännande af Hamnstyrelsens berörda jämkningsförslag hade Byggnadsnämnden låtit upprätta karta med beskrifning öfver den af Fullmäktige sålunda i hufvudsak godkända stadsplanen, med undantag beträffande området söder om Vasagatans förlängning, och hade Byggnadsnämnden därefter till Stadsfullmäktige öfverlämnat handlingarne i ärendet, därvid Nämnden jämväl meddelat yttrande angående kostnaderna för planens genomförande.

Uti infordradt yttrande hade Drätselkammaren tillstyrkt förslagets godkännande äfvensom hemställt, att Stadsfullmäktige ville i sammanhang med ansökningsen om beslutets fastställande begära Kungl. Maj:ts tillstånd att afyttra tomter och tomtdelar inom den nya stadsplanen samt att bekräfta redan gjorda upplåtelser af jord inom densamma.

Efter granskning af förslaget och då Beredningsutskottet ej hade något att däremot erinra, beslöt Utskottet hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte för sin del godkänna ifrågavarande, af Byggnadsnämnden nu framlagda förslag till stadsplan för det område af stadsdelen Herrhagen här i staden, som vore beläget närmast väster och norr om Lambergstjärnet med utsträckning från Vasagatan i söder till Klarelfven i norr, samt å den sålunda godkända stadsplanen söka Kungl. Maj:ts fastställelse;

att Stadsfullmäktige tillika måtte besluta att hos Kungl. Maj:t begära tillstånd att med full äganderätt afyttra tomter och tomtdelar inom den nya stadsplanen äfvensom att bekräfta redan gjorda upplåtelser af jord inom samma stadsplan, samt

att Stadsfullmäktige måtte uppdraga åt sin Herr Ordförande att, med kontrasignation af sekreteraren, å Fullmäktiges vägnar underteckna ifrågavarande framställning till Kungl. Maj:t.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

82. Byggnadsnämndens förslag till viss jämkning i stadsplanen för stadsdelen Berget här i staden.

Utdrag af protokoll, hållet hos Byggnadsnämnden i Karlstad den 10 maj 1911.

§ 48.

Sedan från Vatten- och Gasverksstyrelsen till Byggnadsnämnden inkommit framställning, att Nämnden måtte gå i författning om utverkande af tillstånd till förläggande af ett nytt vattentorn å den »öppna platsen» å Kvarnberget, med läge, som framginge af en framställningen bifogad planritning, så hade stadsbyggmästaren i enlighet med af Nämnden erhållet uppdrag nu inkommit med karta öfver ifrågavarande område.

Nämnden beslöt att handlingarna i ärendet skulle hållas för allmänheten tillgängliga å stadsbyggmästarekontoret från och med den 17 innevarande maj till och med den 20 nästa juni månad, därom i vederbörlig tid och ordning kungörelse skulle utfärdas och staden som jordägare skriftligen underrättas.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Utdrag af protokoll, hållet hos Byggnadsnämnden i Karlstad den 12 juli 1911.

§ 61.

I ärendet under § 48 i protokollet för den 10 maj 1911 angående förslag till jämkning i stadsplanen för stadsdelen Berget här i staden på grund af ifrågasatt uppförande af ett nytt vattentorn å den öppna platsen inom nämnda stadsdel, hade i enlighet med Nämndens beslut handlingarna i ärendet hållits för allmänheten tillgängliga å stadsbyggmästarekontoret från och med den 18 maj till och med den 20 juni 1911, därom staden såsom jordägare underrättats genom med allmänna posten den 29 maj 1911 afsänd skrifvelse samt kungörelse varit i stadens tidningar den 20 samma maj månad införd.

Då ärendet nu till behandling företogs, inställde sig såsom ombud för staden Ingenjören A. Svanbom, åberopande ett så lydande protokollsutdrag:

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 12 juni 1911.

§ 5.

Med skrifvelse den 29 nästlidna maj hade Byggnadsnämnden meddelat, att handlingar rörande de förändringar i stadsplanen, som betingas af anläggandet af ett nytt vattentorn på Kvarnberget å ett till öppen plats afsedt område, funnos å stadsbyggnästarekontoret tillgängliga till och med den 20 dennes; och beslöt nu Drätselkammaren förordna ingenjören A. Svanbom att föra Drätselkammarens talan och iakttaga och bevaka stadens rätt och bästa.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Sedan Svanbom förklarat sig icke hafva något att emot förslaget erinra, fann Byggnadsnämnden skäligen för sin del godkänna detsamma;

Och skulle samtliga handlingar i ärendet öfversändas till Stadsfullmäktige med begäran, att Fullmäktige ville söka utverka vederbörlig fastställelse å förslaget.

In fidem:

GUSTAF E. BERG.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 2 oktober 1911.

§ 9.

Uppå remiss från Stadsfullmäktige hade Drätselkammaren att afgifva yttrande öfver Byggnadsnämndens förslag till jämkning i stadsplanen för stadsdelen Berget här i staden på grund af ifrågasatt uppförande af ett nytt vattentorn å den öppna platsen inom nämnda stadsdel; och beslöt Drätselkammaren tillstyrka Stadsfullmäktige att för sin del godkänna ifrågavarande förslag och därå söka Kungl. Maj:ts fastställelse.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 3 november 1911.*

§ 100.

Med föranledande af framställning från Styrelsen för Vatten- och Gasverken hade Byggnadsnämnden hos Stadsfullmäktige hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta sådan ändring i stadsplanen för stadsdelen Berget här i staden, som be-
tingades af uppförandet af ett nytt vattentorn å ett enligt stadsplanen till öppen
plats afsedt område inom nämnda stadsdel.

Uti infordradt yttrande hade Drätselkammaren tillstyrkt förslaget godkännande,
och hade nu Beredningsutskottet, uppå remiss, att häröfver afgifva utlåtande.

Då Utskottet ej hade något att erinra mot förslaget, beslöt Utskottet hem-
ställa,

att Stadsfullmäktige måtte för sin del besluta sådan ändring i
stadsplanen för stadsdelen Berget här i staden, att ett vattentorn finge
uppföras å ett till öppen plats afsedt område inom nämnda stadsdel
samt å beslutet härom söka Kungl. Maj:ts fastställelse, samt

att Stadsfullmäktige måtte uppdraga åt sin Herr Ordförande att,
med kontrasignation af sekreteraren, å Fullmäktiges vägnar underteckna
ifrågavarande framställning till Kungl. Maj:t.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

**88. Drätselkammarens framställning angående uppgörelser med innehafvare
af donationsjord inom stadsplanen, hvilka träffats efter den 1 januari 1911.**

*Utdrag ur protokollet, hållet hos Drätsel-
kammaren i Karlstad den 16 Oktober 1911.*

§ 2.

Genom beslut den 21 April 1910 hade Stadsfullmäktige bemyndigat Drätsel-
kammaren att med innehafvare af donationsjord inom stadsplanen träffa uppgörelse
angående förvärfvande för stadens räkning af för gator och allmänna platser er-

forderlig mark enligt angifna grunder och tillika bestämt, att uppgörelse i sådant afseende skulle vara träffad före den 1 Januari 1911.

Åtskilliga omständigheter hade föranledt, att dylik uppgörelse icke kunnat träffas med J. Nilssons sterbhus, Amund Jönsson och Alfred Andersson förr än efter nämnda dag. Nu vore emellertid med dem dylik uppgörelse ingången, dock under förutsättning att Stadsfullmäktige icke vägrade sitt godkännande af åtgärden; Och beslöt med anledning häraf Drätselkammaren hemställa, att Stadsfullmäktige ville förklara att Drätselkammaren varit bemyndigad att träffa ifrågavarande uppgörelse, ehuru den af Stadsfullmäktige förut föreskrifna tid varit tilländalupen.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 3 november 1911.*

§ 101.

Sedan Stadsfullmäktige genom beslut den 21 april 1910 bemyndigat Drätselkammaren att med innehafvare af donationsjord inom stadsplanen träffa uppgörelse angående förvärfvande för stadens räkning af för gator och allmänna platser erforderlig mark enligt angifna grunder och tillika bestämt, att uppgörelse i sådant afseende skulle vara träffad före den 1 januari 1911, så hade Drätselkammaren uti hos Stadsfullmäktige gjord framställning anmält, att dylik uppgörelse ej kunnat förrän efter nämnda dag träffas med J. Nilssons sterbhus, Amund Jönsson och Alfred Andersson, samt i anledning häraf hemställt, att Stadsfullmäktige måtte förklara, att Drätselkammaren varit bemyndigad att träffa berörda uppgörelser, ehuru den af Stadsfullmäktige förut föreskrifna tid varit tilländalupen.

Uppå remiss hade nu Beredningsutskottet att i detta ärende afgifva yttrande och beslöt Utskottet därvid hemställa

att Drätselkammarens ifrågavarande framställning måtte af Stadsfullmäktige bifallas.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

84. Drätselkammarens framställning angående prenumeration å Svenska Stadsförbundets tidskrift för år 1912.

Utdrag ur protokollet, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 2 Oktober 1911.

§ 13.

Redaktionen af Svenska Stadsförbundets tidskrift hade i skrifvelse till Stadsfullmäktiges ordförande meddelat, att tidskriften äfven under nästkommande år lämnades mot 33 procent rabatt, för den händelse Stadsfullmäktige för samtliga sina ledamöter prenumererade å tidskriften, i hvilket fall priset blefve kr. 3: 35 per exemplar, och hade Stadsfullmäktige till Drätselkammaren öfverlämnat ifrågasvarande skrifvelse.

Drätselkammaren beslöt nu hos Stadsfullmäktige hemställa, att Stadsfullmäktige ville besluta att prenumerera å berörda tidskrift för samtliga sina ledamöter och för de Drätselkammarens ledamöter, som ej voro Stadsfullmäktige, äfvensom å ett exemplar för en hvar af följande delegationer, nämligen; Fattigvårdsstyrelsen, Hälsovårdsnämnden, Hamnstyrelsen, styrelsen för Vatten- och Gasverken samt Byggnadsnämnden.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 3 november 1911.

§ 102.

I anledning af från redaktionen för Svenska Stadsförbundets tidskrift ingånget meddelande, att tidskriften äfven under nästkommande år lämnades med 33 percents rabatt, för den händelse Stadsfullmäktige för samtliga sina ledamöter prenumererade å densamma, hade Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta att prenumerera å nämnda tidskrift för samtliga sina ledamöter och för de Drätselkammarens ledamöter, som ej vore stadsfullmäktige, äfvensom å ett exemplar för en hvar af följande delegationer, nämligen Fattigvårdsstyrelsen, Hälsovårdsnämnden, Hamnstyrelsen, Styrelsen för Vatten- och Gasverken samt Byggnadsnämnden.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att häröfver afgifva utlåtande, ville för sin del uttala, att Utskottet ej ansåge staden böra bekosta prenumeration å tidskriften i fråga för de enskilda ledamöterna af stadsfullmäktige och drätselkammaren. Hvad åter anginge prenumeration å tidskriften för delegationernas räkning ansåge Utskottet frågan härom böra lämpligen ordnas på det sätt, att hvarje delegation, som efter eget bepröfvande funne tidskriften vara till nytta för delegationens arbete, skulle äga rätt att på stadens bekostnad prenumerera å densamma. Visserligen torde vid sådant förhållande någon rabatt å prenumerationspriset ej vara att påräkna, men ansåge Utskottet denna omständighet ej vara af större betydelse.

Utskottet beslöt fördenskull hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte, med afslag å Drätselkammarens förvarande framställning, bestämma, att hvarje af stadens delegationer, som efter eget bepröfvande finner Svenska Stadsförbundets tidskrift vara till nytta för delegationens arbete, må äga rätt att på stadens bekostnad prenumerera å nämnda tidskrift.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

85. Kommitténs för afgifvande af förslag till en gemensam pensionskassa för pensionering af städernas tjänstemän m. fl. framställning med förslag till reglemente för kassan samt angående val af ombud för staden i och för pröfning af förslaget.

Till Stadsfullmäktiges ordförande, Karlstad.

I enlighet med oss å möte i Stockholm den 17 och 18 augusti 1910 med ombud från svenska städer för granskning af förslag till "Reglemente för Svenska Städernas Pensionskassa" lämnadt uppdrag hafva undertecknade i sagda reglemente gjort de ändringar och tillägg, hvilka vi funnit vid mötet gjorda uttalanden böra föranleda, samt låtit dels utarbета nya tabeller, dels komplettera förut befintliga sådana. Med öfverlämnande af dessa ändringar och tillägg jämte bilagor äfvensom molivering, affattad i protokoll, hållet vid vårt sammanträde i Stockholm den 28 och 29 oktober 1910, få vi härmed anhålla, att Ni behagade underställa det

sålunda ändrade reglementet Stadsfullmäktiges i Karlstad granskning samt ombesörja utseende af ombud för staden med fullmakt att å nytt möte för stadens vidkommande antaga eller förkasta reglementsförslaget i den form det vid avslutandet af ombudsmötet kan komma att föreligga, dock utan att staden genom dess ombuds gillande af förslaget må anses bunden att för sina befattningshafvare i kassan ingå, ej heller genom dess förkastande från inträde förhindrad. Meddelande om, hvem som blifvit till ombud utsedd; torde omedelbart efter valet och senast före den 1 november detta år insändas till undertecknad Lund, adress Vestervik. Kallelse till mötet kommer att efter den 1 november utfärdas.

Stockholm i juli 1911.

A. AXEL W. LUND
Ordförande.

KARL MOSSBERG.

AXEL DAHLMAN.

OLOF MATTSSON.

L. E. GEZELIUS.

Utdrag af protokoll, hållet hos den af Stadsfullmäktige i Karlstad tillsatta komitén för behandling af frågan om pensionering af stadens tjänstemän, betjante och arbetare den 13 oktober 1911.

§ 1.

Sedan den kommitté, som af ombud för ett större antal svenska städer tillsatts för att utarbeta förslag till en gemensam pensionskassa för pensionering af städernas tjänstemän m. fl., nu vidtagit vissa ändringar i och tillägg till det af kommittén förut utarbetade förslag till "reglemente för svenska städers pensionskassa", hvilka ändringar och tillägg föranledts af å ombudsmöte i Stockholm under augusti månad 1910 gjorda uttalanden, så hade kommittén genom Stadsfullmäktiges Herr Ordförande underställt det sålunda ändrade reglementet Stadsfullmäktiges i Karlstad granskning samt därvid hemställt, att ombud för staden måtte utses med fullmakt att å nytt möte för stadens vidkommande antaga eller förkasta reglementsförslaget i den form det vid avslutandet af ombudsmötet kunde komma att föreligga. I den i ärendet aflåtna skrifvelsen hade kommittén särskildt framhållit, att staden genom dess ombuds gillande af förslaget ej blefve bunden att för sina befattningshafvare ingå i kassan och ej heller genom dess förkastande från inträde förhindrad.

Uti detta ärende hade nu de af Stadsfullmäktige utsedde kommitterade för

uppgörande af förslag till pensionering af stadens tjänstemän och betjänte samt af i stadens tjänst anställda arbetare, uppå remiss, att afgifva yttrande.

Kommitterade, som förut behandlat det ifrågavarande förslaget till reglemente för svenska städers pensionskassa, och därvid funnit det önskvärdt, att en gemensam pensionskassa komme till stånd på de i reglementet angifna grunder, genomgått nu paragrafvis de föreslagna ändringarne i och tilläggen till berörda förslag, och funno kommitterade därvid ej anledning till erinran mot det sålunda ändrade reglementsförslaget.

Då det för frågans fortgång syntes nödvändigt, att ett reglemente för kassan kunde af städernas ombud slutgiltigt antagas eller förkastas, ville kommitterade därjämte tillstyrka, att ett ombud för staden utsåges med den fullmakt, som i ofvanberörda skrifvelse ifrågasatts.

Kommitterade beslöto fördenskull hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte förklara sig ej hafva något att erinra mot ifrågavarande, Stadsfullmäktiges granskning underställda ändringar i och tillägg till förslaget till "reglemente för svenska städers pensionskassa", samt

att Stadsfullmäktige måtte besluta att utse ett ombud för staden med bemyndigande att å nytt möte för stadens vidkommande antaga eller förkasta reglementsförslaget i den form det vid avslutandet af ombudsmötet kunde komma att föreligga.

Som ofvan.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren
i Karlstad den 16 oktober 1911.*

§ 5.

Uppå remiss från Stadsfullmäktige hade Drätselkammaren att afgifva yttrande öfver kommitténs för afgifvande af förslag till en gemensam pensionskassa för pensionering af städernas tjänstemän m. fl. framställning med förslag till ändringar och tillägg till reglemente för svenska städers pensionskassa samt angående val af ombud för staden i och för pröfning af förslaget.

Pensioneringskommittén, som uppå remiss afgifvit yttrande i ärendet, hade hemställt, att Stadsfullmäktige måtte förklara sig ej hafva något att erinra mot ifrågavarande, Stadsfullmäktiges granskning underställda ändringar i och tillägg till förslaget till "reglemente för svenska städers pensionskassa" samt att Stadsfullmäktige måtte besluta att utse ett ombud för staden med bemyndigande att å

nytt möte för stadens vidkommande antaga eller förkasta reglementsförslaget i den form det vid afslutandet af ombudsmötet kunde komma att föreligga.

Efter handlingarnas föredragning beslöt Drätselkammaren att för sin del instämman i hvad pensioneringskommittén hemställt.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 2 november 1911.*

§ 103.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att afgifva yttrande öfver Kommitténs för afgifvande af förslag till en gemensam pensionskassa för pensionering af städernas tjänstemän m. fl. framställning med förslag till reglemente för kassan samt angående val af ombud för staden i och för pröfning af förslaget.

Uti detta ärende hade den af Stadsfullmäktige tillsatta kommittén för uppgörande af förslag till pensionering af stadens tjänstemän m. fl. äfvensom Drätselkammaren, uppå remiss, afgifvit utlåtanden; Och beslöt nu Beredningsutskottet att, med instämmande uti hvad sistnämnda kommitté och Drätselkammaren härvid anför, hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte förklara sig ej hafva något att erinra mot de Stadsfullmäktiges granskning underställda ändringar i och tillägg till förslaget till »reglemente för svenska städers pensionskassa»;

att Stadsfullmäktige måtte besluta att utse ett ombud för staden med bemyndigande att å nytt möte för stadens vidkommande antaga eller förkasta reglementsförslaget i den form det vid afslutandet af ombudsmötet kan komma att föreligga;

att val af dylikt ombud måtte äga rum vid Stadsfullmäktiges nästa sammanträde, samt

att till ombud måtte utses Herr Rektorn Axel Dahlman.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

86. Styrelsens för Karlstads arbetsstugor framställning om anslag för år 1912.

Till Herrar Stadsfullmäktige, Karlstad.

Under de två sista åren har styrelsen för Karlstads Arbetsstuga sökt bestrida hennes utgifter med ett anslag av blott 500 kronor, men under samma tid har ock den grundplåt, som genom frivilliga gåvor av personer från såväl utom som inom Värmland bildades vid stugans inrättande här i staden, minskats med ej mindre än 1,100 kronor och skulle sålunda snart vara förbrukad, om ej större anslag erhålles. Styrelsen har därför ock under de tvenne föregående åren i sin ansökan om anslag uttalat den förhoppningen, att Arbetsstugan vid behov måtte återfå det större anslaget 1,000 kronor, som den till och med 1909 erhöll. Då nu också senaste årsmötet ej ansåg det vara klokt att låta kassabehållningen sjunka mera, enär Arbetsstugans verksamhet därav kunde äventyras, så får styrelsen med hänvisning till hosföljande handlingar anhålla, att Herrar Stadsfullmäktige ville för verksamhetsåret 1912 bevilja Karlstads Arbetsstuga ett anslag av 1,000 kronor.

Karlstad den 29 augusti 1911.

Å Styrelsens vägnar:

A. ÅSTRÖM.

DAVID KARLSTRÖM.

Utdrag av protokoll, fört vid styrelsesammanträde med Karlstads Förening för Arbetsstugor den 28 april 1911.

§ 2.

Uppdrogs åt hrr A. Åström och David Karlström att å styrelsens vägnar hos Herrar Stadsfullmäktige göra anhållan om ett anslag av 1,000 kronor åt Arbetsstugan för kommande år 1912.

In fidem:

DAVID KARLSTRÖM.

Justeradt:

A. ÅSTRÖM.

ANNA LJUNGKVIST.

Rätt utdraget, betygar:

DAVID KARLSTRÖM.

Utdrag av protokoll, fört vid årssammanträde med Föreningen Karlstads Arbetsstugor den 28 april 1911.

§ 7.

Som den lilla kassabehållning Föreningen Karlstads Arbetsstugor förut ägt, under det senaste arbetsåret betydligt minskats, uppdrog årssammanträdet åt styrelsen för Karlstads arbetsstuga att hos Herrar Stadsfullmäktige göra en anhållan om, att föreningen i och för sin fortsatta verksamhet måtte åter komma i åtnjutande av det större anslaget 1,000 kronor, som den förut fått mottaga.

Rätt utdraget, betygar:

DAVID KARLSTRÖM.

Årsberättelse

över Karlstads Arbetsstugas verksamhet 1910.

Karlstads Arbetsstuga har under 1910 bedrivit sin verksamhet på samma sätt och efter de principer, den förut tillämpat.

Arbetsstugan har varit i verksamhet varje helgfri dag under vårterminen från den 19 januari till den 23 april och under höstterminen från den 19 september till den 10 december, och det dagliga arbetet har pågått mellan kl. 5 och 7 eftermiddagarna.

Under såväl vår- som höstterminen hava 50 barn deltagit i Stugans arbete, nämligen 14 flickor och 36 gossar under den förra och 21 flickor samt 29 gossar under den senare terminen. Flickorna ha sysselsatts med sömnad, lagning av egna kläder, stickning samt bast- och spånarbeten m. m., under det gossarna övats i trä- och pappslöjd; borstbinderi och skomakeri samt något litet korgmakeri. Under året ha 163 par skodon blivit halvslade eller lagade. Efter arbetstimmar- nas slut ha barnen erhållit aftonmåltid, och ej mindre än 2,599 matportioner ha på så sätt utdelats under året.

Barnen ha regelbundet besökt Arbetsstugan, och att de funnit sig mycket väl där, bevisas därav, att de oupphörligt bett för sina kamrater, som ej kunnat mottagas i Stugan, att även dessa måtte få komma dit. Alla platser ha dock varit upptagna, men har någon av en eller annan orsak blivit ledig, då ha alltid flera ansökningar till densamma inkommit. Liksom förut varit fallet ha barnen utvalts i överensstämmelse med respektive lärarinnors och lärares förslag. Styrelsen har med glädje hört, att ingen anmärkning förekommit mot barnens uppförande. Un-

dervisningen har även under det gångna året varit förlagd till den gamla lokalen i Domprostgården.

Den 28 april anordnade Arbetsstugan den sedvanliga försäljningen av barnens förfärdigade arbeten, och lämnade denna god behållning. tack vare allmänhetens intresse för Stugans arbete.

Under året ha tvenne större fester hållits för barnen. Den ena hölls i mitten av maj, då barnen fingo göra en utflykt till Mariebergsskogen, där de under lekar och sång fingo fritt rusta om under lärarinnornas uppsikt. Trakteringen, som bestod av saft och dopp, bekostades av Stugans mångåriga föreståndarinna, frkn Maria Moberg, som på detta sätt ville säga farväl till sina små skyddslingar.

Den andra festen hölls i samband med höstterminens avslutning, vid vilken fest barnen fingo glädja sig åt julgran, julgåvor och kaffe med rikligt dopp. Att även då glädjen stod högt hos de små, är självklart. Heder därför åt dem, som genom gåvor av olika slag bidrogo till denna fest.

Undervisningen i Arbetsstugan har under det gångna året skötts på ett erkännansvärt sätt av fröknarna Maria Moberg, Marina Holmberg, Gerda Poignant och Anna Montan samt skomakaren C. J. Bergqvist. Av dessa ha frkn Moberg varit Stugans föreståndarinna under vårterminen och frkn Holmberg under höstterminen. I och med vårterminens slut lämnade nämligen frkn Moberg på grund av flyttning till Stockholm sin befattning som Arbetsstugans föreståndarinna, vilken befattning hon innehaft i 11 år. I känslan av den förlust Arbetsstugan och dess styrelse gjort i och med frkn Mobergs flyttning från samhället känner styrelsen behov av att i denna årsberättelse få betyga frkn Maria Moberg sin stora tacksamhet för hennes 11-åriga verksamhet vid och för Karlstads Arbetsstuga — en verksamhet, som pröglats av det största intresse för och en uppoffrande kärlek till Stugans små skyddslingar. I sammanhang härmed har styrelsen att erinra om förlusten av tvenne mycket verksamma styrelsemedlemmar, nämligen fru Hilma Nisbeth, som med döden avgått och länsnotarien V. E. von der Lancken, som på grund av befordran lämnat samhället. Båda ha var på sitt sätt visat ett varmt intresse för Arbetsstugans verksamhet. Fru Nisbeth har allt ifrån Arbetsstugans början varit dennas goda genius, som med sin praktiska blick och sin värmande kärlek livat alla, med vilka hon kom i beröring, till intresse för densamma, och von der Lancken har som föreningens sekreterare sedan 1906 nedlagt ett värdefullt arbete. Styrelsen bevarar dem därför ock i tacksamt minne.

Karlstads Arbetsstuga har även under det gångna verksamhetsåret av Herrar Stadsfullmäktige fått mottaga ett anslag av 500 kronor, för vilket styrelsen härmed uttalar sitt tack.

Karlstad i april 1911.

STYRELSEN.

David Karlström.

Inkomst- och utgiftsstat för Karlstads Arbetsstuga 1912.

Utgifter.

Aflöning till föreståndarinnan.....	300: —
» till lärare och lärarinnor cirka	600: —
» till tjänarinnan.....	180: —
Materialier cirka	200: —
Hushållet cirka	360: —
Diverse småutgifter cirka	75: —
	<hr/>
	Kronor 1,715: —

Inkomster.

Beräknad inkomst genom försäljning af barnens arbeten cirka	400: —
Beräknad ränta i Sparbanken cirka	150: —
Beräknadt anslag af Karlstads stad	1,000: —
	<hr/>
	1,550: —
	<hr/>
	Brist Kronor 165: —

Karlstad den 29 Augusti 1911.

A. ÅSTRÖM.
Kassaförvaltare.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 2 oktober 1911.

§ 5.

Uppå remiss från Stadsfullmäktige beslöt Drätselkammaren, efter föredragning af handlingarna i ärendet, att tillstyrka bifall på hittills föreskrifna villkor till styrelsens för föreningen för Karlstads arbetsstugor framställning om ett anslag för nästa år af 1,000 kronor till bestridande af kostnaderna för föreningens fortsatta verksamhet under sagda år.

Som ofvan.

In fidem:
GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag af protokoll hållet hos Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 3 november 1911.

§ 104.

Hos Stadsfullmäktige hade Styrelsen för Karlstads Arbetsstugor begärt ett anslag för år 1912 af 1,000 kronor till bestridande af kostnaderna för föreningens fortsatta verksamhet hvaröfver Drätselkammaren afgifvit tillstyrkande utlåtande.

Beredningsutskottet hade nu att jämväl yttra sig i ärendet; Och beslöt Utskottet därvid hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte bevilja Styrelsen för Karlstads Arbetsstugor ett anslag för år 1912 af 1,000 kronor samt tillika föreskrifva, dels att därest anslag jämväl för år 1913 skulle af föreningen ifrågasättas, ansökan därom, åtföljd af redogörelse för föreningens verksamhet och ekonomi innevarande år, skall till Stadsfullmäktige ingifvas före den 1 september 1912, dels ock att det nu beviljade anslagsbeloppet, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, skall anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

87. Styrelsens för Karlstads skollofskolonier framställning om anslag för år 1912.

Herrar Stadsfullmäktige, Karlstad.

Under hänvisning till närslutna handlingar anhåller härmed Styrelsen för Karlstads skollovskolonier att Herrar Fullmäktige fortfarande ville stödja dess verksamhet och sålunda för år 1912 bevilja det sedvanliga anslaget 500 kronor.

Karlstad den 26 augusti 1911.

Å Styrelsens vägnar:

G. JAKOBSSON.

David Karlström.

Årsberättelse.

I och med 1910 har Karlstads förening för anordnande av skollovskolonier avslutat sitt 10:de verksamhetsår.

Den 13 juni 1901 sändes nämligen den första skollovskolonien — 12 barn — från Karlstad till Långsviken å Jäverön, där föreningen sedermera under alla dessa år haft en synnerligen lämplig plats för sina små skyddslingar. Medel till underhåll av nämnda års 2 kolonier skaffades dels genom ett upprop i stadens tidningar underskrivet av hrr C. H. Rundgren, G. Jakobsson, Carl Moberg, S.

Gullström, V. Ryman, Axel Nerman, Hugo Ziegler, C. F. Berg, Mauritz Hellberg, Albin Forssell och Richard Nordin och dels genom utlagda teckningslistor. Tack vare Apotekare Gullström, bildades sedan den 22 januari 1902 Karlstads förening för anordnande av skolovskolonier, vilkens första styrelse utgjordes av hrr G. Jakobsson, S. Gullström, V. Ryman, Mauritz Hellberg och fru Elvine Weinberg, sålunda av de personer, som varit mest verksamma vid utsändandet av de första kolonierna, vadan föreningen kan räkna sin verksamhet från den 13 juni 1901. Föreningens verksamhet möjliggjordes under de 4 följande åren genom medlemmarnas årsavgifter jämte gåvor från såväl enskilda personer som ock från en och annan förening här i samhället. Från och med 1905 har föreningen dessutom från Herrar Stadsfullmäktige fått mottaga ett årligt anslag av 500 kronor. Tack vare såväl det ena som det andra av dessa bidrag har föreningen kunnat så småningom utvidga och förbättra sin verksamhet.

Den lilla stuga, som föreningen 1901 lyckades förhyra å Jäverön, visade sig snart vara alltför liten och olämplig för sitt ändamål att vara ej blott matrum och bostad åt föreståndarinnan och hennes biträde utan även sovrum åt alla barnen. Antalet barn, som önskade och så väl behövde komma i åtnjutande av föreningens hjälp, växte ock med varje år, så att — fastän man på bästa sätt tillvaratagit utrymmet i Långsvikens f. d. soldatbostad — kunde man ändå ej bereda liggplats för mera än högst 15 barn. Föreningens största bekymmer blev därför att kunna skaffa både större och bättre utrymme åt kolonierna. Hittills hade nämligen barnens sovrum utgjorts av vinden i den förhyrda stugan, men denna var både låg och trång samt ohygienisk och olämplig i flera avseenden för detta ändamål. Det var därför med glädje och tacksamhet föreningens styrelse mottog underrättelsen, att det lyckats Apotekare Gullström vid 100-årsutställningen här i staden 1903 för billigt pris köpa en utställningspaviljong för föreningens räkning. Denna paviljong forslades sedan till Långsviken, där den uppsattes och inreddes till 2 stora, trevliga sovrum åt barnen samt ett litet rum till föreståndarinnan, och allt detta för en kostnad av omkring 700 kronor. Föreningen kunde nu utvidga sin verksamhet, så att den under de senare åren kunnat varje sommar bereda tillfälle för 50 barn att vistas vid dess koloni å Jäverön. Ej mindre än 413 av samhällets fattiga, fysiskt svaga och sjukliga barn ha under dessa 10 åren vid skolovskolonierna å Jäverön erhållit en för dem välbehöflig hjälp, och bland dessa äro helt säkert många, som ha kolonivistelsen att tacka ej blott för stärkt hälsa och ökat livsmod utan även för de ljusaste minnen, deras barndom gett dem.

Innan styrelsen slutar denna summariska översikt av föreningens 10-åriga verksamhet, ber den få påpeka, att föreningen ej på långt när kan tillfredsställa de behov, som förefinnas. Årligen anmälas mellan 100—130 barn till kolonierna, och det är ej det minst svåra uppdraget att bland dessa, som alla behöva kolo-

niens hjälp, utvälja de mest behövande. Mycket rörande scener får man ock bevittna, när de små få höra, att det ej finnes plats för dem vid kolonien. Föreningens verksamhet behövde alltså ytterligare utvidgas, men härför står den ekonomiska frågan hindrande i vägen, och ovisst är, när detta behov kan avhjälpas, då föreningens styrelse åtminstone för närvarande ej anser sig kunna hos Herrar Stadsfullmäktige begära ökat anslag för sin verksamhet. Om det därför i vårt samhälle skulle finnas någon varm barnvän, som önskar göra något gott för de i dubbel mening små, så finnes här ett lämpligt tillfälle därtill, och detta så mycket bättre än många andra, som man ej här behöver befara något missbruk av barmhertigheten.

Under det senast gångna verksamhetsåret 1910 har arbetet vid kolonierna fortgått i det närmaste på samma sätt som under de föregående. Den dagordning, styrelsen förra året antog, och som finnes fullständigt införd i styrelseberättelsen för 1909, har visat sig vara välgörande för de små kolonisterna. Hälsotillståndet bland dem har varit gott, och det goda resultatet av kolonivistelsen har bland annat givit sig tillkänna i en viktökning ända till 4,8 kg.

Kolonierna ha under det gångna året på ett förtjänstfullt sätt föreståtts av frkn Ebba Kaijser, elev vid Fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala. Ur hennes anteckningar angående koloniernas skötsel må följande anföras:

“Varje barn har efter uppstigningen på morgnarna fått göra i ordning sin bädd efter att ha vädrat och skakat lakan och filter.

Vid baden har simundervisning meddelats. Alla barnen ha lärt sig simtagen, och 12 ha lärt sig simma fullkomligt. En å två gånger i veckan har vid baden tvagning av hela kroppen med tvål och borste företagits. En gång i veckan ha barnens hår tvättats.

Vid vackert väder ha såväl gossar som flickor sysselsatts i trädgården. Under bårtiden ha barnen fått vara i skogen nästan varje eftermiddag, då vädret varit vackert, för att plocka bär. Då det varit fult väder, ha flickorna märkt handdukar och lagat kläder m. m. och pojkarna ha slöjdat eller tecknat. Omväxlande härmed ha sagor berättats. Vid tvätt ha flickorna fått hjälpa till med att “lägga” kläderna och pojkarna att draga mangeln“.

Utgifterna för barnens underhåll ha under året uppgått till kr. 943:42, vilket pr barn och dag gör 53,34 öre.

Föreningens medlemsantal utgjorde vid 1909 års slut 278 och utgör nu 243 årligen betalande medlemmar.

Även under det gångna året ha Herrar Stadsfullmäktige lämnat föreningen ett anslag av 500 kronor, varjämte styrelsen genom Direktör Hj. Nerman erhållit kr. 83:75, utgörande andel i vinst av nyårsannonser, och uttalar styrelsen

sitt varma tack för såväl dessa understöd som den uppmuntran i övrigt förenin-
gens verksamhet under det gångna året fått mottaga.

Karlstad i april 1911.

STYRELSEN.

David Karlström.

Tablå

över Karlstads skollovskoloniers 10-åriga verksamhet 1901—1910.

År.	Medlem- mar.	Antal barn.	Viktökning			Kostnad för barn under		Inkomster.	Utgifter.	Kontant behållning.
			Högsta.	Lögsta.	Medel- tal.	5 veckor	en dag.			
1901	—	26	2,6 kg.	0, kg.	1,08kg.	21,36 kr.	61 öre	1,433,81 kr.	864,01 kr.	568,91 kr.
1902	177	35	3 »	0,5 »	0,71 »	24,00 »	71,32 »	1,175 »	1,085,67 »	656,08 »
1903	184	30	6,5 »	0,5 »	2,90 »	29,23 »	83,81 »	1,894,68 »	1,257,47 »	775,91 »
1904	168	30	7,3 »	0,5 »	2,16 »	22,82 »	65,2 »	1,511,95 »	1,475,25 »	46,10 »
1905	177	41	4 »	0 »	2,49 »	19,40 »	55,0 »	1,556,82 »	1,058,85 »	544,16 »
1906	326	50	6,0 »	0,5 »	1,80 »	16,60 »	47,44 »	1,677,04 »	1,192,78 »	806,54 »
1907	297	51	4,2 »	0 »	0,80 »	—	—	—	—	—
1908	317	50	3 »	0,2 »	1,11 »	17,10 »	49,74 »	1,587,07 »	1,272,63 »	1,093,63 »
1909	278	50	7,5 »	1 »	3,18 »	17,47 »	49,93 »	1,456,36 »	1,563,01 »	906,88 »
1910	243	50	4,8 »	0,1 »	1,66 »	18,67 »	53,31 »	1,298,67 »	1,528,03 »	677,03 »

Undertecknade, utsedda att granska Karlstads förening för anordnande af
skollovskolonier räkenskaper få efter fullgjort uppdrag afgifva följande berättelse:

Inkomster.

Behållning från 1909	906: 88
Räntor under året	37: 82
Stadsfullmäktiges anslag	500: —
Andel i vinst å nyårsannonser ..	83: 75
Årsafgifter 157 å 3 kr., 86 å 2 kr.	643: —
Ångbåtsbiljetter	31: —
1/2 tunna potatis	3: —
	<hr/>
	1,298: 57
	<hr/>
	2,205: 45

Utgifter.

Barnens underhåll	943: 42
Inventarier	115: 75
Löner	200: —
Platshyra	25: —
Diverse utgifter och arbeten	107: 37

Premie för brandförsäkring	4: —	
D:o » inbrottsförsäkring	8: 50	
Annonser och trycksaker	41: 33	
Inkasseringsprovision å medlemsavgifter	32: 05	
Karlstads Ångslups A.-B.	51: —	
Innestående i W. E. B.	664: 44	
Kontant i kassan	12: 59	2,205: 45

Då räkenskaperna äro förda med noggrannhet och försedda med nödiga verifikationer, få vi tillstyrka full och tacksam ansvarsfrihet för räkenskapsföraren under den tid revisionen omfattar.

Karlstad i April 1911.

ALFR. NYBERG.

WILHELM LEFRÉN.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 2 oktober 1911.

§ 4.

Drätselkammaren, som uppå remiss hade att yttra sig öfver styrelsens för Karlstads förening för anordnande af skollofskolonier hos Stadsfullmäktige gjorda framställning om ett anslag af 500 kronor för föreningens verksamhet nästkommande år, beslöt, efter handlingarnas föredragning, tillstyrka det begärda anslaget beviljande på enahanda villkor, som för innevarande års anslag varit bestämda.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 3 november 1911.

§ 105.

I likhet med hvad Drätselkammaren uti afgifvet utlåtande öfver Styrelsens för Karlstads förening för anordnande af skollofskolonier hos Stadsfullmäktige gjorda framställning om anslag af 500 kronor för föreningens verksamhet nästkommande år föreslagit beslöt nu Beredningsutskottet, som hade att i ärendet afgifva yttrande, hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte bevilja nämnda styrelse ett anslag för år 1912 af 500 kronor samt tillika föreskrifva, att därest anslag för föreningen skulle ifrågasättas jämväl för år 1913, ansökan därom skall till Stadsfullmäktige ingifvas före den 1 Oktober 1912 äfvensom att denna ansökan skall vara åtföljd af en redogörelse öfver föreningens verksamhet och ekonomi den gångna sommaren liksom af läkarebetyg rörande resultatet af barnens vistelse å kolonierna, samt

att Stadsfullmäktige måtte bestämma, att nu beviljad anslagsbelopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämne tillgång, skall anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

88. Arbetaren Anders Fredrik Anderssons af Herrar Ankers och Nyberg som motion upptagna framställning om pension.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Undertecknad, som i en tid av nära 32 år varit anställd i olika stadens arbeten, först vid poliskåren åren 1879—1883, sedan vid stadsarbetena åren 1884—1890, därefter vid hamnen åren 1891—1900 och slutligen vid gasverket från och med 1901 till dess jag den 1:ste sistlidne augusti intogs å härvarande lasarett, där mitt högra ben blivit amputerat ovan knäet, får härmed, åberopande bifogade intyg, ödmjukligen anhålla att Herrar Fullmäktige nu, då jag blivit invalid och sålunda ej längre kan försörja mig själv och min familj, måtte tillerkänna mig en årlig pension för mina återstående dagar.

Karlstad den 15 Sept. 1911.

ANDERS FREDRIK ANDERSSON,
född den 19 Nov. 1849.

Upptagen som motion af:

EMIL ANKERS.
ALFR. NYBERG.

Extra poliskonstapeln vid Karlstads poliskår N:o 15 Anders Fredrik Andersson, hvilken antogs af Magistraten den 14 Juli 1879 och som tjenstgör fortfarande,

lemnas härmed det vitsord att han under sin tjänstetid fullgjort sina tjänsteåligganden samt i öfrigt iakttagit ett hedrande uppförande, som härmed intygas.

Karlstad å Stadsfiskalskontoret den 13 April 1883.

P. F. KYLANDER.

Rätt avskrivet intyga på en gång närvarande:

J. A. EKLUND.

A. M. AXELSSON.

Betyg för Grofarbetaren Fredrik Andersson, antogs den 18 September 1901 och har fortfarande anställning.

Vitsord: Uppförande: Godt. Arbetskunnighet: God. Har företrädesvis varit sysselsatt med reningskistornas omläggning och reningsmassans skötsel men äfven deltagit i andra förekommande göromål o. bl. a. vikarierat som ångpanneskötare.

Karlstad den 15 Mars 1910.

För KARLSTADS GASVERK.

J. A. Wallmark.

På begäran av A. F. Andersson får undertecknad, såsom enda kvarvarande arbetskamrat intyga, (då hans närmaste förman hamnkapt. M. Svensson och Samuel Jonsson äro avlidna) att ovannämnde Andersson varit anställd vid hamnens arbeten åren 1891—1900 och enligt min uppfattning uppfört sig till belåtenhet.

Karlstad den 10 September 1911.

OSKAR JANSSON.

Arbetaren Fredrik Andersson härifrån staden, hade arbete vid stadens gatuarbeten under åren 1884 till och med 1887, var under nämnda tid villig och arbetsam, samt utförde de arbeten som blifvit anvisade till full belåtenhet, intygas härmed på begäran.

Karlstad den 14 Sept. 1911.

GUSTAF ANDERSSON.

Arbetsförman.

Betyg för Fredrik Andersson, född den 19 nov. 1849, antogs den 18 September 1901, afflyttad den 30 juni 1911. Hufvudsaklig sysselsättning: diverse grofarbete.

Vitsord: Uppförande: Godt. Arbetskunnighet: God.

Karlstad den 18 Sept. 1911.

KARLSTADS GASVERK.

Erik Björkman.

Föreståndare.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 2 oktober 1911.

§ 8.

Uppå remiss från Stadsfullmäktige hade Drätselkammaren att afgifva yttrande öfver arbetaren Anders Fredrik Anderssons af Herrar Ankers och Nyberg som motion upptagna framställning om pension.

Af handlingarna i ärendet inhämtade Drätselkammaren, att bemålde Andersson sedan 1879 varit anställd i stadens tjänst, till dess han den 1 sislidne augusti intagits å härvarande lasarett, där hans högra ben blifvit amputeradt.

Efter öfverläggning beslöt kammaren tillstyrka Stadsfullmäktige att bevilja arbetaren Anders Fredrik Andersson en årlig pension af 400 kronor att från och med den 1 sislidne augusti utgå under hans återstående lifstid.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 3 november 1911.

§ 106.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att afgifva utlåtande öfver arbetaren Anders Fredrik Anderssons af Herrar Ankers och Nyberg som motion upptagna framställning om pension, uti hvilket ärende Drätselkammaren afgifvit infordradt yttrande.

Efter öfverläggning beslöt Beredningsutskottet att, med instämmande uti hvad Drätselkammaren anført, hemställa,

- att Stadsfullmäktige måtte bevilja arbetaren Anders Fredrik Andersson en årlig pension af 400 kronor att från och med den 1 augusti 1911 utgå under hans återstående lifstid, samt

att Stadsfullmäktige tillika måtte föreskrifva, att ifrågavarande pensionsbelopp skall utgå af tillgängliga medel.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

89. Herr O. A. Larssons med fleres af Herr Noréus som motion upptagna framställning om framdragande af vattenledning till sökandenas fastigheter i Rosenlund.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

I och för vattenledningens framdragande till regementsområdet å Sandbäcken kommer rörledning att nedläggas i Wåxnäsgatan till fabrikör Bäckmans villa, där den drages öfver älfven till det nya vattentornet å Kvarnberget.

Undertecknade, husägare å Rosenlund, hvilka för oss och våra hyresgäster önska få vårt vattenbehof från stadens vattenverk, få nu göra en vördsam hemställan om att staden måtte låta draga ett mindre rör från hufvudledningen vid ofvannämnda villa hit ut för att vidare på vår egen bekostnad indragas från gatan eller vägen i våra hus. Afståndet är endast omkring 200 meter, och tillfället vore nu särdeles lämpligt, då hufvudledningen kommer så nära och då i sammanhang därmed den af oss begärda utsträckningen kan göras billigare. Kostnaden lär komma att uppgå till 600 kronor, och då våra hus innehålla ett 60-tal rum, för hvilka således komme att erläggas en vattenafgift af 180 kronor årligen, inses lätt, att äfven staden skulle vinna på ett bifall till vår framställning.

För närvarande taga vi vatten från älfven, men sedan regementets kloakledningar komma att utmyнна däri, är att befara en försämring af älfvattnet, så att vi icke utan sanitär våda kunna begagna det.

Äfven vilja vi framhålla, att Rosenlund ingår i den stadsplan för Wåxnäsområdet, hvars fastställelse väntas under den allra närmaste tiden.

Rosenlund, Karlstad den 15 oktober 1911.

O. A. LARSSON.

STINA BENGTSON.

ADOLF SWENSON.

KRISTINA OLLSSON,

Upptages som motion af:

J. NORÉUS.

Utdrag ur protokollet hos Karlstads Vatten- och Gasverksstyrelse den 30 oktober 1911.

S. d. § 6. Genom remiss från Stadsfullmäktige hade Styrelsen anmodats avgiva yttrande över en utav Herr J. Noréus såsom egen motion upptagen fram-

ställning från O. A. Larsson m. fl. om framdragande av ett vattenledningsrör till Rosenlund från huvudledningen vid fabrikör Bäckmans villa vid Wåxnäsgratan.

Efter föredragning härav beslöt Styrelsen att med remisshandlingarnas återställande överlämna *dels* situationsplan, *dels ock* kostnadsberäkning enligt tvänne alternativ, — det ena avseende en provisorisk ledning endast för nuvarande hushållens behov och ej tillräcklig för eldsläckningsändamål, och det andra avsett till permanent huvudledning, tillräcklig äfven såsom framtida gatuledning för hushålls- och brandsläckningsändamål då kringliggande kvarter bliva helt utbyggda — samt för egen del tillstyrka ansökningsen och därvid, med hänsyn till framtida nytta samt för att redan nu kunna åstadkomma brandpost vid kvarteret Wåxnäs förorda alt. II i kostnadsberäkningen.

Ur protokollet:
JOHN RUNDGREN.

Kostnadsberäkning

för vattenlednings framdragande från blifvande huvudledningen i Wåxnäsvägen till kvarteret »Vännen» (intill järnvägen i Klara).

Alt. I. Provisorisk ledning (servis):

175 met. 1½" galvaniserade rör, inklusive gräfning, läggning och fyllning	656: 25
å 3: 75	
Inkoppling, transporter och diverse, afjämnande utfördt	43: 75
	<hr/>
	Kronor 700: —

Alt. II. Permanent huvudledning, (tillräcklig äfven såsom framtida gatuledning med brandposter för omkringliggande kvarter):

175 met. 6" gjutjärnsrörledning å 8: —	1,400: —
1 st. brandpost	100: —
Inkoppling, transporter, diverse utgifter	100: —
	<hr/>
	Kronor 1,600: —

Karlstads Vattenverks Kontor den 30 okt. 1911.

ERIK BJÖRKMAN.

Utdrag af protokollet, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 31 oktober 1910.

§ 1.

Uppå remiss från Stadsfullmäktige hade Drätselkammaren att afgifva yttrande öfver herr O. A. Larssons med fleres af herr Noréus som motion upptagna fram-

ställning angående framdragande af vattenledning till sökandenas fastigheter i Rosenlund.

Vatten- och Gasverksstyrelsen, som uppå remiss yttrat sig i ärendet hade uppgjort kostnadsberäkning enligt tvenne alternativ, det ena slutande å 700 kronor och afseende en provisorisk ledning endast för nuvarande hushållens behof och ej tillräcklig för eldsläckningsändamål, och det andra slutande å 1,600 kronor och afsedt till permanent hufvudledning, tillräcklig äfven såsom framtida gatuledning för hushålls- och brandsläckningsändamål, då kringliggande kvarter blefve helt bebyggda och hade Styrelsen för egen del tillstyrkt ansökningen och därvid, med hänsyn till framtida nytta samt för att redan nu kunna åstadkomma brandpost vid kvarteret Våxnäs förordat alt. II i kostnadsberäkningen. .

Efter handlingarnes föredragning beslöt Drätselkammaren instämma i hvad Vatten- och Gasverksstyrelsen anført.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 3 november 1911.*

§ 107.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att afgifva yttrande öfver en af Herr O. A. Larsson m. fl. husägare i Rosenlund hos Stadsfullmäktige gjord, af Herr Noréus som motion upptagen framställning om framdragande af vattenledning till sökandenas fastigheter i sammanhang med vattenledningsanläggningen till regementsområdet.

Uti detta ärende hade Styrelsen för Vatten- och Gasverken samt Drätselkammaren afgifvit infortrade yttranden och hade Vattenverksstyrelsen vid sitt yttrande fogat ritning och kostnadsförslag för vattenlednings framdragande, i enlighet med sökandenas anhållan, från blifvande hufvudledningen i Våxnäsgatan till kvarteret Vännan. Kostnadsförslaget hade uppgjorts i två alternativ, däraf Alt. I, som afsåge en provisorisk ledning, slutade å ett kostnadsbelopp af 700 kronor, och Alt. II afsåge framdragande af en permanent hufvudledning, tillräcklig äfven som framtida gatuledning för hushålls- och eldsläckningsändamål, för en kostnad af 1,600 kronor. Med hänsyn till ledningens framtida nytta hade Styrelsen förordat Alternativ II.

Drätselkammaren hade för sin del instämt i Vatten- och Gasverksstyrelsens yttrande.

Äfven Beredningsutskottet instämde uti detta yttrande och hemställde fördenskull,

att Stadsfullmäktige måtte, för framdragande af vattenledning från blifvande hufvudledningen i Växnäsgatan till kvarteret Vännen i enlighet med Alternativ II af Styrelsens för Vatten- och Gasverken ofvanomförmälda kostnadsförslag, bevilja ett anslag af 1,600 kronor äfvensom bestämma, att sålunda beviljad belopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, skall anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1911.

Den 21 December.

N:o 11.

90. Beredningsutskottets förslag rörande antalet af ledamöter och suppleanter i stadens taxeringsnämnder för år 1912.

Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 17 december 1911.

§ 112.

Beslöt Beredningsutskottet hos Stadsfullmäktige hemställa, att de Stadsfullmäktige åliggande val af ledamöter och suppleanter i stadens taxeringsnämnder för år 1912 måtte af Fullmäktige förrättas vid allmänna valsammanträdet den 21 i denna månad, samt att Fullmäktige måtte besluta att därvid för sin del utse fem ledamöter och fem suppleanter i hvardera af stadens två taxeringsnämnder för nämnda år.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

91. Nämndens för uppgörande af förslag rörande användningen af anslaget till nykterhetens främjande skrifvelse i fråga om 1911 års anslag till sagda ändamål.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Härmed får vederbörande nämnd afgifva förslag rörande användningen af 1911 års anslag till nykterhetens främjande.

Hos Drätselkammaren inestå af föregående års anslag		
Det, som anslagits till gratisutdelning af varm mjölk eller ölost vid hamnen och som icke synes alls vara använt	300:	—
Af anslaget till drinkares underhåll å alkoholisthem outtagna	365:	01
Det, som nämnden föreslog till frälsningsarméns byggnad, men som af Stadsfullmäktige icke beviljades	500:	—
5 % å de bränvinsmedel, Kr. 8,364: 23, som bekommas af staten 1910, efter det nämnden afgifvit sitt förslag	418:	21
		Kr. 1,583: 22

Härtill kommer 1911 års anslag		
5 % å Kr. 88,028: 91	4,401:	45
efter afdrag af därpå till folkköket och läsestugorna genom Stadsfullmäktiges beslut den 28 oktober 1910 disponerade	1,492:	35
		2,909: 10
		Kronor 4,492: 32

Härtill kommer 5 % å det belopp, som framdeles erhålles från statskontoret och som nu ej är till siffran känt.

Beträffande fördelningen af anslaget håller nämnden före, att såsom förut nykterhetskaféer, som pröfvas därpå vara förljanta, böra understödjas genom tidningsprenumeration och att härtill bör anslås samma summa som förut eller 200 kronor.

Till drinkares underhåll å alkoholisthem föreslås fjolårets behållning ökad till kr. 571: 32.

Beträffande gratisutdelning af varm mjölk eller ölost vid härvarande hamn under höst- och vintermånaderna hafva härtill af nämnden två år å rad föreslagits och af Stadsfullmäktige beviljats 300 kronor, utan att styrelsen för folkköket och läsestugorna, till hvars disposition medlen ställts, aktat nödigt att därmed göra ens ett försök.

Nämnden föreslår nu till detta ändamål enahanda belopp och hemställer

därvid, att berörda styrelse måtte erinras om sin skyldighet att härulinnan utföra Stadsfullmäktiges beslut.

Nämnden har tagit del af nämnda styrelses till Stadsfullmäktige afgifna framställning om anslag för arbetsåret $\frac{1}{10}$ 1911— $\frac{30}{9}$ 1912, hvori styrelsen begär följande anslag:

till Haga läsestuga hyresbidrag	400: —	
till folkköket och därmed kombinerade läsestugan hyresbidrag	2,100: —	
vattenafgift	36: —	2,136: —
till båda gemensamt		
till tidningsprenumeration m. m.	335: —	
till inköp och bindning af böcker ..	150: —	
till inventariers underhåll	150: —	635: —
		<u>Kr. 3,171: —</u>

Nämnden, som inhämtat, att anslaget till hyra för läsestugan i Haga minskats med kr. 350: —, men för folkköket bibehållits vid i fjol bestämda beloppet, anser icke sådan utredning föreligga, att nämnden nu kan föreslå någon ytterligare nedsättning, utan hemställer om det begärda anslaget beviljande.

Emellertid hemställer nämnden, att styrelsen måtte erhålla uttryckligt uppdrag att från vederbörande innehafvare af läsestugorna och folkköket efter räkenskapsårs slut infordra specifika uppgifter å resultatet af rörelsen och att vid hvarje framställning om anslag med ledning af hvad sålunda kunnat inhämtas taga under ompröfning, i hvad mån fortsatt nedsättning af anslaget kan äga rum.

Från tre ungdomsafdelningar af här i staden verkande nykterhetssällskap har inkommit bilagda framställning om bidrag af nykterhetsanslaget till anordnande af nykterhetslektioner inom organisationerna och till spridande af lämplig litteratur bland dessas yngre medlemmar.

Nämnden finner denna verksamhet förtjänt af uppmuntran och hemställer därför om beviljande af begärda bidraget 250 kronor.

Slutligen vill Nämnden föreslå, att af de medel, som beräknas inflyta från statskontoret, måtte anslås till frälsningsarméns slumverksamhet 300 kronor, och att hvad därefter återstår, må besparas till år 1912.

Nämndens förslag till fördelning af ofvannämnda kr. 4,492: 32 blir sålunda:

a) till understöd medelst tidningsprenumeration åt nykterhetskaféer här i staden	200: —
b) till medellösa drinkares här ifrån staden underhåll å alkoholisthem	571: 32
c) till gratis utdelning af varm mjölk eller ölost vid härvarande hamn under nästa höst och vinter	300: —
d) till folkkök och läsestugor för året $\frac{1}{10}$ 1911— $\frac{30}{9}$ 1912 begärdt an-	

slag till hyror, vattenavgift, tidningsprenumeration, inköp och bindning af böcker samt underhåll af inventarier	3,171: —
allt detta att ställas till disposition af styrelsen för Karlstads läsestugor och folkkök; samt	
e) till ungdomstemplet N:o 3 Dygdens Sköldborg af N. G. T. O., ungdomslogen Linnéa af I. Ö. G. T., och ungdomstemplet N:o 76 Fästet af T. O. att emot redovisning för användningen användas till anordnande af nykterhetslektioner i organisationerna och till spridande af lämplig litteratur bland deras yngre medlemmar, att utgå med 50 kronor till hvarje förening och återstoden fördeladt efter antalet barn i föreningarna	250: —
	<hr/> Kr. 4,492: 32

Vidare föreslår nämnden, att den del af nykterhetsanslaget, som fås af de medel, hvilka 1911 komma att inflyta från statskontoret, användas sålunda:

a) till frälsningsarméns slumverksamhet emot redovisning	300: —
b) återstoden reserveras till 1912.	

Karlstad den 23 juni 1911.

Å nämndens vägnar:

K. J. LINDHOLM.

Till Stadsfullmäktiges i Karlstad Nykterhetskommitté.

Fästän numera ingen tvekan råder om vikten av nykterhetsföreningarnas arbete i allmänhet så kunna dock olika grenar av detta arbete hava olika betydelse för samhället. Den kanske mest betydelsefulla är den verksamhet, som avser ungdomens fostran till nykterhet. Sådan verksamhet bedrivs av de i staden arbetande nykterhetssällskapen genom deras ungdomsavdelningar sedan många år tillbaka: ungdomstemplet n:r 3 Dygdens Sköldborg av Nationalgodtemplarorden sedan 22 år, ungdomslogen Linnéa av Internationella godtemplarorden sedan 19 år och ungdomstemplet n:r 76 Fästet av Templarorden sedan 8 år tillbaka. Resultatet av dessa förenings arbete har städse varit gott, och ett icke ringa antal av den nyktra ungdomen här i staden har varit eller är medlemmar av någon av dessa föreningar. För närvarande är medlemssiffran i Dygdens Sköldborg cirka 200, därav 190 barn, i Linnéa cirka 300, varav över 200 barn och i Fästet cirka 60, av vilka 50 äro barn.

Möten hållas i regeln en gång i veckan — med uppehåll juli—augusti. Ledningen handhaves av äldre medlemmar. På mötena förekomma nykterhetslektioner, läsning av god litteratur, ordnad lek, o. s. v. Barnens själverksamhet tages på

olika sätt i anspråk. Så långt möjligt söka föreningarna också övervaka medlemmarnas uppförande ute i livet, motverka tobaksbruket, svordomsseden, djurplågeri etc.

Tydligt är ju emellertid, att denna verksamhet drager icke ringa kostnader, vilka endast till en obetydlig del täckas av barnens små medlemsavgifter. Det övriga får tillskjutas dels av resp. organisationer och dels av de för ungdomen intresserade äldre, som äro medlemmar i ungdomsföreningarna.

Dessa svårigheter i ekonomiskt avseende göra dock, att, även om arbetet visat överraskande gott resultat, det likväl icke alltid kunnat bedrivas så rationellt, som varit önskligt.

Då numera Stadsfullmäktige årligen av brännvinsmedlen anslå en avsevärd summa för nykterhetsändamål, och då det arbete, ovannämnda föreningar utföra för ungdomens fostran till nykterhet är av den art och betydelse, att det bör av allmänna medel understödjas, så anhålla vi vördsammast, att Nykterhetskommittén vid förslag till fördelning behagade föreslå Stadsfullmäktige bevilja 250 kronor att användas till anordnande av nykterhetslektioner i resp. organisationer och till spridande av lämplig litteratur bland dessas yngre medlemmar.

Fördelningen mellan de olika föreningarna ha vi tänkt oss enligt följande grunder: varje förening erhåller 50 kr., varefter återstoden fördelas efter antalet barn i resp. föreningar.

Karlstad den 29 sept. 1910.

AUG. OHLSON.
Gjutare.
Medl. av N. G. T. O.
U. T., Dygdens Sköldborg.

ERNST STRANDMAN.
Folkskollärare.
Medl. av I. O. G. T.
U. L., Linnéa.

OSCAR DAHL.
Seminarielärare.
Medl. av T. O.
U. T., Fästet.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren
i Karlstad den 2 oktober 1911.*

§ 6.

Uppå remiss hade Drätselkammaren att afgifva yttrande i anledning af nämndens för uppgörande af förslag rörande användningen af anslaget till nykterhets-sakens främjande skrifvelse till stadsfullmäktige angående användandet af 1911 års anslag till sagda ändamål.

Med anmälan att ett belopp af 4,492 kronor 32 öre funnes till förfogande, hvartill komme 5 procent å det belopp, som framdeles erhöles från statskontoret och som nu ej vore till siffran känt, hade nämnden föreslagit, att detta belopp måtte fördelas sålunda:

a) till understöd medelst tidningsprenumeration åt nykterhetskaféer här i staden.....	200: —
b) till medellösa drinkares här i från staden underhåll å alkoholisthem	571: 32
c) till gratisutdelning af varm mjölk eller ölost vid härvarande hamn under nästa höst och vinter...	300: —
d) till folkkök och läsestugor för året $\frac{1}{10}$ 1911— $\frac{30}{100}$ 1912 begärdt anslag till hyror, vattenafgift tidningsprenumeration, inköp och bindning af böcker samt underhåll af inventarier...	3,171: —
allt detta att ställas till disposition af styrelsen för Karlstads läsestugor och folkkök samt	
e) till ungdomstemplett n:o 3 Dygdens Sköldborg af N. G. T. O., ungdomslogen Linnéa af I. O. G. T. och ungdomstemplett n:o 76 Fästet af T. O. att emot redovisning för användningen användas till anordnande af nykterhetslektioner i organisationerna och till spridande af lämplig litteratur bland deras yngre medlemmar att utgå med 50 kronor till hvarje förening och återstoden fördeladt efter antalet barn i föreningarna.....	250: —

Summa kronor 4,492: 32

Vidare hade nämnden föreslagit, att den del af nykterhetsanslaget, som finges af de medel, hvilka 1911 komma att inflyta från statskontoret, måtte användas sålunda:

a) till frälsningsarméns slumverksamhet mot redovisning.....	300: —
b) återstoden reserveras till 1912.	

Därjämte hade nämnden hemställt, att styrelsen för Karlstads läsestugor och folkkök måtte erinras om sin skyldighet att utföra stadsfullmäktiges beslut beträffande gratisutdelning af varm mjölk eller ölost vid härvarande hamn under höst- och vintermånaderna samt att samma styrelse måtte erhålla uttryckligt uppdrag att från vederbörande innehafvare af läsestugorna och folkköket efter räkenskaps-årets slut infordra specifika uppgifter å resultatet af rörelsen och att vid hvarje framställning om anslag, med ledning af hvad sålunda kunnat inhämtas taga under ompröfning, i hvad mån fortsatt nedsättning af anslaget kunde äga rum.

Efter hällen öfverläggning beslöt Drätselkammaren att, med instämmande till alla delar uti hvad nämnden anfört, tillstyrka bifall till den af nämnden gjorda framställningen angående användandet af innevarande års anslag till nykterhets-sakens främjande.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

92. Styrelsens för Karlstads läsestugor och folkkök redogörelse för nämnda anstalters verksamhet under det senaste arbetsåret samt begäran om anslag för arbetsåret den 1 oktober 1911—den 30 september 1912.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Styrelsen för Karlstads läsestugor och folkkök får härmed vördsamt afgifva följande redogörelse för dessa anstalters verksamhet under senaste arbetsåret.

I sättet för läsestugu- och folkköksverksamheten har intet väsentligt ändrats. Någon minskning i de besökandes antal synes enligt respektive förrståndares åsikt jämväl under detta år ha inträdd. De ständigt stegrade lifsmedelspriserna och arbetslönerna i samband med de konstanta försäljningspriserna ha gjort att föreståndaren för kombinerade läsestugan och folkköket först efter mycken tvekan vågat gå in på att erlægga den af Herrar Stadsfullmäktige med 300 kronor bestämda höjningen af hans andel i hyran. Föreståndarinnorna för Haga läsestuga bidraga i hyran med 400 kronor i stället för 200 förut samt bekosta sjalfva allt bränsle och ljus.

Enligt styrelsens förmenande hafva såväl föreståndaren för kombinerade läsestugan och folkköket som föreståndarinnorna för läsestugan i Haga fullt tillfredsställande fyllt sin uppgift.

De olika lokalernas verksamhet under arbetsåret belyses af nedanstående uppgifter:

I kombinerade läsestugan och folkköket hafva de dagliga besöken utgjort:

I matsalarna omkring 75,

i kaféet omkring 90,

i skrif- och läsrum omkring 130,

I skrif- och läsrummen anlitas hufvudsakligen tidningar och tidskrifter, dock äfven bokförrådet, särskildt under vinterkvällarna.

Af de besökande anser föreståndaren 7 à 8 % vara utom staden boende personer, hvilka hufvudsakligen infunnit sig lördagarnes förmiddagar och middagar; de allra flästa besökande utgöras af stadens arbetare.

I läsestugan i Haga har kaféet dagligen besökts af omkring 50 personer och läsrummet af c:a 75 à 80.

Läsestugornas och folkkökets ekonomiska ställning framgår såväl af särskildt bifogadt utdrag ur folkkökets räkenskaper för tiden 1 Januari—31 December 1910 som af revisionsberättelse för arbetsåret i fråga, hvilken aflämnas så snart revisionen af räkenskaperna hunnit afslutas.

Med revisionsberättelsen följer såväl inventarieförteckning som förteckning öfver befintligt bokförråd.

Med denna årsredogörelse följer begäran om anslag för nästa år jämte utgiftsstat samt uppgift å i läsrummen tillgängliga tidningar och tidskrifter.

Som det visat sig nästan fruktlöst att vidare erhålla rabatt å tidningar, har styrelsen beslutat att icke mera härom göra framställning, hvarför ock prenumera- tionsutgifterna måste blifva något större än föregående år.

Karlstad den 29 april 1911.

Å Styrelsens vägnar:
CLAES JACOBSSON.
Ordförande.

ALFR. NYBERG.
Kassör.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Styrelsen för Karlstads läsestugor och folkkök får härmed till Herrar Stadsfullmäktige inlämna nedanstående förslag till utgiftsstat för den kombinerade läsestugu- och folkköksverksamheten för arbetsåret $\frac{1}{10}$ 1911— $\frac{30}{9}$ 1912:

Till Haga läsestuga, hyresbidrag	400: —	
» kombinerade läsestugan och folkköket, hyresbidrag	2,100: —	
» folkköket, vattenafgift	36: —	2,136: —
Till båda gemensamt:		
prenumeration å tidningar m. m.	335: —	
inköp och bindning af böcker.....	150: —	
underhåll af inventarier	150: —	635: —

Summa kronor 3,171: —

Med anledning af omstående utgiftsstat får styrelsen vördsamt hemställa, att Herrar Stadsfullmäktige behagade för den kombinerade läsestugu- och folkköksverksamheten för arbetsåret $\frac{1}{10}$ 1911— $\frac{30}{9}$ 1912 anslå:

ordinarie anslag..... 3,171: —

Karlstad den 29 april 1911.

Å Styrelsens vägnar:
CLAES JACOBSSON.
Ordförande.

ALFR. NYBERG.
Kassör.

Uppgift å tidningar och tidskrifter, som tillhandahållas å Karlstads läsestugor under år 1911.

Aftonbladet, Arbetet, Arvika Tidning, Arvika Nyheter, Blå Bandet, Bergslagens Nyheter, Daggdroppen, Dagens Nyheter, Egna Hem, Filipstads stads och

bergslags Tidning, Göteborgs Handels- och Sjöfartstidning, Göteborgs-Posten, Hvar 8 Dag, Karlskoga Tidning, Kristinehamns-Tidningen, Kurrc, Morgontidningen Sv. Folket, Nya Dagligt Allehanda, Nya Kristinehamns-Posten, Ny Tid, National-Kuriren, Reformatorn, Social-Demokraten, Seffle Tidning, Strix, Stockholms Dagblad, Svensk Dantidning, Social Tidskrift, Svenska Dagbladet, Svenska Morgonbladet, Såningsmannen, Templaren, Vermlands Allehanda, Verdandisten.

Karlstad den 29 april 1911.

CLAES JACOBSSON.

Kassa-Rapport

för Karlstads läsestugor och folkkök, från 1:sta oktober 1910 till dato.

Inkomster.

Innestående å sparkasseräkning i Werml. Ensk. Bank		0: 40	
Uttaget från Drättselkammaren å anslaget till internering af alkoholister	450: —		
Uttaget från Drättselkammaren anslaget till läsestugorna och folkköket	3,286: --		
D:o d:o till prenumeration af tidningar till nykterhetskaféer ..	200: —		
Föreständarinnorna för Haga läsestuga, hyresersättning ..	200: —		
Ränta å Werml. Ensk. Bank	20: 51		
Restitution af Tidningsprenumeration	48: 61	4,205: 12	
			Kronor 4,205: 52

Utgifter.

Inackordering vid kuranstalten Sanc Souci i Uppsala af Carl Norbeck jemte resor och porto	459: 60		
Hyra för läsestugan och folkköket i Staden	1,250: —		
D:o i Haga läsestuga	400: —		
Vattenafgifter	18: —		
Bränsle och lyse, Haga läsestuga	21: 90	2,149: 50	
Prenumeration af tidningar för nykterhetskaféer	200: —		
Prenumeration af tidningar för läsestugorna	335: 50	535: 50	
Brandförsäkringar	5: 70		
Trycksaker, porto m. m.	10: 65	16: 35	
Återbetalt från föregående räkenskapsår af kassören utlagt förskott ..		328: 46	
			Kronor 3,029: 81
Innestående i Werml. Ensk. Bank	1,146: 91		
Kontant i Kassan	28: 80	1,175: 71	
			Kronor 4,205: 52

Den ekonomiska ställningen f. n.:

Kontant i kassan	28: 80	
Innestående i Wernl. Ensk. Bank	1,146: 91	
Hyror från Haga läsestuga	200: --	
Hyror från folkköket och läsestugan i staden	400: --	1,775: 71
		<u>Kronor 1,775: 71</u>
Löpande utgifter:		
2 kvartals hyror för läsestugan i Haga	400: --	
2 » » för folkköket och läsestugan i staden	1,250: --	
Vattenafgifter	18: --	
Till oförutsedda utgifter	107: 71	1,775: 71
		<u>Kronor 1,775: 71</u>

Karlstad i april 1911.

ALFR. NYBERG.
Styrelsens kassör.

Utdrag ur folkkökets räkenskaper från den 1 Januari till den 31 December 1910.

Inkomster.

Dec. 31. An. Kontant influtet under året	28,593: 37
» Inköpta inventarier	1,076: 30
	<u>Kronor 29,669: 67</u>

Utgifter.

Dec. 31. Per Inköpta matvaror under året	23,735: 22
» » Omkostnader	4,055: 88
» » Avlöningar	1,832: 35
» » Behållning	46: 22
	<u>Kronor 29,669: 67</u>

*Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren
i Karlstad den 2 Oktober 1911.*

§ 7.

Uti hos Stadsfullmäktige gjord framställning hade Styrelsen för Karlstads läsestugor och folkkök hemställt, att fullmäktige måtte för den kombinerade läsestuga- och folkköksverksamheten för arbetsåret den 1 Oktober 1911—den 30 September 1912 anvisa ett belopp af 3,171 kronor; och hade Drätselkammaren uppå remiss att häröfver afgifva utlåtande.

Sedan Drätselkammaren genomgått och granskat den till grund för anslags-
äskandet uppgjorda utgiftsstaten för ofvannämnda verksamhetsår äfvensom tagit del
af styrelsens för sistförflutna verksamhetsår afgifna berättelser samt öfriga vid fram-
ställningen fogade handlingar, därvid kammaren fann skäligt såsom sin mening
uttala, att åtskilliga af de å läsestugorna tillgängliga tidningar syntes böra utbytas
mot tidskrifter af mera litterärt innehåll, beslöt kammaren hemställa, att det be-
gärda anslaget måtte af Stadsfullmäktige beviljas att utgå af innevarande års anslag
för nykterhetssakens främjande.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag af protokoll hållet hos Stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 7 december 1911.*

§ 113.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att afgifva yttrande öfver nämndens
för uppgörande af förslag rörande användningen af anslaget till nykterhetens främ-
jande skrifvelse i fråga om 1911 års anslag till sagda ändamål, och beslöt Ut-
skottet att i sammanhang härmed jämväl företaga till behandling till Utskottet
remitterade ärendet rörande Styrelsens för Karlstads läsestugor och folkkök redo-
görelse för nämnda anstalters verksamhet under det senaste arbetsåret samt be-
gäran om anslag för arbetsåret den 1 oktober 1911—den 30 september 1912.

Uti dessa ärenden hade Drätselkammaren afgifvit infordrade yttranden.

Af Nämndens ifrågavarande skrifvelse inhämtades, att det anslagsbelopp till
nykterhetens främjande, som innevarande år funnes tillgängligt till fördelning, ut-
gjorde 4,492 kronor 32 öre, hvartill sedan komme det anslag, som år 1911 be-
kommit från Statskontoret, hvilket anslag vid tiden för uppgörandet af Nämndens
förslag ej varit till siffran känt.

I fråga om det af Stadsfullmäktige förut under två år å rad beviljade anslag
å 300 kronor till gratisutdelning af varm mjölk eller ölost vid härvarande hamn
under höst- och vintermånaderna hade Nämnden anmärkt, att Styrelsen för läse-
stugorna och folkköket, till hvars disposition medlen ställts, ej aktat nödigt att
därmed göra ens ett försök, hvadan Nämnden, som ville af årets anslag föreslå
enahanda belopp till detta ändamål som förut, hemställde, att berörda Styrelse
måtte erinras om sin skyldighet att härutinnan utföra Stadsfullmäktiges beslut.

Uti hvad Nämnden sålunda hemställt ville Beredningsutskottet för sin del till
alla delar instämma.

Till läsestugorna och folkköket hade Nämnden, i enlighet med af Styrelsen för nämnda anstalter gjord framställning, för året den $\frac{1}{10}$ 1911—den $\frac{30}{9}$ 1912 föreslagit ett anslag till hyror, vattenafgift, tidningsprenumeration, inköp och bindning af böcker samt underhåll af inventarier å 3,171 kronor.

Beträffande detta anslag ville Beredningsutskottet anföra följande:

Enligt den af Styrelsen för läsestugorna och folkköket uppgjorda utgiftstaten för berörda arbetsår skulle det begärda anslaget, 3,171 kronor användas sålunda:	
Till Haga läsestuga, hyresbidrag	400: —
Till kombinerade läsestugan och folkköket, hyresbidrag	2,100: —
Till folkköket, vattenafgift	36: —
Till båda gemensamt för prenumeration af tidningar, inköp och bindning af böcker samt underhåll af inventarier, tillhoppa	635: —
	<u>Summa kr. 3,171: —</u>

I fråga om dessa utgiftsposter hade Utskottet särskildt fäst utmärksamheten å hyresbidragen, hvilka utgjorde större delen af det begärda anslaget. Utskottet hölle nämligen före, att ej obetydliga nedsättningar borde kunna göras i hyresbidragens belopp, och Utskottet tvekade så mycket mindre att ifrågasätta sådana nedsättningar, som Utskottet under årens lopp bibringats den uppfattning, att läsestugorna ej fullt motsvarat de förhoppningar, som från början varit fästade vid dem.

Beträffande läsestugan i Haga hade Utskottet sig bekant, att möjlighet förefunnos att få denna läsestugurörelse öfvertagen af därtill lämpliga personer utan att något hyresbidrag från stadens sida lämnades. Då emellertid ett kvartal af det hyresår, för hvilket det begärda hyresbidraget vore afsedt, snart förflutit samt någon förändring i fråga om föreståndareskapet för läsestugan ej omedelbart kunde äga rum, ansåge Utskottet, att det begärda hyresbidraget ej kunde för närvarande helt och hållet indragas, utan ville Utskottet föreslå en nedsättning af detsamma till 200 kronor från af Nämnden föreslagna 400 kronor, vid hvilket förhållande sålunda besparade 200 kronor af anslaget skulle reserveras till nästkommande år.

Jämväl beträffande folkköket och den därmed kombinerade läsestugan ville Utskottet som sin åsigt uttala, att besparing i hyresbidragets belopp skulle kunna göras, men då Utskottet ej hade något bestämdt förslag att framställa i detta hänseende, ville Utskottet för närvarande förorda det begärda hyresbidragets beviljande men tillika i sammanhang därmed hemställa, att Stadsfullmäktige måtte anmoda Styrelsen att söka åvägabringa de besparingar i hyresbidraget till denna läsestuga, som vore möjliga.

Mot läsestugustyrelsens anslagskraf i öfrigt hade Utskottet icke någon erinran att göra.

Då Utskottet sålunda ville tillstyrka Stadsfullmäktige att af nykterhetsanslaget tilldela nämnda Styrelse det af densamma begärda anslagsbelopp, med ofvan angifna inskränkning beträffande hyresbidraget till Haga läsestuga, kunde Utskottet emellertid, med hänsyn till beskaffenheten af de nu ingifna räkenskapshandlingarne, ej underlåta att ånyo framhålla såsom ett oafvisligt kraf, att fullständiga räkenskaper för den kombinerade folkköks- och läsestugurörelsen blefve förda och vid anslagsäskande framlagda för Stadsfullmäktige, De nu ingifna räkenskapshandlingarne kunde nämligen, lika litet som de under de närmast föregående åren företedda, anses uppfylla de anspråk på öfverskådlighet och fullständighet, som man ägde rätt att ställa på desamma, och då det syntes vara Styrelsens pligt att tillse, det rättelse härulinnan, i enlighet med Stadsfullmäktiges förut meddelade föreskrift, vunnes, ville Utskottet tillstyrka, att såsom villkor för anslagets åtnjutande föreskrefves, att Styrelsen skulle tillse, att en fullständig kontroll öfver rörelsen åvägabragtes samt att fullständiga räkenskaper fördes och nödiga utdrag af desamma för Stadsfullmäktige företeddes, då anslag från staden begärdes.

Hvad härefter anginge Nämndens förslag i öfrigt rörande nykterhetsanslagets användning hade Beredningsutskottet icke någon erinran att göra mot Nämndens härom gjorda framställning.

I anslutning till hvad Utskottet sålunda anfört beslöt Utskottet hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte besluta att af innevarande års anslag till nykterhetens främjande skall utgå:

1:o) Till understöd medelst tidningsprenumeration åt nykterhetskaféer här i staden	Kr.	200: —
2:o) Till medellösa drinkares härifrån staden underhåll å alkoholisthem	»	571: 32
3:o) Till gratis utdelning af varm mjölk eller ölost vid härvarande hamn under höst- och vintermånaderna . .	»	300: --
4:o) Till läsestugor och folkkök för arbetsåret den ¹ / ₁₀ 1911—den ³⁰ / ₉ 1912 följande belopp, nämligen:		
till Haga läsestuga, hyresbidrag	200: —	
» kombinerade läsestugan och folkköket, hyresbidrag	2,100: —	
» folkköket, vattenafgift	36: —	
» båda gemensamt för prenumeration å tidningar m. m., inköp och bindning af böcker samt underhåll af inventarier	635: —	» 2,971: —

samtliga dessa anslag att ställas till disposition af Styrelsen för Karlstads läsestugor och folkkök.

5:o) Till ungdomstemplet N:o 3 Dygdens Sköldborg af N. G. T. O., ungdomslogen Linnéa af I. O. G. T. och ungdomstemplet N:o 76 Fästet af T. O. att mot redovisning för användningen användas till anordnande af nykterhetslektioner i organisationerna och till spridande af lämplig litteratur bland dess yngre medlemmar, att utgå med 50 kronor till hvarje förening och återstoden fördeladt efter antalet barn i föreningarne..... Kr. 250: —

6:o) Till frälsningsarméns slumverksamhet mot redovisning » 300: —

S:ma Kr. 4,592: 32

samt att återstoden af anslaget reserveras till år 1912;

att Stadsfullmäktige måtte erinra Styrelsen för läsestugorna och folkköket om Styrelsens skyldighet att i fråga om det till dess disposition ställda anslaget för gratisutdelning af varm mjölk eller ölost vid härvarande hamn under höst- och vintermånaderna, verkställa Stadsfullmäktiges beslut härutinnan;

att Stadsfullmäktige måtte anmoda berörda Styrelse att, i fråga om det beviljade hyresbidraget till kombinerade läsestugan och folkköket, söka i den mån, sådant vore möjligt, vidtaga besparingar å detta anslag, samt

att Stadsfullmäktige måtte såsom villkor för det till kombinerade läsestugan och folkköket beviljade anslagets åtnjutande föreskrifva, att genom Styrelsens för nämnda anstalt försorg en fullständig kontroll öfver rörelsen skulle åvägabringas samt fullständiga räkenskaper föras och nödiga utdrag af desamma till Stadsfullmäktige ingifvas, då anslag begärdes.

In fidem:

IVAN FR. REGNER,

93. Magistratens skrivelse med inforbrande af Stadsfullmäktiges förklaring i anledning af anförda besvär öfver Kungl. Kammarrättens utslag den 15 mars 1911 i fråga om J. Jacobssons aktiebolags inkomsttaxering i Karlstad år 1909.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

I inneliggande beskattningsärende anmodas Stadsfullmäktige afgifva till Kungl. Maj:t ställd underdånig förklaring och dermed till Magistraten inkomma samt remisshandlingarna dervid återställa.

Karlstads rådhus den 15 November 1911.

På Magistratens vägnar:
CARL LIDBERG.

Till Magistraten i Karlstad.

Med öfverlämnande af handlingarna angående de besvär, Stadsfullmäktige i Halmstad anført öfver Kungl. Kammarrättens utslag den 15 mars 1911 i fråga om J. Jacobssons aktiebolags inkomsttaxering år 1909 i Halmstad och Karlstad, får Konungens Befallningshafvande härigenom anmoda Eder från Stadsfullmäktige i Karlstad och vederbörande taxeringsnämndsordförande inforbra till Kungl. Maj:t ställda underdåniga förklaringar samt därmed jämte remisshandlingarna hit inkomma.

Karlstad i Landskontoret den 17 oktober 1911.

GERH. DYRSSEN.

Ture Broström.

Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 7 december 1911.

§ 114.

Stadsfullmäktiges förklaring hade inforbrats i anledning af de besvär, Stadsfullmäktige i Halmstad anført öfver Kungl. Kammarrättens utslag den 15 mars 1911 i fråga om J. Jacobssons aktiebolags inkomsttaxering i Karlstad år 1909, och hade Beredningsutskottet att i detta ärende afgifva yttrande.

Efter öfverläggning beslöt Utskottet hemställa,
att den infordrade förklaringen måtte affattas sålunda:

»Till Konungen.

I anledning af de besvär, som Stadsfullmäktige i Halmstad anført öfver Eders Kungl. Maj:ts och Rikets Kammarrätts utslag den 15 mars 1911 i fråga om J. Jacobssons aktiebolags inkomsttaxering inom Karlstads stad år 1909 få Stadsfullmäktige i Karlstad härmed afgifva infordrad förklaring och därvid i underdånighet anföra följande:

De beräkningar beträffande omfattningen af berörda bolags rörelse här i staden under år 1908 samt den häraf uppkomna vinsten, hvilka enligt hvad handlingarne i målet utmärka legat till grund för öfverklagade taxeringen, gifva otvetydigt vid handen, såväl att bolagets rörelse härstädes under sistnämnda år måste anses hafva drifvits i afsevärd omfattning som äfven att vinstbeloppet, — hvilket ingalunda, såsom Stadsfullmäktige i Halmstad förmena, valts godtyckligt — icke blifvit för högt upptaget.

Vid sådant förhållande och då nämnda beräkningar ej blifvit vare sig af klagandena eller af bolaget själfvt på något sätt vederlagda, få Stadsfullmäktige i underdånighet yrka, att Stadsfullmäktiges i Halmstad förevarande besvärstalan ej måtte bifallas.

Underdånigst

Å Stadsfullmäktiges vägnar:»

samt att Stadsfullmäktige måtte uppdraga åt sin Herr Ordförande att, med kontrasignation af sekreteraren, å Stadsfullmäktiges vägnar under-teckna förklaringen.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

94. Magistratens skrifvelse med infordrande af Stadsfullmäktiges yttrande öfver Hilma Sara Johanna Åströms ansökan om tillstånd till utskänkning af vin och öl i förening med matservering i Hotell Drotts lokaler i gården N:o 162 vid Jernvägsgatan här i staden.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Öfver Hilma Sara Johanna Åströms bilagda ansökan anmodas Stadsfullmäktige afgifva yttrande och dermed till Magistraten inkomma samt remisshandlingarna dervid återställa.

Karlstads rådhus den 31 oktober 1911.

På Magistratens vägnar:
CARL LIDBERG.

Resolution.

Öfversändes till Magistraten i Karlstad, som anmodas att, efter Stadsfullmäktiges här i staden hörande, i detta ärende afgifva yttrande samt därmed sedermera hit inkomma och remisshandlingarna därvid återställa.

Karlstad i landskansliet den 28 oktober 1911.

På tjänstens vägnar:
ELIAS STENIUS.

Till Konungens Befallningshafvande i Värmlands län.

Undertecknad, som från och med den 1 januari 1912 kommer att öfvertaga och fortsätta den matserveringsrörelse, som fröken Sara Fredrika Andersson idkat i gården N:o 162 kvarteret Jägaren vid Jernvägsgatan i Karlstad, (Hotell Drott) får härmed vördsamt anhålla, att Konungens Befallningshafvande måtte, med återkallande från och med nämnda dag af de bemälda Sara Fredrika Andersson i ofvannämnda lokal meddelade rättigheter till utskänkning af vin och öl i förening med matservering, meddela mig dylika rättigheter i samma lokal från och med den 1 nästa januari.

De Sara Fredrika Andersson meddelade öl- och vinrättigheter äro beviljade för tre år, räknade från den 1 januari 1911.

Frejdbetyg samt afskrift af betyg om föregående anställning bifogas.

Askersund den 26 oktober 1911.

HILMA SARA JOHANNA ÅSTRÖM.

Förestående ansökan biträdes af mig, och medgifver jag att de mig beviljade öl- och vinrättigheterna återkallas från och med den 1 nästa januari.

Karlstad den oktober 1911.

SARA FREDRIQUE ANDERSON.

Fröken Andersons egenhändiga namnteckning bevittna:

ERNST FORSGREN.

WENZEL FALK.

Frejdbetyg.

Att hushållerskan Hilma Sara Johanna Åström född den 21 januari år 1871 (sjuttioett) åtnjuter medborgerligt förtroende betygar Askersunds Stads församling i Örebro län den 26 september 1911.

JOH. SANDÉN
Kyrkoherde.

Afskrift.

Att fröken Hilma Åström, hvilken under flera års tid haft anställning å härvarande stadshotell, därunder gjort sig känd för synnerlig ordentlighet och duglighet, hvarför hon till det bästa rekommenderas.

Askersund den 26 september 1911.

MAGNUS BLIDBERG
Borgmästare.

Häri instämmer

CARL BERG
Disponent för Spritbolaget.

Vidimeras

J. L. ERICSSON
Stadsvaktmästare

JANNE BROMANDER
Bankvaktmästare

Askersund.

Afskrift.

Fröken Hilma Åström har varit i flera år hushållerska på Askersunds Stads-hotell och derunder skött sig utmärkt och till allas belåtenhet i följd hvaraf hon är särdeles lämplig att omhänderhafva och sköta hotellrörelse. Detta varder härmed på begäran intygat.

Askersund 26 sept. 1911.

ASKERSUNDS HOTELL AKTIEBOLAG

Otto Setterberg

Bankdirektör.

Vidimeras

J. L. ERICSSON

Stadsvaktmästare

JANNE BROMANDER

Bankvaktmästare

Askersund.

Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 7 december 1911.

§ 115.

Sedan Konungens Befallningshafvande i länet infortrat Stadsfullmäktiges yttrande öfver Hilma Sara Johanna Åströms ansökan om tillstånd till utskänkning af vin och öl i förening med matservering i Hotell Drotts lokaler i gården N:o 162 vid Järnvägsgatan här i staden, där Fredrika Andersson för närvarande idhade enahanda utskänkning, så hade nu Beredningsutskottet, uppå remiss att häröfver afgifva utlåtande.

Enligt ansökningen skulle det begärda tillståndet gälla från och med den 1 januari 1912, under förutsättning, att det Sara Fredrika Andersson meddelade tillstånd samtidigt återkallades, och hade den sistnämnda enligt å ansökningen tecknad intyg biträdt sökandens framställning.

Då Utskottet ej fann anledning till erinran mot ansökningen, beslöt Utskottet hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte såsom infordradt yttrande öfver Hilma Sara Johanna Åströms ifrågavarande ansökning till densamma tillstyrka bifall under enahanda villkor, som gällt för Sara Fredrika Andersson, samt under förutsättning, att det Sara Fredrika Andersson meddelade tillstånd samtidigt återkallades.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

95. Magistratens framställning angående löneförhöjning åt exekutionsvaktmästarne här i staden.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Magistraten har härmed äran öfverlämna exekutionsvaktmästarnes framställning om löneförhöjning och stadsfogdens däröfver afgifna yltrande.

Då göromålen för dessa vaktmästare nu ökats så, att de måste odeladt ägna sin tid åt tjänsten och det måste anses mindre lämpligt — något som erfarenheten här nyligen bestyrkt — att för knappt aflöna dem, som handhafva allmänna medel, vill Magistraten för sin del på det sätt förorda bifall till framställningen, att Magistraten hemställer

att från och med den 1 januari 1912 de båda exekutionsvaktmästarnes kontanta lön af staden höjes från nuvarande 1,000 kronor till 1,500 kronor för hvardera, med rätt för dem att likasom nu sig emellan lika fördela stämmoböter för genom dem indrifna kommunalutskylder till staden äfvensom indrifningsavgifter för kronoutskylder och prästlönemedel i staden samt för handräckningsärenden från andra orter;

att dem tillerkännes tre ålderstillägg å 150 kronor hvardera efter respektive 3, 6 och 9 års tjänstgöring som ordinarie exekutionsvaktmästare äfvensom årligen 50 kronor hvardera såsom slitningsersättning för velociped jämte fri telefon;

allt under vilkor, att de ej innehafva annan befattning eller drifva någon som hälst affärsverksamhet och att de för omhänderhafvande medel ställa den säkerhet, som af stadsfogden kräfves.

Däremot anser sig Magistraten icke böra förorda framställningen af de nu tjänstgörande exekutionsvaktmästarne, att deras tjänstgöringstid i polisen skall räknas dem till godo för ålderstilläggen, då det här är fråga om till arten skilda tjänster och för öfrigt aflöningen enligt förslaget blir större för exekutionsvaktmästare än för poliskonstapel.

Likaledes anser sig Magistraten icke håller böra tillstyrka stadsfogdens förslag om exekutionsvaktmästarnes garantiförsäkring på stadens bekostnad, då en sådan försäkring närmast skulle vara till stadsfogdens säkerhet, och det icke vill synas egentligt, att staden vidkännes utgifter för sådant ändamål.

Karlstads rådhus den 15 september 1911.

På Magistratens vägnar:

K. J. LINDHOLM.

Res.

Stadsfogden anmodas att häröfver afgifva yttrande och remisshandlingen därvid återställa.

Karlstads rådhus den 15 augusti 1911.

På Magistratens vägnar:

K. J. LINDHOLM.

Till Magistraten i Karlstad.

Sedan arbetet som exekutionsvaktmästare här i staden på senare tiden så ökats, att några biförtjänster, hvilket förr varit fallet, under inga förhållanden kunna medhinnas, få vi undertecknade innehafvare af befattningarne ifråga, hos Magistraten göra en vördsam anhållan, att Magistraten ville hos Stadsfullmäktige göra framställning därom, att våra löner måtte höjas därhän, att de blifva tillräckliga för vårt nödortftiga uppehälle, så att vi ej behöfva för mycket stödja oss på den mången gång ej utgående indrifningsavgiften, hvilken för öfrigt åtgår, dels för den med tjänsten förenade bostadshyran, i det vi ovillkorligen måste hyra lägenhet å minst 2 rum och kök, hvilka lämpligen böra vara belägna i stadens centrum, dels och ökade avgifter för slitning af kläder och skodon.

Då man härtill lägger den risk omhänderhafvandet af allmänna medel kan medföra genom felräkning och dylikt, fränsedt den fara dålig ekonomi kan medföra för befattningshafvaren. Häraf torde med önskvärd tydlighet framgå, att vår framställning är fullt berättigad och nödvändig.

På grund af hvad vi här ofvan anfört, anhålla vi, att lönen för exekutionsvaktmästarnne från och med den 1 juli detta år måtte af Magistraten förordas sålunda:

Begynnelselön	1,500: —
Trenne ålderstillägg efter resp. 3, 6 och 9 år å 150 kr.	450: —
Då velociped i och för tjänsten är oundgänglig anhålles om en årlig slitningsersättning för en sådan å	50: —
	<hr/>
	Summa kronor 2,000: —

Samt att vi i likhet med stadens Helsovårdstillsyningsmän måtte erhålla fri telefon.

Som vi båda före nu innehafd tjänst varit anställda vid stadens poliskår,

anhålla vi, att i och för ålderstilläggens beräkning fingo tillgodoräkna oss de tjänsteår, under hvilka vi innehafvt ordinarie anställning vid polisen.

Karlstad den 15 juni 1911.

K. J. BERG
exekutionsvaktm.

G. WALLENTIN
t. f. exekutionsvaktm.

Res.

Återsändes till stadsfogden A. F. Lindh, som anmodas att införskaffa och med remisshandlingarnas återställande hit inkomma med uppgift å beloppet af den indriftsprovision, som under hvar och ett af åren 1908—1910 kommit exekutionsvaktmästarne till godo.

Karlstads rådhus den 6 september 1911.

På Magistratens vägnar:
K. J. LINDHOLM.

Till Magistraten i Karlstad.

Sedan Magistraten genom remiss den 15 sistlidne augusti anmodat underleknad att afgifva yttrande öfver en af stadens tvenne exekutionsvaktmästare till Magistraten ingifven ansökning att Magistraten ville hos Stadsfullmäktige göra framställning om förbättrade löneförmåner för exekutionsvaktmästarne, får jag, med återställande af remisshandlingen, värdsamt anföra följande.

Enligt Stadsfullmäktiges beslut den 29 december 1908 utgör exekutionsvaktmästarnes fasta lön för närvarande 1,000 kronor till dem hvardera med rätt för exekutionsvaktmästarne att sig emellan lika fördela stämmoböter för genom dem indrifna kommunalutskylder till staden äfvensom indriftsavgifter för kronoutskylder och prestlönemedel i staden samt för handräckningsärenden från andra orter, hvarförutom exekutionsvaktmästarne tillförsäkrats rätt till tvenne ålderstillägg å 150 kronor hvardera, det ena efter fem och det andra efter tio års tjenstgöring.

På sätt exekutionsvaktmästarne uti ansökningen ifråga framhållit, är deras arbete i tjensten ytterst betungande, och vill jag såsom bevis härpå upplysa, att under år 1910 exekutionsvaktmästarne hade att utkräfvat, dels utskylder, dels böter af nedan angifna antal personer, nemligen:

1) Enligt restlängden å kronoutskylder	3,028 personer
2) Enligt 3 restlängder å kommunalutskylder	3,369 »
3) Enligt 2 d:o å prestlönemedel	5,520 »

4) Enligt brefdiariet	3,133	»
5) Enligt restlängdsdiariet	1,004	»

tillhopa 16,054 personer,

d. v. s. exekutionsvaktmästarne hade, — om man beräknar årets arbetsdagar till 360, — att i medeltal *dagligen* verkställa kraf hos icke mindre än 53 personer, och då för öfrigt flertalet af dessa personer måste besökas icke blott en, utan oflast flere gånger, lär exekutionsvaktmästarnes arbete i tjensten kunna betecknas som synnerligen mödosamt. — Men det är icke nog med att deras arbete är mödosamt, utan det inträffar icke sällan, att de för att bringa fortgång åt skatteindriften måste vidkännas utgifter genom att på egen bekostnad anlita extra utmätningsvittnen, så att de kunna dela sig åt olika håll inom staden.

På grund häraf och med hänsyn jemväl till de här i staden rådande höga lefnadskostnaderna, anser jag exekutionsvaktmästarnes anspråk på förbättrade aflöningsförhållanden fullt berättigadt, och vill jag för den skull varmt förorda bifall till ansökningen i hela dess vidd, således jemväl beträffande fri telefon och rätt för de nuvarande exekutionsvaktmästarne att vid åldertilläggens bestämmande tillgodoräkna sig ordinarie tjestanställning vid härvarande poliskår.

I sammanhang härmed och under erinran hurusom afvikne exekutionsvaktmästaren Julius Forsberg förskingrat uppburna allmänna medel till betydande be-
lopp, dem jag nödgats ersätta, får jag vördsamt anhålla, att Magistraten behagade hos Stadsfullmäktige begära att stadsfogden måtte få på stadens bekostnad hos försäkringsbolag taga garantiförsäkring å minst 5,000 kronor för en hvar af exekutionsvaktmästarne för deras uppbörd i tjensten.

Kostnaden för denna garantiförsäkring synes staden så mycket heldre böra vidkännas, som en dylik försäkring gifvetvis är egnad att trygga äfven stadens rätt.

Karlstads Stadsfogdekontor den 3 september 1911.

A. F. LINDH.

Till Magistraten i Karlstad.

I anledning af Magistratens remiss den 6 dennes och med återställande af därvid fogade handlingar ifråga om exekutionsvaktmästarnes här i staden ansökning om förbättring af deras aflöningsförhållanden, får jag härjemte vördsamt öfverlemna från exekutionsvaktmästaren K. J. Berg infordrad uppgift angående hans och hans företrädares i tjensten inkomster af indriftsprovision för åren 1908—1910, och framgår af denna uppgift, att provisionen för nyssnämnda år upp-

gått till följande belopp, nemligen: för 1908 kronor 375, för år 1909 kronor 510 och för år 1910 kronor 460.

Då exekutionsvaktmästaren Julius Forsberg afvikit till okänd ort, har jag icke kunnat vinna upplysning om, till hvilka belopp, han under ifrågavarande tid nju-tit inkomst af indrifningsprovision, men har jag anledning tro, att dessa belopp åtminstone icke *öfverstiga* de summor, som, enligt hvad ofvan är nämndt, tillfallit Berg och dennes företrädare i tjensten, A. Höglind.

Karlstads Stadsfogdekontor den 8 september 1911.

A. F. LINDH.

Till Herr Stadsfogden A. F. Lindh i Karlstad.

Af Herr Stadsfogden anmodad att inkomma med uppgift öfver exekutionsvaktmästarnes i Karlstad inkomst af indrifningsafgifterna för åren 1908, 1909 och 1910, får jag härmed meddela att enligt uppgift af förre exekutionsvaktmästaren A. Höglind uppgick hans inkomst af indrifningsafgifterna för år 1908 till 375 kronor, samt enligt egen uträkning för år 1909 till 510 kronor och för år 1910 till 460 kronor.

Karlstad den 8 sept. 1911.

K. J. BERG-
exekutionsvaktm.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren
i Karlstad den 16 oktober 1911.*

§ 14.

Uppå remiss från Stadsfullmäktige hade Drätselkammaren att afgifva yttrande öfver Magistratens framställning angående löneförhöjning åt exekutionsvaktmästarne här i staden.

Enligt nu gällande lönestat utgjorde exekutionsvaktmästarnes lön 1,000 kronor jämte två ålderstillägg å 150 kronor hvardera efter fem och tio års tjänstgöring samt med rätt för dem att sig emellan lika fördela stämmoböter för genom dem indrifna kommunalutskylder till staden äfvensom indrifningsafgifter för krono-utskylder och prästlöne-medel i staden samt för handräckningsärenden från andra orter.

Uti till Magistraten ingifven skrifvelse hade exekutionsvaktmästarne hemställt,

att från och med den 1 juli innevarande år begynnelselönen måtte höjas till 1,500 kronor med rätt för dem till tre ålderstillägg, hvardera å 150 kronor efter respektive 3, 6 och 9 års tjänstgöring, att de måtte erhålla en årlig slitningsersättning för velociped af 50 kronor och fri telefon samt att de vid bestämmande af ålderstilläggen måtte få tillgodoräkna sig de tjänsteår, under hvilka de haft ordinarie anställning vid polisen.

Uti afgifvet yttrande hade stadsfogden tillstyrkt bifall till framställningen samt tillika hemställt, att stadsfogden måtte få på stadens bekostnad taga garantiförsäkring å minst 5,000 kronor för en hvar af exekutionsvaktmästarne för deras appbörd i tjänsten.

Magistraten hade till Stadsfullmäktige öfverlämnat exekutionsvaktmästarnes ofvannämnda framställning tillika med stadsfogdens däröfver afgifna yttrande och därvid för egen del hemställt,

att från och med den 1 januari 1912 de båda exekutionsvaktmästarnas kontanta lön af staden måtte höjas från nu varande 1,000 kronor till 1,500 kronor för hvardera, med rätt för dem att likasom nu sig emellan lika fördela stämböter för genom dem indrifna kommunalutskulder till staden äfvensom indrifningsavgifter för kronoutskylder och prästlönedel i staden samt för handräckningsärenden från andra orter,

att dem måtte tillerkännas tre ålderstillägg å 150 kronor hvardera efter respektive 3, 6 och 9 års tjänstgöring som ordinarie exekutionsvaktmästare äfvensom årligen 50 kronor hvardera såsom slitningsersättning för velociped jämte fri telefon,

allt under villkor, att de ej innehade annan befattning eller drefve någon som hälst affärsverksamhet och att de för omhänderhafvande medel ställde den säkerhet, som af stadsfogden kunde krävas.

Däremot hade Magistraten icke ansett sig böra förorda framställningen af de nu tjänstgörande exekutionsvaktmästarne, att deras tjänstgöringstid i polisen skulle räknas dem tillgodo för ålderstilläggen, då det här vore fråga om till arten skilda tjänster och för öfrigt aflöningen enligt förslaget blefve större än för poliskonstapel;

Likaledes hade Magistraten icke ansett sig böra tillstyrka stadsfogdens förslag om exekutionsvaktmästarnes garantiförsäkring på stadens bekostnad, då en sådan försäkring närmast skulle vara till stadsfogdens säkerhet, och det icke ville synas egentligt, att staden vidkändes utgifter för sådant ändamål.

Under öfverläggningen yrkades, dels att Drätselkammaren måtte tillstyrka Magistratens förslag och dels att Magistratens förslag måtte tillstyrkas med det tillägg, att exekutionsvaktmästarnas ordinarie tjänstgöringstid i polisen måtte räknas dem tillgodo för ålderstilläggen. Efter verkställd votering beslöt Drätselkammaren med fyra röster mot tre tillstyrka Magistratens förslag oförändrat.

Emot detta beslut, i hvad det innebure afstyrkande af exekutionsvaktmästarernas begäran om att för ålderstilläggens bestämmande få tillgodoräkna sig föregående tjänstgöring i stadens poliskår, anmäldes reservation af herrar Forssell, Noréus och Nilsson, hvilka ansågo, att, då denna tjänstgöring, ehuru till arten skild från exekutionsvaktmästarnes, dock fullgjorts för stadens räkning i närmast motsvarande lönegrad, framställningen i denna del bort tillstyrkas.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag af protokoll hållet hos Stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 7 december 1911.*

§ 116.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att afgifva yttrande öfver en af Magistraten hos Stadsfullmäktige gjord framställning angående löneförhöjning åt exekutionsvaktmästarne här i staden, uti hvilket ärende Drätselkammaren afgifvit infordradt utlåtande.

Magistratens ifrågavarande förslag hade föranledts af en från stadens exekutionsvaktmästare till Magistraten ingifven framställning om Magistratens medverkan till af sökandena angifven ökning i deras löneförmåner, och hade denna framställning af Magistraten biträdts utom däri, att Magistraten ej ansett sig kunna förorda sökandenas begäran, att deras tjänstgöringstid i poliskåren skulle räknas dem till godo för ålderstilläggen som exekutionsvaktmästare.

Af handlingarne inhämtades vidare, att stadsfogden A. F. Lindh uti af Magistraten infordradt yttrande öfver exekutionsvaktmästarnas ifrågavarande framställning förordat bifall till densamma i hela dess vidd och därjämte i sammanhang därmed anhållit att stadsfogden måtte få på stadens bekostnad hos försäkringsbolag taga garantiförsäkring å minst 5,000 kronor för en hvar af exekutionsvaktmästarne för deras uppbörd i länsten.

På anfördt skäl hade Magistraten uti sin framställning till Stadsfullmäktige förklarar sig ej kunna tillstyrka stadsfogdens berörda förslag om exekutionsvaktmästarnes garantiförsäkring på stadens bekostnad.

Drätselkammaren hade i sitt yttrande i ärendet tillstyrkt bifall till Magistratens förslag oförändradt, därvid dock tre ledamöter af Kammaren reservationsvis häfdat den mening, att exekutionsvaktmästarne för ålderstilläggen borde äga tillgodoräkna sig föregående tjänstgöring i stadens poliskår.

Efter hållen öfverläggning beslöt Beredningsutskottet för sin del till alla delar instämma uti hvad Magistraten samt majoriteten inom Drätselkammaren i ärendet anført och föreslagit, hvadan Utskottet hemställde, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att från och med den 1 januari 1912 de båda exekutionsvaktmästarnes här i staden kontanta lön af staden höjes från nuvarande 1,000 kronor till 1,500 kronor för hvardera, med rätt för dem att likasom nu sig emellan lika fördela stämmoböter för genom dem indrifna kommunalutskylder till staden äfvensom indrifningsafgifter för kronoutskylder och prästlönededel samt för handräckningsärenden från andra orter;

att dem tillerkännes tre ålderstillägg å 150 kronor hvardera efter respektive 3, 6 och 9 års tjänstgöring som ordinarie exekutionsvaktmästare äfvensom årligen 50 kronor hvardera såsom slitningsersättning för velociped jämte fri telefon, allt under villkor, att de ej innehafva annan befattning eller drifva någon som helst affärsverksamhet och att de för omhänderhafvande medel ställa den säkerhet, som af stadsfogden kräfvdes.

Mot Beredningsutskottets ifrågavarande beslut reserverade sig Herr Gelin, som anförde, att han i fråga om de föreslagna ålderstilläggen instämde med reservanternas inom Drätselkammaren.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

96. Drätselkammarens framställning om anslag till gatuarbeten under år 1912.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 31 oktober 1911.

§ 10.

Sedan inom Drätselkammaren utsedde delegerade med biträde af Stadsbyggmästaren verkställt besiktning å stadens gator till utrönande af, hvilka gatuarbeten kunde behöfva komma till utförande under nästa år, samt därvid uppgjort beräkningar öfver kostnaderna för de arbeten, som delegerade ansett sig böra föreslå, så blef

nu detta förslag af Kammaren genomgånet och granskadt hvarvid inhämtades, att kostnaderna för de föreslagna gatuarbetena beräknats till följande belopp nämligen för stadsdelarne Haga och Herrhagen till 29,685 kronor, för stadsdelen Tingvalla till 18,441 kronor, för stadsdelarna Viken och Berget till 4,500 kronor och för stadsdelen Klara till 2,000 kronor eller sammanlagt till 54,626 kronor.

Drätselkammaren som hade för afsikt att inkomma till Stadsfullmäktige med ett förslag till ordnande af stadens alla gator, ansåg sig dock ej kunna dröja med gatuförslaget för nästa år, tills det stora förslaget blefve färdigt, men ville påpeka, att af de nya arbeten, som voro upptagna i nu föreliggande förslag, inginge i det stora förslaget ett belopp af 44,526 kronor.

Då de i förslaget upptagna arbetena syntes Drätselkammaren vara af stort behof påkallade, beslöt nu kammaren hos Stadsfullmäktige hemställa om anslag för gatuarbeten under nästa år till ett sammanlagdt belopp af 54,626 kronor att användas i enlighet med det vid denna framställning fogade förslag.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Gatuarbeten att utföras år 1912.

Stadsdelarne Haga och Herrhagen.

Underhållsarbeten.

Renhållning af rännstenar, diken, afloppstrummor, broar etc. .	300: —
Vinterunderhåll	300: —
Underhåll af vägen till Kanikenäset	300: —
» » » » Djeknefältet	500: —
Bevattning af gator, sommartid	200: —

Nya arbeten.

Långgatan emellan Bergslagsgatan och nuvarande vägen till Djeknefältet. Makadamiserade kör- och trottoirbanor.	7,500: —
Långgatan emellan Bergslags- och Vermlandsgatorna	5,130: —
John Erikssonsgatan emellan Vermlands- och Bergslagsgatorna	2,322: —
John Erikssonsgatan emellan Bergslagsgatan och södra gränsen af tomten N:o 101 A. i kv. Kilen	1,500: —
Nygatan emellan Östra bron och Åttkantsgatan. Körbanan sättes med 4 meter bred bana af tuktad sten och på sidorna med fältsten, som tages från äldre gator i Tingvalla. Trottoiren på gatans vestra sida förses med 2:ne rader plansten och deremellan fältsten. Trottoiren på östra sidan förses endast med begränsningsrännsten	11,633: —
	29,685: —

Stadsdelen Tingvalla.

Underhållsarbeten.

Grusning af promenader, underhåll af körbanor, afskrapning af dy, rensning af brunnar och diken, vinterunderhåll af gator och torg samt vägfövergångar, isning och sandning vintertid af kyrktrapporna och klappbryggorna, bevattning sommartid af gator och torg m. m. 6,000: —

Nya arbeten.

Vestra Torggatan emellan Hamn- och Tingvallagatorna. Körbanans hela bredd omsättes i grus, hvarvid en 4 meter bred bana af tuktad sten sättes i midten af körbanan... 12,441: — 18,441: —

Stadsdelarne Viken och Berget.

Underhållsarbeten.

Sommar- och vinterunderhåll 500: —

Nya arbeten.

Fernebogatan (enligt nya stadsplaneförslaget) emellan Gillbergsgatan och den punkt, der gatan viker vinkelrät söderut (vid Maskinist Nilssons tomt). Sprängningsarbeten och provisoriska kör- och trottoirbanor 4,000: —

Kvarnbergsgatan.

De ägare af byggnader, stående i gatan, med hvilka staden numera träffat öfverenskommelser böra uppsägas till afflyttning i så god tid, att vatten- och afloppsledningar samt sprängningsarbeten kunna påbörjas år 1913 — — 4,500: —

Stadsdelen Klara.

Sommar- och vinterunderhåll, grusning af teaterplan, afskrapning af dy, underhåll af de makadamiserade körbanorna 2,000: —

S:a kronor 54,626: —

Karlstad i Stadsbyggm.-kontoret den 16 oktober 1911.

CARL CRISPIN.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 7 december 1911.*

§ 117.

Hos Stadsfullmäktige hade Drätselkammaren hemställt om anslag för gatuarbeten under nästa år till ett sammanlagdt belopp af 54,626 kronor att användas i enlighet

med ett vid framställningen fogadt förslag, och hade nu Beredningsutskottet, uppå remiss, att häröfver afgifva utlåtande.

Efter öfverläggning beslöt Utskottet att i detta ärende anföra följande:

Med hänsyn till nödvändigheten af att i möjligaste mån begränsa stadens utgifter ansåge Utskottet sig ej kunna tillstyrka Stadsfullmäktige att bevilja hela det af Drätselkammaren för gatuarbeten begärda belopp.

Utskottet kände sig nämligen ej öfvertygadt om, att samtliga de i Drätselkammarens förslag upptagna gatuarbetena vore så oundgängligen af behovet påkallade, att deras utförande ovillkorligen måste ifrågakomma under nästa år.

Då Utskottet emellertid ej vore i tillfälle att nu framställa något bestämdt förslag rörande de arbeten, som kunde anses mest trängande, ville Utskottet, i likhet med hvad som under föregående år ägt rum, tillstyrka Stadsfullmäktige att bevilja ett visst belopp för gatuarbeten under nästa år samt därvid, i öfverensstämmelse med Stadsfullmäktiges beslut rörande innevarande års gatuarbeten, anmoda Drätselkammaren att till Stadsfullmäktige inkomma med specifikt förslag å de arbeten, som skulle få bringas till utförande för det belopp, som sålunda blefve beviljadt.

Angående storleken af detta belopp funne Utskottet, med ledning af det från Drätselkammaren inkomna förslaget, en summa af 30,000 kronor böra vara tillfyllest för de arbeten, hvilka syntes mest behöfliga, hvadan Utskottet beslöt tillstyrka beviljandet af detta belopp.

Utskottet hemställde fördenskull,

att Stadsfullmäktige måtte, för utförande af gatuarbeten under nästa år bevilja ett anslag af 30,000 kronor, äfvensom anmoda Drätselkammaren att till Stadsfullmäktige inkomma med specifikt förslag till de gatuarbeten, som skulle få bringas till utförande för sålunda beviljadt anslag, samt

att Stadsfullmäktige tillika måtte bestämma, att ifrågavarande anslagsbelopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, skulle anskaffas medels uttaxering.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

97. Drättselkammarens framställning om anslag för år 1912 till underhålls- arbeten å stadens landsvägar.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Drättselkammaren
i Karlstad den 31 oktober 1911.*

§ 13.

Stadsbyggmästaren ingaf af honom uppgjort förslag å de underhållsarbeten å stadens landsvägar, som nästkommande år erfordrades.

Efter föredragning och granskning häraf beslöt Drättselkammaren, som för sin del godkände förslaget, att hos Stadsfullmäktige anbjuda om ett anslag för år 1912 af 7,475 kronor, att användas för utförande af i förslaget upptagna arbeten.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Förslag

till underhåll af stadens landsvägar under år 1912.

Vestra landsvägen.

Makadam	1,000: —	
Grus	200: —	
Körlöner	400: —	
Arbetslöner	400: —	
Landsvägsunderhåll för Tallåsen	100: —	2,100: —

Hammarövägen.

Makadam	500: —	
Grus	300: —	
Körlöner	300: —	
Arbetslöner	300: —	1,400: —

Östra landsvägen.

Makadam	300: —	
Grus	150: —	
Körlöner	300: —	
Arbetslöner	200: —	
Underhåll af stängsel och trummor	50: —	1,000: —

Rudsvägen.

Makadam	450: —	
Grus	200: —	
Körlöner	300: —	
Arbetslöner	200: —	
Uppfyllning af gata och trottoir utanför stadens egendom Haga- borg 3 och 5	75: —	1,225: —

Vinterunderhåll (enligt infordrade anbud).

Vestra landsvägen (J. H. Olsson).....	400: —	
Östra landsvägen (N. Person, Rud)	250: —	
Rudsvägen (Herrgården)	200: —	
Hammarövägen (J. H. Olsson).....	350: —	
Bidrag till underhåll af vinterväg från Hammarön	50: —	1,250: —
Strandskoningar vid Hammarövägen		500: —

S:a kronor 7,475: —

Karlstad i Stadsbyggnärestarekontoret den 2 oktober 1911.

CARL CRISPIN.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 7 december 1911.*

§ 118.

Hos Stadsfullmäktige hade Drätselkammaren gjort framställning om ett anslag för år 1912 af 7,475 kronor att i enlighet med upprättadt förslag användas till underhållsarbeten å stadens landsvägar.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att i detta ärende afgifva yttrande, och beslöt Utskottet, som ej fann anledning till erinran mot förslaget, hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte, för underhållsarbeten å stadens landsvägar under år 1912 i enlighet med det af Drätselkammaren häröfver uppgjorda förslag bevilja ett anslag af 7,475 kronor, samt

att Stadsfullmäktige tillika måtte bestämma, att sålunda beviljad belopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, skulle anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:

IVAN FR. REGNEN.

98. Drätselkammarens framställning om anslag för år 1912 till reparationsarbeten å stadens under Kammarens vård stående byggnader.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 31 oktober 1911.

§ 12.

Sedan tvenne af Drätselkammarens ledamöter med biträde af Stadsbyggmästaren uppgjort förslag till de reparationer å stadens under kammarens vård stående byggnader m. m., som under nästa år behöfde komma till utförande, så blef nu detta förslag till kammaren öfverlämnadt; och som kammaren vid granskning af förslaget ej fann anledning till anmärkning mot detsamma, så beslöt nu Kammaren att hos Stadsfullmäktiga hemställa om anslag för ifrågavarande ändamål för nästa år af 10,900 kronor, att användas till de i förslaget upptagna reparationsarbeten.

Som ofvan

In fidem:

GUSTAF BUAUNERHJELM.

Förslag

till underhåll af under Drätselkammarens vård stående byggnader, soffor, bänkar, stängsel, lifräddningsredskap m. m. under år 1912.

Annelund. Erforderligt underhåll af 2:ne boningshus	400: —	
Östbro. Erforderligt yttre underhåll	100: —	
Anslag till diverse underhåll af fastigheter på Herrhagen och i Haga. Tillsammans 10 fastigheter år 1911		1,500: —
Anslag till diverse underhåll af fastigheter i Viken och på Berget. Till- sammans 5 fastigheter år 1911	500: —	
Wåxnäs. Erforderligt underhåll	500: —	
Komministergården. Erforderligt underhåll	200: —	
Flickskolan. Erforderligt underhåll jemte grusning af skolplan	400: —	
Tullhuset med nederlagsmagasin. Erforderligt underhåll	300: —	
Vatten- och aflöpsledning till ett tvättställe och labora- tionsbord i nya tullbehandlingslokalen	400: —	700: —
Spruthusen. Erforderligt underhåll		100: —
Kallbadhuset. Erforderligt underhåll	200: —	
Upptagning och sänkning af bassänger och länsor samt rensning från timmer	250: —	450: —

Expositionshuset. Erforderligt underhåll.....	150:—
Tallåsen. Erforderligt underhåll.....	300:—
Målning utvändigt af stora bostadsbyggnaden.....	400:—
Rektorsbostadsbyggnaden. Erforderligt underhåll.....	200:—
Aflopsledning från brygghusets golf till gatuledningen.....	300:—
Marieberg. Erforderligt underhåll.....	200:—
Rådhuset. Erforderligt underhåll.....	400:—
Nya stängsel utmed Malmtorget's södra sida samt i Järnvägsparken. Stängslen utföras af 25×50 m/m vinkeljärn.....	300:—
Klappbryggorna. Erforderligt underhåll.....	100:—
Renhållning af gårdsbrunnar, urinoirer, kalkning af afträden, körning af slask och sopor från stadens gårdar.....	1,800:—
Underhåll af inventarier på materialgårdarne.....	1,000:—
Underhåll af soffor och bänkar jemte desamma in- och uttagning.....	300:—
Skottning af snö vintertid från tak.....	100:—
Underhåll af lifräddningsredskap samt nya stativ för desamma, så ordnade att stegar och hakar anbringas i lodrät ställning, då de genom vattnets lättare afrinnande bättre bevaras mot röta. Ny lifräddningsredskap uppsattes vid järnvägsbron öfver vestra elfgrenen samt vid östra bron.....	500:—
	<hr/>
	S:a kronor 10,900:—

Karlstad i Stadsbyggmästarekontoret den 16 oktober 1911.

CARL CRISPIN.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 7 december 1911.*

§ 119.

Till reparationsarbeten å stadens under Drätselkammarens vård stående byggnader i enlighet med häröfver upprättadt förslag hade Kammaren hos Stadsfullmäktige hemställt om ett anslag för år 1912 af 10,900 kronor; Och hade Beredningsutskottet uppå remiss att häröfver afgifva yttrande.

Då Utskottet ej hade något att mot förslaget erinra, beslöt Utskottet hemställa, att Stadsfullmäktige måtte, för reparationsarbeten å stadens under Drätselkammarens vård stående byggnader i enlighet med af Drätselkammaren häröfver uppgjort förslag, bevilja ett anslag för år 1912 af 10,900

kronor äfvensom föreskrifva, att sålunda beviljadt belopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, skulle anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

99. Drätselkammarens framställning angående täckande af hafda utgifter för donationsjord.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 6 november 1911.

§ 3.

Beslöt Drätselkammaren ingå till Stadsfullmäktige med framställning att af redan hafda utgifter för donationsjord 17,351 kronor 26 öre såsom utgörande utgifter för förvärf af jord måtte täckas genom upplåning.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ofvan.

In fidem:
GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 7 december 1911.

§ 120.

Hos Stadsfullmäktige hade Drätselkammaren hemställt, att af redan hafda utgifter för donationsjord 17,351 kronor 26 öre såsom utgörande utgifter för förvärf af jord måtte täckas genom upplåning.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att häröfver afgifva yttrande, beslöt hemställa,

att Drätselkammarens ifrågavarande framställning måtte af Stadsfullmäktige bifallas.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

100. Utredningsmännens i aflidne godsägaren Hjalmar Lagerlöfs dödsbo framställning angående utbetalning af medel ur Lagerlöfska fonden.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Då numera aflidne godsägaren Hjalmar Lagerlöf år 1902 till staden Karlstad donerade en summa af etthundra tusen kronor, stadgade han som villkor, bland andra, att efter hans död skulle af fonden årligen utgå lifräntor till belopp af 2,000 kronor i enlighet med bestämmelser, som han förbehöll sig att senare få formulera.

Vid donationens öfverlämnande den 21 April samma år hemställde Lagerlöf, att bestämmelsen angående skyldighet för staden att af de donerade medlen utbetala lifräntor måtte få förändras på så sätt, att staden efter hans död årligen under fem år utbetalade 2,000 kronor och att dessa medel användes, såsom orden lyda, æn del eller 1,000 kronor såsom lasarättshjälp åt däraf i behof varande medellösa personer inom Karlstad och andra hälften efter Stadsfullmäktiges godfinnande till fonden för sjukstuga i Seffle köping eller såsom anslag till sjuksköterskor inom de olika socknarne i Näs härad. Denna hemställan bifölls af Stadsfullmäktige den 15 Maj 1902.

Såsom utredningsmän i Lagerlöfs dödsbo och exekutorer af hans testamente hafva vi ansett oss böra påpeka detta vid donationen fästade villkor med vördsam hemställan, att Stadsfullmäktige måtte fatta beslut om medlens utbetalning och användning.

Lagerlöf afled den 8 April nästlidet år.

Angående dispositionen af de 5,000 kronor, hvilka skola utgå såsom lasarättshjälp åt medellösa personer i staden Karlstad, tillkommer det icke oss att afgifva något förslag. Beträffande åter de 5,000 kronor, hvilka efter Stadsfullmäktiges godfinnande skola användas antingen till fonden för sjukstuga i Seffle köping eller ock såsom anslag till sjuksköterskor inom Näs härad, tillåta vi oss att, i öfverensstämmelse med närlagde framställning från ordföranden i sjukstugans styrelse, föreslå Stadsfullmäktige att välja det första alternativet och att sålunda besluta, det medlen skola användas för sjukstugans behof och utbetalas till dess styrelse. Den bestämmanderätt, som donator i detta fall gifvit Stadsfullmäktige, torde dock böra föranleda till förpliktelse för sjukstugans styrelse att uppgöra

förslag till medlens användning samt att underställa detsamma Stadsfullmäktiges pröfning och godkännande.

Karlstad och Seffle den 18 Oktober 1911.

J. NORÉUS.

S. G. MANBY.

Hr Landsfiskalen Johan Noréus, Karlstad.

Med anledning af hvad som blifvit mig meddeladt, att Lagerlöfska donationen föreskrifver, att af räntan af hans till staden Karlstad donerade Kronor 100,000 skall 1,000 Kronor tillfalla Näs härads sjukstugefond eller till sjuksköterskor inom häradets socknar årligen under 5 år. Sjukstugefonden kan denna gåfva göra stor nytta, hvaremot sjuksköterska inom de respektiva socknarna vore till föga nytta, ty dertill är medlen altför otillräckliga.

Jag vore tacksam om Ni som testamenti executor i Lagerlöfska kvarläten- skapen vänligen ville svara mig härpå.

Med utmärkt högaktning:

F. M. MOHN.

Ordförande i Säfte sjukstugedirektion.

Reinmenc, Wermlandsbro ⁵/₁₀ 1911.

*Utdrag af protokoll, hållet hos drätselkam-
maren i Karlstad den 31 Oktober 1911.*

§ 17.

Uppå remiss från stadsfullmäktige hade drätselkammaren att afgifva yttrande öfver utredningsmännens i aflidne godsägaren Hjalmar Lagerlöfs dödsbo framställning angående utbetalning af medel ur Lagerlöfska fonden.

Lagerlöf hade år 1902 till staden Karlstad donerat en summa af 100,000 kronor och därvid som villkor, bland andra, stadgat, att efter hans död skulle af fonden årligen utgå lifräntor till belopp af 2,000 kronor i enlighet med bestämmelser, som han förbehållit sig att senare få formulera. Vid donationens öfverlämnande den 21 april samma år hemställde Lagerlöf, att bestämmelsen angående skyldighet för staden att af de donerade medlen utbetala lifräntor måtte få förändras på så sätt, att staden efter hans död årligen under fem år utbetalade 2,000 kronor och att dessa medel användes "en del eller 1,000 kronor såsom lasarettshjälp åt däraf i behof varande medellösa personer inom Karlstad och andra hälften efter stadsfullmäktiges godtfinnande till fonden för sjukstuga i Seffle köping

eller såsom anslag till sjuksköterskor inom de olika socknarna i Näs härad". Denna hemställan blef af stadsfullmäktige den 15 maj 1902 bifallen.

Sedan Lagerlöf den 8 april nästlidet år aflidit, hade utredningsmännen i hans dödsbo hos stadsfullmäktige hemställt, att fullmäktige måtte fatta beslut om medlens utbetalning och användning, därvid utredningsmännen i fråga om de 5,000 kronor, hvilka skulle användas antingen till fonden för sjukstuga i Seffle köping eller ock såsom anslag till sjuksköterskor inom Näs, härad föreslagit att medlen skulle användas för sjukstugans behof och utbetalas till dess styrelse.

Efter öfverläggning beslöt drätselkammaren afgifva följande yttrande:

Angående dispositionen af de 5,000 kronor, hvilka skola utgå såsom lasarettshjälp åt medellösa personer inom Karlstad ville kammaren föreslå,

att hela beloppet 5,000 kronor måtte senast den 31 december innevarande år från stadskassan utbetalas till direktionen för Karlstads lasarett att af direktionen förvaltas såsom en fond, och

att stadsfullmäktige i afseende å denna förvaltning måtte föreskrifva,

att årliga räntan å dessa medel af lasarettets styresman användes såsom godtgörelse för lasarettsvård åt medellösa sjuka personer, tillhörande Karlstads stad,

att hvad som af räntan till äfventyrs ej åtgår under året lägges till kapitalet.

I fråga om de 5,000 kronor, hvilka skola utgå antingen till fonden för sjukstuga i Seffle köping eller såsom anslag till sjuksköterskor inom de olika socknarna i Näs härad, kunde drätselkammaren icke biträda det i framställningen gjorda förslaget, enär, sedan sjukstugan i Seffle köping numera öfvertagits af landstinget, detta icke lärer underlåta att tillgodose sjukstugans alla behof.

Drätselkammaren, som följaktligen ville förorda, att beloppet i enlighet med donators andra alternativ användas såsom bidrag till sjuksköterskehjälp inom de till Näs härad hörande socknar, faun sig böra med hänsyn till angelägenheten af en betryggande kontroll öfver medlens behöriga användning föreslå,

att hela beloppet 5,000 kronor senast den 31 december innevarande år från stadskassan utbetalas till Konungens Befallningshafvande i Värmlands län, som på därom gjord framställning benäget lofvat att för framtiden förvalta medlen såsom en fond, och

att i afseende å denna förvaltning måtte af stadsfullmäktige lämnas följande föreskrifter:

1:o Hälften af årliga räntan å medlen läggas till kapitalet intill dess detta uppgår till tio tusen (10,000) kronor.

2:o Andra hälften af samma ränta, och sedan fonden växt till tiotusen (10,000) kronor, hela årsräntan användes i mån af behof såsom hjälp åt medellösa sjuka inom de olika socknarna af Näs härad för att sätta dem i stånd att anskaffa vård af sjuksköterska.

3:o) Då provinsialläkaren i Näs distrikt på grund af egna iakttagelser under sjukresor eller efter anmälan af vederbörande kommunalnämnd eller fattigvårdsstyrelse finner behof af sjuksköterskehjälp föreligga och den sjuke eller hans närmaste anhöriga icke förmå bekosta sådan hjälp skall provinsialläkaren äga att hos Konungens Befallningshafvande begära lämpligt och skäligt bidrag från fondens räntaafkastning.

4:o) Hvad som af räntan tilläfventyrs ej åtgår under året lägges till kapitalet. Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 7 december 1911.*

§ 121.

Sedan utredningsmännen i afidne godsägaren Hjalmar Lagerlöfs dödsbo hos Stadsfullmäktige hemställt, att Fullmäktige måtte fatta beslut rörande utbetalning och användning af medel, som enligt Lagerlöfs förordnande skulle efter hans död utgå af den till Karlstads stad donerade fonden å 100,000 kronor, så hade nu Beredningsutskottet uppå remiss att i detta ärende afgifva yttrande.

Drätselkammaren hade uti infordradt yttrande föreslagit, att ifrågavarande medel skulle i sin helhet utbetalas från stadskassan den 31 december innevarande år, 5,000 kronor till Lasarettsdirektionen i Karlstad att enligt donators föreskrift användas för lasarettshjälp åt medellösa personer inom Karlstad och 5,000 kronor till Konungens Befallningshafvande i Värmlands län att enligt Drätselkammarens hemställan användas såsom bidrag till sjuksköterskehjälp inom de till Näs härad hörande socknar, och hade Drätselkammaren tillika föreslagit särskilda föreskrifter rörande medlens förvaltning.

Med hänsyn till lydelsen af donators föreskrift därom, att staden efter hans död skulle årligen under fem år utbetala 2,000 kronor, ansåge Beredningsutskottet sig ej kunna biträda Drätselkammarens förslag att medlen skulle den 31 december innevarande år i sin helhet på en gång utbetalas från stadskassan.

Hvad därefter beträffade föreskriften om utbetalning från Konungens Befallningshafvande af medel till sjuksköterskehjälp ville Utskottet, för att förebygga, att framställning från provinsialläkaren i Näs distrikt om dylik utbetalning möjligen helt eller

delvis lämnades utan afseende, föreslå en mindre ändring i afseende å den af Drätselkammaren föreslagna lydelsen af denna föreskrift.

Då Beredningsutskottet till fullo instämde uti hvad Drätselkammaren i öfriga delar i detta ärende anfört och föreslagit, beslöt Utskottet hemställa,

att Drätselkammarens i ärendet framställda förslag måtte af Stadsfullmäktige bifallas med de ändringar,

dels att ifrågavarande medel måtte från stadskassan utbetalas med 2,000 kronor årligen, däraf 1,000 kronor till Lasarettsdirektionen i Karlstad och 1,000 kronor till Konungens Befallningshafvande i Värmlands län,

och dels att ofvannämnda föreskrift angående utbetalning från Konungens Befallningshafvande af medel till sjuksköterskehjälp måtte erhålla följande lydelse:

»3:o) Då provinsialläkaren i Näs distrikt på grund af egna iakttagelser under sjukresor eller efter anmälan af vederhörande kommunalnämnd eller fattigvårdsstyrelse finner behof af sjuksköterskehjälp föreligga och den sjuke eller hans närmaste anhöriga icke förmå bekosta sådan hjälp, skola härtill erforderliga medel från fondens ränteafkastning af Konungens Befallningshafvande på provinsialläkarens rekvisition utbetalas.»

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

101. Styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning angående godkännande af förslag till kontrakt rörande leverans af gas till Kungl. Värmlands Regementes kasernetablissemant.

Till Vatten- och Gasverksstyrelsen, Karlstad.

Med anledning af till Arméns Kasernbyggnadsnämnd inkommet utdrag af protokoll hållet hos Vatten- och Gasverksstyrelsen i Karlstad den 19 sistlidne juni äfvensom tvenne protokollsutdraget bifogade förslagskontrakt rörande leverans af vatten och gas till kasernetablissemantet för Kungl. Värmlands regemente, får jag härmed äran meddela, att Nämnden för sin del godkänt nu föreliggande förslagskontrakt rörande leverans af vatten men anser sig däremot icke kunna godkänna förslaget till

gaskontrakt i dess nuvarande lydelse, detta emedan Kronan icke kan åtaga sig någon garanti för viss årlig förbrukning af gas och Nämnden dessutom anser sig böra vidhålla det af densamma till § 2 gjorda tillägget angående särskilda kontrakt med hvarje lägenhetsinnehafvare. På samma gång får jag framhålla önskvärdheten af att öfverenskommelse beträffande kontrakt rörande leverans af gas snarast träffas.

Stockholm den 27 juli 1911.

För Arméns Kasernbyggnadsnämnd:

ERNST LINDH

e. u.

Gösta Wolffelt.

Utdrag af protokoll hos Karlstads Vatten- och Gasverksstyrelse å den 10 augusti 1911.

S. d. Från Arméns kasernbyggnadsnämnd hade till Styrelsen inkommit en den 27 sistlidne juli dagtecknad skrivelse av innehåll att Nämnden för sin del godkänt nu föreliggande förslagskontrakt rörande leverans av vatten, men däremot icke ansåge sig kunna godkänna förslaget till gaskontrakt i dess nuvarande lydelse, detta emedan Kronan icke kunde åtaga sig någon garanti för viss årlig förbrukning av gas och Nämnden dessutom ansåge sig böra vidhålla det af densamma till § 2 gjorda tillägget angående särskilda kontrakt med varje lägenhetsinnehavare.

Efter föredragning härav och sedan hithörande frågor tagits i noggrannt övervägande beslöt Styrelsen enhälligt att vid ärendets överlämnande till Stadsfullmäktige, vilka ägde i saken besluta, för sin del anföra, att Styrelsen visserligen ansåge sig kunna förorda avståendet av fordran på minimigaranti för gasförbrukning, i vilket fall dock inga särskilda medgifvanden borde lämnas utöver vad gällande gasreglemente föreskriver — alltså ej håller någon andra gaslåga på varje förbrukningsställe för kokgas — *men att*, då staden genom kontraktet förbundit sig att leverera gas till *Regementet* och icke till vissa lägenhetsinnehavare inom kasärnetablissemnet, Styrelsen under inga förhållanden kunde förorda upprättandet av särskilda kontrakt med de enskilda konsumenterna.

Ur protokollet:
JOHN RUNDGREN.

Utdrag af protokollet hos Karlstads Vatten- och Gasverksstyrelse den 30 oktober 1911.

S. d. § 2. Från Arméns Kasärnbyggnadsnämnd hade till Styrelsen inkommit av Nämnden godkänt förslag till kontrakt angående leverans av gas till K. Värmlands regementes under uppförande varande kasärnetablissemment jämte en den 27 dennes dagtecknad skrivelse av innehåll att i förslaget ändringar blivit gjorda i enlighet med Styrelsens uttalande till protokollet för den 10 sistlidne augusti § 7.

Då Kasärnbyggnadsnämnden sålunda afstått såväl från en andra gaslåga vid varje förbrukningsställe för kokgas som från anspråk på att Styrelsen skulle ingå särskilda kontrakt med de enskilda gaskonsumenterna, och regementet till följd härav blir likställt med övriga abonnenter, fann Styrelsen å sin sida fordringen på garanti för viss minimiförbrukning ej böra bibehållas.

Utdrag ur detta protokoll skulle till Drätselkammaren överlämnas.

Ur protokollet:
JOHN RUNDGREN.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 6 november 1911.

§ 7.

Uppå remiss från Stadsfullmäktige hade Drätselkammaren att afgifva yttrande öfver Styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning angående af Arméns kasernbyggnadsnämnd ifrågasatta ändringar i kontraktet rörande leverans af gas till kasernetablissemmentet för Värmlands regemente.

Arméns kasernbyggnadsnämnd hade i skrifvelse till Styrelsen meddelat, att Nämnden icke kunnat godkänna förslaget till gaskontrakt, emedan kronan icke kunde åtaga sig någon garanti för viss årlig förbrukning af gas och nämnden dessutom ansåge sig böra vidhålla ett af densamma till § 2 gjordt tillägg angående särskilda kontrakt med hvarje lägenhetsinnehafvare.

Vatten- och Gasverksstyrelsen hade anfört att Styrelsen visserligen ansåge sig kunna förorda afståendet af fordran på minimigaranti för gasförbrukning, i hvilket fall dock inga särskilda medgifvanden borde lämnas utöfver hvad gällande gasreglemente föreskrefve, alltså ej heller någon andra gaslåga på hvarje förbrukningsställe för kokgas, men att, då staden förbundit sig att leverera gas till regementet och icke

till vissa lägenhetsinnehafvare inom kasernetablissemnet, Styrelsen under inga förhållanden kunde förorda upprättande af särskilda kontrakt med de enskilda konsumenterna.

Sedermera hade Styrelsen uti till Drätselkammaren insändt utdrag af Styrelsens protokoll för den 30 sistlidne oktober meddelat, att från kasernbyggnadsnämnden till Styrelsen inkommit af Nämnden godkänt förslag till gaskontrakt och att, då Nämnden afstått såväl från en andra gaslåga vid hvarje förbrukningsställe för kokgas som från anspråk på att Styrelsen skulle ingå särskilda kontrakt med de enskilda gaskonsumenterna och regementet till följd däraf blefve likställdt med öfriga abonnenter, Styrelsen å sin sida funnit fordringen på garanti för viss minimiförbrukning ej böra bibehållas.

Efter handlingarnas föredragning beslöt Drätselkammaren tillstyrka Stadsfullmäktige att uppdraga åt Vatten och Gasverksstyrelsen att avsluta öfverenskommelse om leverans af gas till Värmlands regementes kasernetablissemnet i enlighet med det nu af Arméns kasernbyggnadsnämnd godkända kontraktet.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 7 december 1911.*

§ 122.

Sedan Stadsfullmäktige vid sammanträde den 17 november 1910 beslutat godkänna af Vatten- och Gasverksstyrelsen upprättadt förslag till kontrakt mellan staden å ena, samt Kungl. Maj:ts och Kronan, å andra sidan, rörande leverans af gas till Kungl. Värmlands Regementes kasernetablissemnet vid Karlstad, hade under förhandlingar mellan nämnda styrelse och Arméns kasernbyggnadsnämnd de ändringar i kontraktets lydelse å båda sidor sammanstämmande ifrågasatts, dels att staden skulle afstå från den minimigaranti för gasförbrukning, som enligt ursprungliga kontraktsförslaget lämnats af Kronan, och dels att Kronan skulle afstå från den i kontraktsförslaget från stadens sida medgifna rättighet att för hvarje kök erhålla två lyslågor på kokgasmätare. Styrelsen för Vatten- och Gasverken hade därefter till Stadsfullmäktige öfverlämnat handlingarne i ärendet för beslut i fråga om de sålunda ifrågasatta ändringarne, och hade nu Beredningsutskottet uppå remiss att häröfver afgifva utlåtande.

Drätselkammaren hade i ärendet afgifvit infordradt yttrande, och beslöt nu Beredningsutskottet, på grund af hvad i ärendet förekommit och i enlighet med hvad Drätselkammaren tillstyrkt, hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte uppdraga åt Styrelsen för Vatten- och Gasverken att, i enlighet med det af Stadsfullmäktige förut godkända kontraktsförslag med ofvan angifna ändringar, avsluta öfverenskommelse angående leverans af gas till Kungl. Värmlands Regementes kasernetablissemment vid Karlstad.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

102. Brandstyrelsens framställning om afskrifning å stadens under Styrelsens vård stående lösa egendom.

Utdrag af protokoll, hållet hos Brandstyrelsen i Karlstad den 21 oktober 1911.

§ 2.

Föredrogs vederbörande inventeringsmäns berättelse öfver verkställd inventering af stadens brandredskap; och beslöts att till Stadsfullmäktige öfverlämna berättelsen med förklaring, att Styrelsen icke hade något att erinra mot de föreslagna nedsättningarne och afskrifningarne.

In fidem:
ALBERT NELSON.

Undertecknade, besiktningsmän för Karlstads stads brandredskap, hafva den 1 augusti 1911 verkställt föreskrifven besiktning och få härmed föreslå följande nedsättningar och afskrifningar:

Summa 3,857: 80

Karlstad som ofvan.

C. A. RESARE.

C. J. WENNBERG.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 7 december 1911.*

§ 123.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att afgifva yttrande öfver Brandstyrelsens hos Stadsfullmäktige gjorda framställning, att nedeättningar och afskrifningar å stadens under Brandstyrelsens vård stående lösa egendom finge, i enlighet med vederbörande inventeringsmäns förslag, ske till ett sammanlagdt belopp af 3,857 kronor 80 öre, beslöt efter granskning af förslaget att tillstyrka bifall till de föreslagna nedsättningarne och afskrifningarne.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

103. Hälsovårdsnämndens framställning angående anslag för skötseln af de allmänna afstjälpningsplatserna.

Utdrag af protokoll, hållet hos Hälsovårdsnämnden i Karlstad den 19 juli 1911.

§ 99.

Från Drätselkammaren hade inkommit en så lydande skrifvelse:

“Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 22 maj 1911.

§ 8.

Drätselkammaren, som ansåg lämpligt att de allmänna afstjälpningsplatserna för sopor och orenlighet komme under Hälsovårdsnämndens inseende, beslöt hemställa hos Hälsovårdsnämnden, att i blifvande kontrakt med renhållningsentreprenören måtte intagas skyldighet att sköta icke blott renhållningsverkets egna afstjälpningsplatser utan äfven de för allmänheten upplåtna afstjälpningsplatserna vid Marieberg och Djäknefältet, hvilka hittills skötts genom Drätselkammarens försorg.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.*

Med anledning häraf hade Herr Ordföranden från stadens renhållningsentreprenör Georg Wennerström begärt uppgift angående den ersättning, för hvilken han vore villig åtaga sig ifrågavarande bestyr, och hade Wennerström ingifvit följande anbud:

“Till Hälsovårdsnämnden i Karlstad.

Får härmed vördsamt aflämnna infordradt anbud å kostnaden för tillsyn och skötsel af de åt allmänheten upplåtta afstjälpningsplatserna vid Sundsta, Marieberg och Djäknefältet; och fordras pr år

för Sundsta	Kr. 150: —	
” Marieberg	” 100: —	
” Djäknefältet	” 100: —	350: — kronor

samt att staden, där så erfordras, uppsätter och underhåller stängsel, anslagstaflor och bryggor.

Karlstad den 21 juni 1911.

GEORG WENNERSTRÖM.“

Efter handlingarnas föredragning och öfverläggning i frågan, beslöt Hälsovårdsnämnden föreslå, att Herrar Stadsfullmäktige måtte ställa ett belopp af trehundra femtio (350) kronor till Drättselkammarens förfogande till täckande af omkostnaderna för ofvanberörda afstjälpningsplatsers skötsel, samt att nödiga arbeten för framdragande och rensande af diken, underhåll af anslagstaflor, bryggor och dylikt måtte genom Drättselkammarens försorg, fortfarande som hittills, utföras af stadens arbetare.

Denna § justerades genast.

Som ofvan.

In fidem:

OTTO ÅGREN.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drättselkammaren i Karlstad den 16 oktober 1911.

§ 6.

Sedan Drättselkammaren hos Hälsovårdsnämnden hemställt att i blifvande kontrakt med renhållningsentreprenören måtte intagas skyldighet att äfven sköta de för allmänheten upplåtta afstjälpningsplatserna, hvilka hittills sköts genom Drättselkammarens försorg hade Hälsovårdsnämnden hos Stadsfullmäktige gjort framställning att ett belopp af 350 kronor måtte ställas till Drättselkammarens

förfogande till täckande af omkostnaderna för skötseln af afstjälpningsplatserna vid Sundsta, Marieberg och Djäknefältet samt att nödiga arbeten för framdragande och rensande af diken, underhåll af anslagstaflor, bryggor och dylikt måtte genom Drätselkammarens försorg, fortfarande, som hittills, utföras af stadens arbetare.

Drätselkammaren, som uppå remiss hade att yttra sig i ärendet, beslöt tillstyrka bifall till den gjorda framställningen.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 7 december 1911.*

§ 124.

Hos Stadsfullmäktige hade Hälsovårdsnämnden uti gjord framställning hemställt, att Stadsfullmäktige måtte ställa ett belopp af 350 kronor till Drätselkammarens förfogande till täckande af omkostnaderna för skötseln af afstjälpningsplatserna vid Sundsta, Marieberg och Djäknefältet samt att nödiga arbeten för framdragande och rensande af diken, underhåll af anslagstaflor, bryggor och dylikt måtte genom Drätselkammarens försorg, fortfarande som hittills, utföras af stadens arbetare.

Häröfver hade Drätselkammaren afgifvit tillstyrkande utlåtande och hade nu Beredningsutskottet, uppå remiss, att yttra sig i ärendet.

Med instämmande uti hvad Drätselkammaren anfört beslöt Utskottet hemställa,

att Hälsovårdsnämndens förevarande framställning måtte af Stadsfullmäktige bifallas, samt

att Stadsfullmäktige tillika måtte föreskrifva, att sålunda beviljad anslagsbelopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, skall anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

104. Styrelsens för Värmlands naturhistoriska och fornminnesförening framställning om anslag för räkenskapsåret den 1 juli 1911—den 30 juni 1912.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Med bifogande af revisionsberättelse för senaste räkenskapsår får styrelsen för Värmlands naturhistoriska och fornminnesförening vördsamt anhålla, att i likhet med föregående år ett anslag af 500 kronor måtte tilldelas föreningen för räkenskapsåret 1 Juli 1911—30 Juni 1912 till bidrag för förhyrande af lokal för föreningens samlingar äfvensom till främjande af föreningens verksamhet.

Karlstad den 30 September 1911.

AXEL DAHLMAN.

NILS BURE.

CONRAD FRISTEDT.

VALDEMAR VENDEL.

JOHN BÖRJESON.

Berättelse

över verkställd granskning av Värmlands Naturhistoriska och Fornminnesförenings samt Värmlands Museums byggnadsfonds räkenskaper för räkenskapsåret 1 juli 1910—30 juni 1911.

I. Värmlands Naturhistoriska och Fornminnesförenings räkenskaper:

Tillgångar vid räkenskapsårets början:

I Karlstads sparbank	1,020: 11	
På deposition i Värml. Ensk. bank	300: —	
Statsobligation	1,000: —	
Avgår: skuld till räkenskapsföraren	40: 82	2,279: 29

Inkomster under räkenskapsåret:

Upplupna räntor	78: 45	
Årsavgifter	217: —	
Anslag av staden Karlstad	500: —	
» » Värml. läns landsting	500: —	1,295: 45

Summa kronor 3,574: 74

Utgifter under räkenskapsåret:

Inköp av museiföremål	71: 40	
Uppstoppning av djur	57: —	
Tryck, annonser, frakt och porton	156: 37	
Hyra och brandförsäkring	623: 25	
Eldning och städning	83: 50	991: 52

Tillgångar vid räkenskapsårets slut:

I Karlstads sparbank	1,250: 14	
På deposition i Värml. Ensk. bank	300: —	
Statsobligation	1,000: —	
Kontant hos räkenskapsföraren	33: 08	2,583: 22
		<u>Summa kronor 3,574: 74</u>

II. Värmlands Museums byggnadsfonds räkenskaper:*Tillgångar vid räkenskapsårets början:*

I Karlstads sparbank	1,203: 61
----------------------------	-----------

Inkomster under räkenskapsåret:

Inträdesavgifter $\frac{1}{7}$ 10— $\frac{30}{6}$ 11	107: —	
Upplupen ränta	49: 34	156: 34
		<u>Summa kronor 1,359: 95</u>

Tillgångar vid räkenskapsårets slut:

I Karlstads sparbank	1,359: 95
	<u>Summa kronor 1,359: 95</u>

Räkenskaperna äro förda med utmärkt reda och fullständigt verifierade. Revisorerna få därför tillstyrka, att full och tacksam ansvarsfrihet beviljas kassa-förvaltaren för det år, som revisionen omfattar.

Karlstad den 18 sept. 1911.

K. HUGO SEGERBORG.

KARL WESTMAN.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren
i Karlstad den 31 oktober 1911.*

§ 2.

Uppå remiss hade Drätselkammaren att yttra sig öfver Styrelsens för Värmlands naturhistoriska och fornminnesförening hos Stadsfullmäktige gjorda framställ-

ning om ett anslag för räkenskapsåret den 1 juli 1911—den 30 juni 1912 af 500 kronor; och beslöt Dsätsekammaren, efter handlingarnes föredragning, att tillstyrka det begärda anslaget att utgå med hälften under innevarande år och andra hälften den 1 april 1912.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 7 december 1911.*

§ 125.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att afgifva yttrande öfver Styrelsens för Värmlands Naturhistoriska och Fornminnesförening hos Stadsfullmäktige gjorda framställning om ett anslag för räkenskapsåret den 1 juli 1911—den 30 juni 1912 af 500 kronor, till hvilken framställning Drätselkammaren uti afgifvet utlåtande tillstyrkt bifall.

Beredningsutskottet, som ansåge det begärda anslaget fortfarande böra beviljas, beslöt hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte bevilja Värmlands Naturhistoriska och Fornminnesförening ett anslag för räkenskapsåret den 1 juli 1911—den 30 juni 1912 af 500 kronor att utgå med hälften under innevarande år och andra hälften den 1 april 1912, samt

att Stadsfullmäktige måtte bestämma, ej mindre att sålunda beviljad belopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämnade tillgång, skulle anskaffas medelst uttaxering än äfven att, därest föreningen önskade komma i åtnjutande af anslag från stadens sida äfven för nästkommande räkenskapsår, ansökan därom skulle till Stadsfullmäktige ingifvas före den 1 oktober 1912.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

**105. Herr Dahlmans motion rörande föranstaltande om undersökning af Klar-
älfvens vatten samt eventuellt vidtagande af åtgärder till för-
hindrande af dess förorenande.**

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Under de sista åren har stadens vattenledningsvatten vid flera tillfällen varit af mindre tillfredsställande beskaffenhet. Då och då har det, såsom stadens invånare noggsamt märkt, under flera dagar varit verkligt vedervärdigt till smaken. Undertecknad, som ej har sig bekant, om redan några åtgärder blifvit vidtagna för att undanrödja detta missförhållande, får härmed vördsamt föreslå, därvid äfven beaktande sakens sanitära sida:

att det måtte uppdragas åt vederbörande delegation att låta föranstalta om vattnets undersökning och särskilt vid de tillfällen, då detta är af mindre god beskaffenhet,

samt om det skulle utrönas, att vattnets förorening, såsom det påståtts, är beroende på de högre upp vid älven belägna industriella etablissemanten,

att Herrar Fullmäktige måtte ingå till Konungens Befallningshafvande i länet med begäran, att mera skärpta åtgärder måtte vidtagas till förebyggande för framtiden af älfvattnets förorenande.

Karlstad den 6 mars 1902.

AXEL DAHLMAN.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Den 6 Mars 1902 väckte undertecknad i Stadsfullmäktige en motion, som afsåg åtgärders vidtagande för att förebygga vattenledningsvattnets förorening för staden. Denna motion, som remitterades till Styrelsen för vatten- och gasverken och Hälsovårdsnämnden, har kommit att stanna hos den förra styrelsen och aldrig slutligt behandlats af Stadsfullmäktige. Som emellertid Regeringsrätten i dessa dagar fällt ett märkligt utslag beträffande vattnets förorening för staden Örebro, får jag härmed anhålla, att min ifrågavarande motion nu måtte upptagas till fortsatt behandling.

Karlstad den 20 April 1911.

AXEL DAHLMAN.

Utdrag af protokollet hållet hos Vatten- och Gasverksstyrelsen den 10 augusti 1911.

§ 16.

Stadsfullmäktige hade hit överlämnat en av Herr Dahlman väckt motion angående vidtagande av åtgärder för att förebygga vattenledningsvattnets förorenande här i staden, och beslöt Styrelsen efter behandling av detta ärende överlämna handlingarna till Hälsovårdsnämnden samt därvid för egen del anföra följande:

Avloppsvattnet från fabrikerna vid Deje, Forshaga, Klarafors m. fl. platser torde med all sannolikhet utgöra huvudorsaken till den dåliga smak och lukt som tidtals vidlåder vattnet i Klarälven.

Under de tider då vattenmängden är relativt liten — under hög- och sensommaren — pläga vattenverkets filter på mycket kort tid bliva igenslammade, vilket förorsakar allt för tätt återkommande »filterskumningar». Dessa tätt och ofta oberäkneligt återkommande igenslamningar försvåra i hög grad en rationell skötsel av filterna, försämra vattnets beskaffenhet och föröka driftkostnaderna. Orsakerna till dessa olägenheter är otvivelaktigt fabriksavfallet, som vid ringa vattenmängd gör sig ännu mera gällande.

En opartisk undersökning av inom den kemisk-tekniska industrien sakkunnig fackman vore därför synnerligen önskvärd för utrönande av:

dels vilket skadligt inflytande fabriksavfallet under olika årstider och vattenfloden i älven kan visas utöva;

dels vilka anordningar, som vid fabrikerna rimligtvis skulle kunna utföras till förhindrande av vattnets förorening genom avfallet;

Och anser sig Styrelsen böra tillstyrka en dylik undersökning.

Ur protokollet:
JOHN RUNDGREN.

Utdrag af protokoll, hållet hos Hälsovårdsnämnden i Karlstad den 18 oktober 1911.

§ 138.

Sedan Herrar Stadsfullmäktige den 6 Mars 1902 beslutit till Vatten- och Gasverksstyrelsen samt Hälsovårdsnämnden remittera en af Herr Dahlman då väckt motion rörande föranstaltande af undersökning af Klarälfvens vatten samt even-

tuellt vidtagande af åtgärder till förhindrande af dess förorenande, hade Stadsfullmäktige den 20 sistlidne April på Herr Dahlmans hemställen beslutit, att ärendet skulle upptagas till fortsatt behandling samt handlingarne öfverlämnas till Vatten- och Gasverksstyrelsen, som nu fortställt dem jämte eget yttrande till Hälsovårdsnämnden.

Efter tagen del af handlingarna beslöt Hälsovårdsnämnden, under framhållande af att en undersökning i mindre skala af älfvattnet vore verkställd under år 1909 samt resultatet däraf intaget i Förste Provinsialläkarens årsberättelse för samma år, för sin del tillstyrka motionens syfte äfvensom föreslå, att Herrar Fullmäktige måtte uppdraga åt Vatten- och Gasverksstyrelsen att gå i författning om verkställandet af en ingående undersökning af Klarälfvens vatten samt till Stadsfullmäktige inkomma med förslag angående de åtgärder, som däraf kunna föränledas.

Denna § justerades genast.

Som ofvan.

In fidem:

OTTO ÅGREN.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 7 december 1911.*

§ 126.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att afgifva yttrande öfver Herr Dahlmans hos Stadsfullmäktige väckta motion rörande föranstaltande om undersökning af Klarälfvens vatten samt eventuellt vidtagande af åtgärder till förhindrande af dess förorenande.

Häröfver hade Styrelsen för Vatten- och Gasverken samt Hälsovårdsnämnden afgifvit infortrade yttranden, och beslöt nu Beredningsutskottet att, i enlighet med hvad Hälsovårdsnämnden därvid föreslagit, hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte uppdraga åt Styrelsen för Vatten- och Gasverken att gå i författning om verkställandet af en ingående undersökning af Klarälfvens vatten samt till Stadsfullmäktige inkomma med förslag angående de åtgärder, som däraf kunna föränledas.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

106. Herr Mauritz Hellbergs med fleres motion angående tillsättande av en kommitté för uppgörande av förslag till ordningsföreskrifter för detaljhandeln med bränvin och andra spirituösa drycker här i staden.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Sedan hrr fullmäktige vid senaste sammanträdet för sin del beslutat att öl-stugorna här i staden skola stängas, kan en effektiv nykterhetspolitik från Kommunalrepresentationens sida anses vara inledd. Nästa steg på den sålunda inslagna vägen bör vara att söka utfinna och genomföra åtgärder som kunna hämma de fördärliga verkningarna av den rusdryckshantering i vilken kommunen själv är inträdd. Utan sådana åtgärder får det nyssnämnda beslutet lätt ett visst tycke av godtyckligt intrång på enskildas näringsområde och blir dessutom mindre värksamt.

Det gäller således att söka reformera den rusdrycksförsäljning som är monopoliserad av stadens spritbolag och av detta bedrives enligt det s. k. Göteborgs-systämet.

Som bekant har under senaste tiden doktor Ivan Bratt i Stockholm framlagt ett mycket uppmärksammat förslag till denna försäljnings reformering, ett förslag som ganska allmänt erkänts vara betydelsefullt, väl genomtänkt och, så vitt det på förhand kan bedömas, även praktiskt utförbart. Vid ett försök att inom nu gällande lagstiftnings ram åstadkomma en bättre och med lagens ord och anda mera överensstämmande ordning av nämnda hantering synes därför det Brattska förslaget böra tjäna till utgångspunkt och ledning; någon annan väg än den däri angivna torde knappast vara möjligt att gå. Åfter en i Karlstads-Tidningen offentliggjord artikel tillåta vi oss för den skull här lämna en redogörelse för förslagens båda huvuddelar: den ena rörande ändrade bestämmelser för utminuteringen, den andra för utskänknings av bränvin och därmed jämförliga spirituösa drycker.

«Den största och ojämförligt viktigaste av alla nykterhetsfrågor i vårt land och en av de socialpolitiskt viktigaste frågorna för Sverges arbetarklass^{*)} är, betonar d:r Bratt, utminuteringens reformering.

I sin nuvarande form är denna bränvinsförsäljning — av litern eller litrarne till avhämtning — enligt hans omdöme icke blott brottens och fattigdomens, men även den sociala liknøjdhetsens och den storskrävande handlingsoduglighetens

^{*)} Samtliga citaten äro hämtade ur hr Bratts broschyr "Nykterhetspolitiska utvecklingslinier" — Bonniers förlag — 1 kr.

tillskyndare. Dess fullständiga planlöshet och ansvarslöshet skildrar d:r B. — äfter att ha erinrat att i Stockholm nära nog var tionde fullvuxen man en eller flere, några ända till 54 gånger anhållits för fylleri på offentlig plats — i följande ordalag:

«Nåväl! Har du anhållits för fylleri å offentlig plats en gång eller femtiofyra under samma år, har du varit straffad för brott, begånget under rusets inflytande, är du känd för att vara en förfallen stackare, som av veckans arbetsdagar «firar» de tre eller fyra, har du hustru och många barn, som du sedan åratat hotat till livet, låtit svälta och umbära det nödvändigaste, känner polisen dig, men anser sig intet kunna göra därför att du blott «hotat», känner fattigvården och barnvården dig, därför att de dina ha måst understödjas och barnen tagas från hemmet, har du vårdats för delirium, är du intagen större delen av året på fattigvårdsanstalt eller tvångsarbete, men har du för tillfället slantar sparade — är det så stält med dig som i ett eller flere av här antagna fall och du dessutom önskar förskaffa dig bränvin, vänd dig då till det i olag, som är satt att «i sedlighetens inträssa handhava detaljhandel med bränvin!» Jag kan försäkra dig att de skola icke vägra dig att köpa. Du får köpa hur mycket du vill, dock ej mindre än en liter!»

Detta hemska lätgå-system, som man skulle kunna säga planmässigt arbetar på att vidmakthålla det tusenhövdade samhällseländet i alla dess former, kan reformeras, kan utbytas mot ett annat, som värkligen söker «handhava detaljhandeln med bränvin i sedlighetens inträssa» d. v. s. så att den åstadkommer minsta möjliga skada för nykterheten, påstår d:r B. med bestämdhet.

Hur skall då det gå till?

Jo, på följande enkla sätt:

Vederbörande spritbolag tillkännager genom anslag i sina försäljningslokaler och genom annons i tidningspressen att från och med en viss dag nedanstående bestämmelser för försäljning i bolagets utminuteringsaffär av bränvin och därmed jämställda drycker komma att tillämpas:

1:o) Å utminuteringsställe försäljes spirituosa endast på skriftlig rekvisition enligt fastställt och egenhändigt undertecknat formulär och till inskriven kund;

2:o) För att bli inskriven kund fordras att å (närmare angivet ställe), öppet dagligen (viss angiven tid) med företeende av flyttnings- och prästbetyg göra egenhändigt skriftlig anmälan enligt formulär till bolaget härom. Såsom kund inskrives icke den som ej uppnått tjugufem års ålder.

Genom dessa åtgärder erhåller vederbörande bolag en noggrann förteckning på sin kundkrets i vad den rör utminutereringen (inte utskänkingen å bolagets krogar, där fortfarande varje icke berusad person över 18 år skulle ha rätt att erhålla bränvin liksom öl till mat äfter givna föreskrifter). Och genom kännedom

om kundkretsen och genom de skriftliga rekvisitionerna lägges den nödvändiga grunden för att bolaget skall kunna uppfylla lagens föreskrift att «i sedlighetens inträse försälja spirituosa.

Dessa nya bestämmelser skulle också enligt d:r B:s bestämda övertygelse åstadkomma ett stort manfall bland de gamla «bolagskunderna». Och bolaget skulle naturligtvis ha både rättighet och skyldighet att ur de «inskrivna kundernas» krets utgallra alla, som inte uppfylde anmälnings- och rekvisitionsformulärens förbindelse: (enligt hr B:s förslag) att inte försälja till andra och att bruka de inköpta varorna med måtta och varken till egen eller andras skada. Bolaget kan av egen drift, på grund av en viss kunds misstänkt stora inköp eller förhållande i övrigt förelägga honom att vid äventyr av kundrättens förlust inom viss tid anskaffa intyg från två allmänt aktade och välkända personer att han för ett nyktert och ordentligt liv och inte brukar alkoholhaltiga drycker så att skada för honom eller andra därav uppstår, och bolaget kan upphäva hans inköpsrätt intill dess sådant intyg förebringas. Här nämnda åtgärd bör i regeln vidtagas i händelse motiverad anhållan att en viss person må avföras från kundlistan ingår från kyrkoherde eller legitimerad läkare. Sådant anhållan från offentlig myndighet, såsom polisen, fattigvårds-, barnavårds- eller hälsovårdsnämnd i stad eller på landsbygden torde däremot i regel utan vidare böra bifallas. Däremot anses det olämpligt att bolaget upptager anmälan från enskilda personer, utan sådana böra hänvända sig till någon av vederbörande myndigheter eller ämbetsmän för att få kundförbud utfärdat för en viss, dem närstående alkoholmissbrukare.

Såsom ett bevisande exempel för de väntade värkningarna av sina föreslagna utminuteringsbestämmelser anför d:r Bratt att i Örebro under de första tre veckorna äfter rusdrycksförbudet under storsträjken 1909 endast utlämnades bränvin på skriftlig rekvisition med den påföljd att under hela denna tid endast 9 personer anhöllos för fylleri, medan, så fort den gamla ordningen blivit återinförd, lika många i genomsnitt anhöllos — pr dag. När så mycket sämre organisatoriska åtgärder kunde medföra ett så gott resultat, böra, anser han, de vida strängare som ingå i hans förslag bliva ännu mycket effektivare. Och det förefaller ju ganska riktigt tänkt. —

Den andra huvudpunkten i det Brattska förslaget är reformeringen av utskänkningsen.

Denna utövas som bekant — vi hålla oss nu till förhållandena här i staden — dels av spritbolaget självt (på de två krogarne), dels av hotell- och restauranginnehavare, på vilka bolaget överlätit sina rättigheter. De förändringar som kunna påkallas i bestämmelserna för utskänkningsen på bolagets krogar kunna här förbigås såsom jämförelsevis mindre viktiga. Däremot äro de som skulle leda till en successiv utrotning av supseden på «guldkrogarne» desto mera beaktansvärda.

Dessa finare utskänkningslokalers innehavare betala ett högre pris än bolaget själv betalt för de dryckesvaror, som de äro förbundna att köpa från dess förråd — det är vederlaget för rättigheten — och sedan ta de sin vinst genom ett ändå högre pris för kunderna. Denna anordning bryter själva Göteborgssystemets grundtanke, som är att alt enskilt inträse skall vara uteslutet från bränvinshandlingen. Hotell- och restauranginnehavare ha sin största förtjänst på vad deras kunder suppa upp och göra därför alt vad de kunna för att uppmuntra supningen. Härigenom underhålles dryckesseden med alla dess skadliga konsekvenser.

Huru åstadkomma en förändring härutinnan?

Jo, genom att, som d:r B. uttrycker sig «avlyfta det privatekonomiska inträset från spriten», varåfter det av sig själv kommer att «glida över på det som skall ersätta den».

Och hur skall då det gå till?

Genom två bestämmelser:

1) all sprit som utskänkes skall betalas till ett fastställt, i restauranglokalen anslaget officiellt pris;

2) detta pris skall vara detsamma, som restauratören betalar till spritbolaget.

Då har han inte längre något inträse av att sälja spritdrycker, åftersom han på dem ingenting förtjänar. Han har tvärtom inträse av att få publiken att förtära andra saker, på vilka han har förtjänst.

Det går naturligtvis inte gärna att genomföra en så radikal förändring i ett slag. Men det kan gå så småningom. Och även för övergången har d:r B. uttänkt en plan: Restauratören får under första året tillgodoräkna sig sin vanliga vinst på exempelvis 90 proc. av den kvantitet han sålde under närmast föregående år — bolaget vet ju precis hur mycket han har försålt. Då upphör således hans inträse för spritförsäljningen, så snart dessa 90 procent äro konsumerade; han har endast besvär utan vinst av vad som däröver förtäres. Nästa år kan den vinstgivande kvantiteten sänkas till 80 procent, och så vidare år för år ända till fullständig avskrivning.

Det Brattska förslagets här återgivna grundtankar synas oss böra i huvudsak kunna förvärligas. Åtminstone är det skäl i att göra ett försök att förvärliga dem. Men naturligtvis böra de dessförinnan ingående prövas, möjligen erforderliga jämkningar vidtagas och de föreslagna bestämmelserna noggrant och i detalj utföras och fastställas.

Detta prövnings- och utformningsarbete torde lämpligast kunna överlämnas åt en komité, och i denna komité vore det önskvärt att en eller flere representanter så väl för spritbolaget som för nykterhetsvännerna erhålla plats.

Vi tillåta oss sålunda hemställa;

att hrr fullmäktige måtte besluta tillsätta en komité på fem medlemmar och tre suppleanter och åt dem uppdraga att med ledning av det förutnämnda Brattska förslaget snarast möjligt söka åstadkomma och för fullmäktige framlägga förslag till nya ordningsföreskrifter för detaljhandeln med bränvin och andra spirituösa drycker här i staden i syfte att förekomma och minska de samhällsskadliga värkningarna av denna handel.

Karlstad den 15 november 1911.

<i>Mauritz Hellberg.</i>	<i>E. V. Gelin.</i>	<i>Emil Ankers.</i>
<i>Alfr. Nyberg.</i>	<i>Wilh. Welin.</i>	<i>Karl Fr. Arne.</i>
<i>Anna Ljungqvist.</i>	<i>Jos. Löfberg.</i>	<i>S. Gullström.</i>
<i>J. E. Johansson.</i>	<i>Aug. Bergh.</i>	<i>S. P. Florell.</i>
<i>Karl Joh. Svensén.</i>	<i>C. J. Magnusson.</i>	<i>N. Fr. Lindh.</i>
<i>A. R. Södergren.</i>	<i>Albin Zachrison.</i>	<i>Arvid Nilsson.</i>
	<i>Hugo Severin.</i>	

*Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 7 december 1911.*

§ 127.

Uti hos Stadsfullmäktige väckt motion hade Herr Mauritz Hellberg med flere hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta tillsätta en kommitté af fem medlemmar och tre suppleanter med uppdrag att med ledning af ett af Doktor Ivan Bratt i Stockholm framlagdtt förslag snarast möjligt söka åstadkomma och för Stadsfullmäktige framlägga förslag till nya ordningsföreskrifter för detaljhandeln med brännvin och andra spirituösa drycker här i staden i syfte att förekomma och minska de samhällsskadliga verkningarne af denna handel.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att häröfver afgifva yttrande, beslöt hemställa,

att Herr Hellbergs med fleres förevarande motion måtte af Stadsfullmäktige bifallas, samt

att val af ledamöter och suppleanter uti ifrågavarande kommitté måtte förrättas vid Stadsfullmäktiges sammanträde den 21 i denna månad.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

107. Magistratens resolution med öfverlämnande af länets landstings framställning om anslag till en offentlig arbetsförmedlings-anstalt för Värmlands län samt om val af två ledamöter med suppleanter i anstaltens styrelse äfvensom en revisor med suppleant.

Res.

öfverlämnas till stadsfullmäktige i Karlstad under hemställan om bifall till landstingets framställning.

Karlstads rådhus den 16 oktober 1911.

På Magistratens vägnar:

K. J. LINDHOLM.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Sedan Värmlands läns landsting den 21 nästlidne september, i samband med beslut angående inrättande af en offentlig arbetsförmedlingsanstalt för länet, beslutit aflåta skrifvelse till stadsfullmäktige i Karlstad med begäran om visst anslag för anstaltens verksamhet under år 1912 med mera, får landstinget, i enlighet med omförmälda beslut samt med bifogande af protokollsutdrag i ärendet, härmed till herrar stadsfullmäktige framställa begäran, att stadsfullmäktige ville ej mindre bevilja för anstaltens verksamhet under år 1912 ett belopp af 3,000 kronor än äfven utse två ledamöter med suppleanter i anstaltens styrelse äfvensom en revisor med suppleant.

Karlstad den 14 oktober 1911.

På landstingets vägnar:

K. J. LINDHOLM.

Elias Stenius.

Utdrag af protokollet, hållet hos Styrelsen för Karlstads Arbetsförmedlingsanstalt den 4 November 1911.

§ 2.

Uppå Herr Mauritz Hellbergs äfvensom Nils Helgers med fleres hos Värmlands läns landsting väckta motion om anordnande af offentlig arbetsförmedling

för länet, har landstinget beslutat upprätta en dylik anstalt med hufvudkontor i Karlstad, under villkor att Stadsfullmäktige för anstaltens verksamhet under år 1912 beviljade ett belopp af 3,000 kr. med rättighet att utse 2 ledamöter med suppleanter i anstaltens styrelse äfvensom en revisor med suppleant.

Vid föredragning af ärendet hos Magistraten har densamma hemställt om bifall till framställningen.

Uppå remiss från Herrar Stadsfullmäktige, hade nu Styrelsen för Karlstads arbetsförmedlingsanstalt att afgifva yttrande i ärendet.

Efter föredragning af handlingarna enades styrelsen om att hos Herrar Fullmäktige tillstyrka bifall till framställningen under villkor

att Karlstads Arbetsförmedlingsanstalt från och med detta års slut upphör med sin verksamhet,

att länsanstalten från och med den 1 januari 1912 öfvertager stadens arbetsförmedlingsanstalts till den 1 oktober 1912 förhyrda lokaler samt

att länsanstalten omedelbart börjar sin verksamhet den 2 januari 1912.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ofvan.

In fidem:

A. WINTHER.

Utdrag af protokoll, hållet hos drätselkammaren i Karlstad den 20 november 1911.

§ 18.

Värmlands läns landsting hade, i samband med beslut om inrättande af en offentlig arbetsförmedlingsanstalt för länet, hos stadsfullmäktige gjort framställning, att stadsfullmäktige ville ej mindre bevilja för anstaltens verksamhet under år 1912 ett belopp af 3,000 kronor än äfven utse två ledamöter med suppleanter i anstaltens styrelse äfvensom en revisor med suppleant; och hade drätselkammaren uppå remiss att afgifva yttrande i ärendet.

Magistraten hade med handlingarnas öfverlämnande till stadsfullmäktige tillstyrkt bifall till framställningen.

Styrelsen för Karlstads arbetsförmedlingsanstalt, som uppå remiss afgifvit yttrande i ärendet, hade tillstyrkt bifall till framställningen under villkor, att stadens arbetsförmedlingsanstalt från och med detta års slut upphörde med sin verksamhet, att länsanstalten från och med den 1 Januari 1912 öfvertog stadens arbetsförmedlingsanstalts till den 1 Oktober 1912 förhyrda lokaler samt att länsanstalten omedelbart började sin verksamhet den 2 Januari 1912.

Efter handlingarnas föredragning och hällen öfverläggning beslöt drätselkammaren att i ärendet anföra följande.

Då anslaget till stadens arbetsförmedlingsanstalt under de sistförflutna åren med några hundra kronor öfverstigit 3,000 kronor samt inrättandet af en för länet gemensam dylik anstalt med hufvudkontor i Karlstad måste medföra såsom en gifven följd, att stadens arbetsförmedlingsanstalt och därmed äfven det af staden för densamma beviljade anslaget komme att upphöra, skulle stadens utgifter för ifrågavarande ändamål komma att minskas, hvadan drätselkammaren ej tvekade att tillstyrka stadsfullmäktige att bifalla den gjorda framställningen.

På grund af hvad sålunda anförts, beslöt drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte under förutsättning att länsanstalten från och med den 1 Januari 1912 öfvertog stadens arbetsförmedlingsanstalts till den 1 oktober samma år iörhyrda lokaler och att länsanstalten omedelbart med nästa års ingång började sin verksamhet, *dels* bevilja för länsanstaltens verksamhet under år 1912 ett belopp af 3,000 kronor, *dels* besluta, att den för staden nu befintliga arbetsförmedlingsanstalten skulle upphöra med detta års utgång, och *dels* utse två ledamöter med suppleanter i länsanstaltens styrelse äfvensom en revisor med suppleant.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 7 december 1911.*

§ 128.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att afgifva utlåtande i anledning af Magistratens resolution med öfverlämnande af en utaf länets landsting hos Stadsfullmäktige gjord framställning om anslag till en offentlig arbetsförmedlingsanstalt för Värmlands län samt om val af två ledamöter med suppleanter i anstaltens styrelse äfvensom en revisor med suppleant.

Uti detta ärende hade Styrelsen för Karlstads arbetsförmedlingsanstalt samt Drätselkammaren afgifvit infortrade yttranden; Och beslöt nu Beredningsutskottet att med instämmande uti hvad Drätselkammaren i ärendet anført och föreslagit, hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte, under förutsättning att länets arbetsförmedlingsanstalt från och med den 1 januari 1912 öfvertager stadens arbetsförmedlingsanstalts till den 1 oktober samma år förhyrda lokaler och att länsanstalten omedelbart med nästa års ingång börjar sin verksamhet,

dels bevilja för länsanstaltens verksamhet under år 1912 ett belopp af 3,000 kronor,

dels besluta, att den för staden nu befintliga arbetsförmedlingsanstalten skall upphöra med innevarande års utgång,

och dels utse två ledamöter med suppleanter i länsanstaltens styrelse äfvensom en revisor med suppleant för granskning af länsanstaltens räkenskaper:

att Stadsfullmäktige måtte bestämma, att sålunda beviljad anslagsbelopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, skall anskaffas medelst uttaxering, samt

att val af ofvannämnda funktionärer för länsanstalten måtte förrättas vid Stadsfullmäktiges sammanträde den 21 i denna månad.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

1915
1916
1917
1918

1919
1920

KARLSTAD
KARLST.-T:NS A-B:s TRYCKERI 1911.

Stadsfullmäktiges i Karlstad Handlingar.

1911.

Den 30 December.

N:o 12.

108. Magistratens generalförslag till utgifter och inkomster för staden år 1912.

Till Stadsfullmäktige i Karlstad.

Magistraten får härmed till vederbörlig granskning öfverlämna upprättadt förslag till inkomst- och utgiftsstat för staden för år 1912 och därvid bifoga de af Drätselkammaren och öfriga delegationer hit ingifna specialförslag och skriftliga uppgifter, med ledning af hvilka generalförslaget uppgjorts.

Med afseende å de särskilda specialförslagen är följande att uppmärksamma:

Drätselkammarens förslag.

I sin beräkning af drätselverkets inkomster och utgifter för innevarande års sista kvartal kommer Drätselkammaren till en brist vid årets slut af Kr. 142,801: 79. Denna brist skall emellertid minskas med Kr. 12,000: — för egnehemsbygget, hvilka enligt stadsfullmäktiges beslut skola tagas ur Lagerlöfska fonden. Bristen blir sålunda Kr. 130,801: 79.

Denna brist uppges vara uppkommen (se närmare Drätselkammarens

beräkning) genom stadsfullmäktiges beslut om inköp af jord i Sundstad.....	35,000: —	
genom inlösen af donationsjord och byggnader enligt stadsfullmäktiges beslut.....	26,016: 15	
genom anslag till järnvägsundersökning Edebäck— Slättne.....	3,500: —	64,516: 15
genom ökade löpande utgifter och minskade inkomster efter afdrag af besparingar.....		66,285: 64
		<u>Kronor 130,801: 79</u>

Emot denna Drättselkammarens utredning af bristens uppkomst har Magistraten ingen erinran att göra.

I förslaget till inkomst- och utgiftsstat för 1912, som numera icke upptager drättselverket i dess helhet utan Drättselkammaren såsom delegation, har Drättselkammaren icke uppfört: anslag till upprättande af mantalslängd och röstlängd vid riksdagsmannaval	600: —
pension åt Anna Svensson m. fl.	400: —
båda beviljade den 17 november 1910, och anslag till register och karta öfver stadens fasta egendom, beviljadt den 19 oktober 1911	3,000: —
	<hr/> Kronor 4,000: —

som sålunda ökar bristen i 1912 års stat från uppgifna kronor 43,242: 36 till Kronor 47,242: 36.

Den bör emellertid ökas med ytterligare Kr. 36,000: — behållning af tolagsersättningsmedel, som nu förts Drättselkammaren till godo.

Dessa medel torde icke tillhöra Drättselkammaren såsom delegation, utan bör nu som förut beslut af stadsfullmäktige särskildt fattas angående deras användning; hvarvid Magistraten föreslår, att de, så långt de räcka, gå till afbetalning å stadens fonderade skuld.

Från stadskamrerarekontoret inkommen uppgift utvisar ett belopp af låneafbetalningar och räntor, som förfalla under 1912, af Kronor 1,878,575: 62. Häri ingår återbetalning af det under år 1911 upptagna tillfälliga lån Kronor 1,265,000: — och ränta därå. Då emellertid, som förut anmärkts, bristen för 1911 som ingår i sistnämnda belopp, skall minskas med Kr. 12,000: — så bör alltså den tillfälliga lånesumman nedsättas med Kronor 12,000: — till Kronor 1,253,000: — och hela beloppet lånebetalningar och räntor minskas med Kr. 12,000: — och ett års ränta derå efter 5,5 % Kr. 660: — till Kronor 1,865,915: 62.

Magistraten ber dock att få föreslå ännu en minskning af nämnda summa. Då däri ingå Kr. 26,016: 15 för inlösen af donationsjord, hemställes att däraf Kr. 26,000: — tages ur den genom stadsfullmäktiges beslut den 30 december 1907 för "framtida jordförvärf" afsatta fond, som den 31 december 1911 utgör Kr. 32,210: 97. Under förutsättning af bifall till detta förslag minskas beloppet af lånebetalningar och räntor med ytterligare Kr. 26,000: — och ett års ränta därå efter 5,5 %, Kronor 1,430: — till Kr. 1,838,485: 62.

Stadskamreraren uppger vidare annuiteter och räntor, som ingå till drättselverket från öfriga delegationer under år 1912, med Kr. 151,843: 25. Detta stämmer också med hvad samma delegationer upptagit i sina stater, utom att folkskolestyrelsen härutinnan uppfört 100 kronor för mycket.

Stadskamreraren har slutligen uppgjort förteckning å de ändamål, för hvilka

tillfälliga lån hittills upptagits och under år 1912 komma att upptagas, samt beloppet däraf sålunda:

för skolbyggnaden å Herrhagen	80,000: —	
» saluhallen	141,000: —	
» brandstationen	84,500: —	
» utvidgning och omändring vid Klaraborg.....	300,000: —	
» gasverket till ledningar i Åttkantsgatan m. fl. gator m. m.	16,300: —	
» vattenverket till vatten och aflöpsledningar i Kungsgatan m. fl. gator.....	11,000: —	
i Viken.....	37,270: —	
i Hagaborg	16,500: —	64,770: —
för elektricitetsverket till utvidgning af kabelnätet och anordning för elektrisk ström till Hagaborg	32,500: —	
till belysningsanordningar därstädes ..	4,000: —	
till anskaffning af reservmaskiner m. m.	35,000: —	
till anskaffning af ytterligare ett omformareaggregat	16,000: —	87,500: —
för hamnstyrelsen till upprensning af prämkkanalen	12,000: —	
till terrassering af hamnplan	10,000: —	
till täckande af bristen i 1908 års stat	22,281: 43	
till täckande af bristen i 1909 års stat	4,204: 88	
till täckande af bristen i 1910 års stat	30,180: 48	78,666: 79
till täckande af bristen i 1911 års stat för hamnen	19,461: 42	852,736: 79
för elektricitetsverket för nytt accumulatorbatteri.....	30,000: —	
» allmänna läroverkets tillbyggnad.....	100,000: —	
» epidemisjukhuset	90,000: —	
» vattenverket till utvidgning af ledningar, nytt vattentorn m. m. 200,000+100,000	300,000: —	
» vattenverket till vatten- och aflöpsledning m. m. i Viken	12,700: —	
» inköp af jord i Sundstad.....	35,000: —	
» undersökning för järnvägsanläggning Edebäck—Slättne	5,000: —	592,161: 42
		<u>Kronor 1,444,898: 21</u>

som sålunda skulle utgöra det sammanlagda belopp, hvarför tillfälligt lån under år 1912 borde upptagas.

Magistraten har häremot ingen annan erinran än att, då bristen i hamnens stat för år 1911 nu beräknats understiga den vid statförslagets uppgörande be-

räknade med Kr. 5,638:78, upplåningen bör minskas med detta belopp och sålunda blifva Kronor 1,439,259:43, som Magistraten fördenskull föreslår till tillfällig upplåning.

Härvid vill Magistraten emellertid foga det påpekande att Stadsfullmäktige synas snart böra taga i öfvervägande att ingå till Kungl. Maj:t med begäran om rätt att upptaga ett 40-årigt amorteringslån för att få fonderad större delen af denna sväfvande skuld.

Med de förändringar, som här sålunda ifrågasatts, kommer Drätselkammarens förslag till inkomst- och utgiftsstat jämte de därbredvid lämnade uppgifter att användas i Magistratens generalförslag.

Hamnstyrelsens förslag

slutar med en brist af Kronor 36,506:49, hvori ingår byggnadskostnad för en upphalningsbädd för mudderverket och pråmarne Kronor 16,500:—.

Förslaget föranleder ingen annan erinran, än att bristen torde böra upplånas och af Drätselkammaren förskjutas hamnen till framtida återbetalning.

Fattigvårdsstyrelsens förslag,

som slutar med en brist af Kronor 138,430:— mot af samma styrelse för i år beräknade Kr. 129,790:—, föranleder ej erinran.

Detsamma gäller

Brandstyrelsens stat,

som upptager såsom brist för år 1912 Kronor 31,000:— mot Kronor 29,800:— för i år.

Gasverket

beräknas nu för i år behöfva tillskott af Drätselkammaren med Kronor 5,629:34 i stället för att staten beräknats gå jämnt ihop. Detta anses beroende af ändradt uppbördssätt, i ty att gasafgifterna för oktober och november numera uppbäras först följande år.

Statförslaget för 1912, slutande med en behållning af Kronor 11,194:73, föranleder ej erinran.

Vattenverkets

fastställda stat för året beräknas icke blifva öfverskriden med mera än Kr. 811:19, ehuru 8,000 kronor då äro utgifna för vatten- och afloppsledningar i Viken- och Konduktörsgatorna. Berörda 8,000 kronor skola emellertid enligt Stadsfullmäktiges beslut upplånas. Af till vattenverkets utvidgning anvisade 200,000 kronor äro under året icke använda Kr. 65,000:—.

Förslaget för nästa år upptager en brist af Kr. 195,936: 14, däraf Kr. 165,000: — för vattenverkets utvidgning, anvisade genom Stadsfullmäktiges beslut den 17 november 1910, och Kronor 4,700: — af Stadsfullmäktiges anslag den 15 juni 1911 till vatten- och aflöppsledningar i Viken- och Konduktörsgatorna enligt Stadsfullmäktiges beslut skola täckas genom upplåning, och ingå i till upplåning redan föreslaget belopp, hvaremot till återstående brist Kr. 26,236: 14 medel torde beredas genom uttaxering.

Elektricitetsverkets

stat för i år beräknas sluta med en brist utöfver i staten kalkylerade af Kronor 8,228: 73, beroende af samma ändrade uppbördssätt, som är för gasverket omfördt. Då hafva emellertid utförts belysningsanläggningar i Berget, Haga, Våxnäs och Hagaborg för ett sammanlagdt belopp af Kronor 6,800: —, som under året beslutats och hvartill medel ej anvisats i staten.

Förslaget för 1912, som slutar med öfverskott af Kronor 37,255: 80 mot brist i år, föranleder ej annan erinran, än att verket nu synes vara på väg att blifva den för staden vinstgivande affär, som man kunnat vänta.

Hälsovårdsnämndens förslag

slutar med en brist af Kr. 27,704: 50 mot Kr. 18,554: — för i år.

Den stora ökningen är hufvudsakligen förorsakad af ökade utgifter för renhållningsverket och utrustning af nya epidemisjukhuset.

Dispansärstyrelsens

statsförslag, slutande med en brist af Kr. 3,900: — ger ej anledning till erinran.

Trädgårdsstyrelsens förslag

med en brist af Kr. 3,240: — mot Kr. 3,145: — för i år föranleder ej erinran.

Elementarläroverkets för flickor

statsförslag går, likasom för i år, med stadens anslag, redan upptaget i Drätselkammarens stat, jämnt ihop.

Tekniska Afton- och Söndagsskolans

stat erfordrar ett anslag af staden å Kr. 3,500: — och föranleder ej erinran.

Arbetsförmedlingsanstaltens

stat visar en brist af Kr. 3,288: 72 mot Kr. 3,322: 55 för i år.

Om länets arbetsförmedlingsanstalt i enlighet med landstingets beslut kommer till stånd, utgår i stället anslag till denna.

Varmbadhusets

stat, slutande med en brist å Kr. 1,000: — mot kalkylerad vinst af Kr. 1,000: — för i år; och

Saluhallsstyrelsens förslag,

upptagande en behållning af Kr. 5,165: — mot Kr. 6,040: — för i år, föranleda ej erinran.

Folkskolestyrelsens förslag

till stat för år 1912 kräver en uttaxering af Kr. 137,089: 01 mot Kr. 156,476: 94 för i år.

Då utgifterna för nästa år beräknas endast med omkring 1,600 Kronor understiga de kalkylerade utgifterna för år 1911, beror den stora skillnaden i uttaxeringssumman väsentligen på en beräknad behållning vid innevarande års slut af Kr. 17,854: 25. Enligt bilagd förklaring från kassaförvaltaren synes behållningen vara samlad under flere år.

Förslaget föranleder ej annan erinran, än att bristen bör nedsättas med 100 Kronor för högt beräknad ränta till Drätselkammaren till Kr. 136,989: 01.

Barnavårdsnämndens förslag,

slutande med en brist af Kr. 2,376: 50 mot Kr. 1,825: — för i år, föranleder ej erinran.

Styrelsen för Mariebergsskogen

uppgjer, att något anslag ej erfordras för 1912.

För

Magistratens oförutsedda utgifter i polisärenden

upptages som vanligt ett förslagsanslag af Kronor 300: —.

För

Stadsfullmäktiges oförutsedda utgifter

föreslår Magistraten ett anslag af Kronor 14,155: 44.

Med anledning af bestämmelsen i den af Kungl. Maj:t den 24 maj 1877 fastställda öfverenskommelse angående kommunalutskylders utgörande här i staden får Magistraten hemställa att, med undantag af statens järnvägsbyggnader, statens

öfriga fastigheter, hvilka, fria från bevillning, endast äro skyldiga deltaga i kostnaderna för stadens eldsläckningsväsende, måtte påföras afgift till det belopp, som vid hela denna kostnads fördelning efter taxeringsvärdet på all så väl bevillningspliktig som bevillningsfri fastighet, utom jordbruksfastighet, å ifrågavarande statens fastigheter finnes belöpa, äfvensom att kostnaderna för eldsläckningsväsendet beräknas sålunda:

Kostnad för brandsyner	100: —
Underhåll af brandposter	1,000: —
Skorstensfejarens aflöning	12,800: —
Kostnader enligt brandstyrelsens stat	31,000: —
Hyresvärdet, motsvarande 5 % ränta å kostnaden för brandstationen, beräknad till Kr. 149,500: —	7,475: —
	<u>Kronor 52,375: —</u>
med afdrag af värdet af det stadsarbete, som brandkårens manskap och hästar beräknas utföra, i Drätselkammarens stat nu upptaget till	3,000: —
	<u>Kronor 49,375: —</u>

I enlighet härmed har Magistraten upprättat följande

Generalförslag

öfver

utgifter och inkomster för Karlstads stad under år 1912.

Utgifter:

1:o) Skulder, som förfalla till betalning år 1912.

Annuiteter å stadens fonderade lån	243,954: 81
Fondräntor	19,113: 31
Återbetalning af tillfälliga lån jämte ränta	<u>1,575,417: 50</u>
	1,838,485: 62

2:o) Utgifter, dels redan beslutade, dels sådana, som ytterligare påkallas under 1912.

Brist i Drätselkammarens stat	83,242: 36
» Hamnstyrelsens stat	36,506: 49
» Fattigvårdsstyrelsens stat	138,430: —
» Brandstyrelsens stat	31,000: —

Brist i Vattenverkets stat utöfver upplånta medel	26,236: 14	
» Hälsovårdsnämndens stat	27,704: 50	
» Dispansärstyrelsens stat	3,900: —	
» Trädgårdsstyrelsens stat	3,240: —	
Anslag till Tekniska Afton- och Söndagsskolan..	3,500: —	
Brist i Arbetsförmedlingsanstaltens stat	3,288: 72	
» Varmbadhusets stat.....	1,000: --	
» Folkskolestyrelsens stat.....	136,989: 01	
» Barnavårdsnämndens stat.....	2,376: 50	
Magistratens förslagsanslag till oförutsedda utgifter i polisärenden.....	300: —	497,713: 72

3:o) **Stadsfullmäktiges förslagsanslag att användas till diverse oförutsedda utgifter och behof**..... 14,155. 44

Summa utgifter Kronor 2,350,354: 78

Inkomster :

1:o) **För kommunala behof beviljade anslag, som förfalla till uppbörd 1912, och inkomster, som på annan grund beräknas böra under nästa år komma staden till godo.**

Netto af tolagsersättningsmedel	36,000: —	
Bidrag från gasverket, elektricitetsverket, vattenverket, hamnen och folkskolestyrelsen till annuiteter och räntor....	151,843: 25	
Gasverkets vinst	11,194: 73	
Elektricitetsverkets vinst.....	37,255: 80	
Saluhallens vinst.....	5,165: —	
Tillfälligt lån för af stadskamreraren uppgifna ändamål (se ofvan) med däri föreslagna jämkning	1,439,259: 43	
D:o för täckande af bristen i hamnens stat 1912.....	36,506: 49	1,475,765: 92
		1,717,224: 70
Uttaxering enligt gällande öfverenskommelse angående kommunalutskylders utgörande.		
a) afgift för mantalsskrifna personer, hvilken innevarande år debiterats med	17,340: 50	
b) grundskatt af bevillningsfri fast egendom, ej tillhörig staten och med undantag af lasaretsfastigheten, med ett taxeringsvärde af Kr. 2,343,500: — efter 2 kr. per 1,000 kr. af taxeringsvärdet	4,687: —	

c) grundskatt för bevillningspliktig jordbruksfastighet med taxeringsvärde af Kr. 1,152,900: — efter kr. 4: 50 pr 1,000 kr. af taxeringsvärdet	5,188: 05	
d) grundskatt för annan bevillningspliktig fastighet med taxeringsvärde af Kr. 32,195,600: — efter kr. 2: 25 pr 1,000 kr. af taxeringsvärdet	72,440: 10	
e) Statens fastigheters — med taxeringsvärde af Kr. 718,600: — andel i kostnaden för eldsläckningsväsendet, Kr. 49,375: —, fördelad å all fastighet utom jord med taxeringsvärde af Kr. 36,106,500: —	979: 94	
	<u>100,635: 59</u>	
som efter afdrag af 6 % för afkortningar	6,038: 13	
beräknas gifva		94,597: 46

2:o) **Hvad som ytterligare erfordras år 1912.**

Till täckande af bristen i staten 538,532: 62

Summa inkomster Kronor 2,350,354: 78

Till täckande af ofvannämnda brist, Kronor 538,532: 62, bör uttaxering ske i förhållande till den bevillningstaxerade inkomsten, beräknad i enlighet med 57 § af kommunalförordningen för stad efter årets taxeringslängder till Kr. 8,149,460: —, och föreslår Magistraten sålunda till täckande af bristen i staten en uttaxering af 7,03 % af berörda inkomst.

Denna uttaxering utgör : 572,907: 04

hvarifrån beräknas afgå 6 % afkortningar 34,374: 42

hvidan återstå Kronor 538,532: 62

Utgifterna för kyrkliga ändamål utgöra för år 1912 Kronor 30,014: 70, och kräfva en uttaxering af 0,37 % af taxerad inkomst. Debiteringen häraf torde ske gemensamt med kommunens uttaxering, på sätt förut skett.

Uppbörden torde som förut böra uppdelas på tre uppbördsstämmor.

För 1911 var sammanlagda uttaxeringen 7,50 % på inkomsten. En minskning af 0,10 % är sålunda nu föreslagen.

Karlstads rådhus den 13 november 1911.

På Magistratens vägnar:

K. J. LINDHOLM.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Drättselkammaren
i Karlstad den 6 november 1911.*

§ 2.

Sedan herrar ordföranden och vice ordföranden jämte kammarledamoten herr Noréus genomgått och granskat af stadskamreraren uppgjortt förslag till utgifts- och inkomststat för kammaren för nästa år, så tog nu kammaren detta förslag under ompröfning samt beslöt godkänna detsamma, därvid antecknades, att förslaget i enlighet med stadsfullmäktiges beslut uppgjorts för drättselkammaren såsom delegation betraktad, och skulle förslaget, som slutade å en brist af 43,242 kronor 36 öre att genom uttaxering eller annorledes fyllas, med tillhörande handlingar till magistraten öfverlämnas.

Till drättselkammaren från kyrkostämman inkommen utgifts- och inkomststat för kyrkan skulle samtidigt jämväl till magistraten öfverlämnas.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Beräknade inkomster och utgifter för 4:e kvartalet 1911.

Inkomster.

Kassabehållning den 1 oktober.....		660: 79
I Wermlands Enskilda Bank innestående å		
Kapitalinsättningsräkning.....	84,223: 52	
Depositionsräkning.....	128,000: —	
Sparkasseräkning.....	1,295: 70	
Löpande räkning.....	103,000: —	
Giroräkning.....	7,400: —	323,919: 22
I Hertzöga innestående köpeskilling.....	10,000: —	
Tolagsmedel för 3:e kvartalet.....	11,990: 08	
Hyror och arrenden.....	8,400: —	
Tullfrihetsersättning.....	132: 66	

Resterande kommunalutskylder för 1910	20,500: —	
Resterande äldre kommunalutskylder	1,600: —	
Ränta å medel i bankinrättning	6,200: —	
D:o å obligationer	99: —	
Skogsförsäljningsmedel	1,781: 40	
Tomtförsäljningar	3,611: 70	
Saluhallen	1,958: 25	
Artistskatt	1,000: —	
Skolstyrelsen, ränta	20,436: 28	
Hamnen	18,830: 37	
Presterskapets aflöning	1,050: —	431,508: 96
Enligt Stadsfullmäktiges beslut den 30 december 1910 äger Drätselkammaren upptaga lån till belopp af	1,292,198: 21	
hvaraf under 1911 icke användas och för- denskull ej under detta år upplånas för läroverksbyggnaden	50,000: —	
epidemisjukhuset	55,000: —	
vattenverkets utvidgning ..	65,000: —	170,000 —
		1,122,198: 21
Brist alltså kronor 142,403: 63, som för afrundning med förestående lånesumma ökas till	142,801: 79	1,265,000: —
Denna brist har uppkommit dels därigenom att Drätsel- kammaren under året haft och beräknas komma att bestrida följande utgifter:		
för inköp af jord	35,000: —	
för inköp af donationsjord ..	26,016: 15	
för kostnader för donations- jordsuppgörelser	5,597: 09	66,613: 24
för materialier för gatuarbeten	6,071: —	
för järnvägsundersökningen Edebäck— Slättne	3,500: —	
för egna hem	12,000: —	88,184: 24
» gasverket	5,629: 34	
» elektricitetsverket	9,475: —	
» vattenverket	811: 19	15,915: 53
dels ock genom minskning i beräknad inkomst af kom- munalutskylder	68,694: 12	
hvarifrån afgår i staten upp- tagen afkortning	40,000: —	28,694: 12
Resterande äldre utskylder	16,780: 34	
Tolagsmedel	11,612: 68	

Tomtförsäljningar	8,665: 84	
Varmbadhuset	1,500: —	67,252: 98
Häriifrån afgår:		171,352: 75
Besparing å hamnens anslag till bristens i staten täckande	5,638: 78	
Besparing å räntor	12,819: 96	
» å diverse anslag	6,568: 53	
Inkomster öfver beräknade	3,523: 69	28,550: 96
	Kronor 142,801: 79	
		Kronor 1,697,169: 75

Utgifter.

Amortering och $\frac{1}{2}$ års ränta å 1888 års lån	4,600: —	
» » » » å 1902 »	60,281: 15	
» » » » till stadshypoteket	580: 57	
Ränta å Fahlgrenska fonden	500: —	
» Eneströmska »	1,150: —	
» Lagerlöfska »	10,000: —	
» Mellqvistska »	143: 23	
» diverse fonder	2,496: 21	14,289: 44
		79,751: 16
Aflöningar och arvoden samt pensioner	21,115: 45	
Aflöning till poliskåren	20,271: 43	41,386: 88
Fångars vård och underhåll	90: 37	
Skrifmaterialier	208: 90	
Tryckningskostnader	421: 70	
Bränsle och lyse	2,099: 49	
Utskylder	1,183: 09	
Diverse omkostnader	1,986: 21	
Renhållning	4,307: 17	
Allm. trädplanteringen	2,385: —	
Dispensairverksamheten	1,400: —	
Anslag till Värml. fornminnesförening, återstående ...	250: —	
Stallet	550: 05	
Fraktkostnad för tobak	984: 66	
Kabinettet	100: —	
Klapphuset	100: —	
Nykterhetsakens främjande	3,600: —	
Tolagsersättningen	1,061: 35	
Gatuarbeten	7,748: 80	
Väg- och brounderhåll	137: 34	
Byggnaders underhåll	7,274: 31	
Oförutsedda utgifter	4,700: 05	

Fattigvårdsstyrelsen.....	12,040: —	
Trädgårdsstyrelsen.....	1,145: —	
Häsovårdsnämnden	3,624: —	
Brandväsendet	8,913: —	
Magistraten för polisärenden.....	100: —	
Skolstyrelsen.....	93,848: 18	
Kyrkorådet	9,605: 55	
Barnavårdsnämnden	886: 73	
Arbetsförmedlingsanstalten.....	585: 77	
Mariebergsskogen.....	100: —	
Extra anslag.....	7,983: 32	
Materialier för gatuarbeten	3,600: —	
Presterskapet	1,600: —	
Läroverksbyggnaden	10,000: —	
Stubbrytning	412: 10	
Egna hem.....	3,522: 59	
Epidemisjukhuset.....	22,000: —	
Järnvägsundersökning Edebäck—Slättne.....	1,500: —	
Omkostnader för donationsjordsuppgörelserna.....	1,000: —	
Magistraten för vaxelprotester.....	277: —	223,331: 73
Skuld till diverse fonder och reserverade medel.....		418,597: 55
Återbetalning af lån förfallet den 22 november.....		900,000: —
Gasverket	25: 77	
Elektricitetsverket	3,947: 03	
Vattenverket.....	29,731: 47	33,704: 27
Behållning till 1912		398: 16
		<u>Kronor 1,697,169: 75</u>

Karlstads Stadskamrerarekontor den 3 november 1911.

G. ENANDER.

Förslag till Inkomst- och Utgiftsstat

för

Karlstads Drätselkammare år 1912.

Inkomster.

1:o Behållning från 1911:

Kontant i kassan..... 398: 16

2:o Anslag, som förfalla till uppbörd nästa år:

Stadens andel i hamnens inkomster: 20 % af brutto- inkomsten	12,000: —	
Tullfrihetsersättning	132: 66	
Hundskatt.....	2,000: —	
Vexelprotester.....	2,000 —	
Ersättning af staten för eventuel polis- handräkning.....	2,500: —	
Ersättning af hamnen för polisbevakning.....	720: —	3,220: —
Tolagsersättning för året	42,000: —	61,352: 66

3:o Inkomster som på annan grund beräknas bära under nästa år komma staden till godo:

Stadens andel i afgifterna för detaljhan- del med bränvin	691: 63	
Vinst af Karlstads Spritförsäljningsbolag.....	100,000: —	100,691: 63
Arrende för åtskilliga staden tillhöriga lä- genheter.....	11,468: 75	
Arrende för magasins- och andra platser.....	132: —	
Arrende för stadens laxfiske.....	1,225: —	
» » lakfiske.....	120: —	
Hyror för åtskilliga staden tillhöriga hus.....	32,842: —	
Hyra för flickskolan.....	5,200: —	50,987: 75
Bötesandelar.....		100: —
Ränta å medel i bankinrättning	8,500: —	
d:o å obligationer m. m.	2,198: —	10,698: —

5 % af de till hamnstyrelsen ingående platshyror....	100:—	
Inkomst af kallbadhuset	150:—	
» kabinettet	200:—	
Resterande kommunalutskylder.....	34,000:—	
Minskning i utgifter för körslor, som verkställas af brandkåren	3,000:—	
Minskning i utgifter för körslor, som verkställas af staden	1,460:—	4,460:—
Inkomst af tomtförsäljningar	20,000:—	
Artistskatt	1,000:—	
Bidrag till aflönande af stadsbokhållaren och kontorskrifvaren		
af gasverket resp. 1,200 och 400	1,600:—	
af elektricitetsverket resp. 750 och 300 .	1,050:—	
af vattenverket resp. 300 och 200.....	500:—	3,150:—
Brist		225,537: 38
		43,242: 36
		<u>Kronor 330,530: 56</u>

Utgifter.

1:o) Utgifter, som redan äro beslutade:

Löner till stadens ämbets- och tjänstemän samt betjante:

Borgmästaren, lön 7,000:—, tj.-pgr 2,000:—	9,000:—	
1:e Rådmannen, lön 2,583: 33, tj.-pgr 1,200	3,783 33	ålderstillägg fr. $\frac{1}{11}$.
2:e » ålderstillägg	1,000:—	
3:e » lön 2,733: 34, tj.-pgr 1,000	3,733: 34	ålderstillägg fr. $\frac{1}{5}$.
1:e Stadsläkaren, lön	3,000:—	
2:e » »	1,500:—	
Stadskamreraren, lön	4,000:—	
Stadsbokhållaren, lön	3,000:—	
Kronouppbörds-kassören, lön	3,000:—	
Stadsfogden, lön 1,500, tj.-pgr 1,000	2,500:—	
Stadsbyggnästaren, lön 3,000, tj.-pgr 2,000	5,000:—	
» för ritmaterialier.....	200:—	
Stadsfullmäktiges och beredningsutskottets sekreterare	2,000:—	
Drätselkammarens sekreterare	1,400:—	
Byggnadsnämndens sekreterare	400:—	
Skorstensfejaren, beräknad lön 11,800:—		
ålderstillägg 1,000:—	12,800:—	
Arbetsförmän, 1 à 2,100, 2 à 1,500.....	5,100:—	
Exekutionsvaktmästarne, 2 à 1,000	2,000:—	

Drättselkammarens vaktmästare	600:—	
Revisionsarvodet:		
3 revisorer à 150:—... ..	450:—	
2 siffergranskare à 500:—... ..	1,000:—	1,450:—
Ersättning till ledamöterna i tax.-nämnden	750:—	
Arvode till 2:ne ombud vid mantalsskrifningen	200:—	
Arvode för upprättande af uppbördsbok ..	300:—	
Arvode för upprättande af statistiskt räkenskapssammandrag	100:—	
Arvode för tillsyn öfver stadens skogar ..	200:—	
» till skrifbiträde	1,500:—	
» till järndragareåldermannen	50:—	68,566: 67
Pensioner till:		
f. Förste stadsläkaren N. Lundberg	3,000:—	
f. Stadsbyggmästaren C. F. Andersson ...	2,000:—	
f. Lykttändaren C. F. Zetterström	300:—	
f. Stadsarbetaren A. O:n Norberg	300:—	
f. » L. Nilsson	300:—	
f. » And. Olsson	400:—	
f. Mag.-sekr. Hj. Falks enka Fru S. Falk	500:—	
f. Tillsyningsman A. Höglind	400:—	7,200:—
Polisväsendet:		
Stadsfiskalen, lön 1,500, tj.-pgr 1,000	2,500:—	
2:e poliskommissarien lön 2,100, tj.-pgr 700, bekl. 200	3,000:—	
3 öfverkonstaplar, lön 1,425, tj.-pgr 475, bekl. 150	6,150:—	
1 detektivkonstapel, lön 1,200, tj.-pgr 400, bekl. 150	1,750:—	
25 konstaplar, lön 1,125, tj.-pgr 375	37,500:—	
1 d:o (råd.-vaktm.) lön 975, tj.-pgr 325..	1,300:—	
5 extra konstaplar, arvode à 1,000	5,000:—	
2 distriktpoliser, arvode à 700	1,400:—	
ålderstillägg till 2:e poliskommis-		
sarien	250:—	
ålderstillägg till 3 öfverkonstaplar 1,050:—		
» » detektivkonstapeln 400:—		
» » 1 konstapel (råd-		
husvaktm.)	500:—	
ålderstillägg till 3 konstaplar à		
400	1,200:—	
ålderstillägg till 2 konstaplar à		
250	500:—	

ålderstillägg till 13 konstaplar à 125	1,625: —	
ålderstillägg till 1 konstapel à ..	83: 33	
ålderstillägg till 5 extra konstap- lar	375: —	5,983: 33
Beklädnad till 32 konstaplar och extra kon- staplar à 150	4,800: —	
Beklädnad till 2 distriktpoliser à 90.....	180: —	
Semesterarvoden, förslagsvis.....	1,200: —	
Vikariat-arvoden och extra tjänstgöring för- slagsvis.....	500: —	
Sjukhusvård åt personalen samt fri läkarevård åt personalen med familjer, förslagsvis .	350: —	
Olycksfallsförsäkringspremier	325: —	71,938: 33
Fångars vård och underhåll		200: —
Skrifmaterialier, bokbinderiarbeten och annonser . . .		3,600: —
Tryckning af stadsfullmäktiges handlingar.....		4,000: —
Bränsle och lyse		3,500: —
Utskylder	9,300: —	
Ersättning till Karlstads landsförs för min- skad inkomst af kom.-afgifter	2,590: 18	
Andel i amorteringen af skulden för tings- huset.....	19: 48	11,909: 66
Diverse omkostnader:		
Brandförsäkringsafgifter	1,500: —	
Ersättning för skötsel af stadens ur. . . .	210: —	
Tidningsprenumeration	36: 20	
Vattenförbrukning	483: —	
Årsafgifter för 15 telefoner med biledningar	800: —	
Städning i rådhuset samt stadsfogde- och polisvaktkontoret.....	1,140: —	
Inköp af »Tidskrift för Sveriges städer» ..	31: 50	
Afgift till Svenska stadsförbundet.....	350: —	4,550: 70
Renhållning af torg och allmänna platser	4,470: —	
Skötsel af afstjälpningsplatser	1,000: —	5,470: —
Allmänna trädplanteringen		2,000: —
Allmänna lyshållningen:		
af gasverket	20,120: --	
af elektricitetsverket.....	7,505: —	27,625: --
Anslag till:		
Barnkrubban i staden	1,300: ---	
» i östra stadsdelarne	1,000: —	

Föreläsningar för arbetare	800: —	
Flickskolan	5,200: —	
Värml. fornminnesförening.....	500: —	
Arbetsstugorna	500: —	
Skollofskolonier.....	500: —	
Hyresersättning till rektor vid allmänna läroverket.....	1,400: —	11,200: —
Kostnader för brandsyner		100: —
Bidrag till registrerade sjukkassor		1,100: —
Stallet: aföning till en körkarl.....	960: —	
underhåll af en häst.....	500: —	1,460: —
Fraktkostnader för tobak.....		3,800: —
Kostnader för kabinettet		600: —
Kostnader för klapphuset: renhållning ...	300: —	
Pumpens drift.....	760: —	1,060: —
Andel i kostnader för pumpning i Tyggårdsviken..		200: —
Olycksfallsersättningar		300: —
Ersättning till vattenverket för vatten till vattenkastare samt isning af desamma .	4,200: —	
Underhåll af brandposter	1,000: —	
Tillsyn å gatubrunnar	500: —	5,700: —
Afsättning till nykterhetssakens främjande: 5 % af vinstmedlen från Spritbolaget.....		5,000: —
Platshyror till hamnstyrelsen		249: 20
Spårvägskomitén, outtaget anslag.....		200: —
Tolagsersättningen.....		6,000: —
		<u>247,529: 56</u>

2:o) **Utgifter, som ytterligare påkallas:**

Gatuarbeten i stadsdelen Tingvalla	18,441: —	
Klara.....	2,000: —	
Viken och Berget	4,500: —	
Haga och Herrhagen	29,685: —	54,626: —
Väg- och brounderhåll		7,475: —
Byggnaders underhåll		10,900: —
		<u>73,001: —</u>

3:o) **Ett förslagsbelopp till diverse utgifter och oförutsedda behof....** 10,000: —Kronor 330,530: 56

Karlstad den 6 november 1911.

Karlstads Drätselkammare.
VALDEMAR VENDEL.

G. Enander.

Uppgift å låneafbetalningar och räntor som förfalla 1912.

Annuitet å stadens fonderade lån af år 1888	6,316: 25	
» » » » » 1896	32,716: 27	
» » » » » 1902	60,281: 15	
» » » » » 1907	143,480: —	
» » » skuld till Stadshypoteket	1,161: 14	243,954: 81
Ränta å Fahlgrenska fonden	1,000: —	
» Eneströmska »	7,381: 21	
» Lagerlöfska »	4,293: 25	
» Mellqvistska » för slöjd	450: —	
» » » « studier	450: —	
» diverse fonder	5,538: 85	19,113: 31
Återbetalning af det under år 1911 upptagna tillfälliga lån	1,265,000: —	
1 års ränta därå å 5,5 %	69,575: —	1,334,575: —
Aterbetalning af lån som under 1912 kommer att upptagas för		
Allmänna läroverkets tillbyggnad ..	50,000: —	
Epidemisjukhuset	55,000: —	
Vattenverket	165,000: —	
Järnvägsundersökningen Edebäck—Slättne	1,500: —	271,500: —
³ / ₄ års ränta därå å 5 ¹ / ₂ %	9,432: 50	280,932: 50
		<u>Kronor 1,878,575: 62</u>

Karlstads Stadskamrerarekontor den 3 november 1911.

G. ENANDER.

**Uppgift å annuiteter och räntor, som under 1912 ingå till drätsel-
verket från nedan nämnda delegationer.**

Gasverket annuitet å 1907 års lån	8,423: 19	
Elektricitetsverket annuitet å 1907 års lån	15,406: 28	
Vattenverket annuitet å äldre förskott.	3,070: 97	
» » å 1888 års lån	6,316: 25	
» » å 1907 »	<u>24,617: 45</u>	
	34,004: 67	
Hamnstyrelsen	37,496: 77	
Skolstyrelsen	<u>16,302: 95</u>	111,633: 86
Gasverket ränta å tillfälligt lån	6,118: 75	
Elektricitetsverket ränta å tillfälligt lån	7,607: 78	
Vattenverket » » »	14,818: 14	
Hamnstyrelsen » « »	7,264: 72	
Skolstyrelsen » » »	<u>4,400: —</u>	40,209: 39
		<u>Kronor 151,843: 25</u>

Karlstads Stadskamrerarekontor den 3 november 1911.

G. ENANDER.

**Uppgift å beloppet å tillfälliga lån som hittills och under 1912
komma att upptagas.**

För skolhusbyggnaden å Herrhagen	80,000: —	
» saluhallen ..	141,000: —	
» brandstationen	84,500: —	
« utvidgning och omändring vid Klaraborg	300,000: —	
» gasverket till ledningar i Åttkantsgatan m. fl. ga- tor m. m.	16,300: —	
» vattenverket till vatten- och aflöpsled- ningar i Kungsgatan m. fl. gator ...	11,000: —	
Viken	37,270: —	
Hagaborg	16,500: —	64,770: —
För elektricitetsverket till utvidgning af ka- belnätet och anordn. för elektrisk ström till Hagaborg.	32,500: —	
till belysningsanordningar därstädes ..	4,000: —	
till anskaffning af reservmaskiner m.m.	35,000: —	
» » » ytterligare ett omfor- mareaggregat.	16,000: —	87,500: —
För hamnstyrelsen till upprensning af pråmkanalen	12,000: —	
till terrassering af hamnplan	10,000: —	
till täckande af bristen i 1908 års stat	22,281: 43	
» » » i 1909 »	4,204: 88	
» » » i 1910 »	30,180: 48	78,666: 79
» » » i 1911 »	19,461: 42	852,736: 79
För elektricitetsverket för nytt accumulatorbatteri	30,000: —	
» allmänna läroverkets tillbyggnad	100,000: —	
» epidemisjukhuset	90,000: —	
» vattenverket till utvidgning af ledningar, nytt vat- tentorn m. m. 200,000 + 100,000	300,000: —	
» d:o till vatten- och aflöpsledning m. m. i Viken	12,700: —	
» inköp af jord i Sundsta	35,000: —	
» undersökning för järnvägsanläggning Edebäck— Slättne	5,000: —	592,161: 42

Kronor 1,444,898: 21

Karlstads Stadskamrerarekontor den 3 november 1911.

G. ENANDER,

Under Drätselkammarens vård stående fonder den 31 December 1911.

	Fondens be- lopp den 31/12 1911		Innestående hos Drätsel- kammaren		Utlånade eller på annat sätt placerade		
Flitpremierfonden	2,385	81	2,385	81			
C. A. Fablgrens stip.-fond	5,986	—			5,986	—	Oblig. och i Sparb.
Amicitiafonden	1,310	71			1,310	71	I Sparbanken.
Mellqvistska fonden för studier .	10,416	66	10,416	66			
» » för slöjd	11,142	70	11,142	70			
Setterbergska fonden	10,000	—	10,000	—			
C. A. Fahlgrens donationsfond .	25,000	—	25,000	—			
Hj. Lagerlöfs donationsfond . . .	91,527	38	91,527	38			
Eneströmska fonden	164,226	77	164,226	77			
C. F. Göthbergs skolprem. fond .	30,000	—			30,000	—	Oblig.
Clarholmska fonden	10,000	—	10,000	—			
Rudolph Palmgrens fond	22,736	65	22,736	65			
Mæchels gåfva	2,000	—	2,000	—			
Bergerska fonden	3,125	—	3,125	—			
Wenströmska fonden	18,050	—	18,050	—			
Flickskolans nyb. och rep.-fond .	7,739	19	7,739	19			
Hamnens rep.-fond	72,509	46			72,509	46	Hamnens lån.
Hamnens förskottsmedel	23,229	44			23,229	44	D:o d:o
Brandkårens kassa	1,787	34	1,787	34			
Pastorsboställets tiondelada	312	50	312	50			
Konstutställningsfonden	1,322	67	1,322	67			
Östra brokassafonden	2,920	34	2,920	34			
Kr.	517,728	62	384,693	01	133,035	61	
Karlstads Telefonförening	180	35					
Byggnadsnämndens anslag	1,513	22					
Till jordförvärf afsatta medel . .	32,210	97	33,904	54			
Summa Kronor	551,633	16	418,597	55	133,035	61	

Karlstads Stadskamrerarekontor den 6 november 1911.

G. ENANDER.

*Utdrag av protokoll, hållet hos hamnstyrelsen i
Karlstad den 31 oktober 1911.*

§ 78.

Till ledning för uppgörandet av nästa års stat, hade hamnkassören uppgjort en approximativ beräkning över inkomster och utgifter för innevarande år tillika med därpå grundad vidräkning med drätselverket jämte förslag till stat för 1912; och sedan dessa handlingar bland styrelsens ledamöter cirkulerat, så företogs nu statförslaget till behandling.

Efter hållen överläggning beslöt styrelsen för sin del antaga och med bifogande av förenämnda redogörelse (bil. A) till magistraten översända det förslag till stat (bil. B), som är detta protokoll bilagt.

Då, med undantag av anslagsäskandet till en upphalningsbädd, varom särskild framställning gjorts till stadsfullmäktige, statförslaget, jämfört med innevarande års, i sin helhet visar en ökning i bristen av endast 545 kr. 7 öre, så syntes någon särskild förklaring till de mindre skiljaktigheterna de olika posterna emellan icke påkallas.

In fidem;
IWAR OLSSON.

Till Hamnstyrelsen i Karlstad.

Härmed får jag överlämna en approximativ beräkning över

Hamnens inkomster och utgifter

(Kassa)

för år 1911,

jämförda med de i staten för samma år beräknade, tillika med därpå grundad beräkning över hamnens ställning till stadskassan vid årets slut, vilka uppgifter skola ligga till grund för uppgörandet av nästa års statförslag.

Inkomster.

	Beräknade enligt stat.		Influtna intill 1 Oktober.		Beräknas inflyta under 4:de kvartalet.		Inkomster			
							över		under	
								stat.		
Kassabehållning 1 Januari	—	—	135	78	—	—	135	78	—	—
Fordringar fr. föreg. år	500	—	799	79	—	—	299	79	—	—
Hamnuppbörd	60,000	—	45,154	73	20,345	27	3,500	—	—	—
Arrenden	1,226	20	609	20	551	80	—	—	65	20
Hushyror	1,460	—	650	—	900	—	100	—	—	—
Varuskjulshyror	100	—	114	64	—	—	14	64	—	—
Upplagsplatshyror, fasta	2,000	—	1,234	04	818	92	52	96	—	—
d:o tillfälliga	100	—	—	—	50	—	—	—	50	—
Fasta kranar	1,500	—	185	30	64	70	—	—	—	—
Rörliga kranar			957	60	292	40	—	—	—	—
Drätselverkets och Vattenverkets andel i kostnaden för Tyggårdsvikens läshållning	400	—	400	—	—	—	—	—	—	—
Bäthamnsavgifter	60	—	84	—	35	—	59	—	—	—
Kölhalning	15	—	17	—	5	—	7	—	—	—
Brist enligt stat	19,461	42	—	—	13,822	64	—	—	5,638	78
Statens slutsumma	86,812	62	—	—	—	—	—	—	—	—
Inkomst utom stat:										
Försäljning av »Baracken»	—	—	110	—	—	—	110	—	—	—
Arrende av Vestkustens Petroleum A.-B.	—	—	—	—	1,074	—	1,074	—	—	—
Ersättning av Vestkustens Petroleum A. B. för uppläggning av fyllnadsämnen å petroleumtomten	—	—	—	—	4,394	73	4,394	73	—	—
S:ma Kronor	86,812	62	48,452	08	42,354	46	9,747	90	5,753	98

Utgifter.

	Enligt stat.		Utbetalningar till 1 Okt.		Beräknade utgifter för 4:e kvartalet.		Utgifter			
							över		under	
							stat.			
Räntor	6,813	05	—	—	5,653	59	—	—	1,159	46
Annuitet varav:										
a) ränta	30,139	93								
b) amortering	7,356	84								
Stadsandelen	12,000	—	23,300	—	14,196	77	—	—	—	—
Fastigheters underhåll	500	—	151	14	348	86	700	—	—	—
Inventariers underhåll:										
a) Muddringsmateriäl	150	—	69	01	80	99	—	—	—	—
b) Kranar	300	—	180	41	119	59	—	—	—	—
c) Fyrar och lysapparater	150	—	68	35	81	65	—	—	—	—
d) Andra inventarier	300	—	280	35	19	65	—	—	—	—
Hamnens underhåll:										
a) Kajer, doceringar, bryggor, pällare	750	—	597	95	152	05	—	—	—	—
b) Torg, vägar, vägövergångar	1,000	—	659	99	340	01	—	—	—	—
c) Kanalbron och slussen	75	—	63	—	12	—	—	—	—	—
d) Pälarmar och dammar	300	—	291	74	8	26	—	—	—	—
e) Duc d'alber och sjömärken	200	—	188	10	11	90	—	—	—	—
f) Godsunderlag	—	—	9	89	—	—	9	89	—	—
g) Annat hamnens underhåll	450	—	238	25	211	75	—	—	—	—
Nya inventarier	200	—	39	—	161	—	—	—	—	—
Tyggårdsvikens länshållning	700	—	305	89	294	11	—	—	100	—
Platshyra för »Baracken»	22	80	22	80	—	—	—	—	—	—
Drätselkammarens andel i platshyror	100	—	—	—	102	65	2	65	—	—
Gratifikation	45	—	45	—	—	—	—	—	—	—
Hamnbelysningen	1,700	—	1,344	61	255	39	—	—	100	—
Fyrbelysningen	300	—	90	66	159	34	—	—	50	—
Löner	15,420	—	10,745	85	4,674	15	—	—	—	—
Kontorsomkostnader	1,500	—	1,399	08	100	92	—	—	—	—
Skatter och brandförsäkringar	1,120	—	675	39	444	61	—	—	—	—
Lyftkranars drift	1,400	—	903	96	496	04	—	—	—	—
Polisbevakning	720	—	720	—	—	—	—	—	—	—
Omkostnader för styckeGodsuppbörden	450	—	113	18	186	82	—	—	150	—
Fyllning på yttre hamn	100	—	—	—	100	—	—	—	—	—
Bryggor för motor- och segelbåtar	150	—	205	77	—	—	55	77	—	—
Dränering och plåtlock för elektriska kopplingsboxar	300	—	—	—	300	—	—	—	—	—
Hamnkontorets tillbyggnad	600	—	561	94	38	06	—	—	—	—
Diverse utgifter	500	—	250	45	249	55	—	—	—	—
Oförutsedda utgifter	1,000	—	145	25	854	75	—	—	—	—
Statens slutsumma	86,812	62								
Utom stat och anslag:										
Petroleumstationsanläggningen	—	—	96	71	—	—	96	71	—	—
Restitution av hamnavgifter	—	—	19	25	—	—	19	25	—	—
Vestkustens Petroleum-Aktiebolag	—	—	4,394	73	—	—	4,394	73	—	—
Kassabehållning 30 September	—	—	274	38	—	—	274	38	—	—
Såma Kronor	86,812	62	48,452	08	42,354	46	5,553	38	1,559	46

Inkomsterna för 4:e kvartalet beräknas till kr. 28,531: 82
 Utgifterna beräknas till kronor. 42,354: 46

Häraf gå följande poster i avräkning med
 drätselverket:
 Räntor 5,653: 59
 Annuitet. 14,196: 77
 Stadsandel 12,700: —
 Andel i platshyror 102: 65 32,653: 01
 vadan skulle komma att kontant utbetalas kronor. 9,701: 45

Till stadskassan skulle alltså under 4:de kvartalet kunna kontant in-
 levereras kronor 18,830: 37

Hamnens räkning med drätselverket skulle då för året ställa sig sålunda:

Levererade medel 29,000: —		Ing. Balance.	
Beräknas att levereras 18,830: 37	47,830: 37	Reparationsfonden 72,509: 46	
Räntor å levererade medel	684: 56	Förskottsmedlen 23,229: 44	
Utg. Balance.		Obligationslånet 669,776: 33	
Reparationsfonden 72,509: 46		Drätselverkets fordr. 118,263: 17	883,778: 40
Förskottsmedlen 23,229: 44		Lyttade medel	5,700: —
Obligationslånet 662,419: 49		Stadsandel	12,700: —
Drätselverkets fordr. 132,085: 81	890,244: 20	Andel i platshyror	102: 65
		Räntor å:	
		Obligationslånet 30,139: 93	
		Drätselverkets fordr. 6,110: 26	
		Lyttade medel 227: 89	36,478: 08
	Kronor 938,759: 13		Kronor 938,759: 13

I följd härav skall i hamnens stat för 1912 upptagas följande, Drätselverket
 vidkommande poster, nämligen:

Bland utgifterna:

Annuitet kr. 37,496: 77, varav ränta 29,808: 88 och amortering 7,687: 89.
 Ränta å drätselverkets fordran kr. 132,085: 81 å 5½ % kr. 7,264: 72. Stadsan-
 delen, 20 % av bruttoppbörden, beräknad till 60,000 kr., 12,000 kr. Ersättning
 för polisbevakning vid hamnen 720 kr. Andel i platshyror 115 kr. Kontorshyra,
 städning och värme 700 kr.

Bland inkomsterna:

Platsarrenden av drätselverket 249: 20. Andel i kostnaden för Tyggårds-
 vikens länshållning kr. 200: —.

Karlstads Hamnkassörskontor den 14 Oktober 1911.

IWAR OLSSON.

Förslag till stat för Karlstads Hamn år 1912.

Inkomster.

1:o) Beräknad behållning vid 1911 års slut:			
Utestående fordringar		500:—
2:o) Inkomster, som på annan grund beräknas komma hamnen tillgodo 1912:			
a) Hamnuppborde		60,000:—
b) Hushyror: Axel Nerman	200:—	
Aug. Sjöberg	550:—	
Värdet av tjänsteboställen:			
Hamnkaptensbostället	500:—	
Slussvaktarebostället	200:—	
Hamnförmansbostället	100:—	
		800:—	1,550:—
c) Arrenden: Flottningsföreningen	300:—	
Säfveåns aktiebolag	200:—	
Olof Andersson	15:—	
Tyggårdsviken	65:—	
G. A. Samuelson	30:—	
Karlstads Kol- o. Koks-Akt.-b.	271:80	
Drätselverket för:			
Järnvågen	175:—	
Vågmästarebostället	24:70	
Hamnmagasinet	49:50	249:20
Petroleumbolaget	1,074:—	
Vass- och grässkörd	25:—	2,230:—
d) Varuskjulshyror		100:—
e) Upplagsplatshyror, fasta	2,300:—	
d:o tillfälliga	100:—	2,400:—
f) Kranhyror		1,500:—
g) Öfriga inkomster:			
Drätselverkets andel i kostnaden för Tyggårdsvikens länshållning	200:—	

Vattenverkets andel i d:o d:o.....	200:—		
Båthamnsavgifter.....	100:—		
Kölhalning	25:—	525:—	68,305:—

3:o) Vad som ytterligare erfordras:

Brist		36,506: 49
		<u>Kronor 105,311: 49</u>

Utgifter.4:o) **Skulder, som förfalla till betalning 1912:**

360 dag. ränta å skuld till drätselverket 132,085 kr. 81 öre å 5 ¹ / ₂ %		7,264: 72
360 dag. annuitet å hamnens andel i 1907 års obligationslån kr. 690,000 å 5,434315 %		37,496: 77
		<u>44,761: 49</u>

5:o) **Utgifter, som redan äro beslutade, ävensom administrations- och ordinarie omkostnader:**

a) Avsättningar:

Jämlikt Kungl. Maj:ts nådiga brev den 15 januari 1875 tillföres stadskassan såsom ersättning för den indragna stadsandelen 20 % av bruttouppbörden, beräknad till 60,000 kr.....		12,000:—
--	--	----------

b) Löner

Sekreteraren	400:—	
Hamnkassören	4,500:—	
Hamningenjören.....	1,000:—	
Hamnkaptenen: kontant 3,000, boställe 500, belysning 100	3,600:—	
Hamnbokhållaren	1,600:—	
Kontorsbiträdet	900:—	
Hamnförmannen: kontant 1,200, boställe 100	1,300:—	
Hamnservisen i inre hamn (8 mån. å 90 kr.)	720:—	
» i yttre » (8 m. å 100 kr., hälften påföres lyftkranars drift)	400:—	
Slussvakten (kontant 800, boställe 200)....	1,000:—	15,420:—

c) Ordinarie omkostnader:

Kontorsomkostnader.....	1,500:—
Skatter och brandförsäkringar.....	1,120:—
Hamnbelysningen.....	1,600:—
Fyrbelysningen.....	300:—

Tyggårdsvikens länshållning	700:—		
Lyftkranars drift	1,400:—		
Drätselverkets andel av platshyror	115:—		
Polisbevakning vid hamnen	720:—		
Omkostnader för stycke gods uppbörden	300:—		
d) Diverse, icke till oförutsedda hänförliga utgifter, såsom för pejlingar, prickhållning, annonser, postporto, kopiering av ritningar, tidningar, färjpenningar	500:—	8,255:—	35,675:—

6:o) Utgifter, som ytterligare påkallas:

a) Underhåll av fastigheter 175:—

Inventarier:

Muddringsmaterial 400:—
 Kranar 300:—
 Fyror och lysapparater 150:—
 Andra inventarier 200:—

1,050:—

Hamnen:

Kajer, doceringar, bryggor,
 pällare 1,550:—
 Torg, vägar, vägövergångar 800:—
 Kanalbron och slussen 100:—
 Upprensningsarbeten 100:—
 Pålarmar och dammar 300:—
 Dykdalber och sjömärken 200:—
 Godsunderlag 100:—
 Annat hamnunderhåll 450:—

3,600:— 4,825:—

b) Andra behov:

I. Nya inventarier 200:—
 Pejlingar för utrönande av kostnaden för
 muddring till 4 meters djup 200:—
 En räknemaskin 1,475:—
 till bestridande varav kan påräk-
 nas hamnens andel i drätselkam-
 marens räknemaskin 375:—

1,100:—
 En matkällare till hamnkaptensbostället ... 600:—
 Bryggor för motor- och segelbåtar 150:—
 En hytt för hamnservisen på yttre hamnen
 jämte telefon (anknytning till samma) ... 300:—

II. Äskanden varom hos herrar stadsfullmäktige gjorts särskilda framställningar:

Upphålningsbädd för mudderverket och prä-	16,500: —	19,050: —	23,875: —
marna.....			

7:o) Ett förslagsbelopp för oförutsedda utgifter.....			1,000: —
---	--	--	----------

Kronor 105,311: 49

Karlstads Hamnkassörskontor den 31 Oktober 1911.

På Hamnstyrelsens vägnar:

C. O. AHLMARK.

Ordförande.

Ivar Olsson.

Utdrag af protokoll, hållet hos Fattigvårdsstyrelsen i Karlstad den 31 Oktober 1911.

§ 109.

Föredrogs och granskades af sysslomannen uppgjort förslag till utgifts- och inkomststat för nästa år för Styrelsen, slutande å en brist af 135,430 kronor att genom uttaxering fyllas.

Då emellertid Styrelsen dels fann en del beräknade utgiftsposter väl knappt tilltagna, dels ansåg sig hafva skäl att befara ett särdeles svårt år för de fattiga, särskildt med tanke på det med den stundande vintern följande behovet af bränsle, fann Styrelsen sig böra ytterligare begära ett förslagsanslag till oförutsedda utgifter af 3,000 kronor, hvadan bristen skulle komma att uppgå till ett belopp af 138,430 kronor att fyllas genom uttaxering.

Förslaget skulle till Magistraten öfversändas för dess kännedom och vidare åtgärd.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Fattigvårdsstyrelsens inkomst- och utgiftsförslag för år 1912.

Inkomster.

Inkomst af inrättningshjonens arbeten		4,500: —
Ränta å Wibeliska fonden	79: —	
do & Zanderska fonden	71: —	150: —
Erforderligt anslag		138,430: —
		<hr/>
		Kronor 143,080: —

Utgifter.

Brist för 1911, uppkommen genom nedsättning å begärda anslaget		4,000: —
Aflöningar: Predikanten.....	400: —	
Sekreteraren	500: —	
d:o föreslagen ökning.....	300: —	
Sysslomannen	3,250: —	
Tillsyningsmännen	2,400: —	
d:o föreslagen ökning	400: —	
Vaktmästaren	1,100: —	
Maskinisten	1,200: —	
Förestånderskan	750: —	
2:ne Sjuksköterskor	1,000: —	
5 d:o biträden.....	1,200: —	
Manlig vårdare för sinnessjuka.....	600: —	
Förestånderska för barnupptagningsanstalten	300: —	
Biträde för d:o.....	240: —	
Kokerskan.....	360: —	
Tvätterskan	180: —	
Kökspigorna	260: —	
Portvakten	240: —	14,680: —
Pensioner till f. d. sjuksköterskan Mellén	400: —	
Ordinarie och tillfälliga understöd.....		34,000: —
Barnuppfostringsbidrag		2,500: —
Bortackorderade barn	11,000: —	
d:o genom barnavårdsnämnden	7,500: —	18,500: —
Mathållningen	28,000: —	
D:o ökning med anledning af dispensairverksamheten	3,000: —	31,000: —
Beklädnaden		3,500: —
Sjukvården.....		12,500: —
Reparationer och underhåll af byggnader		1,500: —
Belysningen		2,500: —
Ved, kol och koks		6,500: —
Inventarier: inköp och underhåll.....		2,500: —
Diverse utgifter: utlagor 800 kr., vatten, brandstod, telefoner, begrafningskostnader, sänghalm, tvätt m. m.		6,000: —
Oförutsedda utgifter		3,000: —
		<hr/>
		Kronor 143,080: —

Karlstad den 31 Oktober 1911.

FR. NORDVALL.

Ordförande.

A. W. Adde.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Brandstyrelsen
i Karlstad den 21 Oktober 1911.*

§ 7.

Uppgjordes förslag till inkomst- och utgiftsstat för brandväsendet för nästa år, som skulle till Magistraten öfverlämnas; och ville Styrelsen vid detta förslag erinra:

att den beräknade behållningen å årets stat hufvudsakligen vore föranledd af besparing å anslaget till bränsle och detta beroende på den milda väderlek, som varit rådande under innevarande års vinter.

att då priset på hö, halm och hafre under nästa år icke kunde antagas vara detsamma som under innevarande år, utan fasthåldre stiga, fourageringskostnaden för hästarne beräknades till 600 kronor högre än tillföre; samt

att som brandkårens slangförråd vore i behof af ökning, men innevarande års anslag till dylik utgift icke därtill försloge, i staten beräknats kostnad för inköp af 300 meter slang med 450 kronor.

Denna § förklarades genast justerad.

In fidem:
ALBERT NELSON.

Förslag

till

Inkomst- och Utgiftsstat för Karlstads Brandkår år 1912.

Inkomster:

Beräknad behållning från år 1911	750: —
Erforderliga medel för år 1912	31,000: —
	<hr/>
	Kronor 31,750: —

Utgifter:

Aflöning till brandchefen	2,500: —
vice brandchefen	500: —
brandmästaren, lön 2,000, bekl. 150	2,150: —

Aföning till Korpralen	1,020: —	
vice korpralen	960: —	
10 brandsoldater och 1 hästkötare à 900	9,900: —	
2 maskinister à 100	200: —	
6 man nattvaktmanskap, hvaraf 2 i tjänst hvarje natt à 1:50 pr man	1,095: —	
Lönstillägg åt 1 korpral o. 1 vice korpral...	480: —	
1 hästkötare	240: —	
5 brandsoldater à 150	750: —	
1 brandsoldat	120: —	
1 brandsoldat	30: —	
	<u>1,620: —</u>	19,945: —
Aföning till reservmanskapet samt kostnader för arbe- te vid eldsvådor, förslagsanslag	600: —	
Kostnader för 7 dagars semester pr man (13-7-3:50) .	318: 50	
Fouragering, skoning, sjukvård och assurans för 6 hä- star à 500	3,000: —	
Brandstodspremier: fastighet 83: 43 + löseg. 46: 40	129: 83	
Olycksfallspremier	238: 50	
Årsafgift till rikstelefon jämte telefonafgifter	160: —	
Bränsle och eldning 2,000 kr., kokgas 600 kr., för- slagsanslag	2,600: —	
Belysning	550: —	
Underhåll af brandredskapen jämte inköp af materialier	1,450: —	
Vattenafgifter	126: —	
Beklädnad för 20 man à 50 kr.	1,000: —	
Skrifmaterialier och tryck jämte oförutsedda utgifter .	600: —	
Underhåll af byggnader o. kaserninventarier	500: —	
Brandtelegrafens vård, underhåll och nyanskaffning ..	300: —	
Medikamenter och sjukvård, förslagsanslag	232: 17	11,805: —
		<u>Kronor 31,750: —</u>

Karlstad den 21 Oktober 1911.

På Brandstyrelsens vägnar:

K. J. LINDHOLM.

Albert Nelson.

Utdrag af protokollet hållet hos Karlstads
Vatten- och Gasverksstyrelse den 30 oktober 1911.

§ 1.

Föredrogos och godkändes Vatten-, Gas- och Electricitetsverkens stater för år 1912, och skulle desamma jämte upprättade promemorier till Magistraten öfver-
sändas.

Ur protokollet:
JOHN RUNDGREN.

Approximativ beräkning af
Karlstads Gasverks inkomster och utgifter

(Kassa)

för år 1911

jämförda med de i staten för samma år beräknade..

Inkomster.

	Enligt stat		Inkomster till 1 oktob.		Beräknade in- komster för 4:de kvartalet		Inkomster														
							öfver		under												
	stat																				
1:o) Beräknad behållning från 1910:																					
December månads förbrukning	11,000	—	*) 15,674	08	—	—	4,674	08	—	—											
Vid 1910 års slut utestående fordrin- gar (koks, tjära, enskilda arbeten m. m.)	2,500	—	4,478	90	—	—	1,978	90	—	—											
2:o) Öfriga inkomster, som beräknas komma Gasverket till godo:																					
Allmänna belysningen	23,280	—	1,250	—	22,030	—	—	—	—	—											
Privatförbrukning, januari—november	51,000	—	25,372	51	10,363	—	—	—	**) 15,264	49											
Gasmätarehyror	2,800	—	700	—	1,261	73	—	—	838	27											
Koks	18,000	—	8 555	10	9,444	90	—	—	—	—											
Tjära	1,500	—	2,344	99	355	01	1,200	—	—	—											
Enskilda arbeten	1,500	—	3,039	45	4,500	—	6,039	45	—	—											
Karlstads Drätselverk	—	—	11,877	41	—	—	11,877	41	—	—											
	Kronor		111,580		—		73,292		44		47,954		64		25,769		84		16,102		76

*) Häri ligger äfven efter 1 Januari 1911 inbetalda afgifter för öfriga resterande gasräkningar för 1910.

**) Underskottet beroende af den ändring af uppördssystemet, som inträdt efter 1 Januari 1911, hvaren genom förbrukningsavgifterna för oktober—november ej blifva inbetalda förrän 31 januari 1912.

Utgifter.

	Enligt stat		Utbetalt till 1 oktob.		Beräknade ut- gifter för 4:e kvartalet		Utgifter			
							öfver		under	
							stat			
Räntor	13,998	67	—	—	13,956	06	—	—	42	61
Enskilda arbeten	—	—	2,080	61	919	39	3,000	—	—	—
Gaskonsumenter (rab.)	—	—	636	41	—	—	636	41	—	—
Inventarier	500	—	446	83	53	17	—	—	—	—
Servisledning	700	—	784	68	115	32	200	—	—	—
Diverse å oförutsedda	2,000	—	1,512	46	487	54	—	—	—	—
Aflöningar	4,733	33	2,349	90	2,383	43	—	—	—	—
Afläsning och uppsättning af mätare	1,500	—	1,263	23	236	77	—	—	—	—
Tillsyn och reparationer	600	—	781	66	118	34	300	—	—	—
Skatter och brandförsäkringar	3,200	—	2,452	42	447	58	—	—	300	—
Kontorsomkostnader	1,000	—	1,160	09	139	91	300	—	—	—
Gasmästare, eldare och maskinister	11,310	—	8,249	94	2,870	06	—	—	190	—
Extra eldning	200	—	76	—	74	—	—	—	50	—
Koks	1,470	—	1,198	09	271	91	—	—	—	—
Tjära	—	—	699	97	100	03	800	—	—	—
Gaskol	34,000	—	21,834	10	10,665	90	—	—	1,500	—
Myrmalm	370	—	249	10	—	—	—	—	120	90
Vattenafgifter	1,300	—	898	52	301	48	—	—	100	—
Gasens rening	2,000	—	988	99	211	01	—	—	800	—
Olja, putsmedel och elektrisk ström	600	—	392	87	107	13	—	—	100	—
Renhållning	500	—	320	73	179	27	—	—	—	—
Lykttändare samt en del af anskaff- ningskostnaden för fjärrtändare	8,602	50	4,104	—	4,498	50	—	—	—	—
Fotogen och sprit	1,200	—	692	18	207	82	—	—	300	—
Belysningsmaterial	1,100	—	894	59	205	41	—	—	—	—
Byggnaders underhåll	1,495	50	1,372	76	122	74	—	—	—	—
Driftapparaters underhåll	800	—	202	90	297	10	—	—	300	—
Röretätets underhåll	1,000	—	761	22	238	78	—	—	—	—
Retortugnars underhåll	3,200	—	2,164	13	135	87	—	—	900	—
Gatulyktors underhåll	700	—	767	21	232	79	300	—	—	—
Inventariers underhåll	600	—	813	14	—	—	213	14	—	—
Gasmätarens underhåll	3,000	—	3,305	26	—	—	305	26	—	—
Materialier*)	500	—	4,371	49	828	51	4,700	—	—	—
Olycksfallsersättningar	100	—	88	—	12	—	—	—	—	—
Föribildning vid kondensarn	500	—	—	—	300	—	—	—	200	—
Motor för kokskrossen	800	—	504	92	295	08	—	—	—	—
Ny retortugn	6,000	—	4,252	39	568	62	—	—	1,178	99
Exhausterns drift	—	—	14	15	—	—	14	15	—	—
Utgifter utöfver staten hvar till särskilda ansiåg af Stadsfullmäktige beviljats:										
Gaelledning till egnabemstomterna å Herrhagen	—	—	275	05	124	95	400	—	—	—
Nya gatulyktor	—	—	332	45	—	—	332	45	—	—
Öfverskott	2,000	—	—	—	6,248	17	4,248	17	—	—
Kronor	111,580	—	73,292	44	47,954	64	15,749	58	6,082	50

*) Å materialiers konto har påförts kostnaden för de materialier till enskilda arbeten, gatubelysning, ledningsarbeten m. m., hvilka icke varit förbrukade före respektive räkningars betalande, och hvilkas fördelning å särskilda konti först efter inventeringen vid bokslutet kan bestämmas.

<i>Utgifterna</i> för 4:de kvartalet utom beräknad leverans från Drätselverket beräknas till		41,706: 47
Häraf gå följande poster i afräkning med Drätselverket:		
Räntor och amorteringar	13,956: 06	
Löner	1,600: —	
Kontorshyra, värme	200: —	15,756: 06
		<u>25,950: 41</u>
<i>Inkomsterna</i> för 4:de kvartalet beräknas till	47,954: 64	
hvaraf ersättning för allmänna lyshållningen går i afräkning med Drätselverket	22,030: —	25,924: 64
Hvadan skulle ytterligare erfordras kontant kr.		<u>25: 77</u>
		25,950: 41

Gasverkets räkning med Drätselverket skulle då för året ställa sig sålunda:

Levererade medel	14,474: 10		Ingående balance:		
Räntor ä levererade medel	553: 63		1907 års lån	150,456: 97	
Lyshållningen	22,030: —		Tillfälliga lån af Drätselverket	105,620: 68	256,077: 65
Utgående balance:			Bekomna medel	26,351: 51	
1907 års lån	148,804: 34		Ytterligare behof	25: 77	26,377: 28
Tillfälliga lånet	111,249: 92	260,054: 26	Löner:		
			Stadsbokhållaren	1,200: —	
			Skrifbiträdet	400: —	1,600: —
			Kontorshyra		200: —
			Räntor å:		
			1907 års lån	6,770: 56	
			Tillfälliga lån	5,457: 04	
			Bekomna medel	629: 46	12,857: 06
					<u>12,857: 06</u>
					Kronor 297,111: 99
					Kronor 297,111: 99

I 1912 års statförslag skall då uppföras följande Drätselverkets stat vidkommande poster, nämligen:

Bland utgifterna:

Annuitet å 1907 års lån (kr. 155,000: —) (ränta 6,696: 19 och amortering 1,727, — kr.)	8,423: 19
Ett års ränta å tillfälliga lånet af Drätselverket kr. 111,249: 92 å $5\frac{1}{2}$ %	6,118: 75
Andel i stadsbokhållarens lön	1,200: —
» Drätselkammarens skrifbiträdes lön	400: —
Kontorshyra, värme	200: —

Eller tillsammans Kronor 16,341: 94

Bland inkomsterna:

Ersättning för allmänna lyshållningen	Kronor 20,120: —
---	------------------

Förslag

till

inkomst- och utgiftsstat för Karlstads Gasverk år 1912.

Inkomster.

1:o) **Beräknad behållning från 1911.**

4.de kvartalets 1911 gasförbrukning	25,000: —	
Vid 1911 års slut utestående fordringar (förslagsvis) ..	3,000: —	28,000: —

2:o) **Öfriga inkomster, som beräknas komma gasverket till godo:**

Allmänna gatubelysningen:

218 aftonlyktor à 40: —	8,720: —	
152 nattlyktor à 75: --	11,400: —	
Hamnbelysningen	1,250: —	21,370: —
Privatförbrukning, januari—september inberäknat gasmätarehyror ..		40,000: —
Biprodukter: Koks	20,000: —	
Tjära	2,500: —	22,500: --
Enskilda arbeten		8,000: —

Kronor 119,870: —

Utgifter.

1:o) **Skulder, som förfalla till betalning 1912:**

Ränta och amortering å 1907 års obligationslån (155,000:)	8,423: 19	
Ett års ränta å 5 ¹ / ₂ % å af Drätselverket förskjutna medel (111,249: 92)	6,118: 75	14,541: 94

2:o) **Redan beslutade utgifter för 1911:**

Rest å anslag till fjärrtändare	4,900: —
---------------------------------------	----------

3:o) **Ordinarie utgifter:**

a) *Administrations- och distributionskostnader:*

Aflöningar:

Föreståndaren	2,000: --
---------------------	-----------

Andel i stadsbokhållarens lön.....	1,200: —		
» Drätselkammarens skrifbiträdes lön .	400: —		
Kontorsbiträdet	400: —		
Sekreteraren	133: 33	4,133: 33	
<i>Afläsning, uppsättning och justering af mätare:</i>			
Mätareaflysningar	500: —		
Mätarejusteringar.....	500: —		
Mätareuppsättningar.....	500: —	1,500: —	
<i>Tillsyn af inomhusledning</i> ar.....		600: —	
<i>Skatter och brandförsäkring</i> ar.....		3,000: —	
<i>Kontorsomkostnader:</i>			
Andel i hyra för kontoret.....	200: —		
Böcker och skrifmaterial	300: —		
Telefon, annonser och porto m. m.	700: —	1,200: —	10,433: 33
b) <i>Driftkostnader:</i>			
<i>Gasmästare, eldare och maskinister:</i>			
Gasmästare	2,400: —		
Retorteldare, 6 st. à 100: — per mån. :	7,200: —		
Maskinister, 2 à 95: — pr mån. under 9 mån.	1,710: —	11,310: —	
<i>Extra eldning och maskinskötsel</i>		150: —	
<i>För koksen:</i>			
Kol- och koksdragare, 1 st. à 90 kr. pr mån. under 3 månader	270: —		
Kokskrossning, lämpning och utlämning.....	1,200: —	1,470: —	
<i>För tjäran:</i>			
Tomfat, tappning och transport.....	800: —		
1,800 tons gaskol med transport och mottagning à 17 kr.		30,600: —	
Myrmalm, 20 ton à 18: 50	370: —		
Vattenafgifter.....	1,200: —		
Reningskistornas och myrmalmens skötsel samt renings- verkets rengöring en gång.....	1,500: —		
Olja, trassel, putsmedel samt elektrisk belysning	300: —		
Elektrisk kraft för exhaustern	300: —		
Renhållning å gård och gata	500: —	48,500: —	
4:o) Gatu- och Hamnbelysningen:			
<i>Lyktskötare:</i>			
2 st. à 90 kr. pr mån. under 10 mån.	1,800: —		
1 » 40 » » » 10 »	400: —	2,200: —	
Fotogen m. m. för oljelykterna		300: —	
Brännare, glas och glödnät.....		1,000: —	3,500: —

5:o) Utgifter, som ytterligare erfordras:

Byggnaders underhåll.....	600:—	
Driftapparaters underhåll.....	600:—	
Römnätets »	1,000:—	
Retortugnars »	1,000:—	
Gatulyktors »	700:—	
Inventariers »	600:—	
Inköp af gasmätare	4,500:—	
» inventarier	500:—	
» materialier	5,500:—	
Servisledning	800:—	
För apparatutställning	500:—	
Enskilda arbeten	1,000:—	
Olycksfalls- och sjukersättningar	100:—	17,400:—

6:o) Ett förslagsbelopp för diverse och oförutsedda utgifter 2,000:—

7:o) Utgifter, hvarom hos Stadsfullmäktige gjorts särskilda framställningar:

Gasledning från Vestra bron till Värmlands regementes kasernområde	7,000:—
Pension åt arbetaren Axel Olsson	400:—
Öfverskott.....	11,194:73

Kronor 119,870:—

Karlstad den 30 oktober 1911.

S. GULLSTRÖM.

Erik Björkman.

Promemoria

rörande *Karlstads Gasverks* inkomst- och utgiftsstat för år 1912.

Beträffande inkomsterna:

Inkomsterna för gas har beräknats till samma belopp, som under föregående år. På grund af det uppördssystem, som från 1 januari 1911 tillämpas är uppdelningen af posterna något olika mot föregående år. I stället för december månads förbrukning ingår nu hela 4:de kvartalets afgifter under påföljande år.

Inkomsten å koks har ökats, sedan de moderna Ifö-ugnarna nu blifvit färdiga.

För tjäran och enskilda arbeten har under föregående år i staten upptagits å inkomstsidan en beräknad vinst (skillnad mellan inkomst och utgift. För 1912 har detta ändrats, så att beräknade bruttointkomsten uppförts å inkomstsidan samt följaktligen en utgiftspost tillkommit å utgiftssidan.

Inkomsterna för allmänna lyshållningen blir 1912 mindre än 1911 sedan Gasverkets fotogenlyktor till största delen slopats och ersatts med elektriska lampor.

Beträffande utgifterna:

får Styrelsen särskildt framhålla:

Rest å anslag till fjärrtändare kronor 4,900: — utgör slutlikvid till Aktiebolaget Lux för gatulyktorernas fjärrtändare — sedan en del af dessa likviderats med besparing i lykttändarelöner för 1911, enligt Stadsfullmäktiges beslut.

Sedan gasverket nu erhållit bättre ugnar har gasutbytet per meterton förgasade kol ökats, hvarigenom gaskolsinköpet kan minskas från 2,000 ton 1911 till 1,800 tons 1912. Genom införandet af fjärrtändare har utgifterna för lykttändare kunnat betydligt nedbringas.

Utgiften för fotogen till gatubelysning är minskad — sedan större delen af fotogenbelysningen öfvergått till elektrisk belysning.

Till inköp af gasmätare har upptagits afsevärdt större belopp än 1911 — *dels* på grund af ökning af abonnentsiffran, *dels* för att möjliggöra större inköp af automatgasmätare för kokgas.

Å materialiers konto har under senare åren påförts kostnaderna för de materialier till enskilda arbeten, serviser, leduingar m. m., hvilka icke varit förbrukade *före* respektive räkningars betalande, för att vid följande årsinventering och bokslutet fördelas å respektive konti. Härigenom har i kassan utgifterna för materialier öfverskridit beräknade belopp. För undvikande häraf har i 1912 års stat å materialiekontot med ledning af innevarande års utgifter beräknats kronor 5,500.

Såsom på Stadsfullmäktiges pröfnings beroende har upptagits följande utgiftsposter, hvarom särskilda framställningar till Stadsfullmäktige gjorts, nämligen: gasledning till Kasernområdet kronor 7,000: — samt pension till gasverksarbetaren Axel Olsson.

Approximativ beräkning af Karlstads Vattenverks inkomster och utgifter

(Kassa)

för år 1911,

jämförda med de i staten för samma år beräknade.

Inkomster.

	Enligt stat		Influtna intill 1 Oktober.		Beräknas in- flyta under 4:de kvartalet.		Inkomster			
							öfver		under	
								stat.		
Afgifter för vatten enligt mätare för 4:de kvartalet 1910	3,300	—	5,435	66	—	—	2,135	66	—	—
Utestående fordringar från 1910 . . .	200	—	74	41	—	—	—	—	125	59
Vattenafigter 1911 med afdrag af 4:de kvartalets förbrukning enligt mätare	45,000	—	33,686	70	13,038	22	1,724	92	—	—
Ersättning för 16 vattenkastare . . .	4,200	—	—	—	4,200	—	—	—	—	—
Ersättning för tillsyn och rensning af gatubrunnar	500	—	—	—	500	—	—	—	—	—
Ersättning för skötsel och underhåll af brandposter	1,000	—	—	—	1,000	—	—	—	—	—
Ersättning för klapphuspumpens drift	760	—	—	—	760	—	—	—	—	—
Vattenafigter för tegelmurning . . .	700	—	—	—	1,719	18	1,019	18	—	—
Vattenafigt från lasarettet utöfver kon- trakterade 10,000 m ³	1,700	—	—	—	1,700	—	—	—	—	—
Enskilda arbeten	500	—	34	14	2,565	86	2,100	—	—	—
Ersättning af Drätselkammaren för Vi- kenledningen	—	—	—	—	2,000	—	2,000	—	—	—
Beräknade bristen	218,458	80	89,261	98	*, 65,008	01	—	—	64,188	81
Kronor	276,318	80	128,492	89	92,491	27	8,979	76	64,314	40

*) Härav uttaxerade medel kr. 18,458: 80.

Utgifter.

	Enligt stat.		Utbetalningar till 1 Okt.		Beräknade utgifter för 4:e kvartalet.		Utgifter			
							öfver		under	
							stat.			
Räntor	40,995	47	—	—	43,036	54	2,041	07	—	—
Driftapparater	—	—	5	—	—	—	5	—	—	—
Vattenkonsumenter (rabatter)	—	—	656	62	—	—	656	62	—	—
Servisledning*)	—	—	1,967	49	32	51	2,000	—	—	—
Enskilda arbeten	—	—	1,091	74	208	26	1,300	—	—	—
Aflöningar	3,733	33	2 424	96	1,308	37	—	—	—	—
Tillsyn och reparationer	600	—	300	62	99	38	—	—	200	—
Skatter och brandförsäkringar	1,000	—	800	08	199	92	—	—	—	—
Kontorsomkostnader	650	—	437	87	212	13	—	—	—	—
Förman och maskinister	5,040	—	3,780	—	1,260	—	—	—	—	—
Elektr. kraftavgifter	8,800	—	4,829	30	2,200	—	—	—	1,770	70
Bränsle	430	—	282	50	147	50	—	—	—	—
Olja och lyse	600	—	208	95	191	05	—	—	200	—
Fyrkol	900	—	884	11	15	89	—	—	—	—
Filtreringskostnader	1,200	—	1,248	48	151	52	200	—	—	—
Bassängers underhåll	400	—	33	30	166	70	—	—	200	—
Vattenundersökningar	600	—	39	16	560	84	—	—	—	—
Vintervård	50	—	—	—	50	—	—	—	—	—
Aflopsverkets kraftavgifter	2,500	—	1,127	35	475	68	—	—	896	97
Aflopsverkets maskinskötsel	720	—	540	—	180	—	—	—	—	—
Aflopsverkets putsmedel och lyse	200	—	87	65	112	35	—	—	—	—
Pumpschaktets rengöring	100	—	59	20	40	80	—	—	—	—
Ersättning till Karlstads hamn för Tyggårdsvikens länshällning	200	—	200	—	—	—	—	—	—	—
Byggnaders underhåll	300	—	152	35	147	65	—	—	—	—
Vattenledningens underhåll	1,200	—	1,178	69	121	31	100	—	—	—
Vattenkastares »	600	—	371	76	128	24	—	—	100	—
Aflopsledningens »	1,200	—	673	80	226	20	—	—	300	—
Driftapparaters underhåll	500	—	501	55	298	45	300	—	—	—
Inventariers underhåll	600	—	173	65	126	35	—	—	300	—
Inköp af inventarier	600	—	326	55	273	45	—	—	—	—
» materialier	500	—	214	09	285	91	—	—	—	—
Olycksfallsersättning	100	—	9	—	91	—	—	—	—	—
Diverse och oförutsedda	2,000	—	757	97	242	03	—	—	1,000	—
Utgifter öfver stat hvar till särskilda anslag af Stadsfullmäktige beviljats:										
Vattenverkets utvidgning	200,000	—	99,029	56	35,970	44	—	—	65,000	—
Vatten- och afloppsledningar i Viken- och Konduktörsgatorna (anslag 12,700: —)	—	—	4,069	20	3,930	80	8,000	—	—	—
Karlstads Gasverk	—	—	13	94	—	—	13	94	—	—
Betonkompaniet, Stockholm	—	—	16	40	—	—	16	40	—	—
Kronor	276,318	80	128,492	89	92,491	27	14,633	03	69,967	67

*) Härtill är af Stadsfullmäktige för servis till Allmänna läroverket beviljat kr. 1,000: —: återstoden kr. 1,000: — kommer att debiteras Allmänna läroverket samt Telegrafverket för kostnadsandelar i vattenservis.

Utgifterna för 4:e kvartalet beräknas till		92,491: 27
Häraf gå följande poster i afräkning med Drätselverket:		
Räntor och amorteringar	43,036: 54	
Kontorshyra	200: —	
Löner	500: —	43,736: 54
		<u>48,754: 73</u>

Inkomsterna utom beräknad upplåning kr. 46,549: 21		
beräknas till ..	45,942: 06	
Häraf gå följande poster i afräkning med Drätselverket:		
Uttaxerade medel	18,458: 80	
Ersättning för: vattenkastare	4,200: —	
gatubrunnar	500: —	
brandposter	1,000: —	
klapphuset	760: —	
Vikenledningen	2,000: —	26,918: 80
		<u>19,023: 26</u>

Kontant skulle alltså erfordras Kr. 29,731: 47

Vattenverkets räkning med Drätselverket skulle alltså för året ställa sig så:

Levererade medel		Ingående balance:	
Levererade medel	8,689: 69	Vattenledningsfonden	219,629: 80
Räntor å levererade medel	327: 95	1888 års amorteringslån	80,000: —
Uttaxerade medel	18,458: 80	1907 års amorteringslån	439,722: 70
Ersättning för:		Drätselverkets amorteringslån	14,858: 34
Vattenkastare	4,200: —	Drätselverkets tillfälliga lån	133,609: 51
Gatubrunnar	500: —	Inventarier i Tyggårdsviken	2,354: 50
Brandposter	1,000: —	Bekomna medel	97,951: 67
Klapphuset	760: —	Erfordras ytterligare	29,731: 47
Vikenledningen	2,000: —	Kontorshyra	200: —
	8,460: —	Löner	500: —
		Räntor å:	
Utgående balance:		1888 års lån	3,316: 25
Vattenledningsfonden	219,629: 80	1907 »	19,787: 52
1888 års lån	77,000: —	Drätselverkets amorteringslån	742: 92
1907 »	434,892: 77	Drätselverkets tillfälliga lån	6,903: 12
Drätselverkets amorteringslån	12,530: 29	Bekomna medel	2,456: 70
Drätselverkets tillfälliga lån	269,420: 70		33,206: 51
Inventarier i Tyggårdsviken	2,354: 50		
	<u>1,015,828: 06</u>		
	Kronor 1,051,764: 50		Kronor 1,051,764: 50

I vattenverkets stat för 1912 skall i följd häraf upptagas följande Drätselverket vidkommande poster.

Bland utgifterna:

Annuitet å 1888 års lån (kr. 125,000: —) (räntor 2,816: 25 och amortering 3,500: — kr.)	6,316: 25
Annuitet å 1907 års lån (kr. 453,000: —) (räntor 19,570: 17 och amortering 5,047: 28 kr.)	24,617: 45

Annuitet å Drätselverkets amorteringslån (ränta 626:51 och amortering 2,444:46 kr.)	3,070:97
Ränta å tillfälliga lånet af Drätselverket kr. 269,420:70 å $5\frac{1}{2}$ 1/0.	14,818:14
Andel i stadsbokhållarens lön	300:—
Andel i Drätselkammarens skrifbiträdes lön	200:—
Kontorshyra, värme och städning	200:—
	<hr/>
	eller tillsammans Kronor 49,522:81

Bland inkomsterna:

Ersättning för: 16 st. vattenkastare	4,200:—
skötsel af gatubrunnar	500:—
skötsel och underhåll af brandposter	1,000:—
Klapphuspumpens drift	760:—
	<hr/>
	Eller tillsammans Kronor 6,460:—

Förslag

till

Inkomst- och Utgiftsstat för Karlstads Vattenverk år 1912.

Inkomster.**1:o) Beräknad behållning från föregående år:**

Afgifter för vatten, som förbrukas enligt mätare under 4:de kvartalet 1911	5,000:—	
Utestående fordringar från 1911	200:—	5,200:—

2:o) Öfriga inkomster, som beräknas komma Vattenverket tillgodo:

Vattenavgifter med undantag för 4:de kvartalets avgifter enligt mätare	48,000:—
Ersättning för 16 st. vattenkastare	4,200:—
» tillsyn och rensning af gatubrunnar ...	500:—

Ersättning för skötsel och underhåll af brandposter ..	1,000: —	
» klapphuspumpens drift	760: —	
Vattenafgifter för tegelmurningar	600: —	
» från lasarettet utöfver kontrakterade 10,000 m ³	1,700: —	56,760: —
Enskilda arbeten		2,500: —
Brist: a) med anledning vattenverkets utvidgning enligt Stadsfullmäktiges beslut af ^{17/11} 1910 ...	165,000: —	
b) för resterande arbeten å af Stadsfullmäktige ^{15/6} 1911 beslutade vatten- och aflöpsledningar i Viken- och Konduktörsgatorna	4,700: —	
c) öfrigt brist, att täckas på sätt Stadsfullmäktige besluta	26,236: 14	195,936: 14
		<u>Kronor 260,396: 14</u>

Utgifter.

1:o) Skulder, som förfalla till betalning 1912:

Ränta och amortering å 1888 års lån	6,316: 25	
» » » » 1907 »	24,617: 45	
7 % ränta och amortering å ursprungliga skulden till Drätselverket	3,070: 97	
1 års ränta å $5\frac{1}{2}$ % å af Drätselverket förskjutna medel kr. 269,420: 70	14,818: 14	48,822: 81

2:o) Redan beslutade utgifter för år 1911:

Rest å anslag till vattenverkets utvidgning	65,000: —	
Rest å anslag till aflöpsledningar i Viken- och Konduktörsgatorna	4,700: —	
Rest å anslag till elektr. kraft för vattenverket	1,700: —	71,400: —

3:o) Ordinarie utgifter:

a) Administrations- och distributionskostnader:

Aflöningar till:

Föreståndaren	2,500: —	
Andel i stadsbokhållarens lön	300: —	
» Drätselkammarens skrifbiträdes lön	200: —	
Kontorsbiträdet	300: —	
Sekreteraren	133: 33	3,433: 33
Skatter och brandförsäkringar	1,000: —	
Tillsyn och reparation af inomhusledningar	500: —	
<i>Kontorsomkostnader:</i>		
Andel i kontorshyra	200: —	

Böcker och skrifmateriel	150:—		
Telefon, annonser, porto m. m.	350:—	700:—	5,633: 33

b) *Vattenledningsverkets driftkostnader:*

Förmän och maskinister:

Rörnätsförmannen.	2,400:—		
2 maskinister med resp. 100 och 90 kr. per månad	2,280:—		
Extra maskinskötsel.	360:—	5,040:—	
Elektriska kraftafgifter (ordinarie 8,800:—, rest fr. 1911 500:—)		9,300:—	
<i>Bränsle:</i> Ved, koks och antracit	250:—		
Vattentornets uppvärmning	180:—	430:—	
<i>Olja, trassel och elektrisk belysning</i>		600:—	
<i>Fyrkol</i>		900:—	

Filtreringskostnader:

Skumning och isborttagning i filtren	900:—		
Sandtvättning och sandpåläggning	900:—	1,800:—	

Bassängers rengöring:

Aflagringsbassängen, lågreservoarerna och renvattensbrunnarne	150:—		
Högreservoaren	50:—		
Intagsbrunnen	200:—	400:—	
<i>Vattenundersökningar</i>		600:—	
<i>Vinterväghållning</i>		50:—	19,120:—

c) *Aflopsverkets driftkostnader:*

Maskinskötsel	720:—		
Kraftafgifter (elektr. och gas)	2,500:—		
Pumpschaktets och silbrunnens rengöring	100:—		
Olja, trassel, lyse och koks	200:—		
Ersättning till Karlstads Hamn för Tyggårdsvikens läns- hållning.	200:—		3,720:—

3:o) *Utgifter, som ytterligare erfordras.*

Byggnaders underhåll	900:—		
Vattenledningens underhåll	1,300:—		
Vattenkastares underhåll	600:—		
Aflopsledningens spolning, skötsel och rensning af ga- tubrunnar	1,200:—		
Driftapparaters underhåll	800:—		
Inventariers underhåll	500:—		
Inköp af inventarier (mätare, redskap m. m.)	800:—		
Inköp af materialier	500:—		

Enskilda arbeten	2,000: —	
Servisledningar	1,000: —	
Olycksfalls- och sjukersättning	100: —	9,700: —
4:o) Ett förslagsbelopp för oförutsedda utgifter		2,000: —

5:o) **Äskanden hvarom hos Stadsfullmäktige gjorts särskilda framställningar:**

För utvidgning af vattenverket å Sandgrund, nytt vattentorn samt rörledningar till Värmlands regementes kasernområde enligt Stads fullmäktiges beslut af ^{17/11} 1910	100,000: —
--	------------

Kronor 260,396: 14

Karlstad den 30 oktober 1911.

S. GULLSTRÖM.

Erik Björkman.

Promemoria

rörande *Karlstads Vattenverks* inkomst- och utgiftsstat för år 1912.

Beträffande inkomsterna:

Å såväl afgifter för vatten förbrukadt enligt mätare, som afgifter enligt rumsberäkning har med ledning af innevarande års resultat en mindre ökning beräknats.

För enskilda arbeten har under föregående år i staten upptagits å inkomstsidan en beräknad vinst (skillnad mellan inkomst och utgift). För 1912 har detta ändrats så att beräknade bruttoinkomsten uppförts å inkomstsidan samt följaktligen en utgiftspost för enskilda arbeten upptagits å utgiftssidan.

Beträffande utgifterna:

De ordinarie utgiftsposterna äro upptagna till belopp, som beräknats med ledning af intill 1 oktober 1911 utgifna verkliga kostnader.

Hvad de särskilda utgiftsposterna i öfrigt beträffar må framhållas följande:

Å det anslag af 200,000: — kronor som Stadsfullmäktige ^{17/11} 1910 anvisade för Vattenverkets utvidgning har 65,000: — beräknats icke under 1911 gå åt. berocnde hufvudsakligen på, dels att Styrelsen tillsvidare uppskjutit förstorandet af den s. k. aflagringsbassängen å Sandgrund samt dels att vattentornets färdigstäl-

lande på grund af årets lockout något försenats, hvarigenom hufvudsakliga likviden för tornets entreprenad icke kommer att utgå förrän å nyåret 1912 i stället för, såsom beräknats, under december månad detta år.

Bland resterande anslagsmedel från 1911 märkas dessutom:

för afloppsledningar i Viken- och Konduktörsgatorna, hvilka påbörjats i höst men icke hinna blifva färdiga förrän våren 1912;

för elektrisk kraft till vattenverket å Sandgrund, beroende på att dessa medel genom införandet af nytt uppbördssystem icke inbetalas förrän i januari 1912.

Filtreringskostnaderna hafva beräknats till 1,800: — i stället för 1,200: — i 1911 års stat, beroende på den alltmer ökade vattenkonsumtionen och det fjärde filtrets tillkomst.

För byggnaders underhåll har beräknats 900: — kronor (300: — i 1911 års stat). Ökningen beroende af att gamla vattentornets plåtcistern behöfver grundligt omses, skrapas och målas.

I staten har till sist upptagits Kronor 100,000 för vattenverkets utvidgning utgörande den andel, som Stadsfullmäktige 1910 anvisat härför till 1912 års arbeten.

Approximativ beräkning af Karlstads Elektricitetsverks inkomster och utgifter

(Kassa)

för år 1911

jämförda med de i staten för samma år beräknade.

Inkomster.

	Enligt stat		Influtna till 1 oktob.		Beräknas in- flyta under 4 kvartalet		Inkomster			
							öfver		under	
								stat		
December månads strömafgifter enligt mätare samt öfriga strömafgifter från 1910	9,500	—	16,843	80	—	—	7,343	80	—	—
Utestående fordringar	2,000	—	8,100	85	—	—	6,100	85	—	—
Strömförbrukningsafgifter enligt mätare under januari—november samt di- verse motorafgifter	62,000	—	35,396	37	13,249	42	—	—	*)13,354	21
Hagaborgs gatubelysning	1,850	—	—	—	1,850	—	—	—	—	—
Mekaniska Verkstaden	19,968	75	10,000	—	5,000	—	—	—	4,968	75
Norrmalms Elektr. A.-B.	5,500	—	4,100	—	1,400	—	—	—	—	—
Vattenverket	8,800	—	5,811	50	2,739	08	—	—	249	42
Mätarehyror	3,500	—	894	33	1,811	50	—	—	794	17
Enskilda arbeten	—	—	930	88	4,174	59	5,105	47	—	—
Glasbruket (strömafvg.)	—	—	1,333	33	1,000	—	2,333	33	—	—
Fredr. Odén (strömafvg.)	—	—	3,750	—	1,250	—	5,000	—	—	—
Ökningen af allm. belysningen 1911:										
Hagaborg	810	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bergget	1,850	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Haga	195	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Växnäs	135	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Saluhallen	37: 50	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brist	31,246	27	19,443	78	2,827	50	2,827	50	—	—
Kronor	144,365	02	106,604	84	55,333	31	36,939	68	19,366	55

*) Underskottet beroende af den ändring af uppördssystemet, som inträdt efter 1 januari 1911, hvaren genom förbrukningsafgifterna för oktober — november ej blifva inbetalda förrän 31 januari 1912.

Utgifter.

	Enligt stat		Utbetalt till 1 oktober		Beräknade ut- gifter under 4 kvartalet		Utgifter			
							öfver		under	
							stat			
Räntor	20,974	18	—	—	20,761	69	—	—	212	49
Driftapparater	—	—	58	30	—	—	58	30	—	—
Strömförbrukningen	—	—	507	45	—	—	507	45	—	—
Strömkonsumenter	—	—	1,320	40	—	—	1,320	40	—	—
Enskilda arbeten	—	—	2,611	37	2,494	10	5,105	47	—	—
Aflöningar	5,383	34	3,249	92	2,133	42	—	—	—	—
Skatter och brandförsäkringar	1,800	—	940	55	859	45	—	—	—	—
Kontorsomkostnader	650	—	686	66	213	34	250	—	—	—
Maskinister och montörer	7,320	—	5,670	—	1,650	—	—	—	—	—
Olja och putsmedel	100	—	—	—	100	—	—	—	—	—
Batteriets underhåll	500	—	—	—	200	—	—	—	300	—
Bränsle	200	—	94	13	105	87	—	—	—	—
Renhållning	200	—	32	—	168	—	—	—	—	—
Dejefors Kraftbolag	51,187	50	38,390	62	12,796	83	—	—	—	—
Hagaborgsbelysningens underhåll	450	—	577	49	22	51	150	—	—	—
Byggnaders underhåll	200	—	23	70	176	30	—	—	—	—
Driftapparaters underhåll	1,000	—	1,077	85	122	15	200	—	—	—
Kabelnätets »	500	—	102	58	197	42	—	—	200	—
Inventariers »	200	—	30	45	169	55	—	—	—	—
Mätare »	200	—	471	47	228	53	500	—	—	—
Inventarier och materialier	1,300	—	1,534	54	165	46	400	—	—	—
Mätare och strömbegränsare	7,000	—	5,328	38	3,775	62	2,104	—	—	—
Olycksfallsersättning	100	—	—	—	100	—	—	—	—	—
Servisledningar	1,500	—	1,789	20	210	80	500	—	—	—
Ändringar i primärstationen	400	—	135	—	265	—	—	—	—	—
Telefoner till montörerna	200	—	90	—	—	—	—	—	110	—
Utvidgning af nätet	5,000	—	1,259	56	3,740	44	—	—	—	—
Diverse utgifter	1,000	—	1,496	20	3	80	500	—	—	—
Nytt batteri och försäkring af samma	37,000	—	34,690	54	2,309	46	—	—	—	—
	144,365	02								
Bergets belysningsanläggning	6,300	—	4,166	93	1,033	07	—	—	1,100	—
Belysningsanläggning i Haga, Växnäs samt Hagaborg	1,980	—	269	55	1,330	45	—	—	380	—
Kronor	152,645	02	106,604	84	55,333	31	11,595	62	2,302	49

Utgifterna för 4:de kvartalet beräknas till	55,333: 31
hvaraf räntor och amortering gå i afräkning med Drätselverket	20,761: 69
	<u>34,571: 62</u>

Inkomsterna beräknas till 35,302: 09

hvaraf följande poster gå i afräkning:

Hagaborgsbelysningen 1,850: —

Tillökning i allmänna belysningen på grund
af Stadsfullmäktiges beslut ¹⁶/₂ o. ¹⁸/₅, näml.:

Hagaborg, Berget, Haga, Växnäs och Salu-
hallen 2,827: 50

4,677: 50

30,624: 59

hvidan skulle ytterligare erfordras kontant 3,947: 03

I följd häraf skulle Elektricitetsverkets räkning med Drätselverket då för året
ställa sig sålunda:

Levererade medel	19,421: 82	Ingående balance:		
Hagaborgsbelysningen	1,850: —	Obligationslånet	275,190: 71	
Ökning med 11 afton- + 26 nattlyktor (¹ / ₂ år)	810: —	Drätselverkets fordran	98,848: 40	374,039: 11
Belysning å Berget:		Lyftade medel		38 865: 60
32 afton- och 26 nattlampor under ¹ / ₂ år	1,650: —	Erfordras ytterligare		3,947: 03
Hagabelysningen:		Räntor å:		
6 afton- och 2 nattlampor	195: —	Lyftade medel	996: 74	
Växnäsvägen:		Obligationslånet	12,383: 58	
3 afton- och 2 nattlampor	135: —	Drätselverkets fordran	5,107: 16	18,487: 48
Lyktan på Saluhallen	37: 50			
Räntor å levererade medel	748: 49			
Utgående balance:				
Obligationslånet	272,168: 01			
Drätselverkets fordran	138,323: 40			
	<u>410,491: 41</u>			
	Kronor 435,339: 22			
				Kronor 435,339: 22

I 1912 års stat skall alltså upptagas följande Drätselverkets stat vidkommande poster:

Bland utgifterna:

360 dagars ränta å Drätselverkets fordran kr. 138,323: 40 å ⁵ / ₂ %	7,607: 78
Annuitet (ränta: 12,247: 56 och amortering 3,158: 72)	15,406: 28
Andel i löner	1,050: —
Kontorshyra	200: —

eller tillsammans Kronor 24,264: 06

Bland inkomsterna:

Allmän belysning å Hagaborg	3,470: —
Berget	3,300: —
Haga	390: —
Våxnäsvägen	270: —
Saluhallen	75: —
	<hr/>
	eller tillsammans Kronor 7,505: —

Förslag

till

Inkomst- och Utgiftsstat för Karlstads Elektricitetsverk år 1912.

Inkomster.

1:o) **Det löpande årets behållning:****4:de kvartalets förbrukningsafgifter:**

Afgifter enligt mätare, diverse motorafgifter samt mätarehyror	29,000: —	
Mekaniska Verkstaden	5,500: —	
Utestående fordringar	1,000: —	35,500: —
	<hr/>	

2:o) **Öfriga inkomster:**

Strömförbruknings- och diverse motorafgifter för 3 kvartal samt mätarehyror för 4 kvartal	70,500: —	
Diverse motorafgifter, för 4:de kvartalet	9,000: —	79,500: —
Mekaniska Verkstaden för 3 kvartal	16,565: 70	
Norrmalms elektr. A.-Bolag för 4 kvartal	5,500: —	
Stadshotellet för 4 kvartal	5,000: —	
Grand Hotell » 4 »	3,500: —	
Glasbruket » 4 »	4,000: —	
Gatubelysningen för 4 kvartal	7,505: —	121,570: 70
	<hr/>	
		Kronor 157,070: 70

Utgifter.**1:o) Skulder, som förfalla till betalning 1912:**

Ränta och amortering af 1907 års obligationslån	15,406: 28	
1 års ränta à 5½ % å 138,323: 40	7,607: 78	23,014: 06

2:o) Ordinarie utgifter:**a) Administrationskostnader:**

Aflöningar:

Styrelsens sekreterare	133 34	
Driftingeniören	3,600: —	
Stadsbokhållaren	750: —	
Drätselkammarrens skrifbiträde	300: —	
Kontorsbiträdet	200: —	
Mätareaffläsaren	400: —	
Skatter och brandförsäkringar	1,800: —	
Kontorsomkostnader	800: —	7,983: 34

b) Driftkostnader:

Maskinister och möntörer:

1:ste, 2:dre och 3:dje maskinisten med resp. 150, 140 och 100 kr. per månad, kabel- möntören och mätaremontören med resp. 150 och 115 kr. pr mån.	7,860: —	
Olja och trassel	100: —	
Akkumulatorbatteriets försäkring och under- håll	3,200: —	
Renhållning	200: —	
Dejefors Kraftbolag, 650 hkr. å 78:75	51,187: 50	62,547: 50

c) Gatubelysningen:

Skötsel och underhåll.	800: —	71,330: 84
--------------------------------	--------	------------

3:o) Utgifter, som ytterligare erfordras:

Byggnaders underhåll	700: —
Driftapparaters underhåll	1,000: —
Kabelnätets »	300: —
Inventariers »	200: —
Mätares »	700: —
Inköp af inventarier	500: —
» mätare	7,000: —
Olycksfallsersättning	100: —
Nya servisledning	2,500: —
Inköp af kablar	5,700: —

Omläggning af matarekabel för tryckpunkt n:o 2	2,270: —	
Utvidgning af ledningsnätet	3,500: —	24,470: —
4:o) Diverse och oförutsedda		1,000: —
Öfverskott, hvarmed skulden till Drätselverket minskas		37,255: 80
		<u>Kronor 157,070: 70</u>

Karlstad den 30 oktober 1911.

S. GULLSTRÖM.

J. Thalén.

Kassaöfverskottet utgör enligt ofvanstående 37,255:80 kronor. Om detta öfverskott minskas med den tillfälliga inkomsten af 4:de kvartalets fasta motorafgifter kronor 9,000: — men ökas med de medel af inkomsterna, Styrelsen afsett för inköp at mätare, utvidgningar och diverse material å tillsammans kronor 21,470: — och hvilken summa utgör ökning af elektricitetsverkets värde, skulle affärsvinsteu för 1912 blifva 49,725:80 kronor.

Promemoria

rörande *Karlstads Elektricitetsverks* inkomst- och utgiftsstat för år 1912.

Beträffande inkomsterna:

Enligt 1911 års strömförbrukningsjournal har konsumtionen visat betydlig ökning. Årsabonnement har dessutom kontrakterats med följande nya abonnenter:

Stadshotellet med	5,000: —	kronor.
Grand Hotell med	3,500: —	»
Glasbruket med	4,000: —	»
Gatubelysningen, tillökning	5,655: —	»

Summa 18,155: — kronor.

Vidare beräknas en tillfällig ökning på 9,000: — kronor i inkomsterna genom förskottsbetalning af motorafgifterna. Genom nämnda förskottsbetalning kommer för år 1912 att inbetalas motorafgifter för 5 kvartal.

Den totala inkomstsiffran beräknas till 157,070:70 kronor.

Beträffande utgifterna:

De ordinarie utgifterna visa en ökning af 3,540: -- kronor utgörande ordinarie löneförhöjning åt 2:dra maskinisten, löneförhöjning åt mätaremontören underhåll af den ökade gatubelysningen samt ackumulatorbatteriets försäkring. Nämnda batteriförsäkring, som belöper sig på 3,200: — kronor, innefattar äfven underhåll och nyanskaffning af utslitna delar, hvadan batteriet ständigt bibehålles vid sitt ursprungliga värde. Försäkringen kan således betraktas, som en afskrifning af batteriets anskaffningssumma.

Rörande öfriga utgifter må nämnas följande:

för inköp af mätare 7,000: — kronor. På grund af ökad anslutning bör anslaget för mätare ökas till nämnda belopp;

för servisledning 2,500: — kronor. Äfven denna ökning är erforderlig af samma orsak, som mätareanslagets höjning;

för inköp af kablar 5,700: — kronor. Som tullavgifterna för kablar nästa år blir 15 à 20 % högre har styrelsen funnit skäl göra nämnda kabelinköp;

för omläggning af en matarekabel 2,270: — kronor. Planerade omläggning är nödvändig till nästa höst, enär kabeln genom ökad anslutning är öfverbelastad;

för utvidgning af ledningsnätet 3,500: — kronor. Utvidningen afser i hufvudsak arbeten å Kasernområdet samt motorledning för petroleumupplaget.

Utdrag af protokoll, hållet hos Hälsovårdsnämnden i Karlstad den 18 Oktober 1911.

§ 127.

Beslöt Hälsovårdsnämnden för sin del antaga och till Magistraten öfverlämna följande

Förslag till inkomst- och utgiftsstat för hälsovården här i staden under år 1912.

Inkomster.

För stadssjuksköterskornas användning	600:—	
Sjukvårdsafgifter vid epidemisjukhuset	200:—	
Smittorening	15:—	
<i>Brist att genom anslag fyllas</i>	27,704: 50	
		Kronor 28,519: 50

Utgifter.

Löner:		
Sekreteraren	500:—	
Stadsveterinären	750:—	
Förste sundhetstillsyningsmannen (1,800 + 2 ålderstillägg 300 + beklädnadsersättning 150)	2,250:—	
Andre sundhetstillsyningsmanne (1,500 + 1 ålderstillägg 150 + beklädnadsersättning 150)	1,800:—	
Arvoden för bostadstillsyn	600:—	
Stadssjuksköterskorna (2 à 800:—)	1,600:—	
Stadsbarnmorskan Wilhelmina Adamsson	750:—	
» Maria Olsson	650:—	
Semesterpengar för stadsbarnmorskevikarier	60:—	
Pensionsafgift för stadsbarnmorskan Adamsson	45:—	
» » » Olsson	15:—	
		9,020:—
Pensioner:		
f. d. sjuksköterskan Emma Andersson	300:—	
f. d. stadsbarnmorskan M. K. Gunnarsson	300:—	600:—
Årsafgifter m. m.:		
Renbållningsverket	8,700:—	
Bidrag till anskaffning af animal vaccin	100:—	
Sundhetstillsyningsmännens telefoner	106:—	

Hyresbidrag för sundhetstillsyningsmännens expeditionslokaler	400: —	
Hyresbidrag för köttbesiktningssal	200: —	9,506: —
Diverse utgifter:		
Smittrening.....	300: —	
Mjölprof, oskadliggörande af beslagtagna födoämnen m. m.	65: —	
Annonser, tryck, skrifmaterialier, porton m. m.	350: —	
Oförutsedda utgifter	700: —	1,415: —
Driftkostnader för epidemisjukhuset:		
Aflöning åt sköterska (400 + kostpengar 360).....	760: —	
» sköterskebiträde (240 + kostpengar 360) .	600: —	
Aflöning åt extra sköterskehjäl, gårdskar, kokerska m. m. förslagsvis.....	1,000: —	
Ved, kol och koks för uppvärmning och desinfektion.	1,100: —	
Fotogén, ljus, tvätt och skurhjälp.....	400: —	
Medicin och serumrör	75: —	
Is och halm	20: —	
Vattenavgift	51: —	
Telefonavgift.....	50: —	
Brandförsäkring af byggnader och inventarier	90: 50	
Reparationer.....	100: —	
Nyanskaffning af inventarier till nya sjukhuset.....	3,000: —	7,246: 50
<i>Brist från 1911</i>		732: —
		<u>Kronor 28,519: 50</u>

Härtill ville Hälsovårdsnämnden framhålla, *dels* att bristen i innevarande års stat till stor del uppkommit därigenom, att Hälsovårdsnämnden, som på grund af sakens brådskande beskaffenhet icke haft tillfälle på förhand hos Herrar Stadsfullmäktige begära medel för ändamålet, varit nödsakad för en kostnad af 432 kronor låta uppsätta staket omkring samt vidtaga en del förändringar inomhus i tuberkulohemmet på Herrhagen, då detta skulle användas till epidemisjukhus, *dels* att förslagsanslaget till sköterskehjäl, gårdskar m. m. samt anslaget till nyanskaffning nödvändiggöras af nya epidemisjukhuset, som skall vara färdigt den 1 September 1912, *dels* ock att det nu äskade anslaget till nyanskaffning icke är afsedt att vara tillräckligt för utrustning af samtliga 50 platser i sjukhuset utan endast af så många som anses erforderliga under år 1912, och kommer Hälsovårdsnämnden sedermera att begära ytterligare anslag för ändamålet.

Denna § justerades genast.

Som ofvan.

In fidem:
OTTO ÅGREN.

Utdrag af protokoll, hållet hos Hälsovårdsnämnden i Karlstad den 15 November 1911.

§ 140.

Föredrogs Dispensärstyrelsens förslag till inkomst- och utgiftsstat för år 1912, slutande på ett belopp af 4,000 kronor, och hade Hälsovårdsnämnden intet att däremot erinra.

Denna § justerades genast.
Som ofvan.

In fidem:
OTTO ÅGREN.

Till Hälsovårdsnämnden i Karlstad.

Dispensärstyrelsen får härmed till Nämnden öfverlemnna sitt förslag till inkomst- och utgiftsstat för 1912.

Å Styrelsens vägnar:
PER CLARHOLM.

A. O. Alstermark.

Dispensärstyrelsens förslag till utgifts- och inkomststat för år 1912.

Inkomster.

Beräknad behållning vid 1911 års slut	100: —
Anslag erforderligt af staden	3,900: —
	<hr/>
	Summa Kr. 4,000: —

Utgifter.

Understöd	2,000: —
Aflöningar	1,900: —
Diverse förbrukningsartiklar och medicin	100: —
	<hr/>
	Summa Kr. 4,000: —

Karlstad den 31 oktober 1911.

PER CLARHOLM.

A. O. Alstermark.

Protokoll, hållet vid Karlstads Trädgårdsstyrelses sammanträde den 31 Okt. 1911.

Närvarande: Hrr Forssell, Adde och Fristedt.

§ 1.

Uppgjordes inkomst- och utgiftsstat för år 1912, utvisande en brist på 3,240 kronor att fylla.

In fidem:
CONRAD FRISTEDT.

Förslag

till

inkomst- och utgiftsstat för Karlstads Trädgårdsstyrelse
för år 1912.

Inkomster.

Behållning från 1911	400: —
----------------------------	--------

Anslag och inkomster, som under flere år kommit trädgårdsstyrelsen till godo:

Hundskatt	2,200: —	
Platshyra för restaurangen i Stadsträdgården	1,000: —	
Platshyra för läskedryckspaviljongen	60: —	
Arrende för trädgårdens öppna jord	650: —	3,910: —
Hvad som ytterligare erfordras		3,240: —

Kronor 7,550: —

Utgifter.

För vård och skötsel af under trädgårdsstyrelsen stående planteringar och parker	4,500: —
Ökning derå för anläggning af gräsplaner	250: —

Inköp af grus	300:—
Vatten till fontän i Stadsträdgården	400:—
Skatter, brandförsäkringar och vattenafgifter	550:—
Reparationer och underhåll af byggnader och stängsel	400:—
Målning i växthusen samt målning och reparation af soffor och bänkar	200:—
Inköp och körning af matjord	150:—
D:o af trätskyddare och galler till träden i stadens alléer	200:—
Plantering af träd i Ö:a Torggatan	400:—
Diverse utgifter, körning af soffor m. m.	200:—

Kronor 7,550:—

Karlstad den 31 okt. 1911.

A. W. ADDE.

Förslag

till

Inkomst- och Utgiftsstat för Karlstads h. Elementarläroverk för flickor år 1912.

Inkomster.

Anslag af staten	4,800: —	
Anslag af staten till löneförbättringar.....	3,053: 33	
Anslag af staden.....	5,200: —	13,053: 33
Terminsafgifter	26,675: —	
Hvarifrån afgår för friplatser och platser med nedsatt afgift	3,200: —	23,475: —
		<u>Kronor 36,528: 33</u>

Utgifter.

Aflöningar: fasta.....	22,740: —	
tillfälliga	700: —	
läkare.....	60: —	
studierektor	500: —	
betjäning och gårdskarlar	855: —	24,855: —
Afgifter till pensionskassa:		
af stadens medel	660: —	
» skolans medel.....	420: —	1,080: —
» sjukkassa.....	78: —	
Pension till H. Tengberg.....	322: 50	1,480: 50
Hyra för skolhuset	5,200: —	
» extra skollokal	1,750: —	
» föreståndarinnans bostad.....	500: —	7,450: —
Lyse, ved och vatten		1,175: —

Div. omkostnader: rengöring	150:—	
brandförsäkr. af lösören	6:—	
trycksaker, annonser och porto	444:—	
skrifmateriel	50:—	
telefonafgift	50:—	700:—
Inventarier och böcker		540:—
Oförutsedda behof		327:83
		<hr/>

Kronor 36,528:33

Karlstad den 25 oktober 1911.

Å Styrelsens vägnar:

EMMA DYRSSEN.

v. Ordf.

Till Magistraten i Karlstad.

Styrelsen för Tekniska Afton- och Söndagsskolan i Karlstad har härmed äran öfverlemlna förslag till nämnda skolas stat för år 1912.

Å Styrelsens för Tekniska Afton- och Söndagsskolan vägnar:

K. HUGO SEGERBORG.

Ordf.

Förslag

till

Inkomst- och Utgiftsstat för Tekniska Afton- och Söndagsskolan
i Karlstad för år 1912.

Inkomster.

Stadens anslag af Fullmäktige beviljade den 19 Oktob. (hvaraf 500 kr. som löneförhöjning till Ingeniör Na- poleon Cæsar).....	3,500: —	
Terminsafgifter	400: —	
Domkapitlet (stipendier).....	90: —	
Räntor.....	300: —	4,290: —
Brist:		
Äskadt anslag af Kungl. Maj:t		2,000: —
		<u>S.ma Kronor 6,290: —</u>

Utgifter.

Arfvoden till föreståndaren och lärarne	3,800: —
Hyra för skolan	1,000: —
Gas, ved och kol	240: —

Städning och eldning.....	170:—	
Brandförsäkring.....	15:—	
Materialier.....	500:—	
Annonser och tryck.....	110:—	
Nya inventarier.....	100:—	
Inventariers underhåll.....	75:—	
Premier och stipendier.....	245:—	
Oförutsedda utgifter.....	35:—	6,290:—
		<hr/>
		S:ma Kronor 6,290:—

*Utdrag af protokollet, hållet hos Styrelsen för
Karlstads Arbetsförmedlingsanstalt den 4 Novem-
ber 1911.*

§ 3.

För den händelse Karlstads arbetsförmedling skulle fortsätta sin verksamhet under år 1912, uppgjordes följande förslag till inkomst- och utgiftsstat.

Inkomster :

Innestående hos kassören	111: 28
Fordran af Drätselkammaren för icke uttagna, men af Herrar Stads- fullmäktige den 20 Juni 1905 beviljade medel för anskaffande af inventarier	246: 33
Anslag af staten cirka	300: —
Erforderligt anslag af staden	3,288: 72
	<hr/>
	Kronor 3,946: 33

Utgifter :

Lön till föreståndaren	2,400: —
Hyra för lokal	400: —
Uppvärmning och belysning	150: —
Renhållning och städning	100: —
Skrifmaterialier, blankettryck, telefonafgifter, postporton och annonser	550: —
Tillfälligt biträde och diverse utgifter	100: —
Reserveras för ytterligare inköp af inventarier ..	246: 33
	<hr/>
	Kronor 3,946: 33

Denna § förklarades genast justerad.

In fidem:
A. WINTHER.

Förslag
till
Inkomst- och Utgiftsstat för Karlstads Varmbadhus
år 1912.

Inkomster.

Hyra för gymnastiklokalen	200: —
Beräknad inkomst af badavgifter	20,000: —
Brist att täcka genom anslag	1,000: —
	Summa Kronor 21,200: —

Utgifter.

Afgifter för vatten (20,000 m ³ à 16 öre)	3,200: —
Tvål och såpa	950: —
Badingredienser	500: —
Kol (3,700 hektoliter)	5,000: —
Kokgas och ved	175: —
Belysning	600: —
Renhållning	100: —
Telefonavgifter	110: —
Inventarier och reparationer	700: —

Aflöningar:

Kassörskan	1,200: —
Hennes biträde	180: —
1:ste badmästaren med hustru (elektriskt ljus 36: —) .	1,236: —
2:e badmästaren	1,200: —
Fyra baderskor (Maj—Augusti 35: — i mån.)	1,520: —
Maskinisten (elektriskt ljus 36: —)	1,236: —
Dennes biträde	600: —
Tvätterskan	600: —
	7,772: —

Skrifmaterialier, tryck o. d.		400:—
Skatter: Krouoskatt	136:—	
Kommunalskatt (inkl. grundskatt).....	1,120:—	1,256:—
Diverse utgifter		437:—
		<u>Summa Kronor 21,200:—</u>

Styrelsen vill till förslaget föga den anmärkningen, att den i staten upptagna bristen hufvudsakligen är att hänföra till den under innevarande år beslutade höjningen af vattenafgiften.

Karlstad den 28 Oktober 1911.

Å Badhusstyrelsens vägnar:

AXEL DAHLMAN.

Utdrag af protokoll, hållet vid Karlstads Saluhallsstyrelsens sammanträde i Karlstad den 31 Oktober 1911.

Närvarande: Hrr Adde, Ljöfberg och undertecknad.

§ 27.

Förslag till inkomster och utgifter för Karlstads Saluhall för år 1912 upprättades sålunda:

Inkomster.

Hyror	10,300:—
Vågafgifter	125:—
	<u>Summa Kr. 10,425:—</u>

Utgifter.

Hallmästarens lön	1,500:—
Skatter och brandförsäkring	900:—
Elektriskt ljus	1,000:—
Vattenafgift	550:—
Renhållning och snöskottning	600:—
Telefon	60:—
Annonser	50:—
Reparationer	300:—
Oförutsedda utgifter	300:—
Behållning	5,165:—
	<u>Summa Kr. 10,425:—</u>

In fidem:
HUGO BERG.

Till Karlstads Stadsfullmäktige.

Härmed överlämnas förslag till Folkskolestyrelsens stat för år 1912, som kräver en uttaxering av kronor 137,089: 01, samt förslag till Barnavårdsnämndens stat för år 1912, som kräver en uttaxering av kronor 2,376: 50.

Karlstad den 24 oktober 1911.

VALDEMAR VENDEL.

Bror A. Larson.

*Utdrag av protokollet vid sammanträde hos
Karlstads Folkskolestyrelse den 17 okt. 1911.*

§ 5.

Härefter beslöts att framlägga följande förslag till Folkskolestyrelsens utgifts- och inkomststat för år 1912.

Utgifter.**I. Löner:**

Folkskolinspektören	4,000: —
9 ord. lärare (E. V. Gelin, Carlstedt, Lindgren, Lindh, Lindgren, Gren, D. Karlström, Strandman, Brander) à 2,700:—	24,300: —
3 ord. lärare (A. R. Gustafsson, G. A. Gustafsson, G. Karlström) à 2,000: —	6,000: —
3 ord. lärare (D. Gelin, Enholm, Henrikz) à 1,800: —...	5,400: —
6 ord. lärarinnor (Hamnqvist, Borgman, Tubbin, Karlström, Setterblad, Bore) à 1,900: —	11,400: —
1 ord. lärarinna (Ljungkvist) à 1,750: —	1,750: —
3 ord. lärarinnor (Svensson, Lindberg, Virén) à 1,600: —	4,800: —
5 ord. lärarinnor (Nyman, Jansson, Söderqvist, Westberg, Dyhlén) à 1,500: —	7,500: —
2 nytillträdande ordinarie lärarinnor	3,500: —
6 småskollärarinnor (Nilsson, Johansson, Olsson, Hallgren, Pettersson, Daahlmé) à 1,400: —	8,400: —
7 småskollärarinnor (Th. Freding, E. Ödqvist, Strandman, I. Ödqvist, I. Freding, Heintz, H. Eklund) à 1,250: —	8,750: —
9 småskollärarinnor (A. Svensson, Bergström, A. Eklund, Roth, S. Svensson, Skeppstedt, Danielsson, Forsman, Andersson) à 1,100: —	9,900: —
2 småskollärarinnor (Söderlund, Brynteson) à 1,000: — ..	2,000: —

Vikariatsarvoden vid eventuella sjukdomsfall	1,000:—	
Extra timläsning	1,500:—	
Extra ersättning för undervisning i särklass.. ..	100:—	
7 fortsättningsskolor.....	2,205:—	
4 ersättningsskolor.....	1,260:—	
1 slöjdföreståndarinna (Lundgren).....	1,400:—	
1 slöjdlärlarinna (Persson).....	1,300:—	
2 slöjdlärlarinnor (Roth, Norberg) à 1,200:—.....	2,400:—	
1 slöjdlärlarinna (Andersson).....	1,100:—	
2 slöjdföreståndare (Carlstedt, Strandman) à 75:— . . .	150:—	
24 manliga slöjdgrupper à 150:—.....	3,600:—	
1 översåuglärare	600:—	
2 gymnastiklärare à 500:—	1,000:—	
1 skolkökslärarinna (Rinman)	1,300:—	
2 skolkökslärarinnor (Bredberg, Nylén) à 1,200:—	2,400:—	
1 teckningsinspektör	75:—	
2 tillsyningsmän för skolgången à 150:—	300:—	
3 tillsyningslärare (Gelin 100:—, Gren 75:—, Gustafson 125:—	300:—	119,690:—

II. Byggnader, skolplatser och inventarier:

Hyra för expeditionen.....	350:—	
d:o arbetsstugan.....	400:—	
Reparationer å skolhusen	3,000:—	
Reparationer och inköp af inventarier	1,500:—	
Skolplanernas grusning	500:—	5,750:—

III. Undervisningsmateriel:

Böcker, kartor, planscher, apparater m. m.	2,400:—	2,400:—
---	---------	---------

IV. Pensionsavgifter:

Pensionsavgifter samt avgifter till änke- och pupillkassan för 15 ord. folkskollärare à 146:25	2,193:75	
Pensionsavgifter för 17 ord. folkskollärlarinnor à 90:—..	1,530:—	
Pensionsavgifter för 24 småskollärlarinnor à 18:—.....	432:—	
Oförutsedda pensionsavgifter	100:—	4,255:75

V. Pensioner:

Charlotta Hultman	300:—	
Anna Lina Olsson	360:—	
E. G. Ferm.....	250:—	
Maria Bryntesson.....	300:—	1,210:—

VI. Skolvaktmästare, eldning och renhållning:

Vaktmästaren vid Herrhagsskolan	3,300:—	
» » Tjäderskolan	1,650:—	
» » Gamla skolan	1,200:—	
Skurning, städning och eldning av expeditionen	150:—	
» » » » av arbetsstugan	40:—	
Renhållning av gård och gata vid Gamla skolan	200:—	
« » » » » vid Herrhagsskolan	300:—	6,840:—

VII. Vatten, bränsle och lyse:

Vatten	350:—	
Ved, kol, koks, vedhuggning och körning	8,000:—	
Lyse	2,000:—	10,350:—

VIII. Skatter och brandpremier 1,400:—**IX. Slöjdmaterialier:**

Träslöjden	550:—	
Metallslöjden	125:—	
Flickslöjden	600:—	1,275:—

X. Skolköket:

Köksutensilier	150:—	
Matvaror	1,850:—	2,000:—

XI. Läkarevård:

Skolläkarens lön	500:—	
Läkarvård åt fattiga skolbarn	300:—	
Medicin åt fattiga skolbarn	150:—	950:—

XII. Skolbad:

Baderskans lön	600:—	
Badutensilier	100:—	700:—

XIII. Skolånefonden:

Inköp och lagning av skor	1,200:—	1,200:—
---------------------------------	---------	---------

XIV. Biblioteket:

Bibliotekariens lön	250:—	
Inköp, bindning och lagning av böcker samt tryck	850:—	1,100:—

XV. Räntor och amorteringar:

Herrhagsskolan: annuitet å lån på 300,000 kr.....	16,302: 95	
Tjäderskolan: amortering	1,250:—	

Tjäderskolan: ränta	1,000: —	
Ränta å 80,000 kr. till Drätselkammaren	4,500: —	
Amortering å lån å 15,000 kr.	5,000: —	
Ränta å lån å d:o	1,000: —	29,052: 95

XVI. Diverse:

Kassaförvaltaren	800: —	
Skolrådskallelser och ärenden	150: —	
Skoltryck och materiel till skolbokföring	900: —	
Annonser	250: —	
Körslor, frakter och kostnader:	700: —	
Telefonavgifter	250: —	
Porto	75: —	
Biträde för renskrivning vid expeditionen	300: —	
Böcker åt fattiga skolbarn	700: —	
Skolresor	150: —	
Oförutsedda utgifter	2,000: —	6,275: —

Summa utgifter 194,448: 70

Inkomster.

I. Statsbidrag:

9 ord. lärare (E. V. Gelin, Carlstedt, Lindgren, Lindh, Lingren, Gren, D. Karlström, Strandman, Brander) å 950: —	8,550: —
3 ord. lärare (A. R. Gustafson, G. A. Gustafson, G. Karlström) å 716: 67	2,150: 01
3 ord. lärare (D. Gelin, Enholm, Henrikz) å 600: —	1,800: —
6 ord. lärarinnor (Hamnqvist, Borgman, Tubbin, Karlström, Setterblad, Bore) å 800: —	4,800: —
1 ord. lärarinna (Ljungkvist)	733: 33
3 ord. lärarinnor (Svensson, Lindberg, Virén) å 666: 67	2,000: 01
5 ord. lärarinnor (Nyman, Janson, Söderqvist, Westberg, Dyhlén) å 600: —	3,000: —
2 nytillträdande ordinarie lärarinnor	1,466: 67
6 småskollärarinnor (Nilsson, Johansson, Olsson, Hallgren, Pettersson, Daahlmé) å 453: 33	2,719: 98
7 småskollärarinnor (Th. Freding, E. Ödqvist, Strandman, I. Ödqvist, I. Freding, Heintz, H. Eklund) å 413: 33	2,893: 31
9 småskollärarinnor (A. Svensson, Bergström, A. Eklund, Roth, S. Svensson, Skeppstedt, Danielsson, Forsman, Andersson) å 373: 33	3,359: 97
2 småskollärarinnor (Söderlund, Bryntesyn) å 333: 33	666: 66

7 fortsättningsskolor à 75: —	525: —	
24 manliga slöjdgrupper à 81: —	1,944: —	
33 kvinnliga slöjdgrupper à 40: 50	1,336: 50	
4 kvinnliga slöjdgrupper à 15: —	60: —	
15 skolköksgrupper à 100: —	1,500: —	39,505: 44
II. Beräknad behållning vid 1911 års slut	17,854: 25	17,854: 25
III. Uttaxering	137,089: 01	137,089: 01
		Summa inkomster kr. 194,448: 70

§ 6.

Beslöts att framlägga följande förslag till Barnavårdsnämndens utgifts- och inkomststat för år 1912.

Utgifter.

Utackorderingsavgift för 11 gossar å Älvåsen à 150: —	1,650: —	
Utackorderingsavgift för 3 barn å Kumla barnhem à 150: —	450: —	
Utackorderingsavgift för 2 barn i enskilt hem à 180: —	360: —	
» » 3 » » à 144: —	432: —	
» » 3 » » à 132: —	396: —	
» » 14 » » à 125: —	1,750: —	
» » 14 » » à 120: —	1,680: —	
» » 1 » » à 115: —	115: —	
» » 11 » » à 100: —	1,100: —	
» » 1 » » à 72: —	72: —	
» » 3 » » à 60: —	180: —	
» » barn, som tillkomma under året	1,000: —	9,185: —
Resekostnader och kläder m. m.		600: —
Arvode till sekreteraren	400: —	
D:o till kassaförvaltaren	50: —	450: —
		Summa utgifter 10,235: —

Inkomster.

Statsbidrag för 3 barn à 40: —	120: —
» » 2 » à 25: —	50: —
» » 3 » à 22: —	66: —
» » 3 » à 16: —	48: —
» » 14 » à 12: 50	175: —

Statsbidrag för 14 barn à 10:—	140:—	
» » 1 » à 7:50	7:50	606:50
Bidrag från Karlstads Fattigvårdsstyrelse	6,452:—	
» » » » för barn, som tillkomma....	800:—	7,252:—
Uttaxering		2,376:50
		<u>Summa inkomster 10,235:—</u>

Rätt utdraget ur det justerade protokollet intygar:

BROR A. LARSON.

Karlstads Skolstyrelse.

Som förklaring till den i 1912 års utgifts- och inkomststat för Karlstads Skolstyrelse uppgifna beräknade behållningen å Kr. 17,854:25 får anföras följande.

Under räkenskapsåret 1908 uppstod en brist i Skolrådets tillgångar, lätt förklarlig genom de Randelska förskingringarna. Till täckande häraf upptogs i 1909 års stat en rund summa af Kr. 15,000.

Genom besparingar kunde dock 1909 års bokslut utvisa en behållning af c:a 10,500 kronor, hvilken behållning i 1910 års bokslut ökats till c:a 12,300 kronor.

Innan de Randelska förskingringarna blifvit fullt utredda, rådde en viss osäkerhet i affärerna, hvadan Skolrådet ej ansåg lämpligt till kyrkostämman redovisa detta öfverskott förr än ofvannämnda affärer slutförts.

Vid uppgörande af 1912 års stat har Skolstyrelsen ut-

gått från en behållning från 1910 af	12,377:97	
minskadt med för högt beräknadt statsbidrag	1,226:77	11,151:20
samt genom noggrann beräkning trots sig kunna å anslagna medel bespara		<u>6,703:05</u>

och redovisar sålunda Kronor 17,854:25

Karlstad den 6 November 1911.

J. MÆCHEL.

Till Drätselkammaren i Karlstad.

För utdebitering och utlämnande till Karlstads pastorats och Karlstads stadsförsamlings kyrkoråds kassaförvaltare öfverlämnas härmed transumt å Karlstads pastorats kyrkostämmas beslut om en uttaxering af 21,053 kronor, hvaraf 20,014: 70 faller på stadsförsamlingen, och Karlstads stadsförsamlings kyrkostämmas beslut om en uttaxering å 10,000 kronor eller tillsammans att utdebiteras af Drätselkammaren 30,014: 70 kronor.

Karlstad den 4 November 1911.

G. JAKOBSSON,
p. l.

*Transumt af protokoll vid Karlstads Pastorats
2:dra ordinarie kyrkostämma den 30 okt. 1911.*

§ 2.

Kyrkostämman beslöt antaga följande af kyrkorådet framlagda förslag till utgifts- och inkomststat för nästa år med den förändring, att ett förslagsanslag å 150 kr. för eventuel kyrklig ungdomsvård skulle i staten upptagas:

Utgifter.

Summa utgifter Kr. 21,053: —

Inkomster.

Ersättning för vinsäd.....	48: —	
Ränta å fonden för kyrkans uppvärmning.....	350: —	398: —
Att uttaxeras af stadsförsamlingen 96,9 %/o	20,014: 70	
» » » landsförsamlingen 3,1 %/o	640: 30	20,655: —

Summa inkomster kr. 21,053: --

Rätteligen transumerat intygar som ofvan.

G. JAKOBSSON,
p. l.

Transumt af protokoll vid Karlstads stadsförsamlings andra ordinarie kyrkostämma den 30 okt. 1911.

§ 2.

Kyrkostämman beslöt antaga följande af kyrkorådet framlagda förslag till utgifts- och inkomststat för nästa år.

Utgifter.

Summa utgifter Kronor 10,000: —

Inkomster.

Att uttaxeras af Karlstads stadsförsamling.....: 10,000: —

Summa inkomster Kronor 10,000: —

Rätteligen transummerat intygar:

G. JAKOBSSON.

Sammandrag

af

taxeringslängderna i Karlstads stad af Wermlands län för år 1911.

Enligt bevillningsförordningen:

*Af taxeringsnämnden uppskattade värden å fast egendom.
för hvilken bevillning erlägges:*

Jordbruksfastighet	1,152,900: —	
Annan fastighet	32,195,600: —	33,348,500: —

för hvilken bevillning icke erlägges:

såsom tillhörig staten:

Jordbruksfastighet	9,800: —	
Annan fastighet	718,600: —	728,400: —
såsom tillhörig kommuner, menigheter m. fl.	3,192,300: —	3,920,700: —

Summa värde å all fast egendom 37,269,200: —

Af taxeringsnämnden taxerad inkomst:

Af kapital	240,800: —	
Af arbetsanställning, tjänst eller pension	5,290,684: —	
Af rörelse, yrke eller eljest	2,490,509: —	
	Summa 8,021,993: —	
Medgifvet afdrag enligt 12 §	1,549,000: —	
Beskattningsbar inkomst		6,472,993: —

Uträknad bevillning:

För jordbruksfastighet	69: 18	
För annan fastighet	1,609: 80	
För inkomst af kapital och arbete	6,470: 48	8,149: 46

Enligt förordningen om inkomst och förmögenhetsskatt:

Af taxeringsnämnden taxerad belopp	7,389,800: —
Uträknad inkomst- och förmögenhetsskatt	179,051: 90

Karlstads kronouppbörds kontor den 31 oktober 1911.

ALFR. NYMANSON.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 19 december 1911.*

§ 142.

Sedan Magistraten uppgjort och till Stadsfullmäktige inkommit med generalförslag till utgifter och inkomster för staden nästa år, så hade nu Beredningsutskottet, uppå remiss, att häröfver afgifva yttrande; Och beslöt Utskottet, efter att hafva tagit del af såväl generalförslaget som specialförslagen, att i ärendet anförä följande:

Enligt af Stadskamreraren lämnad uppgift utgjorde beloppet af låneafbetalningar och räntor, som förfölle år 1912, sammanlagdt 1,878,575 kronor 62 öre.

På sätt Magistraten anmärkt komme detta belopp att till en början minskas med 12,000 kronor jänte ränta, utgörande kostnad för egnahemsbygget, hvilken kostnad enligt Stadsfullmäktiges beslut skulle utgå ur Lagerlöfska fonden.

Härjärte hade Magistraten föreslagit ytterligare en minskning af ifrågavarande summa. Däri inginge nämligen 26,016 kronor 15 öre för inlösen af donationsjord och hemställde Magistraten, att häraf ett belopp af 26,000 kronor måtte tagas ur den genom Stadsfullmäktiges beslut den 30 December 1907 afsatta fonden "för framtida jordförvärf", som den 31 December 1911 utgjorde 32,210 kronor 97 öre. Under förutsättning af bifall till detta förslag skulle beloppet af låneafbetalningar och räntor komma att utgöra 1,838,485 kronor 62 öre.

Beredningsutskottet ville för sin del tillstyrka bifall till Magistratens berörda hemställan.

Enligt Magistratens förslag skulle under nästa år erfordras en upplåning af 1,475,765 kronor 92 öre; uttaxeringen enligt öfverenskommelsen den 24 maj 1877 beräknades gifva 94,597 kronor 46 öre, och hade Magistraten, till täckande af återstående bristen i staten, 538,532 kronor 62 öre, efter beräkning af afkortningar till ett belopp af 34,374 kronor 42 öre föreslagit en uttaxering i för-

hållande till den bevillningstaxerade inkomsten, som enligt årets taxeringslängder beräknades till 8,149,460 kronor, af 7,03 procent af denna inkomst.

Utgifterna för kyrkliga ändamål utgjorde för nästa år 30,014 kronor 70 öre och kräfde en uttaxering af 0,37 procent af den taxerade inkomsten, hvadan hela uttaxeringen för nästa år skulle blifva 7,40 procent af samma inkomst.

Efter antecknande häraf ville Utskottet i fråga om nedannämnda specialförslag göra följande erinringar.

Drättselkammarens stat.

Enligt kammarens förslag utgjorde bristen i staten 43,242 kronor 36 öre. Till detta belopp hade Magistraten lagt dels 4,000 kronor, utgörande af Stadsfullmäktige beslutade anslag, som ej blifvit af Drättselkammaren upptagna, och dels 36,000 kronor, utgörande behållningen af tolagsersättningsmedlen, angående hvilka Magistraten anmärkt, att då dessa medel ej tillhörde Drättselkammaren som delegation, Stadsfullmäktige borde nu som förut fatta särskildt beslut angående deras användning, hvadan Magistraten i sådant hänseende föreslagit, att dessa medel, så långt de räckte, skulle gå till afbetalning å stadens fonderade skuld.

Beredningsutskottet ville för sin del instämma uti Magistratens berörda förslag.

Bristen i Drättselkammarens stat hade i anledning häraf i Magistratens generalförslag upptagits till ett belopp af 83,242 kronor 36 öre.

Bland beräknade inkomster för nästa år hade Drättselkammaren upptagit stadens andel i hamnens inkomster till ett belopp af 12,000 kronor. Enligt hvad Beredningsutskottet inhämtat kunde emellertid hamnens bruttoinkomst för innevarande år beräknas komma att uppgå till minst 67,500 kronor, och ansåge Utskottet fördenskull, att stadens andel i hamninkomsten borde i 1912 års stat upptagas till ett belopp af 13,500 kronor, hvilket innebure en ökning å inkomstsidan i Drättselkammarens stat af 1,500 kronor.

I fråga om de af Drättselkammaren beräknade utgifter ville Beredningsutskottet först annärka, att anslaget till gatuarbeten under nästa år i staten upptagits med det af Kammaren i särskild framställning hos Stadsfullmäktige häröver begärda belopp af 54,626 kronor. Då emellertid Beredningsutskottet i häröfver afgifvet utlåtande hemställt, att ett belopp af endast 30,000 kronor måtte af Stadsfullmäktige anvisas för gatuarbeten under nästa år, skulle, därest Utskottets förslag bifölles, utgifterna i Drättselkammarens stat minskas med 24,626 kronor.

Å andra sidan skulle bland utgifterna tillkomma dels af Stadsfullmäktige den 16 november innevarande år beslutad pension åt arbetaren Anders Fredrik Andersson, 400 kronor, och dels följande utgifter, som ännu ej af Stadsfullmäktige beslutats, men hvilka af Beredningsutskottet tillstyrkts, nämligen anslag för skötseln

af de allmänna afstjälpningsplatserna, 350 kronor, anslag till anordnande af en hembygdskurs i Karlstad, 300 kronor, samt gratifikation till förre extra poliskonstapeln Anders Petter Jonsson, 300 kronor, hvilka utgiftsposter, därest Beredningsutskottets förslag bifölles, föranledde en ökning å utgiftssidan af tillhoppa 1,350 kronor.

De af Utskottet föreslagna ändringar å Drätselkammarens stat visade alltså å *ena sidan* en ökning af inkomsterna å 1,500: —
 samt en minskning af utgifterna å 24,626: —

hvilket verkade en minskning af bristen med tillhoppa 26,126: —

och å *andra sidan* en ökning
 af utgifterna å tillhoppa 1,350: —

hvadän alltså totalminskningen i den af Magistraten beräknade bristen i Drätselkammarens stat utgjorde 24,776: —

Fattigvårdsstyrelsens stat.

Å denna stat hade upptagits en utgiftspost, som förut ej förekommit, nämligen för oförutsedda utgifter 3,000 kronor.

Då Styrelsens utgifter i öfrigt upptagits till högre belopp än för innevarande år samt det icke syntes finnas anledning förmoda, att större extra utgifter skulle behöfva ifrågakomma under nästa år än förut varit fallet, ville Utskottet föreslå, att det för oförutsedda utgifter upptagna belopp, 3,000 kronor, måtte få utgå, vid hvilket förhållande bristen i Fattigvårdsstyrelsens stat skulle minskas med sagda belopp, 3,000 kronor.

Gasverkets stat.

Bland erforderliga utgifter för gasverket hade i staten upptagits kostnad för inköp af gasmätare med ett belopp af 4,500 kronor.

Med hänsyn till denna utgifts beskaffenhet ville Utskottet hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte bestämma, att det i gasverkets utgiftsstat sålunda upptagna anslagsbelopp af 4,500 kronor för inköp af gasmätare skulle anskaffas medelst upplåning.

Likaledes hade i gasverkets stat upptagits kostnad för gasledning till Värmlands regementes kasernetablissemang med 7.000 kronor, hvarom särskild framställning gjorts hos Stadsfullmäktige.

Uti häröfver förut denna dag afgifvet utlåtande hade Beredningsutskottet tillstyrkt Stadsfullmäktige att bevilja nämnda belopp att anskaffas genom upplåning.

Under förutsättning af bifall till Utskottets sålunda framställda förslag, skulle Gasverkets beräknade vinst ökas med tillhoppa 11,500 kronor.

Vattenverkets stat.

Till de å denna stat upptagna utgifter skulle läggas 1.600 kronor, som Stadsfullmäktige, efter statens uppgörande, beviljat för framdragande af vattenledning till Rosenlund, hvadan bristen i staten utöfver upplånta medel alltså ökades med berörda belopp 1,600 kronor.

Elektricitetsverkets stat.

Beträffande den i staten upptagna utgiftspost å 7,000 kronor för inköp af mätare ville Utskottet, i öfverensstämmelse med hvad Utskottet i fråga om anslaget till inköp af gasmätare föreslagit, hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte bestämma att del i Elektricitetsverkets utgiftsstat upptagna anslagsbelopp af 7,000 kronor för inköp af mätare skulle anskaffas medelst upplåning.

Om detta förslag bifölles, skulle alltså vinsten i elektricitetsverkets stat ökas med 7,000 kronor.

Karlstads arbetsförmedlingsanstalts stat.

Bristen i denna stat hade upptagits till 3,288 kronor 72 öre.

Då emellertid Beredningsutskottet uti afgifvet utlåtande rörande ifrågasatt anslag från staden för nästa år till Värmlands läns arbetsförmedlingsanstalt å 3,000 kronor tillstyrkt Stadsfullmäktige att, under förutsättning, bland annat, att sistnämnda anstalt med nästa års ingång började sin verksamhet, dels bevilja för anstaltens verksamhet under år 1912 ett belopp af 3,000 kronor och dels besluta, att stadens arbetsförmedlingsanstalt skulle med innevarande års utgång upphöra, skulle, därest detta förslag bifölles, i stället för det till täckande af bristen i stadens arbetsförmedlingsanstalts stat upptagna belopp, 3,288 kronor 72 öre, uppföras ett anslag till länsanstalten å 3,000 kronor, hvilket skulle innebära en minskning af bristen å 288 kronor 72 öre.

Varmbadhusets stat.

Af det uppgjorda statförslaget inhämtades, bland annat, att inkomsten af badavgifter för nästa år beräknats till 20,000 kronor mot 21,000 kronor för innevarande år.

Med hänsyn till stadens tillväxt ansåge emellertid Utskottet icke någon anledning förefinnas till att beräkna ifrågavarande inkomst till lägre belopp än förut, kvadan Utskottet ville föreslå, att berörda inkomstbelopp jämväl i nästa års stat måtte upptagas till 21,000 kronor. Vid sådant förhållande skulle någon brist i varmbadhusets stat ej behöfva ifrågakomma.

Enligt Magistratens generalförslag skulle, såsom ofvan anmärkts, upplåning erfordras under nästa år till ett belopp af 1,475,765 kronor 92 öre.

Till detta belopp skulle komma 18,500 kronor, som enligt Utskottets ofvan omförmälda förslag borde upplånas för inköp af mätare till gas- och elektricitetsverken samt för gasledning till kasernetablisementet.

Därjämte hade Utskottet uti förut denna dag afgifvet utlåtande öfver en af Styrelsen för Vatten- och Gasverken hos Stadsfullmäktige gjord framställning om anslag af 3,500 kronor för anskaffande af en ny transformator i transformatorstationen vid Karlstads Mekaniska verkstad tillstyrkt nämnda anslags beviljande samt därvid hemställt, att detta belopp måtte anskaffas medelst upplåning.

Detta anslag hade ej upptagits i Elektricitetsverkets stat och hade förden skull, såsom ej inverkan å densamma, icke omförmäls vid Utskottets behandling af denna stat.

Under förutsättning af bifall till hvad Utskottet i berörda hänseenden sålunda föreslagit skulle upplåning under nästa år erfordras till följande belopp nämligen:

För af stadskamreraren uppgifna ändamål med däri af Magistraten föreslagen jämkning ..	1,439,259: 43
För täckande af bristen i hamnens stat 1912	36,506: 49
För gasverkets behof:	
Till inköp af gasmätare	4,500: —
» gasledning till kasernetablisementet	7,000: —
	<u>11,500: —</u>
För elektricitetsverkets behof:	
Till inköp af mätare	7,000: —
» en ny transformator	3,500: —
	<u>10,500: —</u>
	eller tillhopa 1,497,765: 92

och ville Utskottet hemställa,

att Drätselkammaren måtte bemyndigas att nästa år upptaga tillfälliga lån till berörda belopp, 1,497,765 kronor 92 öre.

I enlighet med hvad Utskottet här ofvan anfört skulle den af Magistraten upptagna bristen i staten

å ena sidan minskas med följande belopp nämligen:

för Drätselkammaren (minskad brist)	24,776: —
» Fattigvårdsstyrelsen (d:o d:o)	3,000: —
» Gasverket (ökad vinst)	11,500: —
» Elektricitetsverket (d:o d:o)	7,000: —
» Arbetsförmedlingen (minskad brist) ..	288: 72
» Varmbadhuset (d:o d:o)	1,000: —

Summa kr. 47,564: 72

och å andra sidan ökas med:
 för Vattenverket (ökad brist)..... 1,600: —
 hvadan alltså totalminskningen i bristen utgjorde Kr. 45,964: 72
 Då från det af Magistraten till uttaxering i förhållande till den bevillnings
 taxerade inkomsten upptagna belopp 538,532: 62
 dragas ofvannämnda..... 45,964: 72
 återstå alltså..... Kr. 492,567: 90
 att enligt Utskottets förslag uttaxeras i förhållande till den bevillningstaxerade
 inkomsten.

Om för blifvande afkortningar upptages ett belopp af 35,517 kronor 10 öre,
 skulle alltså för kommunala behof krävas en uttaxering af 6,48 procent af be-
 rörda inkomst.

Denna uttaxering skulle utgöra 528,085: —
 Afdrag för afkortningar 35,517: 10
 Återstå alltså Kr. 492,567: 90

Lägges härtill den för kyrkliga ändamål erforderliga uttaxering af 0,37 procent
 af taxerad inkomst, skulle hela uttaxeringen för år 1912 uppgå till 6,85 procent
 af den bevillningstaxerade inkomsten.

I anslutning till det anförda beslöt Beredningsutskottet alltså hemställa,

att Stadsfullmäktige ville godkänna Magistratens generalförslag till
 utgifter och inkomster för år 1912 med de af Utskottet här ofvan före-
 slagna ändringar samt bestämma uttaxeringen i förhållande till den be-
 villningstaxerade inkomsten till 6,85 procent af denna inkomst, däraf 6,48
 procent för kommunala behof och 0,37 procent för kyrkliga behof, samt

att Stadsfullmäktige måtte bifalla hvad Magistraten i öfrigt i sam-
 manhang med generalförslaget hemställt.

In fidem:
 IVAN FR. REGNER,

109. Drätselkammarens framställning om afkortning af restutskylder från år 1909 äfvensom från innevarande års första och andra uppbördsstämmor.

Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 29 november 1911.

Sedan af Drätselkammaren utsedda delegerade med biträde af stadskamreren genomgått och granskat i Kammarens räkenskaper balanserade resterande utskylder, så hade uppgjorts och till Kammaren ingifvits förslag om afkortning af restutskylder dels från år 1909 till ett belopp af 19,873 kronor 48 öre, dels från innevarande års första uppbördsstämma till ett belopp af 16,093 kronor 2 öre och dels från innevarande års andra uppbördsstämma till ett belopp af 358 kronor; och som Kammaren vid granskning ej fann något att erinra mot förslagen, beslöt Kammaren att till Stadsfullmäktige ingå med framställning om de föreslagna afkortningarnas beviljande.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges i Karlstad Beredningsutskott den 19 december 1911.

§ 130.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att afgifva yttrande öfver Drätselkammarens hos Stadsfullmäktige gjorda framställning om afkortning af restutskylder dels från år 1909 till ett belopp af 19,873 kronor 48 öre, dels från innevarande års första uppbördsstämma till ett belopp af 16,093 kronor 2 öre och dels från innevarande års andra uppbördsstämma till ett belopp af 358 kronor; Och beslöt Utskottet efter tagen del af handlingarne att tillstyrka bifall till Drätselkammarens berörda framställning.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

110. Fattigvårdsstyrelsens framställning om löneförhöjning åt styrelsens sekreterare.

Utdrag af protokoll, hållet hos Fattigvårdsstyrelsen i Karlstad den 3 Oktober 1911.

§ 106.

Sekreteraren ingaf följande skrifvelse:

»Till Fattigvårdsstyrelsen i Karlstad.

Då jag nu i jämt två och ett halft års tid tjänstgjort som Styrelsens sekreterare, har jag hunnit få en egen erfarenhet af hvad som redan vid mitt antagande till denna befattning framhölls af Styrelsens dåvarande ordförande, nämligen att den med tjänsten förenade aflöningen måste anses synnerligen låg i förhållande till det arbete, som kräfvades af Fattigvårdsstyrelsens sekreterare.

I anledning häraf inhämtade jag redan i September 1909 de uppgifter om löneförhållanden i med Karlstad jämnstora städer, som framgå af följande tablå:

Ort	Aflöning Kronor	Anmärkningar
Kalmar	600 —	
Linköping	800 —	
Uddevalla	900 —	600 till sekreteraren; 300 till juridiskt biträde.
Söderhamn	800 —	400 » » 400 » » »
Landskrona	1,000 —	
Sundsvall	1,000 —	

Vid en jämförelse med likartade befattningar här i staden framstår aflöningen jämväl såsom synnerligen låg. Så åtnjuter t. ex. sekreteraren hos Vatten- och gasverkstyrelsen, som mig veterligen ej har annan funktion än protokollsföring, samma aflöning som Fattigvårdsstyrelsens sekreterare eller 500 kronor, Hälsovårdsnämndens sekreterare, hvars arbetsbörda gifvetvis ej heller är på långa vägar så betungande som fattigvårdssekreterarens, likaledes 500 kronor, Byggnadsnämndens sekreterare 400 kronor förutom sportler, som uppgå till cirka 200 kronor, tillhopa 600 kronor.

Fattigvårdsinrättningens predikant åtnjuter 400 kronor och sekreteraren 500.

Under de 30 månader jag tjänstgjort som sekreterare har jag i fattigvårdsnämnden expedierat omkring 600 skrivelser, sålunda i medeltal 20 i månaden. Detta utom protokollsföringen. Jag har dessutom efter styrelsens anvisning vid sammanträden i ett rätt stort antal fall fått tjänstgöra som fattigsakförare, mest i barnuppfostringsmål, utan ringaste ersättning. Så har jag för närvarande ej mindre än tre dylika mål anhängiga vid Rådhus Rätten härstädes.

Det är gifvet, att en så betydande expediering, som den jag häröfvan nämnt, måste lida af, att befattningen skötes såsom en underordnad bisyssla, och jag måste medgifva, att det ej vid alla tillfällen varit mig möjligt att utföra expedieringen så skyndsamt, som måhända kunnat vara önskligt; men å andra sidan torde det ock vara klart, att en befattning, som aflönas så förhållandevis dåligt, ej gerna *kan* handhafvas annat än som en bisyssla. Med nuvarande arbetsfördelning inom Styrelsen kommer befattningen naturligtvis under alla förhållanden att förblifva en bisyssla, men med olika löneförhållanden kunna gifvetvis äfven på en dylik sysslas innehafvare ställas större eller mindre anspråk.

På grund af ökadt arbete hafva under de senare åren löneförhöjningar beviljats sysslomannen och tillsyningsmännen. Det är påtagligt, att det ökade arbetet sträckt sig äfven till sekreteraren, och synes mig sålunda en löneförhöjning jämväl för denne motiverad.

På grund af hvad jag häröfvan anført, får jag vördsamt hemställa,
att Fattigvårdsstyrelsen vid uppgörandet af 1912 års utgiftsstat
ville föreslå sekreterarens arfvode till minst 800 kronor om året.
Karlstad den 3 Oktober 1911.

GUSTAF E. BERG.»

Efter i anledning häraf hållen öfverläggning beslöt Fattigvårdsstyrelsen hos Stadsfullmäktige hemställa,

att aflöningen för Styrelsens sekreterare måtte från och med 1912 fastställas till 800 kronor om året.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Utdrag af protokoll hållet hos Drätselkammaren i Karlstad den 20 november 1911.

§ 8.

Hos Stadsfullmäktige hade fattigvårdsstyrelsen hemställt, att aflöningen till styrelsens sekreterare måtte från och med 1912 fastställas till 800 kronor om

året; och beslöt Drättselkammaren, som uppå remiss hade att yttra sig ärendet, tillstyrka bifall till framställningen.

Som ofvan.

In fidem:
GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 19 december 1911.*

§ 131.

Hos Stadsfullmäktige hade Fattigvårdsstyrelsen hemställt, att aflöningen för Styrelsens sekreterare måtte från och med år 1912 fastställas till 800 kronor, och hade Beredningsutskottet uppå remiss att häröfver afgifva yttrande.

Uti infordradt utlåtande hade Drättselkammaren tillstyrkt framställningen, och beslöt nu Beredningsutskottet att, med instämmande uti hvad Drättselkammaren föreslagit, hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte fastställa aflöningen för Fattigvårdsstyrelsens sekreterare till 800 kronor för år att utgå från och med år 1912.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

III. Fattigvårdsstyrelsens framställning om ökade löneförmåner åt tillsyningsmannen Anders Lindh.

Utdrag af protokoll, hållet hos Fattigvårdsstyrelsen i Karlstad den 31 oktober 1911.

§ 110.

Från Tillsyningsmannen Anders Lindh hade inkommit en så lydande framställning:

Till Fattigvårdsstyrelsen i Karlstad.

Ehuru ej längre tid än två år förflutit, sedan jag senast anhöll om förbättrade löneförmåner, ser jag mig af flerehanda skäl nödsakad, att redan nu komma till Styrelsen med en framställning i enahanda syfte.

Det torde vara för Styrelsen noggsamt bekant, att fattigvårdsarbetet här i staden under de senaste åren högst väsentligt ökats. Följden häraf har varit den, att tillsyningsmanstjänsterna från allt vara blott och bart bisysslor, numera kräfvat sin man helt, åtminstone om tillsyningsmannens tid och arbete tagas i anspråk jämväl i försörjningsnärheten, lasarettet och Stagnellska sjukhuset för hemortsrättsförhör, samt utredningar i fattigvårdsmål, som tidt och ofta skett och som väl i ännu högre grad torde blifva fallet i framtiden. Den möjlighet till andra förtjänster, som förut förefunnits, har sålunda mer och mer inskränkts, hvarför jag och min familj nu äro så godt som uteslutande hänvisade att lefva på de 1200 kronor om året i ett för allt, som utgöra min lön som fattigvårdstillsyningsman.

Min erfarenhet är för öfrigt den, att tjänsten bäst tillgodoses därigenom, att innehafvaren får helt ägna sig åt densamma, synnerligast som de moderna riktlinierna i fattigvård fordra ständig och nära beröring mellan tillsyningsmannen och de fattiga. Arbetet är i väsentlig grad ett minnesarbete och hvarje främmande arbete och intresse förslappar minnet och verkar oförmånligt, detta isynnerhet om arbetet är varaktigt och utan samband med fattigvårdsarbetet. Jag vill dessutom erinra om svårigheten i allmänhet att arbeta under betryckta ekonomiska omständigheter.

Med tjänsten följer skyldighet att hafva mottagning två timmar dagligen och väl äfven rum i mitt hem inom mitt distrikt för mottagning af understödssökande. Med denna skyldighet borde, synes det, äfven följa någon rätt till ersättning för mottagningslokal, dels vid tanke på lörens ringa storlek, dels medan de saker, som gifvetvis måste afhandlas mellan mig och den sökande kräfvat ostördhet. Äfven om min mottagning skulle förflyttas till annat ställe än hemmet, finge jag nog tänka mig ett rum afsedt för besök i tjänsten å andra tider än mottagningstiden, då många ej vilja eller kunna söka mig å andra tider än till exempel, då arbetstid ej förspilles. Sådana synpunkter hafva vunnit beaktande vid bestämmande af hälsovårdstillsyningsmännens löneförmåner, i det dessa, om jag ej misstager mig, utgöras af 1800 kronor årligen jämte hyresbidrag, herr Sandberg 250 kronor och herr Flodin 150 kronor till kontorslokal.

Med stöd af hvad jag sålunda anført, får jag vördsamt hemställa, att Styrelsen ville hos Herrar Stadsfullmäktige utverka, att min aflöning som tillsyningsman från och med år 1912 fastställes till 1500 kronor årligen fast lön, samt skäligen ersättning för det mottagningsrum tjänstens beskaffenhet fordrar.

Karlstad den 27 Okt. 1911.

Vördsamt
ANDERS LINDH.“

Efter föredragning häraf och sedan sysslomannen vitsordat behovet af biträde för hemortsrättsförhör, uppgörande af statistiska uppgifter och annat skrif-arbete, äfvensom för tillsyn af utackorderade barn, beslöt Styrelsen hos Stadsfullmäktige hemställa,

att aflöningen för Tillsyningsmannen Anders Lindh måtte från och med år 1912 bestämmas till 1500 kronor fast lön samt 100 kronor hyresbidrag årligen, mot skyldighet för Lindh att på kallelse af sysslomannen biträda denne med arbete af ofvanangifna beskaffenhet i den mån Lindhs tid icke toges i anspråk af de egentliga tillsyningsmansgöromålen.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren
i Karlstad den 20 november 1911.*

§ 9.

Uti hos Stadsfullmäktige gjord framställning hade Fattigvårdsstyrelsen hemställt, att aflöningen för tillsyningsmannen Anders Lindh måtte från och med år 1912 bestämmas till 1500 kronor fast lön samt 100 kronor hyresbidrag årligen mot skyldighet för Lindh att på kallelse af sysslomannen biträda denne vid hemortsrättsförhör, uppgörande af statistiska uppgifter och annat skrifarbete äfvensom vid tillsyn af utackorderade barn, i den mån Lindhs tid icke toges i anspråk af de egentliga tillsyningsmansgöromålen.

Drätselkammaren, som uppå remiss hade att yttra sig i ärendet, beslöt tillstyrka bifall till framställningen.

Som ofvan.

In fidem:
GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 19 december
1911.*

§ 132.

Uti hos Stadsfullmäktige gjord framställning hade Fattigvårdsstyrelsen hemställt, att aflöningen för tillsyningsmannen Anders Lindh måtte från och med år

1912 bestämmas till 1,500 kronor fast lön samt 100 kronor i hyresbidrag årligen, med skyldighet för Lindh att, i den mån hans tid icke toges i anspråk af de egentliga tillsyningsmansgörömlen, på kallelse af sysslomannen biträda denne vid hemortsrättsförhör, med uppgörande af statistiska uppgifter och annat skrifbiträde äfvensom för tillsyn af utackorderade barn.

Häröfver hade Drätselkammaren afgifvit tillstyrkande utlåtande, och beslöt nu Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig i ärendet, att i likhet med Drätselkammaren hemställa,

att Fattigvårdsstyrelsens förevarande framställning måtte af Stadsfullmäktige bifallas.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

112. Hamnstyrelsens framställning om anslag för anläggning af en upphalningsbädd vid hamnen.

Utdrag av protokoll, hållet hos Hamnstyrelsen i Karlstad den 31 oktober 1911.

§ 80.

Sedan hamnstyrelsen i oktober 1904 gjort framställning om anläggning av en upphalningsbädd vid hamnen, beslöto stadsfullmäktige den 30 december samma år att för ytterligare utredning remittera frågan till hamnstyrelsen och drätselkammaren. Då detta ärende icke kunde beräknas bliva avgjort så snart, att ett uppskjutande av mudderverkets dockning för bottenmålning ansågs kunna göras, så blev verket påföljande år transporterat till Sjötorps varv. Då nu så lång tid härefter förflutit, hade behovet av en ny bottenmålning åter blivit trängande. Hamningenjören hade därför uppgjort och till hamnstyrelsen ingivit nya, alternativa kostnadsberäkningar för anläggning av en upphalningsbädd vid hamnen.

Efter handlingarnas föredragning och hållen överläggning, varunder framhölls:

att behovet av en upphalningsbädd allt fortfarande gjorde sig gällande, särskildt med hänsyn till vården av hamnens mudderverk och prämar,

att alternativ II vore att förorda, enär med detta finnes möjlighet för ett kanalfartyg att vid medelvattenstånd erhålla kölhalning härstädes vid behov av reparation,

att, då endast en motsvarande inrättning finnes vid Väneren, nämligen Sjötorps docka, vilken endast kan betjäna ett begränsat antal fartyg, det, till förekommande av inrättande av en dylik anläggning på annan plats, något som den allt mer ökade sjöfarten torde komma att framtvunga, i främsta rummet borde finnas en dylik vid Vänerens största hamn,

att för närvarande fartygen allmänt söka sig till Göteborg för uppläggning, men att, därest en upphalningsbädd inrättades härstädes, en del fartyg helt säkert skulle komma att så småningom uppläggas här, vilket komme att medföra ökad sysselsättning för såväl verkstäder som hantverkare, så beslöt hamnstyrelsen att, med förordande av alternativ II, slutande på en summa av kronor 16,500, i staten för nästa år uppföra detta belopp, samt att hos stadsfullmäktige göra särskild framställning i ämnet; Och ville styrelsen därvid hava erinrat och anfört följande.

Att de nu uppgjorda kostnadsförslagen vore avsevärt högre än 1904 års, som slutade på 8,000 kr., berodde huvudsakligast därpå, att vid det tillfället fanns vid nya hamnbyggnaden större delen av det erforderliga virket, som sedermera använts för andra behov.

Ursprungligen hade man tänkt sig bäddens förläggande till Herrhagslandet mitt för Långholmen, men då, enligt det av Aktiebolaget Vattenbyggnadsbyrån uppgjorda förslaget till hamnens utvidgning, detta markområde komme att tagas i anspråk för kajbyggnad, så ville styrelsen i stället föreslå den plats å Kanikenäsholmen, som är å bilagda plankarta närmare angiven.

Kostnaderna för mudderverkets bottenmålning år 1905 belöpte sig på 1,324 kr. 44 öre, varav för målningsarbete kr. 407:94 och för transport, assurans och dockning kr. 916:50. Därest mudderverket nu skulle överföras till Sjötorp, så torde sistnämnda kostnad

icke kunna beräknas till lägre belopp än	1,000: —
Kölhalning och sjösättning av de sex mudderpråmarna härstädes kostade omkring	400: —
	<hr/>
	Summa kronor 1:400: —

Då en rationell skötsel av muddringsmaterialen krävde dess kölhalning vart annat år, så motsvarade förestående belopp en årlig kölhalningskostnad av 700 kr.

De årliga inkomster, hamnen sannolikt kunde påräkna av en upphalningsbädd, torde kunna beräknas sålunda:

10 st. ångslupar, pråmar och jakter à 40: —	400: —
12 » större segelbåtar à 25: —	300: —
25 » motor- och mindre segelbåtar à 10: —	250: —
1 » större fartyg (kanalbåt).....	100: —

Summa kronor 1,050: —

Härförutom kan vid kölhalning av större fartyg under seglationstiden beräknas en dagshyra av 10 kronor.

Beträffande driftkostnaderna, så ställde sig dessa, i fråga om alternativen I och II, synnerligen gynsamma. Kostnaden för elektrisk ström till en 30 hästkrafters motor utgjorde per timme (22 $\frac{1}{2}$ kw. à kr: 0:40) kr. 9: —. För driftsmaskineriets skötsel erfordrades endast en man. Själva upphalningstiden för det största fartyg, som beräknats kunna kölhalas å en anläggning enligt alt. II, utgjorde omkring 30 minuter och för mindre fartyg i proportion därefter. Kostnad för fartygs mallning samt pallning å upphalningsvagnen för att kölen skall vila jämt och likformigt skulle gäldas efter hamnens självkostnader härför. Enligt alternativ III, där upphalningen skulle ske medelst handkraft, ställde sig driftkostnaderna givetvis avsevärt högre.

Driftkostnaderna enligt alt. II för kölhalning av det antal fartyg, som beräknats inbringa omkring 1,050 kronor, uppgingo till högst 200 kronor. Beträffande underhållet, så torde detta ej bliva något nämnvärt under de första åren, och framdeles torde bäddens ökade användning täcka denna kostnad. Enligt förestående kalkyl skulle nettoinkomsten uppgå till omkring 850 kronor. Beräknas 5 $\frac{1}{2}$ % ränta å anläggningskostnaden, kr. 16,500, så gör detta kr. 907:50. Skillnaden mellan detta belopp och den beräknade nettoinkomsten skulle då utgöra kostnaden för kölhalning av mudderverket och pråmarna.

Upphalning av en mudderpråm med nu föreslagna anordning komme ej att betinga mer än omkring fjärdedelen av den kostnad detta nu kräver.

Förslag till taxa och föreskrifter för upphalningsbäddens begagnande ansåg styrelsen böra framläggas först sedan tillräcklig erfarenhet härutiunan vunnits.

Därest hamnstyrelsens nu framlagda förslag icke komme att vinna stadsfullmäktiges bifall, så ville styrelsen hemställa om anslag för nästa år av 2,000 kronor för mudderverkets dockning och bottenmålning samt pråmarnas kölhalning, vilket med hänsyn till de förestående muddringsarbetena för 4 meters djupgående fartyg vore alldeles nödvändigt.

Utdrag av detta protokoll skulle jämte remisshandlingarna samt kostnadsförslag och ritningar till stadsfullmäktige översändas.

In fidem:
IWAR OLSSON.

Kostnadsförslag till Slip å Kanikenäsholmen.

Alt. I. För 150 tons nuvarande kanalbåtar vid alla vattenstånd:

Muddring 3,000 m ³ à 0:50	1,500:—
Schaktning 1,000 m ³ à 1:50	1,500:—
Arbetsspånter 170 m. (3,5 m. djup à 15:—	2,550:—
Dykdalber m. m.	300:—
Pålar 600 m. à 2:50	1,500:—
Långsyllar 1,500 kbf. à 1:—	1,500:—
Vanliga syllar 80 st. à 4:—	320:—
Tvärstag af 3"×9" 240 kbf. à 1:—	240:—
Räls 345 m. à 5:—	1,725:—
Vagnen	3,000:—
Vinschhus	1,000:—
Maskineri (motor 2,000:—, spel 1,500:—, ketting 1,000:—)	4,500:—
Oförutsedda utgifter, administration m. m.	3,365:—
	<hr/>
	Kronor 23,000:—

Alt. II. För mudderverket samt 100 tons kanalbåtar (för de senare endast vid medelvattenstånd).

Muddring 1,000 m ³ à 0:50	500:—
Schaktning 600 m ³ à 1:50	900:—
Arbetsspånter 140 m. à 15:—	2,100:—
Dykdalber m. m.	300:—
Pålar 500 m. à 2:50	1,250:—
Långsyllar 1,200 kbf. à 1:—	1,200:—
Vanliga syllar 80 st. à 4:—	320:—
Tvärstag af 3"×9" 200 kbf. à 1:—	200:—
Räls 300 m. à 4:50	1,350:—
Vagnen	2,500:—
Vinsch-hus.	750:—
Maskineri (motor 1,500:—, spel 1,200:—, ketting 600:—)	3,300:—
Oförutsedda utgifter, administration m. m.	1,920:—
	<hr/>
	Kronor 16,500:—

Alt. III. Afsedd endast för mudderverket, ångslupar, segeljakter och motorbåtar:

Muddring	500:—
Schaktning	800:—
Arbetsspånter	2,000:—
Dykdalber	300:—
Långsyllar	800:—

Vanliga syllar	320: —
Tvärstag	200: —
Pålar ..	600: —
Räls	1,000: —
Vagnen	2,000: —
Vinsch-hus	750: —
Maskineri, för handkraft	1,000: —
Oförutsedda, m. m.	1,230: —
	Kronor 11,500: —

Karlstads Hamningeniörskontor den 31 oktober 1911.

ERIK BJÖRKMAN.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren
i Karlstad den 20 november 1911.*

§ 13.

Hamnstyrelsen hade hos Stadsfullmäktige gjort framställning om anslag för anläggning af en upphalningsbädd vid hamnen därvid Styrelsen jämväl öfverlämnat trenne alternativa kostnadsförslag, hvaraf alt. I, som vore afsedt för 150 tons kanalbåtar vid alla vattenstånd, slutade å ett belopp af 23,000 kronor, alt. II, afsedt för mudderverket och 100 tons kanalbåtar, för de senare endast vid medelvattenstånd, slutade å 16,500 kronor och alt. III, endast afsedt för mudderverket, ångslupar, segeljakter och motorbåtar, slutade å 11,500 kronor; och hade Styrelsen för egen del förordat alt. II.

Drätselkammaren, som uppå remiss hade att yttra sig i ärendet, beslöt tillstyrka Stadsfullmäktige att anslå ett belopp af 16,500 kronor för anläggningens utförande i enlighet med alt. II af kostnadsförslagen.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag af protokoll hållet hos Stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 19 december 1911.*

§ 134.

Sedan Hamningeniören upprättat och till Hamnstyrelsen ingifvit alternativa kostnadsförslag för anläggning af en upphalningsbädd vid hamnen, hade Hamn-

styrelsen uti hos Stadsfullmäktige gjord framställning, under anförande, bland annat, att behovet af en upphalningsbädd allt fortfarande gjorde sig gällande, särskildt med hänsyn till värden af hamnens mudderverk och pramar samt att Styrelsen af de uppgjorda förslagen förordade alternativ II, som slutade å ett kostnadsbelopp af 16,500 kronor, hemställt om ett anslag å detta belopp för anläggningens utförande. Därest detta förslag ej bifölles, hemställde Styrelsen om ett anslag för nästa år af 2,000 kronor för bekostande af mudderverkets dockning och bottenmålning samt pramarnes kölhalning.

Drätselkammaren hade uti afgifvet utlåtande tillstyrkt den ifrågasatta anläggningens utförande enligt det af Hamnstyrelsen förordade alt. II af kostnadsförslagen.

Beredningsutskottet hade nu, uppå remiss, att i detta ärende afgifva yttrande; Och beslöt Utskottet, efter hållen öfverläggning att, med hänsyn till hvad Hamnstyrelsen anförde, tillstyrka framställningen på sätt af Drätselkammaren föreslagits, hvadan Utskottet hemställde,

att Stadsfullmäktige måtte, för anläggning af en upphalningsbädd vid hamnen i enlighet med alternativ II af de vid Hamnstyrelsens framställning fogade, af Ingenjören Erik Björkman upprättade kostnadsförslagen, anslå ett belopp af 16,500 kronor att utgå af hamnens medel, samt

att Stadsfullmäktige tillika måtte bestämma, att sålunda beviljadt belopp skulle anskaffas genom upplåning.

In fidem:

IVAN FR. REGNER

113. Styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning om anslag för framdragande af gasledning till Värmlands Regementes kasernetablissemment.

Utdrag ur protokollet hos Karlstads Vatten- och Gasverksstyrelse den 26 Oktober 1911.

S. d. § 8. Med anledning av stadens åtagande att leverera gas till Värmlands regementes kasärnbyggnader hade kostnadsförslag nu blivit uppgjort; Och beslöt Styrelsen efter föredragning och godkännande härav att överlämna detsamma

jämte åtföljande ritningar till Stadsfullmäktige under anhållan om ett anslag av 7,000 kronor för arbetets utförande.

Ur protokollet:
JOHN RUNDGREN.

Kostnadsförslag

till gasledning genom stadsdelen Klara från västra bron till Värmlands regementets kasernetablisement, enligt ritning daterad 15 oktober 1911.

Sandbäcksgatan	152 mm ledning, 200 m.	à 8: — =	Kr. 1,600: —
Södra Klaragatan	152 » »	95 » à 8: — =	» 760: —
Malmtorgsgatan :	152 » »	130 » à 8: — =	» 1,040: —
Klaragatan	152 » »	138 » à 7: 50 =	» 975: —
Kasern-Odengatan	102 » »	350 » à 5: — =	» 1,750: —
Sifoner och afstängningsventiler samt nya servisinkopplingar		»	400: —
Arbetsredskap, transporter och oförutsedda utgifter, jämnande utfört.		»	475: —

Kronor 7,000: —

Karlstads Gasverkskontor den 15 oktober 1911.

ERIK BJÖRKMAN.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren
i Karlstad den 20 november 1911.*

§ 7.

Uppå remiss från Stadsfullmäktige hade Drätselkammaren att afgifva yttrande öfver styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning om ett anslag af 7,000 kronor för framdragande af gasledning till Värmlands regementets kasernetablisement; Och beslöt Drätselkammaren tillstyrka bifall till framställningen.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 19 december 1911.*

§ 135.

För framdragande af gasledning till Värmlands Regementets kasernetablisement hade Styrelsen för Vatten- och Gasverken hos Stadsfullmäktige hemställt om ett

anslag af 7,000 kronor, till hvilken framställning Drättselkammaren uti uppå remiss afgifvet utlåtande tillstyrkt bifall.

Beredningsutskottet, som nu hade att yttra sig i frågan, beslöt hemställa, att Stadsfullmäktige måtte, för framdragande af gasledning genom stadsdelen Klara från Västra Iron till Värmlands Regementes kasern-etablissemang, i enlighet med af Ingeniören Erik Björkman den 15 oktober 1911 upprättade ritning och kostnadsförslag, bevilja ett anslag af 7,000 kronor, äfvensom bestämma, att sålunda beviljad belopp skall anskaffas medelst upplåning.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

114. Styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning om pension åt gasverksarbetaren Axel Olsson.

Till Styrelsen för Karlstads Vatten- och Gasverk, Karlstad.

Undertecknad, född den 29 januari 1847, och som varit anställd i Gasverkets tjänst sedan år 1889, får härmed vördsammast anhålla, att Styrelsen nu, då jag på grund af ålder icke längre kan kvarstå i arbete måtte utverka åt mig en årlig pension.

Karlstad den 26 oktober 1911.

AXEL OLSSON,
adress: Vestra Haga 8.

Utdrag ur protokollet hos Karlstads Vatten- och Gasverksstyrelse den 26 oktober 1911.

S. d. § 6. Gasverksarbetaren A. Olsson, som varit i verkets tjänst sedan år 1889 och nu på grund af ålder och bristande arbetsförmåga måst afskedas, hade hos Styrelsen anhållit om pension; och beslöt Styrelsen att hos Stadsfullmäktige göra

framställning att han från 1912 års ingång måtte under sin återstående lifstid komma i åtnjutande af ett årligt underhåll af 400 kronor.

Ur protokollet:
JOHN RUNDGREN.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren
i Karlstad den 20 november 1911.*

§ 12.

Uppå remiss från Stadsfullmäktige hade Drätselkammaren att afgifva yttrande öfver Styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning om pension åt gasverksarbetaren Axel Olsson.

Af handlingarna i ärendet inhämtade Kammaren, att Olsson, som vore född den 29 januari 1847, varit anställd i Gasverkets tjänst sedan år 1889 och nu på grund af ålder och bristande arbetsförmåga måst afskedas.

Ehuru Drätselkammaren fann den tid, under hvilken Olsson varit anställd i Gasverkets tjänst, väl kort för pensions erhållande, ville Kammaren dock ej motsätta sig hans pensionering, men ansåg Kammaren sig böra uttala, att stadens delegationer borde vid nyanställning taga hänsyn till åldern, så att pensionering efter så kort tids tjänstgöring ej behöfde förekomma.

Härefter beslöt Drätselkammaren hemställa, att Stadsfullmäktige måtte bevilja gasverksarbetaren Axel Olsson en årlig pension af 400 kronor att från och med år 1912 utgå under hans återstående lifstid samt att denna pension måtte uppföras på Gasverkets stat.

Som ofvan.

In fidem:
GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 19 december 1911.*

§ 136.

I anledning af från gasverksarbetaren Axel Olsson till Styrelsen för Vatten- och Gasverken inkommen framställning hade denna styrelse hos Stadsfullmäktige

hemställt, att bemålde Axel Olsson måtte från 1912 års ingång under sin återstående lifstid få åtnjuta en årlig pension af 400 kronor.

Drätselkammaren hade i afgifvet utlåtande tillstyrkt framställningen samt hemställt, att pensionen måtte uppföras på Gasverkets stat.

Uppå remiss hade nu Beredningsutskottet att yttra sig i ärendet och beslöt Utskottet att, med instämmande uti hvad Drätselkammaren anført, hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte bevilja gasverksarbetaren Axel Olsson en årlig pension af 400 kronor att från och med år 1912 utgå under hans återstående lifstid samt

att Stadsfullmäktige tillika måtte föreskrifva, att ifrågavarande pensionsbelopp skulle uppföras å Gasverkets stat samt utgå af tillgängliga medel.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

115. Styrelsens för Vatten- och Gasverken framställning om anslag för utvidgning af transformatorstationen vid Mekaniska verkstaden.

Utdrag af protokollet hos Karlstads Vatten- och Gasverksstyrelse den 8 december 1911.

S. d. § 7. Sedan Aktiebolaget Karlstads Mekaniska Verkstad i väsentlig mån ökat sin förbrukning af elektrisk energi, i följd hvaraf en ny transformator för dess behof blifvit nödvändig, beslöt Styrelsen gå i författning om anskaffande af en sådan, hvartill kostnaden uppginge till 3,500 kronor; Och enär ärendet inkommit för sent att i staten kunna upptagas, ville Styrelsen nu hos Stadsfullmäktige göra framställning om utanordnandet af detta belopp.

Ur protokollet:

JOHN RUNDGREN.

Förslag

till utvidgning af transformatorstationen vid Mekaniska Verkstaden.

Transformatorstationen utgöres nu af 3 st. 3-fastransformatorer à 80 kilovoltampère, som vid en fasförskjutning af $\text{Cos} = 0,8$ representera en samman-

lagd effekt af 260 hkr. Under en kortare tid kunna transformatorerna öfverbelastas till c:a 285 hkr. Då belastningen tidsvis varit 317 hkr., är det således förenadt med risk, att använda transformatorerna i sitt nuvarande skick. En förstärkning af dessa är således nödvändig nu genast.

Då transformatorhuset ej kan rymma ytterligare en transformator, måste detta antingen utvidgas eller också de nu befintliga 3 st. transformatorerna utbytas mot en större. Det senare förslaget med en större transformator är att rekommendera, enär Elektricitetsverket då i utbyte erhåller tre transformatorer, hvilka efter ändring af sekundärspänningen till 380 volt, blifva användbara för utvidgning af öfriga transformatorstationer i staden.

Kostnaden för anskaffning och insättning af en transformator på 350 kilovoltampère belöper sig till 3,500 kronor.

Karlstad den 8 december 1911.

J. THALÉN.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren
i Karlstad den 11 december 1911.*

§ 3.

Uppå remiss från Stadsfullmäktiges herr Ordförande hade Drätselkammaren att afgifva yttrande öfver en af Styrelsen för Vatten- och Gasverken gjord framställning om ett anslag af 3,500 kronor för anskaffande af en ny transformator för Aktiebolaget Karlstads Mekaniska Verkstads behof af elektrisk energi; Och beslöt Drätselkammaren tillstyrka bifall till framställningen.

Denna § förklarades genast justerad.

Som ofvan.

In fidem:

GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 19 december 1911.*

§ 137.

Hos Stadsfullmäktige hade Styrelsen för Vatten- och Gasverken hemställt om ett anslag af 3,500 kronor för anskaffande af en ny transformator för Aktiebolaget

Karlstads Mekaniska Verkstads behof af elektrisk energi, till hvilken framställning Drätselkammaren uti infordradt yttrande tillstyrkt bifall.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig i ärendet, beslöt hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte, för anskaffande och insättning af en ny transformator i transformatorstationen vid Karlstads mekaniska verkstad, bevilja Styrelsen för Vatten- och Gasverken härför erforderligt anslag af 3,500 kronor, äfvensom bestämma, att sålunda beviljad belopp skall anskaffas medelst upplåning.

In fidem:

IVAN FR. REGNER.

116. Kommitterades inom Värmlands nation i Uppsala af Herr Dahlman som motion upptagna framställning om anslag för anordnande af en s. k. hembygds kurs i Karlstad.

Till Stadsfullmäktige, Karlstad.

Undertecknade som av Värmlands nation utsetts att i förening med Upsala universitets föreläsningsbyrå anordna en s. k. hembygds kurs i Karlstad under jan. 1912, få härmed anhålla att Karlstads stadsfullmäktige till denna måtte anslå 300 kr.

Upsala den 15 nov. 1911.

ARVID RONEBERG.

Teol. kand.

LARS DALGREN.

Fil. kand.

E. PERSSON.

Fil. stud.

E. GRANÉR.

Fil. stud.

A. WIEGANDT.

Fil. stud.

Förteckning över föreläsare och ämnen ävensom utdrag ur inkomst- och utgiftsberäkning bifogas.

Kostnadsberäkning för Värmlands nations och Upsala universitets föreläsningsbyrås Hembygds kurs i Karlstad 1912.

Inkomster:

Biljetter	350:—
Nöjstillställningar	150:—

Bokhandel	50:—
Anslag från Upsala universitets föreläsningsbyrå..	700:—
Behållning från Hembygdkursen i Arvika.....	120:—
	<hr/>
	Summa Kr. 1,370:—

Utgifter:

Föreläsares arvoden	1,200:—
» resor.....	200:—
Expeditionskostnader	150:—
Lokalhyra, belysning och betjäning.....	100:—
Annonser och annan reklam	50:—
	<hr/>
	Summa Kr. 1,700:—

Brist uppstår sålunda på Kr. 330:—.

För denna beräkning är förutsatt kostnadsfri inkvartering för föreläsare och komitérade, hvilken i motsatt fall torde komma att belöpa sig till ett belopp af sammanlagt 175 kr. En oberäknad inkomst uppstår, om föreläsarna efterskänka en del af det stadgade föreläsningsarvodet (50 kr.).

Föreläsningssämnen vid den planerade hembygdkursen i Karlstad,

Prof. Hj. Holmquist, Svedenborg 4 timmar.

Rektor M. Grenander, Den moderna tekniska kulturen 5 t.

Docent Lundborg, Rashygien 4 t.

» Sommarin, Nationalekonomiskt ämne 4 t. (ev.).

Prof. Noreen, självvalt ämne 4 t. (ev.).

De ämnen, som betecknats som eventuella, kanske måste utbytas mot andra, för den händelse föreläsare ej i dem kunna erhållas.

Utom de ovan nämnda ämnena ha vi tänkt att under kursen anordna demonstration av de i Karlstads muséer förvarade samlingarna för vilket ändamål kompetenta personer skola vidtalas.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren
i Karlstad den 20 november 1911.*

§ 10.

Uppå remiss från Stadsfullmäktige hade Drätselkammaren att afgifva yttrande öfver kommitterades inom Värmlands nation i Upsala af Herr Dahlman som motion upptagna framställning om ett anslag af 300 kronor för anordnande af

en s. k. hembygdkurs i Karlstad under Januari 1912, och beslöt Drätselkammaren tillstyrka bifall till framställningen.

Som ofvan.

In fidem:
GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 19 december 1911.*

§ 138.

För anordnande af en s. k. hembygdkurs i Karlstad under januari månad nästkommande år hade härför utsedde kommitterade inom Värmlands nation i Uppsala hos Stadsfullmäktige hemställt om ett anslag af 300 kronor, till hvilken framställning, som af Herr Dahlman upptagits som motion, Drätselkammaren uti afgifvet utlåtande tillstyrkt bifall.

Med instämmande häri beslöt Beredningsutskottet, som nu hade att yttra sig i frågan, hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte, för anordnandet af en s. k. hembygdkurs i Karlstad under januari månad 1912, bevilja ett anslag af 300 kronor äfvensom bestämma, att sålunda beviljad belopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, skall anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

117. Förra extra poliskonstapeln Anders Petter Jonssons af Herr J. E. Johansson som motion upptagna framställning om en gratifikation för år 1912.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Karlstad.

Ödmjukligen får jag härmed anhålla att den mig för innevarande år beviljade gratifikation af 300 kronor måtte jämväl för nästa år mig tilldelas, då jag lider af reumatisk värk i benen och är urståndsatt förelaga något arbete, hvarmed

jag kan förtjena mitt lifsuppehälle; Och då härtill kommer att min hustru jemväl är så klen att hon litet eller intet kan bidraga därtill, vågar jag hoppas att Herrar Stadsfullmäktige ej måtte afslå denna min bön.

Ödmjukligen
A. P. JONSSON.

Karlstad den 31 oktober 1911.

Upptages som min motion.

J. E. JOHANSSON.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Drätselkammaren
i Karlstad den 20 november 1911.*

§ 11.

Uppå remiss hade Drätselkammaren att afgifva yttrande öfver en af förre extra poliskonstapeln Anders Petter Jonsson hos Stadsfullmäktige gjord och af herr J. E. Johansson som motion upptagen framställning om en gratifikation af 300 kronor äfven för år 1912; och beslöt Drätselkammaren tillstyrka bifall till framställningen.

Som ofvan.

In fidem:
GUSTAF BRAUNERHJELM.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 19 december 1911.*

§ 139.

Förre extra poliskonstapeln Anders Petter Jonsson hade uti framställning, som af Herr J. E. Johansson upptagits som motion, hemställt, att honom måtte äfven för år 1912 tilldelas en gratifikation af 300 kronor, och hade Drätselkammaren uti infordradt utlåtande tillstyrkt bifall till framställningen.

Beredningsutskottet, som nu hade att yttra sig i frågan, beslöt hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte bevilja förre extra poliskonstapeln Anders Petter Jonsson en gratifikation för år 1912 af 300 kronor att af Drätselkammaren till Jonsson kvartalsvis utbetalas från stadskassan samt

att Stadsfullmäktige måtte bestämma, att sålunda beviljad belopp, i den mån tillgängliga medel ej därtill lämna tillgång, skall anskaffas medelst uttaxering.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

118. Fattigvårdsstyrelsens förslag rörande fördelningen af för utdelning tillgängliga räntan å Bergerska fonden.

Utdrag af protokoll, hållet hos Fattigvårdsstyrelsen i Karlstad den 5 December 1911.

§ 118.

Föredrogs och godkändes upprättadt förslag till utdelning af räntan för år 1911 å Bergerska fonden;

Och skulle förslaget till Stadsfullmäktige öfverlämnas med förordande af bifall till detsamma.

Som ofvan.

In fidem:
GUSTAF E. BERG.

Förslag till utdelning af räntan för år 1911 å Bergerska fonden.

Tornväktaren J. A. Björk, Staden 132.

Skomak. K. J. Fröding, Herrh. 217.

Målaren A. J. F. Bransell, Ö. Viken 6 A.

Enkefru Karolina Svensson, Herrhagen 224.

Enkefru Anna Friman, V:a Haga 12 C.

Enkefru Anna Sundström, Staden 109.

Karlstad den 5 December 1911.

Karlstads Fattigvårdsstyrelse:

FR. NORDVALL,
Ordförande.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 19 december 1911.*

§ 140.

Uppå remiss hade Beredningsutskottet att afgifva yttrande öfver Fattigvårdsstyrelsens förslag till fördelning af räntan för år 1911 å Bergerska fonden, därvid Utskottet, som inhämtat, att den för utdelning tillgängliga räntan å ifrågavarande fond för innevarande år uppginge till 125 kronor, beslöt hemställa, att berörda summa måtte, med lika stort belopp till dem hvar, fördelas mellan de i Fattigvårdsstyrelsens förslag upptagna personer.

In fidem :
IVAN FR. REGNER.

119. Fattigvårdsstyrelsens förslag rörande de personer, som böra befrias från mantalspenningars erläggande nästa år.

Utdrag af protokoll, hållet hos Fattigvårdsstyrelsen i Karlstad den 5 December 1911.

§ 116.

Tillsyningsmannen Höglind, som i egenskap af Stadsfullmäktiges ombud närvarit vid den nyligen afslutade kyrkoskrifningen för staden, ingaf nu af honom uppgjort förslag rörande de personer, som på grund af fattigdom eller sjuklighet borde befrias från mantalspenningars utgörande nästa år; Och som Styrelsen ej fann anledning till anmärkning mot förslaget, beslöt Styrelsen öfverlämna detsamma till Stadsfullmäktige med förordande af dess godkännande.

Som ofvan.

In fidem :
GUSTAF E. BERG.

*Utdrag af protokoll, hållet hos Stadsfullmäktiges
i Karlstad Beredningsutskott den 19 december 1911.*

§141.

Beredningsutskottet, som uppå remiss hade att yttra sig öfver Fattigvårdsstyrelsens till Stadsfullmäktige ingifna förslag rörande de personer här i staden, hvilka på grund af fattigdom eller sjuklighet borde befrias från mantalspenningars erläggande nästa år, beslöt hemställa, att Stadsfullmäktige måtte godkänna förslaget samt öfversända detsamma till Magistraten för dess vidare åtgärd.

In fidem:
IVAN FR. REGNER.

1875

1876

